

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Google Livres

L V C I A N I
SAMOSATENSIS
O P E R A
GRAECE LATINE
CVM NOTIS SELECTIS

T O M V S III
CVRAVIT
IO. PETR. SCHMIDIUS

MITAVIAE
APVD IACOBVM FRIDER. HINZIVM
MDCCCLXXVII.

R. 91.846

Περὶ τῶν ἐπὶ μισθῷ συνόντων.

Kαὶ τί σοι πρῶτον, ὁ Φιλότης, ή τέ υἱοτον,
Φασι, καταλέξω τέτων, ἀ πάσχειν ἢ
ποιεῖν ἀνάγκην τὰς ἐπὶ μισθῷ συνόντας, καὶ ταῖς
τῶν διδαίμονων τέτων Φιλίαις ἐξεταζομένας, εἰ
χρή Φιλίαν τὴν τοιαύτην αὐτῶν δικλείαν ἐπονο-
μάζειν; οἶδα γὰρ πολλὰ, καὶ σχεδὸν τὰ πλεῖστα
τῶν συμβαίνοντων αὐτοῖς, ἐκ αὐτὸς, μὰ Δία,
τὰ τοιάτια πειρωθείσ. οὐ γὰρ ἐν ἀνάγκῃ μοι ἡ
τέρα ἔγεγέντο, μηδὲ, ὁ Θεοὶ, γένοιτο, ἀλλὰ
καὶ οἱ τῶν τὸν βίον τᾶτον ἐμπεπτώκοτων,

ἔξη-

De mercede conductis poten-
tium familiaribus.

Festum quid primum tibi, amice, aut quid ultimum,
arant, enarrem illorum, quae pati vel facere
contur familiares illi, qui que censeri se in a-
micitiis huiusprimum istorum volunt; modo amici-
tiam nominare fas sit, hanc illorum seruitutem.
Nonne etiam ipsa, et fere pleraque eorum, quae
visibilis veritas, non ego profecto ciusmodi ali-
quid exceptus: neque enim necessarium mihi
experimentum fuit, neque vixquam, Dii boni,
fiat sed nullus eorum, qui in fine vitam inci-
derant,

A

έξηγόρευον πρός με 1)· οἱ μὲν ἔτι ἐν τῷ καιῶ
ἐντες, ἀποδιρόμενοι ὅπόσα καὶ ὅποια ἐπασχον·
οἱ δέ, ὡσπερ ἐκ δεσμωτηρίας τινὸς ἀποδράντες
ἢ κακῶς μυημονεύοντες, ὃν ἐπεπόνθεσαν. ἀλλὰ
γὰρ ηὐΦραίνοντο, ἀναλεγούμενοι, οἵων ἀπηλλά-
γησαν· ἀξιοπιστέροις δὲ ἦσαν ὅτοι διὰ πάσης,
ὡς εἰπεῖν, τῆς τελετῆς διεξεληλυθότες, καὶ
πάντα ἐξ ἀρχῆς ἐς τέλος ἐποπτεύσαντες. οὐ
παρέργως ἐν, καὶ δέ ἀμελῶς ἐπήκοον αὐτῶν, κα-
θά-

derant, apud me enunciarunt; alii in malo ad-
huc constituti, eum deflerent, quam multa et qua-
lia paterentur; alii vero, qui ex illo quasi carce-
re effugerant, quae perpessi essent non sine iu-
cunditate meinorantes. Sane enim laetabantur,
quoties rationes ponerent, quae effugissent. Fide
autem digniores hi erant, qui tota, ut ita loquar,
mysteria exsequuti, ab initio ad finem oīnnia in-
spexissent. Non obiter itaque, nec incuriose au-
diebam.

1. Ἐξηγέ. πρός με] Ex Grammaticorum pla-
citis scribendum foret πρός με. Illi enim
encliticam accentum retinere iubent post
praepositionem. Nolui tamen mutare, quia
non solum Edd. consentiunt; sed et apud
alios centies sic scribitur, (forl. male) Con-
structio autem verborum αἴγορευώ, λέγω,
Φημι et simil: cum praepos. πρός loco dati-
ui, est fr̄quentissima. Reitz.

θέπερ ναυαγίαν τινὰ, καὶ σωτηρίαν αὐτῶν παράλογον διηγεμένων, οἵσί εἰσιν οἱ πρὸς τοῖς ιεροῖς ἔξυρημένοι; 2) τὰς ιεφακὰς, σὺν ἀμα ποδοῖ τὰς τρικυμίας, καὶ ἔλας, καὶ ἀκρωτύρια, καὶ ἐνβολὰς, καὶ ίσῶν ηλάσεις, καὶ πηδαλίων ἀποκανίσεις διεξιόντες· ἐπὶ πᾶσι δὲ, τὰς Διοσκύρους ἐπιφαινομένας· (οἵκειοι γὰρ τῆς τοιαύτης τραγῳδίας οὗτοί γε,) ἢ τίν' ἄλλον ἐκ μηχανῆς θεὸν ἐπὶ τῷ ιαρχησίῳ καθεζόμενον, ἢ πρὸς τοῖς πηδαλίοις ἑσῶτα, καὶ πρὸς τινα τίσνα μαλακὴν ἀπευθύνοντα τὴν ναῦν, οἱ προσενεχθεῖσιχ ἐμελην αὐτὴν μὲν ὥρευμικ καὶ κατὰ σχολὴν διαλυθῆσθαι, αὐτοὶ δ' ἀσφαλῶς ἀποβίσεσθαι, χά-

ειτε

diebam illos velut naufragium quoddam et insperata in ex illo salutem enarrantes; quales sunt, quos ad tempora videmus, rasis capitibus multis simul decumanos fluctus, et procellas, et promontoria, et iacturas, et malos fractos, et gubernacula reuulsa persequentes: super omnia vero ut Dioscuri praesentes illuxerint, (hi enim tragœdiae huius velut domestici sunt) aut. alius aliquis ex machina Deus in carchesio foderit, aut adstiterit gubernaculo, atque ad molle litus navem direxerit, in quod delata ipsa quidem paulatim et otiose solueretur, ipsi vero gratia et be-

A 2

nigni-

2. [Ἐξυρημένοι] Naufragis radi solebat caput. ut iron modo ex hoc loco patet, sed etiam ex Dial. de Senect. c. 86. Bas.

ριτί καὶ εὔμενείᾳ τῷ Θεῷ. ἐκεῖνοι μὲν ἐν τὰς πολλὰ ταῦτα πρὸς τὴν παραστίνα χρείαν ἐπιτραγῳδεσιν, ὡς παρὰ πλειόνων λαμβάνοιεν, ἀδυσυχεῖς μόνον, ἀλλὰ καὶ Θεοφιλεῖς τίνες εἶναι δοκιάντες.

Οἱ δὲ, τὰς ἐν ταῖς οἰνίαις χειμῶνας, καὶ τὰς τρικυμίας 3), καὶ, νὴ Δία, πεντακυμίας τε, καὶ δεκακυμίας, εἰ οἵστε βίπεν, διηγήμενοι, καὶ ὡς τὸ πρῶτον εἰσέπλευσαν, γαληνὴ ὑποΦαινομένη τῷ πελάγῳ, καὶ ὅσα πράγματα παρὰ τὸν πλᾶν

ὅλου

pignitate numinis salvi discederent. Et illi quidem multa id genus, prout ipsis tuin usus est, tragicē declamant, vt a pluribus accipiāt nimirūm, si non calamitosū solum, sed Diis etiam cari esse videantur.

2. At hi tempestates domesticas, fluctusque triplices, aut hercule quintuplices, vel deceimplices adeo, si fas sit ita dicere, enarrant; et vt primum oram soluerint, tranquillo ad speciem mari, et quos deinde labores per totam nauigationem sustin-

3. *Τρικυμίας]* Vix assequi licet interpretatione Latina hunc locum. *Τρικυμία*, quasi *triplicem fluctum* dicas, Graecis iam maximus est, et quem Latini *decumanum* dicant: hunc igitur lepide auget auctor. Sed ea minorem vim habent conuersa Latine: nisi forte a *decumano* ad *vicefimanum*, *tricefimanumque* velis adscendere. *Gesner.*

DE MERCEDE CONDVCTIS

3

ὅλον ὑπέμειναν, ηδὶ διψῶντες, ηδὶ ναυτιῶντες, ηδὶ ὑπεραντλάχμενοι τῇ ἄλμῃ καὶ τέλος, ως πρὸς πέτραν τινὰ ὑφαλον, ηδὶ σκόπελον ἀπόκρημνον, περιέργηξαντες τὸ δύσηνον σιαφίδιον, αἴθλιοι κακῶς ἐξενήξαντο, γυμνοὶ, καὶ πάντων ἐνδεεῖς τῶν ἀνωγμαίων. ἐν δὴ τέτοις, καὶ τῇ τάτων διηγήσει, ἐδόκεν μοι τὰ ποδὰ ἔτοις ὑπ' αἰσχύνης σπικρύπτεσθαι, καὶ ἐκόντες εἶναι ἐπιλανθάνεσθαι αὐτῶν· ἀλλ' ἔγωγε κάκεινα, καὶ τινὲς ἀλλα ἐκ τῶν λόγων ἔντιθεις. εὑρίσκω προσόντα ταῖς τοιαύταις ἔντασίαις, ἀλλὰ ὅντες σοι πάντα, ως καὶ Τιμόκλεις, διεξελθεῖν. δοκῶ γάρ μοι ἐκ πολλᾶ ἥδη κατανεκοηνέναι σε τάτῳ τῷ βίῳ ἐπιβαλεύοντα.

Kai

sustinuerint, vel siti, vel nausea, vel abundante ultra exhaustientium vires aqua salsa: et denique, ut ad coecum aliquem scopulum, aut praeruptam rupeim, fracta infelici scapha, miseri aegre enatauerint, nudi et rerum omnium necessiarum indigentes. Inter haec sane, et in harum rerum enarratione, videbantur mihi multa pudore quodam tegere, ac velle eorum obliuisci. At ego et illa, et quaedam alia ex sermonibus illorum conjectura quadam componens, inuenio adesse eiusmodi familiaritatibus, quae non grauabor tibi omnia, mi bone Timocles, enarrare: quippe diu est, cum intellexisse mihi videor, huius te vitaq; ineunda consilium agitare.

A 3

3. Et

Καὶ πρῶτὸν γε, ὅπηνία περὶ τῶν τοιάτων ὁ λόγος σύνεπεσεν, εἴτα ἐπήνεσέ τις τῶν παρόντων τὴν τοιαύτην μισθοφορὰν, τρισευδαιμοναῖς εἶναι, λέγων, οἵς μετὰ τὴν τὰς Φίλας ἔχειν τὰς αρίστας Ρωμαίων, καὶ δειπνεῖν δεῖπνα πολυτελῆ, καὶ ἀσύμβολα, καὶ οἰκεῖν ἐν καλῷ, καὶ ἀποδημεῖν μετὰ πάσης ἁρσώνης, καὶ ἡδονῆς· ἐπὶ λευκᾶς ζεύγκες εἰ τύχοι ἔξυπτιάζοντας· προσέτι καὶ μισθὸν τῆς Φιλίας, καὶ ὃν εῦ πάσχει τάτων λαμβάνειν ἐκ ὀλίγον, ἐσίν· ἀτεχγῶς γὰρ ἀσπόρα καὶ ἀνήροτα τοῖς τοιάτοις τὰ πάντα Φύεσθαι. ὅπότε ἐν ταῦτα καὶ τὰ τοιαύτα ἥκεις, ἐώρων ὅπως ἐνεχήνεις πρὸς αὐτὰ, καὶ πάνυ σφόδρα πρὸς

3. Et primum quidem, si quando sermo incideret de talibus, ac deinde laudaret praesentium aliquis vitam illam mercenariam, ter eos beatos praedicans, quibus cum eo, quod amicos haberent Romanorum nobilissimos, et coenarent nihil ipsi conferentes coenas sumtuosissimas, et pulchre habitarent, et peregrinarentur commodissime iucundissimeque; resupini, si res ita ferret, in curru equis albis iuncto; mercedem insuper amicitiae, et perceptarum, quas dixi, commodatum, non exiguum capere contigisset; hos enim plane esse, quibus nec ferentibus, neque collentibus nascerentur omnia: quoties igitur haec et his similia audires, videbam te hiare ad illa,

et

DE MERCEDE CONDVCTIS 7

πρὸς τὸ δέλεαρ ἀναπεπταμένον παρεῖχες τὸ 50-
μχ. ὡς ἐν τῷ γε ἡμέτερον εἰσαῦθις ποτὲ ἀνα-
τιοῦ ἦ, μηδὲ ἔχοις λέγειν ὡς ὁρῶντες σε τὴν
κάτο μετὰ τῆς ιαρίδος 4) ἄγκυρον καταπίνου-
τα, οὐκ ἐπελαθόμεθα, οὐδὲ πρὶν ἐμπεσεῖν τῷ
λαχιώ περιεσπάγμεν, οὐδὲ προεδηλώσαμεν;
ἄλλα περιμείναντες δὲ εἰλικρινένου 5), καὶ ἐμ-
πεπτηγότος, ἥδη συρόμενον, καὶ πρὸς ἀνάγκην
ἀγόμενον ἀρᾶν· ὅτε δέντε ὄφελος, ἐσῶτες ἐπε-
δακρύ-

et patens ad escam os praebere. Ut igitur ego in posterum culpa sim vacuus, neque dicere possis, nos, licet videremus te talem cum Cariea hainum glutire, manum tibi non iniecisse, neque prius, quam immergeretur gutturi, retraxisse, neque ante indicasse adeo, sed exspectasse, dum vide-remus, te introtracto et fixo firmiter iam trahi et necessitate duci, et iam, cum nihil tibi ea res

A 4 profit,

4. Καρίδος] *Squillam* τὴν καρίδα hic etiam
verterunt. Sed cum *Carica ficus*, quae κα-
ρίς eadem Eustathio, sub finem Piscatoris
huic rei adhibita sit; dum de squilla, ne-
scio an praedae nata? constet certius, si
cum interim hamo addidi. *Gesner.*

5. Ἐξελικομένα] Recte adscripsit pater ἐσελ-
ικομένα. *I. Gron.* Et hoc *Gesn.* vult, recte;
sed suspectam lectionem seruo, quia con-
stans. *Reitz.*

δαχρύομεν, ὅπως μὴ ταῦτα λέγης ποτὲ πάνυ εὔλογα, ἦν λέγηται, καὶ ἀΦικτα ἡμῖν, ὡς οὐκ ἀδικέμεν μὴ προμηνύσαντες, ἀκεσον ἐξ ἀρχῆς ἀπάντων. καὶ τὸ δίκτεν γε αὐτὸ, καὶ τῶν κύρτων τὸ ἀδιεξόδον ἔκτοσθεν ἐπὶ σχολῆς, ἀλλὰ μὴ ἔνδοθεν ἐπὶ τῷ μυχῷ προεπισηόπησον· καὶ τῷ ἀγνίσερε δὲ τὸ ἀγκύλον, καὶ τὴν ἐς τὸ ἔμπαλιν τῷ σκόλοπος ἀνασροφήν, καὶ τῆς τριαίνης τὰς ἀκμὰς εἰς τὰς χεῖρας λαβὼν, καὶ πρὸς τὴν γνάθον πεΦυσημένην ἀποπειρώμενος, ἦν μὴ πάνυ ὀξέα, μηδὲ ἀΦικτα, μηδὲ ἀγιαρὰ ἐν τοῖς τραύμασι Φαίνηται βιαίως σπῶντα, καὶ ἀμάχως ἀντίλαμβανομενα, ἡμᾶς μὲν ἐν τοῖς δειλοῖς, καὶ διὰ τέτο πεινῶσιν, ἀνάγρεαφε· σαυτὸν δὲ παρα-

prosit, stantes illacrimari; ne, inquam, talia dicas aliquando, rationabilia omnino, si dicantur, et ad quae caussam dicere non possimus, quin videamur iniurii in te illo silentio nostro fuisse: audi nunc a principio omnia, et tete ipsum, et passam ut exitum non habeat, otiose extra illam constitutus, non intus ex recessu, ante considera: et hami aduncitatem, ipsumque flexum retro aculeum, et tridentis acumina, in manus sumens, et ad inflatam buccam tentans, nisi acuta omnino, nisi ineuitabilia, nisi ipso vulnere molestissima intellegas, trahentia violente, et inuite contra vrgentia: nos quidem in meticolosis, et ob id ipsum esurientibus adscribe. Ipse vero animo confirmato

DE MERCEDE CONDVCTIS

,

φωτιλέστας Θαρρεῖν, ἐπιχείρει τῇ αὔγρᾳ, εἰ θελεῖς, καθάπερ ὁ Λάρος, ὅλον περιχώνων τὸ δένλεαρ.

Ρηθήσεται δὲ ὁ πᾶς λόγος, τὸ μὲν ὅλον ἴσως διὰ σὲ, πλὴν ἀλλ' ἂ γε περὶ τῶν Φιλοσοφάτων ὑμῶν μόνων, ἔδ' ὅπόσοι τικεδαιοτέραν τὸν προαιρεσιν προείλοντο ἐν τῷ Βίῳ, ἀλλὰ καὶ περὶ γραμματισῶν, καὶ ἑηλόρων, καὶ μεσικῶν, καὶ ὅλων τῶν ἐπὶ παιδείᾳ συνεῖναι καὶ μισθοφορεῖν αξιόμενων. κοινῶν δὲ ὡς ἐπίπταν ὄντων, καὶ ὅμοιῶν τῶν ξυμβαινόντων ἀπατι, δῆλον ὡς ἐκ ἐξαιρετα μὲν, αἰσχίω δὲ τὰ αὐτὰ ὄντα γίγνεται τοῖς Φιλοσοφάσιν, εἰ τῶν ὅμοιών τοῖς ἄλλοις αξιοῖν-

το,

to venatum aggredere, si volueris, et Lari more totam escam hiatu complectere.

4. Habebitur autem omnis oratio in vniuersum quidem tua forte caussa: verum non de vobis solum philosophantibus, aut his, qui seriuin et graue vitae genus amplexi sunt: sed de Grammaticis etiam, et Rhetoribus, et Musicis, omnibusque adeo, qui doctrinae caussa familiares esse, et eius rei mercedem ferre, e sua dignitate putant. Cum enim communia ut plurimum sint, et similia, quae vsu veniunt omnibus; manifestum est, non eximia quidem esse ista, sed co turpiora, quatenus eadem eueniunt Philosophis; si ipsi eadem quae aliis sibi conuenire putant, et

το, καὶ μηδὲν αὐτὸς σεμιότερον οἱ μισθοδόται
ἄγοιεν. ὦ, τι δ' ἂν ὁ λόγος αὐτὸς ἐπιώνεξ-
ευρίσκῃ, τάτα τὴν αἰτίαν μάλιστα μὲν οἱ ποιῶν-
τες αὐτοὶ, ἔπειτα δὲ οἱ ὑπομένοντες αὐτὰ, δί-
καιοι ἔχειν· ἐγὼ δὲ ἀναίτιος, εἰ μὴ ἀληθείας καὶ
παρέργσίας ἐπιτίμιον τί ἔστι. τὰς μέντοις τὰς ἄλ-
λας πλήθες, οἷον γυμνασάς τινας, ἢ κόλακας
ἰδιώτας, καὶ μικρὰς τὰς γνώμας, καὶ ταπεινὰς
αὐτόθεν ἀνθρώπες, ἃ τε ἀποτρέπειν ἄξιον τῶν
τοιετῶν συνικεῖσθαι, ἀδὲ γὰρ ἀν πεισθεῖεν· ἃ τε
μὴν αἰτιᾶσθαι καλῶς ἔχει, μὴ ἀπολειπομένους
τῶν μισθοδοτῶν, εἰ καὶ πάνυ πολλὰ ὑβρίζοιντο
ὑπ' αὐτῶν· ἐπιτήδειοι γὰρ, καὶ ἐκ ἀνάξιοι τῆς
τοιαύ-

illi conductores nulla parte honestius ipsos tra-
tent. Quidquid autem progressus orationis hu-
ijs deprehenderit, eorum causam maxime qui-
dem ipſi, qui faciunt, deinde vero etiam qui ea
patiuntur, sustinent merito: ego vero innocens,
nisi veritatis et libertatis poena est. Ac reliquam
quidem turbam, ut exercitores quosdam, aut adu-
latores idiotas, paruo animo et humiles suo in-
genio homunciones, neque operae pretium est
ab eiusmodi familiaritatibus deterrere, neque e-
nim obsequantur: quin ne reprehensione quidem
valde digni sunt, si non discedant a suis condu-
ctoribus quantacumque ab illis contumelia adfe-
cti: idonei enim, nec indigni sunt ea consuetu-
dine:

DE MERCEDE CONDVCTIS II.

τοιαύτης διατριβῆς. ἀλλως τε ἀδέσχοιεν ἂν τι
ἄλλο, πρὸς ὅ, τι χρὴ ἀποκλίναντας αὐτὲς, πα-
ρέχειν αὐτὲς ἐνεργεῖς· ἀλλ' ην τις αὐτῶν ἀφεῖδη
τότο, ἄτεχνοι αὐτίκα, καὶ ἀργοὶ, καὶ περιτ-
τοί εἰσιν. ἀδέντιν ἔτ' αὐτοὶ δεινὸν πάσχοιεν
ἄν; ἔτ' ἐκεῖνοι ὑβρισαὶ δοκοῖεν, ἐς τὴν ἀμίδα
Φασὶν ἐνεργάντες· ἐπὶ γάρ τοι τὴν ὑβριν ταύτην
ἔξι ἀρχῆς παρέρχονται ἐς τὰς οἰκίας· καὶ ή τέ-
χνη Φέρειν καὶ ἀνέρεσθαι τὰ γυγνόμενα· περὶ
δὲ ὧν προεῖπον τῶν πεπαιδευμένων, ἀξιον ἀγα-
νακτεῖν, καὶ πειρᾶσθαι ὡς ἐνι μάλιστα μετάγειν
αὐτὲς, καὶ πρὸς ἐλευθερίαν ἀφαιρεῖσθαι.

Δοκῶ δέ μοι καλῶς ἄν ποιῆσαι, εἰ τὰς αι-
τίας, ἀφ' ὧν ἐπὶ τὸν τοιότον βίον ἀφίκνενται

TINEE,

dine: et alioquin neque habeant ad quod ani-
mum appellantes, operosos se demonstrent; sed
si quis hoc illis auferat, illicet inertes sunt, otiosi,
superflui. Neque igitur indigna his accidere,
neque illos alteros contumeliosos esse putauerim,
si in matulam, quod aiunt, immingant: huius
enim contumeliae caussa a principio domos isti
intrant, haec professio istorum est, ferre quae
fiunt et perpeti. Horum vero, quos dixi, eru-
ditorum hominum caussa indignari aequum est,
et tentare quantum eius potest fieri, reducine pos-
sint et erecti *dominis suis* ad libertatem reuocari.

5. Videor autem commode facturus, si perpen-
dis antea caussis, quibus ad hoc vitae genus induci
qui-

τινες, προεξετάσας, δεῖξαιμι, καὶ πάνυ βίκίους,
χόδ' ἀναγνωκίας. ἔτω γὰρ αὖ αὐτοῖς· ή ἀπολο-
γίᾳ προανακινέσθιο, οὐαὶ δὲ πρώτη ὑπόθεσις τῆς
ἔθελοδολείχης. οἱ μὲν δὴ πολλοὶ, τὴν πενίαν, οὐαὶ
τὴν τῶν ἀναγνωκίων χρείαν προθέμενοι, οὐαὶν
τὸ προκάλυμμα οἰονται, προβεβλησθαι τῆς
πρὸς τὸν βίον τὸτον αὐτομολίας· οὐαὶ ἀποχρέψῃ
αὐτοῖς νομίζεσιν, εἰ λέγοιεν, ως ξυγγνώμης ἔξισθ
ποιεῖσι, τὸ χαλεπώτατον τῶν εὐ τῷ βίῳ, τὴν
πενίαν διαφυγεῖν ζητῶντες· εἴτα δὲ Θεογνίς πρό-
χειρος, οὐαὶ πολὺ τὸ,

Πᾶς γὰρ ἀνὴρ πενήν δεδημησένος,
[ἢ τὸ ἔτι εἰπεῖν, καὶ τὸ ἔργον δύναται, γλῶσσα δέ
οι δέδεται,] οὐαὶ οὐαὶ ἄλλα δείγματα ὑπὲρ τῆς
πενίας

quidam se patiuntur, ostendam, non valide vr-
gentes esse, neque necessarias. Ita enim praeci-
datur illis caussa, quam possint dicere, et pri-
mum voluntariae seruitutis argumentum. Pleri-
que igitur paupertatem, et necessiarum rerum
indigentiam caussati, illud putant idoneum velum
praetendisse sui ad hanc vitam transfugii: ac suf-
ficere sibi putant, si dixerint, venia se dignum
facere, qui difficillimam rerum in vita omnium,
paupertatem, effugere studeant. Tum Theognis
in promitu est, et frequens illud:

*Quisquis enim dira vir paupertate subactus:
Et quaecumque terriculamenta de paupertate i-
gnauis-*

πενίας οι ἀγεννέσατοι τῶν ποιητῶν ἐξενηγόρασιν. ἕγω δ' εἰ μὲν ἔώρων αὐτὰς Φυγὴν τιναῖς ἀλιθῶς τῆς πενίας εὑρίσκουμενάς σκηνῶν τῶν τοικτων ξυναστιῶν, ὡς ἀν ὑπὲρ τῆς ἄγαν ἐλευθερίας εἰναιρολογήσαν πρὸς αὐτὰς. ἐπεὶ δὲ (ως ὁ καλός πατέρας ἔγραψε Φη) τοῖς τῶν νοσάντων σιτίοις ἐοικότα λαμβάνεσσι, τίς ἔτι μηχανὴ μὴ ἔχει καὶ πρὸς τέτοιο κακῶς βεβελεῦσθαι δοκεῖν αὐτὰς, ἀεὶ μενάσσοντος ὁμοίας αὐτοῖς τῆς ὑποθέσεως τοῦ βίου; πενία γὰρ εἰς ἀεὶ, καὶ τὸ λαμβάνειν ἀναγκαῖον, καὶ ἀπόθετον ἀδὲν, ὡδὲ περιττὸν ἐς Φυλακὴν, ἀλλὰ τὸ δοθὲν, καν δοθῆ, καν ἀθρέως ληφθῆ, πᾶν ἀηρίζως, καὶ τῆς χρείας ἐνδεῶς
κατα-

gnauissimi quique poëtarum extulere. Ego vero si quidem videreim illos fugam aliquam paupertatis reuera talibus in conuictibus inuenisse, minutam cum illis de nimia libertate disputationem non occipereim. Quandoquidem vero, vt praeclarus alicubi orator ait, cibis aegrotorum similia accipiunt; quomodo efficient, vt non et hac parte male sibi consuluisse videantur, eodem illis vitae tenore semper manente? Paupertas enim semper illos comitatur, accipere semper necesse habent, nihil est quod reponant, aut tanquam superfluum in praesentia custodiant; sed quidquid datur, quantumuis detur, quantumuis crebro accipiatur, ad assensum omne et in praesentem neces-

καταναλίσκεται. καλῶς δὲ εἶχε, μὴ τοιαύτας τινὰς ἀΦορμὰς ἐπινοεῖν, αἱ τὴν πενίαν τηρεῖσι, παρεβοηθεῖσαι μόνον αὐτῇ, ἀλλ' αἱ τέλεον ἔξαγενταις· καὶ ὑπέρ γε τὰ τοιάτα, καὶ ἐς θαυματεῖς πόντον ἵσως ῥιπτεῖν ἔδει, ὡς Θεογνι, καὶ πετρῶν, ὡς Φῆς, καὶ ἡλιβάτων. εἰ δέ τις ἀεὶ πένης, καὶ ἐνδεῆς, καὶ ὑπόμισθος ὢν, οἴεται πενίαν αὐτῷ τάτῳ διαπεφευγέναι, ἐκ οἵδες πᾶς ὁ τοιότος ἐκ ἀν δέξειν ἐαυτὸν ἔξαπταν.

"Ἄλλοι δὲ πενίαν μὲν αὐτὴν ἐκ ἀν Φοβηθῆναι, ςδὲ καταπλαγῆναι Φεσιν, εἰ ἐδύναντο τοῖς ἄλλοις ὅμοιώς πονέντες, ἐκπορίζειν τὰ ἄλφιτα, ὃν δὲ (πεπονημέναι γὰρ αὐτοῖς τὰ σώματα, ἡ ὑπὸ

necessitatem impenditur. At praestiterat, eas ex-cogitasse rationes, non quae seruant paupertatem, modice modo subleuatain interim, sed quae tollant penitus. Et huius quidem rei causâ in pontum forte cetis horribilem proiicere se, Theogni, fas fuerit, rupe vel aëria, quod aīs, se dare praecepitem. Si quis vero semper inops, indigus, et mercenarius cum sit, ea ipsa re paupertatem se putat effugisse: nescio, qui talis non ipse sibi videatur imponere?

6. Alii rursus paupertatem ipsam a se metui negant, neque abhorrere se aiunt, si possint eodem quo alii modo laborantes victum parare. Iam vero affecto sibi vel senectute vel morbis corpore, ad

DE MERCEDE CONDVCTIS 51

ὑπὸ γῆρας, ἢ ὑπὸ νόσων) ἐπὶ τὴνδε ῥάγην ἔσται τὴν μισθοφορὰν, ἀπηντηένα. Φέρε γν ιδωμεν, εἰ ἀληθῆ λέγεσι, καὶ εἰ ἐκ τῆς ῥάγης περιγιγνεται αὐτοῖς τὰ διδόμενα, μὴ πολλὰ, μηδὲ πλείω τῶν ἄλλων πουλησι. εύχῃ γὰρ ἂν ἐσικότα εἴη ταῦτα γε, μὴ πουλήσαντα, μηδὲ καμέντα, ἔτοι μον ἀργύριον λαβεῖν. τὸ δέ εἶσι καὶ ἐργάτην κατ' ἀξίαν, ἀδύνατον· τοσαῦτα πουλεῖσι καὶ κάμιγσιν ἐν ταῖς συνεστίαις, ὥστε πλείους ἐνταῦθα καὶ ἐπὶ τῷτο μάλιστα τῆς ὑγείας δεῖσθαι, μηρίων δυτῶν ὁσημέραν τῶν ἐπιτριβόντων τὸ σῶμα, καὶ πρὸς ἐσχάτην ἀπόγνωσιν καταπονέετων. λεζόμεν δ' αὐτὰ ἐν τῷ προσήκοντι καιρῷ σπειδὰν καὶ τὰς ἄλλας αὐτῶν δισχερείας διεξίω-

ad hanc se facillimam mercenariae vitae rationem delatos. Age igitur videamus, vtrum vera prae dicent, et an ex facili adeo redeant illis ea, quae dantur, non multum, non plus quam alii laborantibus. Voto enim sane simile fuerit, sine labore aliquem, sine molestia, praesentem pecuniam accipere. Sed *quam contra omnia se habeant*, neque dici, prout res postulat, potest: tot labores sustinendi, tot molestiae in illis familiaritatibus, ut firmitiore hic vel ad hoc ipsum valetudine opus sit, cum sexcenta sint, quae corpus atterant quotidie, et ad ultimam desperationem fatigent. Dicemus autem suo illa tempore, cum etiam reliquas istorum molestias enarrabimus. In prae-

διεξίσμεν. τὸ δὲ νῦν εἶναι, ίκανὸν ἦν ὑποδεῖξαι,
ώς καὶ οἱ διὰ ταῦτη λέγοντες αὐτὲς ἀποδίδο-
σθαι τὴν πρόφυσιν, ἀληθεύσοιεν αὖ.

Λοιπὸν δὴ καὶ ἀληθέσατον μὲν, ἡκίσα δὲ πρὸς
αὐτῶν λεγόμενον, ἥδουντος ἔνεπα καὶ τῷ πολλῷ
καὶ ἀθρόων ἐλπίδων, ἐσπηδῶν αὐτὲς εἰς τὰς οἰ-
κίς, καταπλαγέντας μὲν τὸ πλῆθος τῇ χρυσῷ,
καὶ τῇ ἀργύρῳ, εὐδαιμονίσαντας δὲ εἰπὶ τοῖς δεή-
στοις, καὶ τῇ ἄλῃ τρυφῇ ἐλπίσαντας δ' ὅσουν
αὐτίκα χανδάν γένεσις ἐπισομίζοντος πίστημα τῇ
χρυσίᾳ· ταῦτα ὑπάγει αὐτὰς, καὶ δέλλες ἀντί^{ζη-}
ἐλευθερωτίθησιν, ἵνα ἡ τῶν ἀναγκαίων χρεία,
ἢ ἡ ὄφασιν, ἀλλ' η τῶν ἐκ ἀναγκαίων ἐπιθυ-
μία, καὶ ὁ τῶν πολλῶν καὶ πολυτελῶν ἕκείνων

praesentia satis fuit ostendisse, neque eos verum
dicere, qui hac de causa se ipsos vendidiisse prae-
dicant.

7. Relinquitur, id quod verissimum est, mi-
nime vero omnium ab illis dicitur, voluptatis
caussa illos et multas propter spes easque luculen-
tas, in domos alienas infilire, attonitos multitu-
dine auri atque argenti, felicitatem ponentes in
coenis et deliciis aliis, sperantes quantum tauri
statim plenis faucibus, nēmine obturante, deuo-
raturi sint. Haec abducunt illos, et ex liberis
seruos faciunt: non indigentia rerum necessaria-
rum, quam dicebant modo, sed non necessaria-
rum cupiditas, et multarum illarum aquae pretii
magni

DE MERCEDE CONDVCTIS 37

ζῆλος. τοιγαρὲν ὥσπερ δυσέρωτας αὐτὸς καὶ καιδοκίμους ἐρειςάς εἴτεχτοί τινες, καὶ τρίβωτνες ἐρώμενοι παραλαβόντες, ὑπεροπτιῶς περισπεσιν, ὅπως ἀεὶ ἐρασθήσονται αὐτῶν θεραπεύοντες, ἀπολαῦσαι δὲ τῶν παιδικῶν, ἀλλ' ἂδε μέχρι Φιλήματος ἀκρα μεταδιδόντες· ἵσασι γὰρ εἰ τῷ τυχεῖν τὴν διάλυσιν τῷ ἔρωτος γενησούσῃν. ταύτην ἐν ἀποκλείσοτ, καὶ ζηλοτύπως Φυλάττεσσι· τὰ δ' ἄλλα, ἐπ' ἐλπίδος· αἱ τὸν ἐραστὴν ἔχεσσι· δεδίασι γὰρ, μὴ αὐτὸν ἡ ἀπόγνωσις ἀπαγάγῃ τῆς ἀγαν ἐπιθυμίας, καὶ ἀνέρεχος αὐτοῖς γένηται· προσμειδιῶσιν ἐν, καὶ ὑπισχνεύονται, καὶ ἀεὶ ποιήσει, καὶ χαριένται, καὶ ἐπιμέλησονται πολυτελῶς. εἰτ' ἐλαθον ἀμφωγηράσαν-

magni rerum affectatio. Itaque istos, tanquam inuenustos et infelices amatores cum nati sunt, astuti et veteratores amarissimi superbe tractant, atque in tantum modo colunt, ut semper ab iis amentur, frui autem amoribus suis ne ad osculum quidem extimum permittunt, qui norint in fructu ipso solutionem amoris inesse. Hanc igitur excludant, et summo cauent studio. caeterum spe semper amatorem sustentant: quippe metuunt, ne desperatio illum a nimia cupiditate abducat, atque ita amare ipsos desinat. Arrident igitur, et pollicentur, et semper facturi sunt, et praebituri, et rationem habituri pretiosorum munerum: inter haec ambo bus non sentientibus

ράσαντες, ἔξωροι γενόμενοι, καὶ ὅτος τὰ ἔρῶν, οὐκεῖνος τῷ μεταδιδόναι. πέπρακται δὲ ἐν αὐτοῖς καὶ δέιν ἐν ἀπαντι τῷ βίῳ πέρα τῆς ἐλπίδος.

Tὸ μὲν δὴ δι’ ἡδονῆς ἐπιθυμίαν ἀπανταύπομένειν, καὶ πάνυ ἵσως ὑπαίτιον, ἀλλὰ συγγνώμην εἰ τις ἡδονῆς χαίρει, καὶ ταῦτην εἶ ἀπαντος θεραπεύει, ὅπως μεθέξει αὐτῆς. καίτοι· αἰσχρὸν ἵσως, καὶ ἀνδραποδῶδες, ἀποδόσθαν διὰ ταῦτην ἐαυτόν. πολὺ γὰρ ἡδίων ἡ ἐκ τῆς ἐλουθερίας ἡδονή. ὅμως δὲ ἐν ἔχετω τινὰ 6) συγγνώμην

anni obrepunt, ut iam intempestivum sit; amare altetum, alterum praebere. Tota itaque vita nihil iis praeter spem actum est.

8. Ac propter cupiditatem voluptatis sustinere omnia, non omnino forte reprehendendum fuerit: sed venia indulgenda, si quis voluptate gaudeat, et vnde illam persequatur, ut particeps illius fiat: quia inquam illud tamen forte turpe ac seruile, ipsum se propter carnem vendere; multo eniā maior ea, quae ex libertate contingit, voluptas est: verum tamen veniam aliquam habeat, ea si potiatur.

6. Ἐχετω τινὰ συγγνώμην] Etsi paullo difficultior videtur vulgata, quam si cum Cl. Gesu. legeris αὐτῆς, tamen commodus est sensus vulgatae, cum Ἐχετω τινὰ συγγνώμην αὐτοῖς significet: Habero, sive des tamen aliquam iis veniam, ei επιτυχοίτο, si conrigerit, nempe id, quod cupiunt. Adeoque ne-

que

DE MERCEDE CONDVCTIS 19

μην αὐτοῖς, εἰ ἐπιτυγχάνοιτο. τὸ δὲ δι' οὗδον
νῆς ἐλπίδα μόνην πολλὰς ἀηδίας ὑπόμενεν, γε-
λοῖον οἶμαι, καὶ ἀνέτον· καὶ ταῦθ' ὄρῶντας,
ώς οἱ μὲν πόνοι σαφεῖς, καὶ πρόδηλοι, καὶ ἀ-
ναγκαῖοι. τὸ δὲ ἐλπιζόμενον ἔσεινο, ὅ, τι δὴ
ποτέ ἔστι τὸ ήδū, ἔτε ἐγένετο πα τοσάτα χρό-

νε.

tiatur. At enim propter solam spem voluptatis
insuauia ita multa sustinere, ridiculum et amens
esse arbitror, idque cum videant, labores quideim
manifestos esse, et apertos, et necessarios: spera-
tum autem illud, quidquid deum sit suave;
neque contigisse vñquam tanto tempore, neque

B 2 adeo,

que cum *Soulio* opus erit ἐπιτύχοιτο lege-
re, nec quererē, quo αὐτοῖς referatur;
nam ad eos homines perinet, qui volu-
ptatem seellantur, de quibus ante dixit; et
pergit etiam in plurali personae; mox δ-
ρῶντας dicens. Nec refert, quod eiusmo-
di pluralis non expresse praecedat ante αὐ-
τοῖς, sed τις tantum; nam singularis bis
ter repēta oratio tanto facilius pluralem
feret, quanto illud praecedens τις est ma-
gis generale, et quasi collectiuum. Immo
et datiuus personae huic phrasī est accom-
modatiōr, vid. supra *Piscat.* c. 26. Εἴχε
γὰρ ἦν τινα συγγνώμην αὐτῷ τὸ πρᾶγμα,
εἰ ἀμυνόμενος — ἐδρασε. Itaque et hic
τὸ πρᾶγμα poteris intelligere, et expone-
re: *haec res illis veniam tribuas etc.* Reitz.

να· προσέτι δέ, ἐδὲ γενήσεσθαι ἔοικεν, εἴ τις
ἐκ τῆς ἀληθείας λογίζετο. οἱ μὲν γε τῷ Οδυσ-
σσέως ἑταῖροι, γλυκὺν τινα τὸν λωτὸν ἐπθίουντες,
ἡμέλεν τῶν ἄλλων, καὶ πρὸς τὸ παρὸν ἡδὺ, τῶν
καλώς ἔχόντων κατεφρόνεν· ὥστε καὶ πάντῃ ἄ-
λογος αὐτῶν ἡ ληθὴ τῷ καλῷ, πρὸς τὸ ἡδὺ ἐκεῖ-
νο τῆς ψυχῆς διατριβέσης. τὸ δὲ λιμῷ ξυνόν-
τα παρεσῶτα ἄλλῳ τῷ λωτῷ ἐμφοργμένῳ, μη-
θὲν μεταδιδόντι, ὑπὲρ ἐλπίδος μόνης, τῷ καὶ 7)
αὐτὸν παραγεύσασθαι ποτε δεδόσθαι, τῶν κα-
λῶς καὶ ὄρθως ἔχόντων ἐπιλελημένον, Ἡρά-
κλεις

adeo, si quis recte rationem putet, ut contingat,
futurum videri. Ac socii quidem Vlyssis, dulci
illo Loto gustata, neglexerunt reliqua; et prae-
eo, quod in praesentia suaue videretur, honesta
et pulchra neglexerunt, et non omnino absurdum
esset illorum obliuio honesti, animo in suauitate
illa occupato. Verum esse aliquem, qui famis
ipse sodalis adstet alii Loto se ingurgitanti, neque
impertienti quidquam, hac sola spe ductus, fore
ut sibi etiam aliquando degustandus detur: atque
interim bona et recta obliuiscatur: illud meher-
cules

7. Τῷ καὶ] Legendum τῷ καὶ αὐτῷ — δι-
δοσθαι, si aliquid dixisse, velimus Lucia-
num. *Gesner.*

κλεις, ως καταργείλασον, καὶ πληγῶν τινων Ὄμηρικῶν ως ἀληθῶς δεόμενον.

Τὰ μὲν τοίνυν πρὸς τὰς ξυναγίας αὐτὰς ἄγοντα, καὶ ἀφ' ὧν αὐτὰς Φέροντες ἐπιτρέπουσι τοῖς πλεσίοις χρῆσθαι πρὸς ὅ, τι ἂν εἰθέλωσι, ταῦτά ἔσιν, ἢ ὅτι ἐγγύτατα τέτων. πλὴν εἰ μὴ κακείνων τις μεμνήσθαι ἀξιώσει, τῶν καὶ μόνη τῇ δόξῃ ἐπαίρομένων, τὰ ξυνεῖναι εὐπατρίδαις τε καὶ εὐπαρύφοις ἀνδράσιν. εἰσὶ γὰρ οἱ καὶ τῶτο περιβλεπτον καὶ ὑπὲρ τὰς πολλὰς νομίζεσσιν, ως ἔγωγε τάμον ἴδιον, ἀδὲ βασιλεῖ τῷ μεγάλῳ αὐτὸ μόνον συνεῖναι, καὶ συνὼν ὀρᾶσθαι, μηδὲν χρησὸν ἀπολαύσων τῆς ξυναγίας δεξαίμην ἄν.

Totau.

cules risu dignum, et Homericis plagis vere indigens.

9. Quae igitur ad conuictus istos agunt, et propter quae diuitibus se praebent, ut ipsis pro arbitrio abutantur, haec sunt, aut his fere proxima; nisi forte illorum etiam mentionem inieccisse aliquis velit, qui gloria sola efferuntur verandi cum generosis viris et praetextatis. Sunt enim qui hoc etiam illustre quiddam et vulgo superius putant, cum equidem, quod ad me priuatim attinet, ne velim quidem nec cum magno Rege esse, et in conuictu eo conspici, si hoc per se solum sit, neque aliud quidquam boni ex illa conuentudine ad me redeat.

Τοιαύτης δὲ αὐτοῖς τῆς ὑποθέσεως ὅσης, φερε ήδη πρὸς ἡμᾶς αὐτὰς ἐπισκοπήσωμεν, οἵας μὲν πρὸ τοῦ εἰσδεχθῆναι καὶ τυχεῖν ὑπομένεταιν, οἵα δ' εἰς αὐτῷ ήδη ὄντες πάσχεσσιν· ἐπὶ πᾶσι δὲ, ἥτις αὐτοῖς ἡ παταξροφὴ τῇ δράματος γίγνεται. Καὶ γὰρ δὴ ἐκεῖνό γε εἰπεῖν ἔστιν, ὡς εἰ καὶ πονηρὰ ταῦτα, εὐληπτα γένην, καὶ καὶ πολλὰ δεῖσει τῷ πόνῳ, ἀλλὰ θελῆσαι δεῖ μόνον. Εἰτά σοι πέπρακται τὸ πᾶν εὔμαρῶς. ἀλλὰ τολμῆσ μὲν τῆς διαδρομῆς, συντρχῆσ. δὲ τῆς Θυραιλίας, ἔωθέν τε εἴχανιςάμενον, περιμέτειν ὠθεύμενον, καὶ ἀποκλειόμενον, καὶ ἀναίσχυντον ἐνίστε, καὶ ὀχληρὸν δοκεῖντα μὴπόθεν θυρωρῷ κακῷ συρίζοντι, καὶ

IO. Hoc igitur cum rationis suae argumentum et quasi fundamentum habeant, age iam internos videamus primo, quae sustineant, priusquam admittantur et votorum fiant compotes; quae deinde, cum ibi sunt, illis eueniant; post omnia vero, quae ipsis conuersio fiat fabulae. Neque enim hoc dicere licet, vilia quidem ista esse, sed ob ipsum facilia ad adipiscendum, neque multo labore opus habcre; sed modo opus esse, ut velis dein reliqua facile perfecta omnia. Quin multo discursu opus est, et multis ad ianuam excubiis. Mane surgendum, exspectandum deinde est, ac durandum, si impellaris interea et excludaris, et impudens nonnumquam molestusque videaris, sub imperio quasi ianitoris Syrum male sermonem

DE MERCEDE CONDVCTIS 23

καὶ ὄνομακλήτορι Λιβυκῷ ταπτόμενον, καὶ μισθὸν τελέντα τῆς μνήμης τὴν ἀνόματος· καὶ μὴν καὶ ἐσθῆτος ὑπὲρ τὴν ὑπάρχουσαν δύναμιν ἐπιμεληθῆναι χρὴ, πρὸς τὸ τῇ θεραπευομένῃς αξίωμα, καὶ χρεώματα αἰρεῖσθαι, οἷς ἂν ἐκεῖνος ἔδηται, ὡς μὴ ἀπάδης, μηδὲ προσυρέας θελτόμενος· καὶ Φιλοπονῶς ἐπεσθῆσαι, μᾶλλον δὲ ἥγεισθαι, ὑπὸ τῶν οἰκετῶν προωθήμενον, καὶ ὥσπερ τινὰ πομπὴν ἀναπληρῶντα. οὐ δέ γέδε προσβλέπει πολλῶν ἔξης ἡμερῶν.

Ἡν δέ ποτε καὶ τὰ ἄριστα πράξης, καὶ ἵδη σε; καὶ προσκαλέστες εἱρηταί τι, ὃν ἂν τύχῃ, τότε δὴ τοτεπολὺς μὲν ὁ ἴδρως, αὐθρόος δέ ὁ ὄλγυ-
γος,

nem adiniscientis, aut nomenclatoris Libyci constitutus, quibus mercedem soluas etiam oportet, quod nomen tuum meminere. Quin etiam vestium curam maiorem quam pro facultatibus suscipere oportet, ad dignitatem nempe eius, quem colas, et colores eligere, quibus ille delectetur, ne discrepes ab illo, neque offendas, si forte te videat; tum studiose illum affectari, vel praecedere potius impulsu seruis, et quamdam quasi pompam implere. Ille vero multis deinceps diebus neque adspicit te.

ii. Si vero aliquando felicissimus sis, et videat te, et ad se vocatum rogauerit fortuitorum quiddam: tum sane sudor multus, et crebra ver-

γος, καὶ τρόμος ἀναιρός, καὶ γέλως τῶν πε-
ρόντων ἐπὶ τῇ ἀπορίᾳ· καὶ πυλάκις ἀποκρίνεται
σθαι δέον τις ἦν ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἀχαιῶν, ὅτε
χίλιαι νῆες ἤσαν, αὐτοῖς λέγεις. τέτοιοι μὲν
χρησοὶ αἰδῶ ἐκάλεσαν· οἱ δὲ τολμηροὶ δειλίαιν·
οἱ δὲ καιοήθεις ἀπαίδευσίχν. σὺ ιδ' ἐν ἐπι-
σΦαλεσάτης πειραθεὶς τῆς πρώτης Φιλοφροσύ-
νης, ἀπῆλθες καταδικάσας σεαυτῷ πολλὴν τὴν
ἀπόγνωσιν. ἐπειδὸν δὲ πολλὰς μὲν αὔπνυχς νύ-
κτας ίαύσης, ἥματα δ' αἰματόσυνα διαγάγης,
· οὐ, μὰ Δία, τῆς Ἐλένης ἔνεκα, ἐδὲ τῶν Πριά-
μων Περγαμων, ἀλλὰ τῶν ἐλπιζομένων πέντε
οβρολῶν, τύχης δὲ καὶ τρεχικᾶ τινος θεῶς συν-
σάντος, ἔξτασις τάντεῦθεν, εἰ οἵσθα τὰ μα-
θήμα-

tigo, et tremor intempestiuus, et risus praesen-
tium de aestu tuo: et saepe cum respondendum
fit, quis Achiuoruim rex fuerit? respondes, mille
illis naues fuisse. Hoc boni quidem viri puden-
tiam appellant, audaces vero timiditatem, et ma-
ligni inscitiam, tu vero primam tibi humanita-
tem periculosisssimam expertus, discedis tuam
ipse damnans meticulosam diffidentiam. Cum
vero multae tibi inde noctes sine munere somni,
sanguineique dies transierunt, non Helenae sane
causa, aut Pergamorum Priami, sed quinque
quos speras obolorum, et iam Tragicus tibi deus
aliquis obuenerit, qui te commendet; examen
inde instituitur, an literas noueris? Ac diuiniti
quidem

θήματα· καὶ τῷ μὲν πλεσίῳ ἡ διατριβὴ οὐκ
ἀηδής, ἐπαινεμένω, καὶ εὐδαιμονίζουμενός· σοὶ
δὲ, ὁ ὑπὲρ τῆς ψυχῆς ἀγών, καὶ ὑπὲρ ἀπαν-
τος τῷ βίᾳ τότε προκεῖσθαι δοκεῖ· ὑπεισέχε-
ται γὰρ εἰκότως τὸ μῆδον ὑπὸ ἄλλων ἢν κατασθ-
χθῆναι, πρὸς τῷ προτέρῳ ἀποβληθέντα, καὶ
δόξαντας εἶναι ἀδόκιμον· ἀνάγκη τοίνυν εἰς μυ-
ρία διαιρεθῆναι τότε, τοῖς μὲν ἀντερεῖταις
τοῖς Φθονῶντα (τίθει γὰρ καὶ ἄλλος εἶναι τῶν
αὐτῶν ἀντιποιημένας) αὐτὸν δὲ πάντα ἐνδεῶς
εἰρηκέναι νομίζοντα, Φοβόμενον δὲ καὶ ἐλπίζον-
τα, καὶ πρὸς τὸ ἐνείκα πρόσωπον ἀτενίζοντα.
καὶ εἰ μὲν ἐκφαυλίζοι τι τῶν λεγομένων, ἀπο-

λύε-

quidem illa non insuavis exercitatio, qui laude-
tur per hanc occasionem, et felicitatis nomine
praedicetur; tibi vero certamen de ipsa anima, et
vita uniuersa videtur esse propositum. Nec im-
merito enim subit, nec ab alio receptum te iri,
reiectus a priore aliquo, et reprobatus si fueris.
Necesse igitur est in sexcentas tum partes ani-
mum distrahi, qui inuidet his, qui tecum li-
mul examinantur, (pone enim alios esse eadem
quae tu appetentes) te ipsum vero tenuiter nimis
dixisse ~~omnia~~ arbitris: porro metuas et speres,
et ipsius in vultu oculos defigas, ita ut si ipse
respuere quid eorum quae dicas videatur, periisse.

λύμανον· εἰ δὲ μειδιῶν ἀκόσι, γεγονθότα· καὶ
εὐελπίν καθισάμενον.

Εἰκὸς δὲ πολλὰς εἶναι τὰς ἐναντίας τοι Φρε-
νῶντας, καὶ ἄλλας ἀντὶ σᾶς τιθεμένας ὃν ἔκα-
στος ὥσπερ εἰ λόγω τοξεύων, λέληθεν. εἴτ' ἐν-
νόησον ἄνδρα ἐν βαθεῖ πώγωνι καὶ πολιᾷ τῆκό-
μη, ἐξεταζόμενον, εἴ τι οἶδεν ὡφέλιμον, καὶ τοῖς
μὲν δοκεῖται εἰδέναι, τοῖς δὲ μή· μέσος ἐν το-
στῷ χρέος, καὶ πολυπρωγύμονεῖται σχάπτας δ'
παρεληλυθώς Βίος· καῦν μέν τις ἡ πολίτης ὑπὸ^{τοι}
Φθόνος, ἡ γείτων ἐν τινος εὔτελος αἰτίας προσ-
κεργικῶς, ἀνακρινόμενος εἰπῃ μοιχὸν, ἡ παθε-
ρασὴν, τἜτ' ἐκεῖνο, ἐκ τῶν Διὸς δέλτων ὁ μάρ-
τυς.

te putes, si vero cum subrisu audiat, gaudeas et
bona cum spe adstes.

12. Est autem vero sūnile, multos esse, qui ob-
trectent tibi, et alios tibi opponant, quōrum
vnuſquisque velut ex infidiis occulte iaculetur.
Iam cogita virum prolixa cum barba et canis ca-
pillis explorari, si quid norit vtile; et aliis qui-
dem videri nosse, aliis non item. Tum tempus
intercedit, quo scrupulose inquiritur vita tua o-
mnis superior: et si quis vel tuus ciuis inuidia,
aut vicinus leui quadam de causa ~~tibi~~ offendit,
interrogatus de te aut moechum dixerit, aut
puerorum amore infamem, illicet, is putatur ex
Iouis ipsius tabulis datus testis: sin ad vnum o-
mnes

τούς ἀν δὲ πάντες ἄμα ἔξις ἐπαινῶσιν, ὑποπτοι, καὶ ἀρφίβολοι, καὶ δεδεκασμένοι. χρήτοιννυ πολλὰ εὐτυχῆσαν, καὶ μηδὲν ὅλως ἐναντιωθῆσαν. μόνως γάρ αὐτῷ εἴτε ιρατίσειας. εἰσι, καὶ δὴ εὐτύχησαν σοι πάντα τῆς εὐχῆς μειζότως· αὐτὸς τε γάρ ἐπίνεσε τὰς λόγους, καὶ τῶν Φέλων οἱ ἐντιμότατοι, καὶ οἵ μάλιστα πισεύει τὰ τοιαῦτα, ἐκ ἀπέτρεψαν· ἔτι δὲ καὶ ἡ γυνὴ βάλεται, ἐκ ἀντιλέγει δὲ ὅτε ἐπίτροπος, ἔτι ὁ οἰκονόμος· • ὃδέ τις ἐμέμψατό σε τὸν βίον, ἀλλὰ πάντα ἔλεω, καὶ πανταχόθεν αἰσια τὰ ιερά.

Κεκράτηνας ἦν, ὁ μακάριε, καὶ ὕσεβας τὰ Ολύμπια, μᾶλλον δὲ, Βαβυλῶνα εἰληφας, ἦ τὴν

mnes ordine te laudent, suspecti habentur, et ambigui, et corrupti. Oportet igitur multa te felicitate vti, et nusquam oinnino oppugnari: hac sola enim ratione viceris. Esto. Feliciter tibi oinnia a maiori quadam fortuna cunerunt: et ipse enim tuam laudauit orationem, et amicorum honoratissimi, et quibus maxime credit de talibus, ipsuim non auerterunt: porro idem vult vxor, neque procurator contradicit, nec dispensator: neque vitam tuam quisquam reprehendit, sed placata omnia, et litatum vndique.

13. Viciisti igitur, beate, coronatus es Olympiis, vel potius, Babylonem cepisti, aut Sardium

τὴν Σάρδεων ἀνράπτολιν παθῆσην, καὶ ἔξεται τὸ τῆς Ἀμαλθείας πέρας, καὶ ἀμελέτεις ἀρνίθων γάλα. δοῖ δή σοι ἀντὶ τῶν τοσέτων πόνων μεγίσκη ἡλίκια γενέσθαι τάγαθα, ἵνα μὴ Φύλλινος μόρον ὁ σέΦανος ἦ; καὶ τόν τε μισθὸν ἐκ εὐπατρίαΦρόνητον δέμετθῆναι, καὶ τέτον ἐν καιρῷ τῆς χρείας ἀπρεχυμένως ἀποδίδοσθαι, καὶ τὴν ἀλλην τιμὴν ὑπὲρ τὰς πολλὰς ὑπάρχειν πόνων δὲ ἔκείνων, καὶ πηλᾶ, καὶ δρόμων, καὶ ἀγρουπνιῶν, ἀναπεπαῦσθαι· καὶ τέτο δή τὸ Φῆς εὐχῆς, ἀποτείναντα τῷ πόδει παθεύθειν, μόνα ἔκείνα πράττοντα, ὃν ἔνεκκ τὴν ἀρχὴν παρελήφθη, καὶ ὃν ἔμμισθος εἴ. ἔχειν μὲν ἄτως, ὡς Τιμόκλεις, καὶ ἐδεν αὖ ἦν μέγα πανὸν, ὑποκύψαντα
Φέρειν

dium arcem expugnasti: et Amaltheae cornu habebis, et gallinarum lac mulgebis. Oportet enim pro tantis tibi laboribus ~~meritis~~ quanta bona contingere, ne foliacea modo corona sit; mercedem oportet constitui minime contemnendam, eamque, quo tempore opus est, sine difficultate solui; aliumque etiam supra vulgus honorem tibi haberis; et requietem iam contingere laborum illorum, et luti, et cursuum, et vigiliarum; et illud, quod in votis fuerat, ut porrectis pedibus dormire liceat, ac sola ea agere, quorum causa adiunctus initio fuisti, et quorum nomine capis mercedem. Sic quidem oportebat, Timocles, nec magnum sic malum foret, submissa ceruice iugum

φέρειν τὸν ζυγὸν ἐλαφρέν τε καὶ εὐφερον, καὶ τὸ μέγιστον, ἐπίχρυσον ὅντα, ἀλλὰ πολλὲ, μᾶλλον δὲ τὴν παντὸς δεῖ. μηρία γάρ ἐστιν ἀθίγητα ἐλευθέρων ἀνδρὶ ἐν αὐταῖς ἥδη ταῖς συγκοινίσις γιγγόμενα. οὐέψαι δ' αὐτὸς ἔξης ἀπέων, εἰ τις αὐτὸν κατὰ ὑπομεῖναι δύναιτο, παιδείᾳ καὶ ἐπὶ τέλαχιστον ὠμιλητικώς.

"Ἄρξομαι δ' ἀπὸ τῆς πρώτης δείπνου, ἦν. δεκῆ, ὃ σε εἰς δειπνήσειν τὰ προτέλεια τῆς μελλούσης Συνταξίας. εὐθὺς δὲν πρίσεισι παραγγελῶν τις ἕκειν επὶ τὸ δεῖπνον, ἐπὶ ἀνομίλητος σινέτης, ἐν χρὴ πρότερον ἵλεων ποιήσασθαι, παραβύσσαντα ἐς τὴν χεῖρα, ὡς μὴ ἀσέβιος εἶναι ἐσκῆς, τέλαχιστον πέντε δραχμάς. ὁ δὲ ἀκιστάμε-

105

iugum ferre leue et commodum, et quod maximum est, inauratum. Sed malum absit, immo omnia. Sexcenta enim sunt intolerabilia libero homini, quae in ipso iam conuictu fiunt. Considera autem ipse, dum deinceps audies, utrum ferre ea possit, si cui vel ad breuissimum tempus consuetudo cum eruditione fuerit.

14. Incipiam autem a prima coena, si ita videtur, quam te coenaturum probabile est, adiuviale quasi futuræ consuetudinis. Statim igitur accedit, qui ad coenam te vocet, non inhumatus seruulus, quem placare prius oportet, in manum demissis, nè rusticus esse videaris, quinque minimum drachmis. Ille vero per simulationem

νος 8), καὶ ἅπαγε, παρὰ σὲ δέ τιγώ; καὶ Ἡράκλεις,
μὴ γένοιτο ἐπειπὼν, τέλος ἐπείσθη· καὶ ἀπε-
σί τοι πλευτὸν ἐγγανόν· σὺ δ' ἐσθῆτα καθαρὰν
προχειρισάμενος, καὶ σεαυτὸν ὡς κοσμιώτατα
σχηματίσας, λασάμενος ἥμεις, δεδιώς, μὴ πρὸ
τῶν ἄλλων ἀφίκοιο. ἀπειρόκαλυν γὰρ, ὥσπερ
καὶ τὸ ὕστερον ἥμειν, Φορτικόν· αὐτὸν ἐν τηρή-
σας πὸ μέσου τῷ καιρῷ, εἰσελύλυθες· καὶ σε πά-
νυ ἐντίμως ἐδέξαντο· καὶ παραλαβάν τις, κα-
τέιλινε μῆρὸν ὑπὲρ τοῦ πλεσίου, μετὰ δύο πε-
σχεδὸν τῶν παλαιῶν Φίλων.

Σύ

tionem recusans initio, et, apage, inquiens, a
tene ego? et, me Hercules non fiet, subiiciens,
denique persuaderi sibi patitur, et albis te denti-
bus ridens abit. Tu vero pura veste depromta,
et quam ornatissime compositus lotusque venis,
metuens, ne ante alios adfisi: parum elegantis enim
hoc fuerit, ut superbū, venire ultimum. Ipso
igitur medio obteruato tempore, ingressus es, et
cum honoris te significatione exceperunt, teque
prehensum aliquis accumbere iussit paullum supra
diuitem, post duos circiter amicorum veterum.

15. Tu

8. Ἀκισάμενος] De iis usurpati, qui cum
indignatione ea renuere videntur, quae
cupiunt maxime. du Soul.

Σὺ δ' ὥσπερ τῷ Διὸς τὸν οἶνον παρελθὼν,
πάντα τεθαύμακας, καὶ ἐφ' ἕκαστῳ τῶν πρατ-
τουσίνων μετέωρος εἰ. ξένα γάρ σοι καὶ ἄγνω-
σα πάντα· καὶ οὐ τε οἰνετεία εἰς σὲ ἀποβλέπει,
καὶ τῶν παρόντων ἔκαστος ὅ, τι πράξεις ἐπιτη-
ρεῖσιν· ςδ' αὐτῷ δὲ ἀμελὲς τῷ πλεσίῳ εἴη,
ἄλλα καὶ προειπέ τισι τῶν οἰκετῶν ἐπισκοπεῖν,
ὅπως ἐς τὰς παιδας, οὐ οὖς τὴν γυναικα, εἰ πολ-
λάκις ἐκ περιωπῆς ἀποβλέψεις. οἱ μὲν γὰρ τῶν
συνδείπνων ἀκόλυθοι ὄρῶντες ἐκπεπληγμένοι,
ἐς τὴν ἀπειρίαν τῶν δρωμέτων ἀποσκώπτεσι,
τεμήριον ποιέμενοι τῷ μὴ παρ' ἄλλῳ πρότερον
τε δεδειπνηκένοι, τὸ καινὸν εἶναι σοι καὶ πρὸχει-
ρόμακτρον τιθέμενον. ὥσπερ ἐν εἰκός, ιδίειν τε
ἀνάγκη

15. Tu vero tamquam Iouis dominum ingressus
admiraris omnia, et ad vnuinquodque eorum,
quae fiunt, suspensus aestuas: peregrina enim tibi
et incognita omnia, porro hinc familia inten-
dit oculos, hinc conuiuarum quisque, quid agas,
obseruant. Nec ipse diues non hoc curat, sed
praeccepit etiam seruorum quibusdam, vt atten-
dant, quomodo erga pueros et vxorem te geras,
vtrum saepe circumlati oculis eos adspicias. Ac
conuiuarum quidem serui attonitum te videntes,
inscitiam eorum, quae facis, rident, signumque
etiam ex illo capiunt, te numquam apud alium
prius coenasse, quod nouum tibi insolensque sit
mantile adpositum. Ut igitur facile est ad con-
ii ien-

ἀνάγκη ὑπ' ἀπορίας, καὶ μήτε διψῶνται πιστὸν
αἰτεῖν τολμᾶν, μὴ δόξης οἰνόφλυξ τις εἴη, μήτε
τῶν ὄψων παραχτεθέντων ποικίλων πρὸς τι-
νὰ τάξιν ἐσκευασμένων, εἰδέπου ἐφ' ὅ, τι πρώ-
τον ἢ δεύτερον τὴν χεῖρα σκέψης. ὑποβλέπειν
ἔι τοὺς πλησίους δεήσει, κακεῖνον ζῆλον καὶ
μανθάνειν τὴν δείπνην τὴν ἀκολαχθίαν.

Τὰ δὲ ἄλλα ποικίλος εἶ, καὶ θορύβῳ πλέως
τὴν ψυχὴν, πρὸς ἔναστα τῶν πραττομένων ἐκπε-
πληγμένος. καὶ ἄρτι μὲν εὐδαιμονίζεις τὸν πλέ-
σιον τὴν χειροῦ, καὶ τὴν ἐλέφαντος, καὶ τῆς
τοσαύτης τρυφῆς· ἄρτι δὲ οἰκτείρεις σεαυτὸν,
ώς τομηόσν αὐν, εἴτα ζῆν ὑπολαμβάνεις. ἐνί-
τε δέ κακεῖνο εἰσέρχεται σε, ως ζηλωτὸν τινα
βιω-

iiiciendum, sudare te prae aestu necesse est, nec
audere, cum sitis, poterere poculum, ne vinofus
videare; neque fructibus adpositis variis, ordine
quodam struetis, scire, ad quid primo aut postea
manum porrugas. Furtim igitur respicere ad vi-
cinum oportebit, et illum imitari, et ab illo di-
scere coenæ ordinem.

16. Caeterum varius es, et tumultu animi ple-
nus, perturbatus ad singula, quiae fiunt: et nunc
quidem beatum praedicas diuitein auri caufa et
eboris, et tantarum deliciarum: iam vero te mi-
serabere, qui cum nihil sis ad hunc comparatus
diuitein, viuere tamen te arbitris: non num-
quam vero illud quoque in mentem tibi veniet,
quam

DE MERCEDE CONDVCTIS 33

βιώσῃ τὸν Βίον, ἀπασιν ἐκείνοις ἐντρυφίσων,
καὶ μεθεξῶν αὐτῶν ἔξ ίσοτιμίας. οἵει γὰρ εἰσ-
ατὶ Διονύσια ἑορτάσειν, καὶ πχ καὶ μειράκια
ἀραικά διακονώμενα, καὶ ἡρέμα προσμειδιῶντα,
γλαΦυρωτέραν ὑπογράΦει σοι τὴν μελλοσαν
διατριβήν· ὥστε συνεχῶς τὸ Όμηρον ἐκεῖνο
Φθέγγεσθαι.

Οὐ νέμεσις Τρῶας καὶ σύντημιδας Ἀχαιάς
Πολλὰ πονεῖν καὶ ὑπομένειν ὑπὲρ τῆς τοσαύτης
εὐδαιμονίας. Φιλοτησίου τὸ ἐπὶ τάτῳ καὶ
σκύφον εὔμεγέθη τινὰ αἴτήσας, πρόπτει σοι τῷ
διδασκάλῳ, οὐδὲ, τι δὴ ποτε προσειπών· σὺ δὲ
λαβὼν, οὐδὲ, τι μέν τι σε καὶ αὐτὸν ὑπειπεῖν ἔ-
δει,

quam inuidendam victurus sis vitam, qui ad de-
licias usque omnibus illis usurus, et aequo iure
particeps illorum futurus sis. Putabis nimirum
semper te acturum Dionysia. Ac forte etiam ado-
lescentuli formosi ministrantes, et leuiter adri-
dentes, venustiorem tibi futuram viuendi condi-
tionem pingunt, ut semper Homericum illud di-
cas:

*Non pigear Troasque ocreatè et cruris Achiuos
Multa pati et facere tantae felicitatis gratia. Hinc
amicitiae libabitur, et magnum quoddam pocu-
lum poscens propinat tibi Magistro, vel quocum-
que demum nomine te appellans: tu vero capiens
poculum, quid tibi respondendum sit ignoras.*

Luc. Op. T. III.

C

præ

δει, ἡγνόησαι ὥπ' ἀπειράς, καὶ ἀγροτίας δόξαιν ὠφλεῖ.

Ἐπίφθονος δὲ οὐκέτι τῆς πρωπόσεως ἐκείνης πολλοῖς τῶν παλαιῶν Φίλων γεγένησαι, καὶ πρότερον ἐπὶ τῇ κατακλίσει ἐλύπησάς τινας αὐτῶν· ὅτι τύμερον ἤκιν, πρέμερθης ἀνδρῶν παλινεπτῇ διλείαν ἡντληκότων. εὐθὺς οὖν καὶ τοῦ ἔτος τις περὶ σῷ λόγος ἐν αὐτοῖς. τότε ἡμῖν πρὸς τοῖς ἄλλοις δεινοῖς ἐλείπετο, καὶ τῶν ἄρτι ἐσελημυθότων ἐς τὴν οἰκίαν, δευτέρας εἶναι, καὶ μόνοις τοῖς Ἐλλησι τότοις ἀνέωκται ἡ Ρωμαίων πόλις. καίτοι τί ἐσιν, ἐφ' ὅτῳ πρωτιμῶνται ἡμῶν; οὐρημάτια δύσηνα λέγοντες, οἰσταί τι παμμέγεθες ὠφελεῖν; ἄλλος δὲ, οὐ γὰρ εἶδες,

prae imperitia, et rusticitatis opinionem præbes.

17. Igitur inuidiam ab illa propinatioне veterum amicorum plurium subiisti, et iam prius in ipso accubitu offendisti quosdam illorum, quod nouus hospes praelatus es viris, qui in ultorum iam annorum seruitutem exhausere. Statim igitur tales inter ipsos habentur de te sermones. Hoc scilicet nobis ad reliqua mala deerat, ut etiam post eos, qui modo ingressi domum sunt, habemantur: et solis hisce Graeculis Romanorum urbs patet. Quid vero est, quo ante nos censentur? num sermunculis quibusdam miseris proferendis, maximam se putant utilitatem adferre? Alius vero,

εῖδες, ὅσα μὲν ἔπιεν, ὅπως δὲ τὰ παρατεθέντα
συλλαβὼν κατέφαγεν; ἀπειρόκαλος ἄνθρωπος,
καὶ λιμὸς τελέως· γ' δὲ σύντοπος λευκὴ ποτε ἄρτου
ἔμφορηθείς, ὅτε γε Νοικδικᾶ, η Φασιανῆ ὅρ-
μος, ὃν μόλις τὰ ὅξα ἡμῖν παταλέοιπε. τρί-
τος ἄλλος, ὁ μάταιος, Φησί, μόντε ἐδίδει ὅλων.
ἡμερῶν ὄψεσθε αὐτὸν, ἐνταῦθα πα τὸν ἡμῖν τὰ
ὅμοια ποτυκόμενον. νῦν μὲν γχρ ὥσπερ τὰ και-
νὰ τῶν ὑποδημάτων εὐ τιμῇ τινι καὶ ἐπιμελεῖος
ἴσιν· ἕπειδὲν δὲ πατηθῆ απολλάκις, καὶ τὴν πη-
λᾶ ἀνασπλησθῆ, ὑπὸ τῆς κλίνης αὐθλίως ἐρρίψε-
ται· πόρεων ὥσπερ ἡμεῖς ἀνάπλεως· ἐκεῖνοι μὲν
ἐν τοιαιντα περὶ τὰ ποδὰ δρέφοσι, καὶ πα Ἀ-
δη καὶ πρὸς δικυβολάς τινες αὐτῶν παρασκευά-
ζονται.

Tò

ro, non enim vidisti, inquit, quantum biberit?
et quomodo adposita sibi corripiens vorauerit?
bonarum rerum imperitus homo, et esuritionum-
plenus, ne per quietem vinquam candido pa-
ne satiates, aut Numidica gallina, vel Phasiana,
quarum vix ossa nobis reliquerit. Tertius alias,
inepti, inquit, ne totis quidecum quinque interie-
ctis diebus videbitis hominem hic inter nos simi-
liter querentem. Nunc enim, ut noui calcei, in
honore quoddam et cura est: cum vero calcatus
fuerit aliquoties, et luto oppletus, sub lecto iace-
bit misere, cimicibus non minus quam nos re-
fertus. Ac hi quidecum talia de te multa versant, et
forte iam ad calumnias se parant quidam colun.

Τὸ δ' ἐν συμπόσιον ὅλον ἔκεινθ σόνεῖ, καὶ περὶ σὲ οἱ πλεῖστοι τῶν λόγων· σὺ δ' ὑπ' ἀρθείας πλέον τὰ ἴκανά εἰπτιὼν οἷς λεπτά καὶ δριμέος, πάλαι τῆς γαστρὸς ἐπέγγισης, πουήρως ἔχεις· καὶ ἔτε προεξανασῆνας σοι καλὸν, οὕτε μένειν ἀσφαλέα, ἀποτεινομένης τοίνυν τὰ πότα, καὶ λόγων ἐπὶ λόγοις γιγνομένων, καὶ θεαμάτων ἐπὶ θεάμασι παρίστων, (ἀπαντα γὰρ ἐπιδείξασθαι εοι τὰ αὐτὰ βόλετα) κόλασιν καὶ μικρὰν ὑπομένεις, μήτε ὄρῶν τὰ γιγνόμενα, μήτε ἀκάων, εἴ τις ἀδει, ή καθαρίζει, πάνυ τιμώμενος μειρακίσκος, ἀλλ' ἐπανεῖς μὴν ὑπ' αὐλαγκῆς, εὔχῃ δὲ ή σεισμῷ συμπεσεῖν ἵκεινα πάν-

τα,

18. Convivium igitur illud totum tuum est, ac de te sermones plerique. Tu vero, insuetus vide-
licet, plus iusto qui biberis vini tenuis et acris,
olim urgente ventre male habes: et tamen neque
ante reliquos surgere decorum tibi est, neque man-
nere tutum. Producta ergo compotatione, dum
sermo alias ex alio nascitur, dum spectaculum
succedit spectaculo: (omnia enim sua ostentare
tibi vult) poenam non paruam sustines, prae-
qua nec vides quae fiunt, neque audis si quis can-
tat, vel cithara canit habitus magno in pretio
adolescentulus: sed laudas tu quidem necessario,
caeterum aut terrae motu concidere illa omnia
optas,

τα, ἡ πυρικαῖάν τινα προσαγγελθῆναι, ἵνα ποτὲ καὶ διελυθῇ τὸ συμπόσιον.

Τέτο μὲν δη σοι τὸ πρῶτον, ὡς ἔταιρε, καὶ ἥδιζον εἰσενοῦνται, ἐκ ἐμογε τῷ θύμῳ, καὶ τῶν λειτουργῶν ἄλλων ἥδιον, ὀπηνίκα βέλαμα, καὶ ἐπόσον ἐλευθέρως ἐσθιομένῳ. ἵνα γὰν σοι τὴν ὁξυρρυμίαν τὴν ἑπτὶ τέτοιοι παρῶ, καὶ τὸν ἐν τῇ νυκτὶ ἔμετον, σῶθεν δεήσει περὶ τῷ μισθῷ ἔυμβριναι ὑμᾶς, ὃκόσον τε καὶ ὅπότε τῷ ἔτας χρή λαμβάνειν. παρόντων ἂν δύο ἡ τριῶν Φίλων, προσκαλέστας σα, καὶ καθίσθενται κελεύσας, ἀρχεται λέγειν· τὰ μὲν ἡμέτερα, ὅποια ἔσιν, ἐώρακας ἥδη, καὶ ὡς τῦφος ἐν αὐτοῖς ἔδει εἰς, ἀτραγώδητα δὲ καὶ πεζὰ πάντα, καὶ δημοτικά-

optas, aut incendium quoddam narrari, ut tandem aliquando saluatur conuiuum.

19. Haec itaque prima tibi, sodalis, et suauissima illa coena: mihi non item, de cepa et candido sale iucundius, cām volo et quantum volo, libere sumenti; ut enim acidum ructum, qui consequi ista folet, et vomitionem nocturnam omitteret, postridie oportebit de mercede inter vos conuenire, quantum, et quo anni tempore accipere oporteat. Praesentibus ergo duobus tribusue amicis, aduocato te atque adsidere iusso, dicere incipit: Quae sit nostra viuendi ratio, heri vidiisti, et quam nullus sit in ea iactationi locus, nihil hic tragediarum, pedestria (huius) omnia

πά· χρή θέσεως εἶχεν ὡς ἀπάντων ἡμῖν οἰ-
νῶν ἐσομένων. γελοῖον γὰρ, εἰ τὸ κυριώτατον,
τὴν φυχὴν σοι τὴν ἔμαυτόν, η̄ καὶ, νῆ Δία, τῶν
παιδῶν (εἰ παιδες εἴεν αὐτῷ παιδεύσσως δεό-
μενοι) ἐπιτρέπων, τῶν ἔθλων μὴ ἐπίσης ἥγο-
μην δεσπότην. ἐπεὶ δὲ καὶ ὠρίσθαι τι δεῖ, δρῶ
μὲν τὸ μέτριον οὐαὶ αὐταρκεῖς τῷ σῷ τρόπῳ, καὶ
συνίημι, ὡς ἐχὶ μισθὼ ἐλπίδι προσελήλυθας ἥ-
μῶν τῇ οἰκίᾳ, τῶν δ' ἄλλων ἔνεσκα, τῆς εὐνοίας
τῆς παρ' ἡμῶν, καὶ τιμῆς, ἣν σαφὰ πᾶσιν ἔ-
ξεις ὅμως δ' ἐν καὶ ὠρίσθω τι· σὺ δ' αὐτὸς
οὐ, τι καὶ βέλει, λέγε, μεμνημένος, ὦ Φίλτα-
τε, κἀκείνων, ἀπερ ἐν ἑορταῖς ἔτησίοις εἴος ἥ-
μᾶς

et ciuilia: caeterum ita te existimare volo, et ita
te instituere, ut communia nobis futura memi-
netis omnia. Ridiculūm enim fuerit, si quod
principatuū teret, animum tibi meum, (aut
Hercle liberorum, si sint illi liberi institutionis
egentes) cum credam, reliquorum te non ex ae-
quo dominum arbitrer. Quandoquidēin vero et
definiri aliquid opus est, video quidem mediocri-
tatem tuam et mores sua virtute beatos conten-
tosque, atque intelligo, non mercedis spe no-
stram te dominiū accessisse, sed aliarum rerum
causa, benevolentiae nostrae, et hōnōris, quem
omnes tibi habebunt: attamen etiam definiatur
aliquid. Tu vero ipse, quid volueris, dicio,
sed memineris; carissime, illorū etiam, quae
in solemnitatibus annuis datus nos facile asse-
queris:

μᾶς παρεῖσιν. οὐ γὰρ ἀμετήπομεν ἃδε τῶν τοι-
ότων, εἰ καὶ μὴ νῦν αὐτὰ συντιθέμεθα. πολ-
λοὶ δὲ, οἵσθια, τῷ ἔτεις αἱ τοισῦται ἀΦορμαί·
καὶ πρὸς ἐκεῖνα τοίνυν ἀποβλέπτων, μετριώτε-
ρον δηλούστε ἐπιβάλλοις ἡμῖν τὸν μισθὸν· ἄλ-
λως τε, καὶ πρέπον ἀν εἴη τοῖς πεπαιδευμένοις
ἄμιν υρεῖττοσιν εἶναι χρημάτων:

Ο μὲν τοῦτ' εἰπὼν, καὶ ὅλον σε διασείσας
ταῖς ἑλπίσι, τιθασσὸν ἔσχυτῷ πεπόίηνε· σὺ δὲ,
πάλαι τάλαντα, καὶ μυριάδας ὄντειροπολήσας,
καὶ ἀγρεὺς ὅλες, καὶ συνοικίας, συνίης μὲν ἡρ-
μη τῆς μητρολογίας, σαίνεις δὲ ὅμως τὴν ὑπό-
σχεσιν ⑨), καὶ τὸ, Πάντα ἡμῖν κοντὰ ἔσαι, βέ-
βαιον

queris: neque enim negligemus ista, licet de his
nihil iam inter nos conueniat: multae autem,
nosti, singulis annis eiusmodi sunt occasiones.
Ad hanc ergo respiciens, moderatiorem nobis
scilicet mercedem impones: et alioquin decet vos
eruditos superiores esse pecunia.

20. His ille dictis totum te commouit spc varia,
et mansuetum sibi reddidit. Tu vero, qui ta-
lenta olim et millia somniaueras, et agros
totos vicosque, intelligis quidem paullatim
minutam parsimoniam; interim tamen adulata-
ris, ac præmissionem, et illud, communia no-
bis

C 4

9. Σαίνεις — τὴν ὑπόσχεσιν] Σαίνειν proprie-
canum esse caudam agitantium, et hic ad
homi-

Βαιον καὶ ἀληθὲς ἔσεσθαι νομίζεις, ὃν τίδώς,
ἔτι τὰ τοιαῦτα,

Χείλεα ιω) μέν τ' ἐδίην, ὑπερώην δὲ κακέδιγνε.
Τελευταῖον δὲ ὑπὸ αἰδὸς αὐτῷ ἐπέτρεψας. οὐ δὲ,
αὐτὸς μὲν, ἐ Φιλιν ἐρεῖν, τῶν Φίλων δέ τινες
τῶν παρόντων καλεύει, μέσον ἐλθόντας πράγ-
ματος εἰπεῖν, οὐ μήτ' αὐτῷ γίγνοιτ' ἀν Βαρὺ,
καὶ πρὸς ἄλλα τάτων ἀναγκαιότερα διαπεινῶν-
τι, μήτε τῷ ληψομένῳ εὔτελες. οὐ δὲ, ἀμο-
γέρων

bis erunt omnia, firmum verumque esse putas,
nesciens haec talia,

Labra rigasse quidem; non bumectasse palatum.
Denique prae pudore ipsi permittis. At ille, se
quidem dictum negat, amicorum autem praes-
sentium unum iubet intercedere, et dicere, quod
neque sibi graue sit, qui in alia etiam magis ne-
cessaria sumtum faciat, nec vile accepturo. Ille
vero

homines translatum, *blandiri* significare,
recte tradit Elsner. ad J. Tbeff. 3, 3. Iam
vero κατὰ vel διὰ videtur intelligendum,
vt sit, *blandiris tibi propter pollicitationem.*
Vel cum Cl. Gesn. ad νομίζεις referendum.
Reitz.

10. *Χείλεα*] Il. X. 495. de Astyanachte pri-
mis modo labris degustante poculum. Vult
nempe inter supra labra nata quasi ver-
ba, non profecta ex animo. *Gesuer.*

γέρων τις, ἐκ παιδῶν κολακείῳ σύντροφος, ὃς
μὲν ἡκαὶ εὐδαιμονέστατος εἴη, Φησὶ, τῶν δὲ τῇ πό-
λει ἀπάντων, ὁ ἄτος, ἥκεν αὖτοις, φῆ γε τέ-
το πρῶτον ὑπῆρχεν, ὁ πολλοῖς πάνυ γλυκούμε-
νοις μόλις αὖ γένοιτο παφὰ τῆς Τύχης λέγω
δε, ὄμιλίας ἀξιωθῆναι, καὶ ἔσιας κοινωνῆσαι,
καὶ ἐς τὴν πρώτην οἰκίαν τῶν σὺν τῇ Ρωμαίᾳ
ἀρχῇ καταδεχθῆναι. τότε γὰρ ὑπέρτα Κροῖσκ
τάλαντα, καὶ τὸν Μίδα πλάτεν, εἰ σωφρο-
νεῖν οἶσθα. εἰδον ΙΙ) δὲ πολλὰς τῶν εὐδοκί-
μων, ἐθελήσαντας ἄν, εἰ καὶ προσδιδόντα δέοι,
μόνης τῆς δάξης ἔνεκα, συγεῖναι τάτῳ, καὶ ὁ-

ρᾶσθαι

vero eiusdem senectutis homo, adulationi a pue-
ritia inde adsuetus, felicissimum te, o noster,
inquit, esse qui in hac vrbe sunt omnium, non
negabis, cui primum hoc contigerit, quod mul-
tis vehementer cupientibus vix a fortuna obtin-
gat: hoc dico, quod consuetudine et communi-
menia dignus habitus es, atque in primam earum,
quae sunt in Romanorum imperio, domum rece-
ptus. Hoc enim supra Croesi talenta et Midæ
diuitias, si moderate scias vti. Evidem cum
viderim multos nobiles viros, qui vellent, si
quid etiam impendendum sit, solius gloriae cau-
sa cum hoc vivere, et conspicere circa hunc, et fo-

C 5

dales

II. Εἰδον] Videntur melius cohaerere, quae
sequuntur, si non legas εἰδον, sed ιδών.
Evidem ita verti. Gesner.

ράσθαι περὶ αὐτὸν ἔταιρας, καὶ φίλος εἶναι δεκόντας· οὐδὲ ἔχω ὅπως σε τῆς εὐποτμίας μακάριστο· ἐς οὐδὲ πρασκήψη μισθὸν τῆς τοιαύτης εὐδαιμονίας. ἀριστὴν ἐν νομίῳ, εἰ μὴ πάνυ ἀσωτος· εἴ, τοσένδι τι εἰπὼν ελάχισον, καὶ μάλιστα πρὸς τὰς σὰς ἐκείνας ἐλπίδας.

Ἄγαπῶν δὲ ἔμετος ἀναγκαῖον. οὐ γάρ τοδέ οὐν Φυγεῖν ἔτι σοι δυνατὸν ἐντὸς ἀρκύων γενομένῳ. δέχῃ τοίνυν τὸν χαλινὸν, μύσας, καὶ τὰ πρώτα εὐάγγελθες τοῦ πρὸς αὐτὸν, οὐ πάνυ περισπώντα, τοδέ ὁὔπως θύττοντα, μέχρις οὐν λάθης τέλεον αὐτῷ συνήθης γενόμενος. οἱ μὲν δὴ ἔξω ἀνθρώποι τὸ μετὰ τόπο τοῦ λόγου σε, ὁρῶντες ἐντὸς τῆς κιγκλίδως διατρέβοντα, καὶ ἀκολύτως εἰσίον-

dales ipsius atque amicos videri: non inuenio, quibus verbis fortunam tuam praedicem, qui ad hanc felicitatem insuper etiam mercedem accepturus sis. Sufficere igitur puto, nisi plane prodigus et nequam es, hic certum quiddam dicit, idque valde exiguum, in primis ad illas spes tuas.

21. Tamen boni consulas necesse est: neque enim iam fugere tibi integrum, intra retia haerenti. Recipis itaque frenum et os comprimis, et primum facilem te ipso praebes agilernque, nec valde trahenti, neque acutum pungenti, donec sensim plane mansuetus illi fias. At qui extra familiam sunt homines ab eo te tempore admirantur, videntes te intra cancellos esse, ac nomine

εισιόντα, καὶ τῶν πάνυ τινὰ ἔνδον γεγενημένου. σὺ δὲ αὐτὸς ἀδέπτω ὄρχης, ἕτιος ἐνεκα εὔδαιμων αὐτοῖς εἶναι δοκεῖ. πλὴν ἀλλὰ χαίρει γε, καὶ σεαυτὸν ἔξαπατας, καὶ ἀεὶ τὰ μέλλοντα βελτίω γενήσεσθαι νομίζεις· τὸ δὲ ἔμπαλιν, η̄ σὺ ἥλπισας, γίγνεται· οὐδὲ ὡς οἱ παροιμία Φησίν, ἐπὶ Μανδραβίῳ χωρεῖ τὸ πρᾶγμα, καθ' ἐκάστην ὡς εἰπεῖν τὴν ἡμέραν, ἀποσμιμυθόμενον, καὶ εἰς τἀπίσω ἀναποδίζον.

Ηρέμας εὖ ἀσπερεῖται ἀμυδρῷ τῷ Φωτὶ τότε πεῶτον διαβλέπειν, ἀρχηγατανοεῖν, οἷς αἱ μὲν χρυσαῖ ἐκεῖναι ἐλπίδες; ἀδὲν ἀλλ' η̄ Φῦσαι τυνεῆσαν εἰς χρυσούς· βαρεῖς δὲ, καὶ ἀληθεῖς, καὶ ἀπαραιτητοι, καὶ συνεχεῖς οἱ πόνοι. τίνες δ-

τοι

mine prohibente intare, et interiorum quam qui maxime vnum factum esse. Tu neandum ipse vides; qua re felix illis esse videaris: gaudes interim, et ipse te decipis, et futura semper meliora putas futura. At illud plane contra quam tu speraueras accidit, et quod est in proverbio, Mandabuli more succedit negotium, quod singulis prope diebus minuatur, et retro pedem ferat.

22. Paullatum itaque et quasi per obscuram lumen tum primum perspiciens intelligere incipis, aureas illas spes nihil fuisse aliud, quam bullas aquaeas coloris aurei; graues autem, veros, ineuitabiles, perpetuosque labores. Qui sunt illi? forte

τοι ἴσως ἰσήση με· εἰχόρθη γὰρ ᾧ, τι τὸ ἐπίπονον ἐν ταῖς τοιαύταις ξυνεσίαις ἔσιν, εἰδέπεινοῦ ἄτινα ἐΦησθα τὰ κακιστηρὰ καὶ ἀΦόρητα. ἀπέντεν ἄνερον, ω̄ γενναῖς, μὴ εἰ κάματος ἔιεσιν ἐν τῷ πράγματι μένον εξετάζων, ἀλλὰ καὶ τὸ αἰσχρὸν, καὶ ταπεινὸν, καὶ συνέλως δελοφρεπὲς, εἰς ἐν παρέργῳ τῆς φροάσσως τιθέμενος.

Καὶ πρῶτον γε μέμνησο μηνύτι ἐλεύθερον τὸ ἀπ' ἐκείνα, μηδὲ εὐπατερέδην σεκυτὸν οἴσσαται. πάντα γὰρ ταῦτα τὸ γένος, τὴν ἐλευθερίαν, τὰς προγόνας ἔξω τῷ ἐδεῖ καταλείψων, ἵσθι, ἐπειδὴν ἕπτὶ τοιαύτην σκυτὸν λατρεύειν. ἀπεμπολήσας σιτίης. οὐ γὰρ ἐθελήσει τοι ἡ Ἐλεύθερία ξυνισελθεῖν, ἐφ' ἂτως ἀγενῆ πράγματα

forte rogabis; nec enim video, quid laboriosum sit tali in conuietu, nec intelligo, quae molesta atque intolerabilia dixeris. Audi itaque, vir optime, et non hoc solum, an labor insit in hoc negotio, expende; sed quid turpe, quid humile, et omnino seruile habeat, non obiter audi.

23. Ac primum quidem illud memento, ab illo te tempore non iam liberum, non ingenuum putare. Genus enim, libertatem, maiores, haec omnia extra te limen illud relicturum scito, cum primum ad illud ministerium a te ipso mancipatus intraueris. Nec enim ingredi tecum libertas volet, qui ad ignobilia adeo negotia et humilia ingredia-

ταὶ καὶ ταπεινὰ εἰσίντι. δῆλος ἔν, εἰ καὶ πά-
τη ἀχθέσῃ τῷ ὑδόματι, καὶ εὖ ἐνὸς, ἀλλὰ
πολλῶν δῆλος ἀναγκαῖως ἔση, καὶ θυτεύσεις
κάτω νενευμένως ἔωθεν ἐς ἐσπέραν, αἰσιοδίω επὶ^θ
μισθῷ· καὶ ἄτε δὴ μὴ ἐκ παιδῶν τῇ δελεῳ
ξυντραφεῖς, ὁψιμαθήσας δὲ, καὶ πόρρω πε-
τῆς ἡλικίας παιδεύομενος πρὸς αὐτῆς, καὶ πάιν
εὐδόκιμος ἔση, καὶ δὲ πολλῷ ἀξιος τῷ δεσπότῃ.
διαφθείρεις γάρ σε ἡ μνήμη τῆς ἐλευθερίας ὑπι-
άτα, καὶ ἀποσηκρῦται ἐνίστε ποιεῖ, καὶ δι' αὐ-
τὸν ἐν τῇ δελεϊᾳ πονήρως ἀπαλλάσσει· πλὴν εἰ-
μὴ ἀποχρῆν σοι πρὸς ἐλευθερίαν νομίζεις, τὸ μὴ
Πύρρεις μηδὲ Ζωπυρίωνος νίσν εἶναι, μηδὲ ὥσ-
περ τις Βιθυνὸς ὑπὸ μεγαλοφωνῷ τῷ οἴησι
ἀπημ-

grediare. Seruus itaque, quantumvis hoc nomen
graueris, nec vnius, sed multorum seruus eris
necessario, et seruiles operas obstipo capite prac-
stabis a mane' inde usque ad vesperam, mercede
iniquissima: et tamquam homo non a puero inde
seruituti innutritus, sed qui sero discas, atque ae-
tate iam prouecta instituendum te illi tradideris,
non valde probaberis, nec magni pretii videberis
domino. Corrumpit enim te subiens libertatis
recordatio, et resilire facit non numquam, et ea
ipſa de causa seruitute male defungi. Nisi forte
illud satis esse putas ad libertatem, quod non
Pyrrhiae neque Zopyrionis filius es, neque ut
Bithymus aliquis sub-vocali praecone veniisti. Ve-
rum

ἀπημπολῆσθαι. ἀλλ' ὁπόταν; ὦ βελτίσε, τῆς νεκρηγίας ἐπισάστης, ἀναιμιχθεὶς τῷ Πυρρῷ καὶ τῷ Ζωπυρίωνι, προτείνης τὴν χεῖρα ὄμοίως τοῖς ἄλλοις οἰκέταις, καὶ λάβης ἐκεῖνο ὁ, τε δύπτοτε ἦν τὸ διδόμενον, τέτο η πράσις θεῖ· οἵρυκος γὰρ ἐκ ἔδει ἐπ' ἄνδρα ἐστὸν ἀπομηύξαντα, καὶ μακρῷ χρόνῳ μιησευσάμενον ἐστῷ τὸν δεσπότην.

Εἶτ', ὦ καθαρία, (Φαινόντην καὶ μάλιστα πρὸς τὸν Φιλοσοφεῖν Φάσκοντα) εἰ μὲν σέ τις η πλέοντα καταποντιζήσει συλλαβών, η λησής ἀπεδίδοτο· ἀκτειρεῖς αὖ σεαυτὸν, ὡς παρὰ τὴν ἀξίαν δυσυχῶντα. η εἰ τις σε συλλαβόμενος, η γε δᾶλον εἴνας λέγων, ἐβέας αὖ τὰς νέμες, καὶ δεινὰ

rum enim vero, cum tu, vir optime, instantibus Kalendis permisitus Pyrrhiae ac Zopyrioni, manum non minus quam reliqui scriui porriges, capiesque quidquid est, quod tibi datur; haec vero venditio est: praecone quidem non erat opus in viro, qui ipse suo se praeconio venderet, et longo tempore heruim ambiret et quasi procaretur.

24. Tu vero, purgamentum hominis, propedixerim, praesertim ad eum, qui Philosophum se ferat, si te nauigantem hostis, qui submergere nauim posset, vel pirata vendidisset, miserari te, ut praeter dignitatem calamitosum. Aut si quis, manu iniecta, seruum te suum perhibens abducat, leges proclames, et quiriteris, et indigneris,

δεινὰ ἐποίεις, καὶ ἡγανάκτεις, καὶ, ὡ γῇ, καὶ
 θεοῖς. Εγάλη τῇ Φωνῇ ἐπειράγεις ἀν· σεχυτὸν
 δὲ, σλίγων ἔνεκα ὀβετῶν, εν τέτῳ τῆς ἡλι-
 ούνας, ὅτε καὶ εἰ Φύγει δόλος ἔσθια, καιρὸς ἦν
 πρὸς ἐλευθερίαν ἡδη ὁρᾶν, αὐτῇ ἀφετῇ καὶ σο-
 φίᾳ Φέρων ἀπημπόληκας; οὐδὲ τὰς πολλὰς ἐ-
 κείνας λόγυες αἰδοσσεῖς, οὐδὲ οὐδὲς Πλάτων, η
 ὁ Χρύσιππος, η Ἀριστέλης διεξεληλύθασι, τὸ
 μὲν ἐλευθέριον ἐπαινεῖτες, τὸ δελοκρεπὲς δὲ
 διωράλλοντες, καὶ ἐκαισχύνη κόλαξιν ἀνθρώ-
 ποις, καὶ ἀγορχίοις, καὶ βαμολέχοις ἀντεξε-
 ταζόμενος, καὶ ἐν τοστῷ πλήθει Ῥωμαϊκῶν
 μέρος ξενίζων 12) τῷ τρίβωνι, καὶ ποιήως
 τὴν

gnēris, et terram deosque magna voce testeris:
 et te ipsum paucos propter nummos, in hoc ae-
 tatis, cum, si natus es sis seruus, tempus erat li-
 bertatem circumspicere, cum ipsa te virtute et
 sapientia vendidisti? nihil veritus inultas illas dis-
 putationes, quas pulcher Plato, et Chrysippus,
 et Aristoteles, in laude libertatis, et seruilis hu-
 militatis vituperatione, consumserunt: neque pu-
 det te cum adulatoribus, et forensi turba, et ni-
 dorem sestantibus componi, et in tanta Roma-
 norum multitudine solum peregrino cum pallio
 conspici, et male nec sine barbarie Romanorum
 lin-

12. Ξενίζων] Ξενίζειν est peregrina agere, di-
 cere, et mirari. Conf. nostrum Gall. c. 18.
 "Οσω

τὴν Ρωμαίων Φωνὴν Βαρβαρίζων, εῖτα δειπνῶν δεῖπνα θορυβώδη, καὶ πολυάνθρωπα αγκλύδων τινῶν, καὶ τῶν πλείσων μοχθηρῶν; καὶ ἐν αὐτοῖς ἐπαινεῖς Φορτικῶς, καὶ πίνεις πέρα τῷ μετρίῳ ἔχοντος· ἐωθέν τε ὑπὸ κώδωνις ἔξχιαστας, ἀποσεισάμενος τῷ ὑπνῷ τὸ ἥδισον, συμπεριθεῖς ἄνω καὶ κάτω, ἔτι τὸν χθιζόντα πηλὸν ἔχων ἐπὶ τοῦ σκελοῦ· ἅτως ἀπορία μέν σε θέρμων ἔσχεν, ή τῶν ἀγρίων λαχάνων, ἐπελιπον δὲ καὶ αἱ κρῆναι ἔρεσται τῷ ψυχρῷ ὕδατος, ὡς ἐπὶ ταῦτά σε ὑπὸ ἀμηχανίας ἀλθεῖν; ἀλλὰ δῆλον, ὡς ἂχι ὕδατος, καὶ θέρμων, ἀλλὰ πεμπάτων, καὶ ὄψων, καὶ οἷς ἀνθοσμίς ἐπι-

θυμῶν,

lingua loqui, tum cōenas coenare tumultuosaſ et multorum hominum, conuenarum, et maiorem partem malorum. In his ipſis conuiuiis laudas importune, et bibis vltra mediocritatem, et mane ad tintinnabuli ſonum ſurgens, excuſſa ſomni parte ſuauiflma, ſurſum deorſum curris cum aliis, heſternum adhuc lutum in cruribus circumferens. Adeone inops lupinorum eras, aut agrestium aerum; adeone defecerant te fontes frigida manantes, vt p̄ae desperatione ad haec deuenires? Sed apertum ſcilicet eſt, te non aquat, neque lupinorum, ſed belliorum et pulpamento-rum, et viui odorati cupiditate captum, lucii in-

ſtar,

"Οσῳ δὲ ἀν ξενίζοιμι, τοσάτῳ καινότερος ὥμην αὐτοῖς. Reiss.

DE MERCEDE CONDVCTIS 49

Τυμῶν, ἐάλως, καθάπερ ὁ λάβραξ, αὐτὸν μίκη
λαδικίως τὸν ὄρεγούμενον τέτων λαιμὸν δια-
παρεῖ· παρὰ πόδας τοιγαρῦν τῆς λιχνείας
ταύτης τάπιχειρα. καὶ ὥσπερ οἱ πιθηκοί,
κλοιῷ δεθεῖς τὸν τράχηλον, ἄλλοις μὲν γέλωτα
παρέχεις· σαυτῷ δὲ δοκεῖς τρυφᾶν, ὅτι ἔσι
σοι τῶν ἰσχάδων ἀφθόνως ἐντραγεῖν· ἡ δὲ Ε-
λευθερία, καὶ τὸ εὐγενές, αὐτοῖς Φυλέταις
καὶ Φράτορσι, Φρεδα πάντα, καὶ ἐδὲ μνήμη
τις αὐτῶν.

Καὶ ἀγαπητὸν, εἰ μόνον τὸ αἰσχυρὸν προσῆν
τῷ πράγματι, δὲλον ἀντ' ἑλευθέρῳ δοκεῖν, οἱ
δὲ πόνοι μὴ κατὰ τὸ πάνυ τάτας οἰνέτας·
ἄλλ' ὅρα, εἰ μετριώτερά σοι προσέτακται τῶν
Δρόμωνι καὶ Τιβίῳ προσεταγμένων. ὃν μὲν
γὰρ

star, ipsaque marito, quae appeteret ista, gula
confossum. Praesto ergo sunt liguritionis illius
praemia, et instar simiorum collari vincitus risum
praebebat aliis, tibi vero in delicis esse videris,
quod licet quantum lubet deuorare ficuum. Cae-
terum libertas cum ipsis tribulibus et sodalibus
illicet euanuerunt, nec memoria illorum supereft.

25. Ac ferendum erat, si sola ea turpitudo in-
esset huic negotio, quod iam pro libero seruus
videris; nec labores etiam iidem, qui plane seruis.
Verum vide mihi, an moderatiora tibi iniuncta
sint, quam Dromoni aut Tibio. Nam doctrine

γὰρ ἔνεκ τῶν μαθημάτων ἐπιθυμεῖν Φήσας παρείληφέ σε, ὀλίγον αὐτῷ μέλει. τί γὰρ ισινόν Φασι λύρα καὶ σιώ; σάνι γὲν ἡχ ὁρᾶς; ἐκτετῆκασι τῷ πόθῳ τῆς Ὀμήρες σοφίας, ἢ τῆς Δημοσθένεις δεπούτητος, ἢ τῆς Πλάτωνος μεγαλοφροσύνης, ὃν τὴν τις ἐκ τῆς Ψυχῆς ἀφέλη τὸ χρυσίον, καὶ τὸ ἀργύριον, καὶ τὰς περὶ τύτων Φροντίδας· τὸ καταλειπόμενόν εἴσι τῦφος καὶ μαλανία, καὶ ἡδυπάθεια, καὶ ἀσέλγεια, καὶ ὑβρίς, καὶ ἀπαιδευσία. δεῖται δή σκεπτέονται μὲν ἀδχμῶς. ἐπεὶ δὲ πώγωνα ἔχεις βαθὺν, καὶ σεμνός τις εἶ τὸν πρέσοφιν, καὶ ίματιον Ἑλληνικὸν. εὐσαλῶς περιβεβλησα, καὶ πάντες ἴσασι γε γραμματικὸν, ἢ ἕτορα, ἢ Φιλόσοφον,

illa, cuius se cupiditate ductum adsciuisse te dicebat, parum illi curae est: quid enim, aiunt, asino cum lyra? Nimirum omnino, (nonne vides?) intabescunt cupiditati Homericæ sapientiac, aut Demosthenicae grauitatis, aut magnificentiae Platonis. Quorum si quis ex animo aurum auferat et argentum, et earum rerum curas; quod superest fastus est, et inollities, et voluptas, et luxuries, et contumelia, et ruditas. Ad ista vero neutquam te opus habet: Verum, quod barbam habes prolixam, et vultum venerabilem, et Graeco pallio decenter amictus es; et quod omnes Grammaticum te esse norunt, aut Rheto-

rein,

DE MERCEDE CONDVCTIS 51

Φον, καλὸν αὐτῷ δοκεῖ ἀναμεμίχθαι καὶ τοιχόν τινα τοῖς προϊστοῖς, καὶ προπομπεύσοιν αὐτῷ. δόξει γὰρ ἐκτέτει καὶ Φιλομαθῆς τῶν Ἑλληνικῶν μαθημάτων, καὶ ὅλως, περὶ παιδείαν Φιλόκαλος· ὥστε καθίσυνεις, ὡς γειναῖς, ἀντιτῶν θαυμασῶν λόγων, τὸν πώγωνα καὶ τὸν τρίβωνα μεμισθωκέναι. Χρὴ δὲ σὲ αἱ τὸν αὐτῷ ὄργασθαι, καὶ μηδέποτε ἀπολείπεσθαι· ἀλλ᾽ ἔωθεν ἔξανασάντα, παρέχειν σεαυτὸν ὁ Φιλοσόμονος ἐν τῇ Θεραπείᾳ, καὶ μὴ λίπειν τὴν τάξιν· ὁ δὲ ἐπιβάλλων ἐνίοτέ σοι τὴν χειρα, ὁ, τι ἂν τύχοι, ληχεῖ, τοῖς ἐντυγχάνοντος ἐπιδεινούμενος, ἀς εὖ ὁδῷ βαδίζων, ἀμελής ἐστι τῶν μησῶν, ἀλλ᾽ εἰς καλὸν τὴν σὺν τῷ περιπάτῳ διατίθεται σχολήν.

Σὺ

rem, aut Philosophum, pulchrum illi videtur, pernistiun esse etiam ex hoc genere aliquem praecedentibus ipsum et deduentibus: videbitur enim ipsa hac re ipse quoque Graecarum literarum cupidus, et vniuersum pulchritudinis illius, quae in doctrina inest, studiosus. Itaque metus est, ne pro admirandis illis sermonibus tuis barbam palliumque locaueris. Oportet igitur te semper cum illo conspici, et nec umquam desiderari, sed mane surgentem praebere te ridendum in officio, nec descrere ordines. Ille vero manu nonnumquam tibi iniecta, quod in buccam venerit, nugatur, ostendens obuiis, se neque in via curam musarum deponere, sed ipsuin quod in itinere contingit otium, bene collocare.

Σὺ δ' ἀθλιος, τὰ μὲν παραδραμών, τὰ δὲ βάδην ἄναντα πολλὰ καὶ οὐταντα (τοιαύτη γὰρ, ὡς οἰσθα, ἡ Πόλις) περιελθὼν, ἴρωνάς τε καὶ πνευσιᾶς. οὐκείνας ἔνδον τινὶ τῶν Φίλων, πρὸς δὲ ἡλθε, διαλεγομένα, μηδὲ ὅπκαθιζῆς ἔχων, ὁρθὸς ὑπὲρ ἀπορίας ἀναγιγνώσκεις τὸ Βιβλίον προχειρισάμενος· ἐπειδὴν δὲ αστένετε καὶ ἀποτον ἡ νῦξ καταλάβῃ, λεσάμενος πονηρῶς ἀωρὶ, περὶ αὐτὸν περ σχεδὸν τὸ μεσονύκτιον ἥκεις ἐπὶ τὸ δεῖπνον, καὶ εἴθ' ὅμοιώς ἔντιμος, όθὲ περίβλεπτος τοῖς παρεστιν. ἀλλ' ἦν τις ἄλλος ἐπεισέλθη νεαλέσσερος, ἐς τέπισσων· καὶ ἔτως· εἰς τὴν ἀτιμοτάτην γωνίαν ἕξωσθεῖς, κατάκεισαι μάρτυς, μόνον τῶν παραφερομένων τὰ

26. Tu vero miser partim vna currens, partim lente ingressus, per ardua multa et declivia, talis enim est vrbs, vt nosti, post circuitum illum sudas et anhelas: et dum ille intus cum amicorum aliquo, ad quem inuisit, colloquitur, tu, qui ne sedendi quidem copiam habeas, adstant, cum nihil sit quod agas, depresso libello legis. Cum vero cibi potusque experient nox oppressit, lotus male intempestive, circa ipsam fere medium noctem ad coenam venis, non iam vt ante honoratus, neque conspicieundus praesentibus, sed si quis alius superuenit recentior, tu post tergum atque ita in contemptissimum angulum expulsus testis modo accumbis eorum, quae praeterferuntur,

τὰ ὄσα, εἰ ἀΦίκοιτο μέχρι σὺ, καθάπερ οἱ
κύνες περιεσθίων, ἢ τὸ σκληρὸν τῆς μαλάχης
Φύλλον, ὥ τὰ ἄλλα συνειλέσσιν, εἰ ὑπεροφθείη
ὑπὸ τῶν προκαταίνειμένων, ἀσμενος ὑπὸ λιμοῦ
παρχθάμενος. οὐ μὴν οὐδὲ ἡ ἄλλη υἱερὶς ἀπεῖν,
ἄλλ' ἔτε ωὸν ἔχεις μόνος. οὐ γὰρ ἀναγκαιόν εἶται
καὶ σὲ τῶν αὐτῶν αἱ τοῖς ξένοις καὶ ἀγνώσοις
ἀντιποιεῖσθαι· ἀγνωμοσύνη γὰρ σὴ τέτο γε·
ἔτε ἡ ὄρνις ὁμοία ταῖς ἄλλαις, ἄλλὰ τῷ μὲν
πλασίῳ, παχεῖᾳ καὶ πιμελῇ, σοὶ δὲ, νεοττὸς
ἡμίτομος, ἢ Φάττα τις ὑπόσκληρος, υἱερὶς ἀν-
τικρυς, καὶ ἀτιμία· πολλάκις δὲ ἦν ἐπιλίποι
ἄλλες τινὸς, αἰΦνιδίως ἐπιπαρόντος ἀράμενος ὁ
διάκονος τὰ σοὶ παραπείμενα Φέρων, ἐκείνῳ πα-
ρεχτέ-

tur, ossa sola, modo ea ad te perueniant, ro-
dens canum instar, aut siccum maluae folium,
cui inuoluunt alia, si qua despiciatur ab his, qui
ante te accumbunt, lubenter abradens. Verum
nec alia contumelia abest: sed neque ouum solus
habes. Neque enim opus est, et te eadem ad-
fectare semper, quae hospites et ignoti: (illa e-
nim esset impudentia tua) neque auis tibi similis
aliorum apponitur: verum diuiti pinguis et sagi-
nata; tibi vero pullus dimidiatus, aut palumbus
exsiccus, quae quidem aperta contumelia est et
contemptus. Saepe etiam, si qua desit, alio re-
pente conuia superueniente, minister, ablata
ea, quae tibi apposita fuerant, ponit illi, admur-
mu-

ρατεθεικεν, ὑποτονθορύσας· σὺ γὰρ ἡμέτερος εἶ. τεμνομένα μὲν γὰρ ἐν τῷ μέσῳ ἡ συὸς ὑπογαστρί¹³ 13), ἡ ἐλάφος, χρὴ ἐπὶ παντὸς ἡ τὸν διανέμοντα ἵλεων ἔχειν, ἡ τὴν Προμηθέως μεριδανή Φέρεσθαι, ὃς ἂν κεκαλυμμένη τῇ πιμελῇ. τὸ γὰρ τῷ μὲν ὑπὲρ σὲ τὴν λοπάδα παρεσάναι, ἐστ' ἀν ἀπαγορεύσῃ ἐμφορέμενος, σὲ δὲ ἔτω ταχέως παραδραμεῖν, τίνι Φορητὸν ἐλευθέρων ἀνδρὶ, κανὸν ὁπόσην αἱ ἐλαφοὶ τὴν χολὴν ἔχοντι;

καίτοις

murans illud: tu enim noster es. Quoties quidem carpitur in medium appositus aut porcellus subruminis, aut ceruus, omnino aut propitium habebas diuisorem, opus est, aut Promethei partem feras, ossa dico pinguedini inuoluta. Quod enim supra te accumbenti adstat patina, donec satietate victus renunciet, te vero celerriter adeo praeterit, cui libero tolerabilis est, si etiam non plus quam cerui bilis habeat? Sed illud nondum dixi,

13. *Συὸς ὑπογαστρία*] Verba mihi obscura. Illud quidem liquet, ὑπογάστριος substantius hic non capi pro sumine vel abdominali; cum fiat ossium mentio: utrum vero ὑπογάστριος τοῦ sit porcellus subruminis, lactens; an, quod Erasmo placuit sus foeta, iam definire non audeo: prius expressi versione, cum analogiae epitheti illius magis conueniat. *Gesner.*

καίτοι ἀδέπτω εἰκεῖνο ἔφην, ὅτι τῶν ἄλλων ἥδιστον τε καὶ παλαιότατον οἶνον πινόντων, μόνος σὺ πορέν τινα καὶ παχὺν πίνεις· Θεραπεύων αὖτις, ἐν ἀργυρῷ ἢ χρυσῷ πίνσιν, ὡς μὴ ἐλεγχθεῖνς ἀπὸ τῆς χρεώματος, ἕτως ἀτμος ὧν ἔνυπότης· καὶ εἴδε γε κανὸν ἐκείνον ἢν πιεῖν· νῦν δὲ πολλάκις αἰτήσαντος, ἐπειδὴ οὐδὲ αἴσιοντι ἔστιν.

'Αντοῦ δή σε πολλὰ καὶ ἀθρόως, καὶ σχεδὸν τὰ πάντα, μου μάλιστα ὅταν σε παρευδοκιμήκιναί δός τις, ἢ ὁρχητοδιδάσκαλος, ἢ Ἰωνικὰ ἔνυπερ, Ἀλεξανδρεωτικὸς ἀνθρωπίσκος. τοῖς μὲν γὰρ τὰ ἔρωτικὰ ταῦτα διακονείσθοις, μαύρης μητίδικη ὑπὸ κόλπων διακομίζεσι, πόθεν σύδιο-

dixi, quod aliis suauissimum vetustissimumque vinum bibentibus, solus tu minutum et crassum potas. Itaque curas in argento semper aut auro bibere, ne colore vini, quam contentus sis conviva, prodatur. Et utinam velillius ad satietatem bibere tibi licet. Iam vero saepe te poscente puer se exaudiisse dissimulat.

27. Molestia sane te adficiunt multa et cerebra, et paene omnia: maxima quoties prae te floret vel cinaedus aliquis, vel saltandi magister, vel Ionicos modos et cantilenas contexens homuncio Alexandrinus. Vnde enim amatoriarum voluptatum hisce ministris, et literulas sive perferenti-

ἰσότιμος κατακείμενος; τογαρεῖν ἐν μυχῷ τοῦ συμποσίου, οὐδὲ ὑπ’ αἰδεῖς καταδεδυκὼς, σένεις ὡς τὸ εἰκὸς, οὐδὲ σεαυτὸν οἰτείρεις, οὐδὲ πάτιοῦ τὴν τύχην, όδὸς ὀλίγα σοι τῶν χαρίτων ἐπιψε-
νάσασαν. ἡδέως δ’ αὖ μοι δοκεῖς οὐ ποιητῆς γενέσθαι τῶν ἔρωτικῶν ἀσμάτων, η̄ καὶ ἄλλοι συ-
ποιήσαντος, δύνασθαι ἀδειν ἀξίως. ὅρᾶς γὰρ
οἱ τὸ προτιμᾶσθαι, οὐδὲ εὐδοκιμεῖν ἔσιν. ὑπο-
ταίης δ’ αὖ, εἰ οὐ μάγον, η̄ μάντιν ὑποκρίνα-
σθαι δέοι, τῶν κλήρος πολυταλάντες, οὐδὲ
χάς, οὐδὲ ἀθρόος τὰς πλέτες ὑπισχναμένων.
οὐδὲ γὰρ αὖ οὐ τάτες ὅρᾶς εὗ Φερομένις ἐν ταῖς
Φιλίαις, οὐδὲ πολλῶν ἀξιαμένις· καὶ τοῦτο
τάτεν

bus, aequalem accubitus honorem tu postules. Itaque in latibulo aliquo triclinii, prae pudore quaerens suffugium, ingemiscis merito, teque ipse miseraris, et fortunam accusas, quae ne tantillum tibi venustatis adsperserit. Libenter autem videaris et ipse poeta velle fieri amatoriarum cantilenarum, aut ab alio composita canere posse commode; cum videoas, quibus rebus honor et plausus adiunctus sit. Sustineas vero, si magum aut vatem agere oporteat *ex eorum genere*, qui hereditates multorum talentorum, et imperia, et confertas diuitias pollicentur: vides enim hos quoque felicem in amicitiis cursum habere, et magna in dignitate versari. Horum igitur unum ali-

τάτων ήδεώς ἀν γένοιο, ως μὴ ἀπόβαλητος καὶ περιττὸς εἴης, ἀλλ' εὐδὲ πρὸς ταῦτα ὁ κακοδαιμων πιθανὸς εἰ. τομχρέν ἀνάγκη μειῶσθαι, καὶ σιωπῇ ἀνέχεσθαι, ὑποιμώζοντα καὶ ἀμελούμενον.

"Ην μὲν γὰρ πατείη σὲ τις ψιθυρος σικέτης, ως μόνος ἐκ ἐπίγνεσας τὸν τῆς δεσποίνης παιδίσκον ὄρχαμενον, η κιθαρίζοντα, κίνδυνος καὶ μικρὸς ἐκ τοῦ πράγματος. χρὴ εὐ χερσαίς βατράχος δίκην διψῶντα, κινητογένει, ως ἐπίσημος ἔστι εὐ τοῖς ἐπαίνεστι, καὶ κορυφαῖος, ἐπιμελάμενον. πολλάκις δὲ καὶ τῶν ἄλλων σιωπησάντων, αὐτὸν ἐπειπεῖν ἐσκεμμένον τινὰ ἐπαίνον, πολλὴν τὴν κολακείαν ἐμφανιῶντα. τὸ μὲν γὰρ λιμῷ ξυνόντα, καὶ, νὴ Δία, γε διψῶντα, μύρῳ χρίεσθαι,

καὶ

aliquid libenter fieres, ne plane reiiculus esses et superfluuus. Sed nec ad ista, infelix, probabilis es. Itaque necessario minueris, et silentio occultisque lacrimis perfers neglectum tui.

28. Si enim deferat te fulurro seruus, solum te non laudasse puerum dominae saltantem, aut canentem cithara, periculum ex ea re non parvum. Oportet igitur terrestris ranae instar sitiensem clamare, et ut insignis inter clamantes sis et quasi praecendor, studere: saepe etiam, postquam conticuerunt alii, ipsum subiicere meditatam quamdam laudationem, prolixae adulatiois indicem. Porro esuritionum te fodalem, et sitiensem,

καὶ σεφαντσθαι τὴν οὐφαλήν, ἡρέμας καὶ γελοῖον. ἔσιμας γὰρ τότε σήλη ἐώλε τινὸς οὐκέτι ἄγοντος εὐαγίσματα. καὶ γὰρ ἐκείνες καταχέαντες μύραν, καὶ τὸν σέΦανον ἐπιθέντες, αὐτοὶ πίνεσι, καὶ εὐωχῆνται τὰ παρεσκευασμένα.

"Ην μὲν γὰρ καὶ ζηλότυπός τις ἦ, καὶ παῖδες εῦμορφοι ὥστιν, ἢ νέχγυνη, καὶ σὺ μὴ παντελῶς πόρρω ἈΦροδίτης καὶ Χαρέτων ἦς, ἐκὶ ἐν εἰρήνῃ τὸ πρᾶγμα, οὐδὲ ὁ κίνδυνος εὑκαταΦροντος." Ὡτα γὰρ καὶ ὀΦθαλμοὶ Βασιλέως πολλοὶ, καὶ μόνον τὰληθῆ ὄρῶντες, ἀλλ' αἱ τι καὶ προσεπιμετρῶντες ως μὴ νυσσάζειν δοκοῖεν. δεῖ δὲν ὡσπερ εὐ τοῖς Περσικοῖς δείπνοις κάτωνεύοντα κατακεῖσθαι, δεδιότα, μὴ τις εὐνέχος σε ἴδῃ προσ-

tem, vngi et coronari, sane ridiculum. Similis enim es cippo nuperi alicuius mortui; cui mittuntur inferiae. Nam etiam illum perfundunt vnguento, et coronam illi imponunt, vinum vero ipsi bibunt et epulantur ea quae parata sunt.

29. Si vero Zelotypus ipse sit, et formosissimi liberi, aut mulier iuuenis, neque tu sis plane alienus a Venere et Gratiis, vix pax constabit, nec periculum est, quod facile contemnas. Aures enim regis et oculi multi, nec qui vera solem videscant, sed semper quasi corollarium, ne conniveret vniquam putas, adiiciant. Oportet igitur, ut in Persarum coniuiis, deiecto vultu accumbere, metuentem, ne quis te forte Eunuchorum obser-

DE MERCEDE CONDICTIS 59

προσβλέψαντα μᾶς τῶν παλλακίδων, ὅπει ἀλλος γε εὐνόης ἐντεταμένον πάλαι τὸ τόξον ἔχων, ἀ μὴ θέμις ὁρῶντα, δικτείρας τῷ ὀϊζῷ μεταξὺ πίνοντος, τὴν φάθον.

Εἰτ' ἀπελθὼν τὰ δείπνα, μικρὸν τι κατέβαρη θες. ὑπὸ δ' ὡδὴν ἀλεκτρύνων ἀνεγρόμενος, ωδεῖλαιος ἐγὼ Φήσις, καὶ ἄθλος, οἵας τὰς πελαρδίατριβάς ἀπολίπων, καὶ ἐταίρες, καὶ Βίον ἀπρέγυμον, καὶ ὑπνον μετρέμενον τῇ ἀπιθυμίᾳ, καὶ περιπάτας ἐλευθέρες, εἰς οἶνον βάραθρον Φέρων ἔμαυτὸν ἐνσέσεικ. τίνος ἔνεικ, ὁ θεοί, ητίς ὁ λαμπρὸς μισθὸς ἔτος ἐσιν; ἐγὼ καὶ ἀλλως μοι πλειώ τέτων ἐκπορίζειν δυνατὸν ήν, καὶ προσῆν τὸ ἐλεύθερον, καὶ τὸ πάντα ἐπ' ἔξεσίας.

γῦν

obseruet adspicete pelliculae vestimenta; cum aliis Eunuchus intentum iam arcum habeat, qui adspicientis quae fas non est, buccam sagitta interbibendum traiicit.

30. Deinde egressus conuiuio paullum obdormiisti. Sub gallorum vero cantum exultatus, miserum me inquisit aeruminoſum! quibus ego exercitationibus relictis, et sodalibus, et quam otiosa vita, et somno, quem sola metiretur dormiendi libido; et ambulationibus liberis, in quod me barathrum ipse praecipitaui. Cuius rei causa, Dii boni! aut quae splendida illa merces? Nonne enim alio etiam modo plura ipsis parare mihi licuit, libertate manente et omnium rerum potesta-

τὸν δὲ τὸ τέλος, λέων κρόνη δεθείς, ἀνω καὶ
μάτω περισύρφωμαι, τὸ πάντων σίκτισον; οὐδὲ
εὑδοκιμεῖν εἰδώς, καὶδὲ κεχαρισμένος εἶναι δυνά-
μενος. ίδιώτης γὰρ ἔφηγε τῶν τοιάτων, καὶ
ἄτεχνος, καὶ μάλιστα παραβαλόμενος ἀνδράσι
τέχνην τὸ πρᾶγμα πεποιημένοις. ὡς δὲ καὶ ἀ-
χάρισός είμι, καὶ ἥκιστα συμποτικὸς, καὶδ' ἐσον
γέλωτα πειθαρέν δυνάμενος· συνίημι δὲ, ὡς καὶ
ἐνοχλῶ πολλάκις βλεπόμενος, καὶ μάλισθ' ὄ-
τας ἡδίων αὐτὸς αὐτῷ εἶναι θέλω. σκυθρωπὸς
γὰρ αὐτῷ δοκῶ. καὶ δὲ ὅλως, καὶ ἔχω ὅπως ἀρ-
μόσωμαι πρὸς αὐτόν. ἦν μὲν γὰρ ἐπὶ τῇ σεμνῇ
Φυλάττῳ ἐμαυτὸν, ἀγδής ἔδοξα, καὶ μονονου-

χι

potestate. Nunc vero tanquam leo, quod est in
proverbio, licio deuinctus, sursum deorsum tra-
hor, et, quod omnium miserrimum est, nec bo-
nam de me opinionem concitare, neque gratio-
sus esse possum. Idiota enim ego his in rebus et
iners, maxime si cum hominibus comparer, qui
artem sibi hoc opus fecerint. Insuper vero inue-
nustus etiam sum, et minime comis conuiua,
ac ne tantillum quidem excitare risum possum:
intelligo autem, conspectum etiam meum saepe
molestem esse, in primis quoties me ipso suauior
hilariorque esse volo: tetricus enim illi video,
et in vniuersum non video, quomodo aptus illi
esse possum: si enim grauitatem seruo, insuavis
illi

DE MERCEDE CONDVCTIS 61

χὶ ΦΕΥΧΤέος. ἦν δὲ μειδιάσω, καὶ ἐνθυμίσω τὸ πρόσωπον εἰς τὸ ἥδισον, κατεφρόνησεν εὐθὺς, καὶ διέπτυσε, καὶ τὸ πρᾶγμα ὅμοιόν μοι δοκεῖ, ὡσπερ ἂν εἴ τις κωμῳδίᾳν ὑποκρίναιτο, τραγικὸν πρόσωπεῖον περικείμενος. τὸ δὲ ὄλον, τίνα ἄλλον ὁ μάταιος ἐμαυτῷ βιώσομαν βίον, τὸν παρόντα τὰτον ἄλλῳ βεβιωκώς.

Ἐτι σὰ ταῦτα διαλογιζομένε, ὁ κώδων ἔχει-
σε, καὶ χρὴ τῶν ὅμοιών ἔχεσθαι, καὶ περινο-
χεῖν, καὶ ἔσάναι, ὑπαλείψαντά γε πρότερον τὰς
βαθύνας, καὶ τὰς ἴγνας, εἰ θέλεις διαρκέσου
πρὸς τὸν ἀθλον. εἴτα δεῖπνον ὅμοιον, καὶ ἐς
τὴν αὐτὴν ὥραν περιηγμένον. καὶ σοι τὰ τῆς
διαίτης, πρὸς τὸν πάλαι βίον ἀντίσροφα, καὶ
* * * ἢ ἀ-

illi videor et tantum non fugiendus; si rideam
et ad suavitatem componam vultum, contemnit
statiū et despuit; et similis mihi res videtur,
ac si quis tragicam personam indutus comoediam
agat. In summa vero, quam aliam stultus ego
vitam mihi viuam, hanc praesentem si alii vixero?

25. Adhuc ista cogitas, cum tintinnabulum so-
nuit, et consuetus vitae tenor seruandus est: cir-
cumeundum est, standum est, vñctis prius sum-
mis femoribus poplitibusque, si velis durare ad
instans certamen: tum coena similis, et in eam-
dem horam protracta. Inter haec viētus ratio su-
periori vitae contraria, tum vigiliae, et sudor,
et

ἢ ἀγρυπνία δὲ, καὶ ὁ ἴδεως, καὶ ὁ κάματος, ἡ-
ρέμα ἥδη ὑπορύττεσιν, ἢ Φθόην, ἢ περιπνευ-
μονίαν, ἢ ιώλεαι ἀλγημα, ἢ τὴν καλὴν ποδάγραν
ἀναπλάττοντες. ἀντέχεις δὲ ὅμως, καὶ πολ-
λάκις κατακεῖσθαι δέον, ωδὲ τέτο συγκαχώρη-
ται. σκῆψις γὰρ ἡ νόσος, καὶ Φυγὴ τῶν κα-
θηκόντων ἔδοξεν. ὀστε ἐξ ἀπάντων ὠχρὸς αἱ,
καὶ ἕστον. ἀδέπτω τεθνηξομένω ἔσικας.

Καὶ τὰ μὲν ἐν τῇ πόλει, ταῦτα. ἦν δέ που
καὶ ἀποδημῆσαι δέοι, τὰ μὲν ἄλλα ἔω. ὕσοντος
δὲ πολλάκις, ὕσατος ἐλθῶν (τοιότο γάρ σοι ἀ-
πικεκλήρωται) καὶ τὸ ζεῦγος περιμένεις, ἔστ’
αὐτοῦ, ἐκ ἦτ’ ἀσης καταγωγῆς, τῷ μαγείρῳ σε ἡ
τῷ

et fatigatio paullatim cuniculis sufficiunt, et
vel tabem, vel respirandi difficultatem, vel co-
lli dolorem, vel praeclaram podagram elaborant.
Obduras tamen et saepe, cum decumbendum es-
set, neque hoc tibi concessum est. Simulatio e-
nim morbus tuus videtur et officiorum fuga. Ita-
que ob haec omnia pallidus semper, et parum
abest, quin iam morituro simili videaris.

32. Haec quidem urbane vitae ratio. Si qua
vero etiam iter instituendum fit, reliqua omitto.
Saepe vero cum pluit, ultimus tu veniens, hoc
enim fors tibi tribuit, et iumenta exspectas, do-
nec, cum iam non amplius sit vecturae copia,
cum

DE MERCEDE CONDVCTIS 63

τῷ τῆς δεσποίνης κομιστῇ συμπαραβύσωσιν,
ἀδὲ τῶν Φευγάνων δαψιλῶς ὑπεβαλότες.

Οὐκ ἔκινοῦ δέ σοι καὶ διηγήσασθαι ὁ μοι Θε-
σμόπολις ἔτος ὁ Στωϊκὸς διηγήσατο, ξυμβάν
αὐτῷ πάνυ γελοῖοι, καὶ, γὴ Δί', ἀκάνέλπιον,
ὡς ἀν καὶ ἄλλῳ ταυτὸν συμβαίνει. συντῆν μὲν
γὰρ πλεσίοις τινὶ καὶ τρυφώσῃ γυναικὶ τῶν ἐπι-
Φαινῶν ἐν τῇ πόλει. δεῖσαν δὲ καὶ ἀπεδημῆ-
σαι ποτε, τὸ μὲν πρῶτον, ἐνιστὸν παθεῖν ἐΦη
γελοίστατον, συγκαθίζεσθαι παρ' αὐτῷ παρχ-
δεδέσθαι Φιλοσόφῳ ὕντι, κίναιδόν τινα τῶν
πεπιττωμένων τὰ σκέλη, καὶ τὸν πώγωνα πε-
ριεξυρημένων· διὰ τιμῆς δὲ αὐτὸν ἐκείνη ὡς τὸ
εἰκὸς

cum coquo te aut cini flone dominae in vehicu-
lum compingunt, et ne virgultorum quidem
satis substernunt.

33. Non pigebit etiam narrare tibi, quod sibi
accidisse Thesimopolis, hic Stoicus, mihi narrauit,
ridiculum sane, quod aliis quoque visu venire
posse nec improbabile, per Iouem, fuerit. Vi-
uebat ille in domo diuitis et delicatae mulieris;
cum autem peregre eundum esset sliquando,
primum hoc sibi accidisse omnino ridiculum, ut
iuxta se, Philosophum hominem, adsidere iube-
retur cinaedus quidam laeuigatis pice cruribus
et rasa barba: nempe in honore illum ipsa, ut
facile

εικὸς ἦγε, καὶ ~~τοῦ~~ μα δὲ τῷ κιναιδὲ ἀπέμενοντες, Χελιδόνιον γὰρ καλεῖσθαι. τέτο τοῖς νυν πρῶτον ἡλίκον, σκυθρωπῷ καὶ γέροντι ἀνδρὶ καὶ πολιῷ τὸ γένειον (οἵσθι δὲ, ὡς Βασίλης πώγωνα καὶ σεμνὸν ὁ Θεσμόπολις εἶχε) παρακαθίζεσθαι Φύκος ἐντετριμένον, καὶ ὑπογεγραμμένον τὰς ὄφθαλμάς, καὶ διασεσαλευμένον τὸ βλέμμα, καὶ τὸν τράχηλον ἐπικεκλασμένον, ἢ χελιδόνα, μὰ Δί', ἀλλὰ γύπτα τινὰ γειτετιλμένον τῷ πώγωνος τὰ πτερά· καὶ εἰ μὴ πολλὰ δεκτῆναι αὐτῷ, καὶ τὸν κεφάλην ἔχοντα, ἐπὶ τῇ κεφαλῇ ἀν συγκαθέζεσθαι. τὰ δ' ἐν ἄλλα, παρ' ὅλην τὴν ὁδὸν μυρίας τὰς ἀγδίας ἀνασχέσθαι, ὑπάδοντος, καὶ τερετίζοντος· εἰ δὲ μὴ ἐπεῖχεν αὐτὸς, ἵσως ἀν καὶ ὄρχεμένες

facile est ad intelligendum, habebat: nomen etiam cinaedi mihi retulit, Chelidonium dictum esse. Hoc igitur primum quale est? Tetrico et seni viro, et cano mento (nasti vero, quam prolixam barbam et venerabilem Theismopolis habuerit) adsidere infucatum, et pictis genis, et nantibus oculis, et fracta ceruice, non hirundinem sane, (*quae nominis illius vis est*) sed vulturem quemdam vulsis barbae pennis! Et nisi multum deprecatus esset, etiam caput flammeo tectum habentem ait fuisse adseffurum: se ergo tum cæteras sexcentas in illa via molestias sustinuisse, cantillante illo et minuriente, qui nisi ipse retinuisset, forte

DE MERCEDE CONDVCTIS 65

μέντος ἐπὶ τῆς ἀπήντης. ἔτερος δὲ ἐν τι καὶ τοιότον αὐτῷ προσταχθῆναι.

Καλέσατε γὰρ αὐτὸν ἡ γυνὴ, Θεσμόπολι, Φησιν, ὅτας ὄντας, χάριν εἰ μηρὰν αἰτέσῃ, δέ τι μηδὲν ἀντειπών, μηδὲ ὅπως ἐπὶ πλεῖστον σε δεήσομαι περιμείνας. τὰ δέ, ὅπερ εἰνὸς ἦν, ὑποχομένα πάντα πράξειν, δέομαι σε τῷδε, ἐΦη, χρησὶν ὁρῶσά σε, καὶ ἐπιμελῆ, καὶ Φιλέσφορον, τὴν κύναν ἦν οἰσθαί τὴν Μυρρίνην, ἀναλαβὼν ἐς τὸ ὄχημα, Φίλαττέ μοι, καὶ ἐπιμελῆ, ἐπως μηδενὸς ἐνδεής εἶσαι. Βαρύνσται γὰρ η ἀθλία τὴν γαστέρα, καὶ σχεδὸν ὥφεπίτεξ ἐσίν· οἱ δὲ κατάρατοι ἔτοι, καὶ ἀπειθεῖς σικέται, οὐχ ὅπως ἐκείνης, ἀλλ' εἰδὼν εἰς αὐτῆς πολὺν ποιῶν-

ταῦ

forte et ~~nam~~ in ipso plaustro esset saltaturus? Ve-
tum iniunctum sibi etiam aliud huiuscemodi.

34. Vocans enim illum mulier, da mihi, in-
quit, hanc veniam, Thesmopoli, sic fortunatus
fis! magnam quidem, petenti nihil contradicens,
nec exspecta, ut diutius te rogem: illo vero, quod
facile credas, pollicito se facturum omnia; hoc,
inquit, te rogo, quae benignum te videam, et
diligentem, et a natura factum ad amorem; ca-
nem, quam nosti, Myrrhinam, receptam in vehi-
culum custodi mihi, et curam illius gere, ne qua-
re indigeat, vterum enim gerit misera, et prope-
abest a partu: execrabilis autem illi et immorigeri-
serui, ne mei quidem ipsius, tantum abest, ve-

* Luc. Op. T. III.

E

illiūs,

ται λόγοι ἐν ταῖς ὁδοῖς. μὴ τοίνυν τι σμικρὸν
οἰηθῆς εὔποιησεν με, τὸ περισπάθασόν μοι,
καὶ ἡδίσον κυνθίσιον διαφυλάξας. οὐκέσχετο ὁ
Θεσμόπολις, πολλὰ ἱκετευόσης, καὶ μονονάχι
καὶ δικριθέσης. τὸ δὲ πρᾶγμα παργύρελοιον ἦν
κυνθίσιον ἐκ τῆς ἴματίς προκύπτον μηρὸν ὑπὸ τὸν
πάγωνα, καὶ κατεργῆσαν ποδάκις, εἰ καὶ μὴ
ταῦτα οἱ Θεσμόπολις προσετίθει, καὶ βαῦζον
λεπτῷ τῇ Φωιᾷ (τοιωταὶ γὰρ τὰ Μελιταῖα)
καὶ τὸ γένειον τῆς Φιλοσόφου περιλιχμώμενον,
μάλιστα εἴ τι τῷ χθιζέ τῷτῷ ξωμῷ ἐγκατεμέ-
νικτο. καὶ ὁ κάναιδος, ὁ ἔνυεδρος, όπι ἀμάστως
ποτὲ καὶ εἰς τὰς Ἀλλας τὰς παρόντας ἐν τῷ ξυμ-
ποσίῳ πάσκωπτων, ἐπειδὴ ποτε, καὶ ἐπὶ τὸν
Θεσμό-

illius, ullam rationem habent in via. Ne putas
igitur te mediocriter de me mereri, si caniculam,
de qua tantum laborem, suauissinamque mihi ser-
uaueris. Poilicetur Thesinopolis simpliciter ita et
tantum non cum lacrimis petenti. Res autem ri-
dicula omnino, canicula de veste sub ipsam bar-
bam prospiciens, parua, et saepe ipsum permin-
gens; (etiam si illud quidem non addidit Thesino-
polis) et minuta voce ganniens, (tales enim sunt
Melitenses illae caniculae) et mentum philosophi
circumlambens, in primis si quid pridiani iuris in
illō haercret. Et Cinaedus, assessor, qui aliqui
non indocta dicta in caeteros iacere in conuiuo
soleat;

DE MERCEDE CONDVCTIS 67

Θεσμόπολιν καθῆκε τὰ σκῶπα· περὶ δὲ Θεσμόπολιδος, ἐφη, τέτο μόνον εἶπεν ἔχω, ὅτι ἀρτὶ Σταύρου ἥδη Κυνικὸς ἡμῖν γεγένηται. τὸ δὲ ἐν κυνίδιον καὶ τετοκέναμ ἐν τῷ τρίβωνι τῷ Θεσμοπόλιδος ἐπιθόμην.

Τοιαῦτα ἐντρυφῶσι, μᾶλλον δὲ ἐνυβρίζουσι τοῖς ξυνθῆσι, κατὰ μικρὸν αὐτὰς χειροῦθεις τῇ ὕβρει παραπιευάζοντες. οἵδε δὲ ἐγὼ καὶ ἥτορα τῶν παρχάρων ἐπὶ τῷ δείπνῳ κελευσθέντα, μελετήσαντα, μὴ τὸν Διό, ἐν ἀπαιδεύτως, ἀλλὰ πάντα τορῶς, καὶ ἐγκεκροτημένως ἐπηνείτο γένν μεταξὺ πινόντων, καὶ πρὸς ὑδωρ μεμετρημένον, ἀλλὰ πρὸς οἶνα ἀμφορέα λέγων. καὶ τέτο γένος ἦν τὸ τύλιγμα ἐπὶ διακοσίων δραχμαῖς ἐλέγε-

solet, cum in Thesinopolin laxaret dicacitatem, de Thesinopolide, inquit, hoc solum habeo quod dicam, illum pro Stoico iam Cynicum nobis datum. Caniculam igitur etiam peperisse in pallio Thesinopolidis audiui.

35. Sic ad delicias, vel ad contumeliam potius, abutuntur suis familiaribus, quos paullatim manfuetos et patientes iniuriae faciunt. Noui ego etiam rhetora quemdam de asperis illis iussum in coena declamare, non ineruditate profecto, sed vehementer et conciane; laudabatur igitur inter pocula, qui non ad aquam demensam diceret, sed ad vini amphoram; dicebatur autem pro ducentis

ἐλέγετο. ταῦτα μὲν ἐν Ἰωνίᾳ μέτρια. οὐ δὲ ποιητικὸς αὐτὸς, ἢ συγγραφικὸς ὁ πλεύσιος ἦ, ταῦτα τὸ δεῖπνον τὰ αὐτὰ φαψώθων, τότε καὶ μάλιστα διαρρέουγεναι χρὴ, ἐπαγνῶντα καὶ κολακεύοντα, καὶ τρόπος ἐπαίνων καινοτέρες ἀπίνοεντα. εἰσὶ δὲ οἱ καὶ ἐπὶ κάλλει Θαυμάζεσθαι ἐθέλοσι. καὶ δεῖ Αδόνιδας αὐτὰς, καὶ Τακίνθας ἀπέειν, πήχεως ἐνίστε τὴν ῥῆμα ἔχοντας. πὺ δὲ ἐν ἐὰν μὴ ἐπαγνῆς, ἃς τὰς λιθοτομίας τὰς Διονυσίας εὐθὺς ἀΦίξῃ, ως καὶ Φθονῶν, καὶ ἐπιβελεύων αὐτῷ. χρὴ δὲ καὶ σοφὸς καὶ ἡγορας εἶναι αὐτάς· καὶν εἴ τι σολοκίσαντες τύχωσιν, αὐτὸ τὸ τῆς Αττικῆς καὶ τὰ Τμηττὰ μεσχες δοκεῖν τὰς λόγιας, καὶ νόμον εἶναι τὸ λοιπὸν ἀτωλέγειν.

Kai-

illam rem drachmis ausus esse. Si vero diues ipse vel poëticam adfectet laudem, vel historicam, qui in conuiuio sua recitet, tum maxime est, ubi rumpatur aliquis laudando, adulando, modis laudandi nouis excogitandis. Sunt vero qui etiam pulchritudinis nomine admirationi esse postulant, quos Adonidas, vel Hyacinthos audire oportet, cubitalēm hætit nasum interdum habeant. Tu vero si non laudes, illicet in Dionysii lautumias venies, utpote qui inuidetas ipsis et insidieris. Oportet autem doctos esse ipsos et rhetoras, et licet soloecifinos committant, Atticae tamen et Hymetti pie nos videri illorum sermones, et legem esse in posterum ita dicendi.

Καίτοι Φορητὰ ἵσως τὰ τῶν ἀνδρῶν, αἱ δὴ
τὸν γυναικεῖς (καὶ γάρ αὖ καὶ τάδε ὑπὸ τῶν γυ-
ναικῶν σπεύδασί εἶται, τὸ σίναι τινας αὐταῖς πε-
παιδευμένας, μισθῷ ψηφοτελεῖς ξυνόντις, καὶ
τὸν Φαρείω παρεπομένας) ἐν γάρ τι καὶ τρῦτο
τῶν ἄλλων καλλωπισμάτων αὐταῖς δοκεῖ, ἣν
λέγηται, ὡς πεπαιδευμέναι τέ εἰσι, καὶ Φιλό-
σοφοι, καὶ ποιῆσιν ἀσματαὶ πολὺ τῆς Σεπ-
Φᾶς ἀποδέονται. καὶ διὰ δὴ ταῦτα μισθωταὶ
καὶ αὗταὶ περιάγουνται ὥτορές, καὶ γραμματι-
κὲς, καὶ Φιλοσόφοις ἀκρεῶνται δὲ αὐτῶν πη-
νία (γελοῖαν γερναῖ τότο) ἢτοι μεταξὺ κοσμά-
μεναι, καὶ τὰς κόμικας περιπλεκόμεναι, ἢ
παρὰ τὸ δεῖπνον ἄλλοτε γὰρ οὐκ ἄγεσι σχο-
λήν. πολλάκις δὲ καὶ μεταξὺ τοῦ Φιλοσόφου

τὶ

36. Quamquam tolerabilia forte videantur, quae
virū faciunt. Mulieres vero, nam haec quoque nunc
adfectant habere quosdam eruditos, mercede inter-
posita sibi familiares, et lectoram adfectantes, quan-
doquidem vnum hoc inter reliqua ornamenta illis
videtur, si dicantur eruditæ esse et philosophæ,
et carmina faciant non multum inferiora Sapphi-
cis: propter haec igitur mulieres ipsae quoque
mercenarios circumducunt Rhetores, et Gramma-
ticos, et Philosophos. Audiunt vero illos inter-
dum, quod ipsum quoque ridiculum, vel dum
ornantur, et cornas disponi sibi curant, vel in
coena adeo: neque enim aliud ipsis otium suppe-
tit. Saepe vero dum Philosophus aliquid disputat,

τὶ διεξίστος, ἡ ἀβρα προσθεῖσαι, ὁρεξε παρὰ τῷ μοιχῷ γραμματίον· οἱ δὲ περὶ σωφροσύνης ἐκεῖνοι λόγοι ἔστασι περιμένοντες, ἔστ’ ἂν ἐκείνη ἀντιγράψας τῷ μοιχῷ, ἐπαναδράμη πρὸς τὴν ἀρθασιν.

Ἐπειδὴν δέ ποτε διὰ μακρᾶς τῷ χρόνῳ Κρονίων ἡ Παναθηναίων ἐπισάντων, πέμπηται τίσοι ἐΦερίδιον ἄθλιον, ἡ χιτώνιον ὑπόσαθρον, ἐνταῦθα μάλιστα πολλὴν δεῖ καὶ μεγάλην γενέσθαι τῇ πομπῇν. καὶ ὁ μὲν πρῶτος, ἐνθὺς ἔτι σκεπτομένυ παραπέσας τῷ δεσπότᾳ, προδραμῶν καὶ προμηνύσας, ἀπέρχεται, μισθὸν ἐκ ὀλίγον τῆς ἀγγελίας προσλαβών. ἔωθεν δὲ τρισκαιδεκα ἡκοσι κομίζοντες ἔπικος, ὡς πολλὰ εἴπε, καὶ ὡς ὑπέμνησε, καὶ ὡς ἐπιτραπεῖς, τὸ κάλλιον

επελέ-

accedens ancilla a moecho tabellas tradit: at illi de temperantia sermones insistunt, exspectantque, dum illa, moecho postquam rescripsiterit, ad auditionem redeat.

37. Cum vero longo post tempore aliquando Saturnalibus instantibus vel Panathenaicis, mittitur tibi amiculum miserum, aut tunica fere putris, tunc maxime multam institui magnamque pompa oportet. Et primus quidem, qui deliberante domino illud sublegit, praecurrens et indicans, non paruo ablato nuntii praemio, redit. Mane vero tredecim veniunt ferentes *munus*, quorum unusquisque, ut multa dixerit, ut monuerit, ut dato sibi negotio pulcherrimum elegerit, commemorat.

DE MERCEDE CONDUCTIS. 71

ἐπελέξατο διεξιών· ἀπαντεῖς δὲ ἐν ἀπαλλάξεον-
ται λαβόντες, ἔτι καὶ βίζενθυόμενοι, ὅτι μὴ
πλείω ἔδωκας.

Οὐ μὲν γάρ μηδέ τὸ αὐτὸς, κατὰ δύο διβάσεις,
ἡ τέτταρες. καὶ Βαρὺς αἵτῶν σὺ, καὶ ὄχλη-
ρὸς δικεῖς. ἵνα δὲ ἐν λαβήσ, κολακευτέος μὲν
αὐτὸς, καὶ ἴκετευτέος· θεραπευτέος δὲ καὶ ὁ εἰ-
κονόμος. Στος μὲν καὶ ἀλλος θεραπείας τρέπτος.
Ἐν ἀμελητέος δὲ καὶ ὁ ξύμβελος καὶ Φίλος.
καὶ τὸ ληφθὲν ἥδη προσφείλετο ἴματιοναπή-
λω, ἡ ἰατρῷ, ἡ σκυτοτόμῳ τινί. ἀδωρεῖς δὲ σοι
τὰ δῶρα, καὶ ἀνόνυτα.

Πολὺς δὲ ὁ Φεδόνος, καὶ πεκανίσαται πρὸς ἄνδρα ἥδη τὰς κατὰ
σχ

morat. Omnes igitur cum manusculo abeunt;
insuper cum fastidio quodam murmurant, quod
plura non dederis.

38. Merces ipsa minutatim tibi soluitur, obolis
binis, aut quaternis: si petas, grauis videris ac mo-
lestus. Ut igitur accipias, adulandum primo ipse
et supplicandum; colendus autem etiam est dis-
pensator, quod aliud culturae genus est; nec ve-
ro negligendus consiliarius et amicus. Porro quod
accipis iam debebatur vestiario, aut medico, aut
futori cuidam. Munera igitur illa non munera
et nullius utilitatis.

39. Inter haec forte etiam calumnia quaedam
paullatim contra te insurgit apud virum, sermo-

πελόγκες ήδεως ἐνδεχόμενον· ὅρᾳ γὰρ ηδη σὲ μὲν
ὑπὸ τῶν συνεχῶν πόνων ἐπτετρυχωμένον, καὶ
πρὸς τὴν θεραπείαν σκάζοντα, καὶ ἀπηνδηκότα,
τὴν ποδάγραν δὲ ὑπανιέσθαι. ὅλως γὰρ ὡπερ ἡ
νοσιμώτατοι ἐν σοὶ, ἀπανθίσαμενος, καὶ τὸ
ἐγκαρπότατον τῆς ήλικίας, καὶ τὸ ἀκμιότα-
τον τὸ σώματος ἐπιτρίψας, καὶ ῥάκος σε πολυ-
σχιδὲς ἐργασάμενος, ηδη περιβλέπει, σὲ μὲν οἱ
τῆς κοπρὸς ἀπορρίψῃ Φέρων, ἄλλον δὲ ὥπως τῶν
δυναμένων τὰς πόνες καρτερεῖν προσλήψεται.
καὶ ητοι μειράκιον αὐτῷ ὅτι ἐπείρασάς ποτε, η
τῆς γυναικὸς ἀβραν παρθένον γέρων ἀνὴρ διέ-
φθειρας, η ἄλλο τι τοιχτὸν ἐπικληθείς, νύκτωρ
ἐγκεκαλυμμένος, ἐπὶ τράχηλον ὠσθείς, ἔξελή-
λυθας

nes qui contra te habentur libenter iam excipientem. Videt enim te iam perpetuis laboribus de-
tritum, et ad officia claudicantem, et defectum
viribus, subeuntemque paullatim podagrum. O-
mnino enim postquam florem aetatis valetudinis-
que tuae praecerpit, postquam fertilissimam vi-
tae tuae partem et summum vigorem corporis
contriuit, et pannum te vndique fissum concin-
nauit, iam circumspicit, te quidem in quod ster-
quilinium abiiciat, alium vero, qui labores susti-
nere possit, ut adsumat. Tum igitur vel tentasse
puerum, vel ancillam virginem dominae immi-
nuisse, homo senex, vel quiddam aliud huic si-
mile incusatus noctu, capite obuoluto, praeceps
ciice.

DE MERCEDE CONDVCTIS 73

λυθας ἔρημος ἀπάντων, καὶ ἀπόρος, τὴν θελτίσμην ποδάγραν αὐτῷ γῆρᾳ παραλαβών. καὶ ἡ μὲν τέως ηδεις, ἀπομαθῶν ἐν τοστῷ χρόνῳ· θυλάκα δὲ μεῖψα τὴν γαστέρα ἐγγασθμένος, ἀπλήρωτόν τι, καὶ ἀπαραιτητον οἴεσθαι. καὶ γὰρ ὁ λαϊμὸς ἀπίστει ἐκ τῷ ἔθνε· καὶ ἀπομανθάνων αὐτὰ, ἀγανακτεῖ.

Καὶ σε ἐκι ἀν τις ἄλλος δέξατο ἔξωρου ἥδη γεγονότα, καὶ τοῖς γεγηρακόσιν ἵπποις ἐσικότα, ὃν ἂδε τὸ δέρμα ὅμοιως χρήσιμον· ἄλλως τε, καὶ ή ἐκ τῷ ἀπωσθῆναι διαβολῇ πρὸς τὸ μεῖζον εικαζόμενη, μοιχὸν, η Φαρμακεύς σε, η τι τοιότον ἄλλο δοκεῖν ποιεῖ. ο μὲν γὰρ πατήγορος, καὶ σιωπῶν ἀξιόπιξος· σὺ δὲ Ἑλλην, καὶ ἔφεδος
• τὸν

eiiceris domo, relictus ab omnibus, inops, cum senectute podagram etiam optinat; nactus; oblitus hoc tanto tempore interiecto eorum, quae ante sciebas, ventre auctus maiore quam culeus est, malo, quod nec explere possis, nec deprecari. Et enim et gula poicit te ex consuetudine, et cum indignatione et querela dediscit.

40. Nec te facile aliis quis recipiat exoletum iam et equis vetulis similem, quorum neque pellis aequa utilis. Alioquin etiam calumnia et tua expulsione orta, et maius quid suspicata, ut moechulus, vel veneficus, vel horum simile aliquid videaris, efficit. Tuus enim accusator tacens etiam tibi dignus: tu vero Graeculus et leuis ingenii,
et

τὸν τρόπον, καὶ πρὸς πᾶσαν ἀδικίαν εὔκολός· τοιάτας γὰρ ἔπεινταις ἡμᾶς εἶναι οἴονται· καὶ μᾶλλα εἰκότως· δοκῶ γὰρ μοι καὶ τῆς τοιαύτης δόξης αὐτῶν, ἦν ἔχεσι περὶ ἡμῶν, κατανενοηκέναι τὴν αἰτίαν. πολλοὶ γὰρ οἱ ἐς τὰς θήκας παρελθόντες, ὑπὲρ τὴν οὐδὲν ἄλλο χρήσιμον εἰδέναι, μαυτείας καὶ Φαρμακίας· ὑπέσχοντο, καὶ χάριτος ἐπὶ τοῖς ἐρωτικοῖς, καὶ ἐπισγωγαῖς τοῖς ἔχθροῖς. καὶ ταῦτα πεπαιδεῦσθαι λέγοντες, καὶ τριβωνας ἀμπεχόμενοι, καὶ πώγωνας ἐκεύπατα φρονήτας καθειμένοι. εἰκότως ἐν τὴν ομοίαν περὶ πάντων ὑπόνοιαν ἔχεσθαι, θεοὺς ἀρίστας ὕσυντο, τοιάτας ὄρωρτες, καὶ μάλιστα ἐπιτηρεῖντες; αὐτῶν τὴν ἐν τοῖς δείπνοις, καὶ τῇ ἄλλῃ ξυγ-
σίᾳ

et ad scelus omne facilis. Tales enim vniuersos nos arbitrantur, nec iniuria. Videor enim mihi etiam talis illorum opinionis, quam de nobis habent, causam intellexisse. Multi enim in domos ingressi, quod nihil aliud utile scirent, vaticinia et beneficia polliciti sunt, et gratiam ab aiasiiis, et malorum in hostium capita auersiones: idque cum facerent, se eruditos dicebant, et pallia induiti erant et barbas submittebant minime contemnendas. Non absurde ergo similia de omnibus suspicantur, cum tales esse videant, quos putabant praestantissimos, obseruentque eorum in
co-

εσίοις κολακείαιν, καὶ τὴν πρὸς τὸ κέρδος δελοπρέπειαν.

Αὐτοσεισάμενοι δὲ, αὐτὰς μισάσι, καὶ μάλα εἰστας, καὶ ἐξ ἀπωτος ζητάσιν ὅπως ἄρδην ἀπολέσσωσιν, ἦν δύνωνται. λογίζονται γὰρ, ὡς εἴαγορεύσασιν αὐτῶν τὰ πολλὰ σκεῖνα τῆς Φύσεως 14) ἀπόρρητα, ὡς ἀπαντα εἰδότες ἀκριβῶς, καὶ γυμνὰς αὐτὰς ἐπωπτευότες. τέτοιοιν αὐτοπνίγει αὐτὰς· ἀπαντει γὰρ ἀκριβῶς ὅμοιαί εἰσι τοῖς καθλίσοις τάτους βιβλίοις, ὥν χρυσοῖ μὲν οἱ ὄμφαλοι, πορφυρὴ δὲ ἔντοσθεν ἡ ἀιφθέρα· τὰ δὲ ἔνδον, ἡ Θυεῖης εἰσὶ τῶν τέ-

κνῶν

coenis et reliqua consuetudine adulstionem, et quam seruilem lucri causa personam suscipiant.

41. Quos vero ciecerunt, illos etiam, ut valde consentaneum est, odio habent, et vndeque quae runt funditus, si queant, perdere. Etenim arbitrantur illos enunciatiuros esse multa illa in natura ipsorum ac moribus secreta, ut qui norint accurate omnia, et nudos ipsos inspexerint. Hoc igitur est, quod illos angit. Omnes enim accurate similes sunt pulcherrimis illis libris, quorum aurei umbilici, purpuryaque coloris membrana exterior: intus autem vel Thyestes est liberis suos epula-

14. Φύσεως] Si usquam, hic certe, late patere videtur Φύσεως appellatio, quae corporis et animi morbos, ingenium, mores, vitam totam comprehendat. Gesner.

κυων ἐσιώμενος, η̄ Οἰδίπας τῇ μητρὶ ξυνῶν, η̄ Τηρεὺς δύο ἀδελφάς ἀμα ὅπισιων. τοιέτοι καὶ αὐτοί εἰσι, λαμπροί, καὶ περιβλεπτοί, ἔνδον δ' ὑπὸ τῇ πορφύρᾳ, πολλὴν τὴν τραγῳδίαν σκέποντες. ἔκαστον γὰν αὐτῶν ἡν ἔξειλυσης, δρᾶμα ἢ μικρὸν εὑρήσεις Εὐριπίδετινάς, η̄ Σοφοκλέες. τὰ δ' ἔξω, πορφύρᾳ εὖανθῆς, καὶ χρυσᾶς ὁ ὄμφαλός· ταῦτ' ἐν ξυνεπισάμενοι αὐτοῖς, μισθοῖσι, καὶ ἐπιβρελεύσοιν, εἴ τις ἀποσάς ἀπεβῶς, οὐτανενθαὼς αὐτὰς ἐντραγῳδήσει, καὶ πρὸς πολλὰς ἐρεῖ.

Βάλομαν δ' ὄμως ἔγωγε, ὥσπερ ὁ Κέβης ἐνείνος, εἰπόντα τινὰ τῷ τοιέτῳ σοι βίζ γράψαι, ὅπως ἐς αὐτὴν ἀποβλέπων, εἰδῆς εἴ σοι παριτητέον

epulatus, aut Oedipus cum matre concubens, aut duas simul forores Tereus subigens. Tales et hi sunt, splendidi et conspicui, intus vero sub purpura tragoidiam multam tegentes. Si enim vnumquemque eorum euolvas, actum inuenies haud paruum, Euripidis alicuius, aut Sophoclis ingenio dignum: extra autem sunt purpura florida, et umbilicus aureus. Horum ergo sibi consciū odio habent et struunt infidias, si quis ab illis se iunctus, qui accurate ipsos norit, tragoidiam ipsos faciat, et in vulgus de ipsis narrat.

42. Volo tamen ego ut Cebes ille imaginem tibi quamdam talis vitae depingere, ut illa perspecta constituas, utrum in eam tibi ingrediendum sit.

τέον ἐσὶν ἐς αὐτὸν. ἡδέως μὲν ἐν Ἀπολλύτιος,
ἢ Παρθένεσίς, ἢ Αετίωνες, ἢ καὶ Εὐφράνορες ἀν
έδεήθην ἐπὶ τὴν γραφήν. ἐπεὶ δὲ ἀπορον νῦν
εὑρεῖν τινας ὅτα γενναῖον, καὶ ἀκριβῆ τὴν τέ-
χνην, ψιλὴν ὡς οἶσιν τέ ~~ο~~ ἐπιδείξω τὴν εἰνόνα.
καὶ δὴ γεγράφθω προπύλαια μὲν ὑψηλὰ, καὶ
ἐπίχρυστα, καὶ μὴ πάτω ἐπὶ τῷ ἐδάφει, ἀλλ’
ἄνω τῆς γῆς, ἐπὶ λόφῳ κείμενα, καὶ ἡ ἁνδος
ἐπιπολὺ, καὶ ἀνέντης, καὶ ὅλισθεν ἔχοντα, ὡς
πολλάκις ἡδη πρὸς τῷ ἄκρῳ ἔσεσθαι ἐπιστα-
τας, ἐκτραχηλισθῆναι, διαμαρτόντος τῷ πο-
δὶς· ἔνδον δὲ ὁ Πλάτος αὐτὸς καθήσθω, χρυ-
σᾶς ὅλος, ὡς δοκεῖ, πάνυ εὔμορφος, καὶ ἐπέ-
ρασος, ὁ δὲ ἐραστὴς μόγις ἀγελθῶν, καὶ πλησιά-
σας

fit. Libenter itaque Apellem quemdam, aut
Parthasium, aut Aetionem, aut Euphranorem et-
iam ad picturam adhiberem. Quandoquidem vero
fieri non potest, ut nunc inueniatur aliquis eo
vel ingenio vel artis praestantia; tenuem tibi,
quantum a me potest, imaginem ostendam. Pin-
gatur itaque vestibulum altum, inauratum, nec
infra in solo, sed supra terram in colle situm: ad-
scensus longis sit et arduus, lubritusque, ut saepe
qui in summo se ~~in~~ sperarent esse, vertigio fal-
kente euerterantur. Intra vero Plutus sedeat ipse,
atrea specie totus, formosus idem etque amabilis.
Amator autem, qui aegre adscendit, et ad iangam-
accessit,

σας τῇ θύρᾳ, τεθηπέτῳ, ἀφορῶν ἐς τὸ χρυ-
σίον. παραλαβέσσα δὲ αὐτὸν ἡ Ἐλπὶς, εὐπρόσ-
ωπος καὶ αὐτὴ, καὶ ποικίλα ἀμπελοχειρίσης ὑσπά-
γετῷ, σφόδρα εἰκεπληγμένον τῇ εἰσόδῳ. τάν-
τεῦθεν δὲ, ἡ μὲν Ἐλπὶς ἀεὶ προηγείσθω. δια-
δεξάμενη δ' αὐτὸν ἄλλα γυναικες, Ἀπάτη,
καὶ Δελσία, παραδότωσαν τῷ Πόνῳ. οἱ δέ,
πολλὰ τὸν ἄθλιον καταγυμνάστης, τελευτών,
ἐγχειρισάτω αὐτὸν τῷ Γίρᾳ ἥδη ὑπονοσεῖντα,
καὶ τετραμμένον τὴν χρόαν· ὑσάτη δὲ ἡ Τβρίς
ἀπίλαβομένη, συρέτω πρὸς τὴν Ἀπόγνωσιν· η
δὲ Ἐλπὶς, τὸ ἀπὸ τάτῳ, ἀφανῆς ἀποστάσθω,
καὶ μηκέτι καθ' ἓς εἰσῆλθε τὰς χρυσᾶς θυρᾶ-
κας, ἔκ τινος δὲ ἀποσρόφα καὶ λελήθυιας ἔξο-

δε

accessit, obstupescat oculis in aurum directis. Ad-
sumtum vero spes, forinosa et ipsa, et pietam ve-
stem induita introducat, valde in ingressu perculsum.
Inde vero Spes quidein praecedat semper, exci-
pientes autem illum mulieres aliae, Fraus, et Ser-
uitus, tradant Labori. At hic postquam multum
exercuit miserum, commendet eum Senectuti,
iam aliquantum aegrotantem et colorem verten-
tem: ultima vero Contumelia comprehensum
abducat ad Desperationem. Spes ab hoc inde loco
auolet, nec conspiciatur amplius: ipse vero non
iam per aureum qua ingressus fuerat vestibulum,
sed per auersum quemdam et latenter exitum nu-
dus

δὰς ἔξωθείσθω, γυμνὸς, προγάσωρ, ὡχρὸς, γέ-
ρων, τῇ ἐτέρᾳ μὲν τὴν Αἰώνα σκέπων, τῇ δε-
ξιᾷ δὲ αὐτὸς ἑαυτὸν ἀγχων· ἀπαντάτῳ δὲ ἔξ-
ιόντι ἡ Μετάνοια διηγέστα ἐς κόδεν ὄφελος, καὶ
τὸν ἀθλεῖον ἐπαπολλύσσα. τότε μὲν ἔσω τὸ τέ-
λος τῆς γραφῆς· σὺ δὲ ἐν, ὃ ἀριστεῖ Τιμόκλεις,
αὐτὸς ἥδη ἀκριβῶς ἐπισκοπῶν ἔκαστα, εἰνόησον,
εἴσοις καλῶς ἔχει, προσελθόντα εἰς τὴν εἰκόνα
κατὰ ταύτας τὰς Θύρας, ἐκείνην τὴν ἔμπαλιν
αισχρῶς ἄτως ἐκπεσεῖν. οὐ, τι δὲ ἀν πράττῃς;
μέμνησο τὴν συφᾶ λεγοντος, Ως θεὸς ἀναίτιος,
αἰτία δὲ ἐλομείνε.

dus extrudatur, ventre prominulo, pallidus, se-
nex, altera manu pudenda tegens, altera autem
fimū ipse collum angens. Occurrat exeunti Poe-
nitentia nequidquam plorans, et magis perden-
perditum. Hic quidem picturae finis erit. At tu,
Timocles optime, ipse iam diligenter inspiciens
singula, cogita, an bonum tibi putas, ingressum
te in vitam depictam per illas portas, altera illa
ianua turpiter adeo elabi. Quidquid autem fece-
ris, sapientis viri memento, qui innocens, in-
quit, Deus est, culpa vero eligentis.

Απολογία περὶ τῶν ἐπὶ μισθῷ
συνόντων.

Πέλμη σκοπῷ πρὸς ἐμάυτὸν, ὡς καλὲ Σαβῖνε,
ἄτινά σοι εἴκος ἐπελθεῖν ή εἰπεῖν ἀναγνόν-
τι ἡμῶν τὸ περὶ τῶν ἐπὶ μισθῷ συνόντων βι-
βλίον. ὅτι μὲν γὰρ ἐκ ἀγελασὶ διεξήεις αὐτὸ,
καὶ πάνυ μοι πρόδηλον. ἂν δὲ μεταξὺ καὶ ἐπὶ^{τε}
πᾶσιν ὑπὲ σὲ ἐλέγετο, ταῦτα νῦν ἐφαρμόστειν
ζητῶ τοῖς ἀνεγνωσμένοις. εἰ τοίνυν μὴ κακὸς
ἐγὼ μαντικὴν, δοκῶ μει ἀκέειν σὲ λέγοντες, εἴ-
τά τις αὐτὸς ταῦτα γεγραφώς, καὶ κατηγορίαν
ἔτω δεινὴν οκτα τῷ τοιάτῳ βίᾳ διεξελθῶν, ἔ-

ΤΕΙΤΑ

Defensio eorum qui mercede
conducti in potentiorum
conuictū sunt.

Olim apud me considero, pulcher Sabine, quid
in mentem tibi venisse probabiliter dicam,
legenti nostrum de mercenariis familiaribus libel-
lum. Nam id quidem oīnnino certum habeo,
non sine risu te illum percutuisse. Quae vero in-
terieō tempore et post omnia a te dicta sint, ea
nunc compōnere his, quae legisti, studeo. Nisi
igitur male ego vaticinari didici, videor mībi au-
dire te dicentem ista: Et est, qui postquam scri-
psit ipse talia, et grauem adeo accusationem con-
tra hoc vitae genus explicauit, repente omnium
oblitus,

πειτα πάντων ἐκλαθόμενος, θεράπη, Φησί, μα-
ταπεσόντος, ἐκών ἐαυτὸν Φέρων ἐς δελείαν ἔ-
τω περιΦανῆ καὶ περιβλεπτον ἐνήκε; πόσοι Μῆ-
δαι, καὶ Κροῖσοι, καὶ Παντωλοὶ ὅλοι μετέπει-
σαν αὐτὸν ἀφεῖναι μὲν τὴν ἐκ παιδῶν Φίλην
καὶ σύντροφον Ἐλευθερίαν, πρὸς αὐτῷ δὲ ἥδη
τῷ Αἰσακῷ γένομενον, καὶ μονονυχὶ τὸν ἔτερον
πόδα ἐν τῷ πορθμίῳ ἔχοντα, παρέχειν ἐσ-
τὲν ἐλκεσθαι καὶ Φέρεσθαι, μαθάπτερον ὑπὸ^{πρὸς}
κλοιῶ τηνι χρυσῷ τὸν αὐχένα δεθέντα, οἵα ἦσε
τὸν τρυφώντων πλευτίων τὰ σφρυγγία, καὶ τὰ
καράλια 15). πολλὴ γενὴ διαφωνία τᾶ νῦν βίᾳ

oblitus, cadente, ut aiunt, aliter calculo, sua se
sponte in manifestam adeo conspicuumque seruitu-
tem demiserit? Quot hunc Midae et Croesi et
Pactoli integri in sententiam aliam traduxere, ut
relicta amica illa a teneris inde et cui innutritus est
libertate, cum iam prope ipsum est Aeacum, et
tantum non alterum pedem in cymba Charontis
habet, praeberet se trahendum agendumque tam-
quam aureo circa ceruices collari deuinctum, qua-
les sunt delicatorum diuitium simiolae et parui
sciuri. Multum ergo haec vita et illa scriptio dis-
crepant.

15. Καράλια] Cum aliquid dandum esset in
verfione, quod responderet τοῖς καραλίοις,
in tanta sententiarum diuersitate placuit et
nobis aliquid audere, et ponere. Interim,
quasi legeretur σκιαράλια, quod a dictan-
Luc. Op. T. III. F te

πρὸς τὰ σύγγραμμα, καὶ τὸ ἄνω τὰ ποταμῶν
χωρεῖν, καὶ ἀνεβείθει τὰ πάντα, καὶ παλιν-
ώδειν στρές τὸ χείρον, τότε ἀν εἰη, ἐχ ὑπὲρ
Ἐλένης, μὰ Δί', εδ' ὑπὲρ τῶν ἐπ' Ποίῳ γενο-
μένων, ἀλλ' ἔργῳ ἀνατρεπομένων τῶν λόγων κα-
λῶς πρότερον εἰρῆσθαι δοκεῖτων.

Ταῦτα μὲν πρὸς ἑαυτὸν, ὡς τὸ εἶμὸς, λέπ-
ηταί σοι ἐπάξεις δὲ ἵσως καὶ πρὸς αὐτὸν ἐμὲ
ξυμβελήν τινα τοιαύτην, ἐπὶ ἀκαίρου, ἀλλὰ Φι-
λικῆν, καὶ οἴω σοι χρηστὴν καὶ Φιλοσόφῳ ἀνδρὶ^{πρέπεσσαν.} Τὸν μὲν ἐν κατ' αξίᾳγ υποδὺς τὸ σὸν

πρόσω-

crepant, et hoc sane fuerit illud, quod aiunt,
contra flumen retro ire, et inuersa omnibus, et in
peius recantare, non de Helena per Iouein, aut
his, quae ad Ilium gesta sunt, sed cum opere et
factis retractantur, quae bene antea dicta vide-
bantur.

2. Haec quidem ad te ipsum, ut consentaneum,
ante dicta sunt. Subiicies autem forte ad me ipsum
etiam consilium quoddam eiusmodi non intempe-
stuum, sed amicum, teque virum bonum et sa-
pientem decens. Si igitur pro dignitate sumtam
perfo-

te non satis preesse pronuntiatum in καρά-
λα mutasse librarius potest. Sciuri certe
hodie in deliciis quorumdam: et fuisse olim
vel maxime amabiles, apparel ex Martialis

V, 38. *Gesner.*

πρόσωπον ὑποκρίνωμά, εὗ ἀν ἡμῖν ἔχοι, καὶ τῷ λογίῳ θύσομεν. εἰ δὲ μὴ, ἀλλὰ σὺ προσθήσεις τὰ ἐνδέοντα. ὥρα τοίνυν μετασκευάσαντας ἡμᾶς τὴν σκηνὴν, ἐμὲ μὲν σιωπῶν, καὶ ἀνέχεσθαι τεμνόμενον, καὶ καιόμενον, εἰ δέοι, ἐπὶ σωτηρίᾳ, σὲ δὲ ἐπιπάττειν τῶν Φαρισαίων, καὶ τὴν σμίλην ἄμα πρόχειρου ἔχοντα, καὶ τὸν καυτήριον διάπυρον· καὶ δὴ παραλαβὼν τὴν ἄρτραν, σὺ ταῦτα πρὸς μὲν ὁ Σαβῖνος ἡδη λέγεις.

Πάλαι μὲν, ὦ Φιλότης, ως εἰκὸς, εὐδεκίμηται σοι τατὶ τὸ σύγγραμμα, καὶ ἐν πολλῷ πλήθῃ δειχθὲν, ως οἱ τότε ἀκροατάμενοι διηγεῦτο, καὶ ιδίᾳ παρὰ τοῖς πεπαιδευμένοις, ὅπόσοις ὄμιλειν αὐτῷ, καὶ διὰ χειρὸς ἔχειν ἡξίωσαν. Ἡ

τε

personam tuam egero, bene res habet, et Eloquenti Deo sacrificabimus: si minus, at tu quae defunt adiicies. Tempus igitur est, conueria scena me silentio secundum vrendumque, si opus sit, salutis causa praebere; te vero medicamenta inspergere, cultrumque in prointu habere, et candens cauterium. Iamque sumtis dicendi partibus tu haec ad me, Sabine, dicis.

3. Olim sene, amice, vt par erat, ad famam tibi hoc scriptum profuit, et eo tempore, quo magna concione recitaretur, vt narrarunt mihi, qui tum audiere, et priuatim apud eruditos, qui cognoscere illud et in manu habere dignati sunt.

84 LVCIANI APOLOGIA

τε γάρ τῶν λόγων παρασκευὴ, καὶ μεμπτὴ, καὶ ἡ ἴσοριά πολλὴ, καὶ ἐμπειρία τῶν πραγμάτων, καὶ ὅτι ἔνας σαφῶς ἐλέγετο· καὶ τὸ μέγιστον, ὅτι χρήσιμα πᾶσιν ἦν, καὶ μάλιστα τοῖς πεπαιδευμένοις, ὡς μὴ ὑπὲρ ἀγνοίας σφᾶς αὐτὰς εἰς δελεῖαν ὑπάγοιεν. ἐπεὶ δέ σοι μετέδοξε βελτίω ταῦτ' εἶναι, καὶ τὴν μὲν Ἐλευθερίαν μακρὰ χαίρειν ἔχειν, ζηλῶσαι δὲ τὸ ἀγεννέσατον ἐκεῖνο οἱ μέτροι.

"Οπε τὸ ιέρδος, παρὰ Φύσιν διδασκαλευτέον.

ὅρα, ὅπως μηδεὶς ἔτι ἀκέσηται τὰ ἀναγνώσκοντος αὐτό· ἀλλὰ μηδὲ ἄλλῳ παράσχῃς τῶν Φὸν παρόντα τὰ βίου ὁρώντων, ἐπελθεῖν τὰ γεγραμμένα· εὔχε δὲ Ἐρμῆ τῷ χθονίῳ, καὶ τῶν ἀκηκοότων

Etenim verborum in eo apparatus non contemnendus, et historiae multum, et rerum peritis, et quod aperte omnia dicerentur: et maxime, quod utilia omnibus essent, eruditis praesertim, ne per ignorantiam ipsi in seruitutem se coniiciant. Postquam vero mutata sententia tibi visum est, meliora haec esse, et longum libertati valedicere, imitarique ignavum illum versiculum:

Vbi lucra magna, seruians et liberi:

vide, ne quis imposterum audiat te illud praelegentem, sed nec alii cuiquam eorum, qui praefsentem vitam tuam inspiciunt, copiam facito legendi; sed infero Mercurio vota nuncupa, ut hos, qui

PRO MERCEDE CONDVCTIS 85

κούτων πρότερον, πολλὴν λήθην κατασπεδάσαμ.
ἡ δόξεις τῷ τὰ Κορίνθιά μίθα ταυτὸν τι πε-
ποιθέναι, κατὰ σαυτὲν ὁ Βελλερόφόντης γεγρα-
φὼς τὸ βιβλίον. μὰ γὰρ τὸν Δῖ, ἐχ ὅρῳ τὴν
ἀπολογίαν, ἥτις ἀν εὐπρόσωπός σοι γένοιτο
πρὸς τὰς κατηγοροῦντας· καὶ μάλιστα, ἦν σὺνγέ-
λωτι αὐτὸν ποιῶσιν, ἐπαινῶντες μὲν τὰ γεγρα-
μένα, καὶ τὴν ἐν αὐτοῖς ἐλευθερίαν, αὐτὸν δὲ
τὸν συγγραφέα διλεύοντα ὄρώντες, καὶ ἔκοντα
ὑποτιθέντα τὸν αὐχένα τῷ ζυγῷ.

Οὐκ ἀκειμότα γενὶ ἀν λέγοιεν, εἰ λέγοιεν, ἥ-
τοι ἂλλα τὰ γενναῖς ἀνδρὸς εἶναι τὸ βιβλίον·
καὶ σὲ τὸν καλοὶ, ἀλλοτρίοις πτεροῖς ἀγάλε-
σθαι· ἡ εἴπερ τὸν ἔσιν, ὅμοιά σε τῷ Σαλαίθῳ
ποιεῖν·

qui prius audiere, Lethaeis aquis perfundat: alio-
quin videbitur idem tibi visu venisse, quod est in
fabula Corinthia, et ipse contra te Bellerophon
scripsisse libellum. Ita enim me Iupiter amet,
ut non video, quam causam, quae quidem spe-
ciem habeat, contra actuantes possis dicere: prae-
fertim si cum risu hoc faciant, laudantes scripta,
et quae in illis elucet, libertatem, ipsum vero scri-
ptorem seruire videntes, qui sponte collum iugo
submiserit.

4. Non absurde itaque dixerint, si dixerint,
aut alterius cuiusdam fortis viri esse librum, teque
graculum alienis superbire pennis; aut, si tuus
sit, idem te, quod Salaethum facere, qui acer-

ποιεῖν· δὲς πικρότατον κατὰ μοιχῶν τοῖς Κρε-
τωνιάταις νόμον θεῖς, καὶ θυμαζόμενος ἐπ' αὐ-
τῷ, μετὰ μικρὸν αὐτὸς ἑάλω, μοιχεύων τοῦ
ἀδελφᾶς τὴν γυναικαν. περὶ πόδα 16) τοίνυν καὶ
σὲ τὸν Σάλαιθον φιεῖνον Φαῖη τις ἄν· μᾶλλον
δὲ πολὺ μετριώτερος ἐκεῖνος, ἔρωτι μὲν ἀλούς
ὡς ἕΦασκεν ἀπολογέμενος, ἐκεῖνος δὲ μάλα εὔψυ-
χως ἐς τὸ πῦρ ἀλλόμενος, καίτοι ἐλεέντων αὐ-
τὸν ἡδη Κρετωνιατῶν, καὶ ἐνδιδόντων Φυ-
γεῖν, εἰ βέλοιτο. τὸ δὲ σὸν, καὶ παρὰ μικρὸν ἀτο-
πώτερον, ἀνηριβζέντος μὲν ἐν τοῖς λόγοις τὴν τε
τοιχ-

bissima apud Crotoniates lege contra adulteros
lata, eam ob causam celebratus, non ita multo
post in adulterio cuin fratris vxore deprehensus
est. Ad amissim igitur te quoque Salaethum il-
lum aliquis dixerit. Quin tolerabilius ille, amore
qui captus esset, quemadmodum in causa dicen-
da commemoravit, et vltro in ignem atque ani-
mose insilierit, misericordia licet illius iam tan-
gerentur Crotoniatae, et fugae atque exilii, si vo-
luisset, copiam facerent. Tuum autem haud
paùllo absurdius factum est, qui seruirem huius
vñiae

16. Περὶ πόδα] *Brodaeus Miscell. IX. cap. 14.*
legit παρεπόδως. Sed post eum satis hunc
locum muniuit *I. Casaubonus ad Theophra-
sti Charact. cap. 5.* vbi docet περὶ πόδα
Graecos dixisse de omnibus, quae apta essent,
et conuenirent. Iensius.

τοιέτα βίᾳ δελοπρέπιαν, καὶ πατηγορῶντος, εἴ τις εἰς πλεσίας τινὸς ἐμπεσὼν, καὶ παθεῖρχος ἑαυτὸν, ἀκέχοιτο, μυρία τὰ δυσχερῆ πάσχων, καὶ ποιῶν. ἐν γῇρᾳ δὲ ὑπάτῳ, καὶ σχεδὸν ἥδη ὑπὲρ τὸν χόδον, ἔτως ἀγεννῆ λατρείαν ἐπικυρώμενος, καὶ μονονυχὶ καὶ ἐμπομπεύοντος αὐτῷ. οὐσῷ γάν Φᾶσιν ἐπισημότερος εἴη δοκεῖς, τοσαῦτα παταγελαστέρος ἢν δόξειας εἴης, ἀντιφωνεῖτος τῇ νῦν βίᾳ τῷ βιβλίῳ.

Καίτοι τέ δεῖ κατηγορίαν ἐπὶ σὲ κατηγορίαν ζητεῖν, μετὰ τὴν Θαυματὴν τραγῳδίαν λέγουσαν.

Μισῶ σοφιζήν, ὅστις ἔχει αὐτῷ σοφός;

Oὐκ

vitac humilitatem accurata oratione excusseris, accusauerisque, si quis in diuitiis alicuius domum incidens et concludens se, sexcenta incommoda et pati et facere sustineat; extrema vero senectute, et superato fere lumine, ignauam adeo seruitutem subieris, et tantum non in ea te, tamquam in pompa quadam ostentes. Quanto igitur, inquiunt, insignior esse videris, tanto magis idem videare ridiculus, reclamante quam nunc agis vita libello tuo.

5. Quamquam quid opus est, nouain contra te accusationem circumspicere, post admirabilem illam Tragoediam, quae

Odi, inquit, Sophistam, qui sibi nibil sapit?

F 4

Nec

38 LVCIANI APOLOGIA:

Οὐκ ἀπορήσεις δὲ οἱ κατηγορῶντες καὶ ἄλλων παραδειγμάτων ἐπὶ σέ. ἀλλ' οἱ μὲν ταῖς τραγικοῖς ὑποκριταῖς εἰπάσχοντι, οἵ ἐπὶ μὲν τῆς συηνῆς, Ἡρακλῆς εἰσιν· ἔξω δὲ, Πῶλος, ἢ Ἀρισόδημος, ἀποθέμενοι τὰ προσωπεῖα, γίγνονται ὑπόμισθοι τραγῳδῶντες, ἐκπίπτοντες, καὶ, συριττόμενοι· ἐνίστε δὲ, μαζιγάμενοί τινες αὐτῶν, ὡς ἀν τῷ θεάτρῳ δοκῇ. ἄλλοι δὲ τὸ τέλος πιθήκες πεπονθέναι σὲ Φίσεσιν, ὃν Κλεοπάτρα τῷ πάνυ Φασὶ γενέσθαι. ἐκεῖνον γὰρ δίδαχθέντα τέως μὲν ὁρχεῖσθαι πάνυ ιοσμίως, καὶ ἐμπελῶς, καὶ ἐπιπολὺ θαυμάζεσθαι μένοντα ἐν τῷ σχήματι, καὶ τὸ πρέπον Φυλάττοντα, καὶ τοῖς

Nec deerunt his, qui accusare volent, etiam alia in te argumenta: sed alii Tragicis te actoribus assimilabunt, qui in scena quidem Agamemnon vnuſquisque, aut Creon, aut ipſe adeo Hercules sunt; extra vero Polus aut Aristodemus personis depositis fiunt mercenarii, tragœdi, qui excidunt interdum exſibitānturque, interdum vero etiam, ſi ita videatur ſpectatoribus, flagellis quidam illorum caeduntur. Alii idem tibi vſu veniffe dicent, quod ſimiae, quam Cleopatrae aiunt fuiffe. Illam enim edoctam aliquamdiu quidem faltasse decenter admodum, modulateque, ac multae fuiffe admirationi, quae et habitum ſuum feruaret, et decorum custodiret, et hymenaeum voce tibiaque

τοῖς ἄδεσι καὶ αὐλέσι συγκείμενον 17) Ὅμε-
ναιον. ἐπεὶ δὲ εἶδεν ἰσχάδας, οἷμα, η̄ ἀμύγδα-
λον πόρρω καιμένην, μακρὰ χαίρειν Φράσαντα
τοῖς αὐλοῖς, καὶ ἔυθυμοῖς, καὶ ὀρχήμασι, συν-
αρπάσαντα πατατρώγειν, ἀπορρίψαντα, μᾶλ-
λον δὲ συντρίβαντα τὸ πρόσωπον.

Καὶ σὺ τοίνυν, Φαῖεν ἀν, ἐχ ὑπουρίτης, ἀλ-
λὰ ποιητὴς τῶν καλλίσων, καὶ νομοθέτης γενό-
μενος, ὑπὸ ταῦτης τῆς ἰσχάδος παραφαγεί-
στης, ἥλεγχθης πιθηκος ὡν, καὶ ἀπ' ἀκεχ χεί-
λες φιλοσοφῶν, καὶ ἕτερα μὲν κείθων εἰς Φε-
σίν,

que canentibus motus accommodaret: conspectis
vero ficubus, opinor, aut amygdala procul ia-
cente, longum vale dixisse tibiis et modis et sal-
tationibus, correptosque fructus abiecta vel con-
trita potius persona, deuorasse.

6. Et tu igitur, dixerint, non actor, sed poëta
rerum pulcherrimarum et legislator qui fueris, ab
hac ostensa ficu simius esse, et a priuoribus labris
philosophari conuictus es, atque *Mense aliud ce-*

F 5 lare,

17. *Συγκείμενον*] Etsi συγκείμενον aliquo mo-
do exponi queat, ut *conuenientiam*, gestuum-
ue compositionem cum cantantibus conuen-
ientem significet; tamen lectio Cod. B.
συγκινέμενον adeo hac videtur melior, vt
eam vel in contextum recipiendum putem,
et versiones iam olim ita sunt compositae,
vt hoc ipsum expressisse videantur. *Reisz.*

90 LUCIANI APOLOGIA

σὶν, ἂλλα δὲ λέγων, ὡς εἰκότως ἀν τινα ἐπὶ σὸς εἰπεῖν, ὅτι ἀ λέγεις καὶ ἐφ' οἷς ἐπαινεῖσθαι ἀξιοῖς, χείλεα μὲν σε ἐδίηνεν, ὑπερώην δ' αὐχμῶσαν καταλέλοιπε. τομαρένν παρὰ πόδας εὐθὺς ἔτισας δίκην, προπετῷς μὲν θραυσινάμενος πρὸς τὰς ἀνθρώπων χρείας, μετὰ μινέρων δὲ μονονυχῆι ὑπὸ κήρυξιν ἐξομοσάμενος τὴν ἐλευθερίαν. καὶ ἔώνει ἡ Ἀδράσεια τότε κατόπιν ἀφεσῶσά σοι εὐδοκιμᾶντι, ἐφ' οἷς κατηγόρεις τῶν ἄλλων, καταγελῶν, ὡς ἀν θεὸς εἰδυῖα τὴν μέλλεσάν σοι ἐς τὰ ὄμοια μεταβαλλήν, καὶ ὅτι ἐκεῖ εἰς τὸν κόλπον πτύσας πρότερον, ἡξίας κατηγορεῖν τῶν διὰ ποιμήλας τινὰς τύχας τοιαῦτα πράττειν ὑπομενόντων.

Ei

lare, aliud sed promere verbis; vt iure aliquis de te dicat, quae dicis, et propter quae laudem affectas, ea Labra rigasse quidem, siccum liquisse palatum. Itaque e vestigio statim poenas dedisti, qui temere audaciam sumseris contra hominum necessitates, paullo post autem tantum non sub praecone libertatem eiuraueris. Ac videtur, laudibus tibi hominum ab accusatione aliorum florenti, a tergo adstantes Adrastea te derisisse, quae tamquam Dea, futuram tuam ad idem vitae genus mutationem videret, atque illud etiam, quod non despiciens ante in tuum finum, accusares eos, qui per quamdam fortunae varietatem facere talia sustinerent.

7. Si

PRO MERCEDE CONDUCTIS 91

Εἰ γὰν ὑπόθοιτό τις τῷ λόγῳ τὸν Αἰσχίνην
μετὰ τὴν οἰστὰ τῷ Τιμάρχῃ κατηγορίαν αὐτὸν
ἀλέναι, καὶ Φωραδῆναι τὰ ὅμοια πάσχοντα,
πόσσον ἂν οἴει παρὰ τῶν δρώντων γενέσθαι τὸν
γέλωτα, εἰ Τιμαρχὸν μὲν εὑθυνεν ἐπὶ τοῖς καθ'
ῶφαν ἡμαρτημένοις, αὐτὸς δὲ γέρων ἥδη, τοιαῦ-
τα εἰς ἔκατὸν παρηνόμει; τὸ δὲ ὄλον, ἐκείνῳ τῷ
Φαρμακοπώλῃ ἔσιμας, δις ἀποκηρύττων Βηχὸς
Φίρουαντ, καὶ αὐτίκα παύσειν τὰς πάσχοντας
ὑπισχυνόντος, αὐτὸς μεταξὺ σπώμενος ὑπὸ Βη-
χὸς ἐφείνετο.

Ταῦτα μὲν, καὶ τοιαῦτα πολλὰ ἔτερα εἴποι
ἡ τις ἂν, οἵος σὺ κατηγορῶν, ἐν ἔτως ἀμφιλα-
φεῖ τῇ ὑποθέσει, καὶ μυρίας τὰς ἀφορμὰς παρ-
εχομέ-

7. Si quis igitur hoc declamationi argumentum
ponat, Aeschinem post Timarchi accusationem
ipsum deprehendi patientem similia: quantum a
spectantibus risum putas oriturum, si Timarchum
quidem in iudicium vocet ob ea, quae in flore
aetatis peccauerit, ipse vero iam senex, eadem
in se designet. In summa, Pharinacopolae illi si-
milius es, qui tussis remedium praedicans, et sta-
tim liberaturum se illa laborantes pollicitus, ipse
interim conuelli a tussi cerneretur.

8. Haec igitur, et in hoc genere multa alia,
dicat aliquis tui similis accusator in argumēto
ita copioso, et mille dicendi opportunitates prae-
bente.

92 LUCIANI APOLOGIA

επομένη, έγώ δὲ ήδη σκοτῶ, ήντινα καὶ τραπέωμαι πρὸς τὴν ἀπολογίαν. ἄρα μαἱ κράτισον ἐθελοναιήσαντα, καὶ τὰ νῦντα ἐπιχρέψαντα, καὶ ὡδίνειν ἐκ ἀρνήμενον, ἐπὶ τὴν καινὴν ἔκείνην ἀπελογίαν παταφυγεῖν; λέγω δὲ τὴν τύχην, καὶ μοῖραν, καὶ εἰμαρμένην, καὶ παραιτεῖσθαι συγγνώμην ἔχειν μοι τὰς ἐπιτιμῶντας, εἰδότας, ως ἁδενὸς ἡμεῖς κύριοι, ἀλλ' ὑπό τινος κρείτουνος, μᾶλλον δὲ μᾶς τῶν προειρημένων ἀγόμεθα, ἔχειν τοὺς, ἀλλ' ἀναίτιοι παντάπαισιν ὄντες, ἀλλ' ἀν λέγωμεν, η ποιῶμεν, η τέτο μὲν κομιδῇ ἴδιωτικόν, καὶ ἀδ' ἀν σύ με, ὡς Φιλότης, ἀνάσχοιο τοιαύτην ἀπολογίαν προϊσχότας, καὶ συνήγορον τὸν "Ομῆρον παραλαμβάνοντα, καὶ τὰ ἔκείνα ἐπη ἔκψωδεῖται".

Moī-

bente. Ego vero iam dispicio, qua via ad causam dicendam adgrediar. Numquid optimum fuerit, sponte me succumbere, et tergum praebere, nec negare peccatum, sed ad communem illam deprecationem configere: Fortunam dico, et Parcam, et Fatum, ac rogare veniam hos, qui me reprehendant, cum sciant, nullius rei penes nos arbitrium esse, sed a praestantiore natura, aut potius ab una earum, quas praediximus, agi non sponte nostra, sed extra causam vndiquaque constitutos, quidquid dicamus faciamusque? An plane hoc plebeium, ut neque tu me, amice, feras, talem defensionem si praeteritam, et Homerum aduocatum adsciscam, versusque illius recitem:

Fa-

Μοῖραν δὲ τηνά Φημι πεφυγμένον ἔμβ-
ναι αὐδρῶν.
καὶ τὸ·

Γεινομένῳ ἐπένησε λίνῳ, ὅτε μιν τέκε μή-
τηρ.

Εἰ δὲ τὰτον ἀφεῖς τὸν λόγον, ως καὶ πάτην ἀ-
ξιόπιστον, ἐκεῖνο λέγοιμι, μήτε ὑπὸ χρημάτων,
μήτε ὑπὸ ἄλλης τινὸς ἐλπίδος τοιαύτης δελεα-
σθεῖς, ὑποσῆναι τὴν παρέσταν συνεσίαν, ἀλλὰ
τὴν σύνεσιν, καὶ αὐδρίαν καὶ μεγαλόνοιαν τοῦ
ἀνδρὸς θαυμάτας, ἐθελῆσαι κοινωνῆσαι πρά-
ξεωντῷ τοιάτῳ, δέδοικα, μὴ πρὸς τῇ ἐπιΦερο-
μένῃ κατηγορίᾳ κολακείας αἰτίαν προσλαβών,
κατα εὑρίσκωμαν ἥλω, Φασίν, ἐκρέων τὸν ἥ-
λον, καὶ μείζονί γε τὸν σμιρότερον, ὅσῳ κολα-
κείᾳ

*Fatum equidem nullum dico effugisse virorum:
et illud:*

Nascenti nevit, genitrix cum funderet alio.

9. Sin relictā hac oratione tamquam non valde
probabili, illud dicam, me neque a pecuniae, ne-
que ab alia id genus cupiditate illectum, subiisse
praesentem conuictum, sed prudentiae, fortitu-
dinis, et magnanimitatis in hoc viro admiratione
voluisse in communionem venire illius actuum:
metuo, ne ad intentatam accusationem adulatio-
nis insuper crimen subeam, deprehendarque clavo
quod aiunt clatum eiicere; maiori minorem, in
quan-

κεία τῶν ἄλλων ἀπάντων κακῶν, τὸ δικλοπε-
κέσατον εἶναι, καὶ ταῦτη χείρισον νενόμισα.

Tí ἐν ἄλλῳ, εἰ μήτε ταῦτα, μήτε ἐκεῖνα λέ-
γειν δοκεῖ, ὑπόλοιπόν ἐσιν, η̄ δικλογεῖν μηδὲ ἐν
ὑγιεῖς εἰπεῖν ἔχειν; μία μοι Ἰσως ἔκείνη ἀγκυρα
ἔτι ἀβροχος, δδύρεσθαι τὸ γῆρας, καὶ τὴν νό-
σον· καὶ μετὰ τέτων, τὴν πενίαν, πάντα
ποιεῖν καὶ πάσχειν ἀναπείθεσαν, ὡς ἐκφύγοι
τις αὐτήν. καὶ ἐν τῷ τοιέτῳ ἐκ ἀκαίρου Ἰσως
καὶ τὴν τῷ Εὐριπίδῃ Μῆδειαν παρακλέσας παρ-
ελθεσαν εἰπεῖν ὑπὲρ ἐμοῦ ἐκεῖνα τὰ ιαμβεῖα, μη-
ιρὸν αὐτὰ παρωδήσασαν·

Kαὶ μανθάνω μὲν, σία δρῶν μέλλω κακά.

Πέντε

quantum adulatio malorum omnium reliquorum
maxime seruile esse, et hoc ipso nomine pessimum,
perhibetur.

10. Quid igitur, si neque haec, neque illa di-
cenda videntur, aliud relinquitur, quam vt con-
fitear, nihil quidquam sani me quod dicam ha-
bere. Illa forte vna mihi ancora adhuc in secco
est, deplorare senectutem, et morbum, et cum
his paupertatem, facere omnia ac pati persuade-
tem, vt quis illam effugiat: vbi forte nec inten-
pestium fuerit Euripidis Medeam aduocare, vt
in medium progressa dicat pro me iambois illos
paullum quiddam inflexos:

Nec me fugis, quantum sclesta moliar,

Sed

Πενία δέ πρεσσων τῶν ἐμῶν βελευμάτων.
Τὸ μὲν γὰρ τῷ Θεόγυνιδος κανὸν ἐγὼ μὴ λέγω, τίς
ἐκ οἶδεν ἐκ απαξιῶντος, καὶ τὸ βαθυπήτεχ πόν-
τον σφᾶς αὐτὲς ῥίπτειν, καὶ κατὰ πρημιῶν γε
ἡλιβάτων, εἰ μέλοιτις ἔτως ἀποδράσεσθαι τὴν
πενίαν.

Ταῦτα μὲν εἴναι δοκεῖ, ἡ τις ἀν ως ἐν τοιού-
τῳ ἀπολογήσασθαι ἔχοι, ἢ πάνυ εὔπρόσωπον
ἔκαστον αὐτῶν. σὺ δέ μοι θάρρει, ὃ ἔταξε, ως
ἔδει τάτων ἐμὲ χρησομένῳ. μὴ γὰρ τοιότος
ποτε λιμὸς καταλάβοι τὸ "Ἄργος, ως τὴν Κυλ-
λάραβιν 18) σπείρειν ἐπιχειρεῖν. εὖθεῖς ἔτω
πένη-

Sed maior erget consiliis inopia.

Illa enim Theognidis vel tacente quis ignorat,
non indignum putantis, vel in mare cetosum ab-
iicere se, vel montis ab aëri praecipitio, si quis
hoc modo queat effugere pauperiem?

ii. Haec igitur esse videntur, quae quis in
tali re defendendi criminis causa dicere habeat,
quorum nullum unum per se valde speciosum.
At bono te, sodalis, animo esse iubeo, utpote
nullo horum me uscuro: ne enim talis unquam
fames Argos deprehendat, ut *cauam Arabiam se-
rere* conatur. Neque nos ita pauperes defensio-
nis

18. Κοίλην Ἀραβίην] Locus est vexatissimus.

Quae aut ubi gentium est caua illa Arabia?

Noui κοίλην Συρίαν, coele Syriam; memi-
ni "Ἄργος dici κοίλον Sophocli, yti Εύβοιην
κοίλην

96 LVCIANI APOLOGIA

πένητες εὐλόγης ἀπολογίας, ὡς ὑπὸ ἀπορίας τὰ
τοιαῦτα ορθοφύγετα πρὸς τὴν θετηγορίαν ζη-
τεῖν. ἀλλά μοι ἐκεῖνο ἔννοησον, ὡς πάμπολὺ^{τὰ}

nis rationabilis, ut prae inopia id genus effugia
contra accusationem quaeramus. Sed illud mihi
cogita,

κοίλην eidem, et Homerc Λακεδαιμονα
κοῖλον cauam Lacedaemonem. Sic enim
Graeci vocabant loca in vallibus, et humili
loco sita, non in montibus. Sed Arabiam
cauam esse nemo vsquam reperiet. Et, si
quaē esset, quid tamen illa ad Argiuos?
Mea excerpta scribunt portentosius ὡς τὴν
σκυλλαραβίαν. Mihi tamen ad veram le-
ctionem aditum aperuerunt. Legendum
enim: ὡς τὴν κυλλάραβιν σπείρειν ἐπιχει-
ρεῖν. ut Cyllarabin velint serere. Fuit Cyl-
larabis gymnasium in Argolide. Istud gy-
mnasium sacrum fuit, et ut pleraque alia,
dedicatum diis, itaque vsibus humanis ex-
emptum, ut ager eius coli non potuerit. In-
de proverbiū hoc natum. *Græuius.* Re-
tinui in versione lectionem omnium, quan-
tum constat, librorum: licet indicare non
possim cauam Arabian, vel nō aliquid
excogitare Graeiana emendatione, quae
inde quoqne aliquid probabilitatis accipit,
quod Ἀραβίν legant omnes, non Ἀραβί-
αν, quomodo scripturus videatur fuisse Lu-
cianus, si Arabiam voluisset. *Gesuer.*

PRO MERCEDE CONDVCTIS 97

τὰ τοιαῦτα διαφέρει, ἐς οἰκίαν τινὸς πλεσίου
ὑπόμησθον παρελθόντα, δελεύειν, καὶ ἀνέχε-
θαι ὅσα μοί Φησὶ τὸ βιβλίον, η̄ δημοσίᾳ
κράττοντά τι τῶν κοινῶν, καὶ ἐς δύναμιν πο-
λιτευόμενον, ἐπὶ τάτῳ παρὰ βασιλέως μισθο-
φορεῖν. διελθὼν δὴ, καὶ ἴδιᾳ καταθεῖς ἐκά-
τερον, σκόπει. εὐρήσεις γὰρ τὸ τῶν μεστιῶν
δὴ τῦτο, δις διὰ πατῶν, τὸ πρᾶγμα. καὶ
τοσαῦτον ἁσκότας ἀλλήλοις τὰς βίες, ὅσον μό-
λιθος ἀργύρω, χαλκὸς χρυσῷ, καὶ αὐτεμώνῃ
ἔρδον, καὶ αὐθεώπω πίθηκος. μισθὸς μὲν γὰρ
δὴ κακεῖ, κανταῦθα, καὶ τὸ ὑπ' ἄλλῳ τάττε-
θαι. τὸ δὲ πρᾶγμα παμπόλληνέχει τὴν δια-
Φωνίαν.

cogita, multum omnino haec inter se differre,
utrum in domum diuitis cuiusdam mercede con-
ductus aliquis ingrediatur, et ibi seruiat, susti-
neatque quaecumque mihi dicit liber: an vero
publicae rei partem aliquam tractans et pro virili
parte administrans, mercedem eo nomine ab im-
peratore accipiat? Nimirum percurre, et separa-
tim vnumquodque horum situm, considera. In-
uenies sane Musicorum illud *Disdiapason*, hoc
est eo quod maximum est interuallo, scriptum
illud *distare a facto meo*, ac tantundem sibi simi-
lem utramque vitam, quantum argento plumbum,
aes auro, et anemonae rosa, et homini signius.
Etenim mercēs quidem et illic et hic est, et quod
alieno paretur imperio: at res ipsa plurimum dif-
Luc. Op. T. III. G cre-

Φωνίαν. ἐκεῖ μὲν γὰρ διλεία σαφῆς, καὶ οὐ πολὺ τῶν ἀργυρωνήτων καὶ οἰνοτρίβων διαφέρεσιν οἱ ἐπὶ τῷ τοιάτῳ προσιόντες. οἱ δὲ τὰ κονὰ διὰ χειρὸς ἔχοντες, καὶ πόλεσι καὶ ἕδε νεσιν ὄλοις σφᾶς αὐτὲς χρησίμας παρέχοντες, οἵκ τινες εἰκότως ἐκ μέρες τῷ μισθῷ διαβάλοντες, καὶ ἐς ὅμοιότητα καὶ κοινωνίαν τῆς κατηγορίας παθέλιοι το. ἐπεὶ τοι ἀν Φθάνοις τις ἀπάστας ἀναιρὼν τὰς τοιαύτας προσαστάς καὶ ἔτε οἱ τοιαῦτα ἔθνη ἐπιτροπεύοντες, ἔθ' οἱ τὰς πέλεις ἀρμόττοντες, ἔθ' τι τὰς Φάλαγγας, ἢ σρατόπεδα ὅλα ἐγχειρίζομενοι, ὁρθῶς ποιητα- σιν, ἐπεὶ καὶ μισθὸς αὐτῶν τῷ ἔργῳ πρόσεσσιν. ἀλλ' οὐκ ἀφ' ἑνὸς οἴματος χρὴ ἀνατρέπειν τὰ πάν-

crepat. Nam ibi quidem seruitus manifesta nec inultum emtis mancipiis distant, qui ea lege accedunt: at qui publicam rem tractant, et urbibus gentibusque integris vtiles sc̄ praestant, eos ini- quum fuerit solius mercedis causa male audire, et in similitudinem communionemque criminis detrahi. Quandoquidem ubi primum aliquis o- innes id genus praefecturas sustulerit: neque ipsi, qui tantas gentes procurant, neque qui urbium statum ordinant, neque quibus legiones et exer- citus integri mandati sunt, recte facient, cum merces ipsorum quoque operi proposita sit. Ve- rum non oportet uno omnia imperu euerte- re,

πάντα, οὐδ' ἴστοιμίαν τῶν μισθοφορεύντων
καθισάναι.

Τὸ δὲ ὅλον, καὶ τὰς μισθαρνέντας ἀπαντας
ἔγω Φαύλω Βίῳ συνεῖπον ἘΦασικον, ἀλλὰ τοὺς
ἐπὶ ταῖς θίναις ἐπὶ προφάσει παιδεύσεως δου-
λεύοντας ὥκτερον. Τατὶ δὲ, ω ἔταῖρε, τὸ
ἡμέτερον πεῖθυμα, παντάπασιν ἑτεροῖν ἔσιν,
εἰ γε τὰ μὲν οἷοι, ισότιμα ἡμῖν· δημοσίᾳ δὲ,
τῆς μεγίστης ἀρχῆς κοινωνήμεν, καὶ τὸ μέρος
συνδειπράττομεν. ἔγωγέ σε, εἰ σκέψαιο, δό-
ξαιμένον σοι καὶ τὸ σμικρότατον τῆς Αἰγυπτίας
ταῦτης ἀρχῆς ἐγκεχειρίσθαι, τὰς δίκας εἰσά-
γειν, καὶ τάξιν αὐταῖς τὴν προσήκοσαν ἐπιτί-
θέναι, καὶ τῶν πραττομένων καὶ λεγομένων
ἀπαξ-

re, nec uno loco qui mercedem accipiunt omnes
habere.

12. In vniuersum vero non omnes ego, qui mer-
cede locarent operas, miseram vitam dixi viuere,
sed eos miseratus sum, qui in domibus institutio-
nis obtentu seruiunt. Hoc vero nostrum, o so-
dalis, negotium longe diuersum est; quandoqui-
dem priuationem eodem quo ante loco sumus, pu-
blice autem in maximi partem imperii venimus,
eiisque partem vna administramus. Evidem,
si considerare velis, videar tibi non minimam
Aegyptii huius imperii partem mandatam habere,
iudicia dare et ordinem illis decentem adhibere,
et eorum quae aguntur dicunturque omnium com-

ἀπαξικάντων ὑπομνήματα γρέφεσθαι, καὶ τὰς τε ἡγηρείας τῶν δικαιολογώντων ἥρθμίζειν, καὶ τὰς τῇ ἀρχούτος γνώσεις πρὸς τὸ σαφέσατον ἄμα καὶ ἀπριβέσατον σὺν πίσει τῇ μεγίση διαφύλαξτειν· καὶ παραδιδόναν θημεῖαν πρὸς τὸν αἰεὶ χρόνον ἀποκεισμένας. καὶ ὁ μισθὸς ἐκ ἴδιωτικὸς, ἀλλὰ παρὰ τῇ βασιλεῶς· ἐπιμηδὲς ἔδει ἔτος, ἀλλὰ πολυτάλαντος. καὶ τὰ μετὰ ταῦτα δὲ, ἐφ Φαῦλαν ἐλπίδες, εἰ τὰ εἰνότα γίγνοιτο, ἀλλ' ἔθνος ἐπιτραπῆναι, ἢ τινας ἄλλας πρέξεις βασιλιμάς.

'Εθέλω γὰν ἐκ περιττῷ χρησάμενος τῇ παρέργησίᾳ, καὶ ὅμοσες χωρῆσαις τῷ ἐπιφερομένῳ ἐγκλήματι, καθ' ὑπερβολὴν ἀπολογήσασθαι. καὶ δὴ

mentarios scribendos curare, et litigantium orationes moderari, et decreta principis quam disertissime potest et accuratissime, cum fide maxima conseruare, et publice tradere ad futuri temporis perpetuitatem reponenda. Porro merces non a priuato, sed ab Imperatore, nec parua illa, sed multorum talentorum: et post haec non spes quaedam exiguae, si fiant, quae consentaneum est fieri, sed futurum ut gens integra nobis committatur, aut actiones aliae principales.

13. Volo equidem ex abundanti, utens fiducia, et cominus congressus intentato crimini, ultra etiam quam oportet causam dicere, et illud nempe

δὴ Φραντίσκοι μηδένα μηδὲν ἀμισθί ποιεῖν. οὐδὲν τὰς τὰ μέγισα πρόττοντας εἰπῆς, ὅπερ μηδὲν Βασιλεὺς αὐτὸς ἀμισθός εἶν. ἐν Φόρρες λέγω, καὶ δὲ δασμὸς, ὅπόσοι παρὰ τῶν ἀρχομένων ἀπέτειοι Φοιτῶσιν· αλλ' εἴς Βασιλεῖμισθός μέγισος, ἔπαινοι, καὶ ἡ παρὰ πᾶσιν εὐκλεία, καὶ τὸ ἐπὶ ταῖς εὐθρυεσίαις προσκυνεῖσθαι. εἰκόνες δὲ, καὶ θεώ, καὶ τεμένη, ὅπόστα παρὰ τῶν ἀρχομένων ἔχοσι, μισθοὶ καὶ ταῦτα εἰσὶν ὑπὲρ τῶν Φροντιδῶν, καὶ προνοίας, ἣν ἐκφέρουνται προσκοπάντες αἱ τὰ ιωνὰ, καὶ βελτίω ποιῶντες· αἵ δὴ μικρὰ μεγάλοις εικάζειν ἢν ἐθέλησεν ἀρξάμενος αἴπο τῆς τῷ σωρῷ κορυφῆς, ἵνα ἔπικεν τὸ τέλον, αἴφ' ὧν σύγκειται καταβαίνειν, ὁ-

ψεύ

nempe dico tibi, neminem quidquam sine mercere facere. Neque tu mihi eos nomines, qui res maximas gerant; cum neque ipse Imperator mercedis expers sit. Non vestigalia dico, neque tributa, quae a ciuibus quotannis veniunt: sed est Imperatori merees maxima laudes, et gloria apud omnes, et quod beneficiorum causa adoratur; statuae porro et aedes, ac templa, quae habent a ciuibus, merces et ista sunt procuranda semper publicare et in melius augenda. Nempe ut parua ad similemus magnis, si volueris a vertice quasi acerui ad vnuinq[ue]dque eorum, quibus constat,

ψει, ὅτι μεγέθει καὶ συμφότητι διαλλάττουσι τῶν ἀκροτάτων. τὰ δὲ ἄλλα, μισθοφέροι ὁ μὸίως ἐπιχυτεῖ.

Εἰ μὲν εὐ τῷτον ἔτεθείνειν τὸν νόμον, μηδενίκα μηδὲν πράττειν; ἔνοχος αὖτις εἰκότως ἐδόκει τῇ παρανομίᾳ· εἰ δὲ τῷτο μὲν ἀδαμᾶ τῷ βιβλίῳ λέλεκται μοι, χρὴ δὲ τὸν ἀγαθὸν ἀνδρας θεογόνον εἶναι, τί αὖτις ἄλλο ἐς δέον αὐτῷ χρῶται, η Φίλοις συμπονῶν πρὸς τὰ βελτιστὰ, καὶ τῷ μέσῳ ὑπαιθρίος περιειν αὐτῷ διδάξαι, ὅπως ἔχει πίσσως, καὶ σπεδῆς, καὶ εὐοίχης πρὸς τὰ σύκεχειρισμένα; ὡς μὴ τὸ Ὀμηρικὸν ἔκεινο;

Ἐτώσιον ἀράρης ἄχθος εἴη.

Πρὸ

descendere, videbis magnitudine nos et paruitate differre ab his, qui sumini sunt; caeterum mercenarios aequae esse vniuersos.

14. Si igitur eam ego legem scripsisse, neminem quidquam oportere agerem, tenerer merito violatae legis meae. Sin vero hoc quidem nusquam in libello dictum a me est; ac porro bonum virum efficacem esse oportet: quodnam aliud ad officium applicet se, quam ut elaboret cum amicis in iis, quae optima sunt, et in medio atque sub diuo quasi constitutus experimentum sui praebeat, qualis sit fide, diligentia, amore quodam eorum, quae commissa ipsi sunt, ne sit, ut Homeri verbo vtar,

Telluris inutile pondus.

15. An-

Πρὸς δὲ τῶν ὅλων μεμιῆσθαι χρὴ τὰς ἐπιτιμῶντας, ὅτι ἐσοφῷ ὄντι μόι, εἰ δή τις καὶ ἄλλος ἔστι πειστικός, ἐπιτιμήσοντι, ἀλλὰ τῷ ἐκ τῷ πολλῷ δίκῃ, λόγος μὲν ἀσκοῖσαντι, καὶ τὰ μέτρια ἐπαινεῖν τὸν αὐτοῖς, πρὸς δὲ τὴν ἀγραν ἐκείνην τῶν κορυφαίων ἀρετὴν ἐπὶ πάντα γεγυμνασμένῳ. καὶ, μᾶς Δί', οὐδὲν ἐπὶ τέτταντι μοι ἄξιον, ὅτι μηδὲ ἄλλων ἕγων ἐν εὐτετύχηκα, τὴν τῷ σοφῷ ὑπόσχεσιν ἀποπληρῶντι. σὺ μέντοι καὶ θαυμάσαιμ' ἀνέπιτιμῶντος με. τῷ νῦνὶ βίῳ, εἴγε ἐπιτιμώντις, ὃν πρὸ πολλῷ ἥδεις ἐπὶ ἑπτορικῇ δημοσίᾳ μεγίσκος μηδοφοραῖς ἐτεγκάμενον, ὅπότε πατέει τῷ

εἰστε-

15. Ante omnia vero et hoc meminisse oportet, qui reprehendere nos voluerint; ipsos non tanquam sapientem me, (modo usquam sit aliquis sapiens) reprehensuros, sed unum de multis, qui dicendi facultatem exercuerit, ille quidem, mediocrem ex ea re laudem consecutus; ad summam autem illam eorum, qui capita ac duces sunt, virtutem non sit exercitatus. Neque Hercules, eo nomine dolere mihi fas est, quandoquidem nec in alium ego quemquam incidi, qui sapientis professionem impleret. Ac equidem mirer etiam, si reprehendas vitam praesentem nostram; eum enim hominem reprehendas, quem olim nouas rhetorices nomine maximas publice mercedes capere, cum Occidentalis Oceani vi-

104 LUCIANI APOLOGIA etc.

έσπερίς Ὡλεανᾶς καὶ τὴν Κελτικὴν ἄμα ἐπιών
ἀνέτυχες ἡμῖν, τοῖς μεγαλομίσθοις τῶν σοφι-
ῶν ἐναριθμημένοις. ταῦτά σοι, ὃ ἔταιρε,
καίτοι ἐν μυρίαις ταῖς ἀσχολίαις ᾧ, ὅμως φί-
πελογησάμην, ἐκ ἐν παρέργῳ θέμενος τὴν λευ-
κὴν παρὰ σὲ καὶ πλήρη μοι ἐνεχθῆναι. ἐπει-
πρός γε τὰς ἄλλας καὶ συνάμα πάντες κατη-
χορῶσιν, ἵναγὸν ἂν εἴη μοι τὸ, οὐ φροντὶς Ἐπ-
ποκλείδῃ.

dendi causa, et Celticam eadem peragrans, in
nos incideres, qui in illis Sophistarum numera-
remur, qui magnas mercedes mererentur. Haec
apud te, sodalis, maximas licet inter occupatio-
nes, tamen defendendi criminis causa scripsi, non
obiter id agendum ratus, ut aliquid a te et plenum
calculum feram. Apud alios enim, si vel simul
omnes me accusent, satis mihi illud fuerit, Non
curat Hippaclides.

Τιπέρ

Ἐπὴρ τοῦ 1) ἐν τῇ προσαγορεύσει
πταισμάτῳ

Xαλεπὸν μὲν, ἀνθρωπὸν ὅντα, δαιμονός τινος
ἐπήρεικν 2) διαφύγειν. πολὺ δὲ χαλεπώ-
τερον ἀπολογίαν εύρειν παραλόγα δαιμονία
πταισμάτος. ἄπερ ἀμφίτερα νῦν ἡμοὶ συμβέ-
βηκεν,

Pro lapsu in salutando.

Difficile est, homo *natus* cum ~~ss~~, dei alicuius
inuidiam effugere: multo porro difficilius,
verba inuenire, quibus defendas inopinatum et
immissum diuinitus errorem: Quae *quidem* utra-
que modo vsu mihi venerunt, qui matutinae sa-

G 5 lutatio-

1. ΤΠΕΡ ΤΟΤ ...] Difficultatis aliquantum
interpreti facessit hic libellus, quod totus
est in vi ac potestate verborum quorundam
in salutationibus visitatorum, quibus non
vsquequa respondent Latina. Opus au-
tem fuit, ne circumlocutione langueret or-
atio, verbum *χαιρεῖν*, quod quantum ad
vsum fere responderet Latino *Saluere*, redde-
re *Gaudere*; tum *ὑγιαίνειν* valere, et, quod
consequens erat, *ὑγείαν*, *Valeitudinem*, quae
Salus Dea alioqui commodius diceretur; εὖ
πράττειν denique bene agere. Gesner.

2. Ἐπήρειαν] Sic verti Ἐπήρειαν, quae *noxa*
alias est; sed putauit fontem indicandum,
et solenne apud hos homines Deorum cri-
men, Φθονεցὸν γὰρ τὸ Θεῖόν. Gesner.

βῆμεν, ὃς ἀφικόμενος παρὰ τὸν, ὡς προσείποιμι τὸ ἑωθινὸν, ~~έσον~~ τὴν συνήθη ταύτην Φωνὴν ἀφεῖναι, καὶ χαίρειν κελεύειν, ἐγὼ δὲ ὁ χρυσὸς ἐπιλαθόμενος, ὑγιαίνειν τε ἥξειν, εὑφημόν μὲν καὶ τοῦτο, ἐκ ἐν οχιρῷ δὲ, ὡς καὶ κατὰ τὴν ἑω. ἐγὼ μὲν ἐν ἐπὶ τέτω εὐθὺς ἴδιον τε, καὶ ἡρυθρίων, καὶ παυτοῖς ἢν ὑπ' ἀπορίᾳς οἱ παρόντες δὲ, αἱ μὲν παραπταίειν, ὡς τὸ εἰνός· οἱ δὲ ληρεῖν ὑφ' ἡλικίας· οἱ δὲ χθεσινῆς οραπάλης ἀνάμεσθν ἔτι φῶντό με εἶναι, εἰ καὶ ὅτι μάλιστα τὸ ἐπιεικῶς ἡνεγκας τὸ γεγονός· καὶ ὅσον ἄηρω τῷ μειδιάματι ἐπισημηνάμενος τῆς φλώττης τὴν διαμαρτίαν. ἔδοξεν γὰρ μοι καλῶς ἔχειν

Iustationis causa domum tuam veniens; cum vopoteret consuetam illam vocem mittere, et aue (Gr. *gaude*) dicere: ego vero homo aureus obliuione lapsus, valere te iusserim, quod boni et ipsum quidem ominis, sed non tempestivum, quippe quod matutino parum conueniret. Ergo in ipso verbo statim sudabam equidem, erubescbam, aestuabam, consiliī inopia. Praesentes vero qui essent, alii despere me videlicet, alii prae senectute delirare, alii hesterna crapula adhuc oppletum turbatumque existinabant, quamquam molliter ipse tu ferres, ut qui maxime, quod factum erat, ac ne lenissime quidem subridens linguae nostrae eitorenī notares. Faciendum itaque putauī,

τῆχεν παραμυθίαν τινὰ ἔμαυτῷ συγγράψαι, ὡς
μὴ πάντα ἀνιώμην ἐπὶ τῷ πτωσίματι, μηδὲ ἀ-
Φόρητον ἥγοιμην, εἰ πρεσβύτης ἀνὴρ τοσέτον
ἀπεσφάλην τῷ καλῶς ἔχουτος, ἐπὶ τοσέτων
μαρτύρων. ἀπολογίας μὲν γὰρ ἄδει, οἶμαι,
ὑπὲρ γλώττης, εἰς ὅτας εὐΦημον εὐχὴν ὀλι-
τοῦσικς.

Αρχόμενος μὲν ἐν τῇς γραφῇς, πάντα ἀπόρῳ
ἐντεῦξεσθαι φίμην τῷ προβλήματι προσίστι δὲ
πολλὰ πρεφάνη τὰ λεκτέα. οὐ μὴν πρότερον
ἔρω αὐτὰ; ἦν μὴ περὶ τῷ χαίρειν αὐτῷ, καὶ τῷ
εὖ πράττειν, καὶ τῷ ὑγιαίνειν, προσίπτω τὰ εἰ-
κότα. τὸ μὲν δὴ χαίρειν ἀρχαῖχ μὲν ἡ προσ-
αγόρευ-

putauit, ut consolationem mihi aliquam scriberem, ne lapsu illo nimis excruciarer, neque intollerandum putarem, si homo senex tantum a decoro, coram tot testibus aberrassem: nam defensione quidem nihil opus videbatur, linguae in bene ominatas adeo preces lubrico quasi vestigio prolapsae.

2. Ac sub initium scriptoris, difficilem du-
biisque sanc queestionem propositam mihi fore
arbitrabar: aliquantum autem progresso multa se
dicenda vtero offerebant. Neque tamen prius ea
dicam, quam de ipsis verbis *Gaudere*, *Bene age-*
re, et *Valere*, quae opportuna videbuntur prac-
dixero. Atque *Gaudere* (*si quicun inbeas*) est illa
qui-

παγόρευτις, καὶ μὴν ἐσθινὴ μόνον, ἀδὲ ὑπὸ τὴν πρώτην ἔντευξιν, ἀλλὰ καὶ πρώτου μὴ ιδόντες ἀλλήλας, ἐλεγεν αὐτῷ, ὡς τὸ,

Χαῖρε, ὁ δυνάσα τῆσδε γῆς Τιρυνθίας.

Καὶ μετὰ τὸ δεῖπνον εἰς λόγκας ἥδη παροινέκτες πόμενοι, ὡς τὸ,

Χαῖρε, Ἀχιλεῦ, δαιτὸς μὲν ἔσσης ἐκ ἐπιδειξις,

Οδυσσεὺς ὅπότε τὴν ἐπεισαλμένην πρεσβείαν αὐτῷ σέργητόρευε. καὶ ἥδη ἀπιόντες παρ’ ἀλλήλων, ὡς τὸ,

Χαῖρετε, ἐγὼ δὲ ὑμμιν θεάς ἀμβροτος, ἐκ ἔτι θυητός.

Ίδιος δὲ καιρὸς ὅδεις ἀπενενέμητο τῇ προσερήσει,
ἀδέ

quidem salutatio, verum non matutina solum, neque quae ad primam modo congregationem pertineat: sed vtebantur ea quidem etiam, qui prius non viderant alterum, quale est,

Gaude, potens telluris o Tirynthiae;

Verum post coenam quoque ad conesseationem ex liberiores in vino sermones iam conuersi;

Gaude, verum epulis paribus nec egemus, Achille,
Vt Vlysses inquit: cum mandataim sibi legationem apud illum orat: et, qui iam discederent, vt,

Gaudete, binc vobis iam nunc deus, haud bono, versor:

Proprium autem tempus nullum attributum erat huic

ἀδὲ οἰς νῦν μόνος ὁ ἐπαθιὸς, ὅπερ γε καὶ ἐπὶ τῶν
ἀπαισίων καὶ ἀπευητοτάτων ὅμῶς ἔχρωντο αὐ-
τῇ: οἵ τε Εὐριπίδες Πολυνείκης ἡδη τελευ-
τῶν τὸν Βίον, καὶ,

Χαίρετ', ἡδη γάρ με περιβάλλει σκότος.
Καὶ ς μόνεν Φιλοφροσύνης αὐτοῖς ἦν τέτοσύμ-
βολον, ἀλλὰ καὶ ἀπεχθείας, καὶ τῷ μηκέτι
χρήσεσθαι ἀλλήλοις. τὸ γὰν μαρτὰν χαίρειν
Φράσαι, τὸ μηκέτι Φροντιεῖν διηδοῖ.

Πρῶτος δ' αὐτὸς Φιλιππίδης ὁ ἡμεροδρομῆ-
τας λέγεται ἀπὸ Μαραθῶνος ἀγγέλων τὴν γίνην,
εἰπεῖν πρὸς τὰς ἀρχαντας καθημένες καὶ πε-
Φροντικότας ὑπὲρ τῷ τέλει τῆς μάχης, χαίρε-
τε,

buic appellationi, neque, ut nunc, solum matu-
tinum: cum etiam minime auspicatis temporibus
et abominandis maxime, tamen illa veterentur,
ut Euripidis ille Polynices, iam finiens vitam,
inquit:

Gaudete, iam nox atra me complectitur.
Nec benevolentiae modo illis haec erat quasi tes-
fera, sed inimicitiarum quoque, et cum negaret
alter se usurrum altero. Qui enim longum gaudere
alterum iubet, ille non curaturum se in poste-
rum significat.

3. Primus autem illud verbum Philippides cur-
for dicitur *usurpare*, cum a Marathonē victoriam
nunciaret, et dixisse ad Archontes sedentes ac de
pugnae exitu solicitos, *Gaudere, vincimus*, eoque
dicto

τε, νικῶμεν, καὶ τότο εἰπὼν συνεπεθάνειν τῇ ἀγγελίᾳ, καὶ τῷ χαίρειν συνεκπιεῦσαν. ἐν ἑπι-
σολῆς δὲ ἀρχῇ, Κλέων, ὁ Ἀθηναῖον δημαργῶν
ἀπὸ Σφακτηρίχης πρῶτον χαιρέιν πρέθηκεν,
πάνταγχοις ὁμένος τὴν νίκην τὴν ἐκπίθεν, καὶ τὴν
Σπαρτιατῶν ἀλωσιν. καὶ ὅλως γε, μετ'
τοιεῖνον ὁ Νικίας ἀπὸ Σιμελίχης ἐπισέλλων, ἐν τῷ
πορχαίῳ τῶν ἑπισολῶν διέμεινεν, ἀπ' αὐτῶν ἀρ-
χόμενος τῶν πραγμάτων.

Αλλ' ὁ θαυμαζός Πλάτων, ἀντὶρ ἀξιόπιστος,
νομοθέτης τῶν τοιότων, τὸ μὲν χαίρειν κελεύει
καὶ πάνυ ἀποδοκιμάζειν 3) ὡς μοχθηρὸν ὄν-

dicto suo nuntio immortuus esse, et in ipso *gaudendi* verbo exspirasse. In epistola autem prin-
cipio Cleon Atheniensium orator eius, *quam Sphaeteria dederat*, victoriae illius et Spartanorum
captorum nuntiam, primus illud *Gaudere* prae-
posuit: et omnino post illum Nicias a Sicilia mit-
tens in antiquo epistolarum *more* perseverauit,
initium ab ipsis rebus capiens.

4. Sed admirabilis *noster* Plato, vir fide dignus,
legislator talium, illud *Gaudere* quidem gaudere
(Lat. *valere*) iubet, et plane reiici, velut ma-

lum

3: [Αποδοκιμάζειν] Non dissimulo, mihi vide-
ri iHūm lūsum, quem versione expressi, Lu-
ciano non indignum, et similem illi ver-
siculo, Τὸ μηδὲν γὰρ ἀγαν, ἀγαν με τέρπει,
quin germanum illi, quod mox de Epicuro
ait,

INTER SALVTANDVM

III

καὶ ἐδὲν σπεδαιὸν ἐμφαῖγον. τὸ δὲν πράττειν αὐτὸν εἰσάγει, ὡς κοινὸν σώματός τε καὶ ψυχῆς εὖ διαικειμένῳ σύμβολον. καὶ ἐπιγέλλων γε τῷ Διονυσίῳ, αἰτιᾶται αὐτὸν, ὅτε ποιῶν ἐς τὸν Ἀπόλλω, χαιρεῖν τὸν θεὸν προσεῖπεν, ὡς ἀνάξιον τῷ Πυθίᾳ, καὶ ἐχοπωςθεοῖς, ἀλλ’ ἐδὲν αὐθεώποις δεξιοῖς πρέπον.

Οὐ μέν γε Θεσπέσιος Πυθαγόρας, εἰ καὶ μηδὲν αὐτὸς ἡμῖν ἴδιον παταλιπεῖν τῶν αὐτῷ ἡξί-

.ωσεν,

lum et nihil honesti significans: sed alterum *Bene agere* pro eo inducit, ut coimunem corporis pariter et animi bene constituti tesseram. Atque scribens ad Dionysium accusat illum, quod in Hymno Apollinis Gaudere (Lat. *Saluere*) Deum iubeat, tanquam indignum Pythio, et non tantum Diis, sed ne hominibus quidem non ineptis decorum.

5. Diuinus sane Pythagoras, et si nihil ipse nobis proprium relinquere suorum *scriptorum* dignatus

ait, ἀνὴρ πάντων χαιρεῖν τῷ χαιρεῖν; Plato κελεύει ἀποδοκιμάζειν iubet reiicere, pro quo magis Latine dicitur *reisci*. *Xaipeiv* vel bis positum a Luciano semel omisit librarius, vel duplicem personam ipse illi auctor imposuit, quo de genere dicimus in Lex. rustico voc. *Duplex*, et ad Plin. epist. 8, 6. 17. *Gesner.*

ωσεν, ὅτον Ὁκέλλῳ τῷ Λευκανῷ, καὶ Ἀρχύτᾳ, καὶ τοῖς ἄλλοις ὄμιλοταις αὐτῷ τεκμαίρεσθαι, ὅτε τὸ εὖ πράττειν πρέγραφεν, αὐτὸν τῷ ὑγιαίνειν ἀρχεσθαι ἐκέλευεν. ἀπαντεῖ γένιοι ἀπ' αὐτῷ ἀλλήλοις ἐπισελλούντες, ὅπότε σπεδαῖον τι γράφοιεν, ὑγιαίνειν εὐθὺς ἐν ἀρχῇ παρεκελεύεντο, ὡς καὶ αὐτὸν ψυχὴ τε καὶ σῶματι ἀρμοδιώτατον, καὶ συνόλως ἀπαντα περιεληφέστανθρώπων ἀγαθά. καὶ τόγε τριπλῶν αὐτοῖς τρίγρυμον, τὸ διαλλήλων, τὸ πεντάγραμμον, ὥσυμβολω πρὸς τὰς ὄμοδόξες ἔχοντο, ὑγεία πρὸς αὐτῶν ὠτομάζετο. καὶ ὅλως ἡγέντο 4) τὸ μὲν ὑγιαίνειν εἶναι, ὅτε δὲ τὸ εὖ πράτ-

gnatus est, quantum tamen ex Lucano Ocello et Archyta, et reliquis ipsius familiaribus colligere licet, neque ipsum illud *Bene agere* praescripsit, sed a verbo *vale* (Lat. *Salve*) iussit incipere. Omnes enim ab illo docti in epistolis quoties serium quiddam scriberent, *valere* (Gr. *sanum esse*) in ipso statim principio iubebant, tamquam et ipsum animo pariter et corpori conuenientissimum, et bona hominis complexum in uniuersum omnia: et triplex illud triangulum sibi implexum, quinque descriptum et inclusum lineis, qua tessera ad sententiae suae homines uferentur, *sanitas* ab ipsis vocabatur. Et omnino putabant, in verbo *valere* inesse [etiam ipsum *bene agere* et *gaudere*] sed

4. Καὶ ὅλως ἡγέντο — — ὑγιαίνειν] Si re-
ste

πράττειν, ἔτε τὸ χαίρειν πάντως καὶ τὸ ὑγιαίνειν. εἰσὶ δὲ οἱ καὶ τὴν τετρακούδην, τὸν μέγιστον ὄρκον 5) αὐτῶν, ἢ τὸν ἐντελῆ αὐτοῖς ἀριθμὸν ἀποτελεῖν. οἱ δὲ καὶ ὑγείας ἀρχὴν ἐκάλεσαν, τῶν καὶ Φιλόλαος ἐσι.

καὶ

sed neque *bene agere*, neque *gaudere*, continuo esse etiam *valere*. Sunt vero etiam qui quaternionem, maximum illorum iuriandum, qui perfectum secundum ipsos numerum efficit, iam sanitatis (*valitudinis*) initium vocarent, in quibus et Philolaus est.

6. Et

Dee attendas, imperfectam videbis sententiam, et deesse aliqua talia. καὶ ὅλως ἡγάντο τὸ μὲν ὑγιαίνειν εἶναι καὶ τὸ εὐπράττειν καὶ τὸ χαίρειν. ἔτε δὲ τὸ εὐπράττειν, ἔτε τὸ χαίρειν πάντως καὶ τὸ ὑγιαίνειν. Agit enim de sententia Pythagoraeorum ponderantium efficaciam significationis trium horum verborum, quorum adeo validius censebant ὑγιαίνειν, ut illud unum insisteret vim quoque reliquorum duorum; quam neutrum ex duobus illis pareret verbo ὑγιαίνειν. Et haec Graeca sic supplebat Pater. Iac. Gronou.

5. "Ορκον] Ἡ τὸν ἐντελῆ αὐτοῖς ἀριθμὸν ἀποτελεῖν, ὁ δὲ καὶ ὑγείας ἀρχὴν etc. Ἡ τοῦ ἐντελῆ αὐτοῖς ἀριθμὸν ἀποτελεῖ, ηδη καὶ ὑγείας. Marcil. Hic Marcili emendationem sequimur; vt adhuc editum est, caecutire nos fatemur. Gesner.

114 LUCIANI PRO LAPSV

Καὶ τί δοι τὰς παλαιὰς λέγω, ὅπει καὶ Ἐπίκροτος αὐτῆς πάνυ χαιρεῖν τῷ χαιρεῖν, καὶ τὴν ἥδονὴν πρὸ ἀπάντων αἰρέμενος, ἐν ταῖς σπουδαστέραις ἐπικόλαις (εἰσὶ δὲ οὗται ὄλιγαι) καὶ ἐν ταῖς πρὸς τὰς Φιλτάτες μάλιστα ὑγιαίνειν εὐθὺς ἐν τῇ ἀρχῇ προστάττει; πολὺ δὲ αὖτις ἐν τρέχῳ φύσει, καὶ ἐν τῇ ἀρχαίᾳ καμψίᾳ εὔχοις τὸ ὑγιαίνειν πρῶτον εὐθὺς λεγόμενον· τὸ μὲν γὰρ,

Οὐλέ τε, καὶ μέγα χαιρε,
Σεφῶς προτεταγμένον τῷ χαιρεῖν τὸ ὑγιαίνειν
ἔχει· ὁ δὲ "Αλεξίς,
Ω δέσποδ', ὑγιαίνε, ὡς χρόνος ἐληλυθε.
Ο δέ "Αχαίος,

"Ηκω

6. Et quid tibi antiquos narro? cum et Epicurus vir valde gaudens gaudio (verbo gaudere), et voluptatem rebus praeoptans omnibus, tum in seriis magis epistolis, sunt autem hae paucae, tum in his, quas dedit ad carissimos, valere statim in principio iubeat? Multum etiam in tragedia, et in comoedia vetere inuenias valere, primo statim congressu dictum. Etenim illud

Vale multumque gaudie
Sapienter praepositum habet gaudendi votū illud
valitudinis. Alexis autem,

*Here mi, vale, (pro Salve) quam quaeſo ser-
rus aduenis?*

Et Achaeus,

"Venio

INTER SALVTANDVM 115

"Ηκω πεπραχώς δεινά, σὺ δ' ὑγίαινε μοι.
Καὶ ὁ Φιλήμων,

Αἰτῶ δ' ὑγείαν πρωτον, εἴτ' εὐπραξίαν,

Τρίτον δὲ χαίρειν, εἴτ' ὁ φείλειν μηδενί.

'Ο μὲν γὰρ τὸ σκολιὸν γράψας, καὶ Πλάτων
μέμνηται, τί καὶ ἔτος Φησιν; ὑγιαινεῖν μὲν
ἀριστον· τὸ δεύτερον, καλὸν γενέσθαι· τρίτον
δὲ, πλευτεῖν. τῷ χαίρειν δὲ τὸ παράπταν οὐκεί^{τη}
ἔμνησθη, ἵνα σοι τὸ γνωριμώτατον ἔκεινο, καὶ
πᾶσι διὰ σόματος, λέγω; 'Τγίεια πρεσβίτα
μηκάρων μετὰ σεῦ ναίσκη τὸ λειπόμενον βιο-
τᾶς. "Ωσε εἰ πρεσβίτη ἐξὶν ὑγεία, καὶ τὸ ἔρ-
γον αὐτῆς τὸ ὑγιαινεῖν, προτατέσυ τῶν ἀλ-
λων ἀγαθῶν.

Mu-

Venio patratis horridis, at tu vale!

Et Philemon,

Vale sit primum, bene sed agere alterum,

Gaudere deinde, tum debere nemini.

Ille vero conuiualis cantici scriptor, cuius etiam
Plato mentionem facit, quid ait? *Primum volo
valere: deinde vero pulcher esse; deinde diues: gau-
dendi vero omnino mentionem non fecit. Ut
tibi notissimum illud, quod omnium in ore est,
dicam, *Valitudo, Diuum Senior, Habitare tecum
Vitae reliquum liceat*. Si itaque antiquissima est *va-
litudo*, eiusque opus est *valere*, utique praeponen-
dum id est bonis reliquis.*

H 2

7. Sex-

Μυρία δὲ καὶ ἄλλα ἐν τε ποιητῶν, καὶ συγγραφέων, καὶ Φιλοσόφων καταδεῖξαι σοι ἔχων, προτιμώντων τὸ γέγονον, τότε μὲν παραιτήσομαι, ως μὴ εἰς ἀπειροναλίαν τινὰ μειρακιώδη ἐπιτέσση μοι τὸ σύγγραμμα, καὶ πινδυνεύωμεν ἄλλω ἥλῳ ἐκκρέειν τὸν ἥλον. ὅλίγα δέ σοι τῆς ἀρχαίας ισορίας, ὅπόσα μέμνημαι σικεῖα τῷ παρόντι προσγεράψαι, καλῶς ἔχειν υπέλαθον.

"Οτε 'Αλεξανδροφ τὴν ἐν Ἰστῷ μάχῃ ἀγωνίσθαι ἔμελλεν, ως Εὔμενης ὁ Καρδιανὸς ἐν τῇ πρὸς Ἀντίπατρον ἐπιζολῇ λέγει, ἐωθεν εἰσελθὼν εἰς τὴν συνήν αὐτῷ ὁ ἩΦαιστίων, εἴτ' ἐπιλαθόμενος, εἴτ' ἐκτρεπχθεὶς, ὥσπερ ἔγω, εἴτε καὶ θεῶν τίνος τότε καταναγκάσαντος, ταῦτα

7. Sexcenta autem alia cum habeam, quae ostendere tibi possim e poëtis, historicisque et philosophis, valere praeponentibus, supercedebo equidem, ne in pueriles mihi ineptias scriptio ista exeat, et forte clavum excutere clavo alio videar. Pauca vero tibi ex antiqua historia, quorum recordor, domestica huic negotio adscribere haud abs re putaui.

8. Cum Alexander praeliuin ad Issum commissurus esset, ut narrat in Epistola ad Antipatrum Cardianus Eumenes, mane in tabernaculum regis ingressus Hephaestio, vel obliuione quadam, vel perturbatus, ut ego, et aestuans, vel numine quodam cogente, idem quod ego dixit, Vale Rex,

τοῖς ἔμοις ἐφῆ, Τγίκιτε βασιλεῦ, καὶρθεὶδη πα-
ρατάττεσθαι· ταραχθέντων δὲ τῶν παρόντων
πρὸς τὸ παράδοξον τῆς προσαγορεύσεως, καὶ
τὰ Ἡφαισίωνος ὄλιγα δεῖν ὑπ' αἰδῆς ἐκθνόν-
τος, Ἀλεξανδρος, δέχομαι, εἶπε, τὴν κληδόνα·
τὸ γὰρ σώμας ἐπανήξειν ἀπὸ τῆς μάχης, ἥδη μοι
ὑπισχυεῖται.

'Αντίσχεις δὲ ὁ Σωτὴρ, ὅτε τοῖς Γαλάταις
συνάπτειν ἔμελλεν, ἔδοξεν ὅναρ ἐπισάντα οἱ τὸν
Ἀλεξανδρον, κελεύειν σύνθημα πρὸ τῆς μάχης
παραδέναμ τῇ σρατιᾳ τὸ ὑγιαίνειν καὶ ὑπὸ^{τάτω} συνθήματι τὴν θαυματήν ἐκείνην νίκην
ἐνίκησε.

Καὶ Πτολεμαῖος δὲ ὁ Λάγχ, Σελεύκω ἐπισέλ-
λων, σαφῶς ἀνέσρεψε τὴν τάξιν, ἐν ἀρχῇ μὲν
τῆς.

*Rex, tempus est iam eundi in aciem. Turbatis au-
tem ad insolitam salutationem reliquis, et He-
phaestione prae pudore tantum non mortuo, Ale-
xander, accipio, inquit, omen: saluos enim nos
e praelio reddituros, iam mibi pollicetur,*

9. Antiochus autem Soter, conficturus cum Gallo-Graecis, per quietem videre sibi visus est adstantem Alexandrum, qui tesseram iuberet ipsum dare ante pugnam militibus, vale: et ea ipsa tessera admirabilem illam victoriam retulit.

10. Et Ptolemaeus Lagi scribens ad Seleucum
aperte inuertit ordinem, qui in principio episto-

τῆς ἐπισθῆτος ὑγιαινεῖν αὐτὸν προσειπὼν, ἐπὶ τέλει δὲ, ἀντὶ τᾶς ερέωσθαι, ὑπογράψκς τὸ χαίρειν, ὡς Διονυσόδωρος ὁ τὰς ἐπισολὰς αὐτῷ συνχραγών, Φησιν.

"Αξιον δὲ καὶ Πύρρος τᾶς Ἡπειρῶτας μητροῦ, ἀνδρὸς μετ' Ἀλέξανδρον τὰ δεύτερα ἐν σφραγίαις ἐνεγκαμένα, καὶ μυρίας τροπὰς τῆς τύχης ἐνεγκόντος. ἔτος τοίνυν ἀεὶ θεοῖς εὐχθμενος, καὶ θύων, καὶ ἀνατίθεις ἀδεπτῶποτε ἡ τίκην, ἡ Βασιλείας αἰξίωμα μεῖζον, ἡ εὐκλειαν, ἡ πλέτε υπερβολὴν, ητησ παρ' αὐτῶν, ἀλλ' ἐν τῷτο ἡγήστο, ὑγιαινεῖν. ὡς ἐσ' ἂν τῷτο ἐχῃ, ἔχδιως αὐτῷ τῷν ἄλλων προσγενητομένων. καὶ ἀριστα, οἶμαι, ἐφρόνει, λογιζόμενος, ὅτι ἀδέν

ἔΦε-

iae valere illum iuberet, in fine autem, pro eiusdem potestatis verbo, Gaudere subsciberet, ut Dionysodorus refert, qui collegit illius epistolas.

11. Operae vero pretium est Epirotæ etiam Pyrrhi mentionem facere, viri, qui secundas post Alexandrum imperii militaris tulit, et sexcentas fortunæ vices subiit. Hic igitur, qui semper Diis supplicaret, et maectaret, et donaria suspenderet, nec victoriam vñquam, neque regni maiestatem ampliorem, neque gloriam, nec diuitiarum vim ab illis petebat, sed hoc vnum optabat, *valere*, veluti, hoc si haberet, facile ipsi accessuris reliquis. Et præclare, arbitror, sapuit, qui ita puta-

σφελος τῶν ἀπάντων ἀγαθῶν, ἕτερος ἀν τὸν γιανεῖν μόνον ἀπέδ.

Ἄλλα καὶ νῦν εἰκάσεις ιδίοις ὑφ' ἡμῶν ἀποδεικταί, τάχα ἀν εἴποι τις. οὐ δὲ τέτοιος εὐχαλλάξεις, εἰ καὶ μηδὲν ἄλλο ἐΦησθαι, σύμως τῷ δικαίῳ λόγῳ ἐπὶ ἀν ἔξω εἶναι τῇ ἡμερτηνέστατῃ, ὥσπερ ἀν εἴ τις περὶ τῆς κυήμης τὸ κράνος, η περὶ τῆς οὐφαλῆς τὰς οὐημίδας ἐπιδημεῖτο· ἀλλ, ὡς βέλτιστος, Φαινεῖς ἀν καύγῳ πρὸς αὐτὸν, εἰνόπους ἀν ταῦτ' ἐπιγειεῖς, εἰ τις ὅλως καιρὸς ἢν υγείας μὴ δεόμενος. νῦν δὲ καὶ ἐνθεοῦ καὶ μεσάσης ημέρας, ποιεῖ τύπτωρ, ἀεὶ τὸ οὐγιανεῖν ἀναγκαῖον· καὶ μάλιστα τοῖς ἀρχαστοῖς, καὶ πολλὰ πράττεσθαι
ὑμῖν

putaret, nihil prodesse sibi bona reliqua omnia,
quoad solnū illud absit, valere.

12. Ast nunc quidem, forte dixerit aliquis, proprium vnicuique verbo et suum tempus adsignatum est: tu vero, illa imminutato, et si nihil diuersum dixisti, tamen, si recte rem putemus, extra peccatum non fueris, non magis quam si tibiae galeam alliget aliquis, aut ocream capitii. Verum, vir optime, ego quoque huic respondeam, merito ista tu quidem dices, si quod omnino temporis esset, valitudine non indigens. Iam vero et mane, et media die, et noctu semper valere necessarium est, et maxime imperantibus vobis, et negotia multa sustinerentibus, quo

LVCIANI PRO LAPSV

ὑμῖν, ὅσῳ καὶ πρὸς πολλὰ δεῖσθε τῇ σώματος.
ἔτι δὲ, ὁ μὲν χαιρεῖ εἰπὼν, μόνον εὐφῆμω
τῇ ἀρχῇ ἔχεισθε, καὶ ἔσιν οὐχὶ τὸ πρᾶγμα·
ὁ δὲ ὑγιαίνειν παρακελευόμενος, καὶ χρήσιμον
τι δρᾷ, καὶ ὑπομημένοις τῶν πρὸς τὸ ὑγιαί-
νειν συντελάντων· καὶ ἡ συνεύχεται μόνον, ἀλ-
λὰ καὶ παραγγεῖλει.

Τί δέ ἐχει καὶ ἐν τῷ τῶν ἐντολῶν βιβλίῳ, ὃ
αἱ καὶ παρὰ Βασιλέως λαμβάνετε, τέτο πρῶ-
τον ὑμῖν ἔσῃ παράγγελμα, τῆς ὑγείας τῆς ὑμε-
τέρας αὐτῶν ἐμελεῖσθαι; καὶ μάλα εἰκότως.
Ἄδεν γὰρ ἀν εἰη ὄφελος ὑμῶν πρὸς τὰς, μὴ
ὅτω διαιτημένων. ἀλλὰ καὶ ὑμεῖς αὐτοὶ, εἴ τι
καὶ γὰρ τῆς Ρωμαίων Φωνῆς ἐπαίω, τὰς προσα-
γορεύου-

magis corpore ad multas res opus habetis. Ad
haec, qui *Gaudet* dicit, bene ominato tantum
exordio vius est, et votum est, quidquid agitur.
Sed qui *valere* iubet, etiam vtile aliquid agit,
et eorum admonet, quae ad valitudinem quid-
quam conferunt, nec una optat modo, sed etiam
praecipit.

13. Quid vero? nonne et in mandatorum li-
bello, quem semper et ab imperatore accipitis,
hoc primum vobis est praceptum, *valitudinem
vestram curate*. *Recte sane*. neque enim vius ali-
quis vestrum esset ad reliqua, nisi ita constituti-
sitis. Verum vos ipsi adeo, si quid ego quoque
de Romanorum lingua aliquid intelligo, salu-
tanti-

γορεύοντας ἀντιδεξιάμενοις, τῷ τῆς ὑγείας ἔροματι πολλάκις ἀμείβεσθε.

Καὶ ταῦτα πάντα εἶπον, δὲ ὡς ἐκ προνοίας ἀφελῶν μὲν τὸ χαίρειν, ἐπιτηδεύσας δ' ἀντ' αὐτῷ εἰπεῖν τὸ ὑγιαίνειν, ἀλλ' ὡς τέτο μὲν ἄκων παθῶν, ή γελοῖος ἢν ἔστισσων, καὶ τὰς καιρὰς τῶν προσαγορεύσεων ἐναλλάττων.

Χάριν δὲ ὁμολογῶ τοῖς Θερῖς, ὅτι μοι τὸ σφάλμα ἐς ἄλλο μακρῷ αἰσιώτερον περιετράπη, καὶ εἰς τὸ ἀμεινὸν παρώλισθον. καὶ τάχα τῆς Τγείας, ή Ἀσκληπιεῖ αὐτῷ ἐπιπνοίᾳ τέτ' ἐπράχθη, δι' ἐμοῦ σοι τὸ ὑγιαίνειν ὑπισχυράνευ. ἐπεὶ ἔγωγε, πῶς ἢν αὐτὸ ἐπαθον ἀνευ θεῶν, μηδέ-

tantibus coimter respondentes, *valitudinis* (Lat. *Salutis*) nomen saepe reponitis.

14. Et haec dixi omnia, non qui prudens *Gaudere* illud omiserim, et *vale* pro eo dicere affectarim; sed tamenquam, cui imprudenti hoc acciderit, nisi *forte* et ridiculus *studio* fui, et tempora salutationum permutaui.

15. Sed gratias Diis ago, quod error mihi meus in longe auspiciatus quiddam versus est, quod labente etiam lingua in melius incidi: et forte *Hygeae*, aut ipsius adeo *Aesculapii* consilio hoc accidit, valetudinem meo tibi ore promittentis. Quomodo enim sine *Dō* hoc mihi

μηδέπω πρότερον ἐν τῷ μακρῷ βίῳ ταραχθεῖς
ἔμεινον.

16. Εἰ δὲ δεῖ καὶ ἀνθρωπίνην τινὰ ὑπὲρ τᾶς γεγονότος ἀπολογίαν εἰπεῖν, ἀδέν ζένον, εἰ πάντα
εἰσπαρακλήσας ἐπὶ τοῖς ἀρίστοις ὑπὸ σᾶς γνωρίζεσθαι,
ἐν τῇσι ἄγαν ἐπιθυμίᾳς εἰς τενακτίον διαταραχθεῖς,
εἰσέπειρον; τάχα δ' αὖ τινα· ἐκπλύξειε
τῶν κατ' ὅρθὸν λογισμὸν, καὶ σρατιωτῶν πλῆθος,
ῶν οἱ μὲν προωθεῦντες, οἱ δὲ, ἐν τῇ τάξει τῆς προσαγορεύσεως μὴ μένοντες.

Σὺ δ' εὐ αἴδεν ὅτι μὲν οἱ ἄλλοι εἰς ἄνοσαν, οἱ
ἀπαιδευτίαν, η̄ παραφρεσύνην παραφρέρωσι τὸ
πρᾶγμα, αἰδεῖς αὐτὰ σύμβολον, καὶ ἀφελτίας
ἐποιήσω, καὶ ψυχῆς μηδὲν ἀγοραῖον καὶ ἔντεχνον

accidisset, qui in longa vita nunquam similī ratione turbatus fuerim?

16. Si vero humana etiam pro eo quod accidit excusationem proferre fas est, nihil inirum, si in summo studio, ut optimis in rebus abs te cognosceret, prae nimia illa cupiditate perturbatus in contrarium incidi. Forte etiam recta cogitandi via exutiat aliquem multitudo militum, quorum alii quidem antorsum vrgent, alii vero ordinem salutandi minime seruant.

17. Tu vero, bene noui, licet ~~alii~~ stuporem,
aut rusticam ruditatem, aut delirationem eam
rem calumnientur, pudoris signum et simplicitatis
iudicasti, et animi a fori tritura et artis ostenta-

χνον ἔχεσθαι, ὡς τό γε πάντα θαρραλέον εἰν τοῖς τοιάτοις καὶ πόρρω θραυστητος καὶ ἀναισχυτίας εἴτε. καὶ ἔμοι γε εἴη μηδὲν μὲν τοιάτου τεφάλεσθαι, εἰ δὲ συμβεί, πρὸς εὐφημίαν αὐτὸ τρέπεσθαι.

Ἐπὶ γὰν τῷ πρώτῳ Σεβαῖῳ καὶ τοιόνδε τὸ λέγεται γενέσθαι. οὐ μὲν ἔτυχε δίκην τινὰ δικάσας δρεθῶς, καὶ ἀπολύτους ἐγκλήματος τῷ μεγίστῃ ἀδίκως συκοφαντέμενον ἀνθρώπον· οὐ δέ, χάριν ἁμολαγῶν, μεγάλῃ τῇ Φωνῇ, χάριν οὐδέ τοι, ἕΦη, οὐ αὐτοκράτωρ, ὅτι κακῶς καὶ ἀδίκως ἐδίκασας. καὶ τῶν περὶ Σεβαῖὸν ἀγανακτησάντων¹, καὶ διασπάσασθαι τὸν ἀνθρώπον ἐθελόντων, Παύσασθε χαλεπαίνοντες, ἐκεῖνος ἕΦη.

tatione abhorrentis: ut fere insignis in calibus fiducia a temeritate et impudentia non longe abest. Ac mihi quidem contingat, nihil tale peccare, si vero cueniat, in bonum id ipsum quoque omen verti.

¶ 8. Primo quidem Augusto imperante etiam tale quid factum narratur. Causam ille quamdam recte iudicauerat, hominemque maximo criminis per suminam illi calumniā impacto liberauerat. At ille gratias agens, magna voce, *Gratiā sibi babeo*, inquit, *Imperator*, *cum male et iniuste iudicasti*. Cumque ii, qui essent circa Augustum, indigne ferrent, et dilacerare hominem vellent, ille, *desinete*, inquit, *irasci: neque enim lingum boni*.

ἔφη· ἐγάρ τὴν γλῶτταν αὐτὲς, ἀλλὰ τὴν γνώμην ἔχετάξειν ἄξιον. ἐκεῖνος μὲν, ἔτω. σὺ δὲ εἴτε τὴν γνώμην σκέψαιο, πάνυ εῦνεν εὔρησεις· εἴτε τὴν γλῶτταν, εὑΦῆμος καὶ αὐτή.

Ἐοικα δὲ ἐνταῦθ' ἡδη γενόμενος, εἰκότως ἀλλο τι Φοβηθήσεσθαι, μή τισι δόξω ἔξεπίτηδες ἡμαρτημέναι, ως τὴν ἀπολογίαν ταύτην συγγράψαιμι. καὶ εἴη γε, ὃ Φίλτατε Ἀσκληπιέ, τοιότον Φαινῆναι τὸν λόγον, ως μὴ ἀπολογίαν, ἀλλ' ἐπιδείξεως ἀΦορμὴν εἶναι δοκεῖν.

bominis, sed mentem examinare aequum est. Atque ille quidem sic. Tu vero siue animam spectes, benevolentissimum reperies, siue linguam, bene ominata etiam haec est.

19. Caeterum hoc delatus non sine causa videor alterum quiddam vereri, ne sint, quibus dedita opera peccasse videar, ut defensionem hanc scribereim. Ac sane contingat mihi, Aesculapi optime, talem videri hunc libellum, ut non defensio, sed ostentandae orationis *petita* esse occasio videatur.

Ἐρμότιμος. ἡ περὶ αἰρέσεων.

ΛΤΚ. Οσον, ὃ Ἐρμότιμε, τῷ Βιβλίῳ καταθοι,
τῇ τὰ βαδίσματος σπαζῇ τεκμήρουσιν, πάρα τὸν διδάσκαλον ἐπειγομένῳ εἰναῖς, ἐνενέσεις γεν τι μεταξὺ προτῶν I), καὶ τὰ
χεῖλη διεσάλευες, ἡσέμα ὑποτονθορύζων, καὶ
τὴν χεῖρα ὥδε ἱκνεῖσε μετέφερε, ὥσπερ τινὰ
ῥῆσιν ἐπὶ σεαυτῷ δικτιθέμενος· ἔρωτημα δὲ, ἡ
τοτῶν ἀγανάλων συντιθεῖς, ἡ σκέμμα σοφιζε-

καν

Hermotimus; siue de festis.

LYC. Quantum licet, Hermotime, ex libro,
tum ex incēsius celeritate colligere,
festinare ad magistrum videris. Commentabarīs
enim aliquid inter eundum, et mouebas cum leni
murmure labia, et manum huc illuc transferebas,
tanquam qui orationem aliquam intra te disponeres,
aut altercationem, aut tortuosum quiddam compo-
neres, aut Sophisticam quaestionem cogitatione
perse-

I. **Μεταξὺ προτῶν]** Ne credas male cohaere-
re μεταξὺ προτῶν, καὶ διεσάλευες, μεμί-
νερις μεταξὺ eleganter cum participio iun-
gi, *ut μεταξὺ προτῶν, inter bibendum; adeo-*
que et hoc loco participium pro infinitivo
vel gerundio positum nihil commune ha-
bere eum seq. verbo. Reijz.

ιὸν ἀναφευτίζων, ὡς μηδὲ ὁδῷ βαδίζων σχολὴν ἄγοις, ἀλλ' ἐνεργὸς εἶναι, ἀεὶ σπάδαῖσυ τι πράττων, καὶ ἐπρὸς ὁδῷ σοι γένοιτο ἀνέσ τὰ μαθήματα. ΕΡΜ. Νὴ Δι', ὡς Λυκίνε, τοιότοι τι. τὴν γὰρ χθεῖν τυνασίαν, καὶ ἀ εἰπε πρὸς ἡμᾶς, ἀνεπεμπαζόμην, ἐπιών τῇ μηχανῇ ἔνταξα. χρὴ δὲ μηδένα οαιρόν, μαῖς παριέναι, εἰδότας ἀληθῆς ὃν τὸ ὑπὸ τῷ Κώῳ ιατρῷ εἰρημένον, ὡς ἄρα Βραχὺς μὲν ὁ Βίος, μακρὴ δὲ ἡ τέχνη. καίτοι ἐκεῖνος ιατρικῆς πέρι ταῦτα θεγγεν, εὐμαθεῖσε πράγματος. Φιλοσοφίᾳ δὲ καὶ μακρῷ τῷ χρόνῳ ἀνέΦικτος, ἦν μὴ πάντα τῆς ἐγρηγόρως ἀτενὲς ἀεὶ καὶ γοργὸν ἀποβλέπη ἐς αὐτήν· καὶ τὸ μνδύινον καὶ περὶ μικρῶν, ἣ ἄθλιον

persequereris, ut ne in via quidem etio indulgeas nimirum, sed operosus sis, et serium quiddam agas, quodque ad doctrinam tibi profit. HERM. Per Iouem, Lycine, tale quiddam erat. Etenim hesternam auditionem, et quae dixit nobis, repetebam, memoria percurrens singula. Oportet autem, puto, tempus nullum praetermittere, qui sciamus verum esse illud a Coo dictum medico, Breuem vitam esse, arem vero longam. Quamquam ista de medicina dixit ille, re ad discendum faciliore: ad philosophiam vero aliquis ne longo quidem tempore peruenierit, nisi vigilanti admonitione animo defixos et acres in illam oculos habeat; nec de parua re periculum, cum id agatur,

SIVE DE SECTIS . 127

ἀθλιον εἶναι ἐν τῷ πολλῷ τῶν ὁδιωτῶν συρφετῷ παραπολόμειον, η̄ εὐδαιμονῆσαι Φιλοσοφίσαντα.

ΛΤΚ. Τὰ μὲν ἀθλα, ὡ̄ Ἐρμότιμε, θαυμάσια, ἥλικα εἰρηκας. οἵμαί γε μὴν ἢ πέρρω σε εἴη μι αὐτῶν, εἰ γε χρὴ εἰμάζειν τῷ τε χρόνῳ, ἵππον Φιλοσοφεῖς, καὶ προσέτι τῷ πόνῳ οἵνι μοι ἢ μέτριον ἐκ πολλῷ γῆδη ἔχειν δοκεῖς. εἰ γάρ τι μέμνημαι, σχεδὸν εἴκοσι ἑτη ταῦτα ἔσι, ἀφ' ἧς σε ἀδὲν ἄλλο ποιεύτα ἐώρακα, η̄ παρὰ τὰς διδασκαλίας Φοιτῶντα, καὶ ὡς τοπολὺ ἐς βιβλίον ἐπικεκυθότα, ὑπομνήματα τῶν συγγραφῶν ἀπόδυραφόμειον, ὠχρὸν ἀεὶ ὑπὸ Φροντίδων, καὶ τὸ σῶμα κατεσκληκότα. δοκεῖς δέ
μοι

vt aut miser sis et in multa vulgi colloquie pereas,
aut beatum in philosophia aequum agas.

2. LYC. Praemia quidem, quanta dixisti, admirabilia. Ac puto quidem te non longe ab illis abesse, si quidem coniicere illud fas est et tempore, quo philosopharis, et labore insuper, quem minime mihi mediocrem a longo inde tempore sustinere videris. Si quid enim memini, prope viginti ipsi anni sunt, ex quo te nihil aliud vidi, quam ad magistros itare, et vt plurimum libro imminere, et commentarios disputationum tibi exscribere, pallidum semper curis, et callo quodam aridum corpus habentem. Videris autem
mihi

μοι ἀλλ' οὐδὲ ὅναρ ποτὲ ἀνιέναι σαυτὸν, ὅτως
όλος εἶναι ἐν τῷ πράγματι. ταῦτ' ἐν εἰκόπε-
μενῳ μοι, Φαίνη ἐπὶ τὸ μακρὰν ἐπιλήψεσθαι τῆς
εὑδαιμονίας, εἴ γε μὴ λέληθες ἡμᾶς καὶ πάλαι
αὐτῇ συνών. E.P.M. Πόθεν, ὦ Λυκῖνε, δις νῦν
ἄρχειμαι παρακύπτειν ἐς τὴν ὁδὸν; ή δ' Ἀρετὴ¹
πάνυ πόρρω κατὰ τὸν Ἡσίοδον οἰνοῖ, καὶ εἴποι
ὁ σίμος ἐπ' αὐτὴν μακρός τε καὶ ὅρθιος, καὶ τρι-
χὺς, ἴδρωτα ἐπὶ ὀλίγον ἔχων τοῖς ὁδοιπόροις.
ΛΤΚ. Οὐχ ἵκανα ἐν ἴδρωται σοι, ὦ Ἐρμότι-
με, καὶ ὄδοιπόρηται; E.P.M. Οὐ, Φημί. οὐ-
δὲν γάρ ἐκώλυε με πανευδαιμόνια εἶναι, ἐπὶ τῷ
ἄφεντον γενόμενον. τὸ δὲ νῦν, ἀρχόμεθα εἴτε, ὦ
Λυκῖνε.

ΛΤΚ.

mihi adeo totus in hac re esse, ut ne per somnum
quidem te remittas. Haec ergo cogitanti mihi
videris non ita multo post comprehensurus istam
felicitatem, nisi forte fugit nos, te olim cum illa
versari. HER M. Qui possim, Lycine, qui nunc
tandem incipiām inspicere in viam? Longe au-
tem habitat Hesiodo teste virtus, et est via ad il-
lam longaque et praerupta, et aspera, sudorem
excutiens non paruum viatoribus. LYC. Non-
dum ergo satis tibi sudatum est, Hermotime,
nec viae satis factum? HER M. Nondum, in-
quam. Nihil enim prohiberet me vndique beatum
esse, in summo si esse: nunc vix, Lycine,
incipimus.

3. LYC.

ΛΤΚ. Ἀλλὰ τὴν γε ἀρχὴν ὁ αὐτὸς ἔτος Ἡσίοδος ἡμισυ τῷ παντὸς ἐΦῇ εἶναι, ὥστε κατὰ μέσην τὴν ἄνοδον εἶναι σε ἡδη λέγοντες, οὐκ ἂν ἀμάρτομεν. ΕΡΜ. Οὐδέποτε τέτοιο πάμπολι γὰρ ἀν ἡμιν ἦνυσο. ΛΤΚ. Ἀλλὰ πὲ γάρ τε Φῶμεν τῆς ὁδᾶς τυγχάνειν ὅντα; ΕΡΜ. Εν τῇ ὑπωρείᾳ κάτω ἔτι, ὡς Λυκῆν, ἀρτιπροσθίνειν Βιαζόμενον, ὀλισθηρὰ δέ, καὶ τραχεῖα, καὶ δεῖ χειρα ὀρέγοντος. ΛΤΚ. Οὐκέν ὁ διδάσκαλός τοι τέτοιο ἴνανὸς ποιῆσαι, ἀναθεν ἐκ τῇ ἄκρῃ, καθάπερ ὁ τῷ Ὁμῆρος Ζεὺς, χρυσῆν τινα σειρὰν καθίεις, τὰς αὐτὰς λόγιας, ὑΦ' ὧν τε ἀνασπᾶ δηλαδὴ, καὶ ἀνακεφίζει πρὸς αὐτόν τε καὶ τὴν ἀρετὴν αὐτὸς πρὸ πολλῶν ἀναβεβηκώς.

3. LYC. At initium idem ille Hesiodus totius dimidium ait esse. Itaque nihil errauerimus, si circa medium te adscensum esse dicamus. HERM. Nondum, ne hoc quidem. Multum enim sic effectum esset. LYC. Sed ubinam viae versari te dicemus? HERM. In ipsis adhuc montis radicibus, Lycine, sed summa iam vi conantem progredi, lubrica autem est, et aspera, et opus est, qui manum nobis porrigat. LYC. Magister ergo tuus, qui hoc faciat idoneus, qui desuper ex summo, ut Homericus ille Iupiter, auream catenam demittat, sermones suos, quibus nimirum attrahat te et leuet ad se et virtutem, cum olim ipse
Lac. Op. T. III. I adscen-

130 LUCIANI HERMOTIMVS,

καὶ. EPM. Αὐτὸς ἐφησθα, ὃ Λυκῖνε, τὸ γιγνόμενον. οἵσω γοῦν ἐπ' ἐκείνῳ πάλαι ἀνεσπάσμην ἄνω, καὶ συνῆν αὐτοῖς· τὸ δὲ ἐμὸν ἔτε
ἐνδέῖ.

ΛΤΚ. Ἀλλὰ θαρρεῖν χρὴ, καὶ θυμὸν ἔχειν ἀγαθὸν, ἐς τὸ τέλος τῆς ὁδοῦ ὀρῶντα, καὶ τὴν τῶν εὐδαιμονίαν, καὶ μάλιστρα ἐκείνης συμπροθυμεύειν. πλὴν ἀλλὰ τίνα σοι ἐλπίδα ὑποφαίνει, ὡς δήποτε ἀναβησομένω; ἐς νέωτα εἰκάζειν ἐπὶ τὸ ἄνερον ἐτεσθαι σε, οἷον μετὰ τὰ μαστίγια τὰ ἄλλα, ἢ Παναθηναῖα; EPM. Ὁλίγος Φῆς, ὃ Λυκῖνε. ΛΤΚ. Άλλ' ἐς τὴν ἐξῆς Ὁλυμπιάδα; EPM. Καὶ τέτο ὅλιγον ὡς πρὸς ἀρετῆς ἀσκησιν, καὶ εὐδαιμονίας κτῆσιν. ΑΤΚ.

Μετὰ

adscenderit. HERM. Rem ipsam, Lycine, dixisti. Quantum enim in illo est, olim extractus in altum essem, et cum illis versarer. Sed ipse nimis adhuc sum imbecillus.

4. LYC. Verum confidere oportet, et bonum habere animum, et finem viae spectare, supernaque illam felicitatem, illo praesertim una animum studiumque adhibente. Interea quam tibi spem ostendit, quando futurum sit ut enitaris? proximone anno coniicit in arce te futurum, verbi causa post mysteria altera, aut Panathenaea? HERM. Pauxillum narras, Lycine. LYC. Sed proxima Olympiade? HERM. Et hoc parum est, ut ad virtutis exercitationem possessionemque felici-

Μετὰ δύο μὲν δὴ Ὀλυμπιάδας πάντως· ἡ πολλὴν γένεται στρατιώτην καταγροίη τις, εἰ μηδὲ ἐν τοσσότῳ χρόνῳ δύνασθε, ὅσον τρὶς ἀπὸ Ἡρακλείων γηλῶν εἰς Ἰνδὲς ἀπελθεῖν, εἴτ' ἐπανελθεῖν γάδιον, εἰ καὶ μὴ εὐθεῖαν, μηδὲ ἀεὶ βαδίζος τις, ἀλλ' ἐν τοῖς διὰ μέσας ἔθνεσι περιπλανώμενος. οὐκίτοι πόσῳ τινὶ βέλει οὐψηλοτέραν καὶ λισσοτέραν θῶμεν εἶναι τὴν ἄκραι, ἐφ' ἣς ὑμῶν ἡ ἀρετὴ σικεῖ, τῆς Ἀσέρου ἐκείνης, ἣν ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν Ἀλέξανδρος οὐκτά κράτος εἶλεν.

E.P.M. Οὐδὲν ἔμειον, ὦ Λυκῖνε, ἀδ' ἔξι τὸ πρᾶγμα τοιότον, σίον σὺ εἰκάζεις, ὡς ἐλίγῳ χρόνῳ οὐτεργασθῆναι, καὶ ἀλῶναι, ἀδ' αὖ μύ-

ριος

felicitatis. L.Y.C. Post duas ergo Olympias omnino: alioquin multam quis socordiam vestram accusauerit, si neque tanto tempore illud possitis, quo facile sit ter a columnis inde Herculis ad Indos abire, indeque redire; etiam si nec recto itinere, neque semper progrediatur aliquis, sed in gentibus interiectis oberret. Quainquam, quanto vis altiore, et magis lubricum, ponamus verticem illum, in quo virtus vobis habitat, Aornio illa, quam paucos intra dies vi cepit Alexander?

5. HERM. Nihil quidquam simile est, Lycine, neque res talis est, qualem tu imaginaris, quae exiguo tempore confici possit et capi; non, si

132 LVCIANI HERMOTIMVS,

ριοι Ἀλέξανδροι προσβάλωσιν, ἐπεὶ πολλοὶ ἄνθρωποι ἀνιόντες ἥσαν. οὐν δὲ ἀνέρχονται μὲν ἐκ ὅλης τῆς πόλεως, καὶ προσέρχονται²⁾ ἐπὶ ποσὶν, οἱ μὲν, ἐπὶ πάνυ, σλίγον, οἱ δὲ, ἐπὶ πλέον. ἐπειδὴν δὲ κατὰ μέσην τὴν ὁδὸν γένωνται πολλοῖς τοῖς ἀπόροις καὶ δυσχερέσιν ἐντυχάνοντες, ἀποδυσπετεῖται τε, καὶ ἀνασρέφουσιν, ἀσθμαίνοντες, καὶ ἴδρωτι ἔρεμενοι, καὶ φέροντες τὸν καμάτον. οἵσοι δέ ἂν εἰς τέλος διακαρτερήσωσιν, ἔτοι πρὸς τὸ ἄκρον ἀφικράνται, καὶ τὸ ἀπὸ ἐκείνης εὐδαιμονεῖται θαυμάσιόν τινα βίον τὸν λοιπὸν βιώντες, οἷον μύρμηχας ἀπὸ τῆς ὑψης ἐπισκοπῶντες τινας τὰς ἄλλας. ΛΤΚ.

Παπᾶ,

sexcenti simul Alexandri aggrediantur: sic enim multi ascenderent. Iam vero aggrediuntur quidem non pauci valde animose, et aliquantum procedunt, alii parum admodum, alii longius. Cum vero circa medium iam viam sunt, atque in impedita multa atque aspera incident, difficultate vieti pedem referunt, anhelantes, sudore affluentes, ac laboris plane impatientes. Quotquot vero ad finem perseverant, hi in arcem perveniunt, et ab eo inde tempore felices, admirabilemque vitam, quae reliqua est, viuentes, velut formicas de alta quadam specula reliquos intuen-

2. Προσέρχονται] Verti, ac si legatur προέρχονται, quod verum puto. Gesner.

Παπαι, ὡς Ἐρμότιμε, ἥλίκες ήμᾶς ἀποφαίνεις, οὐδὲ κατὰ τὰς Πυγμαίες ἔκείνες, ἀλλὰ χαμα-
πετεῖς παντάπασιν ἐν χρῷ τῆς γῆς. εἰκότως.
ὑψηλὰ γὰρ ηδη Φρονεῖς, καὶ ἀνωθεν· ημεῖς δὲ
φ συρφετὸς, καὶ ὅσοι χαμαὶ ἐρχόμενοι ἐσμὲν,
μετὰ τῶν θεῶν καὶ ὑμᾶς προσευξόμεθα ὑπερ-
νεφέλες γενομένες, καὶ ἀνελθόντας οἱ πάλαι
σπεύδετε. E P M. Εἰ γὰρ γένοιτο καὶ ἀνελθεῖν,
ὡς Λυκῖνε. ἀλλὰ πάμπολυ τὸ λοιπόν.

L T K. "Ομως ἐκ ἔΦησθα ὁπόσον, ὡς χρόνῳ
περιβαλεῖν. E P M. Οὐδὲν αὐτὸς γὰρ οἶδα, ὡς
Λυκῖνε, τάκριβές. εινάζω μέντοι καὶ πλειώ τῶν
εἴκοσιν ἐτῶν ἔσεσθαι, μετ' αὐτοῦ πάντως πεινα-
έπι τῷ ἀκρῷ ἐσόμεθα. L T K. Ἡράκλεις, πο-
λὺ

intuentur. L Y C. Papae, Hermotime, quantillos nos facis? ne aequales quidem Pygmaeis illis, sed humi omnino, in ipsa quasi telluris cute, deprimis. nec mirum: iam enim altum sapis et e summo: nos vero colluuiο illa, et quotquot humi repimus, cum diis vos etiam veneramur, iam superatis nubibus, eo quo festinatis, olim delatos. H E R M. Modo contingat ille adscensus, Lycine. Sed nimis multum superest.

6. L Y C. Tamen non dixisti, quantum, ut tempori comparare possemus. H E R M. Nempe nec ipse accurate scio: coniicio tamen, viginti non amplius annos futuros, quibus interiectis, omnino quondam in summo futuri simus. LYC.

λὺ λέγεις. EPM. Καὶ γὰρ περὶ μεγίσων, ὡ̄ Λυ-
κῆνε, οἱ πόνοι. ATK. Ταῦτὶ μὲν ἵσως ἀληθές.
ὑπέρ δὲ τῶν εἰκοσιν ἐτῶν, ὅτι βιώσῃ τοσαῦτα,
πότερον ὁ διδάσκαλός σε καθυπέσχετο, οὐ μό-
νον σοφὸς, ἀλλὰ καὶ μαντικὸς ἔν, η̄ χρησμολό-
γος τις, η̄ ὅσοι τὰς Χαλδαίων μεθέδες ἐπισάν-
ται; Φασὶ γὰν εἰδέναι τὰ τοιαῦτα. οὐ γὰρ δὴ
σέ γε εἰκὸς, ἐπὶ τῷ ἀδήλῳ, εἰ βιώσῃ μέχρι^τ
πρὸς τὴν ἀρετὴν, τοσέτες πόνους ἀνέχεσθαι,
καὶ ταλαιπωρεῖν νύκταρε καὶ μεθ' ἡμέραν, οὐκ
εἰδότα, εἴ σε πλησίον ἥδη τῷ ἀκραγενόμενον, τὸ
χρεῶν ἐπισάν, κατασπάσει λαβόμενον τῷ πο-
δὸς, ἐξ ἀτελεῖς τῆς ἑλπίδος. EPM. Ἀπαγε-
δύσθημε γὰρ ταῦτα, ὡ̄ Λυκῆν. αὖτ' εἴη βιώ-

vxi,

Hercules tuam fidem! multum narras. HERM.
Etenim de maximis rebus laboratur. LYC. Istuc
quidem forte verum fuerit. Sed de viginti annis,
vtrum te illis vieturum, magister tibi tuus pro-
misit, ceu non sapiens modo, sed diuinus qui-
dam, aut fatidicus, aut ex eorum numero aliquis,
qui Chaldaeorum rationes norunt? aiunt quippe
scire talia: neque enim veri simile est, te rebus
incertis, an vitam ad virtutem usque perducturus
sis? tot labores sustinere, et aerumnis vexari no-
etes ac dies, cum nescias, an non te iam prope
fastigium enixum, instans fatum ex imperfecta
spe pede prehensum detrahat. HERM. Apage.
mali enim oīnīnis sunt ista: sed viuere liceat, vt
vnum

ναν, ὡς μίαν γέννημά την ημέραν εὐδαιμονήσω, σοφὸς γενόμενος. ΛΤΚ. Καὶ οἰκανήσοι ἀντί τῶν τοσάτων ιαπάτων ή μία ημέρα; ΕΡΜ. Ἐμοὶ μὲν καὶ ἀκαριαιῶν ὅποσοι οἰκανού.

ΛΤΚ. Τὰ δὲ δὴ αἱρεῖσθαι εὐδαιμονα, καὶ τοιαῦτα, ως πάντα χρῆν ὑπομεῖναι δι' αὐτὰ, πόθεν ἔχεις εἰδέναι; καὶ γὰρ δὴ αὗτός πω ἀνελήλυθας. ΕΡΜ. Ἀλλὰ τῷ διδασκάλῳ πιζεύω λέγοντι ὁ δὲ πάνυ οἶδεν, ἀτε ἀκρότατος ἥδη ᾧν. ΛΤΚ. Ἐλεγε δὲ πρὸς Θεῶν, ποῖα τὰ περὶ αὐτῶν, ή τίνα τὴν εὐδαιμονίαν εἴναι τὴν ἐκεῖ· ἥπερ τινὰ πλεῖτον, καὶ δόξαν, καὶ ηδονὰς ἀνυπερβλήτας; ΕΡΜ. Εὐφήμει, ω ἐταῖρε. καὶ γάρ

vnum certe dicim sapientiae possessione beatus sim.
LYC. Ac satis tibi est pro tot laboribus vnum ille dies?
HERM. Mihi quidem minutā quamvis temporis particula satis est.

7. LYC. Supera autem illa beata esse, ac talia, propter quae sustinere oīnnia consultum sit, vnde potes scire? neque enim ipse vñquam adscendisti.
HERM. Ego vero magistro fidem habeo dicenti. ille quideam omnino nouit, fastigium iam adse, cutus scilicet. LYC. Qualem autem dixit per ego te Deos oro, illorum conditionem, au, quam ibi esse felicitatem? num quid diuitias, et gloriam, et voluptates inexsuperabiles? HERM. Bona verba, amice: nihil enim ista ad vitam

γάρ εῖτι ταῦτα, πρὸς τὸν ἐν τῇ ἀρετῇ βίον· ΛΤΚ.
 Ἀλλὰ τίνα Φησὶ τάγαθὰ, εἰ μὴ ταῦτα ἔξει
 πρὸς τὸ τέλος τῆς ἀσκήσεως ἐλθόντας; ΕΡΜ.
 Σοφίαν, καὶ ἀνδρίχν, καὶ τὸ λαλὸν αὐτὸν, καὶ τὰ
 δίκαιον, καὶ τὸ πάντα ἐπίστασθαι βεβαιώς πεπει-
 σμένον, ἢ ἔνας αἴσχει. πλέτας δὲ, καὶ δόξας, καὶ
 ἡδονὰς, καὶ ὅσα τῷ σώματος, πάντα ταῦτα κάτω
 ἀφῆκε, καὶ ἀποδυσάμενος, ἀνέρχεται, ὥσπερ Φα-
 σὶ τὸν Ἡρακλέα ἐν τῇ Οἴτῃ κατκαυθέντα, θεὸν
 γενέσθαι. καὶ γάρ ἐκεῖνος ἀποβαλὼν ὅπόσον ἀν-
 θρώπειον εἶχε παρὰ τῆς μητρὸς, καὶ καθαρόν
 τε, καὶ ἀκήρατον Φέρων τὸ θεῖον, ἀνέπτατο ἐς
 τὰς θεὰς διευκρινηθὲν ὑπὸ τῷ πυρός. καὶ ἐτοι
 δὴ ὑπὸ Φιλοσοφίας, ὥσπερ ὑπὸ τινὸς πυρὸς,
 ἀπαν-

cum virtute coniunctam. LYC. Quae igitur dicit bona, si haec non dicit, habituros, qui ad finem exercitationis peruenient. HERM. Sapientiam, et fortitudinem, et ipsum honestum, et quod firma persuasione nouit, quomodo se habeant singula. Diuitias autem, et glorias, et voluptates, et quaecumque sunt corporis, ea infra reliquit omnia, iisque exutus adscendit, ut Herculem aiunt, cum in Oeta conflagrasset, Deum factum. Etenim ille quoque, abiectis quaecumque humana a matre habebat, puramque et sinceream diuinitatem, ipso igni quasi purgatam a scoriis ferens, euolauit ad Deos. Et hi sane a philosophia velut ab igni quodam liberati illis omnibus,

SIVE DE SECTIS 137

ἄπαντα ταῦτα περιαιρεθέντες, ἀ τοῖς ἄλλοις θαυμασά εἶναν δοκεῖ, ἐκ ὁρθῶς δοξάζοντι, ἀνελθόντες ἐπὶ τὸ ἄκρον, εὐδαιμονῶσι, πλέτε, καὶ δόξης, καὶ ἡδονῶν ἀλλ᾽ οὐδὲ μεμνημένοι ἔτι, καταγελῶντες δέ τῶν οἰομένων ταῦτ' εἶναι.

ΑΤΚ. Νὴ τὸν Ἡρακλέα, ὦ Ἐρμότιμε, τὸν ἐν Οἴτῃ, ἀνδρεῖα καὶ εὐδαιμονα λέγεις περὶ αὐτῶν, πλὴν ἀλλὰ τόδε μοι εἰπὲ, καὶ κατέρχονται ποτε ἐκ τῆς ἄκρας, ἢν σθελήσωσι χρησόμενοι τοῖς κατώ, ἀ καταλελείπασιν, ἢ ἀνάγυη ἀπαξ ἀνελθόντας αὐτάς, μένειν, καὶ συνεῖναι τῇ ἀρετῇ, πλέτε καὶ δόξης καὶ ἡδονῶν καταγελῶντας; ΕΡΜ. Οὐ μόγον τέτο, ὦ Λυκίνε ἀλλ᾽ ὃς ἂν ἀποτελεσθῇ πρὸς ἀρετὴν, ἔτε ὁργῇ,
ἢ τε

bus, quae admiratione digna non recte rem putantibus videntur, in arcem euecti felix aeuum agunt, diuitiarum, et gloriae et voluptatum ne seruantes quidem memoriam, sed iridentes eos, qui esse aliquid ista arbitrantur.

8. LYC. Oeteum tibi Herculem iuro, Hermo-time, magnam tu mihi illorum fortitudinem praedicas, magnam felicitatem: verum hoc mihi expedi, utrum descendunt aliquando de arce illa sua, si voluerint, usuri illis, quae hic reliquerunt? an necesse est eos, qui semel adscenderunt, manere, versari cum virtute, diuitias et voluptates deridere? HERM. Non hoc solum ita haber, Lycine, sed qui consummatus ad virtutem fuerit,

ὕτε Φόβω, τοπίοις ὁ τοιότος ἀνδρεύς·
ἀδ' ἀν λυποῖτο, ἀδὲ ὅλως σάθος ἔτι τοιότον
πάθος ἄν. ΛΤΚ. Καὶ μὴ εἶγε με δεῖ, μηδὲν
ὄκνήσαντα, εἰπεῖν τάληθές, ἀλλ' εὐφῆμεῖν χρὴ
οἴμαι, μηδ' ὅσιον εἶναι ἕξετάζειν τὰ ὑπὸ τῶν σο-

• φῶν γηγνόμενα. ΕΡΜ. Μηδαμῶς, ἀλλ' εἰπὲ
οὐ, τι καὶ λέγεις. ΛΤΚ. "Ορα, ὡς ἐταῖρος, ως
τύχων, καὶ πάνυ δινῶ. ΕΡΜ. Αλλὰ μὴ ὄκνει,
ὡς γενναῖς, πρός γε μόνον ἔμε λέγων.

ΛΤΚ. Τὰ μὲν τοίνυν ἀλλα, ὡς Ἐρμότιμε,
διηγαμένω σοι παρειπόμην, καὶ ἐπίτισυον ὕτως
ἔχειν, σοφάς τε γίγνεσθαι αὐτάς, καὶ ἀνδρείας,
καὶ δικαιίας, καὶ τάλλα· καὶ πῶς ἐκηλεύμην πρὸς
τὸν

fuerit, is neque irae, neque metui, neque cupiditatibus seruiat, neque tristitia, nec vlla in uniuersum perturbatione afficiatur. LYC. Verum, si quidem fas est nihil cunctantem dicere quod res est — sed linguis, puto, fauendum hic esse, neque per religionem licere inquirere in ea, quae fiunt a sapientibus. HERM. Minime, quin tu loquere quidquid est, quod dicis. LYC. Vide, amice, quam valde cunctator sim. HERM. Tu vero cunctari noli, apud me solum qui dicas.

9. LYC. Caetera quidem, Hermotime, narrantem te prosequabar, credebamque rem ita habere, sapientesque fieri illos, et fortes, et iustos, et reliqua, mulcebarque aliquantum sermonē illo tuo.

SIVE DE SECTIS 139

τὸν λόγον· ὅπότε δὲ καὶ πλέτε ἕΦησθα καταφρονεῖν σφᾶς, καὶ δόξης, καὶ ἡδονῶν, καὶ μῆτε ὀργιζεσθαι, μῆτε λυπεῖσθαι, πάνυ ἐνταῦθα (μένω γάρ ἔσμεν) ὑπέσην, ἀναμυησθείς ἀπρότερον εἶδον ποιεῖντα. Βέλει Φῶ τίνα; ή ἵκανὸν καὶ ἄνευ τῷ ὀνόματος; ΕΡΜ. Μηδαμῶς, ἀλλὰ καὶ τῦτο εἰπὲ, οἵσις ἦν. ΛΤΚ. Διδάσκαλος αὐτὸς ὁ τοσούσος, ἀνὴρ τά τ' ἀλλα αἰδεῖς ἄξιος, καὶ γέρων ἥδη ἐς τὸ ὕστατον. ΕΡΜ. Τί ἐν δὴ ἐποίει; ΛΤΚ. Τὸν ξένον οἰσθα τὸν Ἡρακλεώτην, δις ἐκ πολλῶν συνεφιλοσόφει αὐτῷ, μαθητής ἐν, τὸν ξανθὸν, τὸν ἐρισικόν; ΕΡΜ. Οἶδα δν λέγεις. Δίων αὐτῷ τενομα. ΛΤΚ. Ἐκεῖνον αὐτὸν, ἐπεὶ τὸν μισθὸν, οἴμαι, μὴ ἀπεδί-

Cum vero etiam diuitiarum contemtores esse dices et gloriae et voluptatum, et nec irasci illos, neque dolere, hic omnino (soli enim duo sumus) institi, cum in mentem veniret, quae paullo ante videram facientem ... vis dicam quem? an satis est etiam tacito nomine? HERM. Nequaquam, sed hoc etiam dic, quis fuerit. LYC. Ipse tuus ille doctor, reuerentia dignus vir cetera, et ultimae aetatis senex. HERM. Quid igitur faciebat? LYC. Hositem nosti illum Heracleensem, qui diu cum ipso philosophatus est, tamquam discipulus? rufum illum; contentiousum? HERM. Noui quem dicas. Dicni nomen est. LYC. Illum ipsum, cum mercedem puto

πεδίδε κατὰ καιρὸν, ἀπῆγαγε παρὰ τὸν ἄρχοντα ἐναγχος, περιθείς γε αὐτῷ θοιμάτιον περὶ τὸν τράχηλον, καὶ ἔβόα, καὶ ὠργίζετο, καὶ εἰ μὴ τῶν συνήθων τινὲς ἐν μέσῳ γενόμενοι, ἀφείλοντο τὸν γεανίσκον ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῷ, εῦ ἴσθι, προσφὺς ἂν, ἀπέτραγεν αὐτῷ τὴν ῥῖνα ὁ γέρων, ὅτως ἡγανάκτει.

ΕΡΜ. Πονηρὸς 3) γὰρ ἀσὶ ἐκεῖνος, καὶ ἀγνούμων, ὡς Λυκῆν, περὶ τὰς ἀποδόστεις ἐπεὶ τάξ γε

puto in tempore non solueret, rapuit nuper ad magistratum, obtorto collo, vociferans et irarum plenus, et nisi familiarium quidam, qui commodum adessent, eripuissent ipsius manibus iuueniem, crede mihi, correptum morstu nasum homini abstulisset, adeo indignabatur.

10. HERM. Nam malus ille semper, in reddendo quod debet ingratuus. Aliis enim, quibus

3. [Ερμ. Πονηρὸς] Omissum *Non mirum*, aut simile quid, qua ratione et Romanos vii suo *Nam* vel *Enim* ostendimus ad *Quintil.* 2, 11, 7. Transferamus hoc etiam ad illud, quod mox sequitur, οἵτι γὰρ δτι ἐαυτοῦ χάριν κ. τ. λ. Hoc enim vult, *Non mirum te ita interrogare*, vel *Sentio cur ita interroges* etc. Nempe cum frequens admodum sit id genus ellipsis, malim eam hic quoque adhibere, quam varias adeo particulae γὰρ significationes tribuere, *Gesner.*

SIVE DE SECTIS 141

γε ἄλλας, οἵς δανείζει, πολλὰς ὅντας, ἀδὲν τοι-
ῦτό πε διατέθειν. ἀποδιδόσαι γὰρ αὐτῷ κα-
τὰ καιρὸν τὰς τόκες. ΛΤΚ. Τί δὲ, ἂν μὴ ἀ-
ποδιδῶσιν, ὡς μακάριε, μέλει τι αὐτῷ, καθαρ-
θέντι ἥδη ὑπὸ Φιλοσοφίας, καὶ μηκέτι τῶν
τῆς Οἰτης καταλελειμμένων δεομένῳ; ΕΡΜ.
Οἵει γὰρ, ὅτι ἔαυτῷ χάριν ἐκεῖνος περὶ τὰ τοιαῦ-
τα ἐσπέδανεν; ἀλλ᾽ ἔσιν αὐτῷ παιδία νεογνά;
ἢν κῆδεται, μὴ ἐν ἀπορίᾳ καταβιώσωσι. ΛΤΚ.
Δέσον, ὡς Ἐρμότιμε, ἀναγαγεῖν κακεῖνα ἐπὶ τὴν
ἀρετὴν, ὡς συνευδαιμονοῖεν αὐτῷ, πλέτε κα-
ταφρονεύτα.

ΕΡΜ. Οὐ σχολή μοι, ὡς Λυκῖνε, περὶ τού-
των διαλέγεσθαι σοι. σπεύδω γὰρ ἥδη ἀκροά-
σασθαι αὐτᾶς, μὴ καὶ λάθω τελέως ἀπολει-
φθείς.

bus foeneratur, nihil unquam tale fecit; soluunt
quippe usuras temporis. LYC. Quid vero, et si
non soluant, o beate, ipsi curae est, purgato
iam a philosophia, et relictis illis in Oeta monte
nihil iam indigenti? HERM. Putas enim sua
ipsum causa laborare de talibus. Verum sunt ipsi
parui liberi, quorum curam habet, ne inopes
vitam agant. LYC. Oportebat, Hermotime,
educere et illos ad virtutem, ut pari cum ipso felici-
tate fruantur, et contemnant diuitias.

II. HERM. Non vacat mihi, Lycine, de his
disputare tecum; iam enim festino ad ipsum au-
diendum, ne forte imprudens plane sero veniam.
LYC.

Φθείς. ΛΤΚ. Θάρρει, ω γαθέ. τὸ τύμερον
γὰρ ἐκεχειρία ἐπήγγελται· ὃσε ἐγὼ ἀφίημι σοι
ὅσον ἔτι λοιπὸν τῆς ὁδοῦ. ΕΡΜ. Πῶς λέγεις;
ΛΤΚ. "Οτι ἐν τῷ παρόντι ἐκ ἀν ἴδοις αὐτοῖς,
γε χρὴ πιεσύειν τῷ προγεάμματι· πινάκισυ
γὰρ τι ἐκρέματο ὑπὲρ τὸ πυλῶνος, μεγάλοις
γράμμασι λέγον, τῆμεσν εἰς συμφιλεσσοφεῖν. ἐ-
λέγετο δὲ παρ' Εὔκρατει, τῷ πάνυ, δειπνήσας
χθές, γενέθλια θυγατρὸς ἐξιῶντι, πολλά τε
συμφιλεσσοφῆσαι ἐν τῷ συμποσίῳ, καὶ πρὸς
Εὐθύδημον τὸν ἐκ τῆς Περιτάτες παροξυνθῆναι
τι, καὶ ἀμφισβητῆσαι αὐτῷ, περὶ ὧν ἐκεῖνοι εἰ-
ώθασιν ἀντιλέγειν τοῖς ἀπὸ τῆς Στοᾶς. ὑπό^{τη}
τε ἐν τῆς ιρανγῆς πονήρως τὴν κεφαλὴν διατε-
θῆναι,

L Y C. Bono es animo, bone vir: hodie enim
induciae denuntiatae sunt, itaque ego tibi quod
reliquum est viae remitto. H E R M. Quid ais?
L Y C. Tibi illius iam copiam non futuram, si
quidem fides habenda programmati. Tabella
enim suspensa super vestibulum, magnis literis
scripta significabat, hodie illum non disputare.
Dicebatur autem apud Eucratem, nobilem illum,
filiae suae natalem qui celebraret conuiuio, heri
coenatus, tum disputasse multa in conuiuio, tum
Euthydemus Peripatetico iratior concertasse cum
illo de iis, in quibus ipsi solent contradicere Stoicis;
a clamore vero caput illi dolere, et sudasse
mul-

θῆναι, καὶ ἴδρωσαι μάλα πολλὰ ἐς μέσας νύκτας, ἀποταθείσης, ὡς Φχσι, τῇσι συνεσίᾳς· ἄμφι δὲ καὶ ἐπεπώκει, σίμαι, πλέον τῷ ίανοῖ, τῶν παρόντων, ὡς εἰς, Φιλοτηγίας προπινόντων, καὶ ἐδειπνήσαι πλέον, ἢ κατὰ γέροντα· ὥστε ἀνατρέψας, ἔμεσέ τε ὡς ἐΦασκον πολλὰ, καὶ μόνον ἀριθμῷ παραλαβὼν τὰ ιρέα, ὅποσα τῷ παιδὶ κατόπιν ἐσῶτι παραδεδόκει, καὶ σημηνάμενος ἐπιμελῶς, τὸ ἀπ' ἐνείνα καθεύδει, μηδένα εἰσδέχεσθαι παραγγείλας· ταῦτα δὲ Μίδου ἡκουεῖ τῷ οἰκέτου αὐτοῦ διηγειμένα τις τῶν μαθητῶν, οἱ καὶ αὐτοὶ ἀνέρεφον μάλα πολλοί.

EPM.

multum, protracta in medianam noctem, ut aiunt, disputatione. Similis vero biberat, puto, plus quam satis fuit, cum, ut fieri solet, conuiuae illum largioribus in uitatiunculis ad bibendum prouocarent; porro plus, quam pro sene, cibi sumiserat. Igitur domum reuersus et vomuit, ut aiunt, copiose, et cum primum ad numerari sibi iussisset carnis frusta, quae puer a tergo stanti tradiderat, et curate ea obsignasset, ab eo inde tempore dormit, imperato, ne quis intro admittatur. Haec autem e Mida audiui eius seruo, qui narraret quibusdam ipsius discipulorum, qui et ipsi, multi sanc, reuertebantur.

ΕΡΜ. Ἐκράτησε δὲ πότερος, ὁ Αυκίνης, ὁ διδάσκαλος, η ὁ Εὐθύδημος; εἰ τι καὶ τοιέτου ἔλεγεν ὁ Μίδας; ΛΥΚ. Τὰ μὲν πρῶτα Φασίν, ὁ Ερμότιμος, ἀγχώμαλα σφίσι γενέσθαι. τὸ δ' ἂν τέλος τῆς νίκης καθ' υμᾶς ἐγένετο, καὶ σταραπολὺ ὁ πρεσβύτης ὑπερέσχε. τὸν γὰν Εὐθύδημον ἀδ' ἀναιμωτί Φασίν ἀπελθεῖν, ἀλλὰ τρεῖμα πακιμέγεθες ἔχοντα σὺν τῇ κεφαλῇ. ἐπεὶ γὰρ ἀλαζὼν ἦν, καὶ ἐλεγκτικός, καὶ πείθεσθαι εἰς θελεν, ἀδὲ παρεῖχε ῥάδιον αὐτὸν ἐλέγχεσθαι, ὁ διδάσκαλός σε ὁ βέλτισος, διν εἶχε σκύφον Νεσόρειόν τινα καταφέρει αὐτῷ, πλησίον κατακειμένη, καὶ ἔτως ἐκράτησεν. ΕΡΜ. Εὔγε.. ἡ γὰρ ἄλλως ἔχοντι πρὸς τὰς μὴ ἐθέλοντας

12. HERM. Vter vero, Lycine, discessit superior, doctorne meus, an Euthydemus? numquid tale etiam narrauit Midas? LYC. Primo quidem aequo fere Marte pugnatum esse, caeterum finis victoriae penes vos fuit, multumque fuit senex superior. Euthydemum enim nec incruentum discessisse aiunt, sed vulnus habentem in capite maximum. Cum enim insolens esset, et conuellere nostrum studiose vellet, et persuaderi sibi nollet, nec facilem refutanti se praebaret, optimus ille tuus magister, quem forte habebat scyphum, Nestoreum quemdam, impingit in illum prope accubantem, et ita superavit. HERM. Bonum factum! neque enim aliter oportebat

τας εἰκεν τοῖς κρίττοσι. ΛΤΚ. Ταῦτὶ μὲν, ὡς Ἐρμότιμε, πάνυ εὐλογα. οὐ τί γὰρ παθὼν Εὐθύδημος, ἄνδρα γέροντα παρέχυπνον, αἴρηγητον, καὶ θυμῷ πρείττονα, σκύφον ἔτω βαρὺν ἐν τῇ χειρὶ ἔχοντα.

Ἄλλα, σχολὴν γὰρ ἀγομέν, τί καὶ διηγῆ μοι ἔταιρῷ ὅντι, ὃν πρόποντον ἀρμήθης τὸ πρῶτον Φιλοσοφεῖν, ὡς καὶ αὐτὸς, εἰ δυνατὸν, ἔτι συνοδοπορθίην ὑμῖν, τὸ ἀπὸ τᾶς ἀρξάμενος; οὐ γὰρ ἀποκλείστε με δηλαδὴ Φίλοι ὅντες. ΕΡΜ. Εἰ γὰρ ἐθελήσειας, ὡς Λυκίης, ὅψει ἐν βραχεῖ, ὅσων διοίσεις τῶν ἄλλων, παιδας εὖ ἴσθι οἵση γῆπαντας, ὡς πρὸς τὰ, τοσεῖτον ὑπερφρενήσεις αὐτός.

tebat aduersus eos, qui cedere melioribus recusant. E Y C. Illa quidem, Hermotime, valde rationabilia. Quibus enim intemperiis agitatus Euthydemus virum senem incendit, irritari ne sciam, et ira superiorem, scyphum adeo grauem manu tenentem?

13. Verum erim vero, quando otiosi sumus, quid non narras mihi tuo sodali, quomodo primum animum ad philosophiam appuleris? ut ipse quoque, si fieri possit, iter illud vestrum ingrediatur, initio ab hac inde hora facto. Neque enim excludetis me videlicet, amicum amici. HERM. Modo velles, Lycine! paullo post videres, quantum superes alios, pueros, mihi crede, iudicabis, ad te si comparensemur, omnes: tantum illos

αὐτός. ΛΤΚ. Ἰκανὸν, εἰ μετὰ εἰκοσιν ἔτη γενοίμην τοιότος, σῖος σὺ νῦν. ΕΡΜ. Άμελαι καὶ αὐτὸς κατὰ σὲ γεγόνως, ἡρξάμην Φιλοσοφεῖν τετταρακοντέτης σχεδὸν, ἐπόστα, εἶμαι, σὺ νῦν γέγονας. ΛΤΚ. Τσαῦτα γάρ, ὃ Ερμότιμε. ὥστε τὴν αὐτὴν ἀγε, λαβὼν, καρέ· δίκαιου γάρ· καὶ πρῶτον γέμοι τᾶτο εἰπέ, διδοτε ἀντιλύγειν τοῖς μανθάνοσιν, ἢν τι μὴ ἀρθῶς λέγεσθαι δοιῇ αὐτοῖς; Ηγένετε τέτο τοῖς νεωτέροις. ΕΡΜ. Οὐ πάτε. σὺ δὲ, ἦτι Βίρη, ἐρώτα μεταξὺ, καὶ ἀντέλεγε· ἔχον γάρ εἴτε μάθης. ΛΤΚ. Εὖγε, μὴ τὸν Ερμῆν, ὃ Ερμότιμε, αὐτὸν, ἐπώνυμος ἀν τυχάνεις.

Ἄταρ

superabis sapientia. LYC. Satis mihi fuerit, si post viginti annos talis fiam, qualein te nunc video. HERM. Noli esse sollicitus, ego quoque ea, qua nunc tu es, aetate philosophari coepi, quadraginta circiter annorum, quot tu iam, puto, natus es. LYC. Nempe totidem, Hermotime. Itaque eadem via suscepimus me quoque ducito; aequum enim est. Sed primum quidem hoc mihi dit. Permitte tamen contradictionibus, si quid minus recte dictum illis videatur? an non conceditis hoc junioribus? HERM. Non usquequaque. At tu si quid volueris, inter dicendum interrogato, et contradicito: sic enim disces facilius. LYC. Bene ita me Mercurius amet (Gr. Hermes) cuius tu nomine appellaris,

Αταρείπτε μοι, μή τις ὅδος θέσιν ή ἐπὶ Φιλοσοφίαν ἀγεστα, ή τῶν Στωικῶν ὑμῶν; ή ἀληθῆ θγὼ γῆκον, οὓς καὶ ἄλλοι πολλοί τηνές είσι; ΕΡΜ. Μάλα πολλοί, Περιπατητικοί, καὶ Ἐπικάρειοι, καὶ οἱ τὸν Πλάτωνα ἐπιγραφόμενοι. καὶ αὖ Διεργέντες ἄλλοι τηνές, καὶ Ἀντισθένους γηλωταί, καὶ οἱ ἀπὸ τῆς Πυθαγόρεως, καὶ ἔτες πλείστοις. ΛΤΚ. Ἀληθῆ ταῦτα, πολλοὶ γάρ εἰσιν. πότερον δὴ, ὡς Ἐρμότημε, τὰ αὐτὰ ἔτοις λέγονται, η διάφορα; ΕΡΜ. Καὶ πάνυ διάφορα. ΛΤΚ. Τὸ δέ γε ἀληθὲς, οἷμα, πάντως περὶ ἣν ἡν αὐτῶν, αλλ' εἰ πάντα διάφορά γε ἔντα. ΕΡΜ. Πάνυ μὲν ἔν.

ΛΤΚ.

14. At illud mihi dic, unde via est ad philosophiam ducens, vestra illa Stoicorum, an verum ego audii, et alios multos esse (qui diuersas vias sequantur?) HERM. Sane quam multi, Peripatetici, et Epicurei, et qui Platonis sibi nomen inscribunt, et rursus alii quidam Diogenis, et Antisthenis aemuli, et qui a Pythagora sunt, et adhuc plures. LYC. Vera dicis: inulti enim sunt. Vtrum vero eadem isti, Herinotime, dicunt, an diuersa? HERM. Omnia diuersa. LYC. Sed verum quidem puto, omnino unum illorum esse, at non omnia, si quidem sunt diuersa. HERM. Recte sane.

ΑΤΚ. ΙΩ; δὴ, ὡς Φιλότης, ἀπόκριναι μοι,
 τῷ ποτε πισεύσας τὸ πρῶτον σὺ, ὅπότε ἦνες
 Φιλοσοφίσων, πολλῶν σοι θυρῶν ἀναπεπταμέ-
 νων, παρεῖς σὺ τὰς ἄλλας, εἰς τὴν τῶν Στωϊ-
 κῶν ἔκεις, καὶ δι' ἐκείνης ἥξεις ἐπὶ τὴν ἀρετὴν
 εἰσιέναι, ὡς δὴ μόνης ἀληθεῖς ἔσται, καὶ τὴν εὐ-
 θεῖαν ἐπιδεικνύσσῃς, τῶν δ' ἄλλων εἰς τυφλά
 καὶ ἀνέξοδα Φεργυτῶν; τίνι ταῦτ' ἐτεκμαζίρου-
 τότε; καὶ μή μοι τὸν νῦν δὲ τέτον σεαυτὸν ἐν-
 νόει, τὸν εἴτε ἡμίσοφον, εἴτε σοφὸν ἥδη τὰ
 Βελτίω κρίνειν ὑπὲρ τὰς πολλὰς ἡμᾶς δυνάμενον;
 ἀλλ' ἔτως ἀπόκριναι, ὅπαῖς τότε ἡσθα ίδιώ-
 της, καὶ κατὰ τὸν νῦν ἐμέ. ΕΡΜ. Οὐ συνί-
 μι.

15. LYC. Age ergo, amice, responde mihi,
 cui tandem argumento fidem tu primum habens,
 cum philosophatum ires, ac multae tibi ianuae
 paterent, cacteris relictis, Stoicorum illarum in-
 gressus sis, ac per eam decreueris ad virtutem in-
 frare, velut sola ea vera sit, et rectam viam osten-
 dat, reliquis ad coeca et exitum non habentia
 loca ducentibus; quo, inquam, argumento ista
 tum colligebas? Nec velis mihi illum qui nunc
 es te ipsum cogitare, vel semisapientem, vel sa-
 pientem plane, qui meliora iudicare prae nobis,
 qui de vulgo sumus, possis: verum pro eo re-
 sponde, qualis tum eras, idiota, et mei, ut
 nunc sum, similis. HERM. Non intelligo,
 quid

μιῶ, τι σοι τέτο θύλεται, ὡς Λυκίνε. ΛΤΚ.
 Καὶ μήν καὶ πάνυ ἀγκύλον ἥρόμην, πολλῶν γὰρ
 ὄντων Φιλοσόφων, οἵου, Πλάτωνος, καὶ Ἀρι-
 στέλλες, καὶ Ἀντισθένες, καὶ τῶν ὑμετέρων
 προγόνων, τῷ Χρυσίππῳ, καὶ Ζήρωνος, καὶ τῶν
 ἄλλων, ὅσοι εἰσὶ, τῷ σὺ πισεύσας, τές μὲν ἀλ-
 λες εἰας, ἐξ ἀπάντων δὲ προελόμενος, ~~περ~~
 προίησαν, ἀξιοῖς κατὰ ταῦτα Φιλοσοφεῖν; ἀ-
 ἔρχ καὶ σὲ ὥσπερ τὸν ΧαιρεΦῶντα ὁ Πρύθιος ἐξε-
 πεμψεν ἐπὶ τὰ Στωϊῶν, ἀρίστας ἐξ ἀπάντων
 προειπών; ἔθος γὰρ ἀντῷ ἀλλον ἐπ' ἄλλο εἰδός
 Φιλοσοφίας προτρέπειν, τὴν ἀρμόττασκν οἷμα
 ἱκάσω εἰδότι. ΕΡΜ. Ἄλλ' οὐδὲν τοιότον, ὡς
 Λυκίνε. οὐδὲν ἥρόμην περί γε τάτων τὸν Θεόν.

ΛΤΚ.

quid hoc tibi sermone velis, Lycine. LYC.
 Atqui nihil valde tortuosum interrogauit. Cum
 enim philosophi sint multi, ut Plato, ut Aristoteles,
 ut Antisthenes, et de vestris progenitoribus
 Chrysippus, Zeno, reliqui quotquot sunt,
 quo, inquam, argumento reliquos adspernatus,
 ex omnibus elegisti quae elegisti, et secundum
 haec philosophandum censes? Numquid te etiam,
 ut Chaerephonem, Pythius ad Stoicorum ratio-
 nem ablegauit, optimos omnium illos praedicens?
 Mos enim illi alium ad aliud philosophiae genus
 hortari, qui nouerit, opinor, quod cuique ma-
 xime conueniat. HERM. At nihil tale, Lyci-
 ne, nec interrogauit de hisce Deum. LYC. V.

250 LUCIANI HERMOTIMVS,

ΛΤΚ. Πότερον ἐκ ἄξιον θείας συμβελίας ἡ γέμενος αὐτὸς, ή ἵκανὸς ὡς αὐτὸς εἶναι ἐλέσθη τὸ βέλτιον κατὰ σαυτὸν, ἀνευ τῷ θεῷ; ΕΡΜ. ὅμην γάρ.

ΛΤΚ. Οὐκέν καὶ ἡμᾶς ἀν διδάσκοις τοῦτο πρῶτον, ὅπως διαγνωσέσθεν ἡμῖν εὐθὺς ἐν ἀρχῇ, τίσθι ἀρίση Φιλοσοφίας; καὶ η ἀληθεύεσσα, καὶ ἡν ἀν τις ἔλοιτο, παρεῖς τας ἀλλας; ΕΡΜ. Ἐγώ σοι Φρέσκω. ἐώρων τὰς πλείστας ἐπ' αὐτὴν ὁρμῶστας, ὡς εἴκαζον ἀμείνω εἶναι αὐτήν.
ΛΤΚ. Πόσῳ τινὶ πλείστων Ἐπικρείων, η
Πλατωνικῶν, η Περιπατητικῶν; ἡρίθμησας γάρ
αὐτὰς δηλαδὴ, καθάπερ ἐν ταῖς χειροτονίαις.
ΕΡΜ. Ἄλλ' ἐκ ἡρίθμησας ἐγώγε εἴκαζον δέ.

ΛΤΚ.

trum ideo, quod parum dignum negotium deliberatione diuina iudicares, an quod sufficere te putabas, qui per te ipsum quod optimum esset, etiam sine Deo eligeres. HERM. Nimurum sic putabam.

16. LYC. Igitur nos etiam hoc primum docueris, quomodo ab initio statim cognosci possit, quae sit optima philosophia, et verax, quam quis relictis caeteris eligat. HERM. Ego tibi dicam. Videbam plerosque ad illam ferri, hanc itaque optimam esse colligebam. LYC. Quan- plures videlas Epicureis, aut Platonicis, aut Peripateticis? Numerabas enim illos videlicet, ut in suffragiis. HERM. Quin non numerabam equidem:

ΛΤΚ. 'Ως ἐκ ἀθελεις διδάξαι με, αὐτὸν ἀξιωταῖς· διὰ περὶ τῶν τοιέτων εἰνωσμῷ Φήσις καὶ πρήθει χρίναι, ἀποκρυπτόμενος λέγειν πρός με τάληθες. ΕΡΜ. Οὐ μόνον τότο, ὡς Λυκίη, ἀλλὰ καὶ ἔνθεν ἀπάντων λεγόντων, ὡς οἱ μὲν Ἐπικέρειοι, γλυκύθυμοι, καὶ Φιλήδονοί εἰσιν· οἱ Περιπατητικοὶ δὲ, καὶ Φιλόσκλητοι, καὶ ἔρι-
σιοι τινες· οἱ Πλατωνικοὶ δὲ, τετύφωνται,
καὶ Φιλέδοξοί εἰσι· περὶ δὲ τῶν Στωϊκῶν πολλοὶ
ἔφασκον, ὅτι ἀνδρώδεις, καὶ πάντα γηρυώσικοτε·
καὶ ὅτι ὁ ταύτην ίὼν τὴν ὁδὸν, μόνος βασιλεὺς,
μόνος πλάστας, μόνος εαφός, καὶ συνόλως ἀπαντά.

ΛΤΚ. "Ελεγον δὲ ταῦτα πρὸς εἰς ἄλλοις ἀηδα-
δῇ περὶ αὐτῶν. Καὶ γὰρ δὴ ἐκείνοις ἀν αὐτοῖς σ-
πίζευ-

dem: Sed coniiciebam. LYC. Ut tu non vis
me docere! sed fallis, qui de tali re conjectura te
dicas et multitudine iudicasse, et verum apud me di-
cere subterfugias. HERM. Non hoc solum, Lycine,
sed audiebam quoque omnes dicere, Epicureos
quidem delicatos esse et voluptuarios, Peripateti-
cos vero diuitiarum amantes et contenticos,
Platonicos denique inflatos gloriaeque cupidos.
De Stoicis autem multi praedicabant, fortes esse
et cognoscere omnia, qui vero illam viam elegis-
set, eum solum regem, solum diuiteim, solum sa-
pientem, et in uniusversum omnia.

17. LYC. Dicebant vero de illis haec ad te αἴ-
nimirum? Neque enim sane illis ipsis credidistess

152 LVCIANI HERMOTIMVS,

πιζευσας ὑπαινέστι τὰ αὐτῶν. ΕΡΜ. Οὐδαμῶς,
ἀλλ' οἱ ἄλλοι ἔλεγον. ΛΤΚ. Οἱ μὲν δὴ ἀντίδο-
ξοι όντες ἔλεγον, ως τὸ εἰκός. [ὅτοι δὲ ἦσαν ρι-
τὰ ἄλλα Φιλοσοφῶντες.] ΕΡΜ. Οὐ γάρ. ΛΤΚ.
Οἱ δὲ ἄρχι ιδιώται ταῦτα ἔλεγον. ΕΡΜ. Καὶ
μάλα. ΛΤΚ. Ορῶς, ὅπως αὐθις ἐξαπετᾶς με,
καὶ καὶ λέγεις σταληθὲς, ἀλλ' οἵτις Μαργύτη διαλέ-
γεσθαί τινι, ως πιζεῦσαν, ὅτι Ἐρμότιμος, ἀνὴρ
συνετὸς, ἐτητότε γεγονὼς τεσσαράκοντα, περὶ
Φιλοσοφίας, καὶ Φιλοσόφων ἀνδρῶν, τοῖς ιδι-
ώταις ἐπίζευσε, καὶ κατὰ τὰ ὑπὲρ ἐκείνων λεγό-
μενα, ἐποιεῖτο τὴν αἵρεσιν καὶ τῶν κρειττό-
νων ἀξιῶν. οὐ γὰρ πιζεύσαιμι σοι τοιῶτα
λέγοντα.

ΕΡΜ.

sua laudantibus. HERM. Nequaquam, sed di-
cebant caeteri. LYC. Qui vero diuersae senten-
tiae erant, non dicebant, arbitror: hi vero erant,
qui aliter philosophantur. HERM. Non sane.
LYC. Ergo idiotae dicebant ista. HERM. Ita
est. LYC. Vides, quam iterum me decipias, nec
veniam dicas, sed cum Margite te quodam disputare
putes, qui credat, Hermotimum, virum pru-
dentem, annos tunc natum quadraginta, de phi-
losophia et philosophis fidem habuisse idiotis, et
secundum illorum dicta fecisse electionem et prin-
cipatum tribuisse. Neque enim talia dicenti cre-
diderim.

18. HERM.

ΕΡΜ. Ἀλλ' οἵδες, ὡς Λυκίνε, ἀχι τοῖς ἀλλοῖς μόνον ἐπίτευσον, ἀλλὰ καὶ εἰσεντῷ. ἐώρων γὰρ αὐτὸς κοσμίως βαδίζοντας, ἀναβεβλημένος εὗσαλῶς, Φροντίζοντας αὖτις, ἀρρένωπτάς, ἐν χρῶ καρίας τὰς πλείστας, ἀδὲν ἀβρέν, εἰδ' αὐτὸν έες τὸ ἀδιάφορον) ὑπερβαπτίπτον, ως ἔκπληκτον εἶναι καὶ κυνικὸν ἀτεχνῶς, ἀλλ' ἐπὶ τῷ μέσῳ καταεῖηματος, δὲ δὴ ἀριστον ἀπαντες εἶναι

Φα-

18. HERM. Sed noris, Lycine, non aliis modo credidi, sed ipsi mihi. Videbam enim illos decenter ingredientes, amicos honeste, cogitabundos semper, virile quid tuentes, ad cutedem tonsos plerosque, nihil neque molle, neque rursus in nimiam negligentiam prolapsum, (*quo sit, ut attonitus aliquis et plane cynicus sit*) sed in medio *quodam* statu, quem optimum omnes esse.

K 5 perhi-

4. [Ἐς τὸ ἀδιάφορον] Nimirum τὸ ἀδιάφορον illam quorundam rationem notat, quibus parum aut nihil curae est, quid de se iudicent alii, nudi an vestiti, hoc an illo modo vestiti ingrediantur, soli sint an in foro? qui *susque deque habent omnia*, quam ipsam formulam ex Graecorum ἀδιάφορίᾳ interpretatur Gellius XVI, 9. Igitur extrema sunt hinc Aristippeorum, ut hoc utar, molitiae, hinc Cynica negligentia, et cultus omnisi, atque alieni adeo iudicii contemnus. *Gesuer.*

Φασίν. ΛΤΚ. Ἄρ' ἐν κάκειναι· εἶδες ποιεῖντας
αὐτὸς, ἀ μικρῷ πρόσθεν ἔλογον αὐτὸς ἐωρακί-
νου τὸν σὸν διδάσκαλον, ω̄ Ἐρμότιμε, πράττον-
τα; οἶν, δικείζοντας, καὶ παίποιτεντας πικρῶς,
καὶ Φιλονείκως πάνυ ἐρίζοντας ἐν ταῖς ξυνασίαις,
καὶ τᾶλλα; ὅσα ἐπιδείκνυνται; ή τέτων ὀλίγον
εοι μένει, ἀχρις ἐν εὐσαλής η ἀναβολὴ, καὶ ὁ
πώγων βαθὺς, καὶ ἐν χρῷ η μερά; καὶ πρὸς
τὸ λοιπὸν ἀρα ἐχωμεν τατονὶ κανόνα, καὶ γάθ-
μην ἀκριβῆ τῶν τοιάτων, ω̄ς Ἐρμότιμος Φησι,
καὶ χρὴ ἀπὸ σχημάτων, καὶ βαδισμάτων καὶ
καρδᾶς διαγιγνώσκειν τὰς ἀρίστας. ὃς δ' ἐν μὴ
ἔχῃ ταῦτα, μηδὲ σκυθρωπός, καὶ Φροντισκός
τὰ πρόσωπον, ἀποδοκιμαζός, καὶ ἀποβλητός;

'Αλλ'

perhibent, *confititos*. L Y C. Numquid igitur
ista quoque illos facere videbas, quae paullo ante
ipse dicebam me vidisse tuum, Hermotime, ma-
gistrum facere? verbi causa, foenerari, et repon-
icere acerbe, et rixose omnino contendere in con-
gressionebus, et reliqua quae in se demonstrant?
an parum ista curas, dum compositus sit amictus,
et barba prolixa, et capillus ad cutem detonitus?
et, quod supereft, hunc habemus canona, hanc
regulam exquisitam talium, de sententia Hermo-
timi; atque oportet ex habitu, incessu, tonsura
dignoscere optimos; quicumque vero ista non
habuerit, qui neque tetricus fuerit et cogitabundo
vultu, reprobandus est ac reiiciendus?

19. Sed

'Αλλ' ὅρα, μὴ καὶ ταῦτα, ὡς Ἐρμότιμος, παι-
ζει πρὸς μὲν, πειρώμενος, εἰ δέπατώμενος συν-
ίηι. ΕΡΜ. Διατί τὰς ἐφησθα; ΛΤΚ.
"Οτι, ως γαθὸς, ἀνδριάντων ταύτην ἔχεις αὐτὸν
λέγεις, τὴν ἀπὸ τῶν σχημάτων παραπολὺ^{τοιά}
γὰν ἐκεῖνοι εὐσχημονέστεροι, καὶ τὰς ἀναβολὰς
κοσμιώτεροι, Φειδίς τινες, η Ἀλκαμένης, η
Μύρωνος πρὸς τὸ εὐμερόφορτατον εἰκάσαντος. εἰ
δὲ καὶ ὅτε μάλιστα χρὴ τεκμαίσεσθαι τοῖς τοιά-
τοις, τί ἂν πάθοι τις, εἰ τυφλὸς ὁν δέπιθυμοιη
Φιλοσοφεῖν; τῷ διαγνῷ τὴν τὴν ἀμείνω προαι-
ρεσιν προηρημένον, ἃ τε σχῆμα, ἃ τε βέδισμα
ὄραιον δυναμένος; ΕΡΜ. 'Αλλ' ἔμοιγε καὶ πρὸς
τυφλάς ὁ λόγος, φίλη Λυκίη, οὐδέ μοι μέλει τῶν
τοιά-

19. Sed vide, ne in his quoque iudas me, Her-
motime, tentans, dicipine me sentiam? HERM.
Quorsum hoc dixisti? LYC. Quod statuarum,
bone vir, probationem mihi narrasti, quae sit ex
habitu. Multum enim illae magis compositae,
decentius amictae, ubi Phidias aliquis, vel Alca-
menes, vel Myron ad formosissimam illas speciem
configurauit. Si vero vel maxime signis talibus
utendum est, quid faciat, si quis cœcus philoso-
phari cupias? qua re dignouerit sectae melioris
lectatorem, qui neque habitum cernere, neque in-
cessum queat? HERM. At mihi oratio est non
ad coecos, neque tales curio. LYC. Debet ha-
qui-

τοιότων. ΛΤΚ. Ἐχρῆν μὲν, ὡς χρησὲ, κοινόν τι τὸ γνώρισμα εἶναι τῶν ὅτω μεγάλων, καὶ ἄπασι χρησίμων. πλὴν εἰ δοκεῖ, οἱ μὲν ἔξω ἡμῖν Φιλοσοφίας μενέτωσαν οἱ τυφλοὶ, ἐπειδὴ περ μηδὲ ὀρῶστι. καίτοι ἀναπηκτὸν ἦν τοῖς τούτοις μάλιστα Φιλοσοφεῖν, ὡς μὴ πάνυ ἀχθοιντο ἐπὶ τῇ συμφορᾷ. οἱ δέ δὴ βλέποντες, καὶ πάνυ δέξιμεροις ὡσι, τί ἀν δύνκιντο συνιδεῖν τῶν τῆς ψυχῆς, ἀπό γε τῆς ἔξωθεν ταύτης περιβολῆς.

Οὐδὲ βέλομα εἰπεῖν, τοιόνδε ἔσιν, ότι τῆς γνώμης τῶν ἀνδρῶν ἔρωτι προσήσεις αὐτοῖς, καὶ ἡξίσ τις ἀμείνων γίγνεσθαι εἰς τὰ τῆς γνώμης; ΕΡΜ. Καὶ μάλα. ΑΤΚ. Πῶς ἂν οἴον τέ σοι

;

quidem, bone vir, commune quoddam signum esse rerum ita magnarum et omnibus utilium. Interim, si videtur, extra philosophiam nobis maneant coeci, quandoquidem neque oculis cernunt: quamquam talibus vel maxime necesse erat philosophari, ne nimis grauiter calamitatem ferrent. Sed ipsi sane, qui vident, si vel acutissimum cernant, quidnam videre queant eorum, quae in animo sunt, ex illo externo amictu?

20. Quod autem dicere volo, eiusmodi est. Nonne verum est te amore quodam mentis et sententiarum in his viris ad eos accessisse, et mente ac sententiis fieri voluisse meliorem? HERM. Ita est. LYC. Quomodo ergo potuisti signis, quae

ην, οφ' ὧν ἔΦησθα ἔκείνων τῶν γραμμάτων
διορᾶν, τὸν ὄρθως Φιλοσοφῶντα, η μή; καὶ γὰρ
Φιλεῖ τὰ τοιαῦτα ἐτώ διαΦαινεσθαι, ἀλλ' ἐξιν
ἀπέρρηγτα, καὶ ἐν ἀΦανεῖ κείμενα, λόγοις καὶ
τυγχανίαις ἀναδεινύμενα, καὶ ἔργοις τοῖς ὁμοίοις
οὐκέ μόλις. ο γὰν Μῶμος, ἀλλήλοις, οἵματι,
ατινα ἥτιασατο τῷ ἩΦαιστῷ εἰ δέ μη, ἀλλὰ
γῦν ἀκε. Φησὶ γὰρ ο μῆδος φέρεται Ἀθηνῶν,
καὶ Ποσειδῶνα, καὶ ἩΦαιστον εὔτεχνιας πέρι.
καὶ τὸν μὲν Ποσειδῶνα, παῦρόν τινα ἀναπλάσαν·
τὴν Ἀθηνῶν δὲ, οἰκίαν ἐπινοῆσας· ο ἩΦαιστος
δὲ, ἀνθρωπον ἄρα τυγχάσατο. καὶ ἐπειπερ
ἐπὶ τὸν Μῶμον ἥκον, ὑπερ δικαστὴν προείλοντο,
θεοσάμενος ἔκεινος ἐκάστα τὸ ἔργον, τῶν μὲν
ἄλλων,

quae modo dicebas, recte vel secus philosophantem peruidere? Neque enim solent ita dilucere talia, sed secreta sunt, in occulto latent, sermonibus et congressionibus, et operibus similibus, vix sero tandem ostenduntur. Itaque Momus ille, audisti puto, quid Vulcanum accusauerit: si minus, at nunc audi. Fert nempe fabula, contentione inter Mineruam, et Neptunum, et Vulcanum de artis praestantia intercessisse; et a Neptuno quidem effictum taurum, a Minerua ex cogitata domum, compositum a Vulcano hominem. Cum ad Momum venissent, quem arbitrium sibi neinpe sumferant, perspecto illo uniuscuiusque opere, quid in reliquis reprehenderit, dice-

αλλων, ατισα γιτιάσατο, περιπτὸν σὺν εἰς λέγειν· ἐπὶ τῷ ἀνθρώπῳ δὲ τῷτο ἐμέμψατο, καὶ τὸν ἀρχιτέκτονα ἐπέπληξε τὸν ἩΦαιστον, διότι μὴ καὶ θυρίδης ὄποιησεν αὐτῷ κατὰ τὸ σέρνον, ὡς ἀναπετασθεῖσῶν, γνωρίμων γύγνοσθαι ἀπασιν, ἢ βέλεσται, καὶ ἐπινοεῖ· καὶ η̄ φεύδεται, η̄ ἀληθεύει. ἐνεῖνος μὲν τὸν ἄτε ἀμβλωπήτων, ἃτω πιρὶ τῶν ἀνθρώπων διενοεῖτο. σὺ δ' ὑπὲρ τὸν Λυγκέα ἡμῖν δεδορκᾶς, καὶ ὅρᾶς τὰ ἔνδον, ὡς ἔοικε, διὰ τὸ σέρνει, καὶ ἀνέωνταί σοι τὰ πάντα, ὡς εἰδέναι μὴ μόνον ἢ βέλεται, καὶ ἡ γιγνώσκει ἔνασος, ἀλλὰ καὶ πότερος ἀμείνων η̄ χείρων.

EPM.

dicere iam superfluum fuerit: in homine autem hoc desiderauit, et increpuit architectum illius Vulcanum, quod non et valvas pectori illius applicuissest, quibus apertis nota fierent omnibus, quae is vellet atque cogitaret, atque utrum mentiretur, an vera diceret. Ille igitur ita de hominibus sentiebat, tanquam qui hebeti circa illos visu esset. Tu vero supra Lyncea illum nobis acute vides, et quae intus sunt trans ipsa, ornans, praecordia cernis, et patent tibi omnia, ut non quae velit modo, et quae cognoscit unusquisque, scias, verum etiam uter melior sit aut deterior.

21. HERM.

ΕΡΜ. Παίζεις, ω̄ Λυκίνε· έγω δὲ κατὰ
θεὸν εἰλόμην· καὶ ἐμεταμέλει μοι τῆς αἰρέσης.
• θως. ίκανὸν δὲ τότο πρὸς γεννέμενόν
· Όμως εἴκανεν εἰποιεῖς, ω̄ ἔταιρε, καὶ πρὸς ἐμὲ,
ἀλλὰ περιόψει με παραπολέμενον ἐν πολλῷ τῷ
συρφετῷ; ΕΡΜ. Οὐδέν γάρ εἴναι φοι αἱρέσει,
ω̄ν εἴπω. ΛΤΚ. Οὐκ, ω̄ γαθέ. αἴλ’ οὐ-
δέν ἐθέλεις εἰπεῖν ὅποιοικαν με αἱρέσειεν. ἐπειδὴ
δ’ εἴναι σὺ ἐκὼν ἀποκρύπτῃ, καὶ Φθονεῖς ἡμῖν,
ω̄ς μὴ ἐξ ἵσχει γενοίμεθά σοι ΦιλοσοΦήσαντες,
ἔγω πειράσομαι ὅπως εἴσις τε ω̄ κατ’ ἐμαυ-
τὸν ἔξευρεῖν τὴν ἀκριβῆ περὶ τέττων κρίσιν, καὶ
τὴν ἀσφαλεράτην αἱρεσιν. ἀκε δὲ καὶ σὺ, εἰ
βέλει. ΕΡΜ. Ἀλλὰ βέλομα, ω̄ Λυκίνε. Ι-

σως

21. HERM. Ludis, Lycine. Ego vero se-
cundo numine elegi, neque optionis illius meae
me poenitet, satis autem hoc, mihi quidem, est.
LYC. Mihi tamen hoc non dixeris sufficere; sed
negliges me in multa illa colluione pereuntein
cum reliquis? HERM. Nihil enim tibi placet,
quidquid dixero. LYC. Non ita est, bone vir?
Sed nihil tu vis dicere, quod placere mihi possit.
Quandoquidem vero tu volens occultas es, et no-
bis inuides, ne aequa ac tu philosophemur:
ego tentabo, quantum eius facere potero, pro-
ine inuenire accuratum de his iudicium, et se-
ctam certissimam. Audi vero et tu, si volueris.
HERM. Ego vero volo, Lycine. forte enim
cognitu

σως γάρ τι γράφειν έρεις. ΛΤΚ. Σκόπει δὴ,
καὶ μὴ καταγελάσῃς, εἰ παντάποτιν ἴδιωτικῶς
ἀναζητῶ αὐτό. ἀνάγκη γάρ ἔτως, ἐπεὶ μὴ σθ-
έτελεις ταφέσερον εἰπεῖν, εἰδὼς ἄμενον.

"Εἶώ δὴ μοι ἡ μὲν ἀρετὴ τοῖχυδε τι, οἷον
πόλις τις εὐδαιμόνας ἔχεσσα τὲς ἐμπολιτευομέ-
νας (ὡς Φαίη ἀν ὁ διδάσκαλος ὁ σὸς, ἐκεῖθέν
ποθεν ἀΦριγμένος) σθόφες ἐς τὸ ἀρότατον,
ἀνδρείες ἀπαντάς, δικαίας, σώφρονας, ὀλίγος
θεῶν ἀποδέοντας· οἵα δὲ πολλὰ γίγνεται παρ'
ἡμῖν, ἀρπαζόντων καὶ βιαζόμενών, καὶ πλεο-
νεκτάντων; οὐδὲν ἀν εἴδης, Φασίν, ἐν ἐκείνῃ τῇ
πόλει τολμώμενον, ἀλλ' ἐν εἰρήνῃ καὶ ὅμονοίσι
ξυμπο-

cognitu aliquid dignum dixeris. LYC. Considera igitur, sed noli irridere, si hominis omnino ruditis in morem illud disquiram: necesse enim est ita facere; cum δι, qui melius scias, dicere clarius nolis.

22. Sit igitur mihi virtus tale quiddam, velut ciuitas quaedam beatos habens ciues (vt dicat forte tuus magister, inde aliqua via delatus) sapientes summo gradu, fortes vniuersos, tunc iustos, temperantes, parum Diis minores. Eorum vero, quae multa apud nos fiunt, cum rapiant homines, vim faciant, iusto plus sibi arrogent, nihil videas, aiunt, in ea yrbe quemquam audere, sed per pacem et concordiam ciuitate una fruuntur.

ξυμπολιτεύονται, μάλα εἰνότως. ἀ γὰρ ἐν ταῖς ἄλλαις πόλεσιν, οἵματι, τὰς σάτεις καὶ Φιλονεκίας ἔγειρει, καὶ ὃν ἔνεκα ἐπιβελεύστιν ἀλλῆλοις, ταῦτα πάντα ἐκποδών ἔσιν ἐκείνοις. ω γὰρ ὅτε χρυσίον ἔτι, ὅτε ἡδονὰς, ὅτε δόξας ὄρθσιν, ὡς διαφέρεσθαι περὶ αὐτῶν, ἀλλὰ πάλαι τῆς πόλεως ἔξεληλάνασιν αὐτὰ, ἐκ ἀναγκαῖας ἡγησάμενοι ξυμπολιτεύεσθαι· ὡσε γαληνόν τινα, καὶ πανευδαιμονα βίον βιᾶσι, ξὺν εὐνομίᾳ, καὶ ἰσότητι, καὶ ἐλευθερίᾳ, καὶ τοῖς ἄλλοις ἀγαθοῖς.

ΕΡΜ. Τί ἂν, ὁ Λυκίνε; ἐκ ἄξιον ἀπαντας ἐπιθυμεῖν πολίτας γίγνεσθαι τῆς τοιαύτης πόλεως, μήτε κάμπτον ὑπολογιζομένας τὸν ἐν τῇ ὁδῷ

tur. Nec mirum. Quae enim, puto, aliis in ciuitatibus seditiones et contentiones excitant, quorum causa mutuas sibi infidias struunt homines, illa e medio sublate apud illos sunt omnia. Neque enim amplius aurum, neque voluptates, neque glorias spectant, de quibus certent: sed olim ciuitate illa exegerunt, non necessaria rati, quae in ea versentur. Itaque tranquillam quandam et vndique beatam vitam viuunt, cum bonis legibus, et aequalitate, et libertate, et bonis reliquis.

23. HERM. Quid ergo, Lycine, nonne dignum est omnes concupiscere ciuitatem eam adipisci, nec laborem imputantes viae, neque ani-

έδι, μήτε πρὸς τὸ μῆκος τῷ χρόνῳ ἀπαγορεύοντας, εἰ μέλλοντι ἐφικόμενοι ἐγγραφήσεσθαι καὶ αὐτοῖ, καὶ μεθέξειν τῆς πολιτείας; ΛΤΚ. Νὴ Δι', ὁ Ἐρμότιμε, πάντων μάλιστα ἐπὶ τούτῳ σπεδαξέον· ταῦθ' ἀλλων ἀμελητέον. καὶ μήτε πατρίδος τῆς ἐνταῦθα ἐπιλαμβανομένης, πολὺν ποιεῖσθαι λόγου, μήτε παίδων, ηγονέων, ὅτῳ εἰσὶν ἐπικατεχόντων, καὶ κλαυθμυρίζομένων, ἐπικλασθαι, ἀλλὰ μάλιστα μὲν ποιεῖνον παρακαλεῖν ἐπὶ τὴν αὐτὴν ὁδόν. εἰ δὲ μὴ ἔθελοιεν, η μὴ δύναιντο, ἀποσεισάμενον αὐτές, χωρεῖν εὐθὺ τῆς πανευδαιμονος ἐκείνης πόλεως· καὶ αὐτὸ ἀπορρίψαντα τὸ ἴματιον, εἰ τούτου ἐπειλημμένοι πατερύκοιεν, ἐσσύμενον ἐκεῖσε. ζ

γὰρ

rum desponentes propter longitudinem viae, si futurum sit, ut vhi peruenient adscribantur et ipsi *in tabulis publicis*, ciuitatemque consequantur. LYC. Per Iouein, Hermotime, omnium maxime in hoc elaborandum est, reliquorum vero cura abiicienda; neque si haec *antiqua* patria manum iniiciat, multam habere rationem oportet, neque liberis, aut parentibus, si cui sint, retinere cuniploratu valentibus, frangi; sed primum quidein hortari et illos ad eandem viam *ingredendum*; si vero nolint, vel non possint, dimotis illis recta procedere ad beatam illam ex omni parte ciuitatem; et ipso abiecto vestimento, si forte illo comprehenso impediant, eo erumpere. neque

γὰρ δέος μή τε τις ἀποκλείσῃ, καὶ γυμνὸν ἔκειται.

"Ηδη γάρ ποτε καὶ ἄλλοτε πρεσβύτερος ἡγεσα διεξόντος, ὅπως τὰ ἐκεῖ πράγματα ἔχοι, καὶ με πρότερον εἴπεσθαι οἱ πρὸς τὴν πόλιν ἴγνεσθαι γὰρ αὐτές· καὶ ἐλθόντα ἐγγράψειν, καὶ Φυλέτην ποιήσασθαι, καὶ Φρατρίας μεταδώσας τῆς αὐτᾶς, ὡς μετὰ πάντων εὐδαιμονίην. ἀλλ' ἐγὼ δὲ πιθόμην υπὸ ἀνοίκας, καὶ νεότητος τότε, πρὸ πεντεκαίδεκα σχεδὸν ἐτῶν. οἵσως γάρ ἂν αὐτὰ τῇδε ἀμφίποτε πράσεια, καὶ πρὸς ταῖς πύλαις ἦν ἂν. ἐλεγει δέ τοι περὶ τῆς πόλεως, εἰ γε μέμνημαι, ἄλλα τε πολλὰ, καὶ τῇδε καὶ τάδε, ὡς ξύμπαντες μὲν ἐπήλυδες καὶ

ξένοι·

que enim metus est, ne quis excludat vel nudum eo aduenientem.

24. Iam enim alias quondam senem audiui enarrantem, ut se res illae haberent; isque me mortatus est, ut ad eam se ciuitatem sequerer; ipsum enim se praeturum, et adscripturum ciibus, cum aduenisseim, et tribulem facturum, et curiae mihi suae ius impertiturum, ut cum omnibus beatam vitam viuerem. Ego vero praeiuuenili tum inficitia, quindecim fere anni sunt, non sum obsecutus: forte circa ipsa iam suburbia, et ad portas essem. Dicebat autem de ciuitate illa, si bene memini, tum alia multa, tum ista etiam: Omnes ibi aduenias esse et peregrinos,

ξένοι εῖεν, αὐθιγενῆς δὲ οὐδείς. ἀλλὰ καὶ Βαρβάρες
 ἐμπολιτεύεσθαι πολλάς, καὶ δέλχες, καὶ ἀμόρφες,
 καὶ μικράς, καὶ πένητας· καὶ ὅλως, μετέχειν
 τῆς πόλεως τὸν βελόμενον. τὸν γὰρ δὴ νόμον
 αὐτοῖς, ἐκ ἀπὸ τιμημάτων ποιεῖσθαι τὴν ἑγ-
 γραφὴν, ἢδ' ἀπὸ σχημάτων, ἡμεγέθες, ἡ κάλ-
 λας, ἢδ' ἀπὸ γένες, ἢδε λαμπρῶν ἐκ προγόνων.
 ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἢδε νομίζεσθαι παρὸ φυσοῖς,
 ἀποχρῆν δ' ἐνάσω πρὸς τὸ πολίτην γενέσθαι,
 σύνεσιν, καὶ ἐπιθυμίαν τῶν καλῶν, καὶ πόνων,
 καὶ τὸ λιπαρές, καὶ τὸ μὴ ἔνδεναι, μηδὲ μαλα-
 κισθῆναι πολλοῖς τοῖς δυσχερέσι, κατὰ τὴν ὁδὸν
 ἐντυγχάνοντα· ὡς ὅσις ἀν ταῦτ' ἐπιδείξηται
 καὶ διεξέλθοι, πορευόμενος ἄχρι πρὸς τὴν πό-

λη,

indigenam neminem: sed et barbaros in ciuitate
 versari multos, et seruos, et deformes, et paruos,
 et pauperes, atque in vniuersum ciuem esse, qui
 velit: legem enim illis esse, non ex censu adscribi
 aliquem, neque ex habitu, vel statura, vel pul-
 chritudine, neque ex genere, neque claris ex
 maioribus; sed istorum nec rationem ullam haberi
 apud illos: sufficere autem vnicuique ad hoc, ut
 ciuis fiat, prudentiam, et honesti amorem, et
 laborem, et deliciarum contemptum, et animum,
 qui neque cedat temere, neque molliatur, si in
 multas in via difficultates incidat. Atque adeo,
 si quis ista in se esse demonstrauerit, emensusque
 totum

λιν, αὐτίκα μάλα πολίτην ὅντα τόπου, ὅστις
ἂν ἦ, καὶ ισότιμον ἄπασι. τὸ δὲ, χείρων, ἡ
κρείττων, ἡ εὐπατρίδης, ἡ ἀγαπητής, ἡ δέλος, ἡ
ἔλευθερος, ἀδές ὅλως εἶναι, ἡ λέγεσθαι ἐν τῷ
πόλει.

ΕΡΜ. Ορᾶς, ὡς Λυκῖνε, ὡς καὶ μάτην, ἀδές
περὶ μικρῶν οἰκίων, πολίτης ἐπιθυμῶν γενέσθαι
καὶ αὐτὸς ἔτῳ οὐλῆς καὶ εὐδαίμονος πόλεως;
ΛΤΚ. Καὶ γὰρ αὐτὸς, ὡς Ἐρμότιμε, τῶν αὐ-
τῶν σοι ἀρῶ, καὶ ἐκ ἔσιν ὅ, τι ἂν μοι πρὸ τόπων
εὐξαίμην γενέσθαι. εἰ μὲν ἐν πλησίον ἦν
ἡ πόλις, καὶ Φανερὰ ἴδειν ἄπασι, πάλαι ἂν εὖ
ἴσθι μηδὲν ἐνδοιάσας, αὐτὸς ἥσιν ἐς αὐτὴν, καὶ
επο-

totum ad urbem usque iter fuerit, eum ciuem
esse continuo, et aequo iure, quisquis alioqui
fuerit: ista autem *nomina*, deterior, melior,
nobilis, ignobilis, seruus, liber, neque esse o-
mnino, neque nominari in ea ciuitate.

25. HERM. Vides, Lycine, quam non fru-
stra, neque paruis de rebus laborem, qui ciui-
cupiam fieri et ipse pulchrae adeo et beatae ciui-
tatis. LYC. Nam ego met eorumdem quorum
tu amore flagrō: neque est, quod mihi ante ista
velium contingere. Si quidem igitur in propin-
quo esset illa ciuitas, et manifesta in conspectu
omnium, olim, crede mihi, ipse nihil cunctatus
ad eam perrexisse, et ciuiis illius essem a longo

επολιτευόμην ἀν ἐκ πολλῶν. ἐπεὶ δὲ ὡς ὑμεῖς
Φατε (σύ τε καὶ Ήσίοδος ὁ ῥηψωδὸς) πάν
πόρρω ἀπώνισα, ἀνάγκη φῆτεν ὁδόν τε τὴν
ἄγασταν ἐπ' αὐτὴν, καὶ ἡγεμόνα τὸν ἄριστον. ή
ἐν οἷς σὺ ὅτῳ χρῆναι ποιεῖν; ΕΡΜ. Καὶ πῶς
ἀν ἄλλως ἔλθοι τις; ΛΤΚ. Οὐκέν σοι μὲν ἐπὶ
τὸ ὑπισχνεῖσθαι, καὶ Φάσιν εἰδέναι, πολλὴ
ἀφθονία τῶν ἡγησουμένων. πολλοὶ γὰρ ἔτοιμοι
παρεξῆσιν αὐτόχθονες, ἐκεῖθεν ἔκαστος εἶναι λέ-
γοντες. ὁδός γε μήν, καὶ μία καὶ ἡ αὐτὴ Φαινέ-
ται, ἀλλὰ πολλαὶ καὶ διάφοροι, καὶ ἐδὲν ἀλ-
λήλαις ὄμοιαι. ή μὲν γὰρ ἐπὶ τὰ ἐσπέρια, η
δὲ ἐπὶ τὴν ἑώ Φέρειν ἔοικεν, η δὲ ἐπὶ τὰς ἄρ-
ιτρας, καὶ ἀλλῃ εὐθὺς τῆς μεσημβρίας. καὶ ή μὲν διὰ
λειμώ-

inde tempore. Cum vero, vt vos dicitis, tu
nempe et Hesiodus confarinator ille carminum,
longo admodum spatio remota habitetur, necesse
est et viam, quae ducit ad illam, quaerere, et du-
cem optimum. An non putas hoc agendum?
H E R M. Et qua alia ratione perueniat aliquis.
L Y C. Igitur quantum ad promissiones, et scien-
tiae professionem, multa tibi ducum copia. Multi
enim parati adstant, indigenas inde esse quisque
se dicentes. Sed via non vna atque eadem vide-
tur, sed multae ac diuersae, ac nihil altera alteri
similes. Nam haec quidem ad occidentales par-
tes, illa vero ad orientem videtur ferre; haec
ad septentriones, et altera recta ad meridiem:
et

λημώνων καὶ Φυτῶν καὶ σκιᾶς, εῦδρος καὶ ἡδεῖα, χρόνον ἀντίτυπον ἢ δύσβατον ἔχεσσα· ἢ δὲ, πετρώδης καὶ τραχεῖα, πολὺν ἥλιον καὶ δίψος, καὶ κάματον προφαίνεσσα. καὶ ὅμως αὗται πᾶσαι πρὸς τὴν πόλιν ἄγειν λέγονται, μίκην ἔσαις, ἃς τὰ ἐναντιώματα τελευτῶσσαι.

"Εὐθεῖα δή μοι καὶ ἡ πᾶσα ἀπορία ἐσίν. οὐδὲν γὰρ ἀνέλθω αὐτῶν, ἀνῆρ κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς ἀτραπῆς ἔκαστος ἐφεζώς ἐν τῇ σισσόδῳ μάλα τις ἀξιόπιστος ὀρέγει τε τὴν χειρα, καὶ προτρέπει κατὰ τὴν αὐτὴν ἀπίσταντα, λέγων ἔκαστος αὐτῶν μόνος τὴν εὐθεῖαν εἰδέναι, τὰς δ' ἄλλας πλανᾶσθαι, μήτε αὐτὲς ἐληλυθότας, μήτε ἄλλοις ἡγησασθαι δυναμένοις ἀνολαρθήσαντας. καὶ ἐπειδὴν

et haec quidem per prata, et plantas, et umbras, irrigua et amoenas, nihil durum habens, nihil incedentibus asperum: altera vero saxosa, et aspera, solem multum ac sitim et laborem denuntians. Et tamen omnes hae ad ciuitatem ferre dicuntur, quae una est, ipsae in maxime opposita exeuntes.

26. Hic igitur mihi, et quidem omnis dubitatio est: Ad quamcumque enim illarum veniam, vir ad caput vniuscuiusque trahitis, in ipso ingressu adstantes fide dignissimus, et manum porrigit, et in suam nos abire hortatur, dicens uniusquisque illorum, solum se rectam nosse, caeteros vero errare, qui nec ipsi inde venerint, neque deducere alios sequentes possint. Et si ad

τὸν πλησίον ἀφίκωμαι, οὐκεῖνος τὰ ὄμοια ὑπι-
σχνεῖται περὶ τῆς αὐτᾶς ὁδᾶς, καὶ τὰς ἄλλους
κακίζει, καὶ ὁ παρ' αὐτῷ ὄμοιώς, καὶ ἔξης ἀ-
παντεῖ. τότε τοίνυν τὸ πλήθος τῶν ὁδῶν, καὶ
τὸ ἀνόμοιον αὐτῶν, ἢ μετρίως ταράττει με καὶ
ἀπορεῖ ποιεῖ· καὶ μάλιστα οἱ ἡγεμόνες ὑπερδια-
τεινόμενοι, καὶ τὰ ἐσυτῶν ἔκαστοι ἐπαινοῦντες.
ἢ γὰρ οἶδα, ἦντινα τραπόμενος, ἢ τῷ μᾶλ-
λον ἀνολαθήσας, ἀφικούμην ἀν πρεστὴν πόλιν.

ΕΡΜ. Ἀλλ' ἐγώ σε ἀπολύσω τῆς ἀπορίας.
τοῖς γὰρ προωδοπορημόσιν, ὥς Λυκίνος, πιστό-
σας, οὐκ ἀν σφαλείης. ΛΤΚ. Τίσι λέγεις;
τοῖς κατὰ ποίαν ὁδὸν ἐλθεῖσιν; ἢ τίνι τῶν ἡγε-
μόνων ἀνολαθήσασιν; αὐθίς γὰρ ἡμῖν τὸ αὐτὸ-
ἀπο-

proximum accessero, ille quoque similia de sua
via promittit, et aliis detrahit; et ille, qui iuxta
hunc est, similiter, et sic deinceps omnes. Haec
ipsa igitur viarum multitudo, earumque ratio dif-
similis me perturbat, et in consilii inopiam con-
iicit: ac duces maxime quantum possunt et ultra
contendentes, suamque singuli laudantes. Ne-
que enim, in quam conuersus, aut quem maxime
secutus ad ciuitatem perueniam, scio.

27. HERM. At ego ista te consilii inopia li-
berabo. Si enim his, Lycine, fidem habueris,
qui viam illam ante fecerunt, non erraueris. LYC.
Quibus dicas? et qua via euntibus, aut quem du-
cum secutis? rursus enim nobis eadem consilii in-
opia

ἀπορον, ἐν ᾧ μορφῇ ἀναφαίνεται, ἀπὸ τῶν πραγμάτων ἐπὶ τὰς ἄνδρας μετεληλυθόσι. ΕΡΜ. Πῶς τέτο Φήσ; ΛΤΚ. "Οτι ὁ μὲν, τὴν Πλάτωνος τραπόμενος, καὶ συνοδοιπορήσας μετ' αὐτῷ, ἔκεινην ἐπαινέσται δηλοκότι· ὁ δὲ, τὴν Επικράτερα ἔκεινην, καὶ ἄλλος ἄλλην· σὺ δὲ, τὴν υἱοτέραν· ἡ πῶς γὰρ, ὡς Ερμότιμε, ἔχετω; ΕΡΜ. Πῶς γὰρ ἔτι; ΛΤΚ. Οὐ τοίνυν ἀπέλυσάς με τῆς ἀπορίας, ἀλλ' ἔτι ὁμοίως ἀγνοῶ, τῷ μᾶλλον χρὴ πισεῦσαι τῶν ὁδοιπόρων. ὁρῶ γὰρ ἔκαστου αὐτῶν, καὶ αὐτὸν, καὶ τὸν ἥγεμόνα, μιᾶς πεπειραμένον, καὶ ἔκεινην ἐπαινῶντα, καὶ λέγοντα, ως αὕτη μόνη ἀγειεπὶ τὴν πόλιν· εἰ μέντοι ἔχω εἰδέναι, εἰ ἀληθῆ Φησιν· ἀλλ' ὅτι μὲν ἀφί-

opia alia se forma offert, cum a rebus ad viros transiimus. H E R M. Quid ita ais? L Y C. Quoniam hic quidem in Platonis viam digressus, eoque viae duce (comite) vñus illam nūnirum laudabit; ille vero Epicuri viam, atque alijs aliam: tu autem, vestram: nam qui non ita fias, Hermotime? H E R M. Et cur non? L Y C. Non tu liberasti me dubitatione, sed adhuc seque ignoro, cui viatorum magis credendum sit. Video enim, vnuinquemque illorum cum ipsum, tum duceim, vnius modo viae periculum fecisse, et illam laudare, ac dicere solam ferre in vrbe; neque tamen habeo vnde sciām vera illum dicere:

L 5. Ve-

170 LUCIANI HERMOTIMVS,

ἀφίκται πρός τι τέλος, καὶ εἰδέ τινα πόλιν,
δώσω αὐτῷ ἵσως. εἰ δὲ ἔκείνην εἶδεν, ήν ἐχρῆν,
ἐν ᾧ ἐπιθυμῶμεν ἐγώ τε καὶ σὺ πολιτεύσασθαι,
ἢ δέον εἰς Κόρινθον ἐλθεῖν, ὁ δὲ εἰς Βαβυλῶνα
ἀφικόμενος οἴεται Κόρινθον ἑωρακέναν, ἀδηλον
ἔμοιγ' ἔν ἔτι. καὶ γὰρ πάντως ὁ τινὰ πόλιν ἴδων
Κόρινθον εἶδεν, εἰ γε καὶ μόνη πόλις ἐστὶν ἡ Κόριν-
θος. ὁ δὲ δὴ μάλιστα εἰς ἀπορίαν με καθίσησιν,
ἔκεινό ἔστι, τὸ εἰδέναμ, ὅτι πᾶσα ἀνάγκη μίαν εἴ-
ναι τὴν ἀληθῆ ὁδόν, καὶ γὰρ ἡ Κόρινθος μία
ἐστίν. αἱ δὲ ἄλλαι πανταχόστε μᾶλλον, η̄ εἰς Κό-
ρινθον ἀγγεσιν, εἰ μή τις ἔτω σφόδρα παρα-
πάσιοι, ὡς οἴεσθαι καὶ τὴν εἰς Τπερβορέας, καὶ
τὴν

Verum venisse illum ad finem quemdam, et vi-
disse ciuitatem aliquam, forte illi dederim. V-
trum vero illam viderit, quam oportebat, cuius
ciues esse tu non minus quam ego volumus; an,
cum Corinthum eundum esset, ille Babylonem
delatus Corinthum se vidisse putarit, illud mihi
quidem adhuc obscurum est. Neque enim quis-
quis urbem vidit, Corinthum vidit, siquidem
non sola vrbis est Corinthus. Quod autem ma-
xime inopem me consilii reddit, illud est, quod
noui, vnam necessario esse veram viam, quippe
cum et Corinthus vna sit, reliquas autem quoniam
potius quam Corinthum ducere, nisi in tantum
quis desipiat, etiam eam, quae ad Hyperboreos
fert,

τὴν εἰς Ἰνδὸς ἀγυσσαν, εἰς Κόρινθον σελλεῖν:
ΕΡΜ. Καὶ πῶς οἶον τε, ὡς Λυκῖνε; ἀλλα γὰρ
ἀλλαχόσε αἴγει.

ΛΤΚ. Οὐκέν, ὡς καλέ Έρμότιμε, ἐ μηρῷ
δεῖ βελῆς ἐπὶ τὴν αἴρεσιν τῶν ὁδῶν τε, καὶ ἡ-
γεμόιων. οὐδὲ τότε δὴ τὸ τὰ λόγια ποιήσομεν,
ἐν τούτῳ ἂν ἡμᾶς οἱ πόδες Φέρωσιν, ἐκεῖσε ἀπίμεν-
έπει λήσομεν ἄτως, ἀντὶ τῆς εἰς Κόρινθον ἀγέ-
σης, τὴν ἐπὶ Βαβυλῶνος, η̄ Βάκτρων ἀπιόντες.
οὐδὲ γὰρ οὐδὲ ἐκεῖνο καλῶς ἔχει, τῇ τύχῃ ἐπι-
τρέπειν, ὡς τάχα ἂν τὴν αρίστην ἐλομένους, εἰ
καὶ ἂνευ ἐξετάσεως δρμάσαιμεν ἐπὶ μίαν τῶν ὁ-
δῶν ἡντιναῦν. δυνατὸν μὲν γὰρ καὶ τότε γενέ-
σθαι· καὶ ἵσως ποτὲ ἐγένετο ἐν τῷ μακρῷ χρό-

νω.

fert, et quae ad Indos, Corinthum ducere.
H E R M. Et quomodo hoc fieri possit, Lycine,
alia cum aliorum ducat?

28. L Y C. Ergo, pulcher Hermotime, non
parua deliberatione opus est, ad electionem via-
rum pariter ac ductorum: neque id quod est in
prouerbio hic agemus, *Quocumque nos pedes rule-
rint, eo imus*: alioquin imprudentes pro ca, quae
Corinthum fert, alteram, quae Babylonem aut
Bactra dicit, ingrediamur. Neque vero consul-
tum est fortunae permittere, vt qui forte opti-
mam capessituri simus, licet sine examine in vnam
quamcumque viarum ingrediamur. Etenim pot-
est quidem id quoque fieri, et forte aliquando in
longo

νω. ἡμᾶς δέ γε περὶ τῶν ἄτω μεγάλων οὐκ
οἶμαι δεῖν παραβόλως ἀναρρέιπτεῖν 5), ἂδ' ἐς
σενὸν κομιδῇ κατακλείειν τὴν ἐλπίδα, ἥπι ἔπιος,
ώς ἡ περοιμία Φησί, τὸν Αἴγαιον, ἢ τὸν Ἰόνιον
διαπλεῦσαν θέλοντας. ὅτε ἂδ' αἰτιασαίμεθ'
ἄν εὐλόγως τὸν τύχην, εἰ τοξεύσα, καὶ ἀκο-
τίζεσα, μὴ πάντως ἔτυχε τῷ ἀληθῷ, ἐνὸς ὄν-
τος ἐν μυρίσις τοῖς ψεύδεσιν, ὅπερ ἂδε τῷ Ουη-
ριῷ τοξότῃ ὑπῆρξεν, δις δέον τὴν πελειάδα
κατατοξεῦσαι, ἡ δὲ, τὴν μήρινθον ἔτεμεν· ὁ
Τεῦκρος, οἶμαι. ἀλλὰ παραπολὺ ἐκεῖνό εὐλο-
γεῖται

longo tempore factum est. At nos de tantis re-
bus non puto oportere periculosaē temere aleam
iacere, neque in angusto adeo concludere spes
nostras, *viniuea*, quod est in proverbio, *Scapha*
Aegeum Ioniumue mare ausos *traicere*: vbi nec
fortunam cum ratione accusaremus, si ea sagittan-
do vel iaculando non omnino feriat verum, quippe
quod unum fit inter mille mendacia: quale quid
nec Homericō illi sagittario contigit, qui, cum co-
lumba deiicienda esset, lineam telo rupit, Teu-
erum fuisse arbitror. Sed multo rationabilius est

spera-

5. Ἀναρρέιπτεῖν] Ἀναρρέιπτεῖν hoc in loco
per ellipsis τῷ, κύβον, est aleam iacere.
Integral locutionem habes in Harmonide
c. 3. med. ἐΦ' ἐνὸς ἀνθρὸς ἀναρρέιψομεν τὸν
κύβον, et in Pro Imaginibus c. 16. Τολ-
μῆσω ἀναρρέιψα τὸν κύβον. Ienius.

γάτερον τῶν πολῶν τρωθήσεσθαι καὶ περιπε-
σεῖσθαι τῷ τοξεύματι ἐλπίζειν, οὐ πάντως ἔκει-
νο τὸ ἐν ἐξ ἀπάντων. ὁ δὲ κινδυνός ὅτι χρι-
κὸς, εἰ ἀντὶ τῆς ἐπ' εὐθὺν ἀγέσης, ἐς τῶν πε-
πλανημένων μίαν ἀγνοῶντες ἐμπέσοιμεν, ἐλπί-
ζοντες ἀμεινον αἱρήσεσθαι τὴν τύχην ὑπὲρ ή-
μῶν, εἰκάζειν θίμα. καὶ δε γὰρ ἡναξερέψου ἔτι,
καὶ ἀνασωθῆναι ὅπισω ῥᾶδιον, οὐν ἀπαξ ἐπιδῶ
τῇ πλεύσῃ ⁽¹⁾ τις αὐτὸν, τὰ ἀπόγεια λυσάμε-
νος· ἀλλ' ἀνάγκη ἐν τῷ πελάγει διαφέρεσθαι,
ναυτιῶντα ως τὸ πολὺ, καὶ δεδιότα, καὶ κα-
ρυβα-

sperare futurum, ut de multis *quiddam* (*quodcumque fit*) feriatur, et in telum quasi incidet, quam
vnum illud omnino ex omnibus. Non paruum
autem esse periculum, si spe illa inducti, futu-
rum ut melius fortuna pro nobis eligat, pro recta
via in erronearum aliquam ignorantia incidamus,
ita me puto colligere: neque enim redire iam et
retro nauigare ad salutem facile est, si quis semel
spiranti se *aurae*, solutis retinaculis, permiserit;
sed necesse est in pelago iactari naufragantem ple-
rumque, metuentem, et grauato ob agitationem
capite:

6. *Τῇ πλεύσῃ*] Interpretatus sum, quasi le-
geretur tenuissima mutatione *πνεύσῃ*, *spi-
ranti*, nimirum *αὔρᾳ*, *aurae*. *Vela ventis
dare*, nauem austro permettere, solennia sunt,
et sexcenties tali in re usurpata. *Gesner.*

ρηβαρεῖνται ὑπὸ τῷ σάλα, δέον εἴς αἰχῆς, πρὸν
ἐκπλεῦσαι, ἀναβάνται ἐπὶ σιόπην τινα, σκέψα-
σθαι, εἰ ἐπίΦορὸν ἔστι καὶ ἄριστον τὸ πνεῦμα τοῖς
εἰς Κόρινθον διαπλεῦσαι ἐθέλεσσι. καὶ, νὴ Δία,
κυβερνήτην σῖνα τὸν ἄριστον ἐκλέξασθαι, καὶ
ναῦν εὐπαγῆ, οἷαν διαρκέσσαι πρὸς τηλικοῦτον
κλύδωνα.

ΕΡΜ. Οὕτω γε ἀμεινον, ὡς Λυκίνε, παρα-
πολύ. πλὴν οἶδα γε, ὅτι ἀπαντας ἐν κύκλῳ πε-
ριελθὼν, ἐκ ἀλλας ἀν εὔροις, ἥπερ ἡγεμόνιας ἀ-
μείνεις, ἥπερ κυβερνήτας ἐμπειροτέρας τῶν Σταθ-
ινῶν. καὶ ἦν ἐθελήσης γε ἀΦιέσθαι ποτὲ πρὸς
Κόρινθον, ἐκείνοις ἔψη, κατὰ τὰ Χρυσίππειαὶ
Ζῆνωνος ἵχη προϊών· ἀλλως δὲ, ἀδύνατον. ΛΥΚ.

*Ορέως

capite: cum dportuisset ab initio, ante aliquan-
do, quam portu exires, consensa specula videre,
ferensne sit et secundus ventus Corinthum nau-
igare volentibus; et, per Iouem, gubernatorem
vnum optimum diligere, et nauim bene com-
pactam, quae durare ad tantum fluctum possit.

29. HERM. Ita quidem, Lycine, multo me-
lius. Verum noui equidein, te, si circulo omnes
obeas, nec duces meliores inuenturum, neque
peritiores gubernatores Stoicis: et si quidem per-
uenire aliquando Corinthum volueris, illos se-
quere, per Chrysippi Zenonisque vestigia pro-
gressus: aliter vero fieri non potest. LYC. Vi-
des,

Ορᾶς τέτο ὡς ιοινὸν, ὡς Ἐρμότιμε, εἴρηκας;
 εἶποι γὰρ ἀν αὐτὸ καὶ ὁ τῷ Πλάτωνι ξυνοδοι-
 πορῶν, καὶ ὁ Ἐπικρέψπόμενος, καὶ οἱ ἄλλοι, μὴ
 ἀνελθεῖν με εἰς τὴν Κόρινθον, εἰ μὴ μεθ' ἔκυτε
 ἔκαστος. ὥσε, ἦ πᾶσι πισεύειν χρή, ὅπερ γε-
 λοιότατον, ἦ ἀπισεῦ ὁμοίως μακρῷ γὰρ ἀ-
 σφαλέσατον τὸ τοιότον ἔχρις ἢν εὑρώμεν τά-
 ληθῆ ἵπισχυόμενον.

Ἐπεὶ Φέρε, εἰ καθάπερ νῦν ἔχω ἀγνοῶν ἔτι,
 οἵσις ἐξ ἀπάντων ἐσὶν ὁ ἀληθεύων, ἐλοίμην τὰ
 ὑμέτερα, σὺν πισεύσας, ἀιδρὶ Φίλω, ἀτὰρ μό-
 να γε εἰδότι τὰ τῶν Στωϊκῶν, καὶ μίαν ὁδὸν
 ἐδοιπορήσαυτος ταύτην, ἐπειτα θεῶν τις ἀναβι-
 ὤντι ποιήσειε Πλάτωνα, καὶ Πυθαγόραν, καὶ

Ἀριστο-

des, quam commune illud, Hermotime, dixeris:
 Eodem enim modo et qui cum Platone viam fa-
 ciat, et qui Epicurum sequatur, et reliqui, non
 peruenturum me Corinthum, nisi secum, quisque
 dixerit. Itaque aut credere omnibus oportet,
 quod maxime ridiculum, aut fidei denegare si-
 militer. Longe enim tutissimum tale quid fuerit,
 dum qui vera promittat inueniamus.

30. Nam, age, si ita, uti nunc habeo, ignarus
 adhuc, quis ex omnibus verum dicat, vestra eli-
 gam, si fide tibi habita, viro amico, sed qui sola
 tamen Stoicorum dogmata didiceris, et vnam hanc
 viam iueris: ac deinde Deus aliquis in lucem reuo-
 eet Platonem, et Pythagoram, et Aristotelem,
 et

Αριστοτέλην, καὶ τὰς ἄλλας· οἱ δὲ περισάντες
ἔρωτῶν με, καὶ, νὴ Δί', εἰς δικαιήριον ἀγα-
γόντες, ὑβρεως ἔνασος δικάζοντο, λέγοντες, ὅ-
βέλτιστη Λυκίνη, τί παθὼν, ἢ τίνι ποτὲ πισεύ-
σας, Χρύσιππον καὶ Ζήνωνα προστίμησας ἡμῶν,
πρεσβυτέρων ὄντων παραπολὸν, χθὲς καὶ πρώην
γενομένιξ, μήτε λόγχη μεταδέξῃ ἡμῖν, μήτε πει-
ραθεὶς ὅλως ὥν Φριέν; εἰ ταῦτα λέγοιεν, τί
ἄν αποκριναίμην αὐτοῖς; ἢ ἐξαρνέσει μοι, ἂν εἴ-
πω, ὅτι Ἐρμοτίμῳ ἐπείσθην Φίλῳ ἀνδρί; ἀλ-
λὰ Φριέν ἄν, οἶδ', ὅτι ἡμεῖς, ὡς Λυκίνη, ἐν
ἴσμεν τὸν Ἐρμότιμον τέτον, ὅσις ποτέ ἐσιν, καὶ
δὲ ἐνεῖνος ἡμᾶς· ὥσε ἐκ ἔχειν ἀπάγντων κατα-
γιγνώ-

et reliquos: iique circumstantes me interrogent,
quin, Hercle, ad tribunal tractum iniuriarum
vnuisque, postulent, dicentes, quo animi im-
petu, bone Lycine, aut cuius auctoritate, Chry-
sippum et Zenonem nobis praetulisti, homines
heri et nudius tertius natos, nobis multum natu
maioribus, qui neque sermonem communicaueris
nobiscum, nec omniō quae dicimus explorau-
eris? Haec, *inquam*, si dicant, quid illis respon-
deam? Satisne mihi erit dixisse, Hermotimo, ami-
co homini, fidem habui? At ego noui *illos* di-
cturos: Nos, Lycine, Hermotimum illum tuum,
quis homo sit, nescimus; neque ille nos. Itaque
non decebat damnare vniuersos, neque contra
abien-

γηγνώσκειν, ἐδὲ ἐρήμην ἡμῶν καταδίκιται, ἀνδρὶ πισεύσαντα μίαν ἐδόν εν Φιλοσοφίᾳ, καὶ ἐδὲ ταῦτην ἴσως ἀκριβῶς κατανοήσουντι. οἱ δέ γε νομοθέται, ὡς Λυκῖνε, όχι ἔτῳ προστάττεσι τοῖς δικασαῖς ποιεῖν, ἐδὲ τῷ ἑτέρᾳ μὲν ἀκέσι, τὸν δὲ ἑτερον ἐκ ἐᾶν λέγειν ὑπὲρ ἑαυτᾶς, ἀ τοιταξι ξυμφέρειν, ἀλλ' ὁμοίως ἀμφοῖν ἀκροᾶσθαι, ὡς ἥπον ἀντεξετάζοντες τὰς λόγγας, εὐρίσκοιεν τάλητη τε καὶ ψευδῆ. καὶ ἦν γε μὴ ἔτῳ ποιῶσιν, ἐφιέναι δίδωσιν ὁ νόμος εἰς ἑτερον δικασήριον τοιαῦτα, ἄττα εἰκὸς ἐρεῖν αὐτάς.

*Η τάχ' ἂν τις αὐτῶν καὶ προσέρροιτο με, εἶπέ μοι, λέγων, ὡς Λυκῖνε, εἴ τις Αἰθίοψ μηδεπώ-

absentes et inauditos nos ferre arbitrium, ac fidem habere homini, qui vnam modo philosophiae viam, et forte ne hanc quidem accurate satis perspexerit. Legum latores autem, Lycine, non ita facere iudices iubent, nec alteram quidem partem audire, alteram dicere pro se non pati, sed similiter audire utramque, quo facilius, comparatis inuicem orationibus, quid verum falsumue sit inueniant: et si tamen ita non fecerint iudices, prouocandi ad aliud tribunal potestatem lex tribuit. Talia fere dicturos illos veri simile est.

31. Aut forte illorum aliquis praeterea me interroget: Dic mihi, Lycine, si quis Aethiops,
Luc. Op. T. III. M qui

πώποτε ἄλλας ἀνθρώπας ίδων, οἵς ἡμεῖς ἐσμὲν,
διὰ τὸ μὴ ἀποδεκτηκέναι τοπαράπαν, ἐν τινε
συλλόγῳ τῶν Αἰθιόπων διατχείζοιτο, καὶ λέγοις
μηδαμάθι τῆς γῆς ἀνθρώπας εἶναι λευκάς, η
ξανθάς, μηδὲ ἄλλο τι η μέλανας, ἀρα πιστεύοιτ'
ἄν υπ' αὐτῶν; η εἴποι τις 7) ἀν πρὸς αὐτὸν
τῶν πρεσβυτέρων Αἰθιόπων, σὺ δὲ δὴ, πόθεν
ταῦτα, ὁ Θρασύτατε, οἰδα, καὶ γὰρ ἀπεδή-
μησας παρ' ἡμῶν χόραμέσε, χόρε, τῷ Δίᾳ, τὰ
παρὰ τοῖς ἄλλοις οἴδας ὅποιά ἔσι, Φαίην ἀν ἔ-
γωγε

qui alios nunquam homines, quales nos sumus,
vsuperasset oculis, eo quod patria pedem non ex-
tulisset, hic igitur in concione Aethiopum adse-
ueraret atque diceret, nusquam terrarum homi-
nes esse albos, vel flauos, neque aliud vquam
nisi nigros, numquid fidem apud illos inueniat?
Aut si quis ei de maioribus natu Aethiopibus di-
cat: Tu vero unde haec, audacissime, nosti,
qui neque vquam a nobis peregre absfueris, ne-
que Herkle res aliorum quales sint noueris? di-

camne

7. [H εἴποι τις] Qui bene totam orationis
seriem considerauerit, illum animaduersu-
rum puto, requiri ad sententiam imple-
dam, conditionalem particulam *ei*, quam
interpretando certe expressam nemo indi-
gnabitur. Concursus ille et hiatus, η *ei* *ei-*
ποι, fecit, vt interiectum *ei* {tanto facilius
elideretur. *Gesner.*

γάρ γε δίκαια ἔρωτῆσαι τὸν πρεσβύτην; ή πῶς, ὡς Ἐρμότιμε, συμβελεύεις; ΕΡΜ. Οὕτω δικαιότατα γάρ ἐπικλήξα δοκεῖ μοι. ΛΤΚ. Καὶ γάρ ἔμοιγε, ὡς Ἐρμότιμε. ἀλλὰ τὸ μετὰ τότο εἰς ἔτ' οἶδα, εἰ ἁμοίως καὶ σοὶ δόξει. ἔμοι μὲν γάρ καὶ τότο πάνυ δοκεῖ.

ΕΡΜ. Τὸ ποῖον; ΛΤΚ. Ἐπάξει δηλαδὴ διάνυρ, καὶ Φύσει πρὸς μὲν ὠδές πως· ἀνάλογον τοίνυν κείσθω τις ἡμῶν, ὡς Λυκίη, τὰ Στωικῶν μόνικ εἰδὼς, καθάπερ ὁ σὸς Φίλος ἔτος διέρμότιμος, ἀπεδημήσας δὲ μηδεπώποτε, μήτε ἐς Πλάτωνος, μήτε παρὰ τὸν Ἐπίκρου, μηδὲ ὅλως πρὸς ἄλλον τινά. εἰ τρίνυν λέγοι, μηδὲν ἔτω καλὸν εἶναι, μηδὲν ἀληθές παρὰ τοῖς πολλοῖς

camne ego merito sic interrogaſſe ſeniorē? aut quid consulis, Hermotime? HERM. Sic eſt. iuſtiſſime enim illum mihi videtur increpuuiſſe. LYC. Ni mirum mihi quoque, Hermotime. Sed quod ſequitur, non iam noui an aequē tibi placat: mihi certe hoc etiam magno videtur opere.

32. HERM. Quale id eſt? LYC. Subiiciet neimpe vir ille, et ita fere mecum aget: Hac igitur ratione ac proportione ſeruata ponatur nobis aliquis, Lycine, qui Stoicorum placita ſola norit, ut amicus hic tuus Hermotimus, nunquam autem neque in Platonis regnum, neque ad Epicurum, neque ad aliūn quemquām peregrinatus fuerit. Is ergo ſi dicat, nihil ita pulchrum eſſe, neque

180 LVCIANI HERMOTIMVS,

λοῖς 8), οἵα τὰ τῆς σοᾶς ἔστι, καὶ ἀ ἐκείνη Φησίν, ἐν αὐτῷ σύλογως Θρασὺς εἶναι δόξειέ σοι, περὶ πάντων ἀποΦανόμενος, καὶ ταῦτα, ἐν εἰδὼς, ἀδεπτώποτε ἐξ Αἰθιοπίας τὸν ἔτερον πόδα προελθών; τί βάλει ἀποφρίνωμαι αὐτῷ; ΕΡΜ. Τὸ ἀληθεύσατον ἐκείνο δηλαδὴ, ὅτι ἡμεῖς τὰ μὲν Στωϊκῶν, καὶ πάντι ἐκμανθάνομεν, ως αὖτα ταῦτα Φιλοσοφεῖν ἀξιεῖντες· ἐν ἀγνοῶμεν δὲ καὶ τὰ ὑπὸ τῶν ἄλλων λεγόμενα. ὁ γαρ· διδάσκαλος κακεῖνα μεταξὺ καὶ διεξεισι πρὸς ἡμᾶς, καὶ ἀνατρέπει γε αὐτὰ, προσθεῖς αὐτός.

ΑΤΚ.

verum apud alios, quam sint ea, quae sunt in Porticu, et quae illa dicit: nonne merito videatur tibi temerarius esse, qui de omnibus pronunciet, cum unum modo sciat, et nunquam alterum ex Aethiopia illa sua pedem protulerit? Quid vis illi respondeam? ΗΕΡΜ. Verissimum illud nempe, Nos quidem Stoicorum *dogmata*, et praecipue quidem illa, ediscere, ut qui secundum illa philosophari postulemus: neque tamen ignorare, quae dicantur ab aliis. Magistrum enim et illa inter docendum enarrare, atque eadem deinde euértere.

33. LYC.

8. Πολλοῖς] Pro πολλοῖς nimis mallem αλοῖς, et ita transtuli. Cui non placet aliquid mutari, ille in interpretatione nostra facile *aliis* substituet *multos*. Gesner.

ΛΤΚ. Ἡ νομίζεις σύνταῦθα σιωπήσεσθαι ἡ-
ρᾶν τὰς ἀμφὶ τὸν Πλάτωνα καὶ Πυθαγόραν καὶ
Ἐπίκερον, καὶ τὰς ἄλλας; οὐχὶ δὲ ἀναγελάσαν-
τας ἀν εἰπεῖν πρὸς ἐμέ· σία ποιεῖ, ω̄ Λυκίνη, ὁ
ἔταιρός σα ὁ Ἐρμότιμος; ἀξιοῖ τοῖς ἀντιδίκοις
περὶ ἡμῶν πιστεύειν, καὶ οἴεται τοιαῦτα εἶναι τὰ
ἡμέτερα, ὅποια ἀν ἔκεινοι Φῶσιν, η̄ ἐκ εἰδότες,
η̄ κρυπτόμενοι τὸ ἀληθές; οὐκέντην τινα καὶ τῶν
ἀθλητῶν ἵδη ἀσκάμενον πρὸ τῆς ἀγῶνος, λακτί-
ζονται εἰς τὸν ἀσρό, η̄ πώξ μενὴν πληγήν τινα
καταφέρονται, ω̄ς τὸν ἀνταγωνιστὴν δῆθεν παί-
ονται, εὐθὺς ἀνακηρύξει αὐτὸν ἀγωνοθέτης ὃν,
ω̄ς ἀμαχόν τινα· η̄ ἔκεινα μὲν οἱησεται ῥάδια
εἶναι, καὶ ἀσφαλῆ τὰ νεκνιεύματα, ἐδενὸς ἀν-
ταιρομένα αὐτῷ, τὴν δὲ νίκην τηνικαῦται κρίνε-
σθαι,

33. LYC. An putas hic tacituros Platonem et Pythagoram, et Epicurum, et reliquos, ac non potius cuim risu ad me dicturos: Quid agit, tuus, Lycine, sodalis Hermotimus? Aequum censet aduersariis de nobis nostris credere, ac talia esse putat nostra, qualia illi dixerint, vel ignorantia, vel quod verum *studio* occultant. Vtrum igitur si quem Athletarum videat meditantem ante certamen, calcibus petentem sēra, aut vanam pugno plagam inferentem, quasi aduersarium feriat: continuone, si praeses sit certaminis, illum praeconio ornabit pro inuiicto? an potius facilia illa putabit, et periculi expertes iuuenis lusus, victoriā

σθαι, ὅπόταν καταγωνίσηται τὸν ἀντίπαλον αὐτὸν, καὶ ορατήσῃ, ὁ δὲ ἀπαγορεύσῃ, ἄλλως δὲ ς; μὴ τοίνυν μηδὲ Ἐριότιμος, ἀφ' ὧν ἂν οἱ διδάσκαλοι αὐτῷ σκιαμαχῶσι πρὸς ἡμᾶς ἀπόντας, οἰσθώ ορατεῖν αὐτὸς, η τὰ ἡμέτερα τοιαῦτα εἶναι, ὡς ἀνατρέπεται ἔφεδε. ἐπεὶ τὸ τοιότον ὄμοιον ἢν εἴη τοῖς τῶν παιδίων οἰκοδομήμασιν, ἢ κατακυρώσαντες ἔνεινοι ἀσθενῆ, εὐθὺς ἀνατρέπεσσιν, η καὶ, νὴ Δία, τοῖς τοξεύειν μελετῶσιν, οἱ κάρφη τινὰ συνδήσατες, ἐπειτα ἐπὶ κόντα πήξαντες, ς πόρρω προθέμενοι, σοχάζουσι τὰ κάρφη, ἀνέκραγον εὐθὺς, ὡς τι μέγα ποιήσαντες, εἰ διεξελήλυθεν αὐτοῖς

riam vero tum decerni, cum ipsum aduersarium certamine vicerit, isque victum se fassus fuerit: alias vero non. Ne igitur Hermotimus, ex eo quod magistri ipsius vinbratiles forte velitationes aduersus absentes nos instituunt, vincere illos arbitretur, aut talia esse nostra, quae facile adeo euertantur: cum ea ratio similis sit puerorum aedificationibus, quas cum infirmas admodum struant, celeriter euertunt; aut his, qui sagittandi artem meditantur, qui stipulas quasdam colligatas et in conto defixas proponunt interuallo non longo, atque ad eas deinde collineant: et si quando feriant, traiiciantque stipulas, exclamant continuo, ut in magno facinore, si farmenta tellum

αὐτοῖς τὸ βέλος διὰ τῶν Φρυγάνων. ἀλλ' οὐ Πέρσαι γε ὅτα ποιέσιν, ἐδὲ Σκυθῶν, ὅσος το-
ξόται. ἀλλὰ πρῶτον μὲν αὐτοὶ ινώμενοι ἀφ'
ἴππων, ὡς τὸ πολὺ τοξεύσιν, ἔπειτα δὲ καὶ
τὰ τοξευόμενα κινεῖσθαι ἀξιάσιν, ἀλλὰ έσωτρα,
Ἄδει περιμένοντα τὸ βέλος, ἐσ' ἀνέμπεσῃ, ἀλ-
λὰ διαδιέρχοντα ὡς ἔνι μάλιστα, θηρία γέ τοι
ὡς τὸ πολὺ κατατοξεύεται, καὶ σφρίσων ἔνιοι
τυγχάνεσιν. ἦν δέ ποτε καὶ ἐπὶ σκοτεῖ, δέῃ
πειραθῆναι τὴν τῆς πληγῆς, ξύλου ἀντι-
τυπον, ἢ ἀσπίδα ὀμοβούην προθέμενοι, διε-
λαύνεσι, καὶ ὅτα πινεύεσι, κανὸν δι' ὄπλων
σφίσι χωρῆσαι τὰς δίζες. εἰπὲ τοίνυν, ὦ Λυ-
κίνε, παρ' ἡμῶν Ἐρμοτίμῳ, ὅτι οἱ διδάσκαλοι
αὐτῷ

Ium transierit. Verum ita Persae certe non fa-
ciunt, neque Scytharum qui sunt sagittarii. Sed
primo ipsi dum mouentur in equis, ut plurimum
sagittant: deinde vero ea etiam, quae petuntur,
volunt moueri, non stare et exspectare sagittam,
dum incidat, sed fugere quantum licet maxime.
Bestias enim ut plurimum deiiciunt sagittis, et
aues quidam eorum feriunt. Si vero etiam ad
scopum tentanda sit vis et contentio plагae, li-
gnum, quod ictum repellat, aut scutum e crudo
boum tergore, propositum traiciunt, et ita spe-
rant per arma quoque sagittas suas transituras.
Dic igitur, Lycine, a nobis Ἡρμοτίμῳ, magi-

αὐτῷ Φρύγανα προθέμενοι, κατατοξεύστι, εἴτα Φασὶν ἀνδρῶν ὀπλισμένων κεφατηκέναι, καὶ εἰκόνας ἡμῶν γραψάμενοι, πυκτεύστι πρὸς ἐκσίνας· ναὶ κρατήσαντες, ως τὸ εἰνὸς, κρατεῖν ἡμῶν σιοντα. ἀλλὰ Φαίημεν ἀν ἔκαστος πρὸς αὐτὸς τὰ τῷ Ἀχιλλέως ἐκεῖνα, ἢ Φῆσι περὶ τῷ "Ἐκτορος".

Οὐ γὰρ ἐμῆς κόρυθος λεύσκοι μέτωπον.
Ταῦτα μὲν οἱ ξύμπαντες, ἐν τῷ μέρει ἔνχος.

'Ο Πλάτων δ' ἀν μοι δοκεῖ καὶ διηγήσασθαι τι τῶν ἐκ Σικελίας, ως ἀν εἰδὼς τὰ πλεῖστα γὰρ Συρακυσίω Γέλωνι Φασὶ δυσώδες εἶναι τὸ σόμα, ναὶ τέτο ἐπιπολὺ διαλαθεῖν αὐτὸν, ἀδενὸς τολμῶντος εἰλέγχειν τύραννον ἀνδρα,

stros ipsius proposita sarmenta sagittis transiicere, deinde viros armatos a se deuictos, gloriari: et pictas imagines nostras pugnis inuadere, iisque, ut facile est ad existimandum, victis; nos a se putare superatos. Nostrum vero quisque dixerimus ad eos Achillis ista, quae ille de Hectore:

*Nec galeae poterunt vultumque minasque tueri
Nostrae.*

Haec, inquam, vniuersi, et pro se vnuſquisque.

34. Plato vero videtur mihi enarratus aliquid de Sicilia, qui pleraque eius nouit. Nempe Syracusio Geloni graueolens fuisse os aiunt, idque diu ipsum ignorasse, cum nemo auderet indicare tyranno,

δρα, μέχρει δή τινα γυναικα ξένην συνενεχθεῖσαν αὐτῷ τολμῆσαι καὶ εἰπεῖν ὅπως ἔχοι· τὸν δὲ, παρὰ τὴν γυναικα ἐλθόντα τὴν ἑαυτῷ, ὁργίζεσθαι, ὅτι ἐκ ἐμήνυσε πρὸς αὐτὸν, εἰδυῖα μαλισσα τὴν δυσωδίαν. τὴν δὲ παραιτεῖσθαι συγγνώμην ἔχειν αὐτῇ. ὑπέρ γάρ τοῦ μὴ πεπειρᾶσθαι ἀλλας ἀνδρὸς, μηδὲ ὁμιλῆσαι πλησίον, σιθῆναι ἀπασι τοῖς ἀνδράσι τοιτέο τι ἀποπειν τοῦ σώματος. καὶ Ἐρμότιμος τοιγαρέν ἀτε μόνοις τοῖς Στωικοῖς ξυνὼν, Φρεΐν ἀνό Πλάτων, εἰκότως ἀγνοεῖ, ὅποια τῶν ἀλλων τὰ σόματά ἔσιν. ὅμοια δ' ἀν καὶ Χρύσιππος εἴποι, ἡ ἔτι πλειώ τάτων, εἰπερ λιπῶν αὐτὸν ἀκριτον, ὅπι τὰ Πλάτωνος ὄρμῆσαιμι, πιγεύσας τινὶ τῶν μόνω

tyranno, donec peregrina mulier congressa illi auderet etiam dicere, ut si res haberet: illum vero, ad coniugem cuin veniret suam, iratum fuisse ipso, quod sibi non indicasset, cum maxime graueolentiam illam sciret: illam vero ignosci sibi petiisse, se enim, quod virum alium experta non esset, neque ex proximo sermones cum quocquam discuisisset, putasse viris omnibus tale quidam os olere. Etiam Hermotimus igitur, qui solis cum Stoicis fuerit, dicat Plato, ignorat, nec id mirum, qualia aliorum sint ora. Similia vero etiam Chrysippus dicat, aut plura hisce, si quideam relinquens ipsum inauditum ad Platonica me conferam, fidemque habeam eorum alicui,

186 LVCIANI HERMOTIMVS,

μόνω Πλάτωνι ὡμιληπότων. ἐνί τε λόγῳ ἔνθαλών Φῆμι, ἀχρεὶς ἀν ἄδηλον ἥ, τίς ἀληθής ἐσι προαιρέσεις ἐν Φιλοσοφίᾳ, μηδὲ μίαν αἰρεῖσθαι· ὅπερις γὰρ ἐς τὰς ἄλλας τὸ τοιότον.

ΕΡΜ. Ὡ Λυκίνε, πρὸς τῆς Ἐσίας, Πλάτωνα μὲν, καὶ Ἀριστοτέλην, καὶ Ἐπίκουρον, καὶ τὰς ἄλλας ἀτρεμεῖν ἐξσωμαν· καὶ γὰρ κατ' ἑμὲς ἀνταγωνίζεσθαι αὐτοῖς· νῦν δὲ, σύγω τε, καὶ σὺ, ἐφ' ἡμῶν αὐτῶν ἐξετάσωμεν, εἰ τοιότον ἐσι τὸ Φιλοσοφίας πρᾶγμα, οἷον σύγῳ Φῆμις αὐτὸς εἶναι· Αἰθιόπας δὲ, η τὴν Γέλωνος γυναικα, τί ἔδει καλεῖν ἐν Συρακοσῶν ἐπὶ τὸν λόγον; ΛΥC. Ἄλλ' ἐκεῖνοι μὲν ἀπίτωσαν ἐκποδὼν, εἴ σοι δοκεῖσθαι περιπτοῖ εἶναι, πρὸς τὸν λόγον· σὺ δὲ λέ-

γε

qui folo cum Platone versati fuerint. Vna denique verbo comprehendens omnia aio, donec obscurum sit, quae vera sit in philosophia secta, nullam earum esse sectandam. Ista enim contumelia fuerit in reliquas.

35. HERM. Per Vestam, Lycine, Platonem, et Aristotelem, et Epicurum, et reliquos patiamur quiescere: neque enim cum illis contendere meum est. Nos vero, ego, inquam, et tu, per nos ipsos quaeramus, fitne tale quid philosophia, quale ego aio esse. Aethiopas autem, et Gelenis vxorem Syracusis euocare ad hunc sermonem quid attinebat? LYC. At illi quidem e vestigio abeant, si superflui tibi videntur ad nostram disputa-

γε ἡδη· Θαυμαζόν γάρ τι ἔρειν ἔοικας ΕΡΜ.
 Δοκεῖ μοι, ὃ Λυκίνος, καὶ πάγου δυνατὸν εἶναι μό-
 τον τὰ τῶν Στωϊκῶν ἐμμαθόντας, εἰδέναι τὰλη-
 θές απὸ τάτων, κανὸν μὴ τὰ τῶν ἄλλων ἐπεξέλ-
 θη τις ἐκμανθάνων ἔκαστα. ζτωσὶ δὲ σπότει,
 οὐ τις λέγῃ πρὸς σὲ μόνον τότε, ὡς αἱ δύο δυ-
 ἀδεις τὸν τέτταρα ἀριθμὸν ἀποτελεῖσιν, ἀρε
 δεῖσει περιιόντας αε πυνθάνεσθαι τῶν ἄλλων,
 ὅσοι ἀριθμητικοὶ, μὴ τις ἀρει εἴη πέντε, η ἐ-
 πτὰ λέγων αὐτὰς εἰναι, η αὐτίκα εἰδείης αὐτοῦ, ὅτι
 αὐτὴ ἀληθῆ λέγει; ΛΤΚ. Αὐτίκα, ὃ Ερμό-
 τιμος. ΕΡΜ. Τί ποτ’ ἐν ἀδύνατον εἶναι σοι
 δοκεῖ, ἐντυγχάνοντά τινα μόνον τοῖς Στωϊκοῖς
 λέγεσαι

putationem: tu vero iam dicio: mirabile enim
 quiddam videris dicturus. HERM. Videtur mi-
 hi, Lycine, et facile quidem fieri posse, ut ali-
 quis, qui sola Stoicorum *placita* didicerit, sciat
 ex his verum, etiamsi aliorum *sententias* non per-
 sequatur, atque ediscat singulas. Ita vero consi-
 dera. Si quis hoc tibi solum dicat, dyadas duas
 quaternarium numerum efficere, numquid opus
 est tē in circuitu interrogare reliquos, quotquot
 sunt numerorum periti, num quis forte sit, qui
 quinque aut septem dicat eos esse: an vero statim
 noris vera illum dicere? LYC. Statiū, Hermo-
 time. HERM. Quid tandem igitur fieri tibi non
 posse videtur, ut aliquis in Stoicos incidat vera
 dicen-

λέγεται τάληθη, πείθεσθαι τε αὐτοῖς, καὶ μηκέτι δεῖσθαι τῶν ἄλλων, εἰδότα, ως ἐκ τὸν ποτε τὰ τέτταρα πέντε γένοντο, ὃδ' ἂν μυρίοι Πλάτωνες, ἢ Πυθαγόραι λέγωσιν.

ΛΤΚ. Οὐδὲν πρὸς ἔπος, ὡς Ἐρμότιμε· τὰ γὰρ ὁμολογήμενα τοῖς ἀμφισβητουμένοις εἰκάζεις, πάμπολυ αὐτῶν διαφέροντα. ἢ τί ἂν Φαιῆς; ἔσιν ὧτινι ἐντετύχηκας, λέγοντει τὰς δύο δυάδας συντεθείσας, τὸν ἑπτά ἢ ἕνδεκα ἀριθμὸν ἀποτελεῖν; ΕΡΜ. Οὐκ ἔγωγε. ἢ μήνιοιτ' ἂν ὁ μὴ τέτταρα ξυμβαίνειν λέγων. ΛΤΚ. Τί δαὶ, ἐντετύχηκας πώποτε, καὶ πρὸς Χαρίτων πειρῶ ἀληθεύειν, Στωϊκῶ τινι, καὶ Ἐπεικρείω,

dicentes, et persuaderi sibi ab iis patiatur, nec amplius opus reliquias habeat, cum sciat, nunquam quae quatuor sint quinque posse fieri, neque si sexcenti Platones, aut Pythagorae dicant.

36. LYC. Nihil hoc ad disputationem nostram, Hermotimum: ea enim, de quibus inter omnes conuenit, cum his, de quibus disceptatur, confers, quae tamen longe inter se distant: aut quid dixeris? Estne quem videris, qui dicat binarios duos compositos septem aut undecim numerum efficere? HERM. Non equidem. aliqui furat, qui non confieri quatuor dicat. LYC. Quid vero? incidistine vnumquam, (et, per ego te Gratiarum numen obtestor, tenta verum amare;) in Stoicum aliquem, aut Epicureum, qui non

καρείω, μὴ δικθεομένοις περὶ ἀρχῆς, η̄ τέλεσι;
 ΕΡΜ. Οὐδαμῶς. ΔΤΚ. "Ορα τοῖνυ, μήπως
 με παραληγίζῃ, ω̄ γενναιέ, καὶ ταῦτα, Φίλον
 ὅντα· ζητέντων γὰρ ήμῶν οἵτινες ἀληθεύεσσιν
 εν Φιλοσοφίᾳ, σὺ τέτο προαρπάσας, ἔδωκες
 Φέρων τοῖς Στωϊκοῖς, λέγων ὡς ἔτοι εἰσιν, οἱ
 τὰ δίς δύο, τέσσαρα τιθέντες, ὅπερ ἀδύλιον εἰ
 ἔτως ἔχει. Φαινεν γὰρ ἂν οἱ Ἐπικρέειοι, η̄
 Πλατωνικοὶ, σφᾶς μὲν ἔτω ξυντιθένται, ὑμᾶς
 δὲ πάντες η̄ ἐπτὰ λέγειν αὐτά· η̄ ἐ δοκεῖσι σοι
 τέτο ποιεῖν, ὅπόταν ὑμεῖς μὲν μόνον τὸ καλὸν,
 ἀγαθὸν ἡγεισθεῖν· οἱ Ἐπικρέειοι δὲ, τὸ ήδύ;
 καὶ ὅταν ὑμεῖς λέγητε σώματα εἶναι ἀπαντα, δ

Πλά-

non dissiderent de initis rerum, aut de finibus?
 HERM. Nequaquam. LYC. Vide igitur, ne
 me rationibus colligendis fallas, eumque ami-
 cum. Quaeerentibus enim nobis, qui veram ra-
 tionem in philosophia sequantur, tu hoc praere-
 ptum aliis ad Stoicos detulisti, cuin diceres, hos
 esse, quibus duo ponant esse quatuor; quod ob-
 scurum, an ita habeat. Dixerint enim Epicurei,
 vel Platonici, se quidem ita componere, vos au-
 tem quinque aut septem ea esse dicere. An non
 videntur tibi hoc facere; cum vos quidem solum,
 quod honestum, idem bonum putatis esse, Epi-
 curei autem id, quod suave sit? et cum vos dicitis
 corpora esse quaecumque sint, Plato autem statuit
 etiam

Πλάτων δὲ νομίζει καὶ ἀσῶματόν τι ἐν τοῖς οὐσίν εἶναι; ἀλλ' ὅπερ ἔΦην, πλεονεκτικῶς πάντο τὸ ἀμφισβητέμενον συλλαβὼν, ως ἀναμφιλόγως ἴδιουν τῶν Στωϊκῶν δίδως αὐτὸ δέχειν, καί τοι ἀντιλαμβανομένων τῶν ἄλλων, καὶ λεγόντων αὐτῶν τέτο εἶναι, ἐνθα δὴ κρίσεως μάλιστα, οἷμα, δεῖ. ἀν μὲν ἐν πρόδηλον γένηται τέτο, ως Στωϊκῶν ἐσι μένων τὰ δις δύο, τέτταρα ἕγεισθαι, ὥρα σιωπῆν τοῖς ἄλλοις ἔχει δ' ἀν αὐτῷ τέττα πέρι διαμάχωνται, πάντων ὁμοίως ἀκαξέον, η εἰδέναι, ὅτι πρὸς χάριν δικάζειν δόξομεν.

ΕΡΜ. Οὐ μοι δοκεῖς, ὡ Λυκῖνε, ξυνιέναι, πῶς βέλομακ εἴπειν. ΛΤΚ. Οὐνὲν σαφέσερεν
χρή

etiam incorporeum quiddam in rerum natura est.
Tu vero, quod modo dicebam, iniuste sane id ipsum de quo disceptatur comprehendens, tanquam extra controuersiam Stoicorum esset, ipsis habendum adiudicas, licet vindicantibus idem sibi reliquis, et suum esse dicentibus, ubi sane iudicio vel maxime, opinor, opus est. Si quidem igitur planum hoc fiat, Stoicorum solorum esse, bis duo putare esse quatuor; tum sane tacendum reliquis. Dum autem de hoc ipso certauerint, omnes aequae audiendi sunt, aut sciendum, nos in opinionem venturos condonati gratiae iudicii.

37. HERM. Non videris mihi, Lycine, intelligere, quid mihi voluerim. LYC. Igitur diluci-

χρὴ λέγειν, εἰ ἑτεροῖον τι, ἀλλὰ μὴ τοιὲτον Φίστεις. ΕΡΜ. Εἴση γάτικα, σίὸν τι λέγω· θῶμεν γάρ τινας δύο ἐσεληλυθένας ἐς τὸ Ἀσκηπεῖον, ή ἐς τῷ Διονύσῳ τὸ ἱερόν· εἶτα μέντος Φιάλην τινὰ τῶν ἱερῶν ἀπολωλένας· δεῖσει δῆπτα ἀμ. Φοτέρες ἔρευνηθῆνας αὐτὸς, ὅπότερος ὑπὸ κόλπῳ ἔχει τὴν Φιάλην. ΛΤΚ. Καὶ μάλι. ΕΡΜ. "Εχει δὲ πάντως ὁ ἑτερος. ΛΤΚ. Πῶς γάρ οὐ, εἴ γε ἀπόλωλεν; ΕΡΜ. Οὐκέτι ἀν παρὰ τῷ προτέρῳ εὑρης αὐτὴν, ἐκ ἕτι τὸν ἑτερον ἀποδύσεις· πρόσδηλον γάρ, ὡς οὐκ ἔχει. ΛΤΚ. Πρέσδηλον. ΕΡΜ. Καὶ εἴ γε μὴ εὕροιμεν ἐν τῷ τῷ προτέρῳ κόλπῳ, ὁ ἑτερος πάντως ἔχει· καὶ οὐδὲν ἔρευνης οὐδὲ κτω δεῖ. ΛΤΚ. "Εχει γάρ.

ΕΡΜ.

lucidius dicendum erit, si quid diuersum, non autem tale (*quale ante intelligebam*) dices. HERM. Statim scies, quid dicam. Ponamus enim duos quoſdam in Aesculapii aut in Bacchi templum ingressos. Deinde vero phialam de sacrī perditam. Oportebit scilicet ambos excutere, vter in finu habeat phialam. LYC. Sane. HERM. Habet autem omnino alteruter. LYC. Qui non, siquidem perdita sit. HERM. Igitur si apud priorēm illam inuenieris, non iam alterum exues: planum enim, illum non habere. LYC. Planum. HERM. Et si non inueniamus in finu prioris, alter omnino habet, et nihil perscrutatione, neque sic, opus est. LYC. Habet enim alter. HERM.

ΕΡΜ. Καὶ ἡμεῖς τοίνυν σι εὔροιμεν ἥδη παρὰ τοῖς Στωϊκοῖς τὴν Φιάλην, όντες ἐρευνᾶν τὰς ἄλλας ἀξιώσουμεν, ἔχοντες δὲ πάλαι ἐζητήμεν· η τίνος γὰρ ἔνεκα ἔτι κάμνοιμεν.

ΛΤΚ. Οὐδένὸς, εἴ γε εὔροιτε, καὶ εὑρόντες ἔχοιτε εἰδέναμ, ως ἔκεινο ἦν τὸ ἀπολωλὸς, η εἰ ὅλως γνώριμον ὑμῖν εἴη τὸ ἀνάθημα. νῦν δέ, ως ἔταιρε, πρότερον μὲν καὶ δύο εἰσὶν οἱ παρελθόντες ἐς τὸν νεῶν, ως ἀναγκαῖον εἶναι τὸν ἔτερον αὐτοῖν τὰ Φώρια ἔχειν, ἀλλὰ μάλα πολλοί τινες. εἴτα καὶ τὸ ἀπολόμενον αὐτὸ, ἀδηλον δέ, τι ποτέ ἔσιν, εἴτε Φιάλη τις, η σκύφος, η γέ-Φανος· ὅσοι γὰν ιερεῖς, ἀλλος ἀλλο εἶναι λέγοσι,

HERM. Et nos igitur si inueniamus mox apud Stoicos phialam, non iam excutere reliquos opus putabimus, quippe qui habeamus, quod olim quaesivimus; aut cuius rei gratia plus laboris sumnamus?

38. LYC. Nullius, si quidem inuenieritis, et inuentum scire possitis id ipsum esse, quod furerat perditum; aut modo omnino notum vobis sit donarium. Iam vero, amice, primum quidem non duo sunt ingressi in templum, ut necesse sit alterutrum habere rem furtivam, sed valde multi. Deinde ipsum, quod desideratur, quid sit obscurum est, phialane, an scyphus, an corona? Quot enim sunt sacerdotes alius aliud dicit, nec

γεσι, καὶ ἐδὲ περὶ τῆς ὥλης αὐτῆς ὅμολογεσιν· ἀλλ' οἱ μὲν, χαλκᾶ, οἱ δὲ, ἀργύρε, οἱ δὲ, χρυσᾶ, οἱ δὲ, κασσιτέρες εἶναι αὐτὸς Φάσικον· ἀνάγκη τοίνυν ἀπαντας ἀποδῦσαι τὰς εἰσελθόντας, εἰ βέλει εὑρεῖν τὸ ἀπολωλός· καὶ γὰρ ἀν παρὰ τῷ πρώτῳ εὐθὺς εὕρης Φιάλην χρυσῆν, ἔτι καὶ τὰς ἄλλας σοι ἀποδυτέον. ERM. Διὰ τί, ὦ Λυκίη; ΛΤΚ. "Οτι ἀδηλον, εἰ Φιάλη τὴν ἀπολέμενον ἦν. εἰ δὲ καὶ τὰτα ὑπὸ πάντων ὁμολογηθείη, ἀλλ' ἔτι γε χρυσῆν ἀπαντές Φασιν εἶναι τὴν Φιάλην· εἰ δὲ καὶ μάλισα γνώριμον γένοιτο, ὡς Φιάλη ἀπόλοιτο χρυσῆ, καὶ εὐ παρὰ τῷ πρώτῳ εὕροις Φιάλην χρυσῆν, ἀδὲ ἔτω παύσῃ διερευνώμενος τὰς ἄλλας· ἐγαρ δῆλον

nec de materia ipsa inter illos conuenit, sed alii ex aere, alii argenteum esse, aureum alii, alii estanno esse, dicunt. Necessè igitur est quicunque ingressi sunt, omnes exuere, si inuenire velis quod desideratur: etiam enim si apud primum statim inuenias phialam auream, adhuc reliquos tamen oportet exuere. HERM. Cur, Lycine? LYC. Quoniam obscurum est, si ne phiala illud, quod periit: si vero hoc etiam inter omnes conueniat; at auream non omnes aiunt esse phialam. Si vero maxime illud etiam constet, auream perisse phialam, tuque penes primum inuenias auream phialam, ne sic quidein excutere alios defines. Neque enim planum est, si ne haec ipsa

λόν πε, εἰ αὐτὴ ἦν ἡ τοῦ Θεοῦ· ἢ ἐκ σιει πολλὰς
Φιάλας εἶναι χρυσᾶς; ΕΡΜ. Ἔγωγε. ΛΤΚ.
Δεῖσει δὴ ἐπὶ πάντας ιέναι ἔρευνῶντα, καὶ τὰ
παρ' ἑκάστῳ εὑρεθέντα πάντα, εἰς μέσον οἰατω-
θέντα, εἰκάζειν, ὅ, τί ποτε ὀντῶν πρέποι ἄν
Θείον κτῆμα οἴεσθαι.

Καὶ γὰρ αὖ τὸ τὴν πολλὴν ἀπορίαν παρεχό-
μενον, τόπο τὸν ἐσιν, ὅτι ἔκαστος τῶν ἀποδυθησο-
μένων ἔχει τὶ πάντως, ὁ μὲν, σκύφον, ὁ δὲ,
Φιάλην, ὁ δὲ, σέφωνον· καὶ ὁ μὲν, ἐκ χαλκοῦ,
ὁ δὲ, ἐκ χρυσοῦ, ὁ δὲ, ἀργύρου· εἰ δὲ ὁ ἔχει,
τόπο ιερὸν ἐσιν, ἀδέπτω δῆλον. πᾶσα τοίνυν
ἀνάγκη ἀπορεῖν, ὅντινα ιερόσυλον εἰπεῖς· ὅπε
γε, καὶ εἰ πάντες τὰ ὅμοια εἶχον, ἀδηλον ἦν καὶ
ὕτως,

quae fuit Dei? aut non putas plures esse phialas
aureas? HERM. Ego vero. LYC. Opus igitur
erit per omnes ire scrutando, quaeque apud
singulos inuenta fuerint, ea in medio ponere
omnia, et sic facere coniecturam, quid tandem
illorum diuinam possessionem p̄tare deceat.

29. Etenim quod multam adeo dubitationem
ad fert, illud est, quod eorum qui exuentur unus
quisque habet aliquid; scyphum unus, alias phia-
lam, alias coronam: et alius quidem ex aere, ex
auro alius, alius ex argento: utrum vero quod
habet quisque, id ipsum sacrum sit, nondum pa-
tet. Necesse igitur omnino est dubitare, quem
dicas sacrilegum: ubi etiam, si similia haberent
omnes,

πτως, ὅσις ὁ τῷ τῷ θεῷ ὑΦηρημένος· ἔσι γὰρ
καὶ ἴδιωτικὰ ἔχειν. τὸ δὲ αἰτιον τῆς ἀγνοίας
ἐν ἐξιν, οἷμα, τὸ ἀνεπίγραφον εἶναι τὴν ἀπο-
λομένην Φιάλην. Θῶμεν γὰρ Φιάλην ἀπολωλέ-
ναι, ὡς εἴ γε ἐπεγέγραπτο τῷ θεῷ τὸ ὄνομα, η
τῷ ἀκαθέντος, ἥττον ἀν ἐκάμπτομεν, καὶ εὐρύ-
τες τὴν ἐπιγεγραμμένην, ἐπεπαύμεθ' ἀν ἀπο-
δύοντες, καὶ ἐνοχλέντες τὰς ἀλλαξ. σίμις δέ
σε, ὡς Φρυστιμε, καὶ ἀγῶνας ἥδη γυμνικὲς ἐω-
ρακέναι πολλάκις. ΕΡΜ. Καὶ ὅρθῶς οἴει, πολ-
λάκις γὰρ, καὶ πολλαχόθι. ΛΤΚ. Ἡ ἐν ποτε
καὶ παρὰ τὰς ἀθλοθέτας αὐτὰς ἐκαθέζεται; ΕΡΜ.
Νῆ Δία, ἔναγχος Ολυμπιασιν ἐπὶ τὰ λαιὰ τῶν
Ἐλλα-

omnes, sic quoque obscurum esset, quis sit qui
Dei cimelia surripuisset: licet enim priuata quo-
que habere. Causa autem illius ignorantiae una
est, puto, quod inscriptionem non habet desiderata phiala. Ponamus enim *interim*, desiderari
phialam. Quod si inscriptum esset Dei nomen,
aut donantis, minus laboraremus, inuentaque
ea, quae inscripta est, desineremus exuere alios,
et molestiam illis facescere. Puto autem te, Her-
motime, gymnicos etiam saepe vidisse ludos:
HERM. Recte putas. Saepe enim vidi, et multis
locis. LYC. Numquid igitur unquam prope
ipsos sedisti certaminum praesides? HERM.
Quin nuper Olympiis ad sinistram Hellanodica-

Ἐλανοδικῶν, Εὐανδρίδες τῷ Ἡλείᾳ θέσην μοι προκαταλαβόντος ἐν τοῖς ἑαυτῷ πολίταις. εἰπεθύμην γὰρ ἔγγυθεν ἀπανταρέψαι τὰ παράτοις Ἐλανοδίκαις γηγνόμενα. ΛΤΚ. Οἴσθα ἂν καὶ τότε, πᾶς οὐρανὸν σύντικα ὥτινι χρὴ παλαιίειν, ή παγκρατιάζειν; ΕΡΜ. Οἶδα γάρ. ΛΤΚ. Οὐκέν ἄμεινον σὺ εἶποις, ἔγγυθεν ἴδων.

ΕΡΜ. Τὸ μὲν παλαιὸν, ἐπὶ Ἡρακλέους ἀγωνοθετεῦντος, Φύλλα δάφνης. ΛΤΚ. Μή μοι τὰ πάλαι, ὡς Ἐρμότιμε· ἀ δὲ εἰδες ἔγγυθεν, ἐκεῖνα λέγε. ΕΡΜ. Κάλπις ἀργυρᾶ πρόκειται ιερὰ τῷ θεῷ, ἐσταύτην ἐμβάλλονται οὐκέτιοι μικροί, ὅσον δὴ πιστικώτεροι τὸ μέγεθός, ἐπιγεγραμμένοι· ἔγγραφεται δὲ ἡ δύο μὲν, ἀλφα

εν

rum, Euandrida Eleo spectaculum mihi occupante in suis ciuibus. cupiebam enim ex proximo videre omnia, quae apud Hellanodieas fierent. LYC. Itaque nosti hoc quoque, ut sortiantur, quem, qui cum, aut lucta certare, aut pancratio oporteat. HERM. Noui enim. LYC. Itaque melius tute dixeris, qui videris ex proximo.

40. HERM. Olim quidem prae fide certaminiis Hercule, lauri folia. LYC. Ne tu mihi antiqua, Hermotime, sed quae ex propinquuo vidiisti, ea narra. HERM. Vrna argentea proposita est, Dei sacra, in hanc paruae fabarum insular fortis iniiciuntur, inscriptae. Inscribitur autem

ἐν ἐκκατέρῳ· οὗ δύο δὲ, τὸ βῆτα· καὶ ἡς ἄλλους
δύο τὸ γάμια, καὶ ἑξῆς κατὰ τὰ αὐτὰ, ἦν
πλείσις οἱ ἀθληταὶ ὡσι, δύο ἀεὶ κλῆροι τὸ αὐτὸ
γράμμα ἔχοντες. προσελθὼν δὴ τῶν ἀθλητῶν
ἴκασος, προσεξάμενος τῷ Διὶ, καθεῖς τὴν χεῖ-
ραν ἡς τὴν ιχλαῖν, ἀνασκῆται τῶν κλήρων ἕνα, καὶ
μετ' ἐκείνου ἔτερος, καὶ παρεσώς μαζγυοφόρος
ἴκιστο, ἀνέχει αὐτῷ τὴν χεῖρα, καὶ παρέχων ἀ-
ντηγνῶνας ὅ, τι τὸ γράμμα ἔσιν, δὲ ἀνέσπακεν
ἀπάντων. δὲ ἥδη ἔχοντων, ὁ Ἀλυτάρχης, οἶμαι,
ἢ τῶν Ἐλλανοδιῶν αὐτῶν εἰς (εἰκότει γὰρ τό-
το μέμνημα) περιϊών, ἐπισκοπεῖ τὰς κλήρους ἐν
ιύκλῳ ἐσώτων, καὶ ὅτῳ τὸν μὲν τὸ ἄλφα ἔ-
χοιτε, τῷ τὸ ἔτερον ἄλφα ἀνεσπάκηστι, πα-
λαχίειν ἢ παγκρατιάζειν συνάπτει· τὸν δὲ τὸ

* βῆτα,

autem binis A, binis aliis B, binis Γ, et eodem modo
deinceps, si plures athletae fuerint, ut duae semper
fortes eandem literam habeant. Accedens autem
athletarum unusquisque, et Iouem precatus,
demissa in vrnam manu, fortium vnam extrahit,
et post illum alius; adstantisque vnicuique flagelli-
fer inanum illius retinet, nec finit illum videre,
quae sit litera, quam extraxit. Omnibus autem
suam iam habentibus, Alytarcha puto, aut ipso-
rum vpus Hellanodicarum, hoc enim non iam
recordor, circumiens inspicit fortis stantium cir-
culo, atque ita eum, qui A habet, cum eo, qui
alterum A extraxit, ad luctam vel pancratium

βῆτα, τῷ τὸ βῆτα ὄμοιώς, καὶ τές ἄλλας τοὺς ὄμογράμμους κατὰ ταῦτα. οὕτω μὲν γὰρ, ἦν ἀρτίοις ὥσιν οἱ ἀγωνισταὶ, οἷον ἐκτῷ, ἢ τέσσαρες, ἢ δώδεκα. ἦν δὲ περιττοῖς, πέντε, ἕπτα, ἑννέα, γράμμα τι περιττὸν ἐνὶ κλήρῳ ὑγραφὲν συμβάλλεται αὐτοῖς, ἀντίγραφον ἄλλο ἐκ εἶχον· διὸ δὲ ἀν τότε ἀνασπάσῃ, ἐφεδρεύσι περιμένων εἰς ἀν ἐκεῖνοι ἀγωνίσωνται· καὶ γὰρ εἶχε τὸ ἀντίγραμμα, καὶ εἴσι τότε καὶ μικρὰ συτοχία τῇ ἀθλητῇ, τὸ μέλλειν ἀκμῆται τοῖς κεκυησσι συμπεσεῖσθαι.

ΛΤΚ. "Εχ' ἀτρέμα· τέττα γὰρ ἐδεέμην μάλιστα· ἐκεῖν ἑννέα ὅντες, ἀνεσπάκασιν ἀπαντες,
καὶ

comparat, similiterque eum, cui B euénit, cum altero, qui B habet, et reliquos eiusdem literae eadem ratione. Atque ita quidem, si pari numero sint athletae, vid. octo, quatuor, duodecim: si vero inpari numero, quinque, septem, novem; litera quaedam inpar et ipsa, vni tantum sorti inscripta, respondentem sibi aliam non habens, cum reliquis iniicitur. Hanc qui extraxerit, subsidet, exspectans, dum illi certauerint, nec enim habet ex aduerso sibi respondentem literam. Et est illa non parua athletae felicitas, qui integer committendus sit fatigatis.

41. LYC. Infiste. hoc enim maxime mihi opus erat. Igitur nouem cum sint, extraxerunt omnes

καὶ ἔχεται τὰς κλήρους, περιῶν δὴ, (Βόλομαι γάρ σε Ἐλλανοδίην ἀντὶ θεατῶν ποιῆσαι) ἀπί-
σκόπησον τὰ γράμματα, καὶ εἰ πρότερον, οἷμαι,
μάθεις αὐτὸν, ὅσιος ἐφεδρός εἶναι, οὐ μὴ ἐπὶ πάντας
ἀλλας, καὶ συζεύξῃς αὐτάς. ΕΡΜ. Πῶς, ὦ
Αυκτῖνε, τότε Φίλε; ΛΤΚ. Ἀδύνατόν εἶνι εύ-
θὺς εὑρεῖν τὸ γράμμα ἐκεῖνο τὸ δηλῶν τὸν ἐφε-
δρον, ή τὸ μὲν γράμμα ἴσως ἀν σύροις, καὶ μὴν
αἴσῃ γέ, εἰ ἐκεῖνός εἶνι· καὶ γάρ προείρηται, ὅτι τὸ
(κ) η τὸ (μ) η τὸ (ι) ἐσὶ τὸ χειροτονῶν τὸν
ἐφεδρον, αὐτὸν ἐπειδὸν τῷ (α) ἐντύχησο. ζητεῖς
τὸν τὸ ἑταῖρον (ω) ἔχοντας, καὶ εὔρων, ἐκβίνες
μὲν ἡδη συνέζευξας ἐντυχών δὲ αὐτὸς τῷ βῆ-
τα, τὸ ἑτερον. Βῆτα ὅπερ ἐσὶ ζητεῖς, τὸ αὐτό-
παλον

omnes et habent sortes. Circumiens itaque, volo
enim te iam pro spectatore Hellanodicam facere,
inspicere literas, nec prius puto didiceris, quis
subfessor ille sit, quum veneris ad omnes, eos
que comparaueris. HERM. Quid ita, Lycine?
LYC. Fieri non potest, ut statim inuenias literam
illam subfessoris indicein, aut literam forte inue-
nias, sed utrum illa sit, nescies. neque enim
praedictum est, aut K aut M aut L esse, quae
subfessorem indicet. Sed ubi in A incideris, quaer-
ris eum, qui alteram A habet, eoque inuento,
illos iam comparasti: et eum in B incidis, altera
B ubi sit quaeris, inuentae respondens, ac de o-

200 LVCIANI HERMOTIMVS,

παλον τῷ εὐρεθέντι, καὶ ἐπὶ πάντων ὅμοίσι·
ἀχρις ἀν ἑπεῖνάς σας περιλειφθῆ, ὁ τὸ μόνον
γράμματος ἔχων τὸ ἀνανταγώνισον.

EPM. Τί δ' εἰ ἐκείνῳ πρώτῳ, η̄ δευτέρῳ στύχῃ, τί ποιήσει; ΛΤΚ. Οὐμενεν. ἀλλὰ
σὺ ὁ Ἐλαιοδίης, ἐθέλω εἰδέναι ὅ, τι καὶ πρά-
ξεις, πότερον αὐτίκα ἔρεις, ὅτι ὅτος ἐστιν ὁ Ἔφε-
δρος, η̄ δεήσει ἐπὶ πάντας ἵν κύκλῳ ἐλθόντα
ἴθειν, εἰ̄ πε αὐτῷ γράμματα ὁμοίον ἐστιν· ὡς εἰ̄ γε
μὴ τὰς πάντων κλήρους ἴδοις, αὐτὸν μάθοις τὸ
Ἐφεδρον. EPM. Καὶ μὴν, ω̄ Λυκίνε, ἔαδιως
αὖ μάθοιμι. ἐπὶ γὰν τῶν ἐννέα, η̄ν τὸ (ε) εὐ-
ρω πρώτον η̄ δεύτερον, οἶδα, ὅτι Ἔφεδρος ὁ τε-
το ἔχων ἐστι. ΛΤΚ. Πῶς, ω̄ Ἐρμότιμε;

EPM.

mnibus similiter, donec ille tibi relinquatur, so-
litariam literam habens, cui nulla ex aduerso
respondet.

42. HERM. Quid si vero in illam primo aut
secundo incidas, quid facies? LYC. Minime
quid ego facturus sim quaeritur. Sed tu Hellano-
dica, scire volo, quid facturus sis? vtrum statim
dicturus sis, hic est subfessor, an ad omnes per
orbem eundum putes, et videndum, si qua ipsi
litera similis sit? Atque adeo nisi omnium sortes
videris, non discas subfessorem. HERM. Quin,
Lycine, facile discam. Inter nouem enim si E
primo inuenero, aut secundo loco, noui, hanc
qui habeat, esse subfessorem. LYC. Quid ita,
Hermo-

SIVE DE SECTIS zor

ΕΡΜ. Οὐτώ, τὸ (Α) δύο ἀντῶν ἔχεσι, καὶ τὸ (Β) ὁμοίως δύο, τῶν λοιπῶν δὲ τεττάρων ὄντων, οἱ μὲν, τὸ (Γ), οἱ δὲ, τὸ (Δ) πάντως ἀνεσπάκασι, καὶ ὅνηδωται ηδη ἐς τοὺς ἀθλητὰς ὅπτῳ ὅντας τὰ τέτταρα γράμματα. δῆλον ἐν, ὅτι μόνον ἀν ἦτο περιττὸν εἴη τὸ ἔξης γράμμα τὸ (Ε), καὶ ὁ τέττο ἀνεσπάκως, ἘΦΕδρός ἐστι. ΛΤΚ. Πότερον, ω̄ Ἐφεστίμε, ἐπικεκρίσω σὲ τῆς συνέσεως, η̄ Τέλεις ἀντείπω τὰ γε μοι δολεῦτα, ὅπεια ἀν ἥ; ΕΡΜ. Νὴ Δίξ, διεπέρω μέντοι ᾧ, τι ἀν εὐλογον ἀντείπειν ἔχοις πρὸς τὰ τοιῶταν.

ΛΤΚ. Σὺ μὲν γὰρ ω̄ς ἔξης πάντως γράφομένων γράμματων, εἰρηκας, οἶον, πρώτε τοῦ (Α)

Hermotime? HERM. Hoc modo A duo illorum habent, B itidem duo; reliqui cum līnt quatuor, duo Γ, Δ autem alii duo omnino extraxerunt, consumitaeque sunt in octo athletas literae quatuor. Apparet igitur, solam ita imparem futuram proximam literam E, euīnque, qui illam extraxerit, esse sublessorem. LYC. Vtrum, Hermotime, prudentiam tuam laudem, an vis contra dicam, quae mihi videntur, qualiacumque demum fuerint? HERM. Quin dic. Non committiscor equidem, quid cum ratione in tali re dicere contra possis.

43. LYC. Tu quidem ita dixisti, tanquam ordine deinceps suo omnino scribantur literae;

(Α), δευτέρης δὲ τὰς (Β) καὶ πατέ τὴν τάξιν,
αὐχεῖς ἂν ἔσται ἐν αὐτῶν τελευτήσῃ ὁ αριθμὸς τῶν
ἀθλητῶν· καὶ δίδωμι σοι Ὀλυμπιάσιν ἔτω γί-
γνεσθαι. τί δακί, εἰ ἔξελόντες ἀτάκτως πέντε
γεράματα; εἴς ἀπάντων τὰ (Χ) καὶ τὰ (Σ)
καὶ τὰ (Ζ) καὶ τὰ (Κ) καὶ τὰ (Θ), τὰ μὲν
γὰρ ἄλλα τέτταρα, διπλᾶ ἐπὶ τῶν κλήρων τῶν
ἄντων γράφωμεν, τὰ δὲ (Ζ) μόνον ἐπὶ τὰς ἀ-
κάτες, οἱ δὲ καὶ δηλῶν ἔμελλεν ἡμῖν τὸν ἔΦεδρον,
τί ποιήσεις πρῶτον εὔρων τὰ (Ζ); τῷ διαγρά-
ψῃ ἔΦεδρον ὅντα τὸν ἔχοντα αὐτὸν, ἢν μητέπι
πάντας ἐλθῶν εὕρης ξέδεν αὐτῷ συμφωνῆν; οὐ
γὰρ εἶχες ὥσπερ νῦν τῇ τάξει αὐτῶν τεκμαίρε-
σθαι. ΕΡΜ. Δυσαπόκριτον τέτο ἔρωτάς.

ΛΤΚ.

v. g. prima A, altera B, et sic ordine, donec
in una illarum numerus Athletarum deficiat. Ac
do tibi, Olympiae ita fieri. Quid vero, si sum-
tis sine ordine quinque literis X, Σ, Ζ, Κ, Θ,
reliquas quidem quatuor bis quamque in oīo
sortibus scribamus, Ζ autem solum in nona,
quod scilicet designet nobis subsefforem: quid
facies, si primum Ζ inuenias? quanam re intelli-
ges subsefforem esse, qui illam habeat? nisi ad
omnes accedens inuenias nullam cum ea conue-
nire? neque enim possis, vt modo, ex ordine
illarum illud intelligere. HERM. Difficile est
ad respondendum quod rogas.

44. LYC.

ΑΤΚ. Ιδε· δὴ καὶ ἐπέρχως τὸλμάτῳ ἐπισκόπησον. τί γὰρ εἰ μηδὲ γράμματα γράφομεν ἐπὶ τῶν κλήρων, ἀλλὰ τινὲς σημεῖα, οὐκ χρησιτήρες, οἵσαι πολλὰ Αἰγύπτιοι γράφεσσιν ἀντὶ τῶν γράμμάτων, καὶ σημεφάλας τινὰς ἔντας, ηγέλεοτοις φάλας ἀνθρώπων; ή ἐκεῖνα μὲν ἔασομεν, ἐπείτεροι ἀλλόκοτά ἔστι. Φέρε δὲ τὰ μονοειδῆ ηγέλας ἐπιγράψαμεν, ὡς εἰόν τε εἰκάσαντες δύο ἀνθρώπων ἐπὶ δυοῖν κλήροιν, δύο ἵπποις ἐπὶ δύοιν, ηγέλαι ἀλεκτρυόνιας δύο, ηγέλαι κύνας δύο, τῷ δὲ ἐννάτῳ λέων ἕξω τὸ ἐπίσημον. ἦν τοίνυν τῷ λεοντοφόρῳ τέτω κλήρῳ ἐν ἀρχῇ ἐντύχης, πόθεν ἔξεις εἴπειν, ὅτι ἔτες ἔσιν ὁ τὸν ἐφεδρον ποιῶν, ἦν μὴ περιθεωρήσῃς ἄπαντας ἐπιών, εἰ

T15

44. LYC. Ecce alio etiam modo idem illud considera. Quid enim, si neque literas scribamus in sortibus, sed signa quaedam et notas, quo genere Aegyptii multa scribunt, pro literis pingentes caninis aut leoninis capitibus homines. Aut illa quidem relinquamus, cum absurdā sint: sed age vniiformia illa et simplicia in iis pingamus, obseruata quantum potest similitudine, homines duos in duabus sortibus, duos in duabus equos, et gallos duo, et duo canes, nonae autem nota esto leo. In hanc igitur signatain leone sortem si primum incidas, unde habebis dicere, hanc esse quac subseforem faciat, nisi ante obeundo oimnes inspe-

τις καὶ ἄλλος λέοντας ἔχει; ΕΡΜ. Οὐκ ὅχω
δέ, τι σοι ἀποκρίνωμαι, ὡς Λυκίνε.

ΛΤΚ. Εἰνότως· γάρ εὐπρόσωπον οὐδέν·
ως εἴη ἐθέλωμεν ή τὸν ἔχοντα τὴν ιερὰν Φιά-
λην εύρειν, ή τὸν Ἀθεδρόν, ή τὸν ἄριστα ἡγυσό-
μενον ἥμιν, ἃς τὴν πόλιν ἐκείνην τὴν Κόρινθον,
ἀπὸ πάντας ἀναγναίως ἀφιξόμεθα, καὶ ἔξετά-
σομεν ἄκρως πειρώμενοι καὶ ἀποδύσοντες, καὶ πε-
ριθεωρέντες· μόλις γάρ ἀν τῶ τάληθες ἐκ-
μάθοιμεν. καὶ εἰ γε τις μέλλει σύμβολός μοι
ἀξιόπιξος ἔσεσθαι, Φιλοσοφίας πέρι, ἡντινὲ^{τε}
Φιλοσοφητέον, ἕτος ἀν εἴη μόνος ὁ τὰ ὑπὸ^{τελεῖς}
πατῶν αὐτῶν λεγόμενα εἰδώς· οἱ δὲ ἄλλοι, ἀ-

inspexeris, si qua etiam alia leonem habeat
H E R M. Non habeo quod tibi, Lycine, re-
spondeam.

45. LYC. Nihil mirum. Neque enim specio-
sum quidquam est, quod responderi possit. Itaque
si voluerimus vel eum qui auream phialam habeat
inuenire, vel subfessorem, vel optimum illum
in ciuitatem illam Corinthum ducem, ad omnes
necessario deueniemus, et inquiremus summo
opere tentantes, et exuentes, et circum circa in-
spicientes. Vix enim vel sic verum discamus.
Et si quis velit consiliarius mihi fide dignus de
philosophia esse, quae sequenda sit, ille fuerit so-
lus, qui ea, quae ab omnibus dicuntur, nouerit.
Reliqui

τελεῖς· οὐδὲ ἐκ ἀν πισεύσαιμι αὐτοῖς, ἐξ' ἀν καὶ
μιᾶς ἀπείρωτοι ὦσι. τάχα γὰρ ἂν η ἀρίση ε-
κείνη εἴη. ἐγὼ δὴ εἰ τις παρασημένος κα-
λὸν ἀνθρώπου, λέγοι τὸν εἶναι καλλισον ἀν-
θρώπων ἀπάντων, πισεύσαιμεν αὐτῷ, ην μὴ εἰ-
δῆμεν, ὅτι πάντας ἀνθρώπους ἔωρακεν· ἵσως μὲν
γὰρ οὐδὲ ὅτος καλός· εἰ δὲ πάντων καλλισσε,
ἐκ ἀν ἔχοι εἰδέναι, μὴ ἴδων ἀπαντας· ήμεῖς δέ,
ἐκ αὐτὸ μόνον 9) καλῶ, ἀλλὰ τὰ καλλισχ δεό-
μενα, οὐδὲ ην μὴ τὸ εὔρωμεν, ἐδὲν ήμιν πλέον
πεπρᾶ-

Reliqui omnes in censum non veniunt, neque
iis crediderim, dum vel viuis sectae sint ignari:
forte enim haec ipsa fuerit optima. Neque enim
sane, si quis pulchrum nobis hominem adducat,
huncque dicat esse omnium pulcherrimum, ipso
credamnis, nisi sciamus, omnes illum homines
vidisse. Forte enim et hic quidem pulcher: an
vero omnium pulcherrimas, scire non possit,
qui omnes non viderit. Nos autem non pulchro
solum, sed pulcherrimo opus habemus: et hoc
nisi inuenerimus, nihil nobis profecisse videbi-
mur.

9. **Αὐτὸ μόνον]** Libri, quos inspeximus, omnes
αὐτὸ, quod quomodo conuenire huc possit,
nondum equidem video, nisi forte ad μόνον
referatur, et vim illius augeat; cuius tamen
rei exemplum adhuc nullum obseruaui. In-
terpretatus sum ac si legatur αὐτῷ. *Gesner.*

πεπρᾶχθαι ἡγησόμεθα. καὶ γὰρ ἀγαπήσομεν ὅποιώ δήποτε καλῇ ἐντυχόντες, ἀλλ' ἐκεῖνο τὸ ἀκρóstατον ζητῶμεν κάλλος, ὅπερ. ἀνάγκη ἐν είναι.

ΕΡΜ. Ἀληθῆ. ΛΤΚ. Τί ἂν; ἔχεις μοι τινὰ εἰπεῖν, ἀπάσης ὁδῷ πεπειραμένον ἐν Φιλοσοφίᾳ, ηγὲ διὰ τὰ τε ὑπὲ Pythagóρες, ηγὲ Πλάτωνος, ηγὲ Ἀριστοτέλες, ηγὲ Χρυσίππα, ηγὲ Ἐπικέρες, ηγὲ τῶν ἄλλων λεγόμενα εἰδώς; τελευτῶν, μίαν εἶλετο ἐξ ἀπασῶν ὁδὸν, ἀληθῆ τε δοκιμάσας, ηγὲ πείρα μαθών, ὡς μόρη ἄγει εὐθὺς τῆς εὐδαιμονίας; εἰ γάρ τινα τοιότον εὑροιμεν, παυσόμεθα πράγματα ἔχοντες. ΕΡΜ. Οὐ γάδιον, ὡς Λυκίης, τοιότον ἄνδρα εὑρεῖν.

ΛΤΚ.

mur. neque enim satis habebimus in pulchrum quodcumque incidisse, sed summae illam pulchritudinem quaerimus, quam unam esse necesse est.

46. HERM. Vera sunt ista. LYC. Quid igitur? habes mihi dicere aliquem, qui viam omnem in philosophia probauerit, qui cognitis, quae dicuntur a Pythagora et Platone et Aristotele et Chrysippo et Epicuro et reliquis, unam tandem ex omnibus viam delegerit, quam veram probauerit, et cognoverit experimento, solam ducere recta ad felicitatem. Talem enim si inueniamus, laborare desineamus. HERM. Non facile est, Lycine, talem virum reperire.

47. LYC.

ΑΤΚ. Τί δὴ ἐν πράξομεν, ὡς Ἐρμότιμες; καὶ
ἀν αἰπαγορευτέον σίμαι, ἐπεὶ μηδενὸς ἡμέρους
τοιάτας ἔστι γε τὸ παῖδες εὐπορέων. ἀρά τόδε
πάντων ιράτισόν ἔστι, καὶ ἀσφαλέστερον, αὐτὸν
ἔκεισον ἀρχάμενον, διὰ πάσης προσιρέσεως χω-
ρᾶσαν, καὶ ἐπισκύψασθαι ἀνειβῶς τὰ ὑπὸ πάν-
των λεγόμενα. ΕΡΜ. "Εοικεν ἀπό γε τάτωκ,
πλὴν ἐκεῖνο μὴ ἐναυτίου ἦ, ὃ μικρῷ πρόσθεν ἔ-
λεγες, ὡς καὶ ἔργοις ἐπιδόντας ἐκυτὸν, καὶ πε-
τύσαντα τὴν ὁδόνην, ἀναδραμεῖν αὖθις. πῶς
γὰρ οἵσον τε πάσας ἐπελθεῖν τὰς ὅδους ἐν τῇ πρω-
τῇ, ὡς Φῆσι, κατασχεθησομένῳ. ΛΤΚ. 'Εγώ
σοι Φράσω, φτὸ τὰ Θησέως ἐκεῖνο μιμησόμεθα·
καὶ τι λιγὸν παρὰ τῆς τραγικῆς Ἀριάδνης λα-

Βόν-

47. LYC. Quid agemus ergo, Hermotime? Non puto despondendum esse animum, si in praefens non sit ducis eiusmodi copia. Numquid optimum est atque tutissimum, ipsum quinque incipere, et per sectas ire omnes, et considerare accurate, quae dicuntur ab omnibus. HERM. Sic videtur ex his quidem, quae disputata sunt: modo illud paullo ante a te dictum non aduer-
setur, quod non facile est, qui semel se vento
passis velis permiserit, retro cursum agere. Quod
modo enim fieri potest, ut vias aliquis omnes
obeat, si in prima, quod dicis, futurum sit ut
retineatur. LYC. Dicam tibi. Thesei illud con-
silium imitabimur, et hinc a Tragica Ariadne ac-
cepto

βόντες, εῖσιμεν ἐς τὸν λαβύρινθον ἔκπαισον, ὡς
ἔχειν ἀπραγμόνως μηδουμένοις αὐτὸς, ἔξειναι.
ΕΡΜ. Τίς ἀν ἦν ἡμῖν Ἀριάδνη γένοιτο ἀν, τὴν
ντόθεν τὰ λίγα εὐπορήσομεν; ΛΤΚ. Θάρρες,
αἱ ἑταῖρε, δοκῶ γάρ μοι εὐρηκέναι, ὅταν ἔχό-
μενοι, ἔξελθοιμεν ἀν. ΕΡΜ. Τί ἐν τῷτο ἔ-
σιν; ΛΤΚ. Οὐκ ἐμὸν ἔρω, ἀλλὰ τίνος τῶν
τοφῶν, τὸ, νῆφε, καὶ μέμνυτο ἀπισεῖν· τὸν
γάρ μὴ ἔρδιώς πιεύωμεν ἀκέοντες, ἀλλὰ δικα-
ῖαιῶς αὐτὸς ποιῶμεν, ἀπολιπόντες καὶ τοῖς ἔ-
ξης λόγον, ἵσως εὑμαρῶς ἀν τὰς λαβύρινθες ἀ-
Φύγοιμεν. ΕΡΜ. Εὖ λέγεις, καὶ τῷτο πο-
ῶμεν.

ΛΤΚ.

cepto in labyrinthum quemque ingrediamur, ut
glomerando illo sine molestia exeamus. HERM.
Quae igitur nobis Ariadne fuerit, aut vnde lini
nobis erit copia? LYC. Bono animo, sodalis,
estq. Videor enim mihi inuenisse, quod tenen-
tes egrediamur. HERM. Quod igitur illud est?
LYC. Non meum dicam, sed cuiusdam sapien-
tium, Sobrius fidem negato. Si enim non facile
credamus inter audiendum, sed tanquam iudi-
ces illud faciamus, relinquentes etiam his qui
sequuntur dicendi copiam, facile fortasse Laby-
rinthos illos effugiamus. HERM. Bene mones,
hoc igitur faciemus.

ΑΤΚ. Εἰεν. ὅπι τίνα δῆ αὐτῶν πρῶτον εἶλον μεν ἄν; ή τότο μὲν ἀδὲν διοίτει; ἀρχάμενοι δ' ἀφ' ἑτεῖν, οἷον ἀπὸ Πυθαγόρα, ἦν ἔτος τύχη, πόσω ἂν χρόνῳ σιόμεθα εὑμαθεῖν τὰ Πυθαγόρεις ἀπαντα; καὶ μὴ ἐξαρέσῃ καὶ τὰ πάντα τέ ἔτη διεῖνα τὰ τῆς σιωπῆς· σὺν δ' ἐν τοῖς ζῶντε, οἷαν τριάκοντα, οἷμαι, εἰ δὲ μὴ, ἀλλὰ πάντως γε βίοσι. ΕΡΜ. Θῶμεν ἔτις.
 ΛΤΚ. Εἴτα σέης τῷ Πλάτωνι θετέον δηλαδὴ τοσαῦτα ἔτερα, ἔτι μὴν καὶ Ἀριστοτέλει ἀν σλάττω. ΕΡΜ. Οὐ γάρ. ΛΤΚ. Χρυσίππῳ δέ γε ἡντὶ ἔτι ἐργομαί σε πόσα· οίδα γὰρ περὶ τὰ ἀκάστα, ὅτι τετταράκοντα μόνις ἵκεν.
 ΕΡΜ.

48. LYC. Sint ista. Ad quem igitur illorum p̄timum veniamus? An nihil hoc refert? Incipientes igitur a quocumque, verbi gratia a Pythagora, si v̄fa ita veniat, quanto putamus tempore ediscere nos posse Pythagorae omnia? Nec excipe etiam quādque illos silentii annos. Compatis igitur quinque illis, sufficere triginta arbitror. Sin minus, hoc placet tanguam nimium, at viginti quidem certe. HERM. Sic ponamus. LYC. Tum deinceps Platoni assignandi totidem nempe aliī. verum etiam Aristoteli non pauciores. HERM. Non sane. LYC. Chrysippo autem non iam interrogabo te, quot? Noui enim ex te auditam, quadraginta annos vix sufficere.

περὶ LVCIANI HERMOTIMVS,

ΕΡΜ. Οὗτος. ΛΤΚ. Εἶτα δέ τις Ἐπικράψω, καὶ
τοῖς ἄλλοις. ὡς δὲ εἰ ποδὸς τῶντα τίθημι, ἐ-
κεῖθεν μάθοις ἄγ, οὐν ἐνοήσας, οἵσει ὀγδοηκοντά-
τεις εἰσὶ Στωϊκοὶ, η Ἐπικρέσιοι, η Πλατωνικοὶ,
όμοιογέντες μὴ πάντα εἰδέναι τὰ τῆς ἑαυτοῦ
περίσσεως ἔναστος; ὡς μηδὲν ἐνδεῖν σφίσιν ἐς τὰ
μαθήματα. εἰ δὲ μὴ, ἀλλὰ Χρύσιππός γε, καὶ
Ἀριστότελος, καὶ Πλάτων Φαίνεται· καὶ πρὸ^τ
τῶν οἱ Σωκράτης εἰδὼν Φαυλότερος αὐτῶν,
ἐς ἐπεκράτει τρόπος ἀπαντάς, εὖχος μὴ πάν-
τα, ἀλλὰ μηδ' ὅλως εἰδέναι τί, η τέτο μόνον.
Ἱτι εἰκόνει. λογισθώμεθα εὖ εἰς ἀρχῆς, εἴκοσι
τῷ Πυθαγόρᾳ ἐτίθεμεν, εἴτα ἔχεις τοῖς ἄλλοις,
πόσα δ' εὖ τῶντα συντεθέντα, εὐ κεφαλαιώ
γένοιτο

ficere. HERM. Ita est. LYC. Tum deinceps
Epicuro, et reliquis? Me vero non multos po-
nere, inde intelligas, si cogites, quot octogenarii
sint Stoici, aut Epicurei, aut Platonici, qui
fateantur, nondum se scire suae quisque sectae
omnia, ut nihil sibi ad disciplinam desit. Si hoc
non placeat, at Chrysippus, et Aristoteles, et
Plato dicant, et ante hos nihil iis deterior Socrates,
qui claimabat ad omnes, neandum, ut omnia,
nihil omnino se scire, nisi hoc solum, nihil se
scire. Computemus igitur ab initio, viginti Py-
thagorae posuimus, tum Platoni totidem alios,
tum ordine reliquis, quot igitur hi consumma-
uerint

SIVE DE SECTIS . 211

γένος' αὐτοῦ, εἰ δέκα μόνοις θεῖμεν τὰς αἰγάστεις ἐν Φιλοσοφίᾳ; ΕΡΜ. Τησέρδιακόσια, ω̄ Λυ-
κία. ΛΤΚ. Βάλει ἐν αὐτοῖς φιλοσόφους τὸ τέταρτον,
ώς πεινήκοντα καὶ ἐκατὸν (έτη) ἵματα εἶναι,
ἢ τὸ ἥμισυ ὅλου.

ΕΡΜ. Αὐτὸς ἀπὸ εἰδείης ἀμενον, ἐγὼ δὲ ὁρῶ
τέτο, ὅτι ὀλόγοι αὖ, καὶ ἔτω διὰ πασῶν σκέψη-
θοιεν, ἐκ γενετῆς εὐθὺς ἀρξάμενοι. ΛΤΚ. Τέ
σσεν πάθοι τις, ω̄ Ἐρμότιμε, εἰ τοιεστίν εἴη τὸ
πρᾶγμα; η̄ ἀνατρεπτέσιν ἐπεῖη τὰ ἡδη ὀμολο-
γημένα, ω̄ς ἐκ αὖ τις ἔλοιτο εἰ ποδῶν τὸ βέλ-
τισσον, μὴ ςχι πειραθεὶς αἰπάντων; ω̄ς τὸν γε
ἄνευ πείρας αἰρέμενον, μάντεια μᾶλλον, η̄ μοί-

uerint forte, si decem solas ponamus philosopho-
rum sēetas? HERM. Supra ducentos, Lycine.
LYC. Vin' ergo auferamus hinc quartam partem,
vt centum et quinquaginta anni sufficient, aut
ipsum dimidium adeo?

49. HERM. Ipse noris melius: ego vero hoc
video, paucos vel sic per sēetas omnes ituros,
si etiam a natuitate inde statim incipient. LYC.
Quid igitur agat aliquis, Hermotime, si ita se-
res habet? Euerterendane de quibus iam inter nos
conuenit, nempe eligere non posse quemquam ex
pluribus quod sit optimum, nisi exploratis omnibus,
tangquam is, qui citra experimentum eli-
git, diuinatione magis, quam iudicio, verum re-
quirat?

212 LVCIANI HERMOTIMVS,

τει, τάληθες ἀναζητέντα, ἐχ ὅτως ἐλέγομεν;
 ΕΡΜ. Ναι. ΛΤΚ. Πᾶσα τοίνυν ἀνάγνη ἐπὶ
 τοσθτον βιώναυ ἡμᾶς, σι μέλοιμεν εῦ τε αἰρή-
 σεσθαι, αἴπαντων πειραθέντες, καὶ ἐλόμενοι
 Φιλοσοφήσειν, καὶ Φιλοσοφήσαντες, εύδαιμο-
 νήσειν. πρὸν δὲ ὅτῳ ποιῆσαι, ἐν σκότῳ, Φα-
 σιν, ὀρχοίμεν' αὖ, οἵς ἀντύχωμεν, προσπταί-
 συτες, καὶ ὁ, τι ἀν πρῶτον ἐξ τὰς χεῖρας ἔκ-
 θη, τότε εἶναι τὸ ζητάμενον ὑπολαμβάνοντες,
 διὰ τὸ μὴ εἰδέναυ τάληθες. εἰ δὲ καὶ εὔροιμεν
 ἄλλως κατά τινα ἀγαθὴν τύχην περιπτεόντες
 αὐτῷ, ἐχ ἔρομεν βεβαίως εἰδέναι, εἰ ἔκεινό ἐσιν,
 δ ζητάμενον πολλὰ γὰρ ἔσιν ὅμοια αὐτοῖς, λέ-
 χοντα ἵνασον αὐτὸ εἶναι τάληθέσατον.

ΕΡΜ.

quirat? Nonne ita diximus? H E R M. Ita
 LY C. Omni igitur ratione necessarium, eo ut
 que nos vivere, si et bene eligere velimus ex-
 ploratis omnibus, et electione facta philosopha-
 ri, et per philosophiam felices esse. Ante vero
 quam id fecerimus, in tenebris, quod aiunt,
 saltabimur, offendentes ad quaecumque obuis,
 et quidquid primum in manus venerit, id ipsum
 rati, quod quaeritur, qui verum non nouerimus.
 Si vero inueniamus temere, bona quadam
 fortuna in illud incidentes, non habebimus ta-
 men unde sciamus firmiter, sine illud ipsum, quod
 quaerimus. Multa enim sunt inter se similia, quo-
 tuin vnuinqdque se verissimum esse contendat.

50. HERM.

ΕΡΜ. Ὡ Λυκίνε, τις οἰδ' ὅπερας εὐλογα μὲν
δακεῖς μοι λέγειν. αὐτάρ, (εἰρήσεται γὰρ τὰλη-
τές,) ἐμετρίως αὐτῶς με διεξιών αὐτὰ, καὶ α-
κριβογέμενος ἀδὲν δέσιν. ίσως δὲ καὶ ἔσικας ἐκ
ἐπ' αγκυρῷ ἔξεληλυθέναι τήμερον ἐκ τῆς οἰκίας;
καὶ ἔξελθὼν ἐντευχηνέναι σοι, ὃς με πλησίου
ἡδη τῆς ἐλπίδος ὄντα, εἰς αὐτορίας Φέρων ἐμ-
βέβληκας, ἀδύνατον ἀποφαίνων τῆς ἀληθείας
τὴν εὔρεσιν, ἐτῶν γε τοσάτων δεομένηι. ΛΤΚ.
Οὐκέν, ω ἐταιρε, πολὺ δικαιότερον μέμφοιο
αὐτῷ πατρί σε Μενεκράτει, καὶ τῇ μητρὶ.
(ἥτις ποτ' ἐκαλεῖτο, ἐγαρ οἶδα) ή καὶ πολὺ^{τρότερον τῇ Φύσει ἡμῶν, ὅτι σε μὴ κατὰ τὸν}
Τιθω-

50. HERM. Nescio, qui fias, Lycine, ut rationalia quidem dicere mihi videaris: sed, dicitur enim verum, non mediocri me molestia af-
ficias, persequendis illis et ad minutias usque
perscrutandis praeter necessitatem. Forte etiam infelibus hodie auspiciis domo exisse hodie vi-
dear, et egressus in te incidisse, qui me, cum prope spem iam essein, in consilii inopiam con-
ieceris, ostendendo, quam supra vires nostras ve-
ritatis sit inuentio, quae tot annis indigeat. LYC.
Igitur, amice, multo iustius irascaris patri tuo
Menecrati et matri, quo cumque illa nomine vo-
cata est, non enim noui; vel etiam multo potius
naturae nostrae, quod te non, Tithoni instar,

Τιθωνὸν πολυνετῆ καὶ μακράβιον ἔθεσαν, αλλὰ περιέγραψαν μὴ πλείω βιῶναι τὸ μήκισον ἐτῶν ἑκατὸν, ὥνθρωπον ὄντα· ἐγὼ δὲ μετὰ σὲ σκεπτόμενος, εὗρον τὸ ἐκ τῷ λόγῳ ἀπόε-

ΕΡΜ. Οὐκ, αλλ' ὑβρισῆς αἰεὶ σὺ, καὶ ἐκοιδόσ ὁ, τι παθὼν, μισεῖς Φιλοσοφίαν, καὶ ἐς τὰς Φιλοσοφῶντας ἀποσκώπτεις. ΛΥΚ. Ὡς ἐμότιμος, ἢτις μὲν ἡ ἀληθεία ἔσιν, ὑμεῖς ἂν ἀμεινον εἴποιτε οἱ σοφοί, σὺ τε, καὶ ὁ διδάσκαλος. ἐγὼ δὲ τόγε τοσάτον οἶδα, ως ἐπάνηδεῖν ἔσιν αὐτὴ τοῖς ἀνέγσιν, αλλὰ παρευδικεῖται ὑπὸ τῷ ψεύδες παρεχπολύ. εὔπροσωπότερον γὰρ ἔκσινο, καὶ διὰ τότο, ἥδιον. ή δὲ,
ατε

annosum et longaeum fecerunt, sed circumscripsi-
perunt, ne plus quam centum sunitum annis
vivat unusquisque homo, qui sit. At ego te-
cum considerans, illud, quod ex rationibus con-
sequeretur, inueni.

51. HERM. Non. Sed contumeliosus semper homo es, et nescio, qua animi affectione, odisti philosophiam etrides philosophos. LYC. Mi Hermotime, quae sit veritas, vos forte melius, qui sapientes estis, dixeritis, tu et tuus ille magister. At ego tantum noui equidem, audi-
tientibus illam non vehementer suauem esse, sed multum gratia a mendacio superari. Speciosius enim hoc, eaque causa iucundius. At illa,

ατε μηδὲν κιβδηλον ἔσυτῇ συνειδυῖα, μετὰ παρρησίας διαδέγεται τοῖς ἀνθρώποις, καὶ διὰ τότο ἄχθονται αὐτῇ. οἷς γέ τοι καὶ σὺ νῦν ἄχθη μοι, τάλαθες ἔξευκόντι περὶ τότων μεταξύ σε, καὶ δηλώσωνται, οἷαν ἐρῶμεν ἀγώτε, καὶ σὺ, ὡς εἰ πάνυ ἁδίσιν· ὥσπερ εἰ ἀνδριάντος ἔρων ἐτύγχανες, καὶ τοις τεύξεσθαι, ὑπελαμβάνων ἀνθρώπους εἶναι· ἐγὼ δὲ κατιδώι, ὡς λίθος, οὐ χαλκος εἴη, ἐνήνεστα πρὸς τὸ μπέ εὔνοίξει· οὐτὶ ἀδυνάτων ἔρῃς, μαζὴ τόπε δύσονται εἰς εἶναι πώς αὖ σαυτῷ, διότι σε εἰς εἴσιν ἔξεπεταῖσθαι, αἱλόνοτα καὶ ἀνθρίζα σπιζούσα.

EPM.

illa, quae scilicet nihil sibi fraudulentī conscientia sit, cum fiducia quadam agit cum hominibus, et ob id ipsum eam grauantur. Itaque et iam tu nunc offensus mihi es, qui verum hisce de rebus tecum invenierim, et declarauerim, qualia amemus ego et tu, quam non omnino facilius velut si statuam tu forte adamasses, ciusque te futuru[m] compotem sperasses, quod hominem putares: ego autem, cognito, lapidem esse, aut aes, indicasse tibi benevolo animo, amare te, quorum fieri non posset copia, et tu[m] malevolum me esse tibi putares, qui decipi te non passus sim, et absurdā atque supra omnēm spei posita sperarc.

ΕΡΜ. Οὐκέν τέτο, ὡς Λυκίνε, Φῆσ, ως οὐ
Φιλοσοφητέον ἡμῖν, ἀλλὰ χρὴ ἀργύρῳ παραδι-
δόντας αὐτὰς, ιδιώτας καταβιῶνται; ΛΤΚ.
Καὶ πᾶς τέτο ἡκεσας ἐμὲ λέγοντος; ἐγὼ γὰρ
χάρις καὶ Φιλοσοφητέον Φημί, ἀλλ' ἐπείπερ Φι-
λοσοφητέον, ὁδοί τε πολλαὶ εἰσιν ἐπὶ Φιλοσο-
Φίᾳν ἐκάστῃ, καὶ ἀρετὴν ἄγειν Φάσιεσαι, ηδ'
ἀληθὺς ἐν αὐταῖς ἀδηλος· ἀκριβῇ ποιήσασθαι
τὴν διαιρέσιν. ἀδύνατον δέ γε ἡμῖν ἐΦαίνετο,
πολλῶν προτεθέντων, ἐλέσθαι τὸ ἀριστον, εἰ μὴ
ἐπὶ πάντα ἵοι τις πειρώμενος· εἴτα πως μακρὰ
ἡ πειρα ὠφελη, σὺ δὲ πῶς ἀξιοῖς; (αὐθις γὰρ
ἔργομα) ὅτῳ πρώτῳ ἀν ἐντύχης, τάτῳ ἔψη,

καὶ

52. H̄ERM. Ergo illud, Lycine, dicas, non
philosophandum nobis esse, sed *consultum*, ut pi-
gritiae nos tradamus, idiotarumque vitam viua-
mus. LYC. Et ubi hoc dicere me audisti? Ne-
que enim ego philosophari nos veto. sed cum
philosophandum sit, multae porro viae sint, ad
philosophiam vnaquaque et virtutem ducere se
professae; vera denique inter has obscura: ac-
curatum faciendum esse discrimen, *dixi*. Fieri
autem non posse, nobis apparebat, multis pro-
positis eligere quod optimum, nisi per omnia
quis experiendo eat: deinde longum aliquanto
experimentum illud visum est. Tu autem quo-
modo vis facere? rursus enim interrogabo: in
quem primum incideris, eum sequere, cuin illo

philo-

καὶ συμφιλοσοφήσεις; καὶ μεῖνος Ἐργάκιον ποιῆσται σε.

ΕΡΜ. Καὶ τί σοι ἀποκριναίμην ἂν ἔτι; ὃς γέτε αὐτὸν τινὰ ιρίνειν οἵσον τε εἶναι Φῆς, ην μὴ Φοίνικος ἔτη βιώη, πάντας ἐν κύκλῳ περιῆών, καὶ πειρώμενος, ἅτε τοῖς προστεπτεραμένοις πι-
σεύειν ἀξίεις, ἅτε τοῖς πολλοῖς ἐπαινέσι, καὶ μαρτυρεῖσι; ΛΤΚ. Τίνχς Φῆς τὰς πυλὰς εἰ-
δότας, καὶ πεπειραμένας ἀπάντων; εἰ γάρ τις
τοιότερος ἐσιν, ἵκανες ἔμοιγε καὶ εῖς, καὶ γὰρ ἔτι
πολλῶν δεήσῃ. ην δὲ τὰς γὰρ εἰδότας λέγης, γέ-
δέν τι τὸ πλῆθος αὐτῶν προσάξεται με πισεύει,
ἄχρις ἂν η μηδέν; η ἐν εἰδότες, περὶ ἀπάντων
ἀποφα-

philosophabere? et ille te sibi habebit lucrum a propitio Mercurio temere obiectum?

53. HERM. Et quid tibi porro respondeam, qui neges per se iudicare quemquam posse, nisi annos vixerit Phoenicis, ac per orbein circumiens omnes probauerit, neque his credere velis, qui ante experti sunt, laudantiumue et perhibentium testimonia multitudini. LYC. Quam mihi narras multitudinem? eorumne, qui sciunt, et experti sunt omnia? Si quis enim talis est, sufficit mihi unus etiam, nec iam multis opus fuerit. Si vero nescientes dicas, nihil me ipsorum multitudine ad credendum adducet, dum aut nihil, aut unum modo cum scient, pronuntiabunt de omnibus

218 LVCIANI HERMOTIMVS,

ἀποΦαίνωται. ΕΡΜ. Μόνος δὲ σὺ τὰληθὲς κατεῖδες, οἱ δὲ ἄλλοι ἀνόητοι ἀπαντεῖς, ἃσοι ΦιλοσοΦᾶσι. ΔΤΚ. Καταψεύδῃ με, ὡς Ἐρμότιμε, λέγων, ως τὸ γὰρ προτίθημι τῇ ἐμφυτείᾳ τῶν ἀλλών, ὅτι τάττω ὅλως εὐ τοῖς εἰδόσι, καὶ ότι μνημονεύεις ὡς ἔφην, ἐκ αὐτὸς εἰδέναται τὰληθὲς οὐτέρ τέλλεις διατεινόμενος. ἄλλα μετὰ πάντων αὐτὸς ἀγνοεῖν ἀμολογῶν.

ΕΡΜ. 'Αλλ', ὡς Λυκίνε, τὸ μὲν ἐπὶ πάντας ἐλθεῖν χρῆναι, καὶ πειραθῆναι ὥν Φασι, καὶ τὸ μὴ ἀν ἀλλῶς ἐλέσθαι τὸ βέλτιον, ἢ ἄτως, εὐλογον ἴσως. τὸ δὲ τῇ πείρᾳ ἐκάστη τασσαῖται ἐπὶ ἀποδιδόναι, παγχέλοισι, ὡσπερ ἐχεισι τοιούς τε ἀτ' ὀλίγων καταμαθεῖν τὰ πάντα. ἐμοὶ δὲ καὶ πάν-

omnibus. HERM. Solus autem tu verum vidi-
sti, reliqui amentes omnes, quotquot philo-
phantur. LYC. Calumniaris me, Hermotime,
quasi ego usquam me praeroparam reliquis, aut
omnino in scientibus collocem, nec recordaris
eorum, quae dixi, non contendens ipse scire ve-
rum praeter reliquos, sed cum omnibus ignorare
illud confessus.

54. HERM. Sed, Lycine, illud forte con-
sentaneum rationi, eundem esse ad omnes, dictu-
omnium exploranda, nec aliter quam hoc modo
eligendum, quod optimum est: sed experimento
uniuscuique tot annos attribuere, valde ridiculum,
quasi non licet ex paucis cognoscere omnia.
Mihi

πίνυ φάδισν εἶναι δοκεῖ τὸ τοιότον, καὶ ἐπολ-
λῆς δοκτριβῆς δεόμενεν. Φασὶ γέ τοι τῶν πλα-
σῶν τινα, Φειδίαν οἴμα, ὄνυχα μόνον λέοντος
ἰδότα, ἀπ' ἐκείνη ἀναλελογίσθαι 10), ἡλίκος ἂν
ἐ πᾶς λέων γένοιτο, κατ' ἀξίαν τῷ ὄνυχος ἀν-
πλασθεῖς· καὶ σὺ δὲ, ἦν τις σοι χεῖρα μότην
ἀνθρώπῳ δειξῆ, τὸ ἄλλο σῶμα πατακαλύψας,
εἰση, οἴμα, αὐτόια, ὅτι ἀνθρώπες ἔσι τὸ πεκα-
λυμμένον, καὶ μὴ τὸ πᾶν σῶμα ἴδῃς. καὶ τοί-
νυ τὰ μὲν οὐφαλακτώδη, ὃν ἀπαντες λέγουσι,
ἔρδισν καταμαθεῖν ἐν ἐλίγῳ μορίῳ ἥμερας, τὸ
δ'

Mihī vero etiam valde facile esse tale quidpiam
Videtur, nec multa mora indigere. Dicunt certe,
statuariorum aliquem, Phidiām puto, solo con-
spēcto leonis vngue, ex illa portionis aestimatione
collegisse, quantus integer leo esset, ex digni-
tate vnguis effictus. Et tu sene, si quis manū
tibā solam ostenderit hominis, reliquo contecto
corpore, sc̄ies, puto, statim, hominem esse,
quod tegitur, etiam si totum corpus non videoas.
Iam summa capita eorum, quae oīnes dicunt,
facile est in parua diei parte discere: illud autem
nimis

10. ἀναλελογίσθαι] Praeteritum passiuum,
actiue tamen interpretandum, tum quia a-
ctiui. ἀναλογίσω in usu non est, tum quia
huiusmodi tempora passiuac terminationis in
aliis etiam verbiis actiue valent. Reiss.

δ' ὑπεραγριζέσ τότο, καὶ μακρᾶς τῆς ἔξετάντεως δεόμενον, ἢ πάνυ ἀναγνωστὸν ἐς τὴν αἴρεσιν τοῦ βελτίους, ἀλλ' ἔνεστι οὐρανοῖς οὐκ ἀπ' ἔχεινων.

ΔΤΚ. Παπαι, ὦ Ἐρμότιμε, ως ισχυρὰ ταῦτα εἰρηνας, ἀπὸ τῶν μερῶν ἀξιῶν τὰ ὅλα εἰδέναν· καίτοι ἐγὼ τὰ ἐναντία ἀκάστας, μέμνημαι, ως ὁ μὲν τὸ ὅλον εἶδὼς, εἰδείη ἂν οὐ τὸ μέρος· ὁ δὲ μόνον τὸ μέρος, κακέτι καὶ τὸ ὅλον. Τῶν καί μοι τόδε ἀποκρίνανται, ὁ Φειδίας ἀντοτε ἴδων ὄνυχα λέσοντος, ἔγνω ἂν, ὅτι λέσοντός ἐσιν, εἰ μὴ ἐωράκει ποτὲ λέσυτα ὅλον; ή σὺ ἀνθρώπε χειρα ἴδων, ἐσχες ἂν εἰπεῖν, ὅτι ἀνθρώπος ἐστι, μὴ πρότερον εἶδὼς, μηδὲ ἐωράκως ἀνθρώπον; τι σιγάς; ή βέλει ἐγὼ ἀποκρίνωμαι ὑπὲρ σὲ ταῦτα
ανταγωνίσας;

nimis exquisitum, et longa exploratione indigena, ad melioris electionem non utique necessarium est, sed ex illis etiam potest diiudicari.

55. L Y C. Vah, Hermotime, quae firma sunt, quae dixisti, dum postulas ex partibus nos cognoscere tota: ego vero contraria me audire memini, qui totum norit, eum nosse etiam partes; qui vero partem modo, eum non continuo scire totum. Sic illud etiam mihi responde, Phidias vnguem leonis videns num leonis eum esse cognouisset, si totum nunquam leonem vidisset; aut hominis tu manum videns an posses nobis dicere, eam esse hominis, si prius neque nouisses, neque vidisses hominem? quid taces? aut vis ego

ἀπαγκαῖα, ὅτι εἰς τὸν εἰχεῖς; ὡς δὲ κανοδυνεύει ὁ Φειδίας ἀπραιττος ἀπεληλυθέντων, μάτην ἀναπλάσας τὸν λέοντα· ἐδὲ γὰρ πρὸς τὸν Διόστην, ω̄ παῖ, λέγων. ή πῶς ταῦτ' ἔκείνοις ὥσται; τῷ μὲν γὰρ Φειδίᾳ καὶ τοῖς ὑδὲν ἄλλο τῷ γιωργεῖν τὸ μέρη αἴτιον ἦν, η̄ τὸ εἰδέναι τὸ ὄντον, ἀνθρώπου λέγω, καὶ λέοντα· εὐ Φιλοσοφίᾳ δὲ, οἷον τῇ Στωικῶν, πῶς ἀτὰ ὀπὸ τῷ μέν φεγγῷ τὰ λοιπὰ ἴδοις; ή πῶς ἀντοφαίνοιο ὡς κακά; οὐ γὰρ σισθαί τὸ ὄλον, οὐ μέρη ἔκεινά εἶναι.

Οὐδὲ Φήγε, ὅτι τὰ κεφάλαια ἔρδιον ἀκάσταις ἀπίστης Φιλοσοφίας εὐ ολίγῳ μορίῳ ἡμέρας, εἰον; ἀρχῆς αὐτῶν, καὶ τέλη, καὶ τί θεάς σιονται εἶναι;

ego pro te necessaria respondeam, te non posse, videlicet. Igitur infecta re abiturus videtur tuus Phidas, efficto frustra leone, dicens, nihil hoc ad Bacchum, puer. Aut quomodo haec illis similia? Phidiae enim et tibi nulla fuit causa alia partes agnoscendi, praeter eam, quod integrum nossetis, hominem dico, et leonem. In philosophia autem, e. g. Stoicorum, quomodo ex parte cognosces etiam reliqua? aut quomodo pulchras pronuntiabis? neque enim totum nosti, cuius illae partes sunt.

§6. Quod vero dicas, capita summa philosophiae facile esse audire exigua diei parte, e. g. principia ctiusque, et fines, et quid deos pertinent

εῖναι, τέ ψυχὴν, καὶ τίνες μὲν σώματα πάντα
Φασὶ, τίνες δὲ καὶ ἀσώματα εῖναι ἀξιότεροι, καὶ
ὅτι οἱ μὲν ἡδονὴν, οἱ δὲ τὸ καλὸν ἀγαθὸν καὶ
εὐδαιμονίαν τίθενται, καὶ τὰ τοιαῦτα ἔτωσι μὲν
ἴκεσαντας, ἐποφέρνασθαι ἔρδιον, καὶ ὕργον ἀ-
δὲν, εἰδέναι δὲ, ὅσις ὁ τάληθῆ λέγων ἐσὶν, ὅρα
μή ἔχει μόριον ἐσιν ἡμέρας, αλλὰ ποδὸν ἡμερῶν
δένται. Η τέ γὰρ ἐκεῖνοι παθόντες, ὑπὲρ αὐ-
τῶν τέτων ἐματοντάδας καὶ χιλιάδας βιβλίων
ἔκαστοι συγγεγρέψασιν, ὡς πείσαιεν, σίμα, ἀ-
ληθῆ εἶναι τὰ ὄλιγα ἐπεῖναι, καὶ ᾧ σοι ἐδόκει ἔρ-
δια, καὶ εὐμαρτῆ; νῦν δὲ μάρτεως, οἵματος, δει-
χει σοι κανταῦθα πρὸς τὴν αἴρεσιν τῶν κρειτ-
τόνων, εἰ μὴ ἀνέσχῃ τὴν διατριβὴν, ὡς ἀμειβεῖ;
εἰλέσθαι

tent esse, quid animam? qui corpora esse omnia di-
cant, qui incorporeā etiam quedam velint esse? et
quod alii quide[m] in voluptate, alii vero in honestate
bonum ac felicitatem collocant, et similia, sic
audire et reddere facile est, et labor nullus. Scire
vero, quis sit ille, qui vera dicat; vide ne non
tam pars sit diei, quam dies multos postulet.
Aut quid illis in mentem venit, ut de his ipsis
rebus centenos millenosque libros singuli conscri-
berent? ut persuadeant nempe, vera esse pa-
cula illa, quae facilia tibi videbantur et discenti-
bus obvia. Iam vero vate, puto, opus erit tibi
hic etiam ad meliorum electionem, si morae im-
patiens

έλεσθαι αὐτὸς ἀπαυτα, καὶ ὅλον ἔκαστον κατα-
νοῆσαι, ἐπίτομος γὰρ αὐτῇ γένοιτ' αὐτόν, ἐκ ἔχε-
σα περιπλοκῆς, καὶ ἀναβολᾶς, εἰ μετασειλά-
κενος τὸν μάντιν, ἀκεστας τῶν κεφαλαιών ἀπάν-
των, σφαγιάζοιο ἐφ' ἔκάσοις· ἀπαλλάξει γάρ
σε οἱ θεοὶ μηρίων πραγμάτων, δεῖξας ἐν τῷ τῷ
ἱερεῖς γράπτη, ἀτινά σοι αἴρετέον.

Εἰ δὲ βέλει, καὶ ἄλλο τι ἀπραγμονέσερον ὑ-
ποθέσομαι σοι, ως μὴ Ἱερεῖς καταδύνης ταυτὶ,
καὶ θυσιάζῃ τῷ μηδὲ ιερέᾳ II) τινὰ τῶν μεγα-
λομά-

patients sis, qua curiose considerata unaquaque
re integra, eligas ipse omnia. Compendiaria
enim haec forte via fuerit, nihil habens perple-
xum, dilationes nullas, si haruspice aduocato,
dum audis capita singula, exta de unoquoque
consulas. Infinitis enim te molestiis deus libe-
rabit, ostendens in hepate victimae, quae tibi
eligenda sunt.

57. Si vero vis etiam aliud quiddam tibi mi-
nus etiam molestum subiiciam, ut non maestis
ista sacrificia, et hostias consulas, sed neque ad-
uoces

xi. Μηδὲ ιερέα] Possis forte dicere, illud τῷ
μηδὲ ιερέων παραπλεῖν, dictum esse per el-
lipsin τῆς ἐν. Sed mollius mihi videbantur
haec ita a Luciano composita, subiiciam tibi
aliud: quid igitur? τὸ μηδὲ παραπλεῖν, et
hoc secundus sicut in interpretando Gesner:

λοισθων παρακαλήσ, ἀλλ' ἐς κάλπιν ἐμβαῖνον γραμματεῖα, ἔχοντα τῶν Φιλοσόφων ἑκάσου τέγομα, κάλπις παιδα τῶν ἀνηβων ἀμφιθαλῆ τιρα, προσέλθοντα πρὸς τὴν κάλπιν, ἀνελέσθαι ὁ, τι ἄν πρώτον ὅπο τὴν χεῖρα ἐλθῃ τῶν γραμματείων, καὶ τολοιπόν κατὰ τὸν λαχόντα εὐστον, ὅσις ἀν ἥ, Φιλοσόφῳ.

ΕΡΜ. Ταυτὶ μὲν, ὡ Λυκίνε, Βωμολοχίνα καὶ δικατὰ σέ. σὺ δὲ εἰπέ μοι, ἢδη ποτέ αὐτον ἐπρίω αὐτός; ΛΤΚ. Καὶ μάλα πολλάκις. ΕΡΜ. Άρε ἐν περιήεις ἀπαντας ἐν κύκλῳ τὰς ἐν τῇ πόλει κατήκες, ἀπογευόμενος, καὶ παρεβαῖνον, καὶ ἀντεξετάζων τὰς οίνας; ΛΤΚ. Οὐδαίως.

ΕΡΜ.

voce sacerdotem aliquem magna mercede condueendum. sed coniectis in vnam tabellis, singulorum nomina philosoplidrum inscripta habentibus, iube puerum impuberem patrimum matrimoniique accedere ad vnam, et extrahere quaeunque tabellarum prima sub manu venient, ac deinde secundum euin, cuius fors exierit, qui demum cumque fuerit, philosophare.

¶ 8. HERM. Ista quidem, Lycine, scurilla, neque digna te. At dic mihi, ipse ne unquam vinum emisti? LYC. Et saepe quidam HERM. Tum ergo circumibas circulo omnes in urbe caupones, dagustans et comparans, et inter se contetens vina. LYC. Minima vero. HERM. Sufficit

ΕΡΜ. Χρή γάρ, οἵμαί, σοι τῷ πρώτῳ χρηστῷ καὶ ἀξίῳ ἐντυχόντι ἀποφέρεσθαι. ΛΤΚ. Νὴ Δία. ΕΡΜ. Καὶ ἀπό γε τῷ ὀλίγῃ ἐκείνῃ γεύματος εἶχες ἀν εἰπεῖν, ὅποιος ἀπας ὁ οἴνος ἔστιν; ΛΤΚ. Εἶχον γάρ. ΕΡΜ. Εἰ δὲ δὴ ἐλεγεῖς προσελθὼν τοῖς καπήλοις, ἐπειδὴ κοτύλην πρίσθαι βέλομαι, πότε μοι, ὡς ὅτοι, ἐκπιεῖν ὅλον ἔναρξος ὑμῶν τὸν πίθον, ως διὰ παντὸς ἐπεξελθὼν, μάθοιμι, ὅσις ἀμείνω τὸν οἶνον ἔχει, καὶ ὅτεν μοι ὄντεον· εἰ ταῦτ' ἐλεγεῖς, ἐκ ἀνοίει καταχελάσαι σε αὐτές· εἰ δὲ καὶ ἐπιπλέον ἐνοχλοῖς, τάχ' ἀν καὶ προσγέγαι τῷ ὕδατος; ΛΤΚ. Οἷμα ἔγωγε, καὶ δίκαιά γ' ἀν πάθοιμι. ΕΡΜ. Κατὰ ταῦτα δὴ καὶ ἐν Φιλοσοφίᾳ.

cit enim tibi, puto, in quod primum bonum et dignum pretio incideris, de eo ferendum tibi curare. LYC. Per Iouem. HERM. Et de parvo illo gustu dicere poteras, vniuersum vinum quale sit. LYC. Poteram enim. HERM. Si vero accedens ad caupones dices, quandoquidem emere vini heminam volo, date mihi, ostisti, ebibere totum quisque dolium, ut ubi per omnes iero intelligam, quis melius vinum habeat, et unde mihi emendum sit. Haec si dicas, non putas te ab illis derisumiri? LYC. Equidem arbitror. nec fiat mihi iniuria. HERM. Eadem igitur philosophiae ratio. Quid ebibere
Luc. Op. T. III. P dolium

Φία· τί δεῖ ἐκπιεῖν τὸν πίθον, δυνάμενες ἀπὸ
βλίγου τοῦ γεύματος εἰδέναι, ὅποιον τὸ πᾶν
ἔσιν.

ΛΤΚ. "Ως ὄλισθηρὸς εἶ, ὦ Ἐρμότιμε, καὶ
διαδιδράσκεις ἐκ τῶν χειρῶν, πλὴν ἀλλ' ὥησάς
γε· οἴδενος γὰρ ἐκπεφευγέναι, ἐς τὸν αὐτὸν
κύρτον ἐπέπτωντας. ΕΡΜ. ~~Ἄ~~ώς τέτ' ἔφη;
ΛΤΚ. "Οτι αὐθομολογέμενον πρᾶγμα λαβὼι,
καὶ γνώριμον ἀπασι, τὸν οἶνον, εινάζεις αὐτῷ
τὰ ἀνομοιότατα, καὶ περὶ ὧν ἀμφισβῆται
ἀπαντες ἀφενῶν ὅντων· ὡςε ἔγωγε σὺν ἔχω εἰ-
πεῖν, καθότι τοι ὅμοιος Φιλοσοφία καὶ οἶνος εἴη,
ἄρα κατὰ τέτο μόνον, ἔτι καὶ Φιλότοφοι ἀπο-
δίδονται τὰ μαθήματα, ὥσπερ οἱ κάπηλοι, κε-
ρασάμενοί γε οἱ πολλοί, καὶ δολώσαντες, καὶ
κακο-

dolum opus est, cum possimus de paruo gustu
scire, quale sit vniuersum?

59. LYC. Quam lubricus es, Hermotime, et
inter manus effugis? Quin tu adiuuisti me! dum
enim effugisse te putas, in nassum eandem inci-
disti. HERM. Quid ita? LYC. Quod rem,
quae ipsa se satis prodit, et notam omnibus, vi-
num, sumis, cique assimilas dissimillima, de
quibus nempe disputent omnes, cum sint obscura.
Itaque non habeo dicerē, qua re tibi similis phi-
losophia et vinum sit. Numquid in hoc solo,
quod etiam philosophi vendunt doctrinas, ut cau-
pones, multi etiam interpolant, et adulterant,
et

κακομετράντες· ἔτωσι δὲ ἐπισκοπήσωμεν ὅ, τι καὶ λέγεις· τὸν οἶνον Φῆσ τὸν εὐ πίθω ὅλον αὐτὸν αὔτῳ ὅμοιον εἶναι, καὶ μὰ Δί', ζδὲν ἀτόπον· ἀλλὰ καὶ εἰ τις γεύσαντο ἀριστάμενος ἀλίγον. ΟἽσον αὐτῷ, εἰσεσθαμαύτικα, ὅποιος ἄπας δὲ πίθος ἐσὶν, ἀκόλαθον καὶ τότο, καὶ ἀδὲν ἀν ἔγωγέ τι ἀντείπω. οὐα. δὴ καὶ τὸ μετὰ τότο, Φιλοσοφία, καὶ οἱ Φιλοσοφῶντες, σίνο ὁ διδάσκαλος ὁ σὸς, ἀρα ταῦτα πρὸς ὑμᾶς λέγει ὁσημέραι, καὶ περὶ τῶν αὐτῶν, η ἀλλα ἀλοτε; πολλὰ γάρ εἴη, πρόσδηλοι, ὡς ἔταιρε· η ἐν βίναις ἔτι παρέμενες αὔτῳ πατὰ τὸν Όδυσσεα περιοσῶν, καὶ περιπλανώμενος, εἰ τὰ αὐτὰ ἔλεγεν, ἀλλ' ἀπέχρη ἀν σοι καὶ ἄπαξ ἀκόσαντι.

EPM.

et male metiuntur? Ita vero inspiciamus, quod dicis. Ais vinum in dolio vniuersum simile fibi esse, nec profecto id absurdum; sed etiam si quis haustum vel tantillum illius gustet, illum statim sciturum, quale totum sit dolium: consequens hoc etiam, neque quidquam equidem contra dixero. Sed iam vide etiam, quod sequitur. Philosophia et philosophi, v. g. magister tuus, utrum eadem vobis dicit quotidie, et de iisdem, an alias alia? Multa enim sunt. Manifestum id quidem, amice: alioquin probabile non fuerit te apud illum mansisse circumdeuntem et oberrantein, si eadem diceret, sed semel audisse tibi sufficeret.

ΕΡΜ. Πῶς γὰρ;⁸ ΛΤΚ. Πῶς ἐν οἷς τέ
σοι ἦν, ἀπὸ τῷ πρώτῳ γεύματος εἰδέναι τὰ πάν-
τα; ἐγὰρ τὰ αὐτά γε, ἀλλ' αἱ ἔτερα καινὰ ἐ-
πὶ καινοῖς ἐλέγετο, ἐχὼ σπερ ό οἶνος αἱ τὰ αὐ-
τὸς ἦν. ὥστε, ὡς ἔταιρε, ἦν μὴ ὅλον ἐκπίης τὸν
πίθον, καὶ ἄλλως, μεθύων περιήεις 12). ἀτε-
χνῶς γὰρ ἐν τῷ πυθμένι δοκεῖ μοι ό θεὸς κα-
τακρύψαμ τὸ Φιλοσοφίας ἀγαθὸν ὑπὸ τὴν τρύ-
γα αὐτῆν. δεῖσει ἐν ὅλον ἐξαντλῆσαι ἐς τέλος,
ἡ ἐποτ' ἀν εὔροις τὸ νεκτάρεον ἐκεῖνο πόμα, ἐ
πάλαι διψῆν μοι δοκεῖ. σὺ δὲ οἴοι τὸ τοιέτον
αὐτὸν

60. HERM. Qui enim possit res habere aliter?
LYC. Quomodo igitur potuisti de primo gusto
nosse omnia? Neque enim eadem profecto, sed
alia semper noua super noua dicebantur; non,
quemadmodum vinum, semper idem erat. Ita-
que, sodalis, nisi totum ebibas dolium, etiam
temere ebrius oberraueris. In ipso enim plane
fundo videtur mihi Deus occultasse bonum phi-
losophiae, sub ipsis faeces. Oportebit igitur to-
tum ad finem usque exhaustire, aut nunquam
inuenias nectarum illum, quem olim fitire mihi
videris, potum. Tu autem putas, tale hoc esse,

vt,

12. Μεθύων περιήεις] Acute. Alias ebrii
sunt, qui totum ebibunt; tu nisi totam ad
fundum philosophiam exhauseris, vt ebrius
oberrabis. *Gesner.*

αὐτὸς εἶναι, ως εἰ μόνον γεύσαιο αὐτῷ, καὶ σπάσαιο μικρὸν ὅσαν, αὐτίκα σε πάντας γενησόμενον, ὡσπερ Φασὶν ἐν Δελφοῖς τὴν πρόμαντιν, ἐπειδὴν πίῃ τῷ ιερῷ νάμυτος, ἔνθεον εὑθὺς γίγνεσθαι, καὶ χρᾶντοις προσιέσιν· ἀλλὰ τὰς ἔχειν ἔοικε. σύγετον δὲ τὸν ὑπέρ ήμισυ τῷ πιθανῷ εἰπεπωκώς, ἐνάρχεσθαι ἔτι ἐλεγεῖς.

"Ορα τοῖνυν, μὴ τῶδε μᾶλλον Φιλοσοφία ἔστιν. ὁ μὲν γὰρ πίθος ἔτι μενέτω σοι, καὶ διάπηλος, ἐνέσω δὲ μὴ σίνος, ἀλλὰ πανσπερμία τις πυρὸς ὑπεράνω καὶ μετὰ τῦτο, κύανοι, εἴτα κριθαὶ, καὶ ὑπὸ ταύταις Φακοὶ, εὗτα ἐρεθίνθοι, καὶ ἄλλα ποικίλα πρός. εἰ δὴ σὺ ὠνήσασθαι ἐθέλων τῶν σπερμάτων, καὶ διαφελῶν

vt, si modo gustes illud, et paullum quiddam haurias, continuo sapientiae omnis consultus fias, vt Delphis aiunt Antistitiam, cum de sacro fonte biberit, Deo statim plenam fieri, et respondere accendentibus. Sed non ita se res habere videtur. Itaque ipse tu, epoto iam ultra dimidium dolio, te circa initia adhuc esse dicebas.

61. Vide igitur, ne huic potius similis videatur philosophia, *quod dicam*. Maneat enim adhuc dolium, et mercator. Inesto autem non iam vinum, sed seminum quaedam omnigena congeries, triticum supra, deinde faba, tum hordeum, sub his lentes, deinde cicer, et alia insuper varia. Si igitur tu emtutus essem de se-

λών τὰ πυρᾶ, ὥπερ ἦν, ἀνέδωκέ σοι δεῖγμα εἰς τὴν χεῖρα, ὡς ἴδοις, ἀρχὴν ἔχοις ἢν εἰπεῖν εἰς ἐκεῖνο ἀποβλέπων, εἰ καὶ οἱ ἑρξίνθοι καθάροι, καὶ οἱ Φχνοὶ εὐτακεῖς, καὶ οἱ κύαμοι ἢ διάκενοι.
ΕΡΜ. Οὐδαμῶ;. **ΛΤΚ.** Οὐ τοίνυν ἀδὲ Φιλοσοφίαν ἀφ' ἑνὸς, ὃν Φῆσει τις τὰ πρώτα, μάθαις 13) ἢν ἀπασαν, δόποια ἔσιν· καὶ γὰρ ἐν τις ἦν, ὥσπερ ὁ οἶνος, ὥπερ σὺ αὐτὴν ἀπεικάζεις, ἀξιῶν ὄμοίαν εἶναι τῷ γεύματι. τὸ δὲ ἔτεροιον τι οὐφθη, καὶ παρέργη τῆς ἐξετάσεως δεόμενον. οἶνον μὲν γὰρ Φαῦλον πρίασθαι, ἐν δυοῖς ὀβολοῖς ὁ κίνδυνος, αὐτὸν δέ τινας ἐν τῷ συρφετῷ παραπλεῖ-

minibus, et ille de tritico auferens aliquid, vbi illud erat, specimen tibi in manum daret, ut videas; numquid igitur posset illo inspecto videre, an etiam purum cicer, mollis ad coquendum lens, et fabae non cassae. **H E R M.** Nequam. **L Y C.** Ergo neque philosophiam, ab uno aliquo, quod primum quis dixerit, vniuersam didiceris, qualis sit. Neque vnum aliquid erat, ut vinum, cui tu illam assūmas, et similem esse gustui postulas: at illam plane diuersum quid esse apparuit, quod exploratione non perfunctoria indigeat. Vinum enim malum emere periculo duorum obolorum constat: ipsum vero aliquem in colluione perire cum caeteris, ipse initio

13. Μάθοι] Legendum μάθοις. **Gesner.**

πολεῖσθαι, ὡς καὶ αὐτὸς ἐν ἀρχῇ ἔφησθα, οὐ μηρὸν εἶναι κακόν· ἀλλως τε, ὁ μὲν ὅλον ἀξιῶν εἰπεῖν τὸν πίθον, ὡς κατύλην πρίσαιτο, ζημιώσαι ἀν τὸν κάπηλον, ἕτως ἀπίθανα γενέμενος· Φιλοσοφία δὲ ἀδὲν ἀν τοιότο πάθοι, ἀλλὰ καὶ ὅτι πάμπολλα πίης, ἀδὲν ἐλέττων ὁ πίθος γίγνεται, ἀδὲ ζημιώσεται· ὁ κάπηλος. ἐπιρρέει γὰρ κατὰ τὴν παραμίκην τὸ πρᾶγμα, ἐξαντλήμενον ἐσ τὸ ἐμπαλιν, ή ὁ τῶν Δαναΐδῶν πίθος. ἐκεῖνος μὲν γὰρ τὸ ἐμβαλλόμενον ἐ συνεῖχεν, ἀλλὰ διέρρεε εὐθὺς, ἐντεῦθεν δὲ, ην ἀφέλης τι, πλεῖον τὸ λοιπὸν γίγνεται.

Ἐθέλω δέ σοι καὶ ἄλλο ὄμοιον εἰπεῖν Φιλοσοφίας περὶ γεύματος, καὶ μή με νομίσῃς βλασ-

Φημεῖν

initio dicebas, non parvum esse malum. Ceterum ille, qui totum eibere dolium postulet, ut deinde emat heminam, cauponem damno illa absurdia sua gustatione auxerit: philosophiae autem nihil tale visu venit: sed quantumcumque biberis, nihilo minus plenum sit dolium, neque damnum ad cauponem peruenit. Adfluit enim, quod in proverbio est, res illa, quo magis exauritur, contraria ratione illi Danaidum dolio: illud enim quidquid infunderetur non continebat, quin statim disflueret; hic autem, si quid abstuleris, plus fit quod superest.

62. Volo autem aliud quoque de gustu philosophiae sūnile dicere, neque maledicere me pa-

Φημεῖν περὶ αὐτῆς, ἵνα εἶπω, ὅτι Φαρμάκῳ σλεθρίῳ ἔσικεν, οἵον κωνείῳ, η ἀκονίτῳ, η ἄλλῳ τῶν τοιότων. Καὶ δέ γὰρ ταῦτα, εἰπείτερ θαυτηφόρα ἔσιν, ἀποκτείνοι ἀν., εἰ τις ὀλίγον ὅσον ἀκαριαῖον ἀποξύσας αὐτῶν, ἀηρῷ τῷ ὄνυχι ἀπογεύσαιτο, ἀλλὰ ἡν μὴ τοσεῖτον ὅσον χρή, καὶ ὅπως, καὶ ξὺν οἷς, ἐκ ἀν ἀποθάνοιο προσενεγκάμενος· σὺ δὲ ἡξίες τελάχιστον ἐξαρκεῖν, ως ἀποτελέσαι τὴν τε ὄλιζ γιῶσιν.

ΕΡΜ. Ἔσω ταῦτα ως βέλει, Λυκίνε. τί τὸν
βιατὸν ἔτη χρὴ βιώναι, καὶ τοσαῦθ' ὑπομέναι
πράγματα; η ἐκ ἀν ἀλλως Φιλοσοφήσαιμεν;
ΛΤΚ. Οὐ γὰρ, ω Ἐρμότιμε, καὶ δεινὸν ἔδει,
εἰ γε

taueris, si veneno illam perniciose similem di-
xero, ut cicutae, vel aconito, aut alii ex eo ge-
nere. Neque enim haec, mortifera quantumvis,
intersiant, si quis minutissimum quiddam et
indiuiduum, summo inde vngue abrasum degu-
stet: sed nisi tantum, quantum opus est, et quo-
modo, et cum quibus; non moriatur, qui sum-
serit. Tu autem postulabas minimam particu-
lam sufficere, ad perficiendam totius cognitio-
neum.

63. HERM. Sint ista vti vis, Lycine, quid
igitur? centumne annos viuere oportet, et tot
fustinere moléstias, aliter philosophari non licet?
LYC. Non, Hermotíne, neque id intolerabile
putan-

εἰ γε ἀληθῆ ἔλεγες ἐν ἀρχῇ, ὡς ὁ μὲν Βίος Θεα-
χὺς, ἡ δὲ τέχνη μακρή· νῦν δὲ ἐκ τούτῳ ὁ, τι
παθὼν, αὐγανακτεῖς, εἰ μὴ αὐθημερὸν ἡμῖν, πρὶν
δῦναι ἥλιου, Χρύσιππος, ἢ Πλάτων, ἢ Πυθα-
γόρας γένοιο. ΕΡΜ. Περιέρχῃ με, ὦ Λυκίνε,
καὶ συνελαύνεις ἐς σενὸν, ωδὴν ὑπὲρ ἐμὲ δεινὸν πα-
θῶν, ὑπὲρ Φθόνος δηλαδὴ, ὅτι ἐγὼ μὲν πρέκ-
πτον ἐν τοῖς μαθήμασι, σὺ δὲ ὡλιγώρησας ἐ-
κεῖτε, τηλικάτος ὡν. ΛΤΚ. Οἶσθ' ἐν ᾧ δρά-
σεις; ἔμοὶ μὲν, ὡσπερ οἱ φυσικοὶ ἀντιώνται, μὴ πρόσ-
εχε τὸν νῦν, ἀλλ' ἐξ ληρῶν· σὺ δ' ὡς ἔχεις,
πρεργώρει ἡς τὸ πρόσθεν τῆς ὁδοῦ, καὶ πέρκινε
κατὰ τὰ ἔξι ἀρχῆς σοι δεδογμένα περὶ τούτων.
ΕΡΜ. Ἀλλ' ἐν ἐᾶς σὺ Βίκιος ὡν αἰρεῖσθαι τι,
τὸν

putandum, siquidem vere dixisti ab initio, vi-
tam breuem esse, artein autem longam. Nunc
vero, nescio qua causa, indignaris, si non eodem
die nobis ante solis occasum, Chrysippus, aut Plato,
aut Pythagoras fias. HERM. Circumuenis me, et
in angustias cogis, nulla a me affectus iniuria,
prae iuicia scilicet, quod ego progressus aliquo
usque sum in doctrina, tu vero, id aetatis homo,
te neglexisti. LYC. Scis ergo, quid facias?
Mihi quidem, ut parum sanas mentis homini,
noli animum aduertere, sed delirare me finito:
tu vero, ut habes, perge viam, et, ut ab initio
tibi visum est de rebus hisce, ita perfice. HERM.
Sed tu, violentus homo, non pateris eligere me

ην μὴ πειραθῶ ἀπάντων. ΛΤΚ. Καὶ μὴν εὐ[•]
εἰδέναι χρή, ως ἐν ἄν ποτε ἀλλο εἴπαμε. Βίασιν
δὲ λέγων ἔμε, ἀνκέτιον δοκεῖ μοι κατὰ τὸν πο-
ητὴν αἰτιᾶσθαι αὐτὸν, ἐστὶν ἀν μὴ ἔτερός εσοι λό-
γος συμμαχῆσας, ἀφέληται τῆς Βίας, ηδη ἀ-
γόμενοι. ίδε γέ τοι καὶ τάδε πολλῷ βιαιότερη
Φαίη ἀν σοι ὁ λόγος· σὺ δ' ἐκεῖνον παρεῖς, ἔμε
ἴσως αἰτιάσῃ. ΕΡΜ. Τὰ ποῖα; Θαυμάζω γάρ,
εἴ τι ἀρρητονικταλέειπται αὐτῷ.

ΛΤΚ. Οὐχ ικανὸν εἶναι φησί, τὸ πάντα
ἰδεῖν καὶ διεξελθεῖν δι' αὐτῶν, ως ἔχειν ηδη ἐ-
λέσθαι τὸ Βελτίσον, ἀλλ' ἔτι τὰ μεγίστη εὑδεῖν.
ΕΡΜ. Τίνος τάτα; ΛΤΚ. Κριτικῆς τίνος, ὦ
Θαυ-

quidquam, nisi exploratis ante omnibus. LYC.
Atqui bene noris, nunquam aliud me dicturum
Cum vero violentum me vocas, innocentem vi-
deris mihi, ut est apud poëtam, accusare, qui
ipse, donec alia ratio tibi succenturiata a vi me li-
beret, iam auferatur. Ecce enim ista multo iara
violentiora dixerit tibi ratio. Tu vero illa omissa,
me forte accusabis. HERM. Quae? Miror enim,
si quid indictum ei praetermissum sit.

64. LYC. Negat ratio, sufficere, si per nos
videamus et perseguamur omnia, ad hoc, ut iam
eligere quod optimum est queamus; sed eo,
quod maximum est, adhuc opus esse. HERM.
Quoniam illo? LYC. Iudicandi quodam et ex-
ploran-

θαυμάσιε, καὶ ἔξετασιν ταρασσεῖς, καὶ νοῦ
δέξεις, καὶ δικαιοίας ἀπριθέεις, καὶ ἀδεκάζεις, οἷαν
χρὴ εἶναι τὴν περὶ τῶν τηλικάτων δικασσαν, η
μάτην ἀντίπαντα ἐωραμένα εἴη. ἀποδοτέον δὲ,
Φησι, καὶ τῷ τοιάτῳ χρόνον ἐκ σλίγου, καὶ
προθέμενον ἀπαντα εἰς μάσον, αἱρεῖσθαι διαμέλ-
λοντα, καὶ βραδύνοντα, πολλάκις ἐπιεικοπέντα
μήτε ἡλικίαν τῷ λέγοντος ἑνάεις, μήτε σχῆμα,
ἢ δόξαν ἐπὶ σοφίᾳ αἰδέμενον, ἀλλὰ κατὰ τὰς
Ἀρεοπαγίτας αὐτὸς ποιέντα, οἵ ἐν γυντὶ καὶ
σκότῳ δικάζεται, ὡς μὴ ἐς τὰς λέγοντας, ἀλλ᾽
ἐς τὰ λεγόμενα ἀποβλέποισιν, ἵνα τότε ἡδη ἔξε-
σμα σοι βεβαίως ἐλομένω φιλοσοφεῖν. ΕΡΜ.
Μετὰ τὸν βίον Φῆσ. ἐκ γὰρ τέτων ἀδενὸς ἀν-
θρώ-

plorandi apparatu, ingenio acuto, intelligentia
accurata et incorrupta, qualem nimis opertet
esse, quae tantis de rebus iudicatura sit: alioquin
frustra omnia inspecta fuerint. Tribuendum ergo
ait, huic etiam tempus non paucum, et, in me-
dium propositis omnibus, electionem ita facien-
dam, ut multum cunctis, teque sustineas, ac
saepe consideres; nec aetatem vniuersitatisque qui
dicunt, neque habitum, aut gloriam sapientiae
reuerearis, sed ut Areopagitarum more hoc agas,
qui noctu et in tenebris iudicant, ne ad hos qui
dicunt, sed ad ea quae dicuntur respiciant? tum
demum licere post firmam electionem, philoso-
phari. HERM. Post hanc vitam nempe. Quan-
tum

236 LVCIANI HERMOTIMVS,

θρώπων βίος ἔξαρνέσθεν ἀν ως ἵπι πάντα ἐ-
θεῖν, καὶ ἔκαστον ἀκριβῶς ἐπιδεῖν, καὶ ἐπιδί-
τα ιρίναι, καὶ ιρίναντα ἑλέσθαι, καὶ ἐλόμενος
Φιλοσοφῆσαι. μόνως γὰρ δὴ ὅτως εὑρεθῆι
Φύς τάληθὲς, ἄλλως δὲ οὐ.

ΛΤΚ. Ὄκνῳ γάρ σοι εἰπεῖν, ὡς Ἐρμότιμε, ὅ-
τι γέδε τἜτο πω ἴκανὸν, ἀλλ' ἔτι μοι δοκεῖται
λεληθέναι ἡμῖς αὐτὸς, οἵομενοι μέν τι εὐγνή-
ναι βέβαιον, εὔροντες δὲ γέδεν, ὥσπερ οἱ ἀ-
λιεύοντες πολλάπις οὐθέντες τὰ δίκτυα, καὶ
βέρες τινὸς αἰσθόμενοι, ἀνέλκεστιν, ἵχθυς παρ-
πόλλυς γε περιβεβλημέναι ἐλπίζοντες, εἴτα ἐπει-
δὰν κάμωσιν ἀνασπῶντες, ἢ λίθος τις ἀπεφί-
νεται αὐτοῖς, ἢ κεράμιον, ψάμμω σεσαγμένοι
σκόπα

tum enim audio, nullius hominum vita sufficeret;
vt ad omnes veniamus, et unumquemque accu-
rate inspiciamus, inspectum iudicemus, eligamus
que iudicatum, atque electione facta philosophem-
ur. Hac enim sola ratione inueniri verum si-
alia minime.

65. LYC. Piget enim tibi dicere, Hermotime,
ne illud quidem iam satis esse, sed nos videri per
imprudentiam putasse firmum quiddam a nobis
inuentum, inuenisse autem nihil: vti pisces
saepe submissis retibus pondus quoddam fentien-
tes, extrahunt, pisces se quamplurimos compre-
hendisse rati; deinde, cum multo labore extra-
xerunt, aut lapis illis appetet, aut figlinum vas-
arense

σκόπει, μὴ καὶ ήμεῖς τι τοιέτον αἴσπαναμέν. ΕΡΜ. Οὐ μανθάνω, τί σοι τὰ δίκτυα ταῦτα βέλεται· ἀτεχνῶς γάρ με περιβάλλεις αὐτοῖς. ΛΤΚ. Οὐκάν πειρῶ διειδῦναι· σὺν θεῷ γάρ αἰσθατεῖς, εἰ καὶ τις ἄλλος· ἐγὼ γάρ, καὶν εἴδη παντας ἔλθωμεν πειρώμενοι, καὶ τότε ἐργασώμεθά ποτε, ἐδέπω καὶδὲ τότο δῆλον ἔσεσθαι τοιίσω, εἰ τις ἔξι αὐτῶν ἔχει τὸ ζητήμενον, η πάντες ὁμοίως ἀγνοεῖσι. ΕΡΜ. Τί Φήσ; ἐδὲ τότων τις πάντως ἔχει; ΛΤΚ. "Ἄδηλον· η σοι ἀδύνατον δικεῖ απαντας ψεύδεσθαι, τὸ δ' αἰλητές, ἄλλο τι εἶναι πρὸς μηδενὸς αὐτῶν πω εὑρημένον.

ΕΡΜ.

arena impletum. Vide, ne nos quoque tale quid extraxerimus. HERM. Non assequor, quid illa sibi retia velint: plane enim illis me comprehendis. LYC. Exire igitur tenta. Dei enim virtute, si quis alias, natare didicisti. Ego enim, etiam cum tentando per omnes iuerimus, idque perfecerimus aliquando, nondum puto neque id ipsum planum futuruin, habeatne aliquis eorum id, quod quaeriunus, an similiter omnes ignorent. HERM. Quid ais? neque horum quisquam omnino illud habet? LYC. Obscurum. nisi forte fieri non posse putas, vt fallantur omnes, verumque aliud plane quiddam sit, a nullo dum illorum inuentum.

ΕΡΜ. Ποσς οιον τε; ΛΤΚ. Οὗτως· ἔξω γάρ ὁ μὲν ἀληθής ἀριθμὸς εἶμιν, εἴκοσιν. οἷον, καύματα τις εἴκοσιν εἰς τὴν χεῖρα λαβὼν, ἐπικλεσάμενος, ἐφωτάτῳ δέκα τινάς, ἐπόσσι εἰσὶν οἱ πόκχοι εἰς τῇ χειρὶ αὐτῷ, οἱ δὲ εἰκάζοντες, ὁ μὲν ἑπτά, ὁ δὲ πέντε, ὁ δὲ τριάκοντα λεγέτωσαν, ὁ δέ τις δέκα, η πεντεκαίδεκα, καὶ ὅλως ἄλλος ἄλλον τινὰ ἀριθμόν. ἐνδέχεται μέντοι καὶ οὕτω τύχην τινὰ ἀληθεύσαν, η γάρ; ΕΡΜ. Ναί. ΛΤΚ. Οὐ μὴν ἐδὲ τέτο άδύνατον, ἀπαντας ἄλλον ἄλλας ἀριθμὸς εἰπεῖν, τὰς ψευδῆς, καὶ οὐκ ἔντας, μηδένα δὲ αὐτῶν Φάναρ, ἔτι εἴκοσιν ὁ ἀνὴρ καύματας ἔχει. η. τί Φήσι; ΕΡΜ. Οὐκ ἀδύνατον. ΛΤΚ. Κατὰ ταῦτα τοίνυ

66. HERM. Qui fieri illud possit? LYC.
 Ita. Sit enim verus nobis numerus, viginti. Verbi causa fabas aliquis viginti manu sumens, ea clausa interroget deceim homines, quot sint in manu sua fabae? at illi diuinantes dicant, unus septem, alias quinque, alias triginta, alias decem aut quindecim, et in vniuersum alium alias numerum. Fieri quidem potest, ut aliquis forte quadam verum dicat. Nonne ita est? HERM. Est sane. LYC. Verum enim vero neque illud non potest accidere, ut omnes, alium alii, numeros falsos dicant, non veros, nemo autem illorum dicat, viginti fabas virum habere. Aut quid ais? HERM. Fieri sic posse. LYC. Eadem

τοίνυν ἀπαντεῖς μὲν οἱ Φιλοσοφῶντες τὴν εὐδαι-
μονίαν ζητεῖσιν ὅποισιν τι ἔστι, καὶ λέγοντες ἄλ-
λος ἀλλό τι αὐτὴν εἶναι, οἱ μὲν ἡδονὴν, οἱ δὲ τὸ
καλὸν, οἱ δὲ, σσα ἔτερά Φασι περὶ αὐτῆς. εἰ-
κὸς μὲν ἐν καὶ τέτων ἐν τι εἶναι τὸ εῦδαιμον.
Ἐκ ἀπεικόνεις δὲ καὶ ἄλλο τι παρ' αὐτὰ πάντα
καὶ ἑστηκαμένης ἡμεῖς ἀνάπταλιν η ἐχεῖν, πρὶν τὴν
ἀρχὴν εὑρεῖν, ἐπείγεοθαν πρὸς τὸ τέλος. Ἐδει
δ', οἵμα, προθεσμονὸν Φανέρου γενέσθαμ, ὅτι ἔ-
γινωσαὶ ταληθέες, καὶ πάντως ἔχει τις αὐτὸς εἰ-
δῶς τῶν Φιλοσοφῶντων, εἴτα μετὰ τέτο, τὸ
ἔχεις ἢν ζητᾶσι, ὃ πειζέοντεςν. ΕΡΜ. "Ωσ-
τε, ὡς Λυκίη, τέτο Φήσι, ὅτι καὶ διὰ πά-
σης Φιλοσοφίας χωρήσωμεν, καὶ δὲ τότε πάντως
ἔξομεν

dem ratione igitur philosophi omnes felicitatem
quaerunt, qualis sit, et eam dicunt alius in alia
re inesse, unus quidem in voluptate, alius in
honesto, alii alia omnia de ea dicunt. Veri igitur
simile est horum unum quoddam esse summum
bonum; sed nec abhorret, esse quiddam praeceptor
illa omnia. Itaque videmur nos, contra quam
oportebat, initio nondum inuenient festinare ad
finem. Oportebat autem, puto, planum ante
fieri, cognitam esse veritatem, et omnino haberi
illam ab uno, qui eam sciat, philosophorum: ac
deinde quaerendum erat, cui illorum fides sit ha-
benda? H E R M. Hoc igitur, Lycine, dicens,
neque si per unamquamque eamus philosophiam,

ἔξομεν τάληθες εὔρειν. ΛΤΚ. Μή ἐμέ, ὡς γναθὲ, ἔρωτα, ἀλλὰ τὸν λόγον αὐθίς αὐτόν· καὶ ἵσως ἂν ἀποκρίναιτο σοι, ὅτι ὁδέπω, ἐσ' αὐτὸν ἀδηλον, οὐ, εἰ ἐν τι τούτων ἔσιν, ὃν οὗτοι λέγουσιν.

ΕΡΜ. Οὐδέποτε ἄρα εἴς ὃν σὺ Φῆσ, εὑρήσομεν, χάδε Φιλοσοφίσομεν, ἀλλὰ δεήσει ἡμᾶς ἴδιώτην τινὰ βίον ζῆν, ἀποσάντρες τὴν Φιλοσοφίην. τέτο ξυμβαίνει γε εἴς ὃν Φῆσ αἰδύνατον εἶναι Φιλοσοφῆσαι, καὶ αἰέφικτον αὐθρώπῳ γε ὅντι. ἀξιοῖς γὰρ τὸν Φιλοσοφίσειν μελῶτα, ἐλέσθαι πρῶτον Φιλοσοφίαν τὴν ἀρίστην· η δὲ αἵρεσις ἔτω σοι ἐδόκει μόνως ἀκριβῆς ἀν-

ne sic quidem, inquam, omnino verum nos inuenire posse. LYC. Noli me, bone vir, interrogare, sed ipsam rursus rationeim. Atque illa tibi forte respondeat, nondum hoc *omnino nos posse*, dum obscurum maneat, sitne aliquid eorum, quae isti dicunt.

67. HERM. Nunquam igitur, quantum dicas, inueniemus, neque philosophabimur, sed idiotarum nos vitam viuere oportebit, et a philosophia desistere. Hoc cogitur ex iis, quae dicas, fieri non posse, ut philosophemur, peruenire ad eam homini nato non licere. Postulas enim, eum qui philosophaturus fit, eligere primum philosophiam optimam. Elec̄tio porro ista ita demum accura-

γενέσθαι, εἰ διὰ πάσης Φιλοσοφίας χωρίσαντες, ἐλούμεθα τὴν ἀληθεύσατην. εἴτα λογιζόμονος ἐτῶν ἀριθμὸν, ὅπόσος ἐκάση ἴκανός ἐστιν, ὑπερέξεπικτες, ἀπομηκύνισθαι τὸ πρᾶγμα εἰς γενεὰς ἄλλας, ὡς ὑπερῆμερον 14) γίγνεσθαι τὰς αὐτής τοῦ ἐκάστου βίου. τελευτών δὲ, καὶ τότε αὐτὸς ἐκ ἀνενδοίασεν ἀποφαίνεται, ἀδηλον εἶναι λέγων, εἴτε εὑρηται πρὸς τῶν Φιλοσοφέντων πάλαι ταῦλητος, εἴτε καὶ μή. ΛΤΚ. Σὺ δὲ πῶς, Ἐρμότιμε, δύναο ἀνέπομπάμενος εἰπεῖν
ο, τι

accurata tibi videtur esse, si per omnem philosophiam euntes, eam, quae verissima est, eligamus. Deinde dum computas annorum numerum, qui vnicuique sectae sufficiat, modum omnem excessisti, productio in alias generationes negotio, ut adeo post terminum vitae singulorum veniat demum veritas. Denique vero id ipsum quoque dubitatione non usquequaque liberum esse pronuntias, qui dicas, obscurum esse, inuentane sit olim a philosophis veritas, nec ne. LYC. At tu, Hermotime, num possis iuratus dicere, eam inuen-

14. [Τπερῆμερον] Vocis ὑπερῆμερον notionem eleganter declarat illud Longini s. 14. ubi ὑπερῆμερόν τι τῷ ίδιῳ βίῳ καὶ χρόνῳ Φθέγξασθαι recte interpretatus est ex Cicerone Tollius, dicere aliquid, quod non iisdem regionibus terminetur, quibus vitae nostrae spatium circumscriptum est. Gesner.

242 LVCIANI HERMOTIMVS,

ς, τι εὔρηται πρὸς αὐτῶν; ΕΡΜ. Ἐγὼ μὲν οὐκ
αὖτε σκοπεῖμι. ΛΤΚ. Καίτοι πόσα ἄλλα παρερ-
δον ἔκανε σοι, ἐξετάσεως μηκρᾶς καὶ αὐτὰ δεσ-
μενα.

ΕΡΜ. Τὰ ποῖα; ΛΤΚ. Οὐκ ἀκάλεις τῶν
Στωϊκῶν, η Ἐπικρείων, η Πλατωνικῶν εἰκα-
Φασκόντων, τὰς μὲν εἰδέναι τὰς λόγιας ἀκ-
ριγγες, τὰς δὲ μὴ, καίτοι τάχει ἄλλα πάνυ ἀξ-
ιστίγγες ὄντας; ΕΡΜ. Ἀληθῆ ταῦτα. ΛΤΚ.
Τὸ τοίνυν διακρίνει τὰς εἰδότας, καὶ διαγνῶνται,
ἀπὸ τῶν όπις εἰδότων μὲν, Φασκόντων δὲ, εὑ-
στοι δικεῖ πάνυ ἐργῶδες σίναι; ΕΡΜ. Καὶ μά-
λα. ΛΤΚ. Δεησει τοίνυν σὲ, εἰ μέλει; Στω-
ϊκῶν τὸν ἀγνιζον εἰσεσθαί, εἰ καὶ μὴ ἐπὶ πάντας,
ἄλλον

inuentam ab illis esse? HERM. Equidem non
iurauerim. LYC. Quam multa etiam praeter-
uidi tibi prudens, examine longo quae et ipsa
opus habeant?

68. HERM. Quae? LYC. Nonne audis qui
se Stoicos, aut Epicureos, aut Platonicos esse di-
cant, eorum partim scire rationes singulas, alios
non item, quamvis dignos fide caeteroquin ho-
mines. HERM. Vera ista. LYC. Discernere
igitur eos, qui sciunt, et dignoscere ab his, qui
cum nesciant, scire tamen se dicant, nonne ope-
rosum valde esse tibi videtur? HERM. Valde
id quidem. LYC. Oportebit igitur te, si optimum
Stoicorum nosse volueris, si non ad omnes,
ad

αλλ' ἐν ἐπὶ τὰς πλείστις αὐτῶν ἐλθεῖν, καὶ περιχνηναι, καὶ τὸν ἀμείνων προσήγαγθαι διδάσκαλον, γυμνασάμενόν γε πρότερον, καὶ κριτικὴν τῶν τοιέτων δύναμιν περισάμενον, ὡς μή σε λάθῃ ὁ χειρῶν προκριθείς. καὶ σὺ καὶ πρὸς τὸ οὖρον, ἔσχα δὲ τὸ χρόνον, δν ἑκὼν παρῆκα, δεδιώς, μὴ σὺ ἀγανακτήσῃς, οὐτοις τό γε μέγιστον τε ἄνατος καὶ ἀναγκαιότατον ἐν τοῖς τοιέτοις, λέγω δὴ τοῖς ἀδηλοῖς τε, καὶ ἀμφιβόλοις, ἐν τῷτο ἐξιν, οἵματι, καὶ μόνη σοι αὕτη πιστὴ καὶ βέβαιος ἐλπὶς ἐπὶ τὴν ἀλήθειάν τε καὶ εὗρεσιν αὐτῆς, ἀλληλούτῳ δὲ καὶ δέ τις εἶναι, η τὸ κρίνειν δύνασθαι, καὶ χωρίσσειν ἀπὸ τῶν ἀληθῶν τὰ φευδῆ, καὶ ὑπέρχειν σοι κατὰ τὰς ἀργυρογνώμονας διαγγείωσκεν ἄ, τε δύκιμα καὶ ἀνίβδηλα, καὶ ἀπα-

ραν-

ad plerosque certe illorum accedere, et tentare, et meliorem tibi magistrum eligere, instituta prius exercitatione, et iudicandi de talibus comparata facultate, ne imprudens deteriorem preeferas. Tu vero hoc etiam vide; quanto opus sit tempore, quod pratermissi volens, veritus, ne indigne ferres, licet maximum et maxime necessarium in talibus, obscuris inquam et ambiguis, unum hoc esse arbitrer. Ac sola tibi haec fidelis et firma spes ad veritatem inueniendam; alia vero quaecumque nulla, quam si iudicare possis et separare a veris falsa, si facultas tibi sit, qualis argentiorum, dignoscendi proba et fraudis expertia

γαικομμένα· καὶ εἰ ποτε τοιωτην τινὰ δύνα-
μιν καὶ τέχνην πορισάμενος, οἵτις ἐπὶ τὴν ἔξτη
τασιν τῶν λεγομένων. εἰ δὲ μή, εῦ ἴσθι, ως ἀ-
δὲν κωλύσει σε τῆς ῥινὸς ἐλκυσθαι ὑφ' ἐκάστου,
ἢ θαλλῷ προδειχθέντι ἀκολυθεῖν, ὥσπερ τὰ
πρέβατα. μᾶλλον δὲ τῷ ἀπιτραπεζίῳ ὕδατι ἐ-
οικώς ἔσῃ, ἐφ' ὃ, τι ἂν μέρος ἐλκυση σέ τις
ἄνρω τῷ δακτύλῳ ἀγόμενος. ή καὶ, νὴ Δία,
καλάμῳ τινὶ, ἐπ' ὅχθῃ παραποταμίᾳ πεφυκό-
τι, καὶ πρὸς πᾶν τὸ πνέον καμπτομένῳ, καὶ
μικρὰ τις αὖρε διαφυσήσασα, διασταλεῖη
αὐτὸν.

· · · Ως εἰ γέ τινα εὕρης διδάσκαλον, δις ἀποδεκ-
χεως πέρι, καὶ τῆς τῶν ἀμφισβητεμένων διακρί-
σεως,

ab his, quae adulterata sunt. Et, si quando fa-
cilitate illa atque arte comparata, ad eorum quae
dicuntur examen accedas, *bene habet*: si vero
minus, nihil, mihi crede, obstabit, quo minus
naribus traharis ab unoquoque, aut fruticem prae-
monstratum sequaris, ut pecora. Potius vero fu-
sae per mensam aquae similis eris, qui, quam-
cumque te in partem sumino quis digito trahat
sequare: aut, per Iouem, enatae ad fluminis ri-
pam arundini, ad quemuis spiritum flexae, quam
et minuta quaevis aura flatu suo commoueat.

69. Itaque si quem magistrum inuenias, qui
de demonstratione atque dubiorum diiudicatione
artem,

στως, τέχνην τηνά είδως, διδάξεις σε, παύση
δηλαδή προσγραμματα ἔχεν. αὐτίνα γάρ σοι τὸ
βέλτιστον Φανεῖται, καὶ ταῦθες ὑπαγγέλν τῷ
ἀποδεικτικῇ ταύτῃ τέχνῃ, καὶ τὸ φεῦδος ἐλεγ-
χθῆσται, καὶ σὺ βεβαίως ἐλόμενος, καὶ ιρί-
ταις, Φιλοσοφήσεις, καὶ τὴν τριπόθητον εὑδαι-
μονίαν κτησάμενος, βιώσῃ μετ' αὐτῆς, ἀπαντα-
τιλλήθειν τὴν τὰ ἀγαθά. ΕΡΜ. Εὔγε, ὁ
Λύκινε, παραπολὺ γάρ ταῦτ' ἀμείνω, καὶ ἐλ-
πίδος καὶ μικρᾶς ἐχόμενα λέγεις, καὶ Σητυτέος
ώς ἔσιλεν ἡμῖν ἀνήρ τιστοθετος, διαγνωσιάς τε,
καὶ διακριτικὰς ποιήσων ἡμᾶς, καὶ τὸ μέγιστον
ἀποδεικτικὰς, ως τὰ γε μετὰ ταῦτα, ῥάδια ἡ-
δη, καὶ ἀπράγμονα, καὶ καὶ πολλῆς διατριβῆς
δεόμε-

artem, quam norit, te doceat, laborare nimi-
rum defines. Statim enim quod optimum est tibi
apparuerit, et verum demonstratiuae illi arti sub-
iectum; mendacium vero deprehendetur, tuque,
firma electione facta et iudicio, philosophabere;
et expetita illa votis omnibus felicitate parta, cum
ea viues, bona possidens coniunctum omnia.
HERM. Euge, Lycine, multum enim ista me-
liora dicis, et cum spe non mediocri coniuncta,
quaerendusque, ut videtur, nobis talis vir est,
qui illa nos dignoscendi diiudicandique facultate
instruat, et, quod maximum est, demonstrandi
quoque: itaque ea, quae sequuntur, facilia iam, et
molestiae expertia, nec morae multae indigentia.

δεόμενα. καὶ σύγωνος ἥδη χάριν οἴδα σοι, ἀξέντ
ρόντι σύντομόν τινα ταῦτην ἡμῖν, καὶ ἀρίστην ὁ-
δὸν. ΛΤΚ. Καὶ μὴν ἀδέσπω χάριν ἄν μοι εἰδείης
εἰκότως. ἀδὲν γάρ σοι ἔξευρηκας ἔδειξα, ως ἐγ-
γυτέρω σε πειθεῖν τῆς ἐλπίδος. τὸ δὲ, πολὺ^ν
πορρωτέρω γεγόναμεν, ἢ πρότερον ἡμεν, καὶ
κατὰ τὰς παροιμιαζομένας, πολλὰ μοχθίσαν-
τες, ὁμοίως ὕσμεν. ΕΡΜ. Πῶς τοῦτο Φήρ;
πάνυ γάρ λυπηρόν τι καὶ δύσελπι ἐρεῖν ἔοικε.

ΛΤΚ. "Οτι, ὡς ἔταιρε, καν εὔρωμεν ὑπο-
σχνέμενάν τινα εἰδέναμ τε ἀπόδειξιν, καὶ ἀλλοι
διδάξειν, ἐκ αὐτίκα, οἷα, πιεσύσομεν αὐτῷ
ἀλλά τινα ζητήσομεν τὸν κρῖνα μυνάμενον, εἰ
ἄληθη ὁ ἀνήρ λέγει. καν τάτα εὐπορήσομεκ,
αδη-

Atque iam tibi gratiam equidem habeo, qui compendiariam hanc nobis optinamque aviam inuenieris. LYC. Quin nondum debes mihi gratias: nihil enim vel inueni, vel ostendi, quod spei te tuae proprius admoueat. Sed multo, quam prius eramus, longius nunc absunus, et, quod est in proverbio, post multum laborem, ut ante, habemus. HERM. Quid ita? videris enim triste quiddam et desperationis plenum dicturus.

70. LYC. Quoniam, amice, etiamsi inueniamus aliquem, professum scire se demonstrationem, ac docere velle alios, non statim, puto, illi credemus, sed quaeremus, qui iudicare possit, an vera ille dicat? Et huius si oblata copia sit,
oblicu-

αδηλον ἔτι ήμεν, εἰ δὲ ἐπιγνώμων ἔτος οὐδεὶς διαγνωμόνειν τὸν ὄρθως κρίνεται, ημί. καὶ ἐπ' αὐτὸν αὐθις τέτοι, ἀλλὰ ἐπιγνώμονος, οἶμαι, δέ. ημεῖς γὰρ πάθευ ἀνειδείημεν διαιρίσαι τὸν ἄριστα κρίνειν δυνάμενον; ὅρας, ὅποι τότο ἀποτείνεται, καὶ αὐτὸς ἀπέραντον γέγνεται, σῆμα ποτε καὶ καταληφθῆναι μὴ δυνάμενον; ἐπειδὲ καὶ τὰς ἀποδείξεις αὐτὰς, ὅποςας σύντε εὑρίσκειν, ἀμφισβητεμένας ὅψει, καὶ μηδέν ἐχέσσας βέβαιον. αἱ γένη πλειᾶς αὐτῶν, δι' ἀλλων ἀμφισβητεμένων πειθεῖ ήμας βιάζονται εἰδέναι· αἱ δὲ, τοῖς πάντι προδήλοις τὰ ἀΦαιρέστα συκοπτεῖσαι, καὶ δὲν αὐτοῖς κοινωνεῖται, ἀποδείξεις ὅμως αὐτῶν εἶναι Φασικοῖν. ὥσπερ εἴ τις οἰο-

TQ

obscurum adhuc nobis, utrum ille index dignoscere possit recte iudicaturum, nec ne? et ad hunc ipsum alio, arbitrari, indice opus est. Nos enim unde sciamus diiudicare eum, qui iudicare possit optime? Vides, quorsum hoc pertineat, et ut sit infinitum, cum stare nusquam, et comprehendendi possit? quandoquidem ipsas quoque demonstrationes, quotquot inueniri possunt, in dubium reuocari videoas, neque firmum quidquam habere. Aliae enim et pleraque illarum per alia, de quibus et ipsis adhuc lis est, persuadere nobis nuntiuntur se scire: aliae vero, quae obscurissima manifestis copulant, et commune nihil habentibus, demonstrationes tamen illorum esse dicunt. Verbi causa,

το ἀποδεῖξεν εἶναι θεάς, διότι βασιοὶ αὐτῶν
ὄντες Φαινούταρι. ὥσε, ὡς Ἐρμότιμε, μή οὐδὲ
ὅπως, καθάπερ οἱ εἰς ιώλων θέουτες, ἐπὶ τῷ
αὐτὸν ἀρχὴν, καὶ ἀπορίαν, ἐπαναληγόνθαμεν.

ΕΡΜ. Οἴχ με εἰργάσθω, ὡς Λυκίνε, ἀνθρακεῖς
μοι τὸν θησαυρὸν ἀποφήνας, καὶ ὡς ἔστιν ἀ-
πολεῖται μοι τὰ τεσσαῦτα ἔτη, καὶ δὲ οἱ κάρυκτοι
δὲ πολὺς. ΛΤΚ. Ἀλλά, ὡς Ἐρμότιμος, πολὺ ἔ-
λαττον ἀνιάσῃ, ἢν σύνοτήσῃ, ὅτε καὶ μόνος ἔξω μέ-
νεις τῶν ἐλπισθέντων ἀγαθῶν, ἀλλὰ πάντες,
ὡς ἐπος εἰπεῖν, περὶ δύνασις μάχονται οἱ φι-
λοσοφῶντες. ἡ τές ἄρα δύνατο δι' εἰσίνων ὡς
πάντων χωρῆσαν, ὡν ἐΦην; ὅπερ ἀδύνατο
καὶ αὐτὸς λέγεις εἶναι τοῦ δὲ, ὅμοιόν μοι δοκεῖ
ποιεῖν, ὡσπερ εἴ τις δακρύοι, καὶ αἰτιῶτο τὴν
τύχην.

causa, si quis putet inde se demonstraturum Deos esse, quod altaria illorum esse appareat. Itaque nescio quomodo, Hermotime, ut currentes in circulo, ad idem initium et dubitationem rediimus.

71. H E R M. Ut me tractasti, Lycine, qui thesaurum mihi in carbones redegeris: ut videtur, periere mihi tot anni et labor ille opifurimus. LYC. Sed multo minus, Hermotime, moleste feres, si cogitaueris non solum te speratis bonis carere, sed omnes, ut ita dicam, de asini umbra pugnare philosophos. Aut quis ire queat per illa, quae dixi, omnia? quod fieri posse et ipse negas. Iam vero idem mihi videris facere, ac si quis ploret et

τύχην, ὅτι μὴ δύκαιος αἰνιλθεῖν εἰς τὸν ἔρανον
 ή ὅτι μὴ βύθιος ὑποδὺς εἰς τὴν θάλατταν, ἀπὸ
 Σικελίας εἰς Κύπρον ἀπεδόσεται, η ὅτι μὴ ἀρι-
 θεὶς πτηκὸς αὐθημερὸν ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος εἰς Ἰν-
 δίας τελεῖ· τὰ δ' αἴτιον τῆς λύπης, ὅτι γέλπι-
 και, σίμαι, η ὄναρ ποτὲ ιδῶν τοιετον, η αὐτὸς
 αὐτῷ αναπλάσας, ό πρότερον ἔξετάσας, εἰέφη-
 κτε εὑχεται, καὶ κατὰ τὴν ἀνθρώπικη Φύσιν.
 καὶ δὴ καὶ σὲ, ω ἐταῖρε, ποδὰ καὶ θαυμασὰ δ-
 νεροπολῶντα νῦξας ὁ λόγος, ἀπὸ τῆς ὑπνικής ει-
 θορεῖν ἐποίησεν, εἴτα ὁργίῃ αὐτῷ, εἴτι μόλις
 τῆς ὀφθαλμίας ἀνοίγων, καὶ τὸν ὑπνον ό ραδίως
 ἀποστομένος ὑφή ήδουης ὡν ἐώρας; πάσχεσι δ'
 αὐτὸς

et cum fortuna queratur, quod adscendere in coe-
 lum nequeat, aut quod non profundo mari mer-
 sus a Sicilia emergere in Cyprum, aut quod non
 pennis sublatus ex Graecia eodem die ad Indos
 perueniat: causam vero eius doloris *banc babeat*,
 quod sperauerit, puto, aut viso forte tali somnio,
 aut quod ipse sibi vltro finxerit, non explorato
 prius, num ea optet, ad quae peruenire possit,
 quaeque humanae naturae conueniant. Et sane
 tibi quoque, sodalis, multa et admirabilia so-
 mnianti latus fodiens ratio, ex somno ut exsilires
 effecit. Deinde illi irasceris vix aperiens oculos,
 et non sine difficultate somnum praec voluptate vi-
 forum excutiens. Vnu illud venit etiam iis, qui

250 LVCIANI HERMOTIMVS,

αὐτὸν καὶ οἱ τὴν κενῆν μακαρίσταντοι ἀναπλάτυντος, ἦν μεταξὺ πλευτῶν αὐτοῖς, καὶ θησαυρὸς ἀναρύπτει, καὶ βασιλεύει, καὶ ταῦλα εὑδαιμονεῖσθαι, σία πολλὰ τῇ Θεῷ εἰςίνη ἔργα μεργεῖ, οὐδὲ μεγαλόδωρος ἔσται, καὶ πρὸς ὅδεν αὐτιλέγγεσσι, καὶ πτηνὸς θάλη τις γενέσθαι, καὶ πολοσσιαῖος τὸ μέγεθος, καὶ ὅρη, ὅλες χρυσᾶς εὑρίσκειν. ήν ταίνιν τῶντα εἰνοῦσσεν αὐτοῖς ἐπαῖς προσελθών, ἔργοις τι τῶν ἀνεγκαίων, εἴσαν, ὅθεν ἀρταὶ ὠνητέσσον, η ὁ, τι ἡ, Φατέσον πρὸς τὸν ἀπαρτάντα τάνοιμαν, ἐκ πεδάς τελεμένοντα, ἔτως ἀγανακτεῖσθαι, ὡς ὑπὸ τῷ ἔρομέντος καὶ παρενοχλήσαντος αὐτοῖς φαιρεθέντες ἀπαντα

εκεῖνα

vanam illam Beatam *insulam* sibi fingunt. Si his, dum diuites sunt, dum effodiunt thesauros, et regnant et caeteris rebus beati sunt, qualia multa perpetrat Dea illa, cui Voti nomen est, magnifica muneribus, neque contradicens cuiquam, nec si volucris fieri quis velit, nec si Colossae magnitudine, nec si aureos totos montes inuenire: haec igitur dum animo agitant, si puer accedens interroget necessarium quiddam, verbi gratia, unde panis emendus? aut quid respondendum mercedem domus repetenti, qui diu iam exspectauerit? ita indignantur, quasi ab interrogante illo atque interpellante ablata ipsis essent bona

ικέντως τάχαθε, καὶ ὀλίγος δέκας τὴν ἔηνα τοῦ παιδὸς ἀποτραγεῖν.

Ἄλλα σὺ, ὦ Φιλότης, μὴ πάθης αὐτὸς πρὸς ἐμὲ, εἰ σε θησαυρὸς ἀναρύττοντα, καὶ πετόμενον, καὶ τινας ἴνοιας ὑπερφυεῖς ἐνοῶντα, καὶ τινας ἐλπίδας ἀνεφίντυς ἐλπίζοντα, Φίλος ὦν, καὶ περιεῖδον διὰ παντὸς τῆς βίου, ὄνειρῳ ἡδεῖ μὲν ἵσως, ἀτὰρ ὄνειρῳ γε συνόντα· διαναζάντα δὲ, ἀξιῷ πράττειν τὶ τῶν ἀναγκαίων, καὶ ὁ σε παραπέμψεις ἐς τὸ λοιπὸν τῆς βίου, τὰ κοινὰ ταῦτα φρονῶντα. ἐπεὶ ὁ γε νῦν ἐπραττεῖς, ηὔ μὲν ἐπενέοις, καὶ δὲν τῶν ἵπποκενταύρων καὶ χιμαερῶν καὶ γοργόνων διαφέρεις, καὶ ὅσα ἄλλα ὄνειροι,

καὶ

bona illa omnia, et parum abest, quin morsu natus puerō auferant.

72. Tu vero, amice, noli eodem in me impetu ferri, si te effodientem thesauros, aut volantem, aut cogitationes quasdam maiores, quain natura patitur, agitantem, et spes habentein, ad quas perueniri non potest, pro amicitia nostra non passus sum per omnem vitam in somnio, suaui illo quidem, sed somnio tamen, versari: sed surgere iubeo, et facere quidquam eorum, quae opus sunt, quodque te ad id quod superest vitae dimittere possit communi illo sensu praeditum. Quod enim modo agebas, et cogitabas, ab Hippocentauris et Chiamaeris et Gorgonibus nihil quidquam differt, et quaecunque alia Somnia et

Poëtæ

252 LVCIANI HERMOTIMVS,

καὶ πειηταῖς καὶ γραφεῖς θλυπθεροῖς ὄντες, αὐτοὶ πλάττεσιν, ὅτε γενόμεναι πώποτε, ὅτε γενέσθαι δυνάμεναι· καὶ ὅμοιος ὁ πολὺς λεως πιζεύσιν αὐτοῖς, καὶ οὐλοῦται ὀρῶντες, η ἀκούοντες τὰ τοιαῦτα, διὸ τὰ ξένα καὶ ἄλλοκοτα εἶναι.

Καὶ σὺ δὴ μιθοποιὸς τίνος ἀνέσαις, ὡς ἔστι τι γινή ὑπερφυῆς τὰ ιάκλες, ὑπὲρ τὰς Χάριτας αὐτὰς, η τὴν Οὔρανίαν εἴναι, μὴ πρότερον ἔξετάσαις, εἰ ἀληθῆ λέγει, καὶ εἰ ἔστι πα τῇ γῆς η ἄνθρωπος αὕτη, ἥρας εὐθὺς, ὀπίκερος Φασὶ τὴν Μήδεικην, ἐξ ὀνείρατος ἐρευθῆναι τῷ Ἰάσονες· δὲ δὴ μάλιστα σε πρὸς ποὺ. ἔρωτα. ἐπηγγάγετο, καὶ τὰς ἄλλας δὲ, ἀπόσοι τὰ αὐτὰ σοὶ εἰδώλου

ἔρωτα.

Poëtae et pictores pro sua libertate confingunt, quae nec fuere vñquam, neque fieri possunt. Et tamen maior pars populi credunt illis, et videntis audiendisue taliibus mulcentur, ob id ipsum nempe, quod peregrina sunt et absurdia.

73. Et tu sane cum ex fabulatore quodam audisses, mulierem esse, quae pulchritudine natu ram supergressa, vel Gratias ipsas aut Coelestem illam *Venerem* vincat, non explorato prius, vtrum vera dicat, et sitne terrarum alicubi ista mulier, statim amare eam coepisti, vt Medeam aiunt ex insomnio amore Iasonis correptam. Quod autem maxime te in amorem illum induxit, aliosque, quotquot eandem quam tu vñbram assant, quantum

ἀκῶσι, τότε ἦν, ὡς γε μοι εἰκάζοντι Φαίηται,
τὸ τὸν λέγοντα εἴθενον περὶ τῆς γυναικὸς, ἀπεξ-
περ ἐπιχεύθη τὸ πρῶτον, ὅτι ἀληθῆ λέγει, ἀ-
κόλαθα ἐπάγει. εἰς τότε γὰρ ἐωρᾶτε μίνιν,
καὶ διὰ τότε εὐλκεν ὑμᾶς τῆς ἔρνης, ἐπείπερ ἄ-
παξ τὴν πρώτην λαβήν ἐνδοκάστε αὐτῷ, καὶ ἥ-
γει ἐπὶ τὴν ἀγαπημένην, διὸ ἡς ἐλεγεν εὐθείας
ὅδε. ἔραδια γὰρ, οἷμα, τὰ μετὰ ταῦτα, καὶ
ἄδεις ὑμῶν ἔτι ἐπιχεφόμενος εἰς τὴν εἰσόδον,
ἀκήταξεν, εἰ ἀληθῆς εστι, καὶ εἰ μὴ ἐλαθε, καὶ
ἢ ἐν ἐχρῆν εἰσελθεῖν, ἀλλ᾽ ἐκολάθει τοῖς τῶν
στρωδευκότων ἵχνεσι, καθάπερ τὰ πρόβατα πρὸς
τὸν αὐτῷ ἥγειμεναι, δέον ἐπὶ τῇ εἰσόδῳ, καὶ κα-
τὰ τὴν ἀρχὴν εὐθὺς σκέψασθαι, εἰπερ εἰσιτητέον.

*O

Kum coniectura esse quor, hoc erat, quod is, qui de muliere praedicabat, postquam semel fides illi
habita est, quasi vera diceret, ea subiunxit, quae
consequentia et coherencia essent superioribus. Ad
hoc enim spectabatis solum, et propter hoc ipsum
naso quasi alligatos traxit, cum primam semel
velut ansam ei dedissetis, duxitque ad amictam
recta, quam dicebat, via. Facilia enim, reor,
caetera, neque quisquam vestrum ad ingressum
reflexa cogitatione, verane esset via? explorauit,
et num forte imprudens quam non oportebat in-
stitisset? sed praeeruntium sequebatur vestigia, ut
oues suum solent ducent, cum deceret ad introi-
tum et principio statim videre, intrandumne sit?

74. Quod

“Ο δέ Φημι, σαφέσερον ἀν μάθοις, ἢν τίτοι-
ζτον ὅμοιον παραθεωρήσῃ αὐτῷ. λέγοντος γάρ
τινος τῶν μεγαλοτόλμων τέτων ποιητῶν, ὡς γέ-
νοιτό ποτε τριμέθαλος, καὶ ἔξαχθε ἀνθρώπος,
ἀν τὸ πρῶτον ταῦτα ἀπρομηύστως ἀποδέξῃ, μὴ
ἔξετάσαι, εἰ δικατὸν, ἀλλὰ πισεύσαις, εὐθὺς
ἀκολάθως αὐτὸν ἐπάγοι καὶ τὰ λοιπὰ, ὡς καὶ ὁ
Φθαλμὺς ὁ αὐτὸς εἶχεν ἐξ, καὶ ὥτα εἴξ, καὶ
Φωνὰς τρεῖς ἄμφις ἡφίει, καὶ ἡσθίει διὰ τριῶν σο-
μάτων, καὶ διατύλεις τριάντα εἰχεν, ἀχ ὀσ-
περ ἵκανος ἡμῶν δύνα εν ἀμφοτέραις ταῖς χερ-
σὶ· καὶ εἰ πολεμῶν δέοι, αἱ τρεῖς μὲν χεῖρες ἀ-
κίνη, πελτὴν, η γερέον, η ἀσπίδα εἴγεν· αἱ
τρεῖς δὲ, ημὲν πέλεκυν κατέφερεν, η δὲ λόγ-

χι

74. Quod autem dico apertius intelligas, si consideres et conferas eiusmodi quiddam simile. Si enim audacium horum poëtaruin aliquis dicat, fuisse quondam tricipitem et sex manibus hominem, si primum ista facile recipias, non explorato, fierine possit? Sed fide illi habita, ille su-
tim consequenter subiungat caetera: eundem ho-
minem sex habuisse oculos; et aures totidem, et
voces eodem tempore ternas emisisse, et oribus tri-
bus sumsisse cibum, et triginta habuisse digitos, non
decem, ut quisque nostrum, in ambabus manibus:
ac si bellica opera opus esset, tres quidem manus pel-
tam, aut cratem, aut scutum habuisse; trium vero re-
liquarum vnam deinceps securim, alteram emisisse
lan-

καν ἡφίει, ή δὲ τῷ ξίφῃ ἔχοντο. καὶ τίς εἴ-
τι ἀν ἀπισθει ταῦτα λέγοντι αὐτῷ, ἀκλη-
τα γὰρ τῇ ἀρχῇ, περὶ ἣς ἐγένην εὐθὺν συοπεῖν,
εἰπερ δεκτέα, καὶ εἰ συγχωρητέα ἄτως ἔχειν.
ην δ' ἄπταξ ἐμεῖναι δῶς, ἐπιρρέει τὰ λοιπά, καὶ
ἴκοτε σησταμ, καὶ τὸ ἀπισθεν αὐτοῖς ἐκ ἔτε
ράδιον, ἐπείπερ ἀκλητα, καὶ ὅμοια ἔστι τῇ συγ-
χωρητείᾳ ἀρχῇ, ἀπερ καὶ ὑμεῖς πάσχετε. οὐ-
πὸ γὰρ δὴ ἔρωτος, καὶ προθυμίας, ἐκ ἔξετά-
σαντες τὰ κατὰ τὴν εἰσόδον εἰάσην, ὅπως ὑμῶν
ἔχει, προχωρεῖτε ὑπὸ τῆς ἀκολουθίας ἐλιέμενοι,
ἢ ἐνοιῶντες, εἰ πῃ γένοιτ' ἀν ἀκλητέον τι αὐτῷ,
καὶ ψεῦδος ὅη οἶσι, εἰ τις λέγοι τὰ δις πέν-
τε ἐπτὰ εἶναι, καὶ σὺ πισεύσθιας αὐτῷ, μὴ
ἀρ-

banceam, tertiam usam gladio. Et quis adhuc fi-
dem negaret dicenti talia? conueniunt enim princi-
pio, de quo statim videndum erat, possetne recipi?
et an concedendum sit, rem ita habere. Vbi
vero semel illa dederis, adfluunt quasi reliqua,
nec usquam subsistent, ipsumque illud negare fi-
dem non iam facile, cuin consequentia sint et
concessis principiis similia: quod quidem vobis
accidit. Prae amore enim et studio, non ante
explorato, uti se vobis habeant, quae sunt circa
vnumquemque ingressum, proceditis, traxi
consequentia, non aduertentes animum, si qua
sit quod sequatur ex illis, et idem sit falsum. Ut
si quis dicat bis quinque septem esse, tuque si-
dem

ἀριθμήσας ἐπὶ σαντῦ, ἐπάξει θηλαδη, τέταρτη
τετράκις πέντε, τεσσαρακοίνεα πάντας δέ,
καὶ μέχρις ἂν ὅτε ἐθελήσῃ, οἷα καὶ ἡ θεωρία
γεωμετρία ποιεῖ. καὶ πείνη γὰρ τὰς ἐν αὐτῇ, ἀ-
λλοτά τινα αἰτήμετα αἰτήσασα, καὶ τῷ
χωρητῆναι αὐτῇ ἀξιώσασα, εὑδὲ συστημα-
θυνόντεναι, σημεῖα τινα ἀμερῆ, καὶ γεωμετρίας ἀ-
πλατεῖς, καὶ τὰ τοιαῦτα, ἐπὶ σαφεῖς τοισθε-
μελίοις τέτοις οἰνοδομεῖ τὰ τοιαῦτα, καὶ τοῖς
εἰς ἀπόδειξιν ἀληθῆ λέγειν, ἀπὸ ψευδῶς τοῦ
χῆς ὁρμωμένη.

Κατὰ ταυτὰ τοίνυν καὶ ὑμεῖς δόντες τὰς ἀ-
χὰς τῆς προαιρέσεως ἐλάσης, πισεύετε τοῖς ἐ-

ξην

dem illi habeas, non et ipse apud te dinumerans,
inferet scilicet, etiam quater sumta quinque effi-
cere quatuordecim, et quoisque ille voluerit;
qualia etiam admirabilis geometria efficit. Nam
illa quoque hos, qui versantur circa principia,
absurda quaedam postulata poscit, eaque dari sibi
sequum censet, quae tamen ne consistere qui-
dem possunt, puncta quaedam individua, et li-
neas latitudine omni carentes, et id genus plura:
deinde putribus illis fundamentis similia inaedi-
ficat, et postulat vera ad demonstrationem dicere,
initio a falsis principiis facto.

75. Eodem modo vos quoque, concessis sedet
eiusque principiis, his quae sequuntur fidem
adiun-

ξῆς, καὶ γνώρισμα τῆς ἀληθείας αὐτῶν τὴν ἀ-
κολούθιαν ἡγεῖσθε εἶναι, ψευδῆ οὐσιαν. εἴτα οἱ
μὲν ὑμῶν σ্নαποθνήσκουσι ταῖς ἐλπίσι, πρὸν
ἰδεῖν τὰληθέες, καὶ καταγνῶνται τῶν ἔξαπατη-
γάντων ἔκεινων· οἱ δὲ, καὶ αἰσθῶνται ἔξηπα-
τημένοι, ὁψέ ποτε γέροντες ἥδη γενόμενοι, ὀ-
κυᾶσιν ἀνατρέψονται, αἰδέμενοι, εἰ δεῖσεν τηλικού-
τας αὐτὰς ὄντας ἔξομολογήσασθαι, ὅτι πράγ-
ματα παιδῶν ἔχοντες καὶ συνίεσσαν, ὥστε ἐμμέ-
νοι τοῖς αὐτοῖς ὑπ' αἰσχύνης, καὶ ἐπανέσι τὰ
παρόντα, καὶ ὀπόσκες ἀν δύνωνται, προτρέπον-
σιν ἐπὶ τὰ αὐτὰ, ὡς ἂν μὴ μόνοι ἔξηπατημένοι
ῶσιν, ἀλλ' ἔχωσι παραμυθίαν τὸ καὶ πολλοὺς
καὶ ἀλλαζόντα ὄμοια παθεῖν αὐτοῖς. καὶ γὰρ αὖ
κακεῖ-

adiungitis, et signum veritatis illorum consequen-
tiam illam putatis, quae et ipsa tamen falsa est;
deinde alii quidem vestrum spei suae immoriuntur
ante quam verum viderint, suosque illos de-
ceptores damnauerint: illi vero, licet sero denique
senes iam facti deceptos se sentiant, redire
tamen cunctantur pudore nimirum deterriti, si
oporteat, id aetatis cum sint, fateri, se impruden-
tes puerorum tractasse ludibria: itaque ma-
nent in iisdem prae pudore, et laudant praesen-
tia, et quotquot possunt ad eadem hortantur, ne
soli sint decepti, sed solatium habeant ex eo,
quod multis etiam aliis eadem, quae sibi, vsu ve-
nerint.

κάκεπο ὄρῶσιν, ὅτι, ἦν τὰληθὲς εἰπωσιν, ἐκ εἴ-
τι σεμιοί, ὥσπερ νῦν καὶ μέρε τὰς πολλὰς δέ-
ξεσιν, ἀδὲ τιμήσονται ὁμοίως. ἐκ δὲ τὴν ἔκόν-
τες εἰποιεν εἰδότες, ἀφ' οἵων ἑκτεσόντες, ὅμοιοι
τοῖς ἄλλοις δόξεσιν. ὀλγύοις δ' αὐτὸν ἐντύ-
χοις, ὑπὸ ἀνδρείας τολμῶσι λέγοιν, ὅτι ἐξηπά-
τηνται, καὶ τὰς ἄλλας ἀποτρέπειν τῶν ὁμοίων
πειρωμένας. εἰ δὲ τὸν τοιότω ἐντύχοις, Φι-
λαλήθη τε κάλει τὸν τοιότον, καὶ χρησὸν, καὶ
δίκαιον, καὶ εἰ βέλει, Φιλόσοφον· ἐγὼ δέ
Φθονήσαιμι τότῳ μόνῳ τῷ ὀνόματος· οἱ δὲ
ἄλλοι, ηδὲ τιμῆτες ἴσασιν οἰόμενοι εἰδέναι, η
εἰδότες, ἀπορρύπτονται ὑπὸ θειλίας, καὶ αἰ-
σχύνης, καὶ τῷ προτιμᾶσθαι βέλεσθαι.

Kai-

nerint. Nam rursus illud quoque vident, si ve-
ruum dicant, se non iam graues, ut adhuc, et su-
pra vulgus elatos visum iri, neque honorem eun-
dem consequuturos. Numquam ergo voluntate
dixerint, quantumuis sciant, quibus exciderint,
et quam similes videantur reliquis. Paucos omni-
no reperias satis fortes, ut audeant dicere, se
deceptos esse, et dehortari alios, qui similia ten-
tent. In talem ergo si incidas, veritatis amicum
voce, et frugi, et iustum, et si vis etiam phi-
losophum. Huic enim soli nominis huius hono-
rem non inuideam. Reliqui autem aut veri ni-
hil sciunt, cum scire se putent; aut quod sciunt
occultant, prae timiditate et pudore, et quod
praeferri aliis cupiunt.

79. Quam-

Κείται πρὸς τῆς Ἀθηνᾶς, ἀπαντα μὲν, ἢ ἐ^τ
 Φῆν, φάσωμεν, αὐτῷ καταβαλόντες, καὶ λή-
 θη τις ἔσω αὐτῶν, ὥσπερ τῶν πρὸς Εὐκλείδου
 ἀρχοντος πραχθέντων. ὑποθέμενοι δὲ ταύτην
 Φιλοσοφίαν ὁρθὴν εἶναι τῶν Στωϊκῶν, ἀλλην δὲ
 μηδὲ ἡντικαῖν, ἰδωμεν, εἰςφικτὴ αὐτῇ, καὶ δυ-
 νατή ἔστιν, η̄ μάτῃν κάμυσιν, ὅπόσοι εἴφενται
 αὐτῆς. τὰς μὲν γὰρ ὑποσχέσεις ἀκάω θαυμα-
 σάς τινας, ἥνικα εὑδαιμονίσασιν οἱ ἐς τὸ ἀκρό-
 τατον ἐλθόντες. μόνης γὰρ τέττας πάντα συλ-
 λαβόντας ἔξειν τὰ τῷ ὕπτῳ ἀγαθά. τὸ μετα-
 ταῦτα δὲ, σὺ ἀμενον εἰδείης, εἰ τινὶ ἐντετύ-
 χηκας Στωϊκῷ τοιότῳ καὶ Στωϊκῶν τῷ ἀκρῷ,
 οἴω

76. Quamquam, per ego te Mineruam *oro*,
 quaecumque dixi iam relinquamus hic deposita
 omnia, litque eorum obliuio, ut eorum, quae
 ante Euclidem Archontem facta sunt; ponamus
 que hanc Stoicorum philosophiam veram esse,
 aliam vero quamcumque nullam: ac videamus
 deinde, num illa talis sit, ad quam peruenire,
 et quam assequi aliquis possit; an vero frustra la-
 borent, quotquot illam concipiuerunt. Audio
 enim admirabilia quaedam promissa, de eorum
 felicitate, qui ad fastigium eius delati sint: solos
 quippe illos vera bona habituros in vniuersum
 omnia. Quod vero sequitur, mclius tute noris,
 inciderisne vñquam in Stoicum tam, et sum-

260 LVCIANI HERMOTIMVS,

οῖω μήτε λυπεῖσθαι, μήτ' ὑφ' ἡδονῆς κατα-
σπᾶσθαι, μήτ' ὀργίζεσθαι, Φθόνος δὲ φρείττο-
νι, καὶ πλέτε καταφρονῶντι, καὶ συνόλως εὐ-
δαιμονι, ὅποιον χρὴ τὸν πανάντα εἶναι, καὶ γνώ-
μονα τῷ κατὰ τὴν ἀρετὴν Βίον. ὁ γὰρ καὶ κατὰ
μικρότατον εὐδέων, ἀτελῆς, παντα πλείω
ἔχη. εἰ δὲ τῦτο ἔχει, ἐδέπτω εὐδαιμων.

ΕΡΜ. Οὐδένα τοιότον εἶδον. ΛΤΚ. Εὗγε,
ὦ Ερμότιμε, ὅτι καὶ ψεύδῃ ἔκών.
εἰς τέ γεν α-
ποβλέπων ΦιλοσοΦεῖς, ὅταν ὁρᾶς μήτε τὸν δι-
δάσιαλον τὸν σὸν, μήτε τὸν ἔκεινον, μήτε τὸν
πρὸ αὐτῷ, μηδὲ ἀν εἰς δεκαγονίαν ἀναγάγης μη-
δέναι

rum Stoicorum, qui nunquam vincatur dolore,
ad voluptatem nunquam detrahatur, irascatur
nunquam, qui inuidia maior sit, diuitiarum con-
temtor, et verbo beatus, qualem oportet esse,
canon qui haberi velit et regula vitae ad virtu-
tem *compositae*. Qui enim vel minima in re de-
ficiatur, imperfectus est, quantumvis omnibus
in rebus *aliis* supereret. Hoc vero si sit, non est,
nondum, *inquam*, est beatus.

77. HERM. Talem equidem vidi neminem.
LYC. Recte istud, Hermotime; quod non men-
tiris prudens ac volens. Quo igitur confilio phi-
losopharis, cum videoas, neque tuum magistrum,
neque qui illius fuit, neque qui ante istum; ne-
que si ad decimam quasi generationem adscendas,
quem-

δέναι αὐτῶν σοφὸν ἀκριβῶς, καὶ διὰ τότε εὑ-
δαιμονα γεγενημένον; ἂδε γὰρ ἀνέκεινο ὄρθως
εἴποις, ὡς ἀπόχρη πάν πλησίον γένη τῆς εὐ-
δαιμονίας, ἐπεὶ ἀδεν ὄφελος. ὁμοίως γὰρ ἔξω
τῇ ἀδεν ἔστι, καὶ ἐν τῷ ὑπαθερῷ, ἅ, τε παρὰ
τὴν θύραν ἔξω ἔστως, καὶ ὁ πόρρω. διαλάτ-
τοιεν δὲ ἀν, ὅτι μᾶλλον ἔτος ἀνιάστεται, ὅρῶν
ἐγγύθεν, οἵων ἐξέρηται. εἰτα, ἵνα πλησίον γένῃ
τῆς εὐδαιμονίας! (δώσω γὰρ τότε σοι) τοσαῦ-
τα πονεῖς κατατρύχων σεαυτόν· καὶ παραδεδρά-
μημέ σε ὁ βίος ὁ τοσεῖτος ἐν ἀκηδίᾳ, καὶ κακά-
τῳ, καὶ ἀγρυπνίαις κατω νενευμότῳ, καὶ εἰσ-
αῦθις ποιήσεις, ὡς Φήσ, ἄλλα εἴνοσιν ἐτη τά-
λαχισον, ἵν ὄγδοηκοντεύτης γενέμενος. ἢ τίς
ἔγγυη-

quemquam illorum plane sapientem, et propter
hoc beatum fuisse. Neque vero illud recte dixe-
ris, sufficere tibi, si vel prope felicitatem venias.
Nihil enim profeceris: nam aequa extra limen est
et sub diuo, tam qui ad ianuam stat foris, quam
qui e longinquo: et in hoc forte differant, quod
ille magis excruciat, qui e proximo videat,
quibus sibi bonis carendum sit. Deinde, ut pro-
pe felicitatem sis, (dabo tibi enim hoc) tantum
laboras? teque conteris, tantumque tibi vitae
spatium effluxit, dum te non respicias, dum la-
bores, dum vigiliae te humi deprimunt? ac de-
nuo laborabis, ut ais, viginti alios minimū
annos, ut octuagenarius senex (et quis sponsor
tibi

262 LVCIANI HERMOTIMVS,

έγγυητής ἐσί σοι, ὅτι βιώσῃ τοσαῦτα; ὅμως γέ
ἐν τοῖς μηδέπω εὐδαιμονεῖσιν, εἰ μὴ μόνος οἱει
τεὔξεσθαι τάτα, καὶ αἱρήσειν διώκων; ἀ πρὸ^τ
εῖς μάλα πολλοὶ, καὶ ἄγαθοὶ, καὶ ὀκύτεροι
παραπολὺ διώκοντες κατέλαβον.

Ἄλλα καὶ κατάλαβε, εἰ δοκεῖ, καὶ ἔχει ὅλον
συλλαβών. τὸ μὲν δὴ πρῶτον, ἡχὸν ὅριον, τι
ποτ’ ἀν εἴη τάγαθὸν, αἷς ἀντάξιοι δοκεῖν τῷν
πόνῳν τῷν τοσάτῳν. ἐπειτα ἐς πέσον ἔτι τὸν
λοιπὸν χρόνου ἀπολαύσεις αὐτῷ, γέρων ἥδη καὶ
παντὸς ἡδέος ἔξωρος ὁτε, καὶ τὸν ἕτερον πόδα,
Φασίν, ἐν τῇ σορῷ ἔχον: εἰ μῆτις οὖς ἄλλαν, φ
γενναῖε, βίον προγυμνάζεις σεχυτὸν, ὡς ἐς ἑκεῖ-

νον

tibi est te tantum victurum?) tamen sis illorum
vnuis, qui nondum beati sunt? nisi forte solum
te putas illud consequiturum et persequendo ca-
pturum, quod ante te multi admodum et boni
viri et multum celeriores, persequendo non com-
prehenderunt?

78. Sed comprehendere etiam, si ita videtur, et
habe tibi vniuersum. Primo quidem non video,
quid demum sit illud bonum, quod tantis labo-
ribus aequiparari possit? Deinde quantum est
temporis reliquum, quo illo si ueris, senex iam
et suauitatibus omnibus non amplius tempestiuus,
et alterum iam pedem, quod aiunt, habens in
capulo; nisi forte aliam, generose, vitam me-
ditaris

τον ελθὼν, ἀμενον διαγάγοις, εἰδὼς, ὅντινα τρέπον χρὴ βιὲν ὄμοιον, ὡς εἴ τις ἐς τοσοῦτον σκευάζοι τε, καὶ αὐτρεπίζοι, ὡς δειπνήσων ἀμενον, ἀχρεῖς ἀκ λάθη ὑπὸ λυμοῦ διαφθαρεῖς.

Ἄλλὰ μὴν, ἂδει ἐκεῖνό ~~καὶ~~ κατανενόηκας, οἵμαι, ὡς ἡ μὲν ἀρετὴ ἐν εργοῖς δῆπε εἶν, οἷον ἐν τῷ δίκαιῳ πράττειν, καὶ σοφὰ, καὶ ἀνδρεῖα ὑμεῖς δέ, (τὸ δέ ὑμεῖς ὅταν εἴπω, τὰς ἀκρους τῶν Φιλοσοφώντων Φημί;) ἀφέντες ταῦτα ἔητεν, καὶ ποιεῖν, ἔημάτια δύσκηα μελετᾶτε, καὶ συλλογισμάς, καὶ ἀπορίας, καὶ τὸ πλεῖστον τῇ βίᾳ ἐπὶ τάτοις διατρίβετε· καὶ δέ αὖ κρατῆ ἐν αὐτοῖς, καλλίνικος ὑμῖν δοκεῖ. ἀφ' ὧν,
οἵμαι,

ditaris, ut in eam delatus, melius vias, quā
quomodo viendum sit didiceris: quod est eius-
modi, ac si quis tantum paret atque adornet ad
coenandum melius, donec fame imprudens pereat.

79. Verum neque illud dum animaduertisti,
puto, in operibus scilicet inesse virtutem, ut in
faciendo iuste, sapienter, fortiter: at vos (vos
cum dico, summos philosophorum dico) mit-
tententes ista quaerere et facere, in voeulis misericis
exercemini et syllogisnis, et dubitationibus, et
maiorem vitae partem in his conteritis; et qui
in hisce vicerit, ille pulchram vobis retulisse vi-
ctoriam videtur. Quarum rerum causa hunc etiam,

οῖμαι, καὶ τὸν διδάσκαλον τυπονί. Θαυμάζετε γέροντα ἄνδρα, ὅτι τὰς προσωμιλῶντας ἐς ἀπορίαν καθίσησι, καὶ εἰδὼν, ὡς χρὴ ὑρέσθαι, καὶ σοφίσασθαι, καὶ παντεγγῆσαι, καὶ ἐς ἀΦικτα ἐμβαλεῖν· καὶ τὸν καρπὸν ἀτεχνῶς. ἀΦέντες (ἔτος δὲ ἦν περὶ τὴν ἔργα) περὶ τὸν Φλοιὸν ἀσχολεῖσθε, τὰ Φυκα παταχέοντες ἀλλήλων ἐν ταῖς ὄμιλίαις. η γὰρ ἀλλα ἐσίν, ἀ πράττετε, ὡς Ἐρυότιμε, πάντες ἔωθεν ἐς ἐσπέραν; ΕΡΜ. Οὐκ, ἀλλὰ ταῦτα. ΛΤΚ. Η δὲ σχὴ καὶ ὁρθῶς τις Φαίη, τὴν σκιὰν ὑμᾶς θηρεύειν, εἴσαντας τὸ σῶμα, η τὰ ὄφεως τὸ σύΦαρ, ἀνελγόντας τὰ ὄλυξ¹⁵); μᾶλλον δὲ τὸ ὄμοιον ποιεῖν,

iam, puto, doctorem admirabilini, senem hominem, quod qui secum colloquantur in dubitationem coniicit, et quo modo interrogandum sit nouit, et cauillationibus atque fraudibus quomodo vtendum, et ad incitas quomodo redigi aliquis possit. Plane igitur fructu relieto, qui in operibus est, circa corticem negotiosi estis, foliis vos inuicem vestris in congressibus perfundentes. Aut sunt alia, quae facitis, Hermotime, omnes a prima luce ad vesperam? HERM. Non, sed haec ipsa. LYC. Nonne igitur recte dicat aliquis, relieto vos corpore vimbram captate, aut exuuias serpentis traetu ipso ac volume corporis neglecto? aut potius simile quid illi

face-
15. [Ολυξ] Ολυκὸν de corpore serpentis dici
ido-

εῖν, ὡσπερ εἴ τις ἂς ὅμοιος ὑδωρ ἐκχέας ὑπέρω
εἰδηρῶ πτίττοι, πράττει ἀναγκαῖν τι καὶ
πρᾶγμα οἰόμενος, ἢν εἰδώς, ὅτι ἀν αποβάλῃ,
Φασὶ, τὰς ὠμους πτίττων, ὑδωρ ὁμοίως τὸ
ὑδωρ μένει.

Καὶ μοι δὸς ἔνταῦθα ἥδη ἔρεσθαι σε, εἰ ἐθέ-
λοις ἀν ἔξω τῶν λόγων τὰ ἄλλα ἰοικέναι τῷ δι-
δασκάλῳ, ὅτω μὲν ὄργιλος, ὅτω δὲ μικρολό-
γος, ὅτω δὲ Φιλόνεικος ὃν, καὶ Φιλήδονος, νὴ
Δί, εἰ καὶ μὴ τοῖς πολλοῖς δοκεῖ. EPM. Τισί

• γε.

facere, si quis aquam in mortarium infusam fer-
reto pistillo contundat, necessarium quid, et quod
ad rem faciat, a se putans peragi; ignorans, a-
quam manere aquam, si tundendo perdat, quod
aiunt, humeros.

80. Et concede mihi, ut hic te iam interro-
gem, Velisne, excepta doctrina, aliis in rebus
similis esse magistri tui, aequi iracundus, aequi
sordidus, aequi contentiosus vti sis, aequi vo-
luptuarius, talis enim est per Iouem, licet vul-
go talis non videatur. HERM. Quibusdam cer-

R 5 te.

idoneus auctor Nicander Θηριακ. p. 162. et
praesertim 166. Όλιω δέ τροχόωσαν ἄ-
λων' εἰλίξατο γχίη. Caeterum tractum et
iam Latini, certe poëtae, dixerunt non mi-
nus quam volumen. Itaque non male ὀλκὸν,
qui ἀπὸ τῷ ἔλκειν sit, ut a trabendo tractus,
sic reddi arbitrabar. Gesner.

γε. ΛΤΚ. Ὡ Ερμότιμος, θέλεις διηγήσομαι
εἰ πρώην ἡμεῖς ὑπὲρ Φιλοσοφίας τινὸς λέγον-
τος ἀνδρὸς πάνυ γεγυηρανότος, ὃ πάμπολοι τῶν
νέων ἐπὶ σοφίᾳ πληστάζοντες; ἀπαίτων γὰρ πα-
ρὰ τινὸς τῶν μαθητῶν τὸν μισθὸν, ἥγαναστε,
λέγων ὑπερήμερον εἶναι, ἵκου ἐκπρόθεσμον τοῦ
ὁΦλήματος, διν ἔδει πρὸ ἐνικάδενα ἡμερῶν ἐκτε-
τικένα τῇ ἐνη καὶ νέᾳ, ἥτω γὰρ συνθέσθαι, καὶ
ἐπὶ τῷτα ἥγαναστε.

Παρεῖται ὁ θεῖος τῷ νεανίσκῳ, ἄγροτος ἀ-
θρωπός, καὶ ιδιώτης ὡς πρὸς τὰ ὑμέτερα, πέ-
παυστος, εἶπεν, ὃ θαυμάστε, τὰ μέγις ἡδικ-
οῦται λέγων, εἰ ἔργατα παρὰ τῷ πριάμενοι,
μηδέ

te. L Y C. Visne, Hermotime, tibi referam,
quae nuper audiui quendam pro philosophia di-
cere hominem plane senem, cuius dominum multa
admodum iuvenes sapientiae causa frequentant.
Is dum reposcit ab aliquo discipulorum inerce-
dem, indignabatur, dicens, ipsum intra diem
praestitutum non soluisse debitum, quod solu-
tum iam ab illo oportuisset, sexdecim diebus an-
te, neinpe pridie Kalendas illius mensis: ita quip-
pe conuenisse.

81. Adstans autem auunculus adolescentis, ho-
mo rusticus, et ad haec vestra imperitus, Desi-
ne, inquit, homo admirabilis, dicere, maxima-
te affectum iniuria, si pro verbis a te euntis pretium
nondum

μηδέπω ἐκτετίκαιεν διάφορον· καίτοι ἀ μὲν η-
μῖν πέπρχας, ἔτε ἔχεις καὶ αὐτὸς, καὶ ὅδεν ἀ-
λαττον γέγονέ σειτῶν μαθημάτων· τὰ δ' ἄλ-
λα, ὃν τὸν ἀρχῆς ἐπιθετὸν, συνέσῃσά σοι τὸν
νεκτίκον, ὃδ' ὅδεν ἀμείνων γεγένηται διὰ σὲ,
ὅς τὰ μὲν γείτονος Ἐχεκράτες τὴν θυγατέρα συ-
αρπάσας, παρθέναν ἔσαν διέφερε, καὶ ὀλίγα
διηγη ἕΦιγυς Βιαίων, εἰ μὴ ἐγὼ ταλάντα ωνταί
μην τὸ πλημμελῆμα παρὰ πένητας ἀνδρὸς τοῦ Ἐ-
χεκράτες· τὴν μητέρα δὲ πρώην ἐρράπισεν, ὅτι
αὐτῷ ἐλάθετο ὑπὸ ιόλπας ἐνκομίζοντος τὸν κά-
δον, ὡς ἔχοι συμβολὰς, οἵμα, καταθεῖναι·
τὰ μὲν γὰρ ὃς ὁργὴν, καὶ θυμὸν, καὶ ἀναισχυν-
τίαν, καὶ τὸ τόλμαν, καὶ ψεῦδος, μαρτῶ τινες
ἀμείνον

nondum persoluimus. Atqui quae vendidisti na-
bis, eadem adhuc habes et ipse, neque quidquam
decessit tibi doctrinarum. Caeterum quarum re-
rum desiderio ab initio commendauit tibi adole-
scentein, in iis rebus ille nihilo melior tua opera
factus est, qui Echecratis vicini mei filiam virgi-
nem rapuerit, et aegre iudicium de vi effugisset,
nisi talento redemisse iniuriam a pauperculo ha-
mine Echecrate. Matri vero alapas nuper dedit,
deprelensis ab ea, cum sub veste efferret cadum,
ut haberet, puto, quas conferrerat symbolas. Quan-
tuin ad iram, excandescentiam, impudentiam,
audaciam, mendaciam, multo melius superiore
anno

άμεινον εῖχε πέρυσιν, ἡ νῦν καίτει ἐβαλόμητ
δὲν αὐτὸν ἐς ταῦτα ὥφελῆσθαι ὑπὸ σὺ μᾶλλον,
ἢ περ ἔνεινα εἰδέναι, οὐ καθ' ἐκάστην ἡμέραν πρὸς
ἡμᾶς ἀδὲν δεομένας, τοῦτο δεῖπνον διεξέρχεται,
ώς κροκόδειλος ἡγεπασέ παιδίον, καὶ ὑπέσχηται
ἀποδώσειν αὐτὸν, ἀν αποιρίνηται δὲ πατήρ οὐκ
οἶδ' ᾧ, τι. ἡ ὡς ἀναγκαῖον ἐξιν ἡμέρας ἀστη,
μὴ νύκτα βίναι. ἐνίστε δὲ καὶ οέρατα ἡμῖν ὁ γεν-
ναῖος ἀναφύει, ἐκ οἵδ' ὅπως περιπλέειν τὸν
λόγον. ἡμεῖς δὲ γελῶμεν ἐπὶ τάτοις. καὶ μά-
λιστα ὅταν ἐπιβισάμενος τὰ ὄτα, μελετᾷ πρὸς
αὐτὸν ἔξεις τινάς, καὶ σχέσεις, καὶ ικταλήψεις,
καὶ Φαντασίας, καὶ τοιαῦτα πολλὰ ἐνόμιτα
διεξιών. ἀκέσομεν δὲ αὐτῷ λέγοντας, ως καὶ ὁ
Φεός ἐκ ἐν κρανῷ ἐξιν, ἀλλὰ διὰ πάντων πε-
Φοί-

anno quam nunc habuit. Atqui volui ego in
hisce potius illum a te iuuari, quam illa scire,
quae quotidie ad nos nihil opus habentes in coe-
na disputat, ut crocodilus puerum rapuerit, il-
lumque se redditurum promiserit, si respondisset
pater nescio quid? aut, necesse esse, si dies sit,
non esse noctem. Interdum et cornua nobis bo-
nus vir, sermone nescio quomodo perplexo, pro-
ducit. At nos ridemus ista, et maxime quoties
obturatis auribus meditatur, *habitus* quosdām, et
relationes, et *comprehensiones*, et *visa*, et nomi-
na id genus plura persequens. Audiimus autem
illum dicere, non in coelo esse Deum, sed ire
per

Φοίτηκεν, οἷον ξύλων, καὶ λίθων, καὶ ζώων, ἀ-
χρι καὶ τῶν ἀτιμοτάτων. καὶ τῆς γε μητρὸς
ἔρομένης αὐτὸν, τί ταῦτα ληστή, ἴκαταγελάσας
αὐτῆς, ἀλλ' ἦν τὸν λῆρον τύπον, ἔφη; ἐκμάθω
ἀκριβῶς, καὶ δὲν ιωλύσει με μόνου πλέσιον, μόνον
βασιλέα εἶναι, τὰς δὲ ἄλλας ἀνδράποδα καὶ
καθάρματα νομίζεσθαι, ως πρὸς ἐμέ.

Τοιαῦτα τῷ ἀνδρὶς εἰπόντος, ὁ Φιλόσοφος,
ὅρα οἵσαν ἀπόφρισιν ἀπεκρίνατο, ὡς Ἐρμότιμε,
ως πρεσβυτικὴν. ἔφη γάρ, ἀλλ' εἴ γε μὴ ἐμοὶ
ἐπλησίαζεν ἔτος, ἐκ οἷς μαρῷ χείρω ἀν αὐτὸν
ἔξεργασασθαι, η καὶ, νὴ Δία, ἵσως τῷ δημίῳ
παραδεδόσθαι; ως νῦν γε χαλινέν τινα ἐμβέ-
βληνεν αὐτῷ ἡ Φιλόσοφία, καὶ ἡ πρὸς ταῦτην
αἰδοῖς,

per omnia, ut ligna, et lapides, et animalia, ad
res usque contemptissimas. Ac cum mater ipsum
interrogaret, quōrum ista nugaretur? deridens
illam, verum, inquit, si perdidicero accurate
nugas illas, nihil prohibebit, solum me diuitein,
solum regem esse, reliquos vero mancipia et pur-
gamenta ad me putare.

82. Haec ille cum dixisset, quod responsum ei
philosophus dederit, iam vide, Hermotime,
quam semile. Dixit enim: Verum nisi se ad me
applicuisset, nonne putas multo illum deteriora
perpetraturum fuisse, quin carnifici forte fuisse
tradendum? adeo iam frenuin illi quoddam phi-
losophia imposuit, et aduersus eam reuerentia,
atque

αἰδὼς, καὶ διὰ τέτο μετριώτερός εἶναι ὑμῖν,
 καὶ Φορητὸς ἔστι. Φέρει γάρ τινα αἰσχύνην εἰ-
 τῷ, εἰ ἀνάξιος Φαίνοιτο τὸ σχῆματος καὶ τὸ
 ὄνοματος· ἀ δὴ παρακολαθῶντα, παιδαγωγεῖ
 αὐτόν· ὥσε δίκαιος ἀν εἴην, εἰ καὶ μὴ ὡν βελ-
 τών ἀπέφηνα, μισθὸν παρ' ὑμῶν λαβεῖν, ἀλλ'
 ἐν ἐκείνων γε, ἀ μὴ δεδρεκεῖν, αἰδάμενος Φιλο-
 σοφίαν, ἕπει καὶ αἱ πίτταὶ τοιάδε λέγουσι περὶ
 τῶν παιδίων, ὡς ἀπιτέον αὐτοῖς ἐξ διδασκαλίας.
 καὶ γάρ ἀν μηδέπω μιθεῖται γαθόν τι δύνωντα,
 ἀλλ' ἐν Φαῦλον ἀδὲν ποίησασιν ἐκεῖ μέτοπτες.
 ἔγω μὲν ἐν τὰ ἄλλα πάντα ἀποκλήσαι μοι δο-
 κῶ, καὶ ὅντινα ἀν ἐθέληστῶν εἰδέστων τὰ ἡμέ-
 τερα, ἵμέ μοι τέσσεριν παραλαβῶν, ὅψε τε
 ὅπω;

atque ob id ipsum moderatior vobis est et adhuc
 tolerabilis. Adfert enim illi pudorem quendam,
 si indignus isto habitu et nomine isto videatur,
 quae nimirum sequuntur illum, et paedagogi in
 morem continent. Itaque dignus sim, si non eo-
 rum, in quibus meliorem illum reddidi, merce-
 dem a vobis capere; at certe eorum, quae philo-
 sophiae reuerentia facere intermisit: quandoqui-
 dem nutrices etiam paruos in scholam consentit
 tendos, quum, si nondum bonum quidquam pos-
 fint discere, certe malū nihil, dum ibi manent, fa-
 ciant. Evidem reliqua mihi omnia impleuisse
 videor, et quocunque volueris eorum, qui no-
 stra non ignorant, adsumto, cras ad me veni,
 vide-

ῶστας ἐρωτᾷ, καὶ πῶς ἀποκρίνεται, καὶ ὅσα μεμάθημε, καὶ ὅσα ηδη ἀνέγνωκε βιβλία, περὶ ἀξιωμάτων, περὶ συλλογισμῶν, περὶ καταλήψεως, περὶ καθηκόντων, καὶ ἄλλα ποικίλα· εἰ δὲ ἡ τὴν μητέρα ἔτυπτεν, ἡ παρθένεκς συνήρπαζε, τί ταῦτα πρὸς ἐμέ; καὶ γὰρ παιδαγωγόν με ἐπεισῆσατε αὐτῷ.

Τοιαῦτα γέρων ἀνθρώπος ὑπὲρ Φιλοσοφίας ἐλεγε. σὺ δὲ καὶ αὐτὸς ἀν Φαῖης, ὡς Ἐρμότιμε, ἵκανὸν εἶναι, ως διὰ τοῦτο Φιλοσοφοίημεν, ως μηδὲν τῶν Φαιλοτέρων πράττοιμεν· ἡ ἐπ' ἄλλαις ἐλπίσιν ἐξ ἀρχῆς Φιλοσοφεῖν ἤξιόμεν, όχι ως τῶν ἀνθρώπων ισομιώτεροι εἴημεν περινοσχόντες; τί δὲ ἐκ ἀποκρίνη καὶ τοῦτο; ΕΡΜ. Τί δὲ ἄλλο; η ὅτι καὶ δακρύσας ἀλίγα δέω; εἰς τοῦτο

videbisque, ut interroget, ut respondeat, quot res didicest, et quot iam legerit libros, de axiomaticis, de logismis, de comprehensione, de officiis, et alia varia. Si vero aut matrem pulsuavit, aut rapuit virginem; quid ea ad me? neque enim paedagogum me illi praefecistis.

83. Talia senex pro Philosophia dicebat. Tu vero et ipse forte dixeris, Hermotime, satis esse, si propter hoc philosophemur, ne quid peius faciamus: aut num alia spe philosophari ab initio postulauimus? non ideo, ut idiotis decentiores circumiremus? cur igitur non respondes hoc quoque? H E R M. Quid vero aliud, quam quod parum.

τοσπέτό μι καθίστητο ὁ λόγος ἀληθῆς τῶν, καὶ
ἀδύομαι, ὅσον ἄθλιος χρόνον ἀνάλωκα, καὶ προσ-
έτι μισθοὺς οὐκ ὀλίγους τελῶν ἀντὶ τῶν πό-
ινων· νυνὶ γὰρ, ὥσπερ ἐκ μέθης ἀνανήφων, ὅρῃ,
οἷα μέν ἔσιν ὧν ἡρων, ὃπόσα δὲ πέπονθα διὰ
ταῦτα.

ΛΤΚ. Καὶ τί δεῖ δακρύων, ὡς χρηστός; τὸ
γὰρ τὸ μῆδα εἰσεῖνο πάνυ συνετὸν, οἶμαι, ὃν
Αἰσωπὸς διηγεῖτο. Ἐφη γὰρ, ἀνθρωπόν τινα ἐ-
πὶ τῇ ήσσονι καθεξόμενον, ἐπὶ τὴν κυματωγὴν,
ἀριθμεῖν τὰ κύματα, σφαλέντα δὲ, ἀχθεσθαι
καὶ ἀνιᾶσθαι, ἀχρι δὴ τὴν κερδῶ παρεστασανεί-
πειν αὐτῷ, τί, ὡς γενναῖς, ἀνιᾶ τὸν παρελθόν-

τον

parum abest, quin illacriuer, adeo in animum
meum penetrauit vera ratio; ac deploro, quan-
tu[m] miser temporis insumserim, mercedes insu-
per non paruas laborum meorum perire sens. Iam
enim velut ab ebrietate relipiscens video, qualia
sint quae amabam, quae autem propter ea perpe-
sus sim.

84. LYC. Et quid lacrimis opus est? o bone!
valde enim prudens consilium arbitror fabulee,
quam narrabat Aesopus. Dicebat enim, homi-
nem sedentem in litore ad fluctuosum mare, nu-
merasse fluctus. Cum vero subinde erraret, gra-
uiter tulisse et excruciatum esse, donec adstans
vulpes ei diceret, quid laboras, mi homo, eo-
rum

των ἔνεκα; δέον τὰ έιτεῦθεν ἀρξάμενον ἀριθμεῖν,
καὶ ελήσαντα ἔκείνων· χαὶ σὺ τοίνυν, ἐπείπερ ἔτο
σοι δοκεῖ, ἐς τὸ λοιπὸν ἄν αὔμενον ποιήσαις
βίον τε κοινὲν ἅπασι βιών ἀξιῶν, καὶ συμπο-
λιτεύσῃ τοῖς πολλοῖς, ἀδὲν ἀλλόνοτον καὶ τε-
τυφωμένον ἐλπίζων, καὶ ἐκ αἰσχύνης, ἡντερ εὖ
Φρουρεῖς, εἰ γέρων ἄνθρωπος μεταμοθήσῃ, καὶ
μεταχωρήσεις πρὸς τὸ βέλτιον.

Ταῦτα πάντα, ὦ Φιλότης, ὁπόσα εἶπον, μη
με νομίσῃς κατὰ τῆς σοᾶς παρεσκευασμένου, ἔ-
χθραν τινὰ ἔξαρσετον πρὸς Στωϊκὸς ἐπανηρημέ-
νον εἰρηνάναι· ἀλλὰ κονὺς ἐπὶ πάντας ὁ λόγος·
τὰ γὰρ αὐτὰ πρὸς σὲ εἶπον ἄν, εἰ τὰ Πλάτω-
νος, η' Ἀριστοτέλους ἥρησο, τῶν ἀλλων ἀκρίτων
ἔργη μην

rum causa, qui praeterierunt? cum oporteat eos
qui hinc oriuntur numerare incipere, neglectis
illis. Et tu igitur, quoniā ita tibi videtur, in
relicuum melius feceris, si communem omnibus
vitam velis viuere, et ciuem te gerere de vulgo
vnum, nihil alienum aut inflatum sperans; nec
pudeat te, si recte sapis, senem hominem inu-
tatis quasi partibus ad id, quod melius est, transire.

85. Caeterum haec, quaecumque dixi, omnia,
amicē, noli me putare contra Porticum paratum,
aut suscep̄tis eximiis contra Stoicos inimicitiis di-
xisse. Sed communis ad omnes pertinet ratio.
Eadem enim ad te dixissem, si Platonis aut Ari-
stotelis sectam secutus essem, reliquias iudiſta cau-
- *Lac. Op. T. III.*

έργυμην καταγνάς. νῦν δὲ ἐπεὶ τὰ Στωϊκά προστίμησας, πρὸς τὴν θρὸν ἀποτετάσθαι ὁ λόγος ἔδοξεν, εὑδὲν ἔξαιρετον πρὸς αὐτὴν ἔχων

ΕΡΜ. Εὖ λέγεις· ἄπειρι γάν τοι ἐπὶ αὐτὸ τοῦτο, ὡς μεταβαλοίμην καὶ αὐτὸ δὴ τὸ σχῆμα ὅψει γάν τοι εἰς μακρὰν ἔτε πώγωνας ὥσπερ νῦν λάσιον, καὶ βαθὺν, ἔτε διαιτῶν οικολασμένην, αὐλὶν ἀντα πάντα, καὶ ἐλεύθερα, τάχα δὲ καὶ πορφυρίδα μεταμφίασομα, ὡς εἰδεῖν ἄπαντες, ὅτι μηκέτι μοι τῶν λήρων ἐκείνων μέτεστι· ὡς εἴπερ γέ καὶ ἔξεμέσομ φύνατὸν ἦν ἀπαντα ἐκεῖνα, ὅπόσα ἥκεσα παρ' αὐτῶν· καὶ εὖ ισθι, τοῦ ἀν οἵνησα καὶ ἐλέβορον πιεῖν διὰ τέτο ἐτὸ ἔμπαλιν η ὁ Χρύσιππος, ὅπως μηδὲν ἔτι ἐνογκα-

fa dampnatis. Nunc vero cum Stoicorum sectam
praetulisses, ad porticum intenta videbatur oratio,
quae eximum nihil contra eam habeat.

86. HERM. Bene dicas. Abeo igitur ad hoc ipsum, ut ipsum etiam mitein habitum. Videbis enim non ita multo post neque barbam vti nunc hirsutam et prolixam, neque viculum ita castigatum, sed remissa omnia atque libera. Forte autem purpura in etiam induam, vti sciant omnes, nihil mihi iam esse cum illis nugis. Vtinam etiam euomere liceat, quaecumque ex illis audiui. Et noris me non cunctanter helleborum propterea bibiturum, contraria quam Chrysippus ratione, nimirum ne quid

νοηταὶ μὲν οὐκέτι Φασι. τοὶ δὲ ἐν τῷ μηδὲν χάρεν
νίδα, ὡς Λυκίνε, ὅτι με παραφερόμενον ὑπὲθο-
λερὲ τίνος χειμάρρου, καὶ τραχέες, ἐπιδιδόνται
ἔμαυτὸν, καὶ κατὰ τὸν συρρέοντα τῷ ὕδατι, ἀνέ-
σπασας, ἐπισὰς τὸ τῶν τραγωδῶν τόπον, θεός
ἐκ μηχανῆς ἐπιφανεῖς· δοκῶ δέ μοι ἐπὶ ἀλόγως
αὐτὸν καὶ ξυρήσασθαι τὴν κεφαλὴν, ὥσπερ οἱ ἐκ
τῶν γαναγιῶν ἀποσωθέντες ἐλεύθεροι, ἀτε καὶ
σωτήρια τῆμερον αἴσιον, τοσαύτην ἀχλὺν ἀπο-
στισάμενος τῶν ὄμμάτων. Φιλόσσό Φω δὲ εἰς τὸ
λοιπὸν, καὶ ἀπών ποτὲ ἐν ὁδῷ Βαδίζων ἐντύ-
χω, ἔτως ἐκτραπήσομαι, καὶ περιστέσομαι, ὥσ-
περ τὰς λυττῶντας τῶν κυνῶν.

quid amplius eorum, quae dicunt, in mentem
mihi veniat. Tibi igitur gratiam, Lycine, non
paruam habeo, quod me turbido torrente abla-
tum, etque aspero, cum iam cessisset fluctibus,
et secundo flamine cum aqua ferrer, extraxisti,
superueniens tanquam ille in Tragoediis praesens
ex machina Deus. Videor autem mihi non prae-
ter rationem caput etiam rasurus, ut qui e nau-
fragiis seruantur liberi, quippe qui et ipse sa-
lutis recuperatae festum diem hodie aeturus sim,
tanta ab oculis amota caligine. In philosophum
autem de reliquo, si vel inuitus aliquando ingre-
diens per viam incidero, ita auersabor, ita caue-
bo, ut canes fabiosos solemus.

Ἡρόδοτος, ἢ Ἀετίων.

Ηρόδοτος εἴθε μὲν καὶ τἄλλα μιμήσασθαι δι-
νατὸν ἦν. ἐπάντα Φημί, ὅσα προσῆ-
αύτῷ, (μεῖζον γὰρ εὐχῆς τέτο γε) ἀλλὰ καὶ
ἐν ἐκ τῶν ἀπάντων, οἷσν, ἢ καλλος τῶν λόγων,
ἢ ἀρμονίαν αὐτῶν, ἢ τὸ οἰκεῖον τῇ Ἰωνίᾳ, καὶ
προσΦυὲς, ἢ τῆς γιώμης τὸ περιττὸν, ἢ ὡσα
μυρία καλλα ἐκεῖνος ἄμα συλλαβὼν ἔχει, πέρα
τῆς εἰς μίμησιν ἐλπίδος. ἀ δὲ ἐποίησεν ἐπὶ τοῖς
συγγράμμασι, καὶ ὡς πολλαχῶς τοῖς Ἑλλησι
γιώριμος ἐν Βραχεῖ κατέση, ἐγὼ καὶ σὺ καὶ ἄλ-
λος ἂν μιμησαίμεθα. πλεύσας γὰρ οἴκοδεν ἐι-
τῆς Καρίας εὐθὺ τῆς Ἑλλάδος, ἐσκοπεῖτο πρὸς
ἔαυτὸν

Herodotus, siue Action.

Vtinam Herodoti reliqua etiam imitari liceret!
non omnia dico, quae viro aderant; maius
enim voto illud quidem; sed vel unum *quiddam*
de omnibus, verbi causa, venustatem orationis,
aut compositionem, aut domesticam illam Ionicae
linguae et natuam *suavitatem*, aut sententiarum
diuicias, aut quae sexcenta pulchra ille una com-
plexus habet, imitandi omnem spem transgressa.
Caeterum quae circa libros suos *historicōs* facie-
bat, et ut Graecis multis in locis breui innotesce-
ret, illud ego, et tu, et *quiuis* alijs imitemur.
Cum enim domo e Caria versus Graeciam nau-
garet,

καυτὸν, ὅπως ἀν τάχισα καὶ ἀπρᾶγμονέσαται
ἐπίσημος καὶ περιβόλτος γένοιτο, καὶ αὐτὸς,
τὰ συγχρομάτια. τὸ μὲν ἐν περινοῦ ἔντα,
τὸν μὲν Ἀστυάριος, τὸ δὲ Κορινθίοις ἀναγυμνώ-
μενον, ἢ Ἀργείοις, ἢ Λακεδαιμονίοις ἐν τῷ μέ-
ρει, ἐγγύωδες καὶ μακρὸν ἥγεῖτο εἶναι, καὶ τει-
βὴν καὶ μικρὸν ἐν τῷ τοιάτῳ ἐσεσθαι. ἔκεν ἡ-
ξία διαπῆν τὸ πρᾶγμα, καὶ δὲ κατὰ διαιρέσιν,
τὸν κατ' ὀλίγον ἀγείρων καὶ συλλέγων τὴν γνῶ-
σιν· ἐπεβύλευε δὲ, εἰ δυνατὸν εἴη, ἀθρόους παλα-
βεῖν τὰς Ἔληνας ἀπαντας. ἐνίσαται ἐν Ὁλύμ-
πιᾳ τὰ μυγάλα καὶ ὁ Ἡρόδοτος, τἙτ' ἐκεῖνο
ἥκειν οἱ νομίσας τὸν καιρὸν, καὶ μάλιστα ἐγλίχε-

TO₂

garet, dispiciebat apud se, qua tandem ratione
quam celerrime, et minimo labore insignis et ce-
lebris tum ipse, tum si quid scripsisset, fieret.
Iam circumire, et nunc Atheniensibus, nunc
Corinthiis recitare, aut Argiuis, aut Lacedaemo-
niis particulatim, laboriosum et longum esse du-
cebat, moramque in ea re haud paruam esse fu-
turam. Noluit igitur negotium hoc distrahere,
neque disperse ita et minutatim conciliare et co-
gere sibi notitiam hominum: verum eo intendit
animum, ut, si fieri posset, confertos alicubi
Graecos vniuersos deprehenderet. Instant igitur
magna Olympia: et Herodotus, rem ipsam pa-
tans, venire sibi tempus maxime desideratum,

το, πλήθεσσαν τηρήσας τὴν πανήγυριν, ἀπωταχόθεν ἡδη τῶν αἱρίσων συνειλεγμένων, παρελθὼν ἐς τὸν ὄπισθόδομον, καὶ θεατὴν, ἀλλ' αγωνισὴν Ὀλυμπίων παρεῖχεν ἑαυτὸν, αὖδων τὰς ἵσορίας, καὶ ηλῶν τὰς παρέντας, ἀχρι τῆς καὶ Μάσκης κληθῆναι τὰς βίβλας αὐτῷ, ἐννέα καὶ αὐτὰς δύσας.

"Ηδη δὲν ἀπαντεις αὐτὸν ἥδεσσαν πολὺ μᾶλλον,
ἢ τὰς Ὀλυμπιονίκας αὐτές. καὶ εἰς ἕτιν ὅσιος
ἀνήκοος ἦν τῷ Ἡροδότῳ ὄνόματος, οἱ μὲν, αὐτοὶ ἀλέσσαντεις ἐν Ὀλυμπίᾳ, οἱ δὲ, τῶν εἰς τὴς
πανηγύρεως ἱκόντων πυνθανόμενοι, καὶ εἰ πεγε
Φανεῖ μόνον, ἐδείκνυτο ἀν τῷ δακτύλῳ. ΟΤΤΟΣ ἘΚΕΙΝΟΣ, Ἡρόδοτός ἔστιν, ο τὰς
μάχας

obseruato pleno concilio, collectis vndique iam proceribus, ingressus in posticum templi Ioui Olympii, non spectatorem, sed certatorem se Olympiorum professus est, canens historias, et eo usque de mulcens hos, qui adcesserint, ut Musac ipsius libri, qui et ipsi nouem essent, vocarentur.

2. Iam igitur multo ipsum magis nosse omnes, quam victores ipsos Olympiae; nec esse, cui Herodoti nomen non esset auditum, partim quod ipsi illum Olympiae audissent, partim quod ab his, qui ex concilio venerant, percontando perceperissent: et sicubi conspiceretur modo, dígito monstrabatur: Hic ille Herodotus est, dicentium, qui

μάχας τὰς Περσικὰς Ἰασὶ συγγεγραφώς, ὃ τὰς γίνεται ἡμῶν ὑμινέσσαις. τοιαῦτ' ἐκεῖνος ἀπέλαυσε τῶν ισοριῶν, εἰν μιᾷ συνέδῳ πάρδημόν τινα κοινὴν ψῆφον τῆς Ἑλλάδος λαβὼν, καὶ ἀνακηρυχθεὶς ἐξ ὑφ' ἑνὸς, μὰ Δία, οἱρυκος, ἀλλ' ἐν ἀπάσῃ πόλει, ὅθεν ἔκπειτος ἦν τῶν πανηγυρισμῶν

"Οὐτερούς ὕζερον κατατοίσαντες, ἐπίτομόν τινα ταύτην ὁδὸν ἔστι γνῶσιν, Ἰππίας τε ὁ ἐπιχώριος αὐτῶν σοφίσκης, καὶ Πρόδικος ὁ Κεῖος, καὶ Ἀναξιμένης ὁ Χίος, καὶ Πῶλος ὁ Ἀιραγαντίνος, καὶ ἄλλοι συγγνοὶ, λόγις ἐλεγον ἀεὶ καὶ αὐτοὶ πρὸς τὴν πανήγυριν, ἀφ' ὧν γνώριμοι ἐν βραχεῖ ἐγίγνοντο.

Καὶ

qui proeliacum Persis Ionico sermone conscripsit, qui victorias nostras hymna celebrauit. Hunc ille talem historiarum ſcarum fructum cepit, in uno conuentu publicum quoddam et commune totius Graeciae suffragium qui ferret, ornareturque praeconio non ab uno sane praeccone, sed in unaquaque vrbe, vnde ſinguli ſpectatorum eſſent,

3. Quod quidem postea considerantes, hanc nempe compendiariam quandam ad notitiam hominum viam, Hippias ex ipſa illa *Eliidis* regione Sophista, et Ceus Prodicus, et Anaximenes Chius, et Agrigentinus Polus, et frequentes alii, ſemper verba et ipſi fecerunt ad concilium, vnde nobiles breui tempore facti ſunt.

S 4

4. Et

Καὶ τί σοι τὰς παλαιὰς ἔκεινας λέγω σοφεῖς, καὶ συγγραφέας, καὶ λογογράφας, ὅπου καὶ τὰ τελευταῖα ταῦτα, καὶ Ἀετίωνα Φασὶ τὸν ζωγράφον, συγγράψαντα τὸν Ῥωξάνην καὶ Ἀλεξανδρεῖ γάμον, εἰς Ὀλυμπίαν καὶ αὐτὸν ἀγαγόντα, τὴν εἰκόνα ἐπιδείχασθαι, ὡς Προξενίδαν, Ἐλλανοδίην τότε ὄντα, ἡσθέντα τῇ τέχνῃ, γαμβρὸν ποιήσασθαι τὸν Ἀετίωνα.

Καὶ τί τὸ θαῦμα ἐνῆν τῇ γραφῇ αὐτῷ, ἥρετο τις, ὡς τὸν Ἐλλανοδίην δι' αὐτὸν, ἐκ ἐπιχωρίῳ τῷ Ἀετίωνι συνάψασθαι τῆς θυγατρὸς τὸν γάμον; ἔσιν ἡ εἰκὼν ἐν Ἰταλίᾳ, πάγῳ εἴδον, ὡςε καὶ σοὶ ἀν εἰπεῖν ἔχοιμι. Θάλαμός ἐστι περιπατήσης, καὶ κλίνη νυμφική. καὶ ἡ Ῥωξάνη πάθη-

4. Et quid tibi antiquos illos Sophistas dico, et historicos, et rhetoras; cuim nuper adeo etiam Aetion pictor dicatur, depictis a se Roxanes et Alexandri nuptiis, Olympiam et ipse deportatam eam tabulam ostendisse, successu eo, ut Proxenidas, iudex certaminis qui tum esset, delectatus arte generum sibi Aetionem assumeret.

5. Et quid in pictura ipsius mirum inerat, roget aliquis, ut arbiter certaminum propter illud Aetioni, non ciui, nuptias filiae conciliaret? Est illa in Italia, et ipse eam vidi, ut etiam narrare tibi possim. Thalamus est pulcherrimus, et lectus nuptialis: et assidet Roxane virgo vndeque pul-

κένθηται πάγκαλόν τι χρῆμα παρθένος, ἐς γῆν
ἐρῶσα, αἰδεισνη ἐξωτα τὸν Ἀλεξανδρον. ἔρω-
τες δέ τινες μειδιῶντες, οὐ μὲν κατόπιν ἐφεζώς,
ἀπάγει τῆς κεφαλῆς τὴν καλύπτραν 1), καὶ δεί-
κνυσι τῷ νυμφίῳ τὴν Ῥωξάνην. οὐ δέ τις μά-
λιστας ἀφαιρεῖ τὰ σανδάλιον ἐκ τῷ ποδὸς,
ώς κατακλίνοιτο ἥδη. ἄλλος τῆς χλωνίδος τοῦ
Ἀλεξανδρε ἐπειλημμένος ἔρως, καὶ ἐτος ἔλκει
κύτον πρὸς τὴν Ῥωξάνην, πάνυ βιαιώς ἐπισπώ-
μενος. οὐ βασιλεὺς δέ, αὐτὸς μὲν σύφανόν τινα
ἔργει τῇ παιδί. πάροχος δέ καὶ νυμφαγωγὸς
Ἡφαισίων συμπαρέση, δῷδα καιομένην ἔχων,
μεγαλιώ πάνυ ὁραίω ἐπερειδόμενος. ὑμέναιος,

οἵμαι,

pulcherrima, humi defixos habens oculos, pu-
dore adstantis Alexandri. Cupidines autem qui-
dam residentes, alter quidem a tergo imminens,
reducit a capite flamineum, ostenditque Roxanen
sponso. Alius autem aliquis verniliter sane de-
mit pede sandalium, ut iam recumbat. Cupido
alius laena prehensum Alexandrum trahit versus
Roxanem, connixus validissime. Rex autem ipse
quidem coronam offert pueriae. Coines autem
et deductor sponsi Hephaestion vna adstat, facem
ardentem gerens, puero innixus formosissimo.

S 5 Hyme-

i. Καλύπτραν] Ad vittam nuptialem respicit
et ἀνακαλύπτηρα, de quibus *Langbaen.*
ad Longin. 4, 10. p. 34. Toll. Itaque κα-
λύπτραν *flammeum* reddidi. *Gesuer.*

οῖμαί, ἐσιν. καὶ γὰρ ἐπεγέγραπτο τὸνόμα. ἔτε-
ρωθι δὲ τῆς εἰκόνος, ἀλλοι ἔρωτες παιζότιν ἐν
τοῖς ὅπλοις τῷ Ἀλεξάνδρῳ· δύο μὲν τὴν λόγ-
χην αὐτῷ Φέροντες, μιμάμενοι τὰς αὐχθοφό-
ρες, ὅποτε δοκὸν Φέροντες, Βαροῦντο. ἄλλοι
δὲ δύο, ἕνα τινὰ ἐπὶ τῆς αὐστίδος οικτηκείμενον,
Βασιλέων δῆθεν οὐκ αὐτὸν σύροντες, τῶν ὄχαντος
τῆς αὐστίδος ἐπειλημμένοι. εἰς δὲ ἐς τὸν θώρα-
κα ἐσελθὼν ὑπτίον νείμενον, λοχῶντι ἔοικε,
οἷς Φοβήσειν αὐτὸς, ὅποτε οὐτ' αὐτὸν γένον-
το σύροντες.

Οὐ παιδιά δὲ ἄλλως ταῦτα ἐσιν, ἀδές περι-
είργυχαρ ἐν αὐτοῖς ὁ Ἀστίων, ἄλλα δηλοῦται τῷ Ἀ-
λεξάνδρῳ οὐκ τὸν ἐς τὰ πολεμικὰ ἔρωτα. καὶ
ὅτι

Hymenaeus puto est: neque enim adscriptum
est nomen. In altera autem tabulae parte, Cu-
pidines alii lusus agunt in armis Alexandri, duo
quidem hastam illius ferentes, baiulos imitati,
cum trabem ferentes onere pendantur. Alii au-
tem duo, vnum in Clypeo iacentem, regem
nempe ipsum quoque, tanquam in currū trahunt,
comprehensis clypei ansis. Vnus autem in lori-
cam, quae supina iacet, ingressus, insidiante si-
milis est, qui perterreat illos, si forte inter tra-
hendum ad se deferantur.

6. Caeterum non lusus ista sunt, neque teme-
re in illis operam abusus est Aëtion, sed indicant
amorem Alexandri etiam aduersus res bellicas,
eum-

ὅτι ἄμα καὶ Ῥωξάνης ἥρα, καὶ τῶν ὄπλων ἐκέπελέλησο. πλὴν ἀλλ' οὐ γε εἰκὸν αὕτη, καὶ ἄλλως γεμήλιόν τι εἴπι τῆς ἀληθείας διεφάνη ἔχουσα, προμητευσαμένη τῷ Ἀετίωνι τὴν τέ Προξενίδαι θυγατέρα. καὶ ἀπῆλθε γῆμας καὶ αὐτὸς, πάρεργον 2) τῶν Ἀλεξανδρεών γάμων, ὑπὸ νυμΦαγωγῷ τῷ βασιλεῖ, μισθὸν εικασμένα γάμες, προσλαβὼν ἀληθῆ γάμους.

‘Ηρόδοτος μὲν ἐν (ἐπάνοψει γὰρ ἐπ’ ἐκεῖνον) μανῆ τῶν Ὀλυμπίων τὴν παντηγρίν ἤγειτο, καὶ

eumque, cum Roxanem amaret, armorum non esse oblitum. Caeterum ipsa quoque tabula haec nuptiale quiddam reuera habere apparuit, nempe quae conciliauerit Aëtioni Proxenidae filiam: discessitque pīctor, nuptiis et ipse celebratīs, quae parergon essent, et appendicula quasi nuptiarum Alexandri; conciliatore atque deductore sponsae ipso rege, mercedis assimilatarum nuptiarum corollarium naētus veras nuptias.

7. Herodotus igitur, ad hunc enim redeo, aptum iudicabat Olympiorum concilium, quod etiam

2. **Πάρεργον**] Qui suavitatem huius loci sentire velit, illum quae sint πάρεργα pīctorum cogitare oportet, descripta satis a Junio 3, 7, 12. ac illud προσλαβὼν, quod notat, praeter ordinariam operis mercedem accipere aliquid instar corollarii. Rex conciliator et deductor sponsae seu veteri verbo *domiducus* est pīctus Alexander. *Gesner.*

καὶ συγγραφέα θαυμασὸν δεῖξαι τοῖς Ἑλλήτας Ἐλληνικὰς [νίκας] διεξιόντα, ὡς ἐκεῖνος διεζῆλθεν. ἔγω δὲ, καὶ πρὸς Φιλία, μή με καρυβαντιῶν ὑπολέβητε, μηδὲ τάμα εἰπάζειντοῖς ἐνσίνεις ἵλεως ὁ ἀνήρ ἄλλα τέτο γε ὅμοιον παθεῖν Φῆμις αὐτῷ. ὅτε γὰρ τοπρώτου ἐπεδημητοῦ τῇ Μακεδονίᾳ, πρὸς ἐμαυτὸν ἐσκοπάμην, ὅτι μοι χρηστὸν τῷ πράγματι. καὶ ὁ μὲν ἔρως ἔτος ἦν ἀπασι γνωσθῆναι, καὶ ὅτι πλεῖστοι Μακεδόνιον δεῖξαι τάμε. τὰ δὲ αὐτὸν περισσότε τηνικαῦτα τῷ ἔτες ξυγγίγνεσθαι πόλει ἐκάστη, ἐκ εὐμαρέτης ἐΦαίνετο, εἰ δὲ τηρήσωμεν τὴν δεύτην τὴν σύνοδον, εἴτα παρελθὼν ἐς μέσον δεῖξαι

etiam historicum admirabilem redderet Graecis, qui quidem ita, ut ab ipso factum est, (victorias) Graecas enarrasset. Ego vero, et per amicitiarum vos praefidem *Iouem obtestor*, ne insinire me putetis, aut mea illius scriptis compare, sic vir ille mihi faueat! Ego *igitur* illud certe simile viri illius accidere mihi confirmo, *quod iam declarabo*. Cum enim primum in Macedoniā peregrinatum venisse, apud animum meum considerabam, quomodo me tractarem. Et cupiebam sane innotescere omnibus, et quam pluriinis Macedonum, quid essem ostendere: circuire autem ipsum, id anni, et cum civitate vnaquaque agere, non facile videbatur: si vero hunc vestrum conuentum obseruarem, ac tum pro-

δεῖξαι μι τὸν λόγον, ἐς δέον ὅτως ἀποβῆσεσθαι
μοι τὰ τῆς εὐχῆς.

Λύτοι τε ἐν ᾧδη συνελγάνθατε, ὦ, τι περ
ἴφελος ἔξ ἑκάστης πέλεως, αὐτὸ δὴ τὸ ιεΦά-
λιον Μακεδόνων ἀπάντων· καὶ ὑποδέχεται πέ-
λις ἡ ἀρίζη ὥστα ἢ κατὰ Πίσαν, μὰ Δι^τ, ὃδὲ
τὴν ἐκεῖθι γενοχωρίαν, καὶ συγνάς, καὶ καλύ-
βας, καὶ πνῆγος. οἵ τε αὖ πανηγυρισαὶ, ἢ συρ-
Φετώδης ὄχλος, αὐθλητῶν δὲ μᾶλλον Φιλοθε-
άμονες, ἐν παρέξγω οἱ πολλοὶ τὸν Ἡρόδοτον τι-
θέμενοι, αὐλὰ ῥητόρων τε καὶ συγγραφέων καὶ
σοφισῶν οἱ δοκιμώτατοι· ὅσσον ἢ μικρὸν 3) ᾧδη,
μὴ

progressus in medium dicendi facultatem ostendarem, sic sperabam votum mihi meum recte euenturum.

8. Iam igitur et ipsi ~~conuenientis~~, quidquid in unaquaque ciuitate praestantissimum est, caput ipsum et flos omnium Macedonum: et suscepit vos vrbs praestantissima, non illa Pisae similis, per Iouem, neque angustiis illis, et tabernaculis, et casis, et aestui. Porro qui huc conuenere, non faex populi, athletarum spectacula praferentes plerique, et obiter tantum audiendum putantes Herodotum: sed Rhetoruī, et Historicorum, et Sophistarum probatissimi. Ferme parum iam

labo-

3. "Οσον ἢ μικρὸν] Ad verbum, tantum non paruum iam est, hoc est, Parum abest quin parui iam illud, vel illam curam, faciam, ne

μὴ τέμεν παραπολὺ ἐγδεέζερον Φαινηται τῶν
 'Ολυμπίων. αὐλλ' ἡν μὲν ὑμεῖς Πολυδάμαντι, ἢ
 Γλαύκῳ, ἢ Μίλωνι παραθεωρῆτε 4) με, κομιδῇ
 ὑμῖν δόξῳ θρασὺς ἀνθρωπος εἶναί. ἡν δὲ πολὺ¹
 ἐκείνων ἀπαγαγόντες τὴν μνήμην, ἐπ' ἔμαυτοῦ
 μόνον ἀποδύσαντες ἴδητε, τάχ' αὖ σ πάντα μα-
 σιγώσιμος ὑμῖν δόξαιμι, ως ἐν γε τηλικάτωςα-
 δίω, ίκανὸν ἔμοιγ' ἐν καὶ τάτο.

laboro, ne mea haec conditio multum inferior
 videatur Olympiis. Verum si quidem ad Poly-
 dāmantem aliquem, aut Glaucum, aut Milonem
 me inter spectandum comparaueritis, oppido vo-
 bis audax videbor homo esse. Sin vero incimo-
 ria longe ab illis abducta, per me solum me ex-
 uitum spectaueritis, forte non omnino flagris di-
 gnus vobis videar, in tali quidem stadio: satis
 mihi quidem et hoc fuerit.

ne inferior etc. ~~hic~~ *laboro* addidi in in-
 terpretatione ad lucem sententiac: ita ~~dox~~
 a Zeuxis principio, *veritus* inferendum fuit
Gesner.

4. *Παραθεωρῆτε*] *Παραθεωρεῖν* ea fere for-
 ma percussum verbum, ac *παριδεῖν* apud *He-
 rodorum I*, 37. et 38. Quemadmodum enim
 ibi *παριδὼν μετειλίαν τινὰ* vertendum est,
obseruans IN ME timiditatem, sepsata a
 verbo praepositione: ita hic etiam *παρα-
 θεωρεῖν* idem est ac *θεωρεῖν παρὰ τῷ Πο-
 λυδάμαντι κ. τ. λ.* *Gesner.*

ΖΕΥΞΙΣ. ἢ Αντίοχος.

Εναγχος ἐγώ μὲν υμῖν δεῖξας τὸν λόγον, ἀπήραν
τὸν σίκαδε. προσιέντες δέ μοι τῶν ἀκηνοό-
τον ποικοὶ (καλύει γὰρ ἡδὲν, σίμαι, καὶ τὰ
τοιαῦτα πρὸς Φίλας ἥδη ἔντες υἱᾶς λέγειν.)
προσιέντες ἐν ἐδεξιέντο, καὶ θαύμάζοντιν ἐώκε-
σαν. ἐπιπολὺ γένη παρομαρτάντες, ἄλλος ἄλλοι
θεοὶ ἐβόων, καὶ ἐπήνυν, ἀχρὶ περιψήφιαν
με, μὴ ἄρει πάριπολι τῆς αἰξίας τῶν ἐπαίνων
ἀπολειπούμην. τὸ δὲ ἐν κεφάλαιον αὐτοῖς τέτο
ὖν, καὶ πάντες ἐν χῷ τὸ αὐτὸ επεσημαίνοντο,
τὴν γνώμην τῶν συγγραμμάτων ξένην ἔσαν, καὶ
πολὺν ἐν αὐτῇ τὸν νεωτερισμόν. μᾶλλον δέ αὐ-
τὰ

Zeuxis aut Antiochus.

Nuper cum dicendi vobis facultatem, *recitata oratione* ostendissem, domum abibam. Accedentes vero ad me auditoram multi, (Nihil enim puto prohibet talia quoque apud vos amicos iam meos dicere) accedentes igitur complebantur me, et admirationem prae se ferebant. Multum enim prosecuti aliunde alias clamare, et laudare, adeo ut erubescerem, *veritus*, ne nimis multum a dignitate laudum illarum abessem. Caput autem et *summia laudis* haec illis erat, omniesque unum et idem acclamabant, consilium scriptiorum insolitum esse, et multum in illo nouatum. Quin praestat ipsa illa *verba* commemorare,

τὰ εἰπεῖν ἀμεμένου, ἅπερ ἐκεῖνοι ἀπέφθεγγοντο· ὥς τῆς καινότητος, Ἡράκλεις· τῆς παραδοξολογίας· εὐμήχανος ἀνθρώπος· χρόνῳ ἂν τις εἴποι τῆς ἐπινοίας νυφώτερον. οἱ μὲν τοιαῦτα πλλὰ ἔλεγον, ὡς ἐκεκίνητο δηλαδὴ ὑπὸ τῆς ἀκροάσεως. η τίνα γὰρ ἂν αἰτίαν εἶχον ψεύδεσθαι καὶ κολακεύειν τὰ τοιαῦτα, ξένον ἀνθρώπον, καὶ πάνυ πολλῆς αὐτοῖς Φροντίδος ἄξιον τὰ ἄλλα.

Πλὴν ἐμέ γε (εἰρήσσεται γὰρ) καὶ μοτρίως ἡνίκα ἐπαίνος αὐτῶν. καὶ ἐπειδὴ ποτε ἀπελθέτων κατ' ἔμαυτὸν ἐγενόμην, ἐνενόκην· χάρην τοῦτο μόνον χάριεν τοῖς ἔμοις ἔνεσιν, ὅτι μὴ συνθῇ, μηδὲ κατὰ τὸ κοινὸν βαδίζοι τοῖς ἄλλοις ὀνομα-

morare, quae isti protulere. *Vobis nouitatem!*
Admirabilis Hercules oratio! bominem ad inueniendum agilem! Nibil quisquam dixerit cogitatis illius magis nouum. Atque illi quidem talia multa dicere, prout nimirum ab auditione mouerentur, quam alioqui mentiendi causam habuissent, et eo modo adulandi peregrino homini, nec de caetero ad curam illorum magno opere pertinenti.

2. At me, dicetur enim, ista laus eorum non mediocri afficiebat molestia, et cum tandem post illorum discessum solus essem, ita cogitabam: Ergo illud solum iucundum meis scriptis ineft, quod visitata non sunt, neque communi quesi cum reliquis vestigio incedunt; a nominibus autem

ἐνομάτων δὲ ἄρα οὐκῶν ἐν αὐτοῖς, καὶ πρὸς τὸν ἀρχαῖον κανόνα συγκειμένων, η̄ νῦν ὁξός, η̄ περινοίας τούς, η̄ χάριτος Ἀττικῆς, η̄ ἀρμονίας, η̄ τέχνης τῆς ἙΦ' ἀπασι, τέτων δὲ πόρρω ἵσως τέλον· εἰ γὰρ ἂν παρέντες αὐτὰ ἔκεινα, ἐπήγεν μένον τὸ κακιὸν τῆς προαιρέσεως, καὶ ξενίζον· σ্যώ δὲ ὁ μάταιος ὥμην, ὅπότε ἀναπηδῶντες ἐπαινοεῖν, τάχα μέντοι καὶ αὐτὸ τέτο προσάγεσθαι αὐτές· ἀληθὲς γάρ εἴναι τὸ τέλος Ὁμήρου, καὶ τὴν νέαν ὡδὴν πεχαρισμένην ὑπάρχειν τοῖς ἀλλαστιν· εἰ μὴν τοσοῦτόν γε, ὅτε ὅλον τῇ καὶ πότητι νέμειν ἡξίαν, ἀλλὰ τὴν μὲν, ὥσπερ ἐν προσθήκης μοίρᾳ, σωστικούσμειν τι, καὶ πρὸς τὸν ἐπα-

tem in iisdem pulchris, et ad antiquam regulam compositis, aut sensu acuto, aut excogitandi soberbia, aut venustate Attica, aut compositione ac membro, aut quodam in his omnibus artificio, ab his, inquam, longe forte ratio mea remota. Neque enim, nisi hoc ita se babereret, relictis illis ipsis, solam laudant nouitatem rationis nostrae ac peregrinitatem. At vanus ego *speci*, putaram, cum ad laudandum consurgerem, forte quidem hoc ipsum etiam eos allectum esse, cum verum sit Homericum illud; *nouam cantilenam iucundam effe audientibus*; ast non eo usque: neque censibam futurum, omnia nouitati ut tribuerent; verum hanc quidem, corollarii cuiusdam instar, ornamenti allaturam aliquid, et laudi ipsam quo-

επιπον συντελεῖν καὶ αὐτῶν. τὰ δὲ τῷ οὐτι
ἐπιφεύγειν, καὶ ὑπὸ τῶν ἀκάντων εὐφυμένη
να, ἐκεῖνα σῶα· ὥστε καὶ μετρίως ἐπέμετν, καὶ
ἐκινδύνευσι πιθεύειν αὐτοῖς, ἵνα καὶ μόνον εὐτελῆ
Ἐδήσιν εἶναι λέγεσι· καὶ τὰ τοιαῦτα· τὸ δὲ
πατὴ τὴν παρομίαν, αὐθόρους ήμῶν ὁ Θησαύ-
ρος ἡσαν, καὶ ὅλιγα δέω θαυματοποιῶν τινος ἐ-
πανενείσθαι πρὸς αὐτῶν.

Ἐθέλω γὰν ὑμῖν καὶ τὸ τέ γραφέως διηγή-
σασθαι· οὐ Ζεῦξις ἄκεῖνος, ἄριστος γραφέων γένε-
μενος, τὰ δημώδη καὶ τὰ κοινὰ ταῦτα ἀκέγρα-
Φεν, η ὅσα πάντα ὅλιγα, ἔργας, η Θεᾶς, η πα-
λέυκας, αἷς δὲ καινωποιεῖν ἐπειράτο, καὶ τι ἀλ-

λόκο-

que non nibil collaturam; ea vero, quae serio
ac solide laudarentur, quaeque secunda audien-
tium fama exciperentur, ista esse, quae modo
commemorqui. Itaque non mediocriter iam elatus
fueram, et prope fuerat, ut crederem illis, cum
unum et solum me in Graecia esse dicerent, at-
que id genus alia. Verum enim vero, in car-
bones, quod est in proverbio, thesaurus noster
abiit, et parum abeit, quin praeftigiatoris cir-
cumforanei laude ab illis affectus sim.

3. Volo igitur illud etiam de pictore vobis
narrare. Zeuxis ille, pictorum praestantissimus,
popularità ista et communia non pingebat,
ut admodum certe pauca, Heroas puta, aut Dees,
aut pugnas; sed nouum quiddam proferre sem-
per

λόνοτον εἰν καὶ ξένον ἐπισήσας, ἐπ' ἐκβάω τὴν
ἀκρίβειαν τῆς τέχνης ἐπεδείκνυτο· εἰν δὲ τοῖς
ἄλλοις τολμάμεσι, καὶ θήλαιν Ἰπποκένταυρον
ὁ Ζεῦξις αὐτὸς ἐπισίσεν, ἀνατρέψαντος προσ-
τι παιδίῳ Ἰπποκένταυρῳ διδύμῳ, κομιδῇ νη-
πίῳ· τῆς εἰκόνος ταύτης ἀντίγραφός ἦσιν τὸν
Ἀθηναῖον, πρὸς αὐτὴν ἐκείνην ἀκρίβει τῇ σάθμῃ
μεταγνηγυείη. τὸ ἀρχέτυπον δ' αὐτὸ Σύλ-
λας, οὗ Ρωμαίων σρατηγὸς, ἐλέγετο μετὰ τῶν
ἄλλων εἰς Ἰταλίęν πεποιφέναν· εἴτε περὶ Μα-
λέν, οἵμα, καταδύσης τῆς Ἐλιάδος, ἀπολέ-
σθαι ἀπαντα, καὶ τὴν γραφήν. πλὴν αὖτε τὸν
γε εἰκόνα τῆς εἰκόνος εἶδοι, καὶ αὐτὸς ὑμῖν, ὡς
ἄν οἶός τε ὁ δεῖξω τῷ λόγῳ, οὐ, μὰ τὸν Δία
γραφή-

per tentabat. Et si quid insolens aut peregrinum
excogitasset, in eo *dennum vim et accurationem*
artis suminam ostendebat. Inter reliqua aula,
Centaurum etiam feminam Zeuxis idein pinxit,
laetantem adhuc pueros Centauros gemellos, ad-
modum infantes. Tabulae huius exemplum nunc
est Athenis, exacta regula inde translatum. Ipsum
vero archetypum Sylla Romanorum Imperator di-
cebatur cum aliis in Italiam misisse, deinde circa
Malcan, puto, submersa naui perisse omnia, et
ipsam adeo picturam. Verum imaginem certe
imaginis vidi, et ipse eam vobis, quantum eius
potero, ostendam, non profecto ut qui picturae
T. 2 peritus

γραφικός τις ὁν, ἀλλὰ πάνυ μέμημα, εἰ πέρ
πολλῷ ἴδων ἐν τινὸς τῶν γραφέων Ἀθήνησ. καὶ
τὸ ὑπερθαυμάσαν τότε τὴν τέχνην, τάχ' ἀ-
μοι καὶ νῦν πρὸς τὸ σαφέστερον δηλώσαν εὐα-
γωνίσατο.

'Επὶ χλόης εὐθαλές ή Κένταυρος αὕτη πε-
ποιήται, ὅλῃ μὲν τῇ ἵππῳ χάμαὶ κειμένῃ, καὶ
ἀποτέτανται εἰς τἀπίσω οἱ πόδες· τὸ δὲ γύ-
ναικεῖον ὅσον αὐτῆς, ἡρέμα ἐπήγερται, καὶ ἐπ'
ἀγιωνός ἐσιν· οἱ δὲ πόδες οἱ ἔμπροσθεν, οὐκ
ἔτι καὶ ἔτοι ἀποτάδην, οἷς ἐπὶ πλευρὰν κειμέ-
νης· ἀλλ' ὁ μὲν ὄντλάζοντι ἔοικεν, ὁν καμπύλος
ὑπεξαλμένη τῇ ὀπλῇ, ὁ δὲ ἔυπαλιν ἐπανίσαται,
καὶ τὰ ἑδάφες ἀντιλαμβάνεται, "οἷς εἰσιν ἵ-
ποι,

peritus sim; verum quod plane memini, qui haud
ita pridem in pictoris cuiusdam *pergula* Athenis
eam viderim: et vehemens tum artis admiratio
foste me nunc etiam in ea evidentius declaranda
iuererit.

4. In viridi molliter gramine *Centaurus* haec
facta est, qua quidem equa est, humi tota cubans
extensis retrorsum pedibus: quantum ~~antem~~ illius
muliebre est, sensim attollitur nixum cubito: an-
teriores vero pedes non iam ipsi quoque porrecti,
tanquam iacentis in latus *centauri*; sed ~~alter~~ qui-
dem geniculanti similis, incuruatus subducta un-
gula: sed alter contra insurgit, humique nititar,
quales

ποτε, πουθέμαντος ἀναπηδῶν. τοῖν φεογγοῖσι δὲ,
καὶ μὰν ἄκω εἶχει αὐτὴ ἐν ταῖς ἀγκάλαις, καὶ
φέρει αὐθρωπικῶς, ἐπέχεσσα τὸν γυμνεῖσθον
φασόν· τὸ δὲ ἔτερον ἐκ τῆς ἵππης Θηλάζει, ἐς
τὸν πελμὸν τρόπον· ἄνω δὲ τῆς εἰκόνος, οἷον
πάτερ τινὸς σκοτεῖς ἐπιποιένταυρός τις, αὐτῷ ἐ-
πείνης δηλαδὴ τῆς τὰ βρέφη ἀμφοτέρων τι-
θηναμένης, ἐπικύπτει γεδῶν, καὶ ὅλος φαινό-
μενος, ἀλλ' ἐς μέσον τὸν ἵππον, λέοντος σκύ-
μον ανέχων τῇ δεξιᾷ, καὶ ὑπὲρ ἐκυτὲν αἰωρῶν·
εἰς δεδίξατο σὺν παιδιᾳ τὰ βρέφη.

Τὰ μὲν ἐν ἄλλαι τῆς γραφῆς, ἐφ' ὅσα τοῖς
ἴσιοιστοις ἡμῖν, ἐ πάντῃ ἐμΦανῆ ὅντα, τὴν ὅ-
λην ὥμων εἶχει δύναμιν τῆς τέχνης, οἷον τὸ ἀπο-

ΤΕῦναι

quales sunt equi, exsiliare dum conantur. Par-
torum vero alterum quidem supra ipsa tenet ylnis,
et humano more lactat, muliebrem illi mammam
praebens: at alterum ex equina parte subrumat,
more pulli. In suprema vero tabulae parte, quasi
e specula quadam Centaurus aliquis, illius scilicet
paruos suos vtrinque nutrientis maritus, despicit
ridens non totus conspicuus, sed ad medium us-
que equum, leonis catulum dextra ostentans et
supra se extollens, quasi per lusum terrere velit
paruulos.

5. Reliquas igitur picturae dotes, in quantum
nobis, eius artis rudibus, non satis apparent,
cum tamen totam artis vim contineant, velut il-

τεῖναι τὰς γραμμὰς ἐς τὸ εὐθύτατον, καὶ τὰς
χρωμάτων ἀνριβῆ τὴν κράσιν, καὶ εὐκαιρίαν τὴν
ἐπιβολὴν ποιήσασθαι, καὶ σπιάσαι τὸ δέσμην
τὸ μεγέθος τὸν λόγον, καὶ τὸν τῶν μερῶν τοῦ
τὸ ὅλον ισότητα, καὶ ἀρμονίαν, γραφέσων τῶν
δες ἐπικινδύτων 1), οἷς ἔργον εἰδέναι τὰ τοιαῦτα.
Ἔγὼ δὲ τῷ Ζεύξιδος ἐκεῖνῳ μάλιστα ἐπιδέσμην
σα, ὅτι ἐν μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ ὑποθέσει πεικίσω
τὸ περιπτέν επεδειξάτο τῆς τέχνης, τὸν μόνον
αὐτόν.

lam linearum exquisitam directionem, et accuratam pigmentorum temperationem, et inductionem tempestiuam, et umbrarum rationem, et proportionem magnitudinis, et mensuras integro aequabiliter respondentes, pictorum filii laudauerint, quorum opus est intelligere talia. Ego vero illud maxime Zeuxidis laudare soleo, quod in uno eodemque arguento varie diuitias artis ostendit: qui virum
quidem

1. Γραφέων παιδες ἐπικινδύτων] Γραφέων
παιδες sunt discipuli pictorum, immo pida-
res ipsi, ut Φιλοσόφων παιδες Noster al-
ibi dicere amat. Ceterum ne mirere struc-
ram horum verborum, nec quaeras quo par-
ticipium illud pertineat, neque in ~~τεττα-~~
τοῖς mutandum suspicere. Est enim genui-
nus Atticissimus participii, pro imperatio
ἐπικινδύτων. Reite.

ποιήσας πάντη Φοβερὸν, οὐδὲ κομιδὴ
καρπού, σεβαρὸν τῇ χάιτῃ, λέγον τὰ πολλὰ.
πάκτωτὸν ἕππον αὐτῷ μόνον, ἀλλὰ οὐδὲ πατέ
τον τῷ αὐθρώπῳ: οὐτέξάρχεις ωτῶν τῆς ὥντος
πληίσον, τὸ βλέψας, οὐτοὶ γελῶντος, θη-
ρῶθες ὅλον, οὐδὲ δρεόν τι, οὐδὲ ἀνίμερον.

Τοιέτον μὲν ἐνίον· τὴν θήλειαν δὲ, ἵππο
γε τῆς καλλίστης, οἷα καλλισταῖ οἱ Θετταλοί εἰ-
σιν, ἀδμῆτες ἔτι, οὐδὲ ἄβατοι· πὸ δὲ ἄιω ήμί-
σμον γυναικός, πάγκαλον ἔξω τῶν ὡτῶν,
καίνα δὲ μόνα σατυρώδη ἔσιν αὐτῇ, οὐδὲ ή μί-
σος δέ, οὐδὲ ἀρμογὴ τῶν σωμάτων, οὐδὲ συν-
απτεται, οὐδὲ συνδεῖται τῷ γυναικείῳ τὸ ιπ-
πικόν;

quidem fecerit vndeque terribilem, et omnino
fērum, erines superbe iactantem, hirsutum ma-
iori ex parte, non qua equus est modo, sed et-
iam altera parte humana, et *sub humeris*. eius
quantum potest elatis; vultum, ridentis licet,
fērīnum totū et montanum atque minime man-
fuetum.

6. Ita quidem illum: Feminam vero, equas
pulcherrimae, quales praeferunt sunt Thessalae,
nondum dominiae, et sessores nondum passac.
Superior autem pars clavigera mulieris vndeque et
ipsa pulcherrima praeter aures: illae enim foliae
satyrorum instar illi sunt. Commisso vero et
coimmissura corporum, ubi coagmentatur ac de-
vincitur muliebri corpori equinum, scilicet, non
subi-

πικὸν, ἡρέμα, καὶ ἐκ ἀθρόως μεταβαίνειν
σα, καὶ ἐκ προσαγωγῆς τρεπομένη, λουθίζει
τὴν ὄψιν ἐκ θατέρως εἰς τὸ ἔτερον μακρογυμνόν.
τῶν νεογνῶν δὲ τὸ ἐν τῶν νηπίων, ὅμοιοι
ἄγριοι καὶ ἐν τῷ ἀπαλῷ ἥδῃ Φοβερὸν, καὶ τοῦ
θαυμασὸν, οἷον ἐδοξέ μοι, καὶ ὅτε πάντα
κῶς μάλι πρὸς τὸν σκύμνον τὰ λέοντος ἀκολουθεῖν
πάσι, μεταξὺ τῆς θηλῆς ἐκάτερος ἐπειλημμένον
ἐν χρῶ τῇ μητρὶ προσισάμενοι.

Ταῦτα δ' ἐν ἐπιδειξάμενος ὁ Ζεῦξις, αὐτὸς
μὲν ὥετο ἐπλήξειν τὰς ὄρῶντας ἐπὶ τῇ τέχνῃ,
οἱ δὲ αὐτίκα μὲν ἐβόων, ή τί γὰρ ἀν ἐποίουν
καλλίσω θεάματι ἐντυγχάνοντες; ἐπήνεν δὲ μάλισται πάντες, ἀπέροι καὶ πρώην ἐκεῖνοι τῆς ἐπει-
γοῖς.

subito transiens, et accessu qui vix sentiorur con-
uersa, vitum fallit, ubi ex altero in alterum subiit.
Quod autem recens interque partus in prima infan-
tia tamen ferus, et in tenero iam est terribilis,
id ipsum quoque mirabile, ut mihi videbatur;
et quod pueriliter adinodum ad leonis catulum
respiciunt, mainimae interea quisque suae arcte
inhacarentes, et quam proxime matrem adstantes.

7. Haec itaque cum ostenderet Zeuxis, ipse
quidem putabat futurum, ut artis admiratione
percelleret spectatores. At illi statim quidem ex-
claimarunt. Quid enim facerent aliud, ad pul-
cherrimum spectaculum admisi? Laudabant vero
maxime omnes, eadem, propter quae me nuper
isti:

νοίας τὸ ξένον, καὶ τὴν γνώμην τῆς γραφῆς ὡς
 νόην, καὶ τοῖς ἐμπροσθεν ἡγνοημένην ἔσαν:
 ὥστε ὁ Ζεῦξις συνει, ὅτι αὐτὸς ἀσχολεῖ ἡ ὑπό-
 θεσις οἷωντι φύσα, καὶ ἀπάγει τῆς τέχνης, ὡς εἰν
 παρέργῳ τιθεσθαι τὴν ἀνειβεῖν τῶν πραγμά-
 τῶν, ἄγε δὴ ἐΦη, ὦ Μικκίων, πρὸς τὸν μα-
 θητὴν, περίβαλε ἡδη τὴν εἰκόνα, καὶ ἀράμενοι
 ἀποκομίζετε οἵαδε· ἔτοι γὰρ ἡμῶν τὸν πυλὸν
 τῆς τέχνης ἐπαινεῖσι, τῶν δ', ἐΦ' ὅτῳ ε), εἰ
 καλῶς

isti: inuentionis nouitatem, argumentum pictu-
 rae recens, et superioribus ignotum. Itaque in-
 telligens Zeuxis occupari illos ab arguento no-
 uo, et ab arte *contemplanda* abduci, vt obiter
 moda exquisitam rerum curam considerent, *Age*,
 inquit, ad suum discipulum, *Miccio*, *immo ue*
iam tabulam: vos sublata domum referete. *Isti*
enim lirum artis nostrae laudant: eius autem, pro
ppter quod debebat laudari, si bene et ex arte se
 T 5 babet,

2. *Tῶν δ' ἐΦ' ὅτῳ*] Non puto, recte cohæ-
 rere vulgatam lectionem *τῶν δ' ἐΦ' ὅτῳ*.
 sed respondere sibi debere *τῷ δ' ἐΦ' ὅτῳ*.
Graeuianae emendationis sententiam secu-
 tus sum; sed eam locum habere posse puta-
 bain, et si illud δεῖ non inseramus, sed in-
 telligamus. Decet iratum et stomachantein
 abrupta oratio. *Gesner.*

'*ἘΦ' ὅτῳ*] Deest verbum, ad quod referatur
ἐΦ' ὅτῳ. Puto igitur excidisse *τῷ δεῖ*, id-
 que

καλῶς ἔχει, καὶ οὐτὸς τὴν τέχνην, εἰ πολὺν
ἔνταξι λόγον, ἀλλὰ παρευδοκιμᾶς τὴν ~~ἀποφύγει~~
τῶν ἔργων ἡ τῆς μποθέσσεως καινοτομία.

Οὐ μὲν δὴ Ζεῦξις ὅτις, ὁργιώτερον τούτου
Αντίοχος δὲ, ὁ Σωτήρ ἐπικληθεὶς, καὶ τοσού
ὅμοιόν τι παθεῖν λέγεται ἐν τῇ πρὸς Γαλάτας
μάχῃ. εἰ βέλεσθε, διηγήσομαι καὶ τούτου
ποιῶν ἐγένετο, εἰδὼς τέτας γὰρ αἰλίρρει
τις, καὶ πλήθει παρπόλιτες ὄρῶν, καὶ τὸν φό^{ρον}
λαχγγήν παρτερῶν συναρματίζειν, καὶ ἐπὶ μετόπῳ
μὲν προσπείζοντας τὸ χαλκοθίρακας αὐτῷ τούτῳ
Βάθος δὲ ἐπὶ τεττάρων καὶ εἴκοσι τεταγμού
οπλίτας, ἐπὶ ικέρως δ' ἐπατέρωθεν τὴν ἵππον

*habet, non multam habent rationeum: sed exquisitae
circa opus ipsum artis laudem intercipit argumentum
nouitas.*

8. Zeuxis igitur ita, iusto ille forte iracundius.
Antiocho autem, Sateri cognominato, simile
quiddam vsu venisse dicitur in pugna aduersus
Gallograecos. Si vultis, hoc quoque, ut factum
sit, enarrabo. Cum sciret enim hoc viros fortes
esse, et numero plurimos esse videret, et pha-
langem valide densam, et in fronte quidem te-
gentes primam aeiēm loricatos aere, introrsus ve-
ro et inuersum stantes in acie vicenos quaternos
armatos, cornua firmare utrinque viginti millium

equi-
que absorptum esse a sequente vocula si.
Gracchus.

μετανοίαν ἡσαν, ἐκ δὲ τῆς μέσης, τὰ ἀρισταὶ ἐκπλήσσεσθαι μελλοτά, δρεπανηφόρα ὅγδοικορτα, καὶ συνωρίδας ἐπ' αὐτοῖς διὰ τοσαύτας τοῦτα ὄρῶν, πάνυ ποιηράς εἶχε τὰς ἐλπίδας, ἀπάρτιχων οἰτῶν ἐκείνων αὐτῷ. ἐκεῖνος γὰρ δι' ἔλύγε τῆς Ἑρατείας ἐκείνης παρασκευασθείσης, ἀπορρίψας, ἀδεῖαν τὸ πολέμιον ἀφίετο, κομιδῇ ὀκίγες ἄγων, καὶ τάτων πελτασικὸν τὸ πολὺ, καὶ ψιλούν. οἱ γυμνῆτες δὲ ἀπέργησον τῆς σρατικῆς ἡσαν· ὥστε ἐδίκει αὐτῷ ἡδη σπάνδεσθαι, καὶ τηνε εὐπρεπῆ διάλυσιν εὔρικεσθαι τὸ πολέμιον.

Ἄλλὰ Θεοδότας ὁ Ρόδιος, ἀνὴρ γενναῖος, καὶ τακτικῶν ἔμπτερος, ἐκ εἰς παρῶν ἀθυμεῖν. καὶ ἡσαν

equitatum; e media acie prorupturos currus falcatos octoginta, et bigarum praeter hos alterum tantum: haec, inquam, videns, male sane de rebus suis speravit, qui iniuncta ista sibi putaret. Ipse enim, breui tempore comparato illo exercitu, non magnifice, neque pro dignitate belli, enicbat, paucos oppido dicens, et in his peltastas plerosque et leuis armaturae homines: velites autem ultra dimidiam exercitus partein erant. Itaque iam videbatur illi pacisci, et honestam belli dissoluendi rationem reperire.

9. Verum Rhodius Theodotas, vir fortis et ordinandae aciei peritus, cum adesset; non pa-

fus

ἥσαν γὰρ ἐκκαιδενα ἐλέφαντες τῷ Ἀντιόχῳ.
 τότες ἐκέλευσεν ὁ Θεοδότας τέως μὲν ἔχει
 ως οἶν τε κατακρύψαντας, ως μὴ κατάδηλοι
 εἰεν ὑπερφαινόμενοι ὅτε δρατεῖ ἐπειδὸν
 μήνη ὁ σαλπιγκτής, καὶ δέη συμπλέκεσθαι
 εἰς χεῖρας ιέναι, καὶ ἡ ἵππος ἡ τῶν πολεμίων
 πελαύνηται, καὶ τὰ ἀρμάτα οἱ Γαλάται.
 Ξειντες τὴν Φάλαγγα, καὶ διακόσιοις,
 Φῶσι, τότε ἀνὰ τέτταρας μὲν τῶν ἐλεφάντων,
 ἀπαντᾶν ἐφ' ἐκάτερα τοῖς ἵππεῦσι, τὰς
 δὲ ἀντεπαφεῖνοι τοῖς ἀρμάτηλάταις, καὶ
 αριχαῖς. εἰ γὰρ τότο γένοιτο, Φοβοῦθεον
 αὐτῶν, ἐφη, οἱ ἵπποι, καὶ ἐστὰς Γαλάταις
 ἐμπεσθῆται Φεύγοντες· καὶ οὕτως ἐγένετο.

Qu

sus est animum abiicere. Erant enim etiam sexdecim Antiocho elephanti. Hos iussit Theodotus tum quidem, quantum eius fieri posset, occulitos habere, ne manifesti essent, ultra exercitum eminentes: ubi vero classicum cecinisset, et iam concurrendum esset, atque veniendum ad manus, inuehereturque iam hostium equitatus, currusque suos Gallograeci aperta phalange et discedentes emitterent: tum quaternos elephantes, singulis utrimque equitum aliis occurtere, octo autem alios contra immitti curruum et bigarum agitatoribus. Hoc enim si fieret, terrebuntur, dicebat, illorum equi, et retro in ipsos Gallograecos fuga irruent. Idque ita factum.

10. Cum

Οὐ γὰρ πρότερον ἴδοντες διέφεντα ὡς τε αὐτοὶ Γαλάται, ὡς τε οἱ ἵπποι αὐτῶν, ὅτῳ πρὸς τὸ παράδοξον τῆς ὄψεως ἐταράχθησαν, ὡς εἰ πόρρω ἔτι τῶν θηρίων σύντων, ἕπει μόνον τετριγότων ἥκασταν, καὶ τὰς ὁδοῖςτας εἶδον ἀποσιλλθοντας ἐπιτηματέρον, ὡς ἀνὲπιμέλανος τῷ παντὸς σώματος, καὶ τὰς προρομητικας, ὡς ἐς ἀρπαγὴν ὑπεραιωρυγμένας, πρὶν ἡ τὸ τόξευμα εἰσικνεῖσθαι, ἔκκλινοντες, σὺν ἀδενὶ κόσμῳ ἐφευγον· οἱ μὲν πεζοὶ, περιπειρόμενοι ὑπὸ ἀλλήλων τοῖς δορατίοις, καὶ συμπατέμενοι ὑπὸ τῶν ἵππων, ὡς εἴχον, σμικρεσόντων ἐπ' αὐτὰς, τὰ ἄρματα δέ, ἀναερεψύχντα καὶ ταῦτα ἔμπαλινεις τὰς οικείας, ἐκ ἀναιμωτὶ διεφέρετο ἐν αὐτοῖς, ἀλλὰ τὸ τῷ Ὁμήρῳ,

Δίφροι

10. Cum enim nunquam elephantem neque ipsi Gallograeci, neque equi illorum vidissent: adeo ad inopinatum specaculum perturbati sunt, ut, cum longe adhuc abessent belluae, audito solo illorum barritu et dentibus conspectis, tanto insignitius, ut e nigro usquequaque corpore, fulgentibus, et rostris tanquam ad rapinam sublatis; ante teli iactum, inclinati sine more modoque fugerent: ubi pedites quidem confixi mutuo sutorum iaculis, et ab equitibus conculcati, qui toto impetu in illos ruerent: currus autem, relati et ipsi retro in suos, non sine sanguine inter ipsos differebantur, sed, ut est apud Homerum,

Dede-

Δίφροι δ' ἀνεκυμβαλίαζον, Ιωνία
 Οι ἵπποι δ' ἐπείτεροι ἀπαξ τῆς ἐς τὸ εὐθὺν ὅδον
 ἀπετρέποντο, ἐπὶ ἀνασχόμενοι τῶν ἐλέφαντων,
 τὰς ἐπιβάτας ἀποβατίζοντες καί ὅχει προτάλ-
 ζον, τέμνοντες, νὴ Δία, καὶ δικηρεύτεσσιν πρε-
 στάνοις, εἰ τινας τῶν Φίλων οκταβίλοιεν. πολ-
 λοὶ δ' ὡς ἐν ταράχῃ τοσέτῳ οκταβίλονται
 ποντοῦ δὲ καὶ οἱ ἐλέφαντες συμπατέντες, καὶ
 συναρρέοντες ἐς ὕψος ταῖς προνομαίαις, καὶ
 συναρπάζοντες, καὶ τοῖς ὄδοσι περιπείροντες, καὶ
 τέλος, ἐποι οκτά οκτώ παραδιδόσσι τῷ
 τίσκῳ τὴν νίκην.

Οἱ Γαλάται δὲ, οἱ μὲν ἐτεθνήσκοι, πολλῷ
 τῷ Φόντος γενομέναι, οἱ δὲ ζῶντες οκταβίλοις,

πλ. 11

Dederunt sonitumque ruinamque.

Equi vero semel recta régione viarum excussi,
 cuim ferre elephantos non possent, deieictis auri-
 gis, currus cum strepitu vacuos raptant, secantes,
 per Iouem, et lacerantes falcibus, si quos ambi-
 corum deiecissent; multi vero, vt in tanto tu-
 multu, deiiciebantur. Insequerantur vero ele-
 phanti etiam, qui conculcarent, et rostris in al-
 tum iactarent corpora, et corriperent, et confor-
 derent dentibus: et tandem hi suis viribus tra-
 dunt Antiocho viatoriam.

11. Gallogracci autem partim in proelio ceci-
 derunt, magna caede facta, partim viui espi-
 sunt,

πλήν πάντων ὀλίγοι, ὅπουσας ἐφθάσαν εἰς τὰ ὅρη
ἀναφυγόντες· οἱ Μακεδόνες δὲ, ὅσοι σὺν Ἀντι-
όχῳ ἦσαν, ἐπαιωνίζοντες καὶ προσιόντες ἄλλος
ἄλλαχόθεν, ἀνέθεν τὸν βασιλέα, καλλίνικον α-
ναβοσῶντες. ὁ δὲ, καὶ δικρύσσας, ὡς Φασιν, Αι-
σχυνόμοθα, ἐφη, ως σερπιᾶται, οἷς γε η σω-
τηρία ἐν ἐνοχίδεια τέτοις θηρίοις ἐγένετο, ὡς εἰ-
μὴ τὸ πατέον τῷ θεάματος ἐξέπληξε τὰς πελε-
μάς, τί ἀν ἔμεις ἥμεν πρὸς αὐτές; ἐπί τε τῷ
τροπαίῳ οὐλεύεις ἄλλο μηδέν, ἐλέφαντα δὲ μό-
νον ἐγκολάψα.

"Ωρα τοῖν με σκοπεῖν, μὴ καὶ τόμον ὅμοιον
ἢ τῷ Ἀντιόχῳ, τὰ μὲν ἄλλα, ἐν ἄξια μάχης.
ἐλέφαντες δέ τινες, καὶ ξένα μορμολύκεα πρὸς
τὰς

sunt, praeter paucos oppido, qui fuga montes
petiere. Paeam autem cecinere, qui cum An-
tiocho fuerant Maccōnes, et aliis aliunde acce-
dentes coronarunt regem cum clamore, egre-
gium victorem illum praedicantes. At ille, nec
sine lacrymis, *Pudeat nos*, inquit, *milites*, *quo-*
rum salus in sexdecim his belluis posita fuerit. *Ia-*
que nisi perculisset hostes spectaculi nouitas, *quid*
nos ad illos futuri eramus? In tropaco autem iussit
aliud nihil quem solum elephantem insculpi.

12. Iam mihi videndum est, ne, quod mihi con-
tingit, Antiochi proelio sit simile. Reliqua qui-
dem proelii indigna visa sunt attentione: ele-
phantī autem quidam sunt; et peregrina speculan-
tibus

τὰς ὄρῶντας, καὶ θαυματοποιία, ἀλλως ἐνθάδε
γέν επαινεῖσι πάντες· οἵς δ' ἐγώ ἐπεποίθεν, εἰ
πάντα ταῦτα ἐν λόγῳ παρ' αὐτοῖς ἔξιν· ἀλλ' ὅτι
μὲν Θήλεικ Ἰπποκένταυρος γεγραμμένη, τὸν
μόνον ἐκπλήττονται. καὶ, ὥσπερ εἴ τι, καὶ τὸ
καὶ τεράσιον δοκεῖ αὐτοῖς. τὰ δ' ἀλλα: μάντη
ἄρχ τῷ Ζεύξιδι πεποίηται; ἀλλ' εἰ μάτην γρα-
Φινοὶ γὰρ ὑμεῖς, καὶ μετὰ τέχνης ἔκαστα ὄρατα,
εἴ μόνον ἄξια τῷ θεάτρῳ δεσμύνειν.

tibus terriculamenta, et praestigiae: temere qui-
dem illa laudant omnes. Ast quibus ego con-
fisius fueram, horum nulla apud illos habetur
ratio: verum ad id solum obistupescunt, pictam
hic esse Centaurum feminam, idque, ut est, no-
nuum ac portentosum illis videtur. Reliqua igi-
tur frustra elaborata Zeuxidi? Minime vero fru-
stra: vos enim pictoriae rationis periti, et cum
arte inspicitis omnia. Utinam modo digna sint
theatro quae ostendantur.

Αρμονίδης.

Αρμονίδης ὁ αὐλητής ἦρετο ποτὲ Τιμόθεον
θίδασκαλον αὐτῷ ἔντα. εἰπέ μοι, Ἐφη, ὁ
μόνες, πῶς ἀν ἐνδοξογενοίμηνεπὶ τῇ τέχνῃ;
καὶ τί ποιεῖντα, εἰσενταὶ με σὶ "Ελλῆνες ἀπαν-
τεῖς τὰ μὲν γέρατα εὗ ποιῶν, ἐδιδάξω με ἥ-
δη ἀρμόσασθαι τὸν αὐλὴν ἐς τὸ ἀκριβές, καὶ ἐμ-
πιεῖν ἐς τὴν γλωσσίδα λεπτὸν τι, καὶ ἐμμελές,
καὶ ὑπεβάλλειν τὰς δακτύλες εὐαφῶς ὑπὸ πυ-
κῆ τῇ ἀρσεῖ, καὶ θέσει, καὶ βαίνειν εἰς ἐυθυμῶ,
καὶ σύμφωνα εἶναι τὰ μέλη πρὸς τὸν χορὸν, καὶ
τῆς ἀρμονίας ἐκάηης διαφυλάττειν τὸ ἴδιον, τῆς
Φεύγιας τὸ ἐνθεον, τῆς Λυδίας τὸ Βακχικὸν, τῆς
Δωρίας τὸ σεμνὸν, τῆς Ἰωνικῆς τὸ γλαφυρόν.
ταῦτα

Harmonides.

Harmonides tibicen interrogauit olim magi-
strum suum Timotheum: *Dic mihi, inquit,*
Tymothee, quomodo celebris in arte fieri possum?
et quo facto meū το Graeci omnes cognoscent? Re-
liqua enim, agnoscere beneficium tuum! docuisti me
iam accurate tibiam temperare, et inflare in ligu-
lam renue quiddam ac modularum, et admodum com-
mode digitos sublarique crebra ac positione, et acce-
dere ad numeros, et ut caurus consentiat choro, et
modi ψνιουσκιisque proprietatem seruare, Phrygii
illum quasi diuinum afflatum, Lydii Bacchicum fu-
rorem, honestam gravitatem Dorii, et Ionii deni-
Luc. Qp. T. III. V que

ταῦτα μὲν ἐν πάντα ἑμεμάθηνα τοῖς
μέγιστοι δὲ καὶ ὃν ἔναια ἐπεθύμησον
κῆς, ἐχόρῳ, πῶς ἀν' αὐτῆς μοι
ἡ δέξαι, ή παρὰ τῶν πολιῶν,
εἶναι ἐν πλήθεσι, καὶ δείκνυσθαι
καὶ ἡ περ φανῶ, εὐθὺς ἐπιτιμέσθαι
ἐμὲ, καὶ λέγειν τένομα· ΟΤΤΟΣ Ε
ΝΟΣ Ἀρμοίδης ἐσίν, ὁ ἀριστος αὐλικής
περ ὅτε καὶ σὺ, ὁ Τιμόθεος, τοιούτοις
σινοθεν ἐν Βοιωτίᾳς, ὑπηύλησας
καὶ ἐνίκησας ἐν τῷ Αἰαντὶ τῷ ἑμιονίδῃ
νύμια ποιήσαντος τὸ μέλος, ἀδελφού
γνόει τένομα, Τιμόθεον ἐν Θηβῶν· ἀλλὰ
αὐτὸν καὶ νῦν Φανῆς, συνθέστιν ἐπὶ σὲ πάντες.

que venustatem. Haec igitur didicimus.
Maxima vero, et propera quae concipiuntur
nendi tibiis, nondum video quomodo ab
contingant, gloria apud populum; et ut consi-
sim in multititudine hominum, et monstrum dignum
sit, sicuti appaream, statim conseruare
omnes, et nomen meum dicant: Hic est in
monides, tibicen optimus! quemadmodum
tu enim, Timothee, primum domo, eum
nunc succinuisti Pandionidi, viciisti que in Am-
rioso, modulos faciente tuo illo cognovine; nem
qui ignoraret nomen, Timotheum Thebanum
tibicumque nunc etiam conspicendum te praebes.

περέστησαν γλαῦκα τὰ ὄφεα· ταῦτ' ἔσι, δι' αὐτοὺς τὸ οὐρανὸν αὐλητὴς γείσθαι, καὶ μπέρ ων πεπίγυκε τὸν πόνον τὸν πολὺν, ἐπεὶ τὸ γε αὐτοῖς αὐτὸς ἀνευ τῷ ἔνδοξον εἶναι δι' αὐτὸ, ἐκ τοῦ δεξαύλου, ἀγνώστῳ μοι πρεσγενόμενον, καὶ εἰ Μαρσύας, ή Ολυμπος γενίτεσθαι μέλοιμι λανθάνων. οὐδὲν γὰρ ἄφελος ἀποβρήτε, Φασὶ, καὶ Φανῆς τῆς μεσιηῆς. ἀλλὰ σὺ, ἘΦη, καὶ ταῦτα παίδευσόν με, ὅπως μοι χρησέον καμαυτῷ, καὶ τῇ τέχνῃ· οὐαὶ σοι διττὴν εἰσόμαν τὴν χάρην, καὶ ἐπὶ τῇ αὐλήσει, καὶ τὸ μάγισον, καὶ ἐπὶ τῇ δόξῃ αὐτῆς.

Ἄνταργίνεται ἐν αὐτῷ ὁ Τιμόθεος· ἀλλ', ὡς Αρμονίδη, ἐρῶς μὲν, ἘΦη, εὖ λέσθι, καὶ μηδοῦ πράγμα-

currupt ad te omnes, ut ad noctuam aues. Haec sunt, propter quae rilicet fieri optauit, et pro quibus laborem illum multum suscepit. Ipsam quando- idem canendi facultatem, a celebritate nominis separatam, non receperim, si inglorio et ignoto con- zingar, neque si Marsyas aut Olympus in illa ob- scure futurus sim. Occultae enim, aiunt, nullus est respectus Musicae. Verum tu, inquit, et hacc doce me; quomodo et me ipso et arte utendum sit: et duplarem tibi habeo gratiam, et de canendi fa- cultate, et quod maximum, gloriae etiam, quae inde coningit ipsius nomine.

2. Respondet igitur illi Timotheus: *Tu vero,* inquit, *Harmonide, amare te noris rem non par-*

πράγματος, ἐπαίνε, οὐαὶ δόξης τοῦτον ποιεῖν
εἶναι, καὶ γιγιώσκεσθαι πρὸς τὸν πόλεμον τοῦτο δὲ, εἰ μὲν ὅτασί πως εἴ τὰ πλήρητα
ἐπιδεινύμενος, ἐθέλοις πορίσασθαι, γενούτοις
γένοιτο, οὐαὶ ἔτος ἀπολετῆς πολιτείαν τὴν
πὲ γὰρ ἀν εὔρεθείν η θέσαρον, μέγατος εἴτε
μέγα, ἐν ᾧ πᾶσιν αὐλήσεις τοῖς Ἑλλησιν
ποιήσας γιγωσθήσῃ αὐτοῖς, οὐαὶ ἐπὶ τὸ πέραν
ἔη τῆς εὐχῆς, ἐγὼ οὐαὶ τεθ υποθέσθαι
σὺ γὰρ αὐλεὶ μὲν οὐαὶ πρὸς τὰ θέσαρα ποτε
ἀτὰρ ὀλίγον μελέτω σοι τῶν ποτῶν. Η δὲ
τομος οὐαὶ βᾶσα ἐπὶ τὴν δόξαν ἀγαθα, οὐαὶ
εἰ γὰρ ἐπιλεξάμενος τὸν ἐν τῇ Ελλάδι
στρατονομούσαν ποτε φαῖτο, οὐαὶ

ναυμαχία

nam, laudem et gloriam, et ut insignis fias, et cognoscas
scaris a plurimis. Huc vero si fieri publicum pre-
dicens, tuique audiendi copiam faciens, praefaci-
tibi velis; longum fuerit, et ne sic quidem omnes
te nouerint. Vbi enim aut theatrum illudam,
aut circus ita magnus, in quo tibia canas
cisis omnibus? Quo vero facto innoescas illis,
ad finem voti tui peruenias, id ipsum quoque ego
tibi subiiciam. Cane ut quidem etiam theatris no-
nunquam; sed parum cura vulgus. Compendiarum
vero, et facilissime ducens ad gloriam via ista
si nempe elegeris Graecorum optimos, et paucos
rum, qui capita sunt, et extra controuersiam ad-
mirabi-

πελοφύλακτος θαυμάσιοι, καὶ ἐπ' αὐτῷ πότερα πι-
στοὶ τέτοι (Φῆμι) επιδείχνιο τὰ αὐλήμα-
τα τοῖς ἄτοι ἑταῖνέσθοται· σε, ἀπασιν "Εἰδησε
τοῦτον τοὔγενονθαμ γνώσιμος εὐ στω Βραχεῖ,
τοῦτο πολέμου ὅρα πῶς συντίθημι. εἰ γὰρ ἡ
αὐτοῖς μάντει, καὶ οὓς θαυμάζεσιν, ἄτοι δὲ εξ-
ουτοῖς σε, αὐλητὴν εὐδόκιμον έντα, τί σοι δεῖ
τοῦ πολέμου, οἵ γε πάντως ἀκολεύθησον τοῖς
αὐτοῖς κρίνει δικαιούσιοις; οἱ γάρ τοι πολὺς ἔτος
λέγεται αὐτοὶ μὲν ἀγρόστει τὰ Βελτίω, Βάναυσοι
ἔντες οἱ πολλοὶ αὐτῷ. ὄντινα δ' αὖ οἱ πρε-
χόντες ἐπαινέσσωσι, πισεύσοι μὴ αὖ ἀλογως ἐ-
παινεῖντοι τάτον· ὥσε ἐπαινέσσοι καὶ αὐτοί.
καὶ γὰρ εὖ καὶ ἐν τοῖς ἀγῶσιν, οἱ μὲν πολλοὶ θε-
αταὶ

mirabiles, et quibus fides in veramque partem ba-
beatur: (siue vituperent siue laudent) his, in-
quam, si ostenderis cantus tuos, atque bi te lauda-
berint; Graecis omniibus breui adeo tempore inno-
tuasse te putato. Vide, quomodo hoc demonstrem.
Nam quae omnes norunt, et quos admirantur, bi-
gorum, te probatum tibicinem esse, quid vulgo tibi
opus est, qui omnino sequetur hos, qui melius iudi-
care possunt? Ista enim multitudo, ipsi quidem igno-
rant meliora, sellularii maiorem partem opifices:
quem vero principes laudaverint, illum non sine ra-
tione laudari arbitrarentur, itaque laudabunt ipsi quo-
que. Etenim in certaminibus quoque, multitudo
V 3 quidem

ατοι ἵσχει προτῆσαι ποτε, καὶ συνίσται πρότερον
δὲ ἐπτὰ, ἡ πέντε, ἡ τριῶν δέ. ταῦτα ὁ μάρτιος
μονίδης ἐκ ἔφθη ποιῆσαι. μεταξὺ οὐδὲν γέγονεν
Φχσιν, ὅτε τοπρώτον ἡγωνίζετο, φέρεται τοιούτοις
ἔον ἐμφυσών, ἐνκτέπτεινε τῷ αὐλοῖς. Φάνωτος
Φάνωτος ἐν τῇ σιηνῇ ἀπέθανε, τὸ μετακοινωνίαν
τον καὶ ὑσπατον αὐληγας ἐν Διορυσίοις.

‘Ο μέντοι τῷ Τιμοθέᾳ λόγος, ἐκ τοῦ οὐδέντος
ἐδ’ Ἀρμονίδῃ μόνον εἰρήσθαι μοι δομεῖ,
πᾶσιν, ὅσοι δέξησι ὄρέγονται, δημόσιον τιμήν
δεινούμενοι, τῷ παρὰ τῶν πολλῶν ἐπαντελεῖ
μενοι. ἔγωγ’ ἐν ὅποτε καὶ οὐτὸς ἐνενόψη τοι
μοικα περὶ τῶν ἐμαυτῷ, καὶ ἐξήταν, ὅπως αἴτιος

XVII

quidem spectatores sunt eatenus, ut plaudam atque quando vel sibilent: iudicant vero aut sepe quinque, aut quocumque tandem. Illa quidem Harmonides perficere non potuit. Inter canendum enim, narrant, cum primum in certis descenderet, contentius prae honoris cupido dum inflat, in ipsam quasi tibiam expirat, sine coronae honore in tabernaculo mortuus.

3. Verum Timothei illa oratio, non tibiobus, neque Harmonidi solum dicta mihi videtur, sed qui gloriam adamarunt omnibus, cum publicum quiddam profitentur, cum populari laude opus habent. Ego igitur, cum et ipse cogitarem de mea ratione similiter, et quomodo celer-

rime

HARMONIDES 318

γένος γυναικείου πᾶσι, τῷ Τιμοθέᾳ λόγῳ ἐπόμενος, εὐκοπέμη, οἵτις ἀριστος εἴη τῶν ἐν τῇ πόλει, καὶ ὅτῳ πιστεύσοις οἱ ἄλλοι, καὶ ὃς ἀντὶ τούτου αἰγάλεων ἄν. Στασ δέ ἄρα σὺ ἔμελλες Ι) φάντασθαι τῷ δικαίῳ λόγῳ, ὅτι περ τὸ κεφαλαιόν, ἀρετῆς ἀπάσχει ὡραίων, Φασί, καὶ ποιεῖθος κανων τῶν τοιετῶν. εἰ δέ σοι δεῖξαι μήδια, καὶ σὺ ἐπικινόσσεις αὐτὰ, (εἴη γὰρ ἔτω ποιητείας) καὶ δὴ ἐπὶ πέρας ἥκειν με τῆς ἑλλήσσος, ἐν μιᾷ ψήφῳ τὰς ἀπάσχεις λαβόντα. Ηγένετο γὰρ ἦν πρὸ σὲ ἑλέμενος, ἔχει παραπταῖεν ποιεῖσθαις κομισθείν; ὥστε λόγῳ μὲν εἴθ' ἔνος ἀνδρὸς

me possem innotescere omnibus, quaerere: Timothei sermonem secutus, dispiciebam, quis in hac vrbe esset praestantissimus, cui fidem reliqui habeant, quique vnum sit instar omnium. Ille igitur tu nobis videri vir debebas iure meriteque, virtutis omnis, quod quidem caput est, maxima, aiunt, et recta talium regula. Si vero tua mea ostendissim, taque ea laudasses, (atque etiam ita tibi videatur!) Scilicet ad finem mespezi venire posabam, in uno qui suffragio ferrein vniuersa. Aut quis est, quem tibi si praferoram, non merito insanire videar? Igitur verbo, qui-

V 4

dem

- I. "Εμελλες] Verbi μέλλειν vid apud nostrum interdum haec est, vt verisimilitudinem quandam eo fere modo indicet, vt Latinorum debet, oportet, et similia. Gesner.

άνδρος ἀναρρήψομεν τὸν κύβον, ἐπειδὴ
ώστε ἂν εἰ τοῖς ἀπανταχθέσιν αὐτοῖς
δειγμήν τὰς λόγους. δῆλον γένεται
τε, καὶ σὺν ἄμα πάντων συνεπείη
αὐτὸς ἀμείνων ἂν ἦσθα. οἱ μὲν
δαιμονίων βασιλεῖς, τῶν ἀλλων ἐκείνων
Φον Φερόντων, ἐκεῖνοι μόνοι ἔνατε
δύο ἐΦερον. σὺ δέ, καὶ τὰς τοιαύτας
τὰς τῶν γερόντων προστιθενταὶ στοιχεῖα
οἱ πολυψήφότατος ἐν παιδείᾳ. σύ γε
λιξα ὅσῳ τὴν λεύκην ἀεὶ καὶ σώζεσθαι
καὶ θαρρεῖν με τῷ παχόντι ποιεῖ,
μέγεθος τῷ τολμήματος, καὶ πάντα
Φοβηθέντα. καὶ καίνο. δὲ, νὴ Δία, τοῦτο

dem in uno homine iaciemus alea pro-
vera idem est, quasi omnibus unde-
minibus vim dicendi ostenderem. Acci-
stum est, tamen et singulis, et collectis in unius omni-
bus, esse praestantiorum. Laoge-
Reges, calculos reliquis singulos habebant
habebant binos. Tu vero et ephororum
num insuper, calculos; et omnino omnium
etrina amplissimum suffragandi ius habes, excep-
tum de causa, quod candidum separerit, et si-
tareim fers calculum: quae res etiam mihi
fidenti facit fiduciam, qui propter rei operam
magnitudinem merito pertinet. Ad hanc illud
explanam

τοῦ διαρρέεν ποιεῖ, τὸ μὴ παντάπασιν ἀλλό-
μεντάμιχ 2) εἶναι σοι· δις πόλεωις τε· ἐκείνης
καὶ, ἣν παλλάκις εὗ ἐποίησας, τὸ μὲν πρῶτον,
ἴδια, τὰ δὲ δεύτερον, ποιῆται μετὰ παντὸς τοῦ
ἔντερος ὡς ἡ πε καὶ νῦν ἔμοι ἐς τὸ χεῖρον φέ-
γγαν αἱ ψῆφοι εἰν τῷ λόγῳ, καὶ σκάττες ὥστιν
καρκίνες, σὺ τὴν τῆς Ἀθηνᾶς προστιθεῖς,
πάλιν τὸ ἑνδέον παρὰ σεωτεῖ, καὶ τὸ ἐπαν-
τίκημα 3). οἰκεῖον σοι δοκεῖτω.

Καὶ

nam profecto animum mihi addit, quod non
aliena tibi sunt mea, qui tum ex ea vrbe
quam saepe tu ornasti, primo quidem pri-
um ipsam, iterum vero publice cum gente
muerfa. Itaque si forte nunc etiam in sequio-
rem partem inclinent, dum loquor, calculi, pau-
ioresque sint meliores, tu adiecto illo Mineruae,
te, quae deficiunt, exple: ac domesticum tibi
familiarare videatur prava hic etiam corrigere.

V. 5

4. Et-

Αλλότριον τάμα] Etsi mirum nonnullis
videbitur singularem ita adiungi plurali,
tamen est Graecis in verus, qui exponi
potest per ellipsis χρῆμα, vel τι, ut signi-
ficiet: *meas res tibi esse alienum quid.* Reitz.

3. Ἐπανόρθωμα] Hoc puto velle Sophistam:
cum soleas, ut praefses, et rector prouinciae,
quaecumque depravata sunt *corrige* et re-
stituere: tui muneris partem eise putato,
peccata etiam mea emendare. Gefner.

Καὶ γὰρ ἐδὲ ἐνεῖνό μοι ἴντυνθείη
μάσσαι πρότερον, εἰ ἔνδοξος ἦδη ἐγώ,
νένται πρὸς τῶν ἀνασάντων οἱ λόγοι
ἐνεῖναι, ὑπηνέμαιο ὄνείρατά. Φ
σκιά. τὸ δ' αἰληθὲς εἰν τῷ πο
στοις. οὗτος ἀκριβῆς ὅρος 4) το
ἀμφίδοξον ἔτι, καὶ ὡς ἢν τις ἐν
ἡ ἀρίστον πατεῖται δοκεῖ νομί^{μη}
γε δόξαν, η πάντων. . . . εὐφρά
πρὸς οὕτω μέγαν ἀγῶνα χωρέντα: δοξά
ω θεοῖ, λόγος ἀξιος, καὶ βεβαιώσατε

4. Etenim neque illud mihi satis est
ante me admirati sunt, si nobilis iam
dantur ab his, qui audierunt, orationes
illa *somnia*, quod aiunt, *venio concepero*, et
umbrae verborum: verum autem iam
Hic accuratus meorum finis. Nihil in
partem amplius accipietur, aut
quis possit; sed oportebit aut operari
Etrinam me putari, si quidem hoc
aut omnium — — — Sed bene, minime
ad tantum certamen euntem. Vide
o Dii, digai hodie, quorum ratio

4. "Ορος] "Ορος fine finis hic est
dicio viri, cui blanditur, vale
definiri, quid de se sentire debet
σοι γε δέξαν absolute pontum.
Gesner.

παρὸς τῶν ἀλλων ἔπειτανον, ὡς τὸ λοιπὸν Θαρ-
κητας ἐξ τὰς πολλὰς παρεῖναι. πᾶν γὰρ ἥδη
νόμον ἄποιν Φοβερὸν τῷ Ολύμπῳ τὰ μεγά-
λημένηστα.

late nobis laudem tributam ab aliis, ut reli-
tempore cum fiducia in multitudinem proce-
dimus. Stadium enim omne minus fo-
lios, magna qui Olympia vicerit.

Σκύθης, ἢ πρόξενος.

Μπρῶτος Ἀνάχαρσις ἀφίκετο εἰς Σκυθίας
Ἀθήνας, παιδείας ἐπιθυμίᾳ τῆς Ἑλληνι-
κῆς, ἀλλὰ παὶ Τόξαρις πρὸ αὐτῷ σοφὸς μὲν, καὶ
οὐκαλος ἀνὴρ, καὶ ἐπιτηδυσμάτων Φιλομα-
τῶν ἀρίστων· οἵνοι δὲ, ό τοῦ βασιλείας γένες
τῶν πιλοφορικῶν, ἀλλὰ Σκυθῶν τῶν
πολλῶν

Scytha, seu conciliator hospitii.

Non primus e Scythia Athenas venit Anachar-
sis Graecae disciplinae causa: sed Toxaris
nam ante ipsum, sapiens vir et pulchrorum re-
bus amans, optimorumque institutorum studio-
ris. Domi vero non regii generis erat, neque
plebe-

πολλῶν μακροδημοτικῶν, οἵσεις
όντα ποδες οὐαλέμενοι· τέτο δὲ εἴτι
δεσπότην εἶναι, φαῖ ἀμάχης μιᾶς
ἔχοις ἂδ' ἀπῆλθεν ἔτι ὄπίσω εἰς Σαρδίαν·
Ἄθηνασιν ἀπέθανε· καὶ μετ' αὐτῷ
ἔδοξε, καὶ ἐντείμνυσιν αὐτῷ Ερέτριαν
Θηγαλίον· τέτο γὰρ τὸνομα, ηρωες
πεκτήσατο· τὴν δ' αἰτίαν τῆς δολοφονίας
ἀνθ' ἔτος εἰς τὰς ἡρώας ιατελέγη, καὶ
πιαδῶν εἰς ἔδοξεν, ἐχείρον ἵσως διπλόν
ως μάθητε τὸ Σκύθαις μόνον ἐπιχώριον
θανατίζειν, καὶ πέμπειν παρὰ τοὺς

plebeiorum, quales apud illos sunt
des vocantur: hoc autem significat
rum dominum esse; et unius plausus
xaris neque rursus ad Scythas redire
mortuus est. Neque ita multo pote
est habitus, sacrificantque illi,

M E D I C O Athenienses. hoc enim
cum Heros esse iuberetur, accepit
cognominis, et cur in Heroas relatus sit
Aesculapii posteriorum uno habitu
haud abs re forte fuerit, ut discatis
modo patrium esse immortalitatem
legare nuntios ad Zamolixim.

I. Παρὰ τὸν Ζάμολξιν] Puto eum
sumtum ab Herod. lib. 94. atque
dum, ἀθανατίζειν, καὶ πέμπειν

αλλὰ ναὶ Ἀθηναῖοις ἔξεται θεοποιεῖν τὰς Σκύθας ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος.

Κατὸ τὸν λοιμὸν τὸν μέγαν, ἔδοξεν η' Αρεγι-
τέλας γυνὴ, Ἀρεοπαγίτης ἀνδρὸς, ἐπισάντα οἱ
τὰς Σκύθην κελεῦσαι εἰπεῖν Ἀθηναῖοις, ὅτι
ταῦτα τῷ λοιμῷ ἔχόμενοι, ην τὰς σενωπὰς
σινῶ

sibus etiam licere Deos facere in ipsa Graccia
Scytha.

2. In magna illa pestilentia visa sibi per quietem est videre Architelis Areopagitae uxor, adstantem sibi Scytham, qui iuberet dicere Atheniensibus, *a pestilentia ipsos vexari desituros, si vicos*

Zámolxi. Nominauerat Γέτας τὰς αἰθανατίζοντας. Tuin paucis interiectis, αἰθανατίζεσι δὲ τόνδε τὸν τρόπον· ἂτε ἀποθήκησεν ἑαυτὰς ρομίζεσι, λένα τε τὸν ἀπολλύμενον παρὰ τὸν Ζάμολξιν δαίμενα. Deinde narrat, quem ridicula crudelitate quinquenniis interiectis sorte aliquem delectum mittant ad Zamolxin; πέμπτεσι vel ἀναπέμπτοι παρὰ τὸν Ζάμολξιν, ἐντελόμενα τῶν ἀνεκάσοτε δέωνται. Hoc itaque in verapo-
ne fecutus sum. Deinde verba ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος omnino praecedentibus iungo. Quid enim? discerere debebant homines, Areopagum et Athenas esse in Graecia? an illud, barbarum hominem et Scytham pro Heroë, pro auxiliari Graeciae numine, in Graecia agnoscant? *Gesuer.*

οῖνῳ πολλῷ ἔβανωσε. τέτο συχνόν
ζ γὰρ ἡμέλησαν Ἀθηναῖοι οἱ ἀκάπτοι
σε μηκέτι λοιμώττειν αὐτές; εἴτε
ποιηρὲς ὁ οῖνος σβέσας τῇ ὄδηῃ,
πλέον εἰδὼς ὁ ἥρως· ὁ Τοξαρίς, σύνεθε
συνεβάλευσεν. ὁ δὲ ἐν μισθὸς τοιοῦτος
καὶ τὸν ἀποδίδοται αὐτῷ, Λευκὸς ἡποτή^{τη}
θυόμενος ἐπὶ τῷ μυχίαττι· σφεντεῖται
μυκινέτη προσελθόντα αὐτὸν, ἐντείλαμ^{τη}
τα τὰ περὶ τὸ οἶνον. καὶ εὑρέθη κεί^{τη}
ρις τεθαμένος, τῇ τε ἐπιγραφῇ γραμμένη,
καὶ μὴ πᾶσα ἐΦαίνετο ἔτι· καὶ μαρτυρία
ἐπὶ τῇ σήλῃ Σκύθης ἀνηρέγυνος λατέτη,
μὲν, τόδον ἔχων ἐντεταμένον· τῇ δεξιᾷ δὲ

βλ. 10

vicos urbis vino multo cōspergant. Hoc saepius
factum (neque enim neglexerunt qui audierint Athenienses) finem pestilentiae apud illas impa-
fuit, seu vapores quosdam malos odore habentes
vino, seu aliud quid amplius videnter
ros, quippe Medicinae peritus; confor-
matus igitur curationis hodieque illi
equus albus in ipsius monumento immo-
ipso loco, unde ostendit Damaenete pro-
 ipsum, illa de vino praescepisse: et inde
fuerat sepultus Toxaris, tum inscripione ag-
et si ea non omnibus iam apparebat; et in
quod in columella insculptus erat Scythia-
stra quidem arcum intentum habens,

βίδοι, ὡς ἔδοκεν· ἔτι οὐαὶ τῷ θόαις ἀν αὐτῷ μόνῳ πέρημισυ, καὶ τὸ τάξεν ὄλον, οὐαὶ τὸ Βιβλίον τὰ δ' ἄλλα τῆς στήλης, καὶ τὸ πρόσωπον, ὁ χρύσος ἥδη ἐλυμάνατό πε. ἔτι δὲ καὶ πολὺ ἀπὸ τῆς Δικύλλας, ἐν ἀριστερᾷ εἰς Ἀκαδημίαν ἀπίστων, καὶ μέγα τὸ χῶμα, οὐαὶ οἱ σήλη χαραι, πλὴν ἀλλ' ἔσεπται γε ἀεὶ, οὐαὶ Φασί, πυρεταίσαντάς τινας ηδη πεπαῦσθαι ἀπ' αὐτῷ, οὐαὶ, μὲν τὸν Δί', οὐδὲν ἀπίστον, ὃς ἐλημ̄ ποτὲ ιάσατο τὴν πόλιν.

'Αλλὰ γαρ ἐπερ ἐνεκα ἐμνήσθην αὐτῷ, ἔξημεν ἔτι ὁ Τοξαρίς. ὁ Ανάχαρσις δὲ, ἀρτὶ καταπεπλευκώς, ἀνήσει εἰς Πειραιῶς, οἷα δὴ ξένος, οὐαὶ

Εὔρεται.

ut videbatur, librum. Videas iam adhuc ultra dimidiam eius partem, arcum autem integrum atque librum: reliqua vero columellae, et ipsam faciem, tempus olim iam aboleuit. Est autem non multum a Dipylo sive Iano, ad sinistram in Academiam euntium, tumulus non magnus, et huius iacens columella. Veruntamen coronata semper est, et aiunt febri laborantes quosdam illius ope esse liberatos: neque profecto incredibile, qui totam olim urbem sanauerit.

3. Verum enim vero, cuius rei causa mentionem illius inieci, superstes erat Toxaris, cum Anacharsis, nauigatione modo finita, a Piraeo ascendit, tanquam peregrinus et barbarus non medio-

*Βάρβαρος, ἐμετρίως τεταργυμένος μην, πάντα ἀγνοῶν, ψοφοδεῖς περιπλανώμενος τὴν Εὐρώπην, καὶ ἔχων ὁ, τι χρήσαιτο οὐκτόπιον; Καὶ συνιεῖ παταγελάμενος παρὰ τὸν οὐρανὸν σκεῦη, καὶ ὅμογλωσσον ὀδεύειν μοικε; Καὶ εἰ μετέμελεν αὐτῷ ἡδη τῆς ὁδοῦ, καὶ εἰδεῖσθαι τα μόνον τὰς Ἀθήνας, ἐπὶ πόδῃ εὐθὺς ταχωρεῖν· οὐδὲ πλοίοις ἐπιβάντα, πλεῖν αὐθινταῖς Βοσπόρῳ, ὅθεν καὶ πολλὴ ἑδὸς ἐμελλεν αὐτῷ σθαμαρίας οἷς Σκύθας. *Ἐτώς ἔχοντι τῷ χάρσιδι ἐντυγχάνει δαιμων τις ἀγαθὸς, ἀληθῶς, ὁ Τίξαρις ἡδη ἐν τῷ Κεραμείῳ τὸ μὲν πρῶτον, ἡ δολὴ αὐτὸν ἐπεσπάσατο, πατριῶτις οὐσα· εἶτα μέντοι καὶ χαλεπῶς ἐμελέχει αὐτὸν.

mediocriter adhuc turbatus animo, ignorans omnium, strepitum saepe quemvis exhorrescens, de se quid faceret, nescius: sentiebat enim derideri se ob habitum et arma; et linguae suae peritum inueniebat neminem: et inveneruntur vnde ipsum iam poenitentia subibat, decretumque erat, visis modo Athenis, retro legere vestigia conseruoque nauigio, nauigare rursus in Bolporum, vnde via sibi non longa domum ad Scythas suos futura esset. Ita affecto Anacharsidi obuiam in ipso Ceramico fit bonus quis, reuensis, genius, Toxaris. Ac primo quidem habuisse ilium inuitabat, patrius qui esset: deinde non difficit.

αὐτὸν γνώσεσθαι τὸν Ἀνάχαρσιν, ἄτε γένους
τε δοκιμωτάτῳ ὅντᾳ, καὶ ἐν τοῖς πρώτοις Σκυ-
θῶν. ὁ Ἀνάχαρσις δὲ, πόθεν ἀν ἐκεῖνον ἔγινο
ὁμοεθνῆ ὅντα, Ἐληνισὶ ἐσαλμένον, ὑποξυρημέ-
νον τὸ γένειον, ἀζωδον, ἀσίδηρον, ἡδη σωμύλοι,
αὐτῶν τῶν Ἀττικῶν ἕνα τῶν αὐτοχθόνων; οὐ-
τῷ μετεπεποίητο ὑπὸ τε χρόνος.

Ἄλλὰ Τόξαρις Σκυθῖσι προσεπιπὼν αὐτὸν, Οὐ
σὺ, ἔφη, Ἀνάχαρσις ὃν τυγχάνεις, ὁ Δαυκέ-
τα; ἐδάκρυσεν ὑφ' ἡδονῆς ὁ Ἀνάχαρσις, ὅτι
καὶ ὁμόΦωνον εὑρῆκε τινὰ, καὶ τέτον εἰδότα,
ὅσις ἦν ἐν Σκύθαις, καὶ ἡρετο· σὺ δὲ πόθενοι-
σθα ἡμᾶς, ὃ ξένε; καὶ αὐτὸς, ἔφη, ἐκεῖθεν
είμι πάρ' ὑμῶν, Τόξαρις τένομα, καὶ τῶν ἐπι-

Φανῶν,

cultus debebat ipsum quoque posse Anacharsin,
generis nobilissimi virum, et Scytharum e prin-
cipibus. Anacharsis autem unde illum agnosce-
ret popularem suum esse, Graece vestitum, ra-
sum genas, non cinctum, sine ferro, iam affa-
bilem, indigenarum iam vnum Atticorum? adeo
ab ipso iam tempore immutatus fuerat.

4. Sed Scythice ipsum allocutus Toxaris. Non
tu, inquit, Anacharsis es, Dautei filius? Lacry-
mari prae gaudio, Anacharsis, quod et linguae
suae peritum inuenisset aliquem, eumque gna-
rum, quis ipse esset inter Scythes; etque roga-
re: Tu vero, hospes, unde nosti nos? Et ipse, in-
quit, inde sum; e robis, Toxaris mibi nomen, non
Luc. Op. T. III. X e'no-

Φαινόν, ὡςε καὶ ἐγνῶσθαι ἂν τοις οὐτάρτοις
μῶν, ἔφη, ὁ Τόξαρις εἰ, περὶ τὸ ἐγώ τηκοσα, ὡς
τις Τόξαρις ἔρωτι τῆς Ἑλλάδος, ἀπολιπὼν καὶ
γυναικία σὲ Σκυθία, καὶ παιδία νεογνὰ, οἴχοιτο
ἐς Ἀθήνας, καὶ τοῦ διατρίβοι κεῖθι, τιμώμενος
ὑπὸ τῶν ἀρίστων; ἐγὼ, ἔφη, ἐκεῖνός είμι, εἰ
τις οὐδὲ λόγος ἔτι παρέντι. ἀκέν, ηδ' οὐδὲ
Ἀνάχαρσις, μαθητὴν σε ἴσθι με γεγονημένον,
καὶ ζηλωτὴν τοῦ ἔρωτος, σὲ ἡράσθης, ίδεν τὴν
Ἑλλάδα, καὶ οὐτάρτη γε τὴν ἐμπορίαν ταύτην ἀ-
ποδημήσας, ηκὼν σοι, μαρία παθὼν ἐν τοῖς δικαίοις
μέσος ἔθνεσι. καὶ εἶγε μὴ σοὶ ἐνέτυχον, ἐγνώ-
σο ηδη περὶ τῶν ἥλιου δύναμις, ὅπίσω αὖθις ἐπὶ ναῦν
κατιέναι, ὅτως ἐτεταράγμην, ξένα καὶ ἄγρωνα
πάντα

*e nobilibus, ut eo tibi notus sim. Numquid, in-
quit, ille tu Toxaris es, de quo audiri ego, Toxa-
rin quendam Graeciae amore, uxore relicta in Scy-
zia et paruis pueris, Atbenas abiisse, et nunc ibi
viuere, et in honore esse apud optimos quosque? Ille
ipse, inquit, ego sum, si quis de me adhuc sermo-
nem vos est. Tum, Noris ergo, inquit Anachar-
sus, discipulum me ruum factum esse, et aemulum
amoris, quo flagrabas, videndaes Graeciae. Huius
negotii studio profectus venio tibi sexcenta perpeffus
mula ab interieclis genibus. Ac nisi in re inci-
dissim, decretum iam erat, ante solis occasum retro
rursus descendere ad nauim, adeo perturbatus sum,
cum peregrina et ignora mihi viderem omnia. Sed
per*

πάντα ὅρῶν· ἀλλὰ πρὸς ἀκινάκη, καὶ Ζαμόλξιδος, τῶν πατρῷων ἡμῖν θεῶν, σύ με, ὦ Τόξαρι, παραλαβὼν ξενάγησον, καὶ δεῖξον τὰ μάλιστα τῶν Ἀθηνῆσιν, εἴτα καὶ τὰ ἐν τῇ ἄλλῃ Ἑλλάδι, νόμων τε τὰς ἀρίστας, καὶ ἀνδρῶν τὰς βελτίστας, καὶ ἥθη, καὶ πανηγύρεις, καὶ βίου αὐτῶν, καὶ πολιτείαν, δι' ἄπερ τοῦ τε, καὶ γὰρ μετὰ σὲ, τοσαύτην ὁδὸν ἱκομεν, καὶ μὴ περιῆδης ἀθέατον αὐτῶν ἀνασρέψοντα.

Τέτο μὲν, ἔφη οὖτος Τόξαρις, ἕκαστα ἐρωτικὸν εἴρημας, ἐπὶ τὰς θύρας αὐτὰς ἐλθόντα, οἰχεσθαι ἀπίστοντα· πλὴν ἀλλὰ θάρρει· καὶ γὰρ αὐτὸς Φήσις, ἀπέλθης, καὶ δέ αὐτὸς ἀφίησε τὸ φροντίδιον τῆς πόλεως, εἰλίγα τὰ θέλυητρα ἔχει περὶ τὰς

*per ego te acinacem; et Zamolxin, patria numixa,
obsecro, tu me, Toxari, adsumtum tanquam pere-
grinum circumducito, et ea, quae Athenis palcherri-
ma sunt, ostendito, cum et reliqua in Grae-
cia, leges optimas, viros praestantissimos, mo-
res, celebritates, viuendi rationem et administran-
dae reipublicae, prospera quae et iu, et post te ego,
tanrum itineris fecimus; neque patere me bis non
vixit domum redire.*

S. Illud quidem, inquit Toxaris, minime pro amatore dicebas, te, ad ipsas cum ianuas venisses, abitum parasse. Verum bono es animo. neque enim, ut aiebas, abiheris, neque te ita facile urbs haec dimiserit, neque pauca adeo habet pro hospitibus delini-

τὰς ἔντας, ἀλλὰ μάλα ἐπιλήψεται σε, ὡς μήτε γυναικὸς ἔτι, μήτε παιδῶν, εἴ σοι ἥδη εἰσὶ, μεμνησθε· ὡς δ' ἀν τάχισα πᾶσαν ἴδοις τὴν πέλιν τὴν Ἀθηνῶν, μᾶλλον δὲ τὴν Ἑλλάδα ὅλην, καὶ τὰ Ἑλλήνων καλὰ ἐγώ ὑποθήσομαι σοι. "Εἰς σοφὸς ἀνὴρ ἐνταῦθα, ἐπιχώριος μὲν, ἀποδημήσας δὲ μάλα πολλὰ ἦς τε Ἀσίαν, καὶ ἐς Αἴγυπτον, καὶ τοῖς αρίστοις τῶν ἀνθρώπων συγγενόμενος, τὰ ἀλλα καὶ τῶν πλεσίων, ἀλλὰ καὶ νομιδῇ πέντῃ ὄψει γέροντα ἐτῷ δημοτικῶς ἐσαλμύσον· πλὴν διά γε τὴν σοφίαν, καὶ τὴν ἄλλην ἀρετὴν, καὶ ν τιμῶσιν αὐτὸν, ὡςε καὶ νομοθέτην χρῶντα πρὸς τὴν πολιτείαν, καὶ ἀξιόσηι κατὰ τὰ ἐκείνα προστάγματα βιὲν. εἰ τὸν Φίλον κτῆσαιο,

καὶ

menta: sed valide re complectetur, adeo ut neque uxoris iam, neque liberorum, si qui tibi iam sint, memoriam feruaturus sis. Quomodo vero celerrime omnem videoas Atbenarum urbem, aut Graeciam potius totam, et bona Graecorum ac pulchra, ego tibi subiiciam. Est hic vir sapiens, indigena ille quidem, sed multum per Asiam et Aegyptum peregrinatus, et versatus cum bonisibus praestantissimis, caeterum non diuitum unus, sed oppido pauper; videbis senem ita, ut me, plebeium sit morem vestitum. verum propter sapientiam virtutemque aliam, maximo illum in honore habent, adeo ut legislatore iam illo ad constituantem ciuitatem videntur, et secundum illius praecepsa viuere velint. Hanc si uni-

καὶ μάθοις, οἵος ἀνὴρ ἐστι, πᾶσαν νόμιζε τὴν Ἐλλάδα εἰν αὐτῷ ἔχειν, καὶ τὸ κεφάλαιον ἥδη ἀνείδεναι τῶν τῆς ἀγαθῶν, ὡς ἐπὶ ἐστιν ὅ, τι ἀν μεῖζόν σοι καλὸν χαρίσασθαι δυναίμην, η̄ συστήσας ἐκείνω.

Μὴ τοίνυν μέλλωμεν, ἔφη, ὦ Τόξαρι, ἐ' Ανάχαρσις, ἀλλὰ με λαβὼν, ἀγε παρὸν αὐτὸν· ἀτὰρ ἐκεῖνο δέδια, μὴ δυσπρόσοδος, καὶ ἐν παρέργῳ θῆται σε τὴν ἔντευξιν ὑπὲρ ἡμῶν. εὐΦήμει, ἥδ' δέ, ἐκείνῳ τὰ μέγιστα χαριεῖσθαι μοι δοκῶ, ἀφοριμὴν παρασχῶν τῆς ἐξένοντος εὐποίειας· ἐπειδὸν, εἴσῃ γὰρ, ὅση περὶ τὰς ξένας η̄ αἰδῶς, καὶ η̄ ἄλλη ἐπιείκεια, καὶ χρηστότης. μᾶλλον δὲ κατὰ δαιμονά ἔτος αὐτὸς ἡμῶν πρόσεισιν.

ἢ ἐπὶ

*cum tibi conciliaueris, et quantus vir sit didiceris,
totam te in illo Graeciam babere parato, et sum-
mam iam nosse bonorum, quae hic sunt. Itaque non
est quod maius tibi donare bouum possim, quam illi-
si te commendem.*

6. *Ne igitur cunctemur, Toxari, inquit Ana-
charsis. sed prehensum me ad ipsum deduc. verum
illud timeo, ne difficiles accessus habeat, tuamque
pro me depreciationem non magni faciat. Bonæ ver-
ba! inquit, quin maxime illum affecturus videor,
subministranda illi beneficiae in hospitem occasio-
ne. Sequere modo, scies enim, quantus sit illius cir-
ca peregrinos pudor, et reliqua aequitas, et beni-
gnitas. Quin diuinitus ille ipse ad nos accedit, co-*

οὐ εἰπὶ συνοίας, οὐ λαλῶν ἑαυτῷ, καὶ ἀμφὶ προσ-
επών τὸν Σόλωνα, τέτοιοι, ἔφη, δῶρον μέ-
γιστον ἦκα ἄγων, ξένου ἄνδρα, Φιλίας δεσμον.

Σκύθης δέ ἐσι τῶν παρ' ἡμῖν εὐπατριδῶν, καὶ
ὅμως τὰνεὶ πάντα ἀφεῖς, ἥκεισινεσόμενος ὑπῆ,
καὶ τὰ καλλιζα ὄψόμενος τῆς Ἑλλάδος, καὶ γὰρ
ἐπίτομόν τινα ταῦτην ἐξεῦρον αὐτῷ, ὅπως ἔχ-
ει καὶ αὐτὸς μάθοι πάντα, καὶ γνώριμος γένοι-
το τοῖς ἀρίσοις· τέτοδ' ἦν σοι προσαγγεῖν αὐ-
τὸν. εἰ τοίνυν ἦγε Σόλωνα οἶδα, ζῆτω παι-
σεῖς, καὶ προξενήσεις αὐτῷ, καὶ πολίτην γνήσιον
ἀποφανεῖς τῆς Ἑλλάδος. καὶ ὅπερ σοι ἔφη
μηρὸν ἐμπροσθεν, ὡς Ἀνάχαρσι, πάντα ἔωρχ-
τας

*gitabundus ille, ille secum ipse loquens, et simul
Solonei allocutus, Huc tibi, inquit, donum
maximum adduco, peregrinum bovinum, indigentem
amicitiac.*

7. Scytha autem est, generosus apud nos, et ta-
men relicta, quae ibi sunt, omnibus, hic venit, ut
roboscum versetur, ut ea, quae pulcherrima sunt in
Graecia, videat, ego autem compendiariam banc illi
viam reperi, ut facile et ipse discat omnia, et inno-
tescat praestantissimis; hacc vero in eo inerat, ut
ad te illum dederem. Si igitur Solonem ego noui,
ita facies, et tanquam publico illum hospitio accipies,
et germanum Graeciae ciuem efficies. Et, Quod
tibi paullo ante dicebam, Anacbarsi, omnia vidisti,
vizo

νας ἦδη Σόλωνα ἴδον· τέτα αἱ Ἀθῆναι· τέτο
ῃ Ἐλλὰς, ἐκ ἔτι ζῶος, σύμπαντές σε Ἰσαγι,
πάντες σε Φιλέσσε· τυχικέτον ἐσι τὸ κατὰ τὸν
πρεσβύτην τέτον· ὀπάντων ἐπιλήσῃ τῶν ἐν
Σκυθίᾳ, συνὶν αὐτῷ. ἔχεις τῆς ἀποδημίας τὸ
ἄθηνα, τὸν τοτος τὸ τέλος. ἔτος δοι ὁ Ἐλλη-
νικὸς κατατέτο δεῖγμα τῆς Φιλοσοφίας τῆς
Αττικῆς. ἔτω τοίνυν γίγνωσκε, ὡς εὑδαιμονέ-
σατος ὡς, δις συνέση Σόλωνι, καὶ Φίλῳ χρηση
αὐτῷ.

Μακρὸν ὃν εἴη διηγήσασθαί, ὅπως μὲν ἥσθη
ὁ Σόλων τῷ διδάσκω, οἷα δὲ εἴπεν· ώς δὲ τὸ λοι-
πὸν συνῆσκεν, ὁ μὲν, παιδεύων καὶ διδάσκων τὰ
κάλλισκα, ὁ Σόλων, καὶ Φίλον ἄπασι ποιῶν τὸν

'Avā-

*vizo Solone. Hic Atticae. Hic Graecia. Non
iam hospes es. Norunt te omnes, omnes te amant.
Tantum est in hoc sene. Omnia quae sunt in Scy-
thia obliuionem capies, cum hoc si fueris. Habes.
præmia peregrinacionis tuæ, finem tui amoris.
Haec tibi norma Graecanica, hoc Atticae philo-
sophiae specimen. Ita igitur iudica, tu esse felicissi-
mum, qui cum Solone futurus sis, et amico illo sis.
vurus.*

X. Longum fuerit iam commemorare, quam
delectatus sit munere Solon, et quae dixerit, et
quomodo ab eo inde tempore vna vixerint, cum
alter quidem, Solon, institueret et doceret pul-
cherrima quaeque, et alicum omnibus concilia-

Ανάχαρσιν, καὶ προσάγων τοῖς Ἑλλήνων καλοῖς, καὶ πάντα τρίπον ἐπιμελέμενος, ὅπως ἥδισα διατρίψῃ ἐν τῇ Ἑλλάδι· ὃ δὲ, τεθηπώς τὴν σοφίαν αὐτῷ, καὶ μηδὲ τὸν ἔτερον πόδα ἐκὼν εἶναι 2) ἀπολειπόμενος. ὡς γὰν ὑπέσχετο αὐτῷ ὁ Τόξαρις, ἐξ ἑνὸς ἀνδρὸς, τῷ Σόλωνι ἀπαντα ἔγνω, ἐν ἀκαρεῖ, καὶ πᾶσιν ἦν γνωρίσας· καὶ ἔτρ μάτο δι' ἐκεῖνον. οὐ γὰρ μικρὸν ἦν Σόλων ἐπα νῶν, ἀλλ' οἱ ἀνθρώπαι καὶ τότο, ὡς νομοθέτη ἐπειθόντο, ἐφίλεν ὃς ἐκεῖνος δοκιμάζοι. καὶ σ πίζευον ἀρίστας ἀνδρας εἶναι. τὰ τελευταῖα καὶ ἐμυήθη μόνος Βαρβάρων Ἀνάχαρσις, δημοποιή

ret Anacharsin, et bonis eum Graecorum admonueret, omni ratione curans, uti quam suauissime in Graecia aetatem ageret: alter vero, Anacharsis, sapientiam huius admiraretur, nec latum pedem ab illo sua voluntate discederet. Ut enim promiserat illi Toxaris, ex uno viro Solone, breuissimo tempore cognoscebat omnia, et innotescerat omnibus, et in honore apud omnes erat. Neque enim paruum quiddam erat laudans Solon; sed homines hac etiam in re illi, tanquam legislatori, obsequebantur, amabantque quos ille probaret, et viros optimos esse credebant. Denique ad mysteria etiam admissus est Anacharsis, solus

2. Εἴναι] Legendum puto εἰκεία. Certe ita interpretatus sum. *Gesuer.*

τος γενόμενος, εἰ χρὴ Θεοῖς τῷ πιστεύειν καὶ τῇ-
το ἰσορρόπη τοις περὶ αὐτῷ. καὶ ἐκ ἀνέγερ-
ψεν, οἵμη, ἡ Σκύθας, εἰ μὴ Σόλων ἀπέθανε.

Βέλεσθε ἐν ἥδι ἐπαγάγω τῷ μύθῳ τὸ τέλος,
ὡς μὴ ἀκέφαλος περινοσοί; ὥρα γὰν εἰδέναι, ζ-
τηνός μου εἴνειν, ὁ Ἀνάχαρσις ἐκ Σκυθίας, καὶ *.
Τοξαρίς τενῦν ἐς Μακεδονίαν ἤκειτον, ἔτι καὶ
Σόλωνα γέροντα ἄνδρα ἐπαγομένω Ἀθηνῆςεν.
Φημὶ δὴ ὅμοιόν τι καὶ αὐτὸς παθεῖν τῷ Ἀναχάρ-
σιδι, καὶ, πρὸς Χαρίτων, μὴ νεμεσήσητέ μοι
τῆς εἰκόνος, εἰ βασιλικῷ ἀνδρὶ ἐμαυτὸν εἰνασσα.
Βάρβαρος μὲν γὰρ κομιεῖνος, καὶ ἐδέν τι Φχίης
ἀν τὰς Σύρες ἡμᾶς Φαυλοτέρας εἴναι τῶν Σκυ-
θῶν.

solus barbarorum, ciuitatis ante iure donatus, si
fides habenda est Theoxeno, hoc etiam de illo
narranti. Et ne redditurus erat, puto, in Scythiam,
nisi Solon esset mortuus.

9. Vultin' igitur iam inducam etiam finem *et*
coronidem fabulae, ne sine capite oberret. Iam
enim sciendum est, cuius mihi rei causa Anachar-
sis e Scythia inde Toxarisque nunc in Macedo-
niam venerint, adducentes insuper Solonem, se-
nem virum, Athenis. Aio nimirum simile mihi
quiddam Anacharsidi vsu venisse. Et, per ego
vos Gratiarum *numen rogo*, nolite irasci mihi ob-
istam imaginem, si regii generis viro me assimili-
lau. Barbarus enim et ille; neque Syros nos
Scythis villa in re deteriores temere dixeris. Ego
vero

θῶν. ἀτὰρ, ἐδὲ κατὰ τὸ Βασιλικὸν εἰσπομένην τάμεν ἐς τὴν ὁμοιότητα, κατ’ ἐκεῖνα δέ· ὅτε γὰρ πρῶτον ἀπεδήμησε ὑμῶν τῇ πόλει, ἐξεπλάγητο μὲν εὐθὺς ἴδων τὸ μέγεθος, καὶ τὸ κάλλος, καὶ τῶν ἐμπολιτευομένων τὸ πλῆθος, καὶ τὴν ἀλλαγὴν δύναμιν, καὶ λαμπρότητον πᾶσαν· ὥσε ἐπιπολὺ ἐτεθῆκεν πρὸς ταῦτα, καὶ εἰς ἔξημεν τῷ θεύματι, οἵον τι καὶ ὁ νησιώτης ἐκεῖνος νεκρίσκος ἐπεπόνθει πρὸς τὴν τε Μενελάς οἰκίαν. κατέμελλον εἴτε διατεθῆσεσθαι τὴν γιώμαν, ἴδωρ πόλιν ἀκμάζεσσαν ἀκμῆς Ιοσαύτη, καὶ καὶ τὸν ποιητὴν ἐκεῖνον, ἀνθενεσσαν ἀγαθοῖς πᾶσιν, οἷς Θάλλεις πόλις.

Οὕτω δὴ ἔχων, ἐσποκέμην ἥδη περὶ τῶν πραγτέων. καὶ τὸ μὲν δεῖξαν τῶν λόγων ὑμῖν,

πάλαι

vero non quantum ad regiam nobilitatem, similitudinem illam affecto, sed quantum ad illa priora. Cum enim primum peregrinus vestram in urbem veni, statim quidem percensus sum conspecta magnitudine, et pulchritudine, et ciuium numero, et reliqua omni facultate ac splendore. Itaque dum ad ista stupebam, nec par eram admirationi, quale quid illi de insula adolescenti accidit ad Menelai domum. Et debebam ita animo affici, qui viderem, urbem in eo culmine constitutam, et secundum poëtam, bonis omnibus florentem, queis vigere urbes solent.

10. Ita nempe habens, quid agendum esset, iam considerabam. Et facultatis quidem dicendi speci-

πάλαι ἀδεδοκτο. τίσι γὰρ ἂν ἄλλοις ἔδειξα;
 σιωπῇ παρεδεύσας τηλικαύτην πόλιν; εἰήτουν
 γὰρ (εὖδ' ἀποκρύψομαι τάληθες,) οἵτινες οἱ
 πρεσβύτεροι τοῖν, καὶ οἵς ἂν τις προσελθὼν, καὶ
 συγγραψάμενος προσάτας, συναγωνισαῖς χρῶ-
 το πρὸς τὰ ὅλα. ἐνταῦθα μοι ἔχεις, ὡσπερ
 τῷ Ἀναχάρσιδὶ καὶ ἑτοῖς βάρβαρος, ὁ Τόξαρις,
 ἄλλα πολλοὶ, μᾶλλον δὲ πάντες, τὰ αὐτὰ, μό-
 γον ἐκ αὐταῖς συλλαβαῖς ἐλεγον· ὡς ξένος, πολ-
 λοὶ μὲν καὶ ἄλλοι χρησοὶ, καὶ δεξιοὶ ἀγὰ τὴν πό-
 λιν, καὶ ἐκ ἂν ἄλλαχόθι τοσκάτης εὔροις ἀνδρας
 ἀγαθός· δύο δὲ μάλιστα ἐστὸν ἡμῖν ἀνδρες ἀρίστω,
 γένει μὲν, καὶ ἀξιώματι, πολὺ πρεσβύτεροι α-
 πάντων, παιδείᾳ δὲ, καὶ λόγῳ δινάμει, τῇ Ἀτ-
 τικῇ

specimen vobis praebere, decretum olim fuerat.
 Quibus enim praebetrem aliis, si silentio talem vr-
 bem praeterirem? Quaerebam enim, (neque ve-
 rum celabo) qui essent principes, et quibus quis
 applicans se, et patronis sibi adscitis, deinde au-
 xiliatoribus uti ad vniuersa posset? Hic mihi non
 unus aliquis, ut Anacharsidi, isque barbarus, To-
 xaris, sed multi, quin omnes eadem, tantum
 non iisdem syllabis, dixere: *Multi quidem, ho-
 spes, et alii boni dextrique in vrbe viri, nec alias
 tot bonos viros inuenias.* Duo autem maxime sunt
 nobis viri optimi, genere quidem et dignitate multum
 superiores omnibus, doctrina autem et eloquentia
 Atti-

τηνδιδει παρεκβάλλοις ἄν. ή δὲ παρὰ τοῦ δῆμος εὔνοια, πάντα ἀρωτικὴ πρὸς αὐτές· καὶ τατὶ γίγνεται, ὅ, τι ἀνέστοι ἐθέλωσιν· ἐθέλεσι γάρ ὅ, τι ἀνέρισον ἡ τῇ πόλει. τὴν μὲν γὰρ χρηστότερα, καὶ τὴν πρὸς τὰς ἔνακτος Φιλανθρωπίαν, καὶ τὸ ἐν μογέθει τοσάτῳ ἀνεπίφθεον, καὶ τὸ μετ' εὐνοίας αἰδεσίμον, καὶ τὸ πρᾶον, καὶ τὸ εὐπρόσοδον, αὐτὸς ἂν ἄλλος δικηγόροι, πειραθεῖς μηδὲν ὑδερον.

Καὶ ὡς μᾶλλον θαυμάσης, μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς οἰκίας ἕξὸν, υἱὸς καὶ πατὴρ, ὁ μὲν, εἴ τινα Σόλωνα, η Περικλέα, η Ἀριστίδην ἐπινοεῖς, ὁ δὲ υἱὸς, καὶ ὁ Φθεῖς μὲν, αὐτίκα ἀπάξεται σε,

εἴτε

Africæ illos decadi comparaueris. Tantum autem populari gratia florent, ut plane amentur: idque ipsum magna cum utilitate reipublicae accidit. Fit que quidquid bi volunt: volunt enim quidquid optimum est. Benignitatem enim, et in hospites humanitatem, et quod in tanta magnitudine nullum inuidiae locum relinquunt, et quod in illa se benevolentia venerabiles tamē praestant, et quam sint placidi, quam faciles accessus habeant; rute aliis enarrare poteris, periculo paullo post facto.

ii. Usque magis mireris, ex una eademque domo sunt, filius et pater. Hic quidem, si Solonem aliquem, aus Periclem, aut Aristidem cogitas: filius vero, ubi primum videris, statim te amicum sibi abducet,

ἔτω μέγας ἔστι, καὶ παλὸς ἀρρενοπήν τινα τὴν
εὐμορφίαν. εἰ δὲ καὶ Φθέγξαιτο μόνον, σιχύ-
σεται 3) σε ἀπὸ τῶν ὥτων ἀναστάμενος· τοσ-
αύτην Ἀφροδίτην ἐπὶ τῇ γλώττῃ ὁ νεκυίσκος
ἔχει. ἢ γέ τοι πόλις ἀπασα κεχηνότες ἀκέστι,
ὅπότ' αὖ δημιγορήσων παρέλθοι· ὅποιον Φαθ-
τὰς τότε Ἀθηναῖς πρὸς τὸν τῷ Κλεονίζ πε-
πονθέναι, παρ' ὃσον τοῖς μὲν ἐκ εἰς μαρτὺν
μετεμβλησε τῷ ἔρωτος, δὸν ἡράσθησαν τῷ Ἀλ-
κιβιάδῳ· τῶν δὲ ἡ πόλις καὶ Φιλεῖ μόνον, ἀλ-
λὰ

*ducet, ita procerus est, et virili quadam formosi-
tate pulcher: si vero locurus solum fuerit, illicet au-
ribus te deuincto abibit: tantam in lingua Venerem
babet iuuenis. Vrbs quidem vniuersa biances au-
diunt, quoties in concionem prodierit, id quod aiunt
Atheniensibus, qui tum erant, in Cliniae filio acci-
disse: nisi quod illos quidem non ita multo post amo-
ris illius, quo prosecuti Alcibiadem fuerant, poenituit;
bunc vero non amat modo ciuitas, sed reueren-
tia*

3. *Oīχῆσεται*] Respicit ad Ogmium illum
Gallorum Herculem: qui catenis ex ore suo
ad aures audientium pertinentibus non pro-
fecto alligatos tantum stanti sibi habet, sed
abducit, trahit, rapit, quocumque ipse ire
placeat. Haec vis verbi *oīχῆσεται* hanc
nos verbis *illicet* et *abibit* exprimere studui-
mus. *Gessner.*

λὰ καὶ αἰδεῖσθαι ἥδη ἀξιοῖ, καὶ ὅλως, ἐν τῷτο
ἥμιν δημόσιον ἀγαθὸν ἔστι, καὶ μέγα ὄφελος ἡ
πασιν, ἀνὴρ ~~ζῆσ~~. εἰ δὴ αὐτός τε καὶ ὁ πατήρ
αὐτῶν δέξαιοτό σε, καὶ Φίλον ποιήσαιντες, πᾶ-
σαν ἔχεις τὴν πόλιν, καὶ ἐπιστῆσαι χρὴ τὴν χει-
ρῖν, τῷτο μένον, καὶ εἰ ἔτ' ἐνδοιάσιμα τὰ σά.
ταῦτα νὴ τὸν Δίοντας ἐλεγον, εἰ χρὴ καὶ
ὅρκον ἐπάγειν τῷ λόγῳ. καί μοι ἥδη πειρωμέ-
νῳ, τὸ πολλοσὸν τῶν προσόντων εἰρηκέναι ἐθε-
ξαν· ἐχεῖς ἔδρας τούτουν, ἐδομένοις ἔργον, ὡς ὁ
Κεῖος Φησίν, ἀλλὰ χρὴ πάντα μὲν καλῶν κινεῖν,
πάντα δὲ πράττειν, καὶ λέγειν, ὡς Φίλοι ἡμῶν
τοιᾶτοι γένοιντο· ήν γὰρ τοῦτο ὑπάρχει, εὑδία
πάντα,

*zia iam dignatur. Denique unum hoc publicum no-
strum bonum est, et maxima omnibus utilitas, hic
vir! Si igitur et ipse et ipsius pater recipiant se, et
amicam sibi faciant, ciuitatem babes uniuersam:
et hoc solum opus est, ut manu significationem vo-
luntatis edant, neque amplius de tuis fortunis dubi-
zare licebit. Haec ita me Iupiter, (si iusurandum
ad dicere orationi fas est) dixerunt uniuersi: et
nisi iam experiens, vix aliquam de multis par-
tem eorum, quae insunt, dixisse videntur. Non
igitur desidendi, aut differendi, ut Ceūs poēt
ait, iam tempus est, sed funem omnem mouere
oportet, facereque et dicere omnia, hi ut amici
nobis fiant. Hoc enim si contigerit, serena o-
mnis,*

πάντα, καὶ πλέος ἔριος, καὶ λεπτώματα ἡ θάλασσα, καὶ ὁ λημὴν πλησίον.

mnia, et secunda nauigatio, et molli fluctu leniter motum mare, et postus in proximo.

Πῶς δεῖ ιεροίαν συγγράΦΕΙΝ.

AΒδηρίταις, Φασὶ, Λυσιμάχῳ ἥδη βασιλεύεντος, ἐμπεσεῖν τι νόσημα, ὃ καλὲ Φίλων, τοιότο πυρέττειν μὲν γαρ τὰ πρώτα πανδημεὶ ἀπαντας, ἀπὸ τῆς πρώτης εὐθὺς ἐργάμενως, καὶ λιπαρεῖ τῷ πυρετῷ περὶ δὲ τὴν ἐβδόμην τοῖς μὲν αἷμα πολὺ ἐκ τριῶν ἔνεν, τοῖς δὲ ιδρῶς ἐπιγενόμενος πολὺς καὶ ὅτος, ἐλυσε τὸν πυρετόν. ἐς γελοῖον δέ τι πάθος περίην I) τὰς γνώμας

Quomodo historia conscribenda sit.

Abderitas dicitur Lysimacho iam regnante morbus inuasisse, mi iucundissime Philo, talis. Febricitasse enim primum tota vrbe omnes, a primo statim die valide, et febri continua: circa diem vero septimum, aliis sanguis copiosus nari bus fluens, alii sudor superueniens largus et ipse, febrim soluit. At illa febris in ridiculam quan-

dam

I. Περίην]. Significat hic περίηναι redigo, eodem-

γνόμαις αὐτῷν· ἀπαντεῖ γὰρ ἐς τραγῳδίαν παρεκινέντο, καὶ λαμβεῖσθαι θεόγονοντο, καὶ μέγα εἰδόντων, μάλιστα δὲ τὴν Εὐριπίδα Ἀνδρομέδαν ἀμοιβάδεν, καὶ τὴν τᾶς Περσέως ἑτοίμην ἐν μέλει διεδήσαν· καὶ μετῆν ἦν ἡ πόλις ὥχρῶν ἀπάντων καὶ λεπτῶν, τῶν ἑβδομαίων ἐκείνων τραγῳδῶν.

Σὺ δέ ὦ Θεῶν τύραννε καύνθρώπων, Ἐρω,
Καὶ τἄλλα μεγάλῃ τῇ Φωνῇ ἀναβοῶνταν, καὶ
τέτο· ἐπιπολὺ, ἄχρι δὴ χειμῶν, καὶ κρύος δὲ
μέγα γενόμενον, ἐπαυστε ληρῶντας αὐτές. αι-
τίαν δέ μοι δοκεῖ τὰ τοιάτα παρασχεῖν, Ἀφ-
χέλαος

dam affectionem mentes illorum coniecit. Omnes ad tragediam vitioso motu impellebantur, et iambica proferebant, et clamabant valide, maxime vero Euripidis Andromedam solitario cantu pronuntiabant, et illam Persei oratione meditate persequebantur. Plena igitur urbs pallidis omnibus et extenuatis septiduanis illis tragedis:

Taque o Deorum hominumque faece rex, Amor,
Et reliqua voce magna proclaimantibus, idque
inultum diuque, donec hiems, et frigus magnum
ingruens, delirio illorum finem imposuit. Cau-
sam mihi vero videtur huiusmodi *euensis praebuisse*

eodemque significatu et constructione utitur
Herodian. VII. 3. 12. ὁ Μαξιμῖνος τὰς πλά-
γες τῶν ἐνδόξων οἰκων ἐς πενίαν περισήσας.
Nominatiuus autem verbi, hoc Luciani lo-
co, est τὸ νόσημα. Reitz.

χέλκος ὁ τραγῳδὸς, εὐδοκιμῶν τότε, μετάποτε
θέρας ἐν πολλῷ τῷ Φλογίῳ τραγῳδῆσας αὐ-
τοῖς τὴν Ἀνδρομέδαν, ὡς πυρεῖα τε ἀπὸ τοῦ
θεάτρου τὰς πολλὰς, καὶ αναζάντας ὑπερον ἐς
τὴν τραγῳδίαν παρολισθαίνειν, ἐπιπολὺ ἐμφι-
λοχωράστη τῆς Ἀνδρομέδας τῇ μητρὶ αὐτῶν,
καὶ τῷ Περσέως ἔτι σὺν τῇ Μεδύσῃ, τὴν ἐκέ-
γνώσκην περιπτετομένη.

Ως μὲν ἐν, Φασὶν, ἐὼν παραβαλεῖν, τὸ Ἀβ-
δηρίτικὸν ἐκεῖνο πάθος, καὶ νῦν τὰς πολλὰς τῶν
πεπαιδευμένων περιελήλυθεν· οὐχ ὡς τραγῳ-
δεῖν, ἐλαττον γέρ τὸ παρέπαιον, ἀλλο-
τρίοις ιαμβείοις, καὶ Φαύλοις κατεσχημένοις· ἀλλ'
ἀφ' οὗ δὴ τὰ ἐν ποσὶ ταῦτα κεκίνηται, ὁ πόλε-
μος

buisse Archelaus, Tragoedus ea aetate fauore
hominum florens, qui media aestate, multo ae-
stu; Andromedam illis egerat, adeo ut ab ipso
theatro multi febricitarent, et surgentes deinde
in tragoediam delaberentur, cum suavitate qua-
dam obuersante memoriae ipsorum Andromeda,
et Perseo cum sua Medusa circa sensus vniuscuius-
que adhuc volitante.

2. Si igitur vntum, quod siant, alteri compa-
rare fas est, Abderiticus ille morbus nunc quo-
que eruditorum multos comprehendit: non illos
quidēm vti tragoedias agant: minus enim sic de-
litarent, si iambis alienis nec malis occupati essent.
Sed ex quo praesens hic motus exstitit, bellum,

338. LUCIANI QVOMODO

μος ὁ πρὸς τὰς Βαρβάρας, καὶ τὸ ἐν Ἀρμενίᾳ
τρῶμα, καὶ αἱ συνεχεῖς υἷαι, ἀδεῖς, ὅστις ἐκ
ἰσορίᾳν συγγραφεῖ μᾶλλον δὲ Θεοφίδημ, καὶ
Ἡρόδοτοι, καὶ Ξενοφῶντες ἡμῖν ἀπαντεῖς· καὶ
ιες ἔοικεν, ἀνηθές ἀρ ἐν ἐκεῖνος, τὸ, Πόλεμος
ἀπάντων πατήρ 2) εἴ γε καὶ συγγραφέας ποσὶ^{πατέρες}
πατέρες φυσεν, ὑπὲ μιᾶς τῇ δέρη.

Ταῦτα τοῖνυν, ὦ Φιλάτης, ὁρῶντα, καὶ αἱ
ἴκοντά με, τὸ τὰ Σιρωτέως ἐκεῖνο εἰσῆλθεν
αὐτὸς

inquit, contra barbaros, et vulnus in Armenia
aceptum; et victoriae perpetuae; nemo est, qui
conscribat historiam, potius vero Thucydides
nobis, et Herodoti, et Xenophontes sunt osines.
Et, ut videtur, verum erat illud, bellum o-
mnium esse patrem, si una tot historicos plaga
genuit.

3. Haec igitur, amice, videntein me et au-
dientein Sinopensis illud subiit. Cum enim iam
ducere

2. Πόλεμος ἀπάντων πατήρ] Respicit ad il-
lam Heracliteorum veterum philosophorum
ἐνυπιστροπὴν, pér quam ἡγεόσθαι τὰ ὄρ-
τα, ipse ait apud Diogenem Laerzium IX, 7.
Heraclitus. Nemo forte explicauit eam si-
ναντιστροπὴν, et rerum omnium ex pugna
quadam elementorum originem copiosius
quam Hippocrates de diaeta I, 1. sq. VII, 6.
sq. in primis c. 12 — 17. Gesner.

έπόσε γὰρ οὐ. Φίλιππος ἐλέγετο ἡδη ἐπελαύνειν,
οἱ Κορίνθιοι πάντες ἐταράττοντο, καὶ ἐν ἔργῳ
ῆσαν· οὐ μὲν, ὅπλα ἐπισκυνάζων, οὐ δέ, λίθους
παραφέρων, οὐ δὲ, ὑποκοδομῶν τὴν τείχεα, οὐ
δέ, ἐπελξιν ὑποσηρίζων, οὐ δὲ αἴλος, αἴλο τι
τῶν χρεούμων ὑπεργων. οὐ δή Διογένης ὁρῶν
ταῦτα, ἵπει μηδὲν εἶχεν οὐ, τι καὶ πράττοι, καὶ
δεῖς γὰρ αὐτῷ οὐδὲν ἔχειτο, διαζωσάμενος τὸ
τριβάνιον, σπαδῇ μάλα καὶ αὐτὸς ἐκάλει τὸν
πίθον, ἐν τῷ ἐτύγχανεν σίων, αἷνα καὶ κάτω
τὴ Κρανείη· καὶ τικος τῶν συνήθων ἐρομένης, τι
ταῦτα ποιεῖ, οὐ Διόγενες; Κυλίω, ἘΦη, καὶ γά
τὸν πίθον, ὡς μὴ μόνος ἀργεῖν δοκοίην ἐν τοσά-
τοις ἐργαζομένοις.

Καὶ-

ducere contra Cōrinthios nuntiaretur Philippus, perturbari omnes et trepidare, atīna parare alius, aliis adferre lepides, alias mutorum partem substruēre, loricam moenium firmare alius, alias vero aliud eorum, quae usui essent, ministrare. Diogenes vero videns ista, cum quod ageret non haberet, neque enim quisquam filio ad villam rem utebatur, succincto palliolo suo, studiosē admodum et ipse dolium, in quib degebat, voluere sūsem deorsum in Crānio: et familiarium interrogante uno, quorsum haec facis? Diogenes respondet, Volum et ipse dolium, ne otiosus solus inter tot oīcupatos videar.

Καύτης ἦν, ὡς Φίλων, ὡς μὴ μόνος ἀφθονος
εἶην ἐν ἕτω πολυφώνῳ τῷ καιρῷ, μηδὲ ὥσπερ
καιρικὸν δορυφόρημα, κεχηρώς σιωπῆς παραφε-
ρούμην, καλῶς ἔχειν ὑπέλαβοι, ὡς δύνατόν με,
κυλίσας τὸν πάθον, ἐχὼς ἴσορίαν συγγράφει,
ἀδὲ πρᾶξεις αὐτὰς διεξιέγομ· ἐχὼ ἕτω μεγαλό-
τολμος ἔγω, μηδὲ τότο δείσης περὶ ἐμὲ· οἴ-
δε γὰρ, ἡλίκος ὁ κίνδυνος, εἰ κατὰ τῶν πετρῶν
κυλίει τις, καὶ μάλιστα, οἷον τάμοντάτο πεθά-
κνου, ἀδὲ πάνυ καρτερῶς ἱκνεραμευμένουν· δεῖ-
ση γὰρ αὐτίκα μάλι πρὸς μηρόν τι λιθίδιον
προσπταίσαντα, συλλέγειν τὰ ὅσρακα. τί ἂν
ἔγνωσαι μοι, καὶ πῶς ἀσφαλῶς μεθέξω τῷ πο-
λέμῳ, αὐτὸς ἔξω βέλκες ἔσως, ἔγώ σοι Φράσω.

τάτα

4. Itaque ipse ego quoque, Philon, ne mutus
solus essem in vocali adeo tempore, neque co-
mici satellitii instar hiante ore præterueherer, de-
cere arbitratus sum, pro virili me quoque do-
lium voluere, non ut historiam scriberein, neque
ut ipsa enarrem facta; non ita audax ego, neque
hoc de me metueris. Noui enim, quantum sit
periculum, si per saxa voluat aliquis, in primis,
doliolum, quale meum est, non valide admo-
dum a figulo elaboratum: cogar enim, si vel ad
paruum lapillum offendam, testas colligere.
Quid igitur decretum mihi sit, et quomodo tu-
tus in partem belli venturus sim, extra teli is-
tum ipse constitutus, tibi enarrabo. Nimirum
a fa-

HISTORIA CONSCRIBENDA SIT 341

τέτη μὲν καπνῷ, καὶ κύματος 3), καὶ Φροντίδων, ὅσαι τῷ συγγράφειν ἔνεισιν, ἀνέξω εμαυτὸν, εὗ ποιῶν. παραινέσιν δέ τινα μικρὰν, καὶ ὑποθήκας ταύτας ὀλίγας ὑποθήκας τοῖς συγγράφεσιν, ως κοινωνῆσαν αὐτοῖς τῆς οἰκοδομίας, εἰ καὶ μὴ τῆς ἐπιγραφῆς, ἀκρογε τῷ δικτύλῳ τῷ πηλῷ προσαψήμενος.

Καίτοι κόδε παραινέσεως οἱ πολλοὶ δεῖν οἴονται σφίσιν ἐπὶ τὸ πρᾶγμα, καὶ μᾶλλον η τέχνης τινὸς ἐπὶ τὸ βαθίζειν, η βλέπειν, η ἐσθίειν, ἀλλὰ

a fumo, et fluctu, et curis, quae scribendo adiunctae sunt, abstineba me, sapienti consilio. Adiunctionem autem parvam quandam, et pauca haec praecepta subiiciam scribentibus, ut in aedificandi aliquam partem veritatem, licet in inscriptione nulla mei mentio futura sit, qui extreto tantum digito lutum attigerim.

5. Quinquam neque admonitione plerique opus sibi esse putant ad hoc negotium, non magis quam arte quadam ad incedendum, aut vivendum, aut edendum: sed facillimum omnino,

Y 3 et

3. Καπνῷ καὶ κύματος] Locum hunc, qui me diu torserat, aperuit tandem Iac. Vpronus, ostensio, ad quem alludit, Homeri loco; qui inspectus rem totam statim pulchre expediet. Scyllam ut effugeret, gubernatori mandat Vlysses: τέτη μὲν καπνῷ καὶ κύματος ἔκτὸς ἔεργε Νῆα etc. du Soul.

λαὶ πάντιν ἔργον, τῷ πρόχειρον, καὶ ἀπαντος εἰ-
ναι ισορίαν συγγένεψαι, ἵν τις ἐφημηνεῦσαι τὸ ε-
πελθὸν δύνηται· τὸ δὲ, οἰσθά πε καὶ αὐτοῖς,
ω̄ ἑταῖρε, ω̄ς ἡ τῶν εὑμεταχειρίσων, ἀδεὶς ἐχ-
θύμως συντεθῆναι δυναμένων τέττ' ἔτιν, ἀλλακεὶ
τι ἐν λόγοις, καὶ ἄλλο πολλῆς τῆς Φροντίδος
δεέμενον, ἥν τις, ω̄ς ὁ Θεοκοδίδης Φεσίν, εἰς αἱ
κτήματα συντιθείη. οἵδε μὲν ἡνὶς πάντιν πολλοὺς
αὐτῶν ἐπιτελέψων, ἐνίοις δὲ καὶ πάντιν ἀπαχθῆναι
δόξων, καὶ μάλιστα ὅπόσαις ἀποτετέλεσαι ἥδη,
καὶ εν τῷ κοινῷ δέδειται ἡ ισορία. εἰ δὲ καὶ
ἐπήνηται ὑπὸ τῶν τότε ἀνροαστημένων, μανία,
εἴγε ἐλπὶς 4), ω̄ς οἱ τοιάτοι μεταποιήσασιν ἡ
μετα-

et promptum, et vniuscuiusque esse, scribere hi-
storiā, modo quis eloqui, quae in mentem
veniunt, possit. Hoc vero, nosti fore ipse quo-
quic, sodalis, quam non sit ex facillimis, neque
ex iis, quae negligenter componi possint, sed
hoc esse, si quid est in studiis literarum aliud,
quod multa cura indigeat; si quidem aliquis,
tanquam possessionem in perpetuum obtinendam,
ut ait Thucydides, componere velit. Noui equi-
dem fore, ut non admodum multos aduertantur,
quin omnino, ut odiosus etiam quibusdam videar,
illis praesertim, quibus iam perfecta est, et ostensio
in publico historia. Si vero etiam laudata sit
ab audientibus, insania fuerit sperare, retracta-

4. Μανία, εἰ γε ἐλπὶς] Locus turpiter cor-
ruptus.

μεταγράψοντι τι τέλος ἀποκέντησεν, καὶ
ώσπερ εἰς τὰς Βασιλεῖς αὐλὰς ἀποκατέβησαν. Εἴ-
κας δὲ εἰς χεῖρον καὶ πρὸς αὐτὰς ἐκείνης εἰρη-
θεῖαι, οὐ, εἰ πατερός πόλεως ἄλλος συζυγός, η Κελ-
τοῖς πρὸς Γέτας, η Ἰνδοῖς πρὸς Βακτρίας. (αὐ-
τῷ πρὸς ήμᾶς γε πολυήστενον ἂν τις, ἀπάντων
ἥδη περιεργωμένων) ἔχωσιν ἀστικαὶ συντιθέναι,
τὸν κανόνικα τέτον προσάγοντες, ἤνπερ γε δόξῃ
αὐτοῖς ὅρθος εἶναι· εἰ δὲ μή, αὐτοὶ μὲν καὶ τό-
τε τῷ αὐτῷ πήχει, ὥσπερ καὶ νῦν, μετρέν-
των τὸ πρᾶγμα· οἱ ιατροὶ δὲ εἰς πάνυ ἀναστέ-

ταύτη

turos aliquid, aut aliter scripturos eorum, quae
seine firmata auctoritatibus et quasi in aulas regias
reposita sunt. Veruntamen non pessimum fuerit
etiam ad illos ipsos dicta haec esse, ut, si quantum
bellum confletur aliud, aut Celtarum aduersus
Getas, aut contra Bactrianos Indorum, (neque
enim contra nos quisquam quisit *regis quid*, per-
domitis iam omnibus) habeant, quomodo com-
ponere melius possint, applicanda hæc norma,
li quideam recta illis videatur esse. Si minus,
ipsi quideam tum eadem vlna, vt nunc etiam, rem
metiantur: medicus vero non valde angetur, si

Y 4

Abde-

ruptas. Pro μαρίᾳ, εἶγε ἐλπίς sine dubio
legendum μαρία εἰη γε ἐλπίς. Videtur
huic viceri cum interpretatione succurrisse
etiam Interpres: *lensitas*.

344 LVCIANI QVOMODO

ταὶ, ἦν πάντες Ἀβάρείται ἐπόντες Ἀνδρομέδαν τραγῳδῶσι.

Διττῷ δὲ ὄντος τῷ τῆς συμβελῆς ἔργῳ, τὰ μὲν γὰρ αἰρεῖσθαι, τὰ δὲ Φεύγειν διδάσκει, Φέρε πρώτα σῖπωμεν, ἀτίνα Θευκτέον τῷ ἴσορία συγγράΦοντι, καὶ ὃν μάλιστα καθαρευτέον· τε πειτα, οἵ χρώμενος ἐκ ἀν ἀνάρτοι τῆς ὁρθῆς, καὶ ἐπ' εὐθὺν ἀγάσης, ἀρχήν τε οἴσαν αὐτῷ ἀπιτέον, καὶ τάξιν ἥντινα τοῖς ἔργοις ἐΦαρμοσάσθαι, καὶ μέτρον ἐκάστα, καὶ δὲ σιωπητέον, καὶ οἵ συδιατριπτέον, καὶ ὅσα παραδραμεῖν ἀμεινον, καὶ ὅπως ἔρμηνεῦσαὶ αὐτὰ καὶ συναρμόσσαμ. ταῦτα μὲν, καὶ τὰ τοιαῦτα, ὕσερον· νῦν δὲ, τὰς κακίας

Abderitani omnes sua voluntate agant Andromedam.

6. Cum autem duplex consilii opus sit, quod alia eligere docet, fugere vero alia: age priūum dicamus, quae fugienda sint scribenti historiam, et a quibus purum esse oporteat: deinde quibus rebus vīsus non aberret a vera via, quaeque recto itinere ducat; quo initio illi sit incipiendum, quis ordo sit accommodandus rebus, quae vniuersiusque mensura, quae praetereunda silentio, quibus immorandum sit, quae melius breuiter percurrire, quomodo verbis explicanda omnia, et inter se committenda, atque deuincienda. Atque haec quidem, et similia his, deinde. Iam nunc vero

κίας ἡδη εἰπώμεν, ὅπόσαι τοῖς Φωύλως συγχράΦεσι παραπλέθεσι. ἐ μὲν ἐν κοινῷ πάντων λόγων ἐσὶν ἀμαρτήματα, ἐν τε Φωνῇ, καὶ ἀρμονίᾳ, καὶ διανοίᾳ, καὶ τῇ ἄλλῃ ατεχνίᾳ, μακρὸν τε ἐν εἰηέπελθεῖν, καὶ τῇ παρέστης ὑποθέσεως ἐπὶ ίδιαν. κοινὰ γὰρ, ως ἐφην, ἀπάντων λόγων ἐσὶν ἀμαρτήματα ἐν τε Φωνῇ, καὶ ἀρμονίᾳ.

^οΑ δὲ ἐν ισορίᾳ διαμαρτάνεται, τὰ τοιχῦτα
ἄν εὔχοις ἐπιτηρῶν, οἷα κάμοι πολλάκις ἀκροω-
μένω ἔδοξε, καὶ μάλιστα ἡν ἀπασιν αὐτοῖς αντι-
πετάσῃς τὰ ὥτα. ἐκ ἀπαιρον δὲ μεταξὺ καὶ
ἀπομνημονεύσατο ἐνια, παραδείγματος ἐνεκα, τὴν
ἡδη

vero vitia dicamus, quae malos scriptores coini-
tantur. Quae quidem igitur in oratione omni
communia insunt vitia, in lingua, in composi-
tione, et sententia, in ruditate reliqua, longum
fuerit persequi, et huius argumenti minime pro-
prium est. Communia enim, quod modo dixi,
omnis orationis vitia sunt in lingua et compo-
sitione.

7. Quae vero in historia peccant, ea, si obser-
uare velis, talia inuenias, qualia mihi etiam, qui
saepius audiui, videbantur, et maxime si omni-
bus illis patulas aures praebueris. Neque vero
intempestium, interea etiam speciminis causis
quaedam coinmemorare eorum, quae iam ita scri-

ἥδη ἔτω συγγεγραμμένων· καὶ πρότον γε ἐκεῖνο, ἡλίκον ἀμφεπάνεστιν, ἐπισκοπήσαμεν. αὐτοὶ λέγοντες γὰρ οἱ πολῖοι αὐτῶν τὰς ισορεῖν τὰ γεγονημένα, τοῖς ἐπαίνοις ὠρχόντων· καὶ σρυττῆν ἐνδιατρίβεσθαι· τὰς μὲν οἰκείας ἐς ὑψοῦ ἐπαίροντες, τὰς πολεμίας δὲ πέρα· τὰ μετρία παταρέζόνταντες· ὥγνοεντες, ως καὶ σενῷ τῷ· Ἰσθμῷ διαρίσαντες, ἀλλά τι μάγια τεῖχος εν μέσῳ ἐσὶν αὐτῶν, καὶ τῶν μεστικῶν δὴ τότε, διὸς διὰ πασῶν, ἐσὶ πρὸς ἄλληλα, εἴ γε τῷ μὲν ἐγκαμιάζεσθαι, μάνη ἐνὸς μέλει, ὅπωσδεν ἐπανιέσθαι καὶ εὐΦερναῖ τὸν ἐπανιέμενον· καὶ εἰ Φευδαρεῖνων ὑπάρχει τυχεῖν τὰ τέλες, ὀλίγον ἀν Φρεσντίσεσεν. οὐ δὲ

αὐτόν

pta sunt. Et primum quidem illud quantum sit eorum peccatum inspiciamus, quod oimittit vulgus illorum docere, quae facta sunt, et in laudibus principum atque ducum immorantur, suos quidein tollentes in summum, hostes vero ultra modum deprimentes: ignari, quam non angusto interuallo disternata et separata sit ab encomio historia; sed magnum hisce murum esse interpositum; et, ut musicorum voce utamur, octaua duplici, id est eo quod maximum est interuallo illa a se inuicem distare: . siquidem encomium scribenti illa sola cura est, quomodo cumque laudare, et exhilarare eum, qui laudatur, et, si per mendacia finem illum consequi detur, paruum caruerit;

εὐθὺς τι φεῦδος ἐπιτσσὸν ἡ ἱστορία, οὐδὲ ἀμεριαῖον
αἰνάσχοιτο, οὐ μᾶλλον, η τὴν ἀργηρίαν ιατρῶν
ταῦτας Φασι, τὴν πρωχεῖαν, παραδεῖσασθαι αὐτοῖς
τι εἰς αὐτὴν ιατρικοθέσιν.

"Ετι ἀγνοεῖν ἐσίκασιν οἱ τοιεῖτοι, οἵ ποιητι-
κῆς μὲν, καὶ παιημάτων, ἄλλαι ὑπερσχέσεις, καὶ
κκνόνες ἴδοι· ἵσορίας δὲ, οὐδὲν. εἰκῇ μὲν γὰρ
ἀνρατής η ἐλευθερία, καὶ νόμος εἰς, τὸ δέξαν
τῷ ποιητῇ. ἔνθεος γὰρ καὶ πάτοχος ἀν Μεσῶν,
καὶν ἕππων ὑποπτέρων ἄρμα ζεῦξασθαι θέληται
καὶν ἐφ' ὑδατος ἄλλας, οὐ ἐπ' αἰθερίουν ἄκρων
θευσομένας ἀναβιβίσσησηται, Φθόνος οὐδεὶς, οὐδὲ
ὅποτεν ὁ Ζεὺς αὐτῶν ἀπὸ μιᾶς σειρᾶς ἀνασπά-
σαι, αἰωρῇ ὅμοι γῆν καὶ θάλατταν, δεδίσαι, μὴ
ἀπο-

rit; historia vero ne minimum quidem, quod
forte inciderit, mendacium ferat, non magis
quam asperam arteriam recipere quidquam in il-
lam glutitione delatum, narrant medicorum filii.

8. Ignorare porro tales videntur, poëtice artis
et poëmatum aliud esse institutum, et sua qua-
dam præcepta; alia vero historiae. Illic enim
immoderata libertas, et lex una, quidquid visum
poëtae fuerit. Cum enim diuino afflato plenus,
et a Musis obsessus sit, etiamsi alatos curru equos
velit iungere, et si alios super aquas aut per
funyas aristas decursuros imponat, iniuria nulla
est: neque, cum illorum Iupiter una catena tra-
ctum tollit cum terra mare, metuant, ne, rupta
illa.

ἀπορρέωγείσης ἐκείνης, συντρέψῃ τὰ πάντα κατενεχθέντα. ἀλλὰ καὶ Ἀγαμέμνονα ἐπαινέσαι θέλωσιν, ἀδεῖς ὁ ιωλύσων, Διὸ μὲν αὐτὸν ὅμοιον εἴη τὴν κεφαλὴν καὶ τὰ ὄμματα, τὸ σέρνον δὲ τῷ ἀδελφῷ αὐτῷ τῷ Ποσειδῶνι, τὴν δὲ ζώιην τῷ Ἀρεὶ καὶ ὄλως, σύνθετον ἐκ πάντων θεῶν γενέσθαι δεῖ τὸν Ἀτρέων καὶ Ἀερόπης. ἐγὰρ ίκανὸς ὁ Ζεὺς, ἀδ' ὁ Ποσειδῶν, ἀδ' Ἀρης, μόνος ἵνας διαπληρῶσαι τὸ κάλλος αὐτοῦ. ήτις δὲ ισορία δὲ, ἢν τινα κολχηίαν τοιαύτην προσλάβῃ, τί ἄλλο, ἢ πεζή τις ποιητική, γίγνεται, τῆς μεγαλοφανίας μὲν ἐκείνης ἐξεργεύη, τὴν λοιπὴν δὲ τερατείαν γυνὴν τῶν μέτρων, καὶ δι' αὐτὸν ἐπισημοτέραν ἐκφαίνεται; μέγα

illa, conterantur delapsa illa omnia. Verum etiam si laudare Agamemnonem velint, nemo est qui intercedat, Ioui quidem illum similem caput et oculos, pectus vero fratri illius Neptuno, circa cingulum vero Marti, atque in vniuersum compositum e Diis omnibus fieri oportet Atrei et Aëropes filium. Neque enim par Iupiter, neque Neptunuš, neque Mars, qui solus per se pulchritudinem illius expleat. Historia vero, si quam id genus adulatioinem adsciscat, quid aliud quam pedestris quaedam poëtica fiet, magnifico quidem illo dicendi genere priuata, sed portentosa commenta reliqua, nudata numeris, et ob id ipsum magis conspicua ob oculos ponens? Magnum

μέγα τοίνυν, μᾶλλον δὲ ὑπέρμεγα τότο καὶ οὐ, εἰ μὴ εἶδείη τις χωρέμεν τὰ ισορίας, καὶ τὰ ποιητικῆς; ἀλλ' ἐπεισάγοι τῇ ισορίᾳ τὰ τῆς ἔτερας κομισθμάτα, τὸν μῦθον, καὶ τὸ ἐγκώμιον, καὶ τὰς ἐν τάτοις ὑπερβολάς· ὥσπερ ἂν εἴ τις αὐτὴν τὴν τῶν καρτερῶν τάτων, καὶ μιδῆς πρινίτων, ἀλλεγούσις περιβάλοις, καὶ τοιαύτων κόσμων τῷ ἐταιρικῷ, καὶ Φύκιον ἐντρέψοι, καὶ ψιλούθιον τῷ προσωπῷ· Ἡράκλεις, ὡς καταγέλασον αὐτὸν αὐτοῖς περιγέσσαιτο, αἰσχύνας τῷ ιδόμενῳ ἔκείνω.

Καὶ τὸ τέτο Φημί, ὡς ἔχει καὶ ἐπανετέον ἐν ισορίᾳ ἐνίστε· ἀλλ' ἐν καιρῷ τῷ προσήκοντι ἐπανετέον, καὶ μέτρον ἐπαντέον τῷ πράγματι, τὸ

gnus igitur, quin plus quam magnum illud vitium, si quis separare quae historiae sunt, et quae poeticae, nesciat, sed historiae fucum alterius artis inducat, fabulam puro et encomium, et qui sunt in utroque excessus. Velut si quis athletam de robustorum horum numero unum, et plane ilicis instar durorum, purpura induat, alioque cultu meretricio, et fucum affricet cerus-samque faciei: quam, Hercules! videendum illum reddiderit, quam ipso cultu turpe!

9. Neque illud dico, quasi non et laudandum sit non nunquam in historia: sed tempore opportuno laudandum, et modus negotio exhibendus,

τὸ μὴ ἐπαχθές τεῖς ὑγερον ἀναγνωσμένοις κατά, καὶ ολῶς, πρὸς τὰ ἔπειτα κανονεσέον τὰ τοιαῦτα, ἀπερὶ μηρὸν ὑγερον ἐπιδεῖξομεν. οἵσαι δὲ σίονται καλῶς διαιρεῖν εἰς δύο τὴν ισχρίαν, εἰς τὸ τερπνὸν, καὶ τὸ χρήσιμον, καὶ διὰ τότο εἰσποιῆσι καὶ τὸ ἐγκάμιον εἰς αὐτὴν, ὡς τερπνὸν, καὶ τοῖνον τὰς ἐντυγχάνοντας, ὅρῃς οἵσον τὰλητές ἡμαρτήκασι; πρῶτον μὲν, καθόδιλω τῇ διαιρέσει χρώμενοι. ἐν γὰρ ἐγγυεισορίᾳ καὶ τέλος, τὸ χρήσιμον, ἕπερ ἐπ τῷ ἀληθεῖς μόνα συνάγεται· τὸ τερπνὸν δὲ, ἀμεινον μὲν, εἰ καὶ αὐτὸ παρακολοθήσειν, ὥσπερ καὶ καίλεις αὐθητῇ· εἰ δὲ μὴ, ἐδὲν καλύσσει ἀφ' Ἡρακλέους γεισθεῖς Νικόδρατον τὸν Ἰσιδότα, γεννάδαρεν τα.

In quantuui ea laus non molesta fit futuris lecto-
ribus, et oinnino ad futuri temporis regulam di-
rigenda sunt talia, vt paullo post demonstrabi-
mus. Quotquot vero putant bene se historiam
in duo tribuere, suavitatem atque utilitatem, ob-
camque rem etiam encomium in cain inferant,
yt iucundum quiddam, et lectores exhilarans,
vides quantum aberrent a vero: primo quidem di-
uisione quod utuntur fallaci; unum enim opus
historiac et finis, utilitas, quae ex vero solo col-
ligitur. Iucunditas vero, melius quidem est, si
et ipsa consequatur, vt atpletam pulchritudo:
sin minus, nihil prohibet, quo minus ab Hercule
numeretur. Nicostratus Isidotū, generosus vir et
utroque

τα, καὶ τῶν ἀνταγωνισθέντων ἐκάτερων ἀλκιμώτερον, εἰ αὐτὸς μὲν αἴσχιστος ὁ Φεδῆναι εἴη τὴν ὄψιν· Ἀλκαιός δὲ ὁ μαλὺς ὁ Μιλέσιος ἀνταγωνίζοιτο αὐτῷ, καὶ ἔρωμενος, ὡς Φαῖτι, τῷ Νικομεράτῃ ὥν. καὶ τοίνυν η ἴσσην, εἰ μὲν ἄλλως τὸ τερπυόν παρεμπορεύσομεν, ποδάρες ἀν τοὺς ἔρωτας ἐπιστάσαιτο· ἄχρι δὲ ἂν καὶ μόνον ἔχει τὸ ὕδιον ἐντελές, λέγω δὲ τὴν τῆς ἀληθείας δηλωσιγ, ὀλόγον τῷ κάλλει Φεδεντιεῖ.

"Ἐτι μοιεῖνο εἰπεῖν ἄξιον, ὅτι ἂδε τερπυόν εὑ αὐτῇ τὸ κομιδῆ μυθῶδες, καὶ τὸ τῶν ἐπαινῶν μάλιστα πρόσωπος⁵⁾ παρ' ἐκάτερον τοῖς ακάκτοιν."

vtrisque colluctatorum suorum fortior, licet adspicere esset foedissimus; Alcaeus autem Milesius, pulcher ille, cum ipso certaret, amasius idem, ut aiunt, Nicostrati. Historia igitur, si quidem iucunditatem torcularii cuiusdam instar adiiciat eruditari, multos amatores allicit. Verum quamdiu vel solam illam suam perfectionem habuerit, declarationem veritatis dico, pulchritudinem parum curabit.

10. Illud adhuc dicere e re fuerit, neque iucundum in historia esse, quod sit plane fabulosum; et laudare rem maxime aduersam in vtram-

que

5. Πρόσωπος } Ήσαν ταφ' ἐκάτερον απ' πρόσωπος
refertur commodissime. Vtrinque prae-
ruptum est et audientibus aduersum atque
molestem, non minus quam asperum, et
prae-

ἢν μὴ τὸν συρφετὸν καὶ τὸν πολὺν δῆμον ἐπιτηδεῖς, ἀλλὰ τὰς δικαιοσύνας, καὶ τὴν Δία, συμφωντικῶς προσέτι γε ἀπροσαπομένας, οἷς ἐν τι λάθος παραδραμὸν ὀξύτερον μὲν τῷ Ἀργου δρῶντας, καὶ παντοχόθεν τῷ σώματος, ἀργυραμοιβικῶς δὲ τῶν λεγομένων ἔνας καὶ ἔξετάζοτας, ὡς τὰ μὲν παραπλεκμένα εὐθὺς ἀπορρίπτειν, παραδέχεσθαι δὲ τὰ δύσκαμα, καὶ ἔπομα, καὶ ἀκριβῆ τὸν τύπον· πρὸς δέ τοι ἀποβλαπτεῖται χρή καὶ σεγγράφειν, τέν δ' ἀλλων ὀλιγον· φροντίζειν, καὶ διαρραγῶσιν ἐπανθέντες. Τὸν δ' ἀμελήσας ἐκείνων, ἡδύνης πέρα τῷ μετρίᾳ τῷ
isopias

que partem esse audientibus, si non faecem populi, et plebem cogites, sed hos, qui iudicū more, quin calumniatorum insuper, audituri sunt; quos nihil fugiat, acutius videntes Argo, et ex omni parte corporis; tum trapezitica ratione singula quae dicuntur explorantes, vt adulterina abiiciant protinus, proba autem, et legitima, et accurate expressa, recipiant: ad quos videlicet inter scribendum oportet respicere, parum autem curare alios, si vel rumpantur laudando. Sin his neglegetis, condias ultra modum historiam fabulis

praeruptum iter viatoribus, laudare alios; difficile ergo scribenti, et in utramque partem difficile, cum vel nimis videaris prodigus, vel parcas nimis. *Gesuer.*

ισορίαν μήδοις, καὶ ἐπαίνοις, καὶ τῇ ἀλῃ θω-
πείᾳ, τάχις ἀν δύσιαν αὐτὴν ἔξεργασας τῷ
ἐν Λυδίᾳ Ἡρακλέᾳ. ἐνρακέναι γάρ πε σε εἰκὸς
γεγραμμένον, τῇ ὉμΦάλῃ δελεύοντα, πάντα
ἀλόντον τιςην ἐσκευασμένων, ἐκείνην μὲν;
τὸν λέοντα αὐτῷ περιβεβλημένην, καὶ τὸ ξύλον
ἐν τῇ χειρὶ ἔχοντα, ὡς Ἡρακλέα δῆθεν ζοσκεν,
αὐτὸν δὲ, ἐν ἄροιτῷ, καὶ πορφυρίδι, ἔρισ
ξαίνοντα, καὶ παιόμενον ὑπὸ τῆς ὉμΦάλης τῷ
σανδάλῳ· καὶ τὸ θέαμα αἰσχυζον; ἀφεσῶται
ἡ ἐσθῆτος τῷ σώματος, καὶ μὴ προσιζάνθοι, καὶ
τῷ θεῷ τὸ ἀνδρῶδες ἀσχημόνως καταθηλυό-
μενον.

*Καὶ οἱ μὲν πολλοὶ ἵσως καὶ ταῦτα σὺ ἐπα-
νέσονται· οἱ δὲ ὀλίγοι δὲ ἐκεῖνοι, ὃν τὸν κατα-*

Φρο-
*bulis et laudibus, et lenocinio reliquo, facilime
eam similem reddideris Herculi in Lydia: verisi-
mili enim est alicubi eum te vidisse pictum, ut
seruit Omphalae, habitu indutum plane alieno:
illam quidem Leonina testam, clauamque manu
tenentem, nempe quasi Hercules fit; ipsum vero
in crocoto, et purpura, carpentein lanas, et san-
dalio Omphales percussum. Turpissimum illud
est spectaculum, quod recedit a corpore vestis;
nec satis applicatur, et quidquid in deo virile est;
indecorum effeminatur.*

¶. Ac vulgus quidem haec ipsa fortasse in te
laudauerit: at illi pauci, quos tu contemnis, sua-
- *Luc. Op. T. III.* Z uiter

Φρεγεῖσθαι, μάλα ἡδὺ, καὶ ἐς κόρον γελάσονται
φρώντες τὸ ἀσύμφυλον, καὶ ἀτάρμοσον, καὶ δυσ-
κόλλητον τὴν πράγματος. ἐκάστα γὰρ δὴ ἴδιόν
τι, κακόν εἶναι. εἰ δὲ τῦτο ἐναπλάξεται, ἀκα-
λέστη τὸ αὐτὸ παρὰ τὴν χρῆσιν γίγνεται. εἴ λα-
γειν, ὅτι οἱ ἔπαινοι, τὸν μὲν ἵσως τερπνοὶ, τῷ
ἔπαινονένθω, τοῖς δὲ ἄλλοις, ἔπαχθεῖς· καὶ μά-
λιστα ἦν ὑπερφυεῖς τὰς ὑπερβολὰς ἔχωσιν· οἵτις
φύτες οἱ πολλοὶ ἀπεργάζονται, τὴν εὔνοιαν τῷ
παρὰ τῶν ἔπαινονένθων θηρώμενοι, καὶ ἐνδιατρέ-
βοντες, ἀχρι τῷ πᾶσι προφανῆ τὴν μολαπείαν εἰ-
εργάσασθαι· εὖδὲ γὰρ καὶ τέχνην αὐτὸ δρᾶν ἴση-
σιν, εὖδὲ ἐπισκιάζει τὴν θωπείαν· ἀλλὰ ἐμπεπά-
γεις, ἀθρόαστάνθι, καὶ απιθανα, καὶ γυμνὰ διεξάειν.

"Q55

miter sane et ad satietatem ridebunt, videntes rem
absurdam, incongruam et combinari nesciam.
Singulorum enim propria quaedam pulchritudo
est. Horum vero si vices permutes, deformae
idein, quia extra usum suum, fuerit. Mitto di-
cere, laudes vni quidem forte iucundas, illi ne-
ope, qui laudatur, caeteris vero graues, in primis
si immodicos excessus habeant, quales vulgus
scribentium facit, dum aucupantur eorum, quos
laudant, benevolentiam, et in iis eo usque mo-
rantur, donec manifestam omnibus adulationem
efficiant. Neque enim arte hoc facere norunt, nec
adulationem inumbrant. Sed facto impetu, conser-
ta omnia, et improbabilia, et nuda persequuntur.

12. Ad-

“Ωςε καὶ τυγχάνεσιν ἐ μάλιστα ἐφίειται· οἱ γὰρ ἐπαιωνύμενοι πρὸς αὐτῶν, μισῆσι μᾶλλαν, καὶ ἀποσρέφονται ὡς οὐλαῖς, εὗ ποιῶντες, καὶ μάλιστα ἦν ἀνδρώδεις τὰς γιγάντας ὥστιν. ὥσπερ Ἀριστόβελος μονομαχίᾳ γράψκυντος Ἀλεξανδρεῖ, καὶ Πώρῳ, καὶ ἀναγνόντος αὐτῷ τέτο μάλιστα τὸ χωρίον τῆς γραφῆς (ῳετο γὰρ χαριεῖσθαι τὰ μέγιστα τῷ βασιλεῖ, ἐπιψευδόμενος ἀριστίας τηνας αὐτῷ), καὶ ἀναπλάττων ἔργα μείζω τῆς θληθείας) λαβὼν ἐκεῖνος τὸ βιβλίον, (πλέοντες δὲ ἐτύγχανον ἐν τῷ ποταμῷ τῷ Τδάσπει) ἔργιψεν ἐπὶ νεφαλήν ἐς τὸ ὕδωρ, ἐπειπὼν, καὶ σὲ δὲ ἅτως ἐχρῆν, ὡς Ἀριστόβελε, τοιαῦτα ὑπὲρ ἐμὲ μονομαχῶντα, καὶ ἐλέφαντας ἐν ἀκιντίῳ

12. Adeo ut neque assequantur id, quod maxime concupiscunt. Qui enim ab ipsis laudantur, odio magis illos habent, et tanquam adulatores auersantur, bene illi quidem, maxime si virili et magno similitudine. Quemadmodum, cum solitarius Alexandri cum Poro pugnare scripsisset Aristobulus, et illum maxime libri sui locum ei praelegeret: putabat enim maximam se a Rege gratiam initurum, quod mentiendo fortia quedam facta illi adstrueret, et opera fingeret vero maiora: arreptum ille librum, coquinodum autem in Hydaspe fluvio nauigabant, praecepit item in aquam abiectum, addens, te quoque oportebat, *Aristobule*, ita tractari, qui istam pro me pugnam suscep-

τίω 6) Φονεύοντα. καὶ ἔμελλε γε ἂτες ἀγένητον εἰπεῖν ὁ Ἀλεξανδρος, ὃς γε καὶ δὲ τὴν τῷ ἀρχητέκτονος τόλμαν ἡνέσχετο, ὑποσχομένου τὸν "Αθω εἰκόνα ποιήσειν αὐτῷ, καὶ μετακοσμήσειν τὸ ὄρος ἐς διμοιότητα τῷ βασιλέως· ἀλλὰ κόλα-

xx

suscepis, et iaculo elephantes interficias. Et debebat ita indignari Alexander, qui neque architecti conatum ferret, polliciti, se Athoneum statuam ipsius facturum, et in Regis simulacrum transformaturum esse montem. Sed adulatorem statim

6. [Ἐν ἀκοντίῳ Φονεύοντα] Etsi praepositio abundans pro ablativo instrumenti recte adesse potest, tamen hic aliquantum languet historia; itaque sive ἀκοντίῳ vnicē verum esse statuo, et recepissem profecto, si numerum elephantorum, qui excidisse videatur, addere ex aliquo Codice vel Editione possem. Sensus enim postulat, ut ~~duo~~ *iaculo plures elephantes (simil)* irascisse dicatur Alexander, ac tum adulatio nimia, quam Lucianus redarguere vult, sese prodit, quae iam in vulgata lectione nulla est; tum vero iusta Alexandri patet ira, quum ἀδύνατο adeo, siue manifesto falsa ipsi tribuuntur. Licet enim pluralis ἐλέφαντας sufficere videatur, et vel sic longe melior sensus sit, quam vulgatae, tamen hiat aliquantum oratio, nisi *duos* vel *tres* addideris. Reiz.

HISTORIA CONSCRIBENDA SIT 357

καὶ αὐτὸν ἐπιγνάς τὸν ἀνθρωπὸν, ἐκ ἔτ' ἐδόθε
τὰ ἄλλα ὄμοίως ἐχρῆτο.

Ποῦ τοίνυν τὸ τερπόν ἐν τέτοις, ἐκτὸς εἰ
μή τις κομιδῇ ἀγόητος εἴη, ὡς χαιρεῖν τὰ τοι-
αῦτα ἐπαινύμενος; ὃν παρὰ πόδας οἱ ἐλεγχοί·
ὅσπερ οἱ ἀμφοροὶ τῶν ἀνθρώπων, καὶ μάλιστά
γε τὰ γύναια τοῖς γραφεῦσι παρακελευόμενα
ἢς καλλίσας αὐτὰς γράφειν· οἵονται γὰρ ἀμε-
νον ἔξειν τὴν ὄψιν, ἢν ὁ γραφεὺς αὐταῖς ἐρύθη-
μά τε πλεῖον ἐπανθίσῃ, καὶ τὸ λευκὸν ἐγκατα-
μένη πολὺ τῷ Φαρμάκῳ. τοιέποι τῶν συγγρα-
Φόντων οἱ πολλοί εἰσι τὸ τήμερον, καὶ τὸ ἴδιον,
καὶ τὸ χρειῶδες, ὅ, τι ἂν ἐκ τῆς ισορίας ἐλπί-
σωσι, θεραπεύοντες. ἐς μισθίσθαι καλῶς εἴ-
χεν, ἐς μὲν τὸ παρὸν, κόλακας προδήλας, καὶ

statim hominem intelligens, non amplius illo,
neque ad alia similiter ut antea vesus est.

13. Vbi igitur in hisce iucunditas, nisi si quis
plane sit stupidus, vt se in talibus laudari gau-
deat, quorum e vestigio ostendi vanitas possit: vt
homines deformes, praesertim mulierculae, quae
pictoribus iniungunt, se vt quam pulcherrimas
pingant. Putant enim speciosiores se futuras, si
plus floridi ruboris pictor adhibeat, et album
multum pigmento admisceat. Tale est vulgus
historicorum, qui praesenti tempori, et suae rei,
et utilitati, quam sperant ex historia, seruant
quos bonum erat odisse, qui in pfaesens quidem
adula-

ἀτέχνας ὄντας· ἐς τέπιὸν δὲ, ὑποπτον ταῖς
ὑπερβολαῖς τὴν ὄλην πρεγυματείαν ἀποφαινό-
τας. εἰ δέ τις πάντωσθε τερπνὸν ἡγεῖται πα-
ταιειχθαὶ δεῖν τῇ ιζορίῳ, πάσῃ τὰ ἄλλα, ἀ
σὺν ἀληθείᾳ τερπνὰ ἔστιν εὐ τοῖς ἄλλοις καλλε-
σι τῷ λόγῳ· ὅν ἀμελήσαντες οἱ πολλοί, τὰ μη-
δὲν προσήκουντας ἐπεισκυλλάσιν.

Ἐγὼ δὲ ἐν καὶ διηγήσομαι, ὅπερα μέμημα
σταγχος ἐν Ἰωνίᾳ συγγραφέων τινῶν, καὶ, τῇ
Δίᾳ, ἐν Ἀχαΐᾳ πρώην. ἀκέστας τὸν αὐτὸν τέ-
τον πόλεμον διηγεμένων· καὶ πρὸς Χαρίτων,
μηδεὶς ἀπίστηση τοῖς λεχθησαμένοις, ὅτι γὰρ
ἀληθῆ ἔστι καὶ ἐπωμοσάμην, εἰ ἀξεῖσν ἦν ὅριον
ἐντιθέναμεν συγγράμματι· εἰς μέν τις αὐτῶν ἀπὸ

Μεσῶν

~~ad~~ latores manifesti et inertes sint, in futurum
autem suis excessibus suspectam totam rem faciant.
Si quis vero putat, omnino iucunditatem adini-
stram esse debere historiae; ille reliqua adspergat,
quae cum veritate iucunda sunt in aliis orationis
ornamentis, quibus neglectis vulgares illi ea,
quae nihil ad rem faciunt, inculcant.

14. At ego etiam enarrabo, quaecunque me-
mini nuper in Ionia ex historicis quibusdam, et
profecto in Achaia etiam, audita, idem hoc bel-
lum enarrantibus. Et per ego τοις Gratias obsecro,
nemo his quae dicentur fidem deneget: vera enim
esse iurare etiam possim, si vrbanum esset iusiuran-
dum scripto interponere. Vnus quidem illorum
aliquis

HISTORIA CONSCRIBENDA SIT 359

Μασῶν εὐθὺς ἥρξατο, παρακαλῶν τὰς θεὰς
εὐεφάνεσθαι τὸ συγγράμματος. ὅρας, εἰς τὸ
μελῆς ή αὔρχη, καὶ περὶ πόδα. 7) τῇ ιστορίᾳ, καὶ
τῷ τοιέτῳ εἶδε τῶν λόγων πρόπτεσα; εἴτα μὲν
κρὸν ὑπεβάσει, Ἀχιλλεῖ μὲν τὸν ὑμέτερον ἄρι-
χοντα εἶναί τε, Θερσίτη δὲ, τὸν τῶν Περσῶν
βασιλέα, ἐκ εἰδὼς, ὅτι ὁ Ἀχιλλεὺς ἀμείνων ἦν
αὐτῷ, εἰ "Βιτόρος μᾶλλον ἡ Θερσίτην καθῆρε"
καὶ εἰ πρόσθεν μᾶλλον Φευγον ἐσθλός τις, εδίκι-
κε δέ μιν μέγ' ἀμείνων. *'εἴτ' ἐπῆγεν ὑπὲρ αὐτῷ'*

78

aliquis a Musis statim initium fecerat, precatus Deas; ut manum scriptio[n]i secum admoueant. Vide, quam concinnum principium, et conueniens historia, quaeque tale orationis genus deceret. Tum paulum ingressus Achilli quidem nostrum principem comparabat, Thersitae autem Regem Persorum, ignarus, tanto sibi praestantiorum futurum fuisse Achilleum, si Hectorem potius quam Thersitem interemisset, et si ante quidem fugisset fortis aliquis; hunc autem exiger multum praestantior alter. Deinde subiunxit de-

34

sed

7. *Περὶ πόδα*] Acumen in eo istest, quod narrat non historiae accommodatum genus dicendi, ipsumque adeo exordium, sed historiam ita institutam, ut ea poëticum et fabulosum exordium deceret. Exordium est velut pes, cui tanquam calceus accommodetur reliqua inepti scriptoris historia. Gefiter.

τυ ἐγκαίμιον, καὶ ὡς ἄξιος εἴη συγγράψαι τὰς πρᾶξεις, ἔτω λαμπρέας ἔσται. Υἱὸν δὲ κατιών, ἀπήνει καὶ τὴν πατρίδα τὴν Μίλητου, προσιθεῖσις, ὡς ἀμείνον ποιοῖ τότα τὴν Ομῆρον, μηδὲν μηδοθέντος τῆς πατρείδος. Εἶτ' ἐπὶ τέλει τοῦ Φρειμίκη ὑπιτχνεῖτο διαβρύσσην καὶ σαφῶς, ἐπὶ μεῖζον μὲν αἴρειν τὰ ἡμέτερα, τὰς βαρθύρες δὲ καταπολεμήσειν καὶ αὐτὸς, ὡς ἀν. δύνηται· καὶ ἔργατό γε τῆς ισορίας ἔτως, καίτια· ἀμα τῆς τε πολέμια ἀρχῆς διεξιών· ὁ γὰρ μιαρώτατος, καὶ νάπις ἀπολέμενος Οὐολάγεσσος, ἤρξατο πολεμεῖν, δι' αἰτίαν τοιάνδε. ἔτος μὲν τοιαῦτα.

Ἐτερος δὲ Θακυδίδης ἡλωτῆς ἄκρος, οἵος εἴ
μάλα τῷ ἀρχετύπῳ εἰκασμένος, καὶ τὴν ἀρχὴν,
οὐδὲν τοιαῦτα ποιεῖν.

*se encomium quoddam, quamque dignus scrip-
tor tam claris factis contingisset. Iam vero pro-
gressus Miletum laudabat patriam suam, subi-
ciens, melius hac in re facere se quam Homer-
ium; qui mentionem patriae nusquam fecerit.
Deinde in fine proœmii pollicebatur totidein ver-
bis et dilucide, se elateturum in maius res nostras,
barbaros autem bello, quantum posset, et ipsum
oppressurum: atque incipiebat hoc modo histo-
riam, siue causas belli incepti persequens: Impuris-
simus enim, qui que pessime pereat! Vologesus, bellare
coepit propter causam ejusmodi. Hic quidem talia.*

15. Alius vero, siue Thucydidis imitator,
præclare ad exemplum illud suum compositus,
etiam

HISTORIA CONSCRIBENDA SIT 36.

ώς ἐκεῖθε, εὺν τῷ ἔστατῷ ἀρχοματι ἥξατο, χαριεσάτην ἀρχῶν ἀπασῶν, καὶ θύμε τῇ Ἀττικῇ ἀποστέλλεσσαν· ὅρχ γὰρ, Κρεπέριος Καλπεργιανὸς Πομπηϊαπολίτης, συνέγραψε τὸν πελεμὸν τῶν Περθυαιίων καὶ Ρωμαίων, ὡς ἐπολέμησαν πρὸς ἄλλολες, αρρέμενος εὐθὺς ξυνισταμένα· ὡςθε μέτα γε τοιαύτην ἀρχὴν, τί ἀν σοι τὰ δοκιπά λέγοιμι, ὅποια ἐν Ἀρμενίᾳ εδημηγόρησε, τὸν Κεφαλεραῖον αὐτὸν ἐίτορα παρασημονόστι ἢ αἷον Νισιβηνοῖς δομὸν, τοῖς μὲν τὰ Ρωμαίων αἰρεμένοις, ἀπήγαγε, παρὰ Θεκυδίδε χρησάμενος ὅλον ἀρδην, πλὴν μόνις τῇ Πελασγικῇ, καὶ τῶν τειχῶν τῶν μακρῶν, ἐν σίσοι τότε λοιμώξαντες, ὀλησσαν; τὰ δ' ἄλλα καὶ

ἀπὸ

etiam initium ut ille a suo nomine fecerat, suauissimum omnium exordium, et quod thymum Atticum redoleat. Ecce enim, Creperius Calpurnianus Pompeiopolitanus, descripsit bellum Parthorum et Romanorum, ut inter se pugnarunt; initio facto ab eo inde tempore, quo conflatum est. Ut post tale initium, quid reliqua tibi dicam, quomodo in Armenia concionatus sit, in medium producto ipso Coreyraeorum oratore? aut qualem Nisibenis, qui Romanas partes non essent seeuti, pestilentiam immiserit, sumtam mutuo confertim totam a Thucydide, excepto solo Pelasgico, et longis munitionibus, in quibus habitabant qui tum laborauerant pestilentia. Caeterum enim incep-

ἀπὸ Αἰθιοπίας ἦρξετο; ὡς καὶ ἐς Αἴγυπτον
κατεῖη, καὶ ἐς τὴν Βασιλέως γῆν τὴν πολλήν.
καὶ ἐν ἐμείνῃ γε ἔμενεν εῦ ποιῶν. οὐγὰ γ' οὐ
θάπτοντα αὐτὸν ἔτι καταλιπὼν τὴν αὐθίδιον
Ἀθηναίας 8) ἐν Νισίβει, ἀπῆλθον ἀκριβώς εἰ-
δὼς καὶ ὅσα ἀπελθόντος ἔρειν ἔμελλε. καὶ γὰρ
αὖ καὶ τόπο ἐπισκεψόμενος πολὺ νῦν ἴστι, τὸ εἰσόδημον
τόπο εἴναι τοῖς Θακυδίδῃσι σοκότα λέγειν, εἰ ἀ-
λίγουν ἐντρέψας, τὰ αὐτῷ ἐκείνῳ λέγοις τις, μι-
κρὰ ιδούσιν, ως καὶ αὐτὸς αὐτὸς Φαίης, καὶ δι' αὐ-
τὴν, νὴ Δία, κακιέντα δύγα δεῖτο παρελίπειν. οὐ
γὰρ

perat ab Aethiopia, ita ut deinde in Aegyptum de-
scenderet, et in Regis terras multas, et bonum fa-
ctum, quod in illis mansit. Evidem sepelien-
tem illum in Nisibi miseros Athenienses relin-
quens discessi, cum accurate nossemus, quae etiam
post meum discessum dicturus erat. Nam rursus
hoc etiam valde frequens nunc est, uti putent
hoc esse Thucydideis similia dicere, si quis pau-
cis immutatis ipsa illius verba dicat, etiam mi-
nuta illa, Ut ipse quoque dicas, Non proper can-
dem, profecto; Et illa parum aberat qui omittit
res.

8. Ἀθηναίας] Athenienses urbane admodum
vocat, qui reuera Romani erant, quia a
Thucydide omnia mutuabatur fatuus ille,
apud quem Athenienses moriebantur. *de
Sest.*

γὰρ αὐτὸς ἔτος συγγραφεός, πολλὰ οὐ τῶν ὅπλων, καὶ τῶν μηχανημάτων, ὡς Ἀριστοῖς αὐτὰ ὄνομάζεται, ἔτως ἀνέγραψε, οὐ τάφροι, ὡς ἐκεῖνοι, καὶ γέφυραν, καὶ τὰ τοιχύτα. καὶ μὲν ἐνόησον, ἥλικον τὸ ἀξίωμα τῆς ισορίας, καὶ ὡς Θρακοδίδῃ πρέπει, μεταξὺ τῶν Ἀττικῶν ὄνομάτων τὰ Ἰταλιωτικὰ ταῦτ' ἐγκέσθαι, ὥσπερ τὴν πορφύραν ἐπικοσμῶντα, καὶ ἐμπρέ-
κυντα, καὶ πάντως συνάδεντα.

Ἄλλος δέ τις αὐτῶν, ὑπόμνημα τῶν γεγονό-
των γυμνὸν συνεγάγειν ἐν γραφῇ, κομιδῇ πε-
ζῶν, οὐ καμαριτεῖς, οἷον καὶ σφατιώτης ἀν-
τις τὰ καθ' ήμέραν ἀπογραφόμενος, συνέθηκεν,
ἢ τέκτων, ἢ κάπηκός τις συμπερινοσῶν τῇ σρα-
τιᾳ.

rem. Idem enim hic scriptor multa etiam armo-
rum et machinarum genera, ut Romani illa no-
minant, ita retulit, *fossam* ut illi, et *pontem*, et
similia dixit. Et cogita mihi, quae sit historiae
dignitas, et quam deceat Thucydidem, inter At-
tica nomina Italica ista interposita esse, quae pur-
pureae instar ornatam addant, ac decentiam, o-
mninoque consentiant.

16. Alius vero quidam ex illo numero, com-
mentarium eorum, quae gesta fuerant, nudum
scripto congerens, pedestrem valde et humilem,
composuit, qualem etiam miles fecerit, quae
fiunt quotidie, describens; aut caupo aliquis ob-
errans

τιῷ. πλὴν ἀλλὰ μέτριότερός γε ὁ ἴδιωτης οὐτος ἦν, αὐτὸς μὲν αὐτίκα δῆλος ὡν, οἷος ἦν, ἄλλως δέ τινι χαρίσντι, καὶ δυνητομένῳ ἰσορίου μεταχειρίσκεσθαι προπεπονημένος. τέτο μόνον ἡ τιασάμην αὐτῷ, ὅτι ἔτως ἐπέγραψε τὰ βιβλία τρεχυμώτερον, η κατὰ τὴν τῶν συγγραμμάτων τύχην· Καλλιμόρφος οὐτρέ τῆς τῶν κοντοφόρων ἔκτης ισορίων Παρθενῶν. καὶ ὑπεγέραπτο ἐπάγῃ ὁ ἀριθμὸς, καὶ, νὴ Δία, καὶ τὸ προσόμιον ὑπέρβυχον ἐποίησεν, οὕτω συναγαγὼν οἰκεῖον εἶναι οἰστρῷ ισορίαν συγγράφειν, εἴγε ὁ Ἀσκληπίος μὲν, Ἀπόλλωνος υἱὸς, Ἀπόλλων δέ, Μεσηγέτης, καὶ πάσης παδείας φέρχων. καὶ ὅτι ἀρξάμενος ἐν τῇ Ἰάδι γράφειν,

εκ

errans cum exercitu. Verum enim vero tolerabilior sane hic idiota erat, ipse quidem statim quis esset manifestus, sed qui alii venusto homini, et tractandae historiae perito, laborem præceperit. Illud solum in eo reprehendi, quod ita inscripsérat libros suos, stilo magis quam pro fortuna librorum tragicō, *Callimorpha*, *medici sexiae contariorum*, *historiarum Partibicarum*, et subscriptus erat vniuscuiusque *libri* numerus. Etiam, me Iupiter, proœmium supra modum frigidum fecit, hac ratione concludens, familiare esse medico scribere historiam, siquidem *Aesculapius* ipse sit *Apollinis* filius, *Apollo autem musageta et eruditio[n]is omnis princeps*: et quod, cum incepisset *Ionica*

καὶ οὐδὲ ὅ, τι δόξαν, αὐτίκα μάλα ἐπὶ τὴν κοι-
νὴν μετῆλθεν, ἵητρεῖν μὲν λέγων, καὶ πείρην,
καὶ ὄκόσα, καὶ νῦσοι, τὰ δὲ ἄλλα, οἷς ἔμο-
διαντα τοῖς ποδοῖς, καὶ τὰ πλεῖστα, οἷα ἐκ τριῶν.

Εἰ δέ με δεῖ καὶ σοφῷ ἀνδρὸς μνησθῆναι, τὸ
μὲν ὄνομα ἐν ἀΦαρεῖ κείσθω, τὴν γνώμην δὲ ἐ-
ρῶ, καὶ τὰ πρώτην ἐν Κορινθῷ συγγεάμουται;
κρείττω πάσης ἐλπίδος· ἐν ἀρχῇ μὲν γὰρ εὑθὺς
ἐν τῇ πρώτῃ τῷ προσιμίᾳ περιέσθω, συνηρώτη-
τε τὰς ἀναγγνώσκοντας, λόγου πάνσοφον δεῖ-
ξαι σπεύδων, ὡς μίνω ἂν τῷ σοφῷ πρέποι
ἰσορίαν συγγράψειν. εἴτα μετὰ μικρὸν, ἄλλος
συλλογισμὸς, εἴτα ἄλλος· καὶ ὅλως ἐν ἀπαντί-
σχήμα-

*Ionica consuetudine scribere, nescio quo consilio
ad communem subito transiit: iatgein dicens, et
peirēn, et ókōsa, et νῦσοι reliqua vero, quae
in usu multitudinis sunt, et pleraque, qualia
petuntur et triuio.*

17. Si vero me oportet sapientis etiam viri men-
tionem facere, nomen quidem illius in obscurō
iaceat; dicam vero consilium, et libros nuper
Corinthi editos, spe omni praestantiores. In prin-
cipio enim, statim prima prooemii periodo, in-
terrogatione aggressus est lectores suos, studuit-
que sapientissimam rationem ostendere, *solum
nempe sapientem decere historiam scribere.* Deinde
pancis interiectis, syllogismus alius. Et in uni-
uersum

σχήματι συνηρώτητο αὐτῷ τὸ προσίμεν τὸ τῆς
κολακείας ἐς κόρον· καὶ τὰ ἐγκώμια Φορτική,
καὶ κομιδῇ Βωμολοχιά· ὃν αἰσυλλόγισα μήτοι,
ἀλλὰ συνηρωτημένα, καὶ συνηγμένα κάπει-
να. καὶ μὴν κάκεινο Φορτίκων ἔδοξε μοι, καὶ
ἥτις Φιλοσόφῳ ἀνδρὶ, καὶ πώγωνι πολιῷ καὶ
Βαθεῖ πρέπον, τὸ ἐν τῷ προσίμεν εἰπεῖν, ὃς
ἔξαιρετον τότο ἔξει ὁ ήμέτερος ἀρχῶν, ἐγενέ-
πράξεις καὶ Φιλόσοφοι ηδη συγγράφειν αἰτίασι.
τὸ γὰρ τοιετον, εἰπερ ἀρα, ήμιν ἔδει καταλ-
τεῖν λογίζεσθαι, η ἀυτὸν εἰπεῖν.

Καὶ μὴν χρ' ἐκείνες ὅσιον ἀμυημονεῦσαι, δι-
τοιάνδ' ἀρχὴν ἡσέατο. "Ἐρχομαι ἐρέων περὶ Πε-
μπίων,

uersum omni genere argumentandi per quaestio-
nes compositum ipsi fuerat prooemium. Adula-
tionis hic fuit ad satietatem, laudes importunae,
et plane parasiticae; neque illae tamen extra syl-
logismum, sed interrogatae et collectae ipsae et-
iam. Verum illud quoque importunum mihi vi-
debatur, et minime virum philosophum, et bar-
bam canam prolixamque decens, quod in prooe-
mio dixit, illud eximium habituram nostrum prin-
cipem, cuius actiones etiam philosophi scribere iam
dignentur. Tale quid enim, si modo omnino veri
quid subest, nobis existimandum relinquere po-
tius oportebat, quam ipsum dicere.

18. Neque vero fas fuerit mentionem praeter-
mittere illius, qui hoc cœpit exordio. *Vno di-
cturus,*

μαίων, καὶ Περσέων· καὶ μικρὸν ὑσερον· ἔδει
γὰρ Πέρσης γενέσθαι κακῶς· καὶ πάλιν, ἦν
Οσρόης, τὸν οἱ Ἑλλῆνες Οξυρόην ὀνυμέουσι·
καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα ὅραι, ὥμοιος οὗτος
ἐκείνῳ, παρ' ἄστον ὁ μὲν, Θαυδίδη, ἡ τοιούτη,
Ἡροδέτῳ εὖ μάλα ἐώκει.

"Ἄλλος τις αὐτίδιμος ἐπὶ λέγων δυνάμει, Θα-
κηδίδη καὶ αὐτὸς ὅμοιος, ἡ ὀλίγω ἀμείτεν αὐ-
τῷ, πάσας πόλεις, καὶ πάντα ὅρη, καὶ πεδία,
καὶ ποταμὸς ἐρυηνεύσας πρὸς τὸ σαφέσατον,
καὶ ἰσχυρότατον, ὡς ὥετο· τὸ δέ, εἰς ἐχθρῶν
κεφαλὰς ὁ ἀλεξίκακος τρέψεις· τοσαῦτη ψυ-
χρότης ἐνīν ὑπὲρ τὴν Κασπίανην χίους, καὶ τὸν
κρύσαλλον τὸν Κελτικὸν· ἡ γὰν ἀσπὶς ἡ τὰ αὐ-
τοιρά-

Etrus de Romanis et Persis. Et paullo post, debet
bat enim Persis male evenire. Et rursus, erat O-
sroes, quem Graeci Oxyrhoen appellant. Et alia
id genus multa. Vides, similis hic illi alteri,
nisi quod iste quidem Thucydidi, hic vero Hero-
doto admodum erat similis.

19. Alius quidam dicendi facultate nobilis,
Thucydidi autem similis ipse quoque, aut paul-
lum illo melior, qui urbes omnes, et omnes inon-
tes, et campos et fluuios disertissime elocutus fue-
rit, et vehementissimum, ut putabat, illud, *In*
hostium capita malorum depulsor vertat! Tantum
fragus inerat supra Caspias niues et glaciem Gal-
licam. Clypeus igitur Imperatoris toto vix libro
ab

τοκράτορος, ὅλω βιβλίῳ μόγις ἐξηρμηνεύθησ-
τῷ, καὶ Γοργὸν ἐπὶ τῷ ὁμΦαλῷ, καὶ οἱ ὄφει-
μοὶ αὐτῆς ἐκ κυανᾶς, καὶ λευκᾶς, καὶ μέλανος,
καὶ ζώνη ἵριονδής, καὶ δράκοντες ἐπικηδέν, καὶ
βοσρυχηδόν. ἡ μὲν γὰρ Οὐολογέσσα ἀναιγυρί-
η ὁ χαλινὸς τῷ ἵππῳ, Ἡράκλεις, ὃσα μυρίαδες
ἐπῶν ἔκαστον τάτων, καὶ οἷα ἦν ἡ Ὁσρός κόμη,
διανέσσοτες τὸν Τίγρην, καὶ ἐς σῖναν ἀντρὸν κα-
τέφυγε κιττός, καὶ μυρέμνης, καὶ θάλφης, ἐς
ταυτὸ συμπεΦυκότων, καὶ σύσκισν ἀκριβῶς
ποιούντων αὐτὸν, σκέπτει, ὡς ἀναγκαῖα τῇ ἰσο-
ρίᾳ ταῦτα, καὶ ὡς οὐκ ἀνευ σεύτῶν, ἢδε
μὲν τι τῶν ἔκατον πραχθέντων.

Τπὸ

ab illo descriptus est, et Gorgo in vmbone, et
oculi illius ex caeruleo et albo ac nigro, et balteus
colore iridis, et dracones flexi in capreolos, et in
cincinnos plexi. Vologesi quidem braccae, aut
frenum equi, Hercules, quot millia versuum
singula horum occupant! et qualis caesaries Ostros
fuerit, cum Tigrin transnaret: et in quale an-
trum confagerit, hederae et myrti et lauri, in-
genio sibi suo implexarum, et vmbrosum illud
vndique facientium. Vide, quam ista sint ne-
cessaria historiae, et quam sine istis nihil intelle-
xissemus eorum, quae ibi gesta sunt:

Τηρὸν γὰρ ἀσθενείας τῆς ἐν τοῖς χρησίμοις,
ἢ ἀγνοίας τῶν λεκτέων, ἐπὶ τὰς τοιαύτας τῶν
χωρίων καὶ ἄντρων ἐκφράσεις τρέπονται. καὶ
ὅπόταν εἰς πολλὰ καὶ μεγάλα πράγματα ἐμ-
πέσωσιν, ἰσίγχτον οἰκέτην νεοπλάτω, ἀρτο τῷ
δεσπότε κληρονομήσαντι, δις ἔτε τὴν ἑσθῆτα
οἶδεν ὡς χρὴ περιβάλλεσθαι, ἔτε δειπνῆσαι κα-
τὰ νόμου, ἀλλ' ἐμπηδόσας πολλάκις, ὅρθων,
καὶ συείων, καὶ λαγωῶν προκειμένων, ὑπερεμ-
πίπλαται ἔτνας τινὸς. ἢ ταρίχων, εἴς ἀν διαρ-
ραγῇ ἑσθίων· ἔτος δὲν, διν προεῖπον, καὶ
τραύματα συνέγραψε πάνυ ἀπίθανα, καὶ θα-
νάτους αἰλούοτες· ὡς εἰς δάκτυλον τῷ ποδὶς
τὸν μέγαν τρωθείς τις, αὐτίκα ἐτελεύτησε.

καὶ

20. Prae imbecillitate enim in utilibus recte
versandi, aut ignorantia dicendorum, ad tales
regionum et antrorum descriptiones confugiunt,
et cum in multas magnasque res incident, simi-
les sunt seruo diuitiarum insueto, creta nuper de-
mum domini sui hereditate, qui neque vestis no-
uit quemadmodum induenda sit, neque ex more
cibum capere: sed irruens saepe, gum tamen
aues, et suillae, et lepores appositi sint, in pul-
mentum aliquod aut saltamentum usque eo op-
pletur, ut ne rumpatur *merus sit*. Ille igitur,
quem modo dicebant, etiam vulnera descripsit
omnino improbabilia, et mortes absurdas, ut ali-
quis in pollice pedis vulneratus statim exspiraue-

καὶ ὡς ἐμβοῆσαιτος μόνον Πέτρον
ἔπτὰ καὶ εἴκοσι τὸν πολεμίον
δὲ, καὶ ἐν τῷ τῶν υπαρχόντων αὐτοῖς
καὶ παρὰ τὰ γεγραμμένα ἀντιτίθε-
των ἐπιτιθαῖς ἐψύσατο.
τὸν μὲν πολεμίων ἀποδεκάτην
καὶ τριάκοντα, καὶ ἔξιστος δεκα-
μαίων δὲ μόνης δύο, καὶ τριήκοντα
ἐπέστητα ἐν οἰδα εἰς τοῦτο εἶ-
νασχότο.

Καὶ μὴν κάπεινο λεγεῖν τοιούτοις
γαρ τῇ περιόδῳ Ἀττικῆς εἰς τινα, μηδ
θάρδου τὴν Φωνὴν ἐστὸν αἱρεθέσθαι
τεν εἴτε καὶ τὰ ὄνοματα ποιῆσαι τριή-
καὶ μεταγράψαι ἐς τὸ Ἑλληνικὸν, τὰς Κατα-

την τινας ποιεῖν, et, ut inclamante solle-
rit; et, vt inclamante solle-
et viginti hostiam mortui
caesorum numero, idque
principum epistolis memoriis
enim hostium quidem esse
prætagies mille ducentos et
solos duos, saucios autem fuisse
nescio an fanae mentis aliquis ter-
rit.

21. Verum illud quoque digestandum
puillum est. Prae nūmio Atticim
curatissimae circa linguam
talia etiam Romanorum noscere facere,
ferre in Graecum, vt propternum Kyprianus
cepit,

μέντος Σατηνῆς λέγεται, Φρόντιον δὲ, τὸν Φρόντιον, Τίτανον δὲ, τὸν Τίτανον, καὶ τὰλλα
καὶ ὡραῖον γελοιοτέρα. Εἰτι δὲ οὐτὸς ἔτος περὶ τῆς
Σεβηριανῆς τελευτῆς ἐγράψεν, ως οἱ μὲν ἄλλοι
πάντες ἐξηγάδηνται σιάμενοι, ξέφει τεθνάνται
μάτενται μεταθάνοντες δὲ ἀνήρ, σιτίων ἀπεσύρχομε-
νται· τοῦτος γαρ αὐτῷ ἀλυπότατον δέξαι τὸν
τελευταντικόν, εἰς εἰδος, ὅτι τὸ μὲν πάθος ἐκείνο
μητροῦ, οἴκου, ημερῶν ἐγένετο· ἀπόσιτοι
δέ, ποιητὰ διαρκῆσιν οἱ πολλοί· εἴτας εἰ μὴ
εἴσθι μετολάβοι τις, ως Ὁσρόης βίσμην περι-
μένων, εἴς τον Σεβηριανὸν λιμνῶν ἀποληπτας, ποι-
τον τότε οὐκ ἐπήγαγε 9) διὰ τῆς ἑβδόμης.

Τὰς

ceret, Φρόντιον autem Frontonem, Titianum
potro Titaniον, et reliqua magis etiam fidicula.
Nam nec idem hic de Seuerini exitu scripsit, de-
cet nos esse alios omnes, qui ferro illum mor-
talem putent; perille natem virum inedia, hoc
enim mortissimum mortis genus illi visum, igno-
ratis, totum, quod ille passus est, trium, puto,
naturum fuisse; qui vero cibo abstinent, etiam fe-
piem dies durare inultos; nisi quis hoc putet, ste-
ritus Osroen exspectantem, dum fame periret Se-
uerinus, et ob id ipsum per septem dies non
superuixisse.

Aa 2

22. Eos

9. [Ἐπήγαγε] Εἴτι, ἐπάγειν hic absolute pos-
tum pro ἐπάγειν τὸν δίον, h.e. insuper a-
gere

Τὰς δὲ καὶ ποιητικοῖς ἐνόμασιν; ὡς καλέσθι-
ων, ἐν ίσορίᾳ χρωμένας, πᾶς ἀν τις θείη, τὰς
λέγοντας, ἐλελιξε μὲν ἡ μηχανή, τὸ τεῖχος δὲ
πεσὸν, μεγάλως ἐδάπησε; καὶ πάλιν ἐν ἑτέρῳ
μέρει τῆς καλῆς ίσορίας· Ἐδεσσα μὲν δὴ ἔτι
τοῖς ὅπλοις περιεσμαραγῆτο, καὶ ἐπτοβος ἦν,
καὶ κίναβος ἄπαιτα ἐκεῖνα, καὶ ὁ σρατηγὸς
ζυμεριγένεν, ὡς τρόπῳ μάλιστα προσαγάγοι πρὸς
τὸ τεῖχος· εἴτα μεταξὺ ἔτωνεύτελη ὄνοματα,
καὶ θημοτιὰ, καὶ πτωχιὰ πολλὰ παρετέθε-
θυσο, τὸ, ἐπέσειλεν ὁ σρατοκεδάρχης τῷ κυ-
ρίῳ, καὶ, οἱ σρατιῶται ἥγόραζον τὰ ἐγχρήσι-
τα,

22. Eos vero quo quis loco ponat, iucundissime Philo, qui Poëticis in historia verbis utuntur, deditque stridorem *Machina*, procumbensque murus tonuit ucheinster? Et rursus in alio libro praeclarae historiae: *Edeffa quidem igitur adeo quaessis circumsonat armis, strepitusque fuere et tumultus illa omnia.* Et *Dux versat sub pectore curas, qua maxime ratione ad muros accedat.* Deinde inter haec vilia adeo nomina, et plebeia et mendicorum propria multa inculcata erant, *Epistola-nie campiductor Domino, et, Milites mercabantur illa,*

gere vitam, producere vitam, quemadmodum ἀγειν et διαγειν absolute etiam usupatur si ne voce Biov. Bios.

τα, καὶ, ἥδη λελεγμένοι περὶ αὐτὸς ἐγίγνοντο.
καὶ τὰ τοιαῦτα ὡς τὸ πρᾶγμα εἰκὸς εἶναι
τραγῳδῶ, τὸν ἔτερον μὲν πόδα ἐπ' ἐμβάτε
ὑψηλοῦ ἐπιβεβηκότι, θατέρω δὲ σάνδαλον
ὑποδεδεμένω.

Καὶ μὴν καὶ ἄλλας ἴδοις ἀν., τὰ μὲν προοίμια
λαμπρὰ, καὶ τραγικά, καὶ ἡς ὑπερβολὴν μα-
κρὰ συγγράφοντας, ὡς ἐλπίσαμε θαυμαῖα ἥλι-
να τὰ μετὰ ταῦτα πάντας ἀκέσσεθαι, τὸ σῶ-
μα δὲ αὐτὸς τῆς ἰσορίας μικρόν τι καὶ ἀγενής
ἐπάγοιται, ὡς καὶ τέτο εἰκέναμ παιδίω, εἴ
περ ἔρωτα εἰδεις παιζούτα, προσωπεῖον Ἡρακλέας
πάμπιγκα, ἢ Τιτάνος περικείμενον. εἰδὺς γὰν
οἱ ἀκέσσαντες ἐπιφθέγγονται αὐτοῖς, τὸ, "Ωδη-

• 180.

*illa, quibus indigebant, eis Iam loti ad illos aderant,
et similia: ut similis ea res esset tragœdo, qui
altero quidem pede alto cothurno nitatur, alterum autem sandaliq deuinctum gerat.*

23. Ac videoas etiam alios, prooemia quidem
splendida et tragica et ad excessum usque longa
scribentes, ut spores te mira quanta post isthaec
omnino auditurum: at ipsum corpus historiae
pusillum quoddam et ignavum subiungentes, ut
hoc etiam simile videatur puerulo, si qua Cupi-
dinem vidisti sic ludenteim, persona Herculis ma-
xima, aut Titanis, caput occultantem. Statim
igitur qui audiunt, illud subiiciunt: *Parturiunt
montes.*

νεν δρος. χρὴ δὲ μὴ θτως, ἀλλ’ ὅμοια τὰ πάντα, καὶ ὁμόχροα εἶναι, καὶ συγέδον τῇ κεφαλῇ τὸ ἄλλο σῶμα, ὡς μὴ χρυσᾶν μὲν τὸ κράνος εἰη, θώραξ δὲ πάντη γελοῖος ἐπὶ βάσιν ποθεν, η ἐκ δερμάτων απρών συγκεκττυμένος, καὶ η ἀσπίς σιγύνη, καὶ χοιρίη περὶ ταῖς κρήμασι. ίδοις γάρ ἂν ἀΦθόνας τοιάτας συγγραφή, Φέας, τὰ Ροδίων Κολοσσᾶ τὴν κεφαλὴν νανάδει σῶματι ἐπιτιθέντας ἄλλας αὖ ἔμπαλιν ἀκεφαλα τὰ σώματα εἰσάγοντας, ἀπροσιμίχαλα, καὶ εὐθὺς ἐπὶ τῶν πρωγμάτων· οἱ καὶ προσταρίζονται τὸν Ξενοφῶντα θτως ἀρξάμενον. Διχείσ καὶ Παρυσάτιδος παῖδες γίγνονται διο· καὶ ἄλλας τῶν παλαιῶν· ἐκ εἰδότες, ὡς δυνά-

με

mones. Oportet autem non ita esse, sed similia omnia, et eiusdem velut coloris, consentiensque capiti corpus reliquum, ne galea quidein sit aurea, thorax autem omnino ridiculus, ex pannis alicunde, aut pellibus putridis consutus, et vimineus clypeus, porcina autem circa tibias. Videas enim satis multos id genus scriptores, Rhodii Colossi caput imponentes nani corpuseculo: alios contra ea, trunca suò capite corpora inducentes, et statim ad res ipsas aggressos: qui etiam suarum partium esse volunt Xenophontem, qui ita coepit: *Darii et Parysatidis filii nascuntur quo;* et alios antiquorum. Ignorant nempe, esse quae-
dam,

μετ τινὰ προοίμιού ἐσι λεληθότα τὰς πολλὰς
αὶς ἐν ἄλλοις δεῖξομεν.

Καίτοι ταῦτα πάντα φορητά ἐσιν, ὅσα οὐ ἔρ-
μηνείναι; οὐ τῆς ἄλλης διατάξεως αἰμαρτήματά
ἐσι, τὸ δὲ καὶ περὶ τὰς τίπας αὐτὰς ψεύδε-
σθαι, καὶ παρασχύγας μόγον, ἀλλὰ καὶ σκέψες
ῶλες, τίνι τῶν ιαλῶν ἔσικεν; εἰς γὰν ἔτω φρά-
σύνως συνήγαγε τὰς πράγματα, ἔτε Σύρῳ τι-
νὶ εἰπτυχών, ἔτε τὸ λεγόμενον δὴ τότο, τῷ
ἐπὶ οἱρείων τὰ τοιαῦτα μυθολογεύντων ἀκέστας,
οὗτοι περὶ Εὐρώπης λέγων, ἔτως ἔφη· 'Η. δὲ
Εὐρώπος καῖται μὲν ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ, συδι-
μὸς δύο τοῦ Εὐφράτα ἀπέχεσσα, ἀπώνισαν δὲ
αὐτὴν. Εδεσσαῖοι καὶ ἡδὲ τότο ἀπέχεργεν αὐ-
τῷ,

dam, quae vim prooemiorum habeant, licet vulgi
intellectuum fugiant, vt monstrabimus alias.

24. Verumtamen illa omnia tolerabilia sunt,
quaecumque aut elocutionis, aut constructionis.
reliquae sunt vitia. Mentiri vero circa ipsa loca,
non parafangi modo, sed integris manibonibus,
cui rerum bonarum simile est? Vnus quippe eo-
rum adeo supine res congesit, qui neque cum
Syro unquam locutus videtur; neque, quod est
in proverbio, in tonstrinīs talia fabulantes audisse,
vt de Europo verba facies ita dicat: *Europus*,
vero sita est in Mesopotamia, mansiones duas ab Eu-
phrate remota: considerunt illam Edessensi. Neque;

τῷ, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐμὴν πατρίδα τὰ Σαμίσσατα, αὐτὸς ἐν τῷ αὐτῷ βιβλίῳ ἀράμενος ὁ γενναῖος, αὐτῇ ἀκροπόλῃ, καὶ τείχεσι, μετέθηκεν ἐς τὴν Μεσοποταμίαν, ὡς περιωρῶνται αὐτὴν ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν ποταμῶν, ἐκατέρωθεν ἐν χρῶ παραμειβομένων, καὶ μονονεχῇ τὰ τείχες ψαυσάντων. τὸ δὲ καὶ γελοῖον, εἴ σοι ϕῦν, ὡς Φίλων, ἀπολογοίμην, ὡς εἰς Παρθυαίων, καὶ δὲ Μεσοποταμίτης σοι ἔγω, οἵτις με Φέρων ὁ θαυμαζός συγγραφεὺς ἀπώκισε.

Νὴ Δία, κακεῖνον κομιδῇ πιθανὸν περὶ τῆς Σαβίηριαν ὁ αὐτὸς ὅτος εἰπεν ἐπομοσάμενος, ἢ μήν ἀκεσάμην τοιος τῶν εἰς μύτῃ τῇ ἔργῳ διαφύγοντων.

satis hoc illi fuit, verum etiam Samosata patriam meam, ipse vir fortis eodem in libro sublatam, sua cum arce et munitionibus transtulit in Mesopotamiam, ut includatur inter ambo amnes, quam proxime vtrinque praeterlabentes, et tantum non ipsa alluentes moenia. Ridiculum autem fuerit, si nunc causam apud te, mi Philo, dicam, non ex Parthis me esse, neque Interamnum hominem, quibus me correptum scriptor admirabilis nouum colonum adscripsit.

25. Illud etiam, Mehercule, usquequaque probabile de Seueriano idem ille, interposito iureiurando, dixit, se profecto audisse quemdam eorum, qui ex ipso facto aufugerint. Neque enim

γόντων. ὅτε γὰρ ξίφει ἐθελῆσαι αὐτὸν ἀποθανεῖν, ὅτε Φαρμάκη πιεῖν, ὅτε Βρόχον αἴψασθαι, ἀλλά τινα θανάτου ἐπιναῦσαι τραγικούς, καὶ τῇ τόλμῃ ξενίζοντα τυχεῖν μὲν γὰρ αὐτὸν ἔχοντα παμπαγέθη εἰπώμεντα ὑάλῳ, τῇς καλλίσης ὑάλῳ. ἐπεὶ δὲ πάντως ἀποθανεῖν ἔγγωισο, κατάξαντα τὸν μέγιστον τῶν σκύφων, έιτε τῶν θρευσμάτων χρήσασθαι εἰς σφραγὴν, εὐτεμόντα τῇ ὑάλῳ τὸν λαίμον. ὅτως ἐξιφίδειον, καὶ λογχάρεον εὗρεν, ὡς ἀνδρεῖος γε αὐτῷ καὶ ἡρωϊκὸς ὁ θάνατος γένοιτο.

Εἶτα ἐπειδὴ Θακυδίδης ἐπιτάφιον τινα εἶπε τοῖς πρώτοις τῷ πολέμῳ ἰνσίνα νεκροῖς; καὶ αὐτὸς ἤγγιστο χρῆναι ἐπειπεῖν τῷ Σεβηριανῷ.
ἀπασι·

enim ferro illum voluisse mori, neque venenum bibere, neque laqueum sibi innectere, sed tragicam mortem aliquam excogitare, et ipso consilio nouam. Habuisse illum forte pocula mirae magnitudinis vitr~~o~~ de vitro pulcherrimo. Cum autem mori omnino decretum esset, confregisse scyphorum maximum et fragmentorum uno usum ad caedem, inciso vitri ope gutture. Adeo pugioneum aut lanceolam non inuenit, ut certe virilis illi et Heroica mors contingere.

26. Deinde quando Thucydides funebrem quasi orationem habuit primis illis in bello mortuis; ipse quoque existimauit dicendum aliquid esse de-

ἀπασι γὰρ αὐτοῖς πρὸς τὸν κἀδὲν αἴτιον τῶν ἐν
 Ἀρμενίᾳ οἰκιῶν, τὸν Θουκυδίδην, η̄ φύλλα.
 Θάψας ἐν τὸν Σεβηριωνὸν μεγαλοπρεπῶς, ἀν-
 βιβάζεται ἐπὶ τὸν τάφον Ἀφράνιον τινα Σί-
 λωνα ἐκατόνταρχον, ἀνταγωνισήν Περικλέα,
 δις τοιαῦτα ικέ τοσαῦτα ἐπερρητόρευεισθν αὐτῷ,
 ω̄σε με νὴ τὰς Χάριτας πολλὰ πάνυ δακρύσαι
 ὑπὸ τῷ γέλωτος· ικέ μάλιστα ὅποτε ὁ βῆτωρ ὁ
 Ἀφράνιος, ἐπὶ τέλει τῷ λόγῳ δακρύσων σάμασὺν
 οἰμωγῇ περιπαθεῖ, ἐμέμνητο τῶν πολυτελῶν
 ἐκείνων δείπνων, ικέ προπόσεων· εἶτα ἐκέντη-
 κεν Αἰάντεον τινα τὴν κορωνίδα. σπασάμενος
 γὰρ τὸ ξίφος εὐγενῶς πάνυ, ικέ ως Ἀφράνιον
 εικὸς ἦν, πάντων ὁρώντων, ἀπέσφαξεν ἔσυτον
 ἐπὶ

Seueriano. Omnibus enim illis cum Thucydide,
 penes quem tamen nulla causa est illoruin in Ar-
 menia in alorum, certamen est. Postquam ergo
 sepelit Seuerianum magnifice, ad sepulcrum sta-
 tuit Afranius Silonem quendam, Centurionem,
 Periciis aenulum, qui talia ac tanta de illo de-
 clamat; vt, ita me Gratiae! multum sane lacry-
 marum risus mihi excusserit, et maxime cum ora-
 tor Afranius in peroratione, lacrymans cum eiul-
 latione maximū affectus īdice, mentionem facit
 sumtuosarum coenarum, atque propinationum:
 deinde sumtam ab Aiacis fabula coronidem im-
 ponit. Stricto enim ense generose sane, et vt de-
 cebat Afranius, in conspectu omnium ad sepui-
 crum

ἐπὶ τῷ τάφῳ, ἐκ ἀνέξιος ὥν, οὐ τὸν Ἐρυζ-
λίον, πρὸ πολλᾶ ἀποθυνεῖν, εἰ τακτικέρη-
τόρευε· καὶ τέτο ἐφη ἰδόντας τὰς παρόντας ἄ-
παντας, θαυμάσας, καὶ ὑπερεκπινέσαι τὸν Ἀ-
Φράνιον. ἔγώ δὲ καὶ τοῦτο μὲν αὐτῷ ικτεγί-
γνωσκον, μανονταχί λωμῶν καὶ λοπάδων μενιη-
μένις, καὶ ἐπιδιηρύνεντος τῇ τῶν πλακέντων
μηῆση· τέτο δὲ μάλιστα ἡ τικσάμην, στι μὴ
τὸν συγγρεφέω, καὶ διδάσκαλον τῷ δράματος
προστοσφάξεις, ἀπέθανε.

Πολλὰς δὲ καὶ ἄλλας ἁροίς τάτοις ἔχων σοι,
ῶ ἑταῖρα, ικταριθμήσασθαι, διλίγων ὅμως ἐπι-
μησθεῖς, ἐπὶ τὴν ἑτέραν ὑπόσχεσιν ἡδη μετε-
λεύθομα, τὴν συμβολὴν, ὅπως ἀν αἰενον. συγ-
γράφοις

erum se interemis, non indignus, ita me Mars
angeret, qui multo ante moreretur, si quidem de-
claimauit talia. Et hoc, ait, cum viderent praes-
fentes, omnes admiratos esse, et supra modum
laudasse Afranium. Ego vero tum reliqua illius
damnabam, qui tantum non iuscitorum et pati-
narum meminisset, illacrymareturque mentione
placentarum; hoc vero nomen maxime illum in-
cusabam, quod non imperfecto antea scriptore,
qui hanc fabulam docuit, tum demum mortuus est.

27. Caeterum multos etiam alios similes hisce;
cum enumerare tibi, sodalis, potissim; tamen pau-
corum facta mentione ad alterum promissum ineum
iam transibo, ad consilium, quonodo quis scri-
bat

γράφοι τις. εἰσὶ γάρ τινες, οἵ τὰ μεγάλα μὲν τῶν πεπραγμένων, καὶ ἀξιωμάτων πραγμάτων, η̄ παραθέστιν, ὑπὸ δὲ ἴδιωτείας, καὶ ἀπερικαλίζεις, καὶ ἀγνοίας τῶν λακτέων, η̄ σιεπητέων, τὰ μικράτατα πάνυ λιπαρῶς καὶ φιλοπόνως ἐργαζούσασιν ἐμβραδύνοντες. Ὡσπερ ἀν εἴ τις τῷ Διὸς τῷ ἐν Ὀλυμπίᾳ τὸ μὲν ἔλευκόλος, τοσέτον καὶ τοιότερον ὅν, μὴ βλέποι, μηδὲ ἐπχινοῖ, μηδὲ τοῖς ἐκ εἰδόσιν ἀγνοῖστο. τῷ ὑποποδίῳ δὲ τό, τε εὐθυεργέσι καὶ τὸ εὔξεσον θαυμάζοι, καὶ τῆς κρητίδος τὸ εὔρυθμον, καὶ ταῦτα γάνυμετὰ πολλῆς Φροντίδος διεξιέν.

"Εγωγ' ἐν ἡκεσά τινος, τὴν μὲν ἐπ' Εὐρώπην μάχην ἐν ἀδ' ὄλοις ἐπτὰ ἔπεσι παραδραμότας,

bat melius. Sunt enim, qui magna negotia et digna memoratu praetermittunt aut transcurruunt; prae inscitia vero, et pulchri imperitia, atque dicendorum tacendorumque ignoratione, minima quaeque copiose admodum studioseque enarrant, diuque in iis immorantur. Velut si quis Olympii Iouis totam quidem pulchritudinem talem, tamquam multiplicem, non videat, neque laudet, neque his, qui non viderunt, enarrat, scaenillum vero, quod ita ad normam exactus et politus sit, adipiretur, et baseos proportionem; eaque multa cum cura persequatur.

28. Ego igitur noui aliquem, qui pugnam quidem ad Europum vix septem totis versibus per-

curte-

τος, εἴκοσι δὲ μέτρα ἡ ἔτι πλείω ὕδατος ἀναλαμπότος εἰς ψυχρὰν καὶ ὑδὲν ἥμεν προσήκεσσεν διηγησιν· ὡς Μαῦρος τις ἵππεὺς, Μαυσάκας τῶνομα, ὑπὸ δίψες πλαγώμενος ἀνὰ τὰ σῆρη, καταλάβοι Σύρους τινὰς τῶν ἀγροτῶν, ἀριστούς παρατιθεμένιας, καὶ ὅτι τὰ μὲν πρῶτα, ἐκεῖνος Φθιηθεῖσν αὐτὸν, τίτα μέντοι μαθόντες, ὡς τῶν Φίλων εἴη, κατεδέξαντο, καὶ εἰσιάσαντο· καὶ γάρ τινα τυχεῖν αὐτῶν ἀποδεδημηνότα καὶ αὐτὸν ἐς τὴν Μαύρων, ἀδελφὸς αὐτῷ ἐν τῇ γῇ σρατευομένος. μῆδοι τὸ μετὰ τέτταρα μακροῖ, καὶ διηγήσαντος, ὡς Θηράσπειν αὐτὸς ἐν τῇ Μαυρασίᾳ, καὶ ὡς ἴδαι τὰς ἐλέφαντας πολλὰς ἐν τῷ αὐτῷ συνειμομένας, καὶ ὡς ὑπὸ λέοντος ὁ λίγος

curreret, viginti autem vel amplius mensuras aquae (*clepsydras*) impenderet in frigidam et nihil ad nos pertinentem narrationem, ut *Maurus* aliquis eques, *Mausacas* nomine, prae siti per montes uberrans, *Syros* quodam rusticos deprehenderit, qui prandium sibi apposuerant, atque ut initio illi vertilluerint, deinde autem, cognito, amicum esse, acceperint cenniuio: etenim forte quenam illorum et ipsum in *Maurorum* terra peregrinatum esse, quod suus frater in ea regione militaret. Hinc fabulae longae, et narrationes, quomodo ipse in *Mauritania* venatus esset, et ut vidisset elephantas multos una paſcentes, et ut parum absuerit, quin a leo-

λίγα δεῖν καταβρωθείη, καὶ λίγες ἵχθες ἐπέρια-
το ἐν Καισαρείᾳ: καὶ ὁ Θαυμαστὸς συγγραφεὺς,
ἀφεῖς τὰς ἐν Εὐρώπῳ γιγνομένας σφαγὰς το-
σαύτας, καὶ ἐπελάσεις, καὶ σπενδαὶς ἀναγκίσεις,
καὶ Φύλακας, καὶ ἀντιφύλακας, ἀχρεὶ Βαθείαις
ἐσπέρας ἐΦειτήκει ὅρῶν Μαλχίωνα τὸν Σύρον
ἐν Καισαρείᾳ, σκάρες πακιμεγέθεις αἵξας ὄπε-
μενον. εἰ δὲ μὴ νῦν κατέλαβε, τάχα καὶ συ-
εδείπνει μετ' αὐτῷ, ήδη τῶν σκάρων ἐκπει-
τμένων. ἀπέρε εἰ μὴ ἐνεγέγραπτο ἐπιμελῶς τῇ
ἰσορίᾳ, μεγάλα ἀντὶ μεῖς ἡγούμοτες ἦμεν, καὶ
ἡ ζημία Ρωμαίοις ἀφόρητος. εἰ Μαυσακας ὁ
Μαῦρος διψῶν, μὴ εὑρε πιεῖν, ἀλλ᾽ ἀδειπνος
ἐπανῆλθεν ἐπὶ τὸ σρατόπεδον. καίτοι πᾶς
ἄλλος

a leone devoratus esset, et quantos Caesareae pisiis
emerit. Et historicus admirabilis, omissis tantis
caedibus, quae circa Europum factae sunt, et
invasiones, et inuidias necessarias, et custodes
et his oppositos custodes alios, ad seram usque
vesperam abfuit, dum videt Malchionem Syrum
Caesareae scaros ingentes vili prelio clementem:
nisi vero nox oppressisset, forte etiam coenaturus
cum illo erat, scaris imm paratis. Quae nisi cum
cura scripta essent in historia, magna nos igno-
rassemus, et iactura Romanis intoleranda fuisset,
si Mausacas Maurus sitiens, quod biberet, non
inuenisset, sed incoenatus in castra rediisset.
Quanti-

αλλα μακρῷ γελοιότερῳ ἐκών ἐγὼ νῦν παρίημι;
ως καὶ αὐλητρίς ἦνεν ἐκ τῆς πλησίου κάθημης αὐτοῖς, καὶ ως δῶρα αὐλητρίσις ἀντέδοσσαν, ὁ Μαυρος μὲν τῷ Μαλχίωνι λόγχην, ὁ δὲ τῷ Μαυσάνῃ πόρπην. καὶ αλλα πολλὰ τοιαῦτα τῆς ἐπ' Εὐρώπω μάχης. αὐτὰ δὴ τὰ οεφάλαια τοιγάρτοις εἰκότως ἀν τις εἶποι τὰς τειχτὰς, τὸ μὲν ἔόδον αὐτὸ μὴ βλέπειν, τὰς ἀνάνθας δὲ αὐτᾶς τὰς παρὰ τὴν φίλαν ἀνεβῶς ἐπισκοπεῖν.

"Αλλας, ὡς Φίλων, μάλα καὶ ἔτος γελοιός,
χρή τὸν ἑτερον πάδα ἐκ Κορινθίᾳ πώποτε προβεβηκώς, χρή ἄχρι Κεγχρεῶν ἀποδημήσας, χρή τι γε Συρίαν, η Ἀρμενίαν ίδων, ωδε ἤρξατο μέμνημαν. γάρ; ὥτος ἐφθαλμῶν ἀπιστερεός γεά-

Quamuis quot alia longe magis ridicula prudens ego nunc praetermitto? ut tibicina etiam illis ex proximo pago venerit, et uti dona alter alteri dederrint, Maurus quidem Malchioni lanceam, at hic fibulam Mausacae, multaque alia ex hoc genere, ipsa nempe praelii ad Europum capita. Merito ergo dicat aliquis, tales rosam quidem ipsam non videre, spinas vero illius, radici proximas, accurate considerare.

29. Alius, mi Philo, valde ipse etiam ridiculus, qui neque alterum Corintho pedem protulisset vñquam, neque Cenchreas usque discessisset, certe neque Syriam vidisset, neque Armeniam; ita, memini enim, exordius est: *Aures minus fideles*

γράφω τοίνυν ἀ εἰδον, ἐχ ἀ ηκαστα. καὶ οὐκ
ἀριθμῶς ἀπαντα ἑωράκει, ὥσε τὰς δράκοντας
ἔφη τῶν Παρθιαίων (σημεῖον δὲ πλήθες τότε
αὐτοῖς· χιλίες γὰρ, οἶμαι, ὁ δράκων ἄγε) ζῶ-
τας δράκοντας παμμεγέθεις εἶναι γεινωμένας ἐν
τῇ Περσίδι, μικρὸν ὑπὲρ τὴν Ἰθηρίαν, τέτοις
δέ, τέως μὲν ἐπὶ κοντῶν μεγάλων ἐκδεδεμένους,
ὑψηλὸς αἰωρεῖσθαι, καὶ πέρρωθεν ἐπελαυνό-
των, δέος ἔμποιεν, ἐν αὐτῷ δὲ τῷ ἕξγω, ἐπε-
δῶν ὅμοι ἵωσι, λύγαντες αὐτὰς, ἐπιχθίασι τοῖς
πολεμίοις· ἀμέθει πολλὰς τῶν ἡμετέρων οὐτών
καταποθῆγοι· καὶ ἄλλας, περισπειραθέντων αὐ-
τοῖς, ἀποπνιγῆναι καὶ συγκλέσθηναι· ταῦτα δέ
ἐφεσώς ὅραν αὐτές, ἐν ἀσφαλεῖ μέντος ἀπὸ δέ-
δρα

deles oculis. Scribo igitur, quae vidi, non quae audiui. Atqui ita accurate viderat omnia, ut diceret, dracones Parthorum (est vero hoc illis numeri signum: mille enim, puto, milites draco ducit) viuos esse serpentes ingenti magnitudine, qui nascanur in Perside paullo supra Iberiam. Hos vero, initio quidem in conis magnis reuinctos celsos que ferri, ac e longinquo dum inuadant, zerrorem iniicere. In ipsa autem pugna, inquit, cum concurritur, solutos illos hostibus immittunt. Itaque mulios nostrorum ita deuoratos, et alios cum spiritis illos suis complexi essent dracones, suffocatos elijosque. Haec vero ex propinquuo se vidissimum, in loco

δρεύψηλος ποιάμενος τὴν σκοτίην. οὐδὲ εὗγε ἐποίησε μήδομέσε χωρίσας τοῖς θηρίοις, ἐπεὶ εἰκὸν ἡμεῖς θεωρασὸν ἔτω συγγραφέα νῦν εἰχομένην, οὐδὲ ἀπὸ χηρὸς αὐτὸν μεγάλα οὐδὲ λαμπρὰ ἐν τῷ πολέμῳ τοτε σφραγίσαμενον· οὐδὲ γὰρ ἐνιδύνευσε πολλὰ, οὐδὲ ἐτρεώθη περὶ Σάραν, ἀπὸ τῆς Κρανείς δηλούστης Βαδίζων ἐπὶ τὴν Λέρναν. οὐδὲ ταῦτα Κορινθίου ἀκρόντων ἀνεγίνωσκε, τῶν ἀντιβώς εἰδότων, ὅτι μηδὲ κατὰ τοίχον γεγραμμένον πόλεμον ἰσχάνει, αὐτὸν δέ τοι πλαστὸν γε γῆδει; ἀδὲ μηχανῆματα, οἷα ἦσαν, ἀδὲ τάξεων, η̄ καταλοχήματα, σύοματα. πάνυ γενέμελεν αὐτῷ πλάγιαν
μὲν

loco raro de altissima arbore Speculanteum. Et bene sane fecit, quod non ex propinquuo congressus est bestia, alioqui enim tam admirabili nunc scriptore nobis carendum esset, qui manu etiam sua magnifica quaedam et clarissima facinora hoc bello edidisset. Multa etenim pericula subiit, et valnera sua sunt circa Suram, qui videlicet longissimum iter a Cratino ad Lernam fecerit. Atque ista Cötlinhiis audientibus recitauit, qui accurate scirent, illum ne pictum quidem in pariete bellum vidisse. Sed neque arma ille nouit, neque machinas, quae sint; neque acierum aut ordinum struendorum nomina. Etenim, quasi hoc ageret, dire-

Luc. Op. T. III.

Bb

ctam

385 LUCIANI QVOMODO

μὲν τῇ ὁρθίᾳν Φάλαγγα 10), ἐπὶ κέρως δὲ λεγεν τὸ ἐπὶ μετώπῃ ἄγειν.

Εἰς δέ τις βέλτισος ἀποστα τεξ αρχῆς εἰς λας τὰ πεπραγμένα, ὅσα ἐν Ἀρμενίᾳ, ὅσα Συρίᾳ, ὅσα ἐν Μεσοποταμίᾳ, τὰ ἐπὶ τῷ γρηγορτι, τὰ ἐν Μηδίᾳ, πεντακοσίοις ἀδ' ἔλαστης πετι περιλαβὼν, συνέγραψε, καὶ τότο πολὺς ισορίαν συγγεγραφένα φησί τὴν μέτρην

clam aciem vocat obliquum agmen: in cornu ducere dicit, quod est ducere in frontem.

30. Vnus autem aliquis praeclarissimus, ab initio inde ad finem usque gestas omnes, quæcumque in Armenia, quæ in Syria, quæ in Mefopotamia, quæ ad Tigrim, quæ in Media sunt, quingentis non totis versibus complexus descripsit. Idque ubi fecit, histeriam ait scripsisse.

10. Πλαγίαν -- Φάλαγγα] *Obliqua linea transuersa acies siue agmen est, cum in fronte ducuntur milites recta, cum in cornu levatur in transuerso agmine plures longius transuersis frontibus simul concurrent, sed parciore a tergo habent, qui in acie pugnant: in recto agmine contumnia: pauciores simul concurrunt, sibi a tergo possunt succedere. Hic securor, quem reprehendit Lucianus, miscuit omnis, et transuersum agmen dixit in cornu (vnde rectum potius agmen oritur) pro eo quod debebat dicere, in frontem.* Gellier.

γραφήν ὀλίγες δὲν μακροτέραν τὴν βιβλίαν ἐπέγραψεν, Ἀντιοχιανὴ τὴν Ἀπόλλωνος ιερονίκου (δόλιχον γάρ πε, οἷμα, ἐν παισὶ νενικήκει) τῶν ἐν Ἀρμενίᾳ, καὶ Μεσοποταμίᾳ, καὶ ἐν Μηδίᾳ Ῥωμαίοις νῦν πραχθέντων ἀφίγησις.

"Ηδη δ' ἐγώ τινος καὶ τὰ μελλοντα συγγεγράφότος ἦντα, καὶ τὴν λῆψιν Οὐελογέσσα, καὶ τὴν Ὁσρός σΦαγὴν, ὡς παραβληθήσεται τῷ λεοντὶ, καὶ ἐπὶ πᾶσι, τὸν τριπόθητον ἡμῖν θρησκευόντων· εἴτε πάνυ μαντικῶς ἄμα ἔχων, ἐσπεύσεν ἡδη πρὸς τὸ τέλος τῆς γραφῆς. ἀλλὰ καὶ πόλιν· ἡδη ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ ὥκισε, μεγέθει τε μεγίσην, καὶ κάλλει καλλίσην· ἔτι μέντοι ἐπισκο-

• Titulum tamen, parum abest, quia maiorem libro, inscripsit eiusmodi, Antiochiani, in sacro Apollinis certamine vistoris (cursu, credo, aliquando, puer, vicerat) eorum, quae in Armenia, et Mesopotamia, et Media a Romanis modo gesta sunt, enarratio.

31. Iam vero audiui etiam qui futurarum rerum historiam scripsisset, et captiuitatem Vologesi, et Osrois caedem, ut leoni obiciendus sit, et super omnia desideratissimum nobis triumphum. Sic vaticinantis simul furore instinctus ad fine iam scriptoris properauit. Verum etiam urbem iam in Mesopotamia condidit, magnitudine maximam, et pulchritudine pulcherrimam, illud vero ad-

πισκοπεῖ, καὶ διαβελνέται, εἴτε τὴν ἀπὸ τῆς νίκης χρὴ ὄνομάζεσθαι νοιαν, εἴτε Εἰρηνίαν· καὶ τότε μὲν καὶ ἀνώνυμος ἡμῖν ἡ καλὴ πόλις πολλὰ καὶ πορφύρης συγγεραφίκης γίνεται εἰν Ἰνδοῖς πραχθησόμενα ὑπόσχεται φεν, καὶ τὸν περίπλαν τῆς ἔξω θαλασσῆς ἥποσχεσις ταῦτα μάγον, ἀλλα μιον τῆς Ἰνδικῆς ἥδη συντέταπται. τὸν τάγμα, καὶ οἱ Κελτοὶ, καὶ οἱ οὐλίγη σὺν Κασσιώ πάντες κτοε τὸν Ἰνδὸν ποταμὸν· ὅ, τι δὲ πραξεῖται δέξονται τὴν τῶν ἐλεφάντων ἐπέλαστρα.

huc considerat et consulit, utrum Kastoriam appellare fas sit, an Concordiam et Ramam. Et stud quidem nondum iudicatur adhuc sine nomine nobis vro illa per deliriis multis, et pituita mala atque nrico oppleta. Ea vero quae apud Indos gerentur, iam scripturum se recepit, e maris circuitum. Neque ista inde primis subsistunt, sed prooemium Indos regnum est: ac tertia legio, et Galli, et pars exigua duce Cassio, omnes iam sibi men traiecerunt. Quid vero factum fuitphantorum quomodo sint impetum exercitum

μακρὰν ἡμῖν ὁ Θαυματὸς συγγραφεὺς, ἀπὸ Μυζέριδος, ἐπ' Ὀξυδρακιῶν πιστεῖ.

Τοιαῦτα πολλὰ ὑπὲκπαιδευσίας ληρεῖσι, τὰ μὲν ἀξιόρατα χρόνῳ ὄρῶντες, ἕτεροι δέ εἰ βλέποιεν, καὶ ἀξιόνειν εἰκεῖν δυνάμενοι, ἐπιγούσκτες δέ, καὶ ἀναπλάττοντες, ὅττι κεν ἐπὶ αἰκαρίμαν γλῶτταν, Φωσὶν, ἔλθῃ. καὶ ἐπὶ τῷ ἀριθμῷ τῶν βιβλίων ἔτι σεμνυνόμενοι, καὶ μᾶλιστα ἐπὶ ταῖς ἐπιγραφαῖς· καὶ γὰρ αὖ καὶ δύται, παγγελοῖοι· τῷ δεῖνας Παρθικῶν νικῶν, τοσάδε. καὶ αὖ Παρθίδος, πρῶτον, δεύτερον, ὡς Ἀτθίδος δηλαρότι. ἀλλος ἀξιότερον παραπολύ. ἀνέγνων γὰρ Δημητρίζ. Σαγαλάσσεως Παρθονικιά· ςδ' ὡς ἐν γέλωτι ποιήσασθαι, καὶ ἐπισκῶψαι τὰς ισορρόπias

nou ita multo post nobis admirabilis scriptor Mužuride aut ab Oxydracis perscribet.

32. Talia multa prae inscitia delirant, qui digna visu neque viderint, neque si viderint, explicare pro dignitate queant: excoigitent vero et confingant, quidquid in Lingua illam importunam, aiunt, venerit. Etiam in numero librorum honestatem quandam affectant, maxime ipsis in inscriptionibus: nam rursus hae quoque per quam ridiculae. Alicius Particularum victoriarum tot libri: et rursus Parthidis primus, secundus, nempe ut Attidis. Alius multo etiam urbanius. Legi enim Demetrii Sagalassensis Parthonicica. Neque vero eo ista commemoro, ut ridiculo habeam,

ρίας ἔτω οὐδὲν τοσας, ἀλλὰ τε χρησίμων ἔνεκα,
ώς ὅσις ἀν ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα Φεύγει, πο-
λὺ μέρος ἥδη εἰς τὸ ὄρθως συγγράφειν ἔτος προσ-
είληφε· μᾶλλον δὲ ὀλίγων ἔτι προσδεῖται, εἴγε
ἀληθὲς ἐκεῖνό Φησιν ή διαλεκτική, ως τῶν ἀμέ-
σων ή θατέρων ἀρσίς, τὸ ἑτερον πάντως ἀντει-
άγει.

Καὶ δὴ τὸ χωρίον σοι, Φαίη τις ἀν, ἀποιβῶς
ἀνακενάθαρτοι, καὶ αἵτε ἀκανθαῖ, ἐπόστι γί-
σται, καὶ βάτοι, ἐπικεκρυμέναι εἰσὶ, τὰ δὲ τῶν
ἄλλων ἐρείπια ἥδη ἐπτεΦόρηται· καὶ εἴ τι τρε-
χὺ δὴ, καὶ τότο λείουν ἔσιν. ὡςεοικόδομεν τι
δεῖ ἥδη, γῇ αὐτὸν ως δεῖξης, δη ἀνατρέψαι μό-
νον τὰ τῶν ἄλλων γεννάδας ων, ἀλλὰ τι καὶ αὐ-
τὸς

beam, et ludibrio traducam historias ita pulchras,
verum vtilitatis causa: quandoquidem qui haec
et horum similia fugerit, ille bonam' iam partem
ad recte scribendum adeptus est; vel potius paucis
adhuc indiget; si quidem vere illud Dialectica.prae-
cipit, *Eorum, inter quae nihil est medium, alterius
sublationem contra inducere alterum.*

93. Et sane area tibi, dicat aliquis, accurate
purgata est, atque spinae, quotquot erant, et
rubi, excisi sunt: rudera aliorum iam clata, et
si quid asperum fuerat, iam leue est.. Itaque iam
vt aliquid aedifices opus est, vtque te ipsum
ostendas, qui non euertere modo fortiter aliorum
res possis, sed aliquid ipse etiam aptum excogi-
tare,

HISTORIA CONSCRIBENDA SIT 39:

τὸς ἐπινοῆσαι δεξίου, καὶ δὲδεῖς αὐτόν, ἀλλ' οὐδὲ
ὁ Μῶμος μωμήσασθαι δύνκετο.

Φημὶ τοίνυν τὸν ἄριστα ισορίαν συγγράφοντα,
δύο μὲν ταῦτα ισορίαστα οἰκοδεινέχοντα
ζητεῖν, σύνεστιν τε πολιτικὴν, καὶ δύναμιν ἔργη-
νευτικήν· τὴν μὲν, ὀδιδακτόν τέ τῆς Φύσεως
δῶρον· ἡ δύναμις δὲ, πολλῇ τῇ ἀσκήσει, καὶ
συνεχεῖ τῷ πόνῳ, καὶ ζήλῳ τῶν ἀρχαίων προσ-
θεγενημένη ἔσω· ταῦτα μὲν δύνατεχνα, καὶ ζ-
ῆται ἐμῷ συμβόλῳ διάρκεσαν· εἰ γὰρ συνετάξῃς καὶ
ἀξεῖς ἀποφαίνειν τὰς μὴ παρετεχόντης Φύσεως τοι-
έτας Φησὶ τέτο ήμιν τὸ βιβλίον· ἐπεὶ πολλά
αὖ, μᾶλλον δὲ τὰ παντὸς ἡνὸς ἀξιον, εἰμεταπλά-
σαι καὶ μετακοσμῆσαι τὰ τηλικαῦτα ἐδύνατο,

tare, quodque nemo, ne ipse quidem Momus
possit reprehendere.

34. Aio igitur, eum, qui optime scripturus
fit historiam, duo quidem ista maxime capitalia
domo ad eam rem adferre debere, prudentiam
ciuilem et vim eloquendi; alteram quidem in-
genii munus, doceri nescium. Eloquendi vero
vis multa exercitatione, et perpetuo labore, et
antiquorum aemulatione acquisita sit. Haec quidem
igitur artis expertia, neque meo indigentia
consilio. Neque enim prudentes atque acutes
reddere eos, qui a natura tales non sunt, hic no-
bis libellus promittit: alioquin magni, quin quan-
tius esset pretii, si refingere et instaurare talia

ἢ ἐκ μολίβδου χρυσὸν ἀποφῆναι, ἢ ἄργυρον ἐκ
κασσιτέρου, ἢ ἀπὸ Κόνωνος Τίτορμον, ἢ ἀπὸ
Λεοτροφίδος Μίλωνα ἔξεργάσασθαι.

Αλλὰ πᾶ τὸ τῆς τέχνης καὶ τὸ τῆς συμβε-
λῆς χρῆσιμον; εἰς τούς ποίησιν τῶν προσοντῶν,
αλλ' ἐς χρῆσιν αὐτῶν τὴν προσήκυσαν· οἵσν τι
φέρετε καὶ Ἰκνος, καὶ Ἡρόδικος, καὶ Θέων, καὶ
εἴ τις ἄλλος γυμνασῆς ἐχει πόσχοιντο ἀν τοι
τέτον Περδίκην παραλαβόντες, εἰ δὴ ἔτος εἴστη
ὁ τῆς μητρυιᾶς ἔρασθείς, καὶ διὰ ταῦτα κατε-
σκληκώς, αλλὰ μὴ Ἀντίοχος ὁ τῷ Σελεύκου
Στρατονίης ἐκείνης, ἀποφαίνειν Ὁλυμπιονί-
κην, καὶ Θεαγένει τῷ Θασίῳ, ἢ Πολυδάμαντι
τῷ Σινοτεσσαίῳ ἀντίπαλον, αλλὰ τὴν δοθεῖσαν
ὑπό-

posset, aut ex plumbō aurum facere, vel argen-
tū de stanno, aut ex Conone Titormum, aut
ex Leotrophide Milonem efficere.

35. Sed ubi artis et consilii usus est? non ad
creanda, quae adesse debent, sed ad usum illo-
rum conuenientem. Sicut nempe etiam Iccus,
et Herodicus, et Theon, et si quis alius exer-
citor, non promiserint tibi assumptum hunc Per-
dicam (si modo hic est ille, qui nouercae suae
amore cum correptus esset, ob id ipsum conta-
buit; non Antiochus Seleuci filius, Stratonicam
illam deperiens) Olympiae victorem reddere, et
qui cum Thasio Theogene, aut Polydamante
Scotussaeo comparari possit: verum hoc promiserit,

ὑπέθεσιν εὐφυῖς πρὸς ὑποδοχὴν τῆς γυμναξίης
 παραπολὺ ἀμείνω ἀποΦαίνειν μετὰ τῆς τέχνης.
 οἵτε ἀπέσω καὶ ἡμῶν τὸ ἐπίΦθονον τόπο τῆς ὑ-
 στοσχέσεως, εἰ τέχνην Φαμὲν· Φ' ἔτο μεγάλῳ
 καὶ χαλεπῷ τῷ πράγματι ἐΦευρηκέται. ἐγαρ
 διτιὸν παραλλέζοντες, ἀποΦαίνειν συγγραΦέα
 Φαμὲν, ἀλλὰ τῷ Φύσει συνετῷ, καὶ ἄχισα πρὸς
 λόγος ησανμένω ὑποδειξεῖν ὁδὸς τινας ὅρθας, εἰ
 δὴ τοιαῦτα Φαίνονται, αἷς χεώμενος, θᾶτταν
 ἀν καὶ εὐμαρέζερον τελέσειν II) ἄχρι καὶ πρὸς
 τὸν σκοπὸν.

Kxí-

se datam sibi materiem aptam natam recipienda
 illi exercitationum rationi, meliorem multo ope
 artis suae redditurum. Itaque absit a nobis etiam
 inuidenda illa promissio, si artem nos dicamus rei
 ita magnae atque difficilis reperisse. Neque enim
 hoc dicimus, nos quemcumque de medio arre-
 ptum reddituros historicum: sed ei, qui natura
 prudens, et optime ad dicendum exercitatus fue-
 rit, ostensuros vias quasdam rectas: siquidem ta-
 les videantur eae, quas ingressus aliquis celerius
 familiusque perfecerit quae oportet, atque ad scopum
 peruererit.

Bb 5

36. Ne-

II. Τελέσειν] Si quis me docuerit, quomo-
 da hic legitur, ita et alios esse locutos,
 et bene ea cum reliquis cohaerere, illi gra-
 tias agam merenti lubens. Interea inter-
 pretatus sum, ac si legatur, quomodo Lu-
 cia-

Καίτοι καὶ γὰρ ἦν Φαίνες ἀπροσδεῆ τὸν συνεργὸν
εἶναι τῆς τέχνης, καὶ διδασκαλίας, ὃν ἀγνοεῖ.
ἴπεις οὐχὶ ἐκιθάρεις μὴ μαθὼν, καὶ ηὔλες, καὶ
πάντα ἂν ἥπισατο. νῦν δὲ μὴ μαθὼν, οὐκ ἀγνοεῖ
κύτῶν χειρογράφους. ὑποδειξαντας δέ τινος,
ἔργατά τε ἄν μάθοι, καὶ εὗ μετωχειρίσασι τὸν
αὐτόν.

Καὶ τοίνυν καὶ ήμιν τοιεστός τις ὁ μαθητής
νῦν παραδεδόσθω, συνένοι τε, καὶ εἰπεῖν αὐτῷ
Διγενῆς, ἀλλ' ὅξεν δεδορκώς, αἷος καὶ πράγμασι
χρήσασθαι ἄν. εἰ ἐπιτραπείη, καὶ γνώμην σρα-
τιωτικὴν, ἀλλὰ μετὰ τῆς πολιτικῆς, καὶ εμ-
περίσσειαν

36. Neque enim hoc dixeris, qui prudens sit,
eum nihil indigere arte ac disciplina eorum, quae
ignorat: alioqui citharam etiam neinine docente
pulsaret, et inflaret tibias, ac nosset omnia. Iam
vero sine disciplina nihil horum manibus effecerit.
Verum si quis illi ostendat; facileque discat, et
bene deinde suo ipse Marte tractet.

37. Itaque nobis etiam talis nunc tradatur di-
scipulus, non ignorans ad intelligendum pariter
ac dicendum; sed acutum cernens, qui etiam
negotia ipsa tractare, si praeficiatur, possit, mi-
litaremque animum, sed cum ciuili, etiam bellici
ducis

cianum dedisse suspicor, τελέσσειν ἀχρή-
καὶ πρὸς τὸν συνεργὸν ἴνοιτο. Οὐ γὰρ ἦν
Φαίνες κ. τ. λ. *Gesner.*

παρίστην σρατηγικήν ἔχειν καὶ, τὴ Δέα, καὶ ἐν σρατοπέδῳ γεγονώς ποτε, καὶ γυμναζομένας ἡ τοττομένας σρατιώτας ἑωρακώς, καὶ ἐπλασεῖ-
δώς, καὶ μηχανόμαστα ἔνια, καὶ τί ἐπὶ κέρος,
καὶ τί ἐπὶ μετώπῳ, πῶς οἱ λόχοι, πῶς οἱ ἴπ-
ποι, καὶ πόθεν, καὶ τί ἀξελαύνειν, ἡ περι-
λαύνειν· καὶ ὅλως, καὶ τῶν κατοικιδίων τις, καὶ
οὗτος πισεύειν μόνον τοῖς ἀπαγγελλεῖται.

Μάλιστα δὲ καὶ πρὸ τῶν πάντων, ἐλεύθερος·
ἔσω τὴν γυνάμην, καὶ μῆτε Φοβείσθω μηδένα,
μηδὲ ἐλπιζέτω μηδέν· ἐπεὶ ὄμοιος ἐσφι τοῖς
Φαύλοις δικασταῖς, πρὸς χάρειν, η̄ πρὸς ἀπέξ
χθειαν ἐπὶ μισθῷ δικάζοται. ἀλλὰ μὴ μελέτω
αὐτῷ φίλητε Φίλιππος ἐκκεκομμένος τὸν ὄφθαλ-
μὸν

ducis prudentiam habere; porro qui in castris ali-
quando fuerit, decurrentesque aut stantes in acie
milites viderit, armataque et machinas quasdam
norit, quidque sit in cornu, quid in frontem,
quomodo ordines, quomodo equites, et unde?
et quid sit procurrere, aut circumducere? verbo,
detur nobis non aliquis, qui domini desideat, qui que
credat solum narrantibus.

38. Maxime vero et ante omnia, liber sit ani-
mo, neque metuat quemquam, neque quidquam
speret: alioqui malis iudicibus similis erit, ad
gratiā aut ad inimicitias mercede ius dicentibus.
Sed neque curae ipsi sit Philippus oculo priuatus
ab

μὸν ὑπὸ Ἀσέρος τῷ Ἀμφιπολίτᾳ τῷ τοξότᾳ ἐν
 Ὁλύνθῳ, ἀλλὰ τοιότος οἵος ἦν δειχθῆσεται·
 μήτε Ἀλεξανδρος ἀνιάσεται ἐπὶ τῇ Κλείτου
 αφαγῇ, ωμῶς ἐν τῷ συμποσίῳ γενομένῃ, οὐ
 σαφῶς ἀκαγγάφοιτο. οὐδὲ Κλέων αὐτὸν Φο-
 βήσει, μέγα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ δυνάμενος, καὶ κα-
 τέχων τὸ βῆμα, ως μὴ εἰπεῖν, ὅτι ὀλεῦθρος
 καὶ μανικὸς ἀνθρώπος θτος ἦν· οὐδὲ ἡ σύμπα-
 σα πόλις τῶν Ἀθηναίων, ἦν τὰ ἐν Σικελίᾳ κα-
 κὰ ισορῃ, καὶ τὴν Δημοσθένεας λῆψιν, καὶ τὴν
 Νικία τελευτὴν, καὶ ως ἐδίψων, καὶ οἷς τὸ
 ὕδωρ ἔπινον, καὶ ως ἐφονεύοντο πίνοντες οἱ
 πολλοί· ἡγήσεται γάρ (ὅπερ δικαιότατον) οὐκ
 ἀδενὸς τῶν νῦν ἔχοντων, αὐτὰς ἔξειν πήρει-
 τίσιν, ἦν τὰ δισυχῶς η ἀνοήτως γέγενημένα ως
 ἐπρά-

ab Astere Amphilite sagittario ad Olynthum;
 verum qualis est, talis ostendetur: neque Ale-
 xander illum anget, de Cliff caede crudeliter in
 conuiuio facta, si dilucide scribatur: neque Cleon
 illum terrebit, multum in concione valens, et
 regnans in iudiciis, quo minus dicat perniciosum
 furiosumque esse hominem: neque vniuersa Athe-
 niensium ciuitas, si Siculas clades enarret, et De-
 mosthenis captiuitatem, et mortem Niciae, et vt
 fitierint, et qualem aquam biberint, et vt inter
 bibendum caesi sint multi. Existimabit enim,
 quod res est, a nemine fano vitio sibi datum iri,
 si, quae infeliciter aut paruin prudenter facta sunt,

ea

περάχθη διηγῆται. οὐ γὰρ ποιητὴς αὐτῶν,
αλλὰ μηνυτὴς ἦν ὁ οὗτος, καὶν πατανασυμαχῶνται,
τὸς οὐκ ἐκεῖνος ὁ καταδύων εἰσὶ, καὶν Φεύ-
γοστιν, ἐκ ἐκεῖνος ὁ διώκων· ἐπτὸς εἰ μὴ εὑξα-
σθαι δέσου, μή τι παρελληγει 12) ἐπει τοι γε εἰ
σπληγχνας αὐτὰ, η πρὸς τελαντίου εἰπὼν ἐπει
νορθωσασθαι ἐδύνατο, ρᾶσον ἦν εἰνι καλάμῳ
λεπτῷ τὸν Θερμοδίδην ἀνατρέψαη μὲν τὸ ἐν ταῖς
Ἐπιπολαῖς παρατείχισμα, καταδῦσαη δὲ τὴν

Ἐρμο-

ea quemadmodum contigere enaret. neque enim
ipse auctor illorum est, sed index. Itaque cum
navali praelio vincuntur, non ille est, qui sub-
mergit; et, si fugiant, non ille, qui tergis instat.
Nisi forte, cum votis opus esset, ea praeterini-
serit. Quandoquidem si tacendo illa, aut in con-
trarium narrando, corrigere potuisset; facillimum
erat Thucydidi, tenui vno calamo euertere mu-
tationem Epipolis impositam, et Heliocratis

trire.

12. Μή τι παρέλ.] Obscuriusculum reddit
hanc locum illa Atticismi affectatio, circa
negationem μή τι, quae, ceterorum ratio-
ni collata, abundat. Itaque idem hic valet
μή τι, quod alias in eadem constructione va-
lere τάχτα. Sententia igitur haec erit, scri-
ptori rerum patriæ suae aduersarum impu-
tarū nihil potest, nisi forte illud, si eo ipso
tempore, cum eae gererentur, vota facere
pro felicitate suorum intermiserit. Gesner.

Ἐρμὸνεάτας τείχη, καὶ τὸν κατάρατον Γύλι-
πον διαπέιραι μεταξὺ ἀποτεχίζοντα, καὶ ἀπο-
ταφρεύοντα τὰς ὁδάς· καὶ τέλος, Συρακεσίας
μὲν εἰς τὰς λιθοτομίας ἐμβαλεῖν, τὰς δὲ Ἀθη-
ναῖς περιπλεῖν Σικελίαν, καὶ Ἰταλίαν, μετὰ
τῶν πρώτων τὴν Ἀλκιβιάδην ἐλπίδων. ἀλλά,
οἶμα, τὰ μὲν προχθέντα ἔδει Κλωθῷ ἂν ἔτι
ἀνακλώσειν, ἔδει "Ἄτροπος μετατρέψειε.

Τὴν δὴ συγγραφέως ἔργον ἐν, ὡς ἐπράχθη
εἰπεῖν. τέτο δὲ ἐν ἀν δύνατο, ἄχρις ἂν ἡ
Φοβῆται Ἀρταξέρξην ἵκτρος αὐτῇ ὦν, η ἐλπί-
ζῃ οὐδὲν πορφυρᾶν, καὶ σφεπτὸν χρυσῖν, καὶ
ἴππων τῶν Νισαίων λήψεσθαι μισθὸν τῶν εὐ-
τῆ γραφῆ ἐπαινῶν. ἀλλά οὐ Ξενοφῶν αὐτὸ-
πειή-

triremem submergere, et exsecrabilem illum con-
fodere Gylipum, dum munitionibus vias et fossis
intercludit: et tandem Syracusanos quidem in
Lautumias coniicere, Atheniensibus vero hoc prae-
stare, ut Siciliam atque Italiam secundum primas
spes Alcibiadis nauigatione complectentur. Ve-
rum quae facta sunt, ea, puto, neque Clotho re-
tro gloincurare potest, neque retrahitare Atropos.

39. Historici autem unum opus, ut gesta sunt
singula, ita dicere. Hoc vero facere non poterit,
quam diu Artaxerxes metuet, cuius sit Medicus,
aut purpuream togam sperabit, et torquem au-
ream, et equum Nisaicum accipere mercedem
suarum in historia laudum. Verum Xenophon
hoc

ποιήσει, δίκαιος συγγραφεὺς, οὐδὲ Θεοκυδίδης· οὐδὲ κανὸν ἴδιῳ μισθῇ τηνας, πολὺ ἀναγκαιότερου πρήσεται τὸ κοινὸν, καὶ τὴν ἀληθεῖαν περὶ πλείονος ποιήσεται τῆς ἔχθρας· κανὸν Φιλῆ, ὅμως ἐκ ἀΦέξεται ἀμαρτάνοντος. ἐν γὰρ, ὡς ἐΦην, τῷτο ἕδιον ἰσορίας, καὶ μόνη θυτέον τῇ ἀληθείᾳ, εἰ τις ἰσορίαν γράψων ἵσι, τῶν δ' ἀλλων ἀπάντων ἀμελητέον αὐτῷ. Καὶ θλως, πῆχυς εἰς, καὶ μετρον ἀκριβὲς, ἀποβλέπειν μὴ εἰς τὰς νῦν ἀκάοντας, ἀλλ' εἰς τὰς μετὰ ταῦτα συναφείας τοῖς συγγράμμασιν.

Εἰ δὲ τὸ παραυτίκα τις θεραπεύοι, τῆς τῶν ιολαικεύοντων μερίδος εἰνότως ἀν νομισθείη,

85

hoc non fecerit, iustus scriptor, neque Thucydides; sed licet priuatim quosdam oderit, multo sibi magis necessariam iudicabit rempublicam, et veritateē pluris faciet, quam inimicitias, et, si quem amet, tamen non parcer peccanti. Vnum enim, vt dixi, hoc historiae proprium est, et soli litandum veritati, si quis ad scribendam historiam accedat; reliquorum vero omnium cura abiicienda. Atque in vniuersum, norma una et mensura exacta haec est, respicere non ad eos, qui nunc audiunt, sed ad hos, qui post haec in scriptis nostris versabuntur.

40. Si quis verò quod praesens est modo obseruet, adulatorum merito partibus adscribetur, quos

ἢ πάλαι ἡ ἴσοργα τῇ ἀρχῇ
ἢ μεῖον ἡ κωματικὴ ἡ γυμνική
γένη καὶ τόπος ἀραιομηνεύσασθαι
ἔφη πρὸς οὐλίγον ἀνεβίσθι, τῷ
θανών, ως μάθοιμι, διατρέψας
τότε ἀναγυνώσκεσθι. Εἰ δὲ τοιούτη
σι, καὶ ὀσπάζονται, μὴ
γὰρ εἰ μικρῷ τοι τῷ δεκάσι
σοι ἔκκινος τὴν παρ᾽ ἡμῶν
γένη, καίτοι πρὸς τὸ μαθεῖσθαι
γεγεγράφεται ὑπὲρ τῆς Ἀχιλλείας
σενεν τοις ἐπαγγευταῖς, μόνον
δεξιν τῆς ἀληθείας μέγα τεκμήριον

quos olim historia ab initio inde non magis
exercitatrix ars comtricem illas
sata est. Alexandri quidem illarum
ratablem vocem referunt, qui,
Onesicrite, vel ad parvam tem-
murem meam requiuiscoem, nomen
modo ista lecturi sint, qui cum erat
Nunc vero ea si laudant et amplectuntur
noli: putant enim eis se non parvas propria-
scatuos esse nostram quisque benebitur
miero sane, licet fabulose plerasque
Achille, iam ad credendum quidam in
solum illud ad veritatis demonstrationem
gnoma signum ponentes, quod non dicitur
scri-

ὅτι μὴ περὶ ζῶντος ἔγραφεν. οὐ γὰρ εὑρέσικσιν
ἔτινος ἔνεκα ἐψεύδεται.

Τοιότος ἐν μοι ὁ συγγραφεὺς ἦν, ἀφοβος,
ἀδέναξος 13), ἐλεύθερος, παρέητίας καὶ ἀλη-
θείας Φίλος, ὡς ὁ Κωμικὸς Φησι, τὰ σῦνα εἴ-
να, τὴν σκάψην δὲ, σκάψην ὄνομάζων, οὐ μί-
ση, οὐδὲ Φιλίαν νέμων, οὐδὲ Φειδόμενος, ηὔλεων,
ηὐ αἰσχυνόμενος, ηὐ δυσωπέμενος· ἵσος δικαιῆς
τῶν ἅπασιν, ἄχρι τὴς μὴ θατέρω τι. ἀπονεῖ-
μα τοιούτου τὸ δέοντος· ξένος ἐν τοῖς βιβλίοις,
καὶ ἀπόλις, οὐτόνομος, ἀβασίλευτος, οὐ τί
τῷδε,

scripsit: neque enim, cuius rei causa mentiretur,
inueniunt.

41. Talis igitur mihi sit historicus, metus ex-
pers, incorruptus, liber, fiduciae et veritatis
amicus, qui, Comici verbo, *Ficum vocet ficum,*
Scapham dicat scapham: Non odio, neque ami-
citia tribuens *cuiquam quidquam*, non parcens, non
misericordia, aut pudore vel verecundia tactus,
iudex aequus, benevolus omnibus eatenū, ne
quid alteri iusto plus tribuat, hospes in libris *suis*,
nullius ciuitatis, suis ipse legibus viuens, regem
agno-

13. Ἀδέναξος] *Philostratus* in *Polluce* p. 593.
cum usurpariset hanc vocem, sic exponit;
ἀδενάξες δὲ ἀκροατὰς καλῶ τὰς μήτε εὐ-
νας, μήτε δύσνες, qui verissimus etiam hic
est huius vocis sensus. *du Soul.*

τῷδε, ἢ τῷδε δόξαι λογιζόμενος, ἀλλὰ τί πᾶς πρακτική λέγων.

Ο δέ εἰ Θουκυδίδης εῦ μάλα τέτο εὐομοθέτησε, καὶ διέκρινεν ἀρετὴν, καὶ κακίαν συγγραφικὴν, ὅρῳ μάλιστα θαυμαζόμενον τὸν Ἡρόδοτον, ἀχρὶ τῆς καὶ Μάστις οἰληθῆναι αὐτῆς τὰ βιβλία· κτῆμά τε γάρ Φησι μᾶλλον ἐστὶ συγγράφειν, ὥπερ ἐστὶ παρὸν ἀγώνισμα I4.)· καὶ

μὴ

agnoscens nullum, non quid hic vel illae existimaturos sit reputans, sed dicens, quid factum sit.

42. Non sine causa igitur hanc legem tulit Thucydides, virtutemque et vitium historici distinxit, cum maxima in admitione videret esse Herodotum, adeo ut Musarum etiam nominibus libri illius vocarentur. *Possessionem enim porius in perpetuum scribere se ait, quam commissionem, quae in praesens tantum placeat: neque fabulosam*

est

14. Κτῆμά τε — ναὶ ἀγώνισμα] Thucyd. I.

22. Κτῆμά τε ἐστὶ ἀεὶ μᾶλλον ἢ ἀγώνισμα ἐστὶ τὸ παραχρῆμα ἀκεν σύγκειται. Elegans est antithesis verborum, ut ἐστὶ ἀεὶ, et ἐστὶ τὸ παραχρῆμα, *in perpetuum et in praesens;* sic κτῆμα et ἀγώνισμα. Κτῆμα est res ipsa, quae seruatur et possidetur, veritas, historia vera. ἀγώνισμα vero certamen ludicum, fabula, historia fabulosa, fabulis adornata, quae auditoribus iucunda. Cui uit haec verba Lucianus h. I. ubi eleganter exponit τὸ ἀγώνισμα per τὸ μυθῶδες, et κτήματα per τὴν ἀληθεῖαν. Reitz.

μὴ τὸ μνημόνες ἀσπάζεσθαι, ἀλλὰ τὴν πάτη-
θειαν τῶν γεγενημένων ἀπολείπειν τοῖς ὑσερον·
καὶ ἐπάγει τὸ χρήσιμον, καὶ δὲ τέλος ἄν τις εἴ-
θεονται ὑπόθεσιτο ἴσορία, ὡς εἰ ποτε καὶ αὐ-
τοῖς τὰ ὁμοια καταλάβοι, ἔχοιεν, Φησὶ, πρὸς
τὰ προγεγραμμένα ἀποβλέποντες, εἰ χρῆσθαι
τοῖς ἐν ποσί.

Καὶ τὴν μὲν γνώμην τοιαύτην ἔχων ὁ συγγρα-
Φεὺς ἡκέτῳ μοι τὴν δὲ Φωνὴν, καὶ τὴν τῆς
θρησκείας ισχὺν, τὴν μὲν σφόδραν ἐκείνην, καὶ
τάχαρον, καὶ συνεχῆ ταῖς περιόδοις, καὶ ἀγ-
κύλην ταῖς ἐπιχειρήσεσι· καὶ τὴν ἀλλήλην τῆς ἑγ-
τορείας δεινότητα, μὴ κομιδῇ τεθηγμένος, ἀρ-
χέσθαι τῆς γραφῆς, ἀλλὰ εἰρηνικῶτερον διακε-
μένος.

*rem sibi probari; sed verum de factis posteritati se-
relinquere; subiungitque utilitatem, queinque fi-
hem, si quis recte sapiat, constituat historiae: ut
si quando rursus similia ingruant, habeant, inquit,
respicientes ad ea, quae olim scripta sunt, quomodo
recte utrantur praesentibus.*

43. Ac talem quidem habens animum histori-
cæ mihi detur. Quantum vero ad lingua, et
eloquendi facultatem arinxet, vehementi quidem
illa atque aspera, et periodis continua, et argu-
mentis contorta, caeteraque vi oratoria, non ad-
modum acutus eximiorrescens, sed placide magis
affectus, ad scribendum accedat. Ac sententiae

404 MIGRANIS QVOMODO

μέντοι τούτοις οὐ μάλα καὶ σύγχρονος ἔργον
ἡ λέξις θεός; ταῦθας οὐδὲ πολυτελεῖς, αὐτοῖς
ταῦτα δηλῶν τὸ οὐτοποίειν.

Οὐ γὰρ τῇ γνώμῃ τῆς συγγραφῆς
ὑπεθέμεθα, παρέστησαν καὶ αἴσθησαν
καὶ τῇ Φωνῇ αὐτῇ, τοῦτον δὲ τὸν
Φωνὴν δηλῶσαι, καὶ Φωνήτας εἶναι
πρᾶγμα, οὐτέ αὐτοφέρεισος, καὶ εὖσται
μαστίγιοντες τοῖς αὐγοραίοις τύποις καὶ
κοῖς, αὐτὸν δὲ τὸν τοῦτον τύπον συμβολήν
πεπαιδευμένοις ἐπαινέσαι. καὶ τοῦτον τὸν
σι τεκνοσμήθω ἀμεταχθέσαι, καὶ τοῦτον
δευτον μάλιστα ἔχεσθαι· ἐπεὶ τοῖς κατ
τῶν ζωμῶν βοικότας ἀποφαίνεται.

quidem sint densae et crebrae: dictio sacerdotum
cida et crufis, quae quam clarissime defi-
materiam.

44. Quemadmodum enim animo ser-
tas posuimus dicendi libertatem et veritatem
et linguae illius, seu *dictioris*, scopum
mus, dilucide explicare, et clarissime
clarare, neque secretis, et remotis ab
nibus, neque hisce de media turba
na sumis, sed quae vulgus intelligat
eruditum. Verum figuris quoque orationis
nimium turgidis, et quae minime
finitae: alioqui offis per nimio condimenta
similem orationem faciunt.

Καὶ ή μὲν γνώμη κοινωνεῖται, καὶ προσαπτέσθω τι καὶ ποιητικῆς, παρ' ὅσον μεγαλήγορος, καὶ διηρευσάντη καὶ εἰνη, καὶ μάλιστ' ὅπόταν παράταξεσθι, καὶ μάχαις, καὶ ναυμαχίαις, συμπλέκηται. δεῖσει γὰρ τότε ποιητικὴ τινος ἀνέμις ἐπεκριασσούτος τὰ ἀκάτια, καὶ συνδιοίσοντος ὑψηλὴν, καὶ ἐπ' ἄκρων τῶν κυμάτων τὴν ταῦτα. ἡ λεξίς δὲ ὅμως ἐπὶ γῆς βεβηκέτω, τῷ μὲν κάλλει καὶ τῷ μεγέθει τῶν λεγομένων συεπαιρουμένη, καὶ ὡς ἔνι μάλιστα ὁμοιώμενη, μὴ ξενίζεσσα δὲ, μηδὲ ὑπὲρ τὸν καιρὸν ἐνθασιώσα. μίνδυνος γὰρ αὐτῇ τότε μέγιστος παραπιῆσαι, καὶ κατενεχθῆναι ἐς τὸν τῆς ποιητικῆς κορὺν.
Βαντα;

45. Ac mens quidem *bistorici* participet aliquid, adsciscatque sibi, poëtices, quatenus magnificis ipsa quoque verbis vtitur atque elata est, et maxime cum aciebus, et pugnis, et naualibus præliis, implicatur. Opus enim tum erit poëtico quodam spiritu, qui secundo flatu vela impletat, celsamque per summos fluctus nauim perferat. Diecto tamen humi incedat, quae cum pulchritudine dicendorum et magnitudine attollatur, et quantum eius licet, exaequetur, interim in peregrinitatem non exeat, neque ultra quam opportunum est, fanatico quodam spiritu efferatur. Tum enim maximum periculum est, ne extra numeros moueatur, et in poëticum furorem incidat.

Βαντα, ὡςε μάλισθ πεισέον τηνικῶτα τῷ
χαλινῷ, καὶ σωφρονητέον, σίδότας, ως ἵππο-
τυφία.¹⁵⁾ τις, καὶ ἐν λόγῳ πάθος καὶ μικρὸν
γίγνεται. ἀμεινον δὲν ἐφ' ἵππῳ ὀχεμένῃ τότε
τῇ γνώμῃ, τὴν ἑρμηνείαν πεζῇ συμπαραθεῖν,
έχομενην τὲ ἐφιππίς, ως μὴ ἀπολείποιτο τῆς
Φαρᾶς.

Καὶ

cidat. Itaque tum in primis exaudiendae sunt ha-
benac, et sobrietati studendum, cogitantes esse,
ut equorum, ita etiam orationis morbum non
paruum nimiam ferociam. Optimum igitur tum
fuerit, ut mēntem velut equo vēctam, pedestri
çurſu comitetur elocutio, prehensō ephippio, ne
ab impetu equi destituatur.

46. Ve-

15. Ἰπποτυφία] Ἰπποτυφία est fastus illus
poëticus, sic enim vocavit grandia verba,
quibus poëtae vtuntur cum laude, sed quae
vitiant orationem proslam. ἵππος et βοῦς
apud Graecos in compositis augendi vim ha-
bent. βοῶπις, quae grandes oculos habet.
βεπωις, catula ster in glossis et apud Orientium,
h. e. maior puer, qui incipit catulli-
re. sic ἵππαλεντρύων est magnus gallus;
ἵππογνωμῶν, μεγαλογνωμῶν, qui elate et
magnifice de se sentit. Sic ἵπποτυφία est
magnus fastus; et in oratione nimius et ina-
nis verborum rumor. Graeuius.

Καὶ μὴν καὶ συνθήκῃ τῶν ὀνομάτων εὐκράτω
καὶ μέση χρισέον, ἕτε ἄγαν ἀφισάντα, καὶ
ἀπαρτῶντα (τραχὺ γὰρ) ἕτε ἔμθμῷ παρ' ὀλί-
γον, ὡς οἱ πολλοὶ, συνάπτοντα. τὸ μὲν γὰρ
ἐπαίτιον, τὸ δ' ἀρδεῖ τοῖς ἀκέσαι.

Τὰ δὲ πράγματα αὐτὰ ἔχ· ὡς ἔτυχε συνα-
κτέον, ἀλλὰ Φιλοπόνως οὐκ ταλαιπώρως πολ-
λάκις περὶ τῶν αὐτῶν ἀνυιρίνοντα, οὐκ μάλιστα
μὲν παρόντα, οὐκ ἐφορῶντα. εἰ δὲ μὴ, τοῖς
ἀδειαστέρον ἐξηγουμένοις προσέχοντα, οὐκ ἂς
εἰκάσειν ἂν τις, ἢνισα πρὸς χάριν η ἀπέχθεσκεν
ἀφαιρήσειν, η προσθήσειν τοῖς γεγονόσι ταῦθα

46. Verum compositione etiam verborum tem-
perata et media vtendum, ut ea neque nimis
distractas et dimoureas, asperum enim; neque
rhythmo paene, vt plerique, concludas: quorum
hoc quidem vitiosum est, illud vero insuane au-
dientibus.

47. Res autem ipsas non temere connectere
oportet, sed cum labore et aerumnabili quadam
diligentia, instituto. saepius de iisdem iudicio.
Et maxime quidem, quae quis ipse praesens in-
spexit, scriber; si vero minus, fidem illis habeat,
qui narrant incorruptius, et quos coniiciat ali-
quis minime ad gratiam vel odii causa subtrahere
quidquam rebus gestis vel adiicere. Et hic iam

ταῦτα ἥδη καὶ σοχασικός τις, καὶ συνθετικὸς τῷ πιθανωτέρῳ ἔσω.

Καὶ ἐπειδὰν ἀθροίσῃ ἄπαντα, η̄ τὰ πλεῖστα πρῶτα μὲν ὑπόμνημά τι συνφαίνεται αὐτῶν, καὶ σῶμα ποιείτω ἀκαθόλες ἔτι, καὶ ἀδιάρθρωτον. εἰτα ἐπιθεὶς τὴν τάξιν, ἐπαγέτω τὸ καλλος, καὶ χρωνύτω τῇ λέξει, καὶ χρηματιζέτω¹⁶), καὶ ἁυθμιζέτω.

Καὶ ὅλως, σοικέτω τότε τῷ τῷ Ὁμήρῳ Διὶ, ἀρτι μὲν τῶν ἵπποπόλων Θρηιῶν γῆν ὁρῶντι, ἀρτι δὲ τὴν Μυσῶν. κατὰ ταῦτα γὰρ καὶ αὐτὸς

ad coniecturam acutus sit, et qui argumentis elicere, quid sit probabilius, queat.

48. Et cum collegerit omnia, aut pleraque, primo quidem coīmentarium quoddam illorum contextat, et corpus faciat informe adhuc, et artibus suis nondum distinctum. Tum ordine adiecto pulchritudinem inducat, et dictionis colorem addat, et orationem rebus accommodet, et compositioni studeat.

49. Et omnino tum Homericō illi Ioui similis sit, nunc quidem equestrium Thracum adspicienti terram, nunc vero Myforum. Eadem enim ratione

16. Χρηματιζέτω] Lege omnino σχηματιζέτω, non χρηματιζέτω, quod tamen omnes libri prae se ferunt. du Soul.

τὸς, ἀρτὶ μὲν τὰ Ρωμαῖον ἴδια ὄράτω, καὶ
δηλότω ἡμῖν, οἷα ἐΦαινέτο αὐτῷ ἀφ' ὑψηλῆ
ὄρῶντι, ἀρτὶ δὲ τὰ Περσῶν, εἰτ' ἀμφότεροι,
εἰ μάχοιντο. καὶ ἐν αὐτῷ δὲ τῇ παρατάξει μὴ
πρὸς ἐών μέρος ὄράτω, μηδ' εἰ ἐν τῷ ἵππῳ, ηπε-
ζον, εἰ μὴ Βρεσίδας τις εἴη προπηδῶν, η Δημο-
σθένης ἀνακόπτων τὴν ἐπιβασιν. εἰς τὰς σρα-
τιγὰς μὲν τὰ πρῶτα, καὶ εἰ τι παρεκλεύσαν-
το, κακεῖνο ἀκέτω, καὶ ὅπως, καὶ ἦτινι γνώ-
μη, καὶ ἐπινοίᾳ ἔταξαν. ἐπειδὸν δὲ ἀνχυιχθῶ-
σι, κοινὴ ἔσω η θέα, καὶ ζυγοσκατείτω τότε,
ωσπερ ἐν τρυτάνῃ, τὰ γιγνόμενα, καὶ συδιωκέ-
τω, καὶ συμφευγέτω.

Καὶ

tione ipse quoque iam res Romanorum singula-
tim intipiciat, et, quales fibi visae sint ex alto
contemplanti, enarret; iam vero Persarum: tum
vrasque, si pugnant; et in ipsa adeo acie non
ad vnam partem respiciat, neque ad vnum equi-
tem vel peditem, nisi forte Brasidas aliquis pro-
filiat, aut Demosthenes exscensum prohibeat:
ad duces quidem priuum; et, si quid illi impe-
rent, illud quoque audiat, et quomodo, et qua-
mente, et consilio iniunxerint. Postquam vero
ad manus ventum, commune sit spectaculum, et
quasi trutina suspendat quaecunque geruntur, et
persequentes comitetur, et fugientes.

Καὶ πᾶσι τύτοις μέτρον ἐπέσω, μὴ ἐς κόρον,
μηδ' ἀπειρονάδως, μηδὲ νεαρῶς, ἀλλὰ ἔφεδως
ἀπολυεσθῶ· καὶ σήσας ἐνταῦθα πε ταῦτα,
ἐπ' ἐκεῖνα μεταβαινέτω, ην ἡτεπείγη· εἴτα
ἐπανίτω λυθεὶς, ὅπόταν ἐκεῖνα καλῇ· καὶ πρὸς
πάντα σπειδέτω, καὶ ὡς δυνατὸν, ὄμοχρονεί-
τω¹⁷), καὶ μεταπετέσθω ἀπ' Ἀρμενίας μὲν
εἰς Μηδίαν, ἐκεῖθεν δὲ ἐριζήματι ἐνὶ, εἰς Ἰβ-
ρίαν, εἴτα ἐς Ἰταλίαν, ὡς μηδενὸς καιρῷ ἀπο-
λείποιτο.

Mān-

50. Et modus adfuit hisce omnibus, ne ad lig-
tatem, neque imperite, neque iuueniliter mer-
ret; sed cum facilitate se quadam expeditat, et
certo quodam loco his constitutis, ad illa, si vir-
geant, transeat: tum redeat exsolitus, ubi iste
vocauerint, festinetque ad omnia, et quantum
potest, eodem cum ipsis temporibus vestigio pro-
cedat, transuoleatque ab Armenia quidem in Me-
diam: inde vero stridentibus velut alis in Ibe-
riam, inde in Italiam, ut nullum non tempus
consequatur.

51. Ma-

17. [Ομοχρονείτω] Musicorum est vocabulum,
cum vox et cithara suos quaeque tonos ser-
uantes concentum edunt, quem pro lubitu
modos faciens edi voluit; quod fit, dum
vtrinque tempus sedulo tono cuique affi-
gnatur, quod a διδασκάλῳ imperatur est,
sunt breue, aut longum, aut diuisum. du Sowl.

HISTORIA CONSCRIBENDA SIT 411

Μάλιστα δὲ κανόπτερων εἰσινται παρασχέσθω
τὴν γνώμην, ἀθόλω, καὶ σιλπινῶ, καὶ αὐγίβει
τὸ οὔντρον 18)· καὶ ὅποιας ἐν δέξηται τὰς μορ-
φὰς τῶν ἔργων, τοιαῦτα καὶ δεικνύτω αὐτὰ,

διά-

51. Maxime vero speculo similem praebeat animalium, nihil turbido, et splendidio, et centri ex-
acti: qualesque accepit operum species, tales
etiam illas ostendat: peruersum vero, aut alieni
coloris,

18. Τὸ οὔντρον] Etsi veterum specula fuerint
plerumque rotunda, nihil tamen accuratum
centrum facit ad imagines tales reddendas,
quales accepere; nam quae hoc praestant
specula, ea tantum oportet esse plana su-
perficie; nihilque tuui refert, sintne rotun-
da, nec ne. In quibus autem speculis cen-
trum accuratum locum habet, ea sunt su-
perficies corruexae, aut concavae, quorum
priora reddunt imagines minores, posterio-
ra maiores, immo inuersas, si obiectum ad
certam distantiam admoueatur, quod ho-
die satis notum. Si igitur eiusmodi specu-
la caustica intelligat Lucianus, (quod non
videtur) ea ad ordinarios usus fere sunt in-
epta. An igitur per ignorantiam mathema-
ticam οὔντρον dixit? an per οὔντρον gene-
raliter tantum opificis αὐγίσεων intellexit,
ut ad amussim, ad normam, dicimus, pro
accurate, i. e. pro affabre facta plazie, quae
opponatur distortae? Reita.

διάσροφον δὲ, ἢ παράχρεν, ἢ ἐπαρόσχημον,
μηδέν· καὶ γὰρ ὁ σκεψτοῖς ἑτοῖς 19) γράφεσθαι
ἄλλα τὰ μὲν λεχθησόμενά ἔστι, καὶ εἰρήσεται
πέπρακτον γάρ οὐδη, δεῖ δὲ πάξαι, καὶ εἰπεῖ
αὐτοῖς· ὥστε, καὶ τί εἴπωσι ζητητέον αὐτοῖς, αλλ’
ὅπως εἴπωσιν· ὅλως δὲ νομισέον τὸν ἴσχειαν
συγγράφοντα, Φειδίας η' Πραξιτέλες χρῆναι ἐσ-
κέναι, η' Ἀλκιμένει, η' τῷ ἄλλῳ ἐκείνων. καὶ
γὰρ εἰδέναι χρυσὸν, η' ἀργυρὸν, η' ἐλέφαν-
τα,

coloris, aut figurae diuersae, nihil. Neque enim
ut eloquentiae magistris scribunt *bistorici*: sed di-
cenda *praefato* sunt, et dicentur *omnino*; iam enim
facta sunt. Oportet autem ordinate illa atque di-
cere. Itaque non quid dicant, quaerendum eis
est, sed quomodo dicant. In vniuersum vero
putandum est, historiae scriptorein Phidiae aut
Praxiteli similem esse debere, aut Alcameni, aut
cuidam alii ex eo numero. Neque enim illi au-
rum, aut argentum, aut ebur, aut aliam mate-
riam

19. *Toῖς ἑτοῖς γράφειν* est sub
magistro eloquentiae siue rhetore exercita-
tionis causa scribere, ut et ipsam speciem,
et verba fingere non licet modo, sed oportet.
Alia historici ratio. Illud γράφειν
potest aliquem turbare, quia adhuc singu-
lari numero de eo, quem format, histori-
co sit. *Gesner.*

τε, ὃ τὴν ἀλλην ὅλην ἐποίειν· ἀλλ' οὐ μὲν ὑπῆρχε, καὶ πρεποθέβλιτο, Ἡλείων, η Ἀθηναίων, η Ἀργείων πεπορισμένων· οἱ δὲ ἐπλαττον μόλυν, καὶ ἔπριον τὸν ἐλέφαντα, καὶ ἔξεον, καὶ ἐκόλλων, καὶ ἐρρύθμιζον, καὶ ἐπήνθιζον τῷ χρυσῷ. καὶ τέτο οὐ η τέχνη αὐτῶν, ἐς δέον οἰκουμήσασθαι τὴν ὥσπειν. τοιοῦτο δή τοι καὶ τὸ τὰ συγγραφέως ἔργον, εἰς καλὸν διαδέσθαι τὰ πεπραγμένα, καὶ εἰς δύναμιν ἐναργέσαται ἐπιδεῖξαι αὐτά. καὶ ὅταν τις ἀκροώμενος οἴηται, μετὰ ταῦτα ὁρᾶν τὰ λεγόμενα, καὶ μετὰ τέτο ἐπαινῆ, τότε δὴ τότε ἀπηκρίβωται, καὶ τὸν οἰκεῖον ἐπαινον ἀπείληφε τὸ ἔργον τῷ τῆς ισορίας Φειδίᾳ.

Πάν-

riam faciebant: verum illa quidem aderat, et subiecta illis erat, Eliensibus, aut Atheniensibus, aut Arguiis suppeditantibus: at ipsi formabant tantum, et fecabant sebur, poliebantque, et conglutinabant, et concinnabant; et auri velut florem inducebant: eaque ipsa illorum ars erat, materiam, prout opus erat, disponere. Tale igitur etiam opus historici, cum ornatu disponere res gestas, et quam potest lucidissime eas demonstrare. Et ubi, qui audiit, postea putat se vidisse ea, quae dicuntur, et postea laudat, tunc sane tunc elaboratum accurate, et propriam sibi laudem consecutum est opus historico nostro Phidiae.

Πάντων δὲ ήδη παρεσκευασμένων, καὶ ἀπρο-
σιμίασον μὲν πότε ποιήσεται τὴν αρχὴν, ὅταν
μὴ πάντα κατεπείγῃ τὸ πρᾶγμα, προδικῆσ-
τθαι τι ἐν τῷ προοιμίῳ· δινάμει δὲ καὶ τότε
Φροιμίῳ χρῆσεται, τῷ ἀποσταφάντι περὶ τῶν
λεκτέων.

Οπόταν δὲ καὶ Φροιμίαζηται, ἀπὸ δυοῖν μέ-
νον ἀρχεται, ἔχωστερος σι ἑντορες ἀπὸ τριῶν,
ἄλλα τὸ τῆς εὐνοίας παρεῖς, πρεσοχὴν η εὐμά-
θειαν εὐπορίσει τοῖς ἀκέδουσι. προσέξουσι μὲν
γὰρ αὐτῷ, γνωστοῖς, ὡς περὶ μεγάλων, η ἀναγ-
καίων, η οἰκείων, η χρησίμων ἐρει. ἕναδη
δὲ καὶ σεφῇ τὰ ὑπερά ποιήσει, τὰς αἰτίας
προσκ-

52. Omnibus autem *iam* paratis, et sine pro-
oemio nonnunquam incipiet, cum res ipsa non
valde postulabit praefstrui quidquam in prooemio.
Vim quidem ipsam prooemii tum quoque adhi-
bebit, quod ea quae dicenda sunt declaret.

53. Quum vero vtetur prooemio, a duobus
tantum exordietur, non vt oratores a tribus, sed
omisso illo, quod ad benevolentiam pertinet, at-
tentionem ac docilitatem *in* auditoribus parabit.
Attendent illi, si ostenderit, se de magnis, *sive*
necessariis, aut domesticis, aut utilibus dictu-
rum: docilem autem, et ea quae sequuntur di-
lucida redet, exponendis *ante* causis, et
prae-

προειπτιθέμενος, καὶ περιορίζων τὰ· οὐφάλαια
τῶν γεγενημένων.

Τοιδύτοις προσιμίοις δι ἄριστοι τῷ συγγρα-
Φέων ἔχρησαντο. Ἡρόδοτος μὲν, ὡς μὴ τὰ γε-
νόμενα ἔξιτη λα τῷ χρένῳ γένηται, μεγάλαι καὶ
θαυμαῖα ὄντα, καὶ ταῦτα, νίκαις Ἑλληνικαῖς
δηλῶντα, καὶ ἦττας Βαρβαρικαῖς. Θουκυδίδης
δὲ, μέγαν τε καὶ αὐτὸς ἐλπίσας ἔτενθαι, καὶ
ἀξιολογώτατον, καὶ μείζω τῷ προγέγενημέ-
νων, ἐκεῖνον τὸν πόλεμον· καὶ γὰρ παθήματα
ἐν αὐτῷ μεγάλα ξυνέβη γενέσθαι.

Μέγα δὲ τὸ προσιμίον ἀνάλογον τοῖς πρά-
γμασιν, η μηκυνόμενον, η βραχυνόμενον. εὐα-

Φῆσ

praefniedis rerum gestarum quibusdam capi-
tibus.

54. Talibus prooemiiis optimi historicorum vni-
sunt: Herodotus quidem, ne res gestae ipso tem-
pore evanescent; magna cum sint atque admirabiles,
etaeque Graecas victorias indicent, et clades barba-
rorum; Thucydides autem, magnum et ipse futu-
rum ratus et meνorio dignissimum, et maius prior-
ibus, illud bellum; etenim calamitates quoque ma-
gnas in illo contigisse.

55. Magnum vero prooemium, pro rerum
ipſarum portione productum, aut receptum. Con-
tinues

Φήσ. δὲ καὶ πύργων σῆσαι οὐ επί. τοὺς διηγηστὰς
μετάβασις. ἀπὸν γὰρ ἀτεχνῶς τὸ λοιπὸν σῶ-
μα τῆς ἴσορίας, διήγησις μακρὰ ἔσιν· ὥσε ταῖς
τῆς διηγήσεως ἀρεταῖς κατακεκοσμήσθω, λείως
τε καὶ ὁμολῶς προϊόσσα, καὶ αὐτῇ ὁμοίως, ὥσε
μὴ προῦχεν, μήτε κοιλαίνεσθαι. ἔπειτα τὸ
σαφὲς ἐπεινθείτω τῇ λέξει, ὡς ἕΦην, μεμπ-
χανημένον καὶ τῇ συμπεριπλοκῇ τῶν πρεγμά-
των. ἀπόλυτα γὰρ καὶ ἐντελῆ πάντα ποιησει,
καὶ τὸ πρῶτον ἔξεργαστάμενος, ἐπάξει τὸ δεύ-
τερον ἔχόμενον αὐτῷ, καὶ ἀλύσεως τρόπῳ συ-
ηρμοσμένον, ὡς μὴ διακενόθεαι, μηδὲ διηγή-
σεις πολλὰς είναι, ἀλλήλαις παρακειμένας, ἀλλ'
αεὶ τὸ πρῶτον τῷ θευτέρῳ, μὴ γεννιῶν μά-
νον,

cinnus porro et sequax sit transitus ad narrationem.
Nam omne prorsus reliquum corpus historiae
narratio longa est. Itaque virtutibus narrationis
ornata sit, mollique et aequabili vestigio procedat,
et vndeque sibi similis similiter, ut neque emi-
neat quidquam, neque recedat. Deinde perspi-
cuitas efflorescat in dictione, quae perficiatur et
iam, ut dixi, rerum inter se complexū. Nempe
absoluta omnia et consummata faciet, et primo
perfecto secundum illi cohaerens inducit, et ca-
tenae instar coagmentatum, ut nusquam inter-
cidatur, neque multae sint narrationes altera al-
teri adiectae, sed semper prius posteriori non vi-
cinum

τον, ἀλλὰ καὶ ποιωνεῖν, καὶ ἀνακενφᾶσθαι κατὰ τὰ ἄκρα.

Τάχος 20) ἐπὶ πᾶσι χρήσιμον, καὶ μᾶλιστ
εἰ μὴ ἀπορίᾳ τῶν λεκτέων εἴη· καὶ τέτο πόρι-
ζεσθαι χρὴ μὴ τοσεῖτον ἀπὸ τῶν συνεμάτων ἡ
ρημάτων, οἷον ἀπὸ τῶν πραγμάτων. λέγω
δὲ, εἰ παραθέοις μὲν τὰ μικρὰ καὶ ἥπτον ἀναγ-
καῖ, λέγοις δ' οἰκανῆς τὰ μεγάλα· μᾶλλον δὲ
καὶ παραλειπτέον πελλά. εὖδὲ γὰρ ἦν ἔσιος τὰς
Φίλιξ, καὶ πάντα ἡ παρεπιευχμένα, διὰ τα-

το

cinum modo sit, sed continuum, et extremis suis
perimitum.

56. Celeritas utilis in omnibus, et maxime si
non sit dicendorum penuria: eaque paranda non
tantum a nominibus aut verbis, quantum ab ipsis
rebus: hoc autem dico, si percurras parva et mi-
nus necessaria, satis autem dicas de magnis.
Quin multa etiam omittenda. Neque enim si,
quando conuiuio accipis amicos, paratis omnibus,
propter-

20. Τάχος] Micyllus breuitas. Cl. Gesn. cele-
ritas, propius ad Graecum, quamquam τὸ
τάχος utrumque complebitur; intelligitur
enim illa festinatio, qua res minoris mo-
menti obiter tangentes, et verbositatem vi-
tantes ad ipsa facta historica properamus,
quod ipse exponit c. 57. Reitz.

Lac. Op. T. III.

Dd

το ἐν μέσοις τοῖς πέμπασι, καὶ τοῖς ὄρθεοις,
καὶ λοπάσι τοσαύταις, καὶ συσὶν ἀγρίοις, καὶ
λαγωῖς, καὶ ὑπογαζερίοις, καὶ σαπέρδην ἐνθή-
σις, καὶ ἔτνος, εἴ τι ιδεῖνο παρεσκεύαζο;
ἀμελήσεις δὲ τῶν εὐτελεσέρων.

Μάλιστα δὲ σωφρονητέον ἐν ταῖς τῶν ὁρῶν,
ἢ τεχών, ἢ ποταμῶν ἐρμηνείαις, ὡς μὴ δύ-
ναμιν λόγων ἀπειρονάλως παρεπιδείκνυσθαι
δοκοίης, καὶ τὸ σάυτὲ δρᾶν, παρεῖς τὴν ισο-
ρίαν, ἀλλὰ ὀλίγον προσαψχμένος, τῷ χρησίμῳ
καὶ σαφοῦς ἔνεκα, μεταβήσῃ, ἐκφυγὼν τὸν
ἴξὸν τὸν ἐν τῷ πράγματι, καὶ τὴν τοιαύτην
ἀπασαν λιχυσίαν, οἷον δρᾶς τι καὶ "Ομῆρος ὡς
μεγαλόφρεων ποιεῖ. καίτοι ποιητὴς ὃν, παρ-

Sei

propterea inter media bellaria, et auiculas, et tot
patinas, et apros, et lepores, et sumina, saper-
dam quoque appones, et fabam, si qua etiam
parata sit: verum viliora negliges.

57. Maxime vero sobrie versandum est in mon-
tium, aut moenium, aut fluminum descriptio-
nibus, ne imperite ac peruerse vim dicendi of-
tentare videaris, et omissa historia, tuum nego-
tium agere: sed ubi leuiter utilitatis peripicuita-
tisque causa attigeris, transito, viscumque veluti
illius rei, illasque omnes delicias effugito. Quale
quiddam ipse, vides, ut magnanimus Homerus
faciat. Quantumuis poëta sit, transcurrit Tan-
talum,

HISTORIA CONSCRIBENDA SIT 419

Θεῖ τὸν Τάνταλον, καὶ τὸν Ἰξίονα, καὶ Τίτυον,
καὶ τὰς ἄλλας: εἰ δὲ Παρθένιος, ή Εὐφορίων,
ή Καλλίμαχος ἔλεγε, πόσσοις ἀν οἷς ὅπερι τὸ
ὑδωρ ἄχρει πρὸς τὸ χεῖλος τῷ Ταντάλῳ ἥγα-
γεν; εἴτα πόσσοις ἀν Ἰξίονε ἐκύλισε; μᾶλλον δὲ
ό Θεκυδίδης αὐτοὺς, ἀλλίγα τῷ τοιότῳ εἶδε τῷ
λόγῳ χρησάμενος, σκέψαμ, στοιχεῖον ἀφίσα-
ται, ή μηχανημα ἐρμηνεύεται, ή πολιορκίας
χρῆμα δηλώσας ἀναγνωστὸν καὶ χρειώδες ὃν, ἢ
εἴτι πόλεων σχῆμα 21), ή Συρακουσίων λιμένα.

ἔταν

talum, et Ixionem, et Tityum, et reliquos. Si
vero Parthenius, aut Euphorion, aut Callimachus
dixisset, quat, putas, versibus aquam ad labra
usque Tantali perduxisset? deinde quot aliis cir-
cumegisset Ixionem? Potius vero Thucydides
ipse, parcee hac orationis forma usus, vide, quam
cooleriter dosistat, ubi vel machinationem aliquam
declarauit, aut obsidionis formam explicauit, ne-
cessariam licet et utilem, aut Epipolarum formam,
aut Syracusiorum portum. Cum enim pestilen-
tiam.

D d 2

21. Σχῆμα] Non offendit me repetitio no-
minis σχῆμα, sed illud, quod libros omnes
obsedit, εἴτι πόλεων σχῆμα, inconciuum
profecto, ubi id, quod coniunctum est,
neimpe Συρακουσίων λιμένα, indicat, trans-
ire iam ad ipsa singularia exempla auctorem.
Breuiter Ἐπιπολῶν σχῆμα legendum esse,

ac

ἄταν μὲν γὰρ τὸν λοιμὸν διηγῆται, καὶ μακρὸς
εἶναι δοκεῖ, σὺ τὰ πράγματα ἐννόησον· εἰσὶ^τ
γὰρ ὅτω τὸ τάχος, καὶ ὡς Φεύγοντος ὅμως
ἐπιλαμβάνεται αὐτοῦ τὰ γεγυενημένα, ποδὰ
ἔνται.

· Ήν δέ ποτε καὶ λόγιες ἔργα τίνα δεήσῃ εἰσ-
άγειν, μάλιστα μὲν ἑοτότα τῷ προσώπῳ, καὶ
τῷ πράγματι, οἷκεῖς λεγέσθω· ἔπειτα, ὡς
αφέζεται καὶ ταῦτα· πλὴν ἐΦεῖται σοι τό-

τε

tiam describit, et longus esse videtur, at tu res
ipias cogita. sic enim celeritatem intelliges, et
ut fugientem *velut* tamen facta, multa quidem illa
retineant ac reprehendant.

58. Siquando vero etiam verba facientem ali-
quem inducere oportebit; maxime quidem per-
sonae conuenientia, et propria negotio dicantur,
deinde quam dilucidissime haec quoque. Quin
tum

ac sine dubitatione inter Luciani verba re-
cipiendum, pauci ita vel duri erunt ad hacc
studia, vel tam morosi, quin nobis aſten-
tiantur. Describit Ἐπιπλῶν σχῆμα *Illi-
eyd.* VI, 96. ἐπουαὶν χωρίς ἀποκρῆμις τε
καὶ ὑπὲρ τῆς πόλεως εὐθὺς κειμένης κ. τ. λ.
Noīmen Epipolarum ſeruari tanto magis hic
et supra debuit, cum etiam *Liuius* hanc Sy-
racusarum partein-patio more appellariit 25.
24. 4. *Gesner.*

HISTORIA CONSCRIBENDA SIT 421

τε καὶ ἑπταρεῖσαι, καὶ ἐπιθεῖσαι τὴν τῶν λόγων δεινοτηταν.

Ἐπαίκοι μὲν γὰρ, οὐ ψάγοι, πάντα πεφεύσμέτοι, καὶ περιεσκευμένοι, καὶ ἀσυκοφάντητοι καὶ μετὰ ἀποδείξεων, καὶ ταχεῖς, καὶ μὴ ἄναγκαιοι, ἐπεὶ ἔξω τῷ δικαιηρίῳ 22) ἐκεῖνοι εἰσι. καὶ τὴν αὐτὴν Θεοπόμπῳ αἰτίᾳ ἔξεις, Φιλαπτεχθημόνως κατηγορεῖται τῶν πλείσων, καὶ διατριβὴν ποιημένω τὸ πρᾶγμα, ὡς κατηγορεῖν μᾶλλον, οὐ ισορεῖν, τὰ πεπραγμένα.

Kat

tum etiam permisum tibi est rhetoricari, et vim dicendi ostendere.

59. Laudes quidem, aut vituperationes, omnino moderatae, et circumspectae, et a calunnia remota sunt, et cuin demonstratione coniunctae, et celeres (*breues*), nec intempestiuæ. Alioquin extra tribunal sunt, idemque quod Theopompus crimen sustinebis, qui inimicitiarum quodam studio plerosque accuset, in eoque negotio diu moretur, ut accuset potius, quam quae facta sunt enaret.

D d 3

60. Si

22. [Ἐξω τῷ δικ.] Sic intelligo: non habebitur illarum ab auditore vel lectore ratio, ut qui eas vel plane omissurus, vel indignas iudicaturus sit, quibus assentiatur: quemadmodum nempe accusationis extra tribunal prolatæ nulla habetur a iudice bono ratio.
Gesner.

Καὶ μὴν καὶ μῆδος εἴτις παρεμπέσοι, ληκτέος μὲν, καὶ μὴν πιστέος πάντως, αὖλλ' εἰ μέσω θετέος τοῖς ὅπως ἀνθεῖλωσιν, εἰπάσσοι περὶ αὐτῶν. σὺ δ' ἀκίνδυνος, καὶ πρὸς ἄδετερον ἐπιφέρετερος;

Τὸ δ' ὄλον, ἐκείνου μοι μέμνησσο, (πολλάκις τὸ αὐτὸ ἔρω). καὶ μὴ πρὸς τὸ παρόν μόνον ὅρῶν γραφε, ως οἱ νῦν ἐπχινέσωνται σε, καὶ τιμήσωσιν, ὥλλα τὰ σύμπαντος αἰῶνος ἰδούχασμένος, πρὸς τοὺς ἔπειτα μᾶλλον σύγγραφε, καὶ παρ' ἐκείνων ἀπάχτει τὸν μισθὸν τῆς γραφῆς, ως λέγονται καὶ περὶ σοῦ. ἐκεῖνος μέντοι ἐλεύθερος αὐτῇ ἦν, καὶ παρέρησίας μερὸς, οὐδὲν ἔδει

κολα-

60. Si etiam fabula ex transuerso incidat, dicenda quidem, non tamen omnino assueveranda, sed relinquenda in medio, ut prout quisque voluerit, de ea existimet: tu vera tutus, ac in neutrā partem propensus.

61. In uniuersū aptem, illud mihi memento, (faepius idem dicam) et non ad praefens modo spectans scribito, ut qui nunc sunt homines te laudent, et in honore habeant, sed ad omnis aeuī memoriam quasi collineans, his potius scribe, qui post erunt, et ab illis scriptiois merecedem reposce, ut de te etiam dicatur: Ille tamen liber fuit, et dicendi fiducia plena. Nihil neque

κολακευτικὸν, οὐδὲ δύνλοπρεπές, ἀλλ' ἀλήθεια
ἐπὶ πᾶσι. τοῦτ' εἰς σωφρονοίη τις, ὑπὲρ πά-
σας τὰς νῦν ἐλπίδας θεῖτο ἂν, οὕτως ἐλιγο-
χρονίους κῆσες.

Ορᾶς τὸν Κνίδιον ἔκεινον ἀρχιτέκτονα, τίον
ἔποιήσεν; οἰκοδομήσας γὰρ τὸν ἐπὶ τῇ Φάρῳ
πύργον, μέγιστον καὶ καλλιεργείας ἔργων ἀπόστων,
ἥς πυρσεύοιτο ἀπ' αὐτῷ τοῖς ναυτικῶμενοις,
ἐπὶ πολὺ τῆς Θαλάσσης, καὶ μὴ καταφέροιτο
εἰς τὴν Παραιτονίαν, παγγαλεπον, ὡς Φα-
σιν, οὖσαν, καὶ ἈΦικτον, εἴ τις ἐμπέσοι εἰς
τὰ ἔρματα. οἰκοδομήσας οὖν τὸ ἔργον, ἔνδο-
θεν μὲν κατὰ τῶν λιθῶν τὸ αὐτοῦ διορμα ἐπέ-
γραψεν,

neque adulatorium, neque seruile, sed iheritas in omnibus. Hoc, si quis sapiat, super omnes huius vitae spes, quae parui adeo temporis sunt, posuerit.

62. Videsne tu Cnidium illum architectum, quale quid fecerit? Cum enim aedificasset illam in Pharo turrim, maximum omnium operum pulcherriimumque, ut inde signum igne accenso tolleretur nauigantibus longe in mari, ne in Paraetoniam deferrentur, difficillimam, ut aiunt, et unde effugere non posset, si quis incidisset in scopulosa illa loca. Opere igitur exaedificato, intus quidem in ipsis saxis suum nomen inscripsit.

γραψεν, ἐπιχρίσας δὲ τιτάνῳ, καὶ ἐπικαλύψας,
ἐπέγραψε τὸνοματῷ τότε βασιλεύοντος, εἰδὼς
ὅπερ καὶ ἐγένετο, πάντα ὀλίγα χρόνου συνεκπε-
σούμενα μὲν τῷ χρίσματι τὰ γράμματα, ἐκ-
Φανησόμενον δέ, ΣΩΣΤΡΑΤΟΣ ΔΕΞΙ-
ΦΛΑΝΟΤΣ Κιδίος, θεοῖς σωτῆρσιν ὑπὲρ τῶν
πλαισιομένων. Οὗτως οὐδ' ἐπεῖνος ἐς τὸν τότε
καιρὸν, οὐδὲ τὸν αὐτοῦ βίου τὸν ὀλίγον ἐώρα-
σκός εἰς τὸν νῦν, καὶ τὸν ἀεὶ; ἀχρις δὲν ἐσήκη δ
πύργος, καὶ μένη αὐτῷ ἡ τέχνη.

Χρὴ τοίνυν καὶ τὴν ισορίαν οὕτω γράφεσθαι
σὺν τῷ ἀληθεῖ μᾶλλον πρὸς τὴν μελλουσαν ἀ-
πίδα,

Inducta vero calce cum texisset, ipsi rectorio in-
scripsit nomen Regis, qui tum erat; qui sciret,
quod etiam contigui, paruo admodum interiecto
tempore futurum, ut cum rectorio exciderent
literae, in conspectum vero prodiret *Sostratus*
Dexiphanis Cnidius; *Diis servatoribus pro his, qui*
fluctu iactantur. Ita neque ille ad tempus quod
tum erat, neque ad suam vitam, breuem illam
oppido, respexit; sed in hoc quod nunc est quod-
que futurum omni aevo, quam diu tarris stet-
xit, ipsiusque manserit artificium.

63. Oportet igitur historiam quoque eo modo
scribi cum veri studio potius ad spem futuram,
quam

κτίσα, ἥπερ τὸν κολακείον πρὸς τὸ ἡδὺ τοῖς νῦν
σπαινουμένοις. οὗτός σοι κανὼν τῷ σύνθημῃ 150-
χρίσιας δικαίας. καὶ εἰ μὲν γαθημέσονται τινες
αὐτῇ, εὐ αὖ ἔχοι, καὶ τοῖς δέοντιν ημῖν γέγραπτάμ.
εἰ δὲ μὴ, κακώνισσαι ὁ πτῶθρος ἐν Κρανείῳ.

quam cum adulatio[n]e, ad beatitudinem ex praef-
fensi laude capiendam. Illa tibi regula et per-
pendiculum verae historiae, quo si qui dirigi se
patiantur, bene habuerit, et recte nobis pro-
cesserit scriptio: sūp minus, at dolium voluntum
est in Cretice.

D e iis qui mercede conducti in diuitum familiis vivunt	I.
Apologetia pro iis qui mercede conducti seruuntur	80
Pro eo quod inter salutandum verbo lapsus fuerat	105
Hermotimus, siue de Sectis	125
Herodotus, vel Aetio	276
Zenxis, vel Antiochus	287
Harmonides	305
Scytha, seu Hospes	319
Quomodo historia scribenda sit	335

LIPSIAE
EX OFFICINA SOMMERIA